
UNIVERSITY OF ILLINOIS – URBANA
N30112083363405A

אשמת שמרון

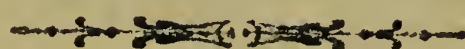
נכבדות מדֻבר בו בימי אחז מלך יהודה ופקח
בן רמליהו והושע בן אֵלָה מלכי ישראל

מאת

אברהם בן יקותיאל מאפו

זִכְרוּ מֵרָחוֹק אֶת ה׳
וִירוּשָׁלַיִם תַּעֲלֶה עַל לְבַבְכֶם
(ירמיה נא ג)

חלק ראשון

בהוצאות ישראל ראוממאווסקי מו"ס בברדיטשוב

ברדיטשוב. תרס"ח

АШМАѲЪ-ШОМРОНЪ

т. е. Козни Самаріи. Соч. А. Мапу.

Томъ I.

Бердичевъ, Типографія Я. Г. ШЕФТЕЛЯ.

ראשי הנפשות
הנראות על גיא החזיון לפלגות בתיהם

892.4
M3245
1907

א) בית אחז

אחז בן יותם מלך יהודה.

אביה אשתו.

הזקיהו } בניו.
מעשיהו }

אליפלט נער נושא כלי מעשיהו.

ב) בית אלקנה

אלקנה משנה המלך אחז.

יהושבע אשתו בת עוריהו שר אפרים.

קציעה בת אלקנה מיהושבע.

שולמית בת אלקנה מנועה.

ג) בית עזריקם

עזריקם נגיד הבית.

דניאל בנו.

עוזיאל קרובו.

יואח נושא כלי עזריקם.

ד) בית שמיר

שמיר שר אפרים ויושב ציון.

דבורה אשתו שרתי בציון.

מרים בת שמיר מדבורה.

צדקיהו בן שמיר מאשה זרה מאפרים.

עדה בת שמיר מאשתו האחרונה.

ה) בית מנוח החברוני

מנוח החברוני יושב בלבנון.

צפניה בנו.

שולמית בת נועה אשתו.

הנה אשתו השניה אחות יהושבע אשת אלקנה משנה המלך.

ו) בית נתניה

נתניה כהן בית אל.

קטורה המואביה אחותו.

רעומה בת קטורה.

זמרי } ראשי חבר הכהנים
עמרי } בבית אל.

ז) בית זכרי

זכרי גבור אפרים.

חפציבה אשתו.

ויהרוג זכרי גבור אפרים את מעשיהו בן המלך ואת עזריקם נגיד הבית ואת אלקנה משנה המלך (דה"ב כ"ח ז').

הנפשות בסדר האלפא ביתא

אוהו	בית א	יהושבע	בית ב	עמרי	בית ג
אלקנה	— ב	יואח	— ג	צדקיהו	— ד
אליפלט	— א	מעשיהו	— א	צפניה	— ה
דבורה	— ד	מרים	— ד	קציעה	— ב
דניאל	— ג	מנוח	— ה	קטורה	— ז
זכרי	— ז	נתניה	— ו	רעומה	— ו
זמרי	— ו	עזריקם	— ג	שמיר	— ד
חנה	— ה	עוזיאל	— ג	שולמית	— ב, ה
חפצי בה	— ז	עדה	— ד		

יען כי מאס העם הזה את מי השלוח ההולכים לאט ומשוש את רצין ובן רמליהו. (ישעיה ה׳ ו׳)

לא תאמרון קשר לכל אשר יאמר העם הזה קשר ואת מורא לא תיראו וגו׳. (שם י״ב)

[illegible] במקומות רבים בספרי [illegible]

בימי אחז מלך יהודה ופקח בן רמליהו והושע בן אלה מלכי ישראל, נחר גרון הנביאים מקרא אל בני מרי, וילאו לפרוש כפיהם אל עם סורר תועי לבב. בעת הרעה ההיא כרר אפרים. בגד יהודה, אפרים הוציא להורג בניו, ויהודה נתן פרי בטנו, מחמדי נפשו, להעביר למולך. כן עשה המלך אחז, יעמו בחרו בדרכיו, ותפג תורה מציון. ואמת ונבותה ברחו משערי שמרון, להטמן בנקרות הצורים ובסעיפי הסלעים, ביער שכן צדק, ובמערות אמונה.

עוד כל ימי הארץ לא יסוף צדק, ולא יחדל רשע כסל, הלא באשר צללים, שם אור, כי כן ברא אלהים תבל וכן הכינה, קיץ וחרף נפגשו, לילה ושחר נשקו מני עד, וכן יצר אלהים את האדם, יצר מחשבות לבו רק רע כל היום. ושכל טוב ככרוב סוכך לנו מסביב, למען לא ידח האדם ללכת בשרירות לבו, ונגה מראות הקשת ביום ענן חשך, נוצר לאות ברית שלום מראש מקדמי ארץ, להודיע לבני אדם, כי אלהים יוצר אור ובורא חשך, והוא עושה שלום במרומיו לתהפוכות הצוררות אשה אל אחותה, ומראש עפרות תבל עד ראש כוכבים, נראה פעלו והדרו על כל הנברא בשמו ולכבודו, כי לו נתכנו עלילות, ובעבור הרע לא ישחית את הטוב, כי אם יוציא יקר מזולל, יתן טהור מטמא, ומדור עקש ופתלתול יפרה לו תמיד ישרי לב המשכילים לדעת את ה׳, המזהירים בין תשובים כנגה

הקשת ביום הענן, ככבבי הרקיע באישון לילה, וכנר ה׳ נשמת אדם, התופש כל חדרי בטן. גם בפרוע פרעות בישראל וביהודה, עת נאצו תפארת עוזו, וישח גאון יעקב לפני שקוצי הפסילים, גם אז זרח אור ה׳ לישרים, התנוססו מהורי לב כאבני נזר על אדמת ה׳; ובסגור אחז דלתות ה׳, פתח לבנון דלתיו לבוא בו שומרי אמונים, אז באורים כבדו את ה׳, ובסתר יערות — את קדוש ישראל.

מקצה הררי הלבנון אשר יגבלו צפון ארץ נפתלי. במקום שחברו למו החרמונים יחדו, נשקף ראש אמנה; תחת רגלי ההר הזה משתרעת בקעה נחמדה ונהדרה ברוכסי ההריב אשר סביב לה, מסלעיהם יוצאים מעינות, אל המעין אשר בתוך הבקעה ההיא, ששם יתחברו הפלג ים יחדו, פלגים יבל מים החותרים והנוזלים מתחת לארץ, עד הגלותם מבטן אדמה, והיו לנחל שוטף, הוא נחל הירדן.

עוד שכבת טל חרמון תשת חשך בעמקים ובשיחים, בכל הנעצוצים ובכל הנהלולים, והשחר הנה פרוש על ההרים, וכזהב מופז יופיע על כבוד הלבנון ועל גאון ארזיו הרמים, אשר יבו בארץ שרשיהם, וראשיהם לעב יגיעו; ארזי אל אלה עתיקי מים, כימי אדמת מטעם, דליותיהם וצמרותיהם נטושות וסבוכות אלה באלה, וסבכי היער ישיתו כליל צלם גם בתוך הצהרים, עליהם יקננו כל משפחות בעלי כנף למיניהם וישירו לה׳ כבוד הלבנון, לא תמלא אזן משמוע הוד קולם ונעימות ומירותיהם; ולעומתם גם פראים מראש הרים יצוחו, כי שם מעונות אריות והררי נמרים, והנפש השומעת את קול ההמולה הבלולה, תגיל ברעדה. ההרים האלה יטפו עסים מרב גפנים אשר ירבצון תחת משא אשכלותיהם, עפרם קטר מור לבונה, אף יזלו בשמיו וישימו קטורה באף עובר, על כן יאמר „וריח לו כלבנון”, כי נהדר הלבנון בהדרו, ואף כי בהבקע עליו השחר אשר יחשוף כל שכיות חמדתו להרנין לב.

הימים האלה אחרית ימי קיץ, חדש אחד לפני ירח האיתנים, בעת אשר ילהט השמש ארץ ומלואה, ואין נסתר מחמתו, אז יקימו עוברי ארחות לראש אשמורות, לעשות

דרכם

ירכם בעב טל. בעת הזאת קמו שלשה עוברי ארח אשר לנו בין התרמונים במשכנות מבטחים, מדמשק הם שבים, מארץ שביתם, ששמה הביא רצין מלך ארם שבי עצום מבני יהודה, וישם את נדיביהם בבתי כלאים, ויקרא דרור לאביוני אדם וישיבם לארצם, למען יגידו שם את צרות נדיבי עם האסורים בכבלי ברזל, ויחשו למו פדות ברב כפר, ושלשה אלה שבי דמשק מדלות ארץ יהודה רוכבי גמלים, עוברים דרך הרדמונים ומגמת פניהם ירושלימה, ועבדי עשיר אחד היושב בחבל ההוא הולכים עמהם לשלחם, כלם אחוזי חרב וחמושי נשק מפחד בלילות, בעת אשר תרמוש חית לבנון, וכפירים שואגים לטרף, ושפע טל הרמון שיורד עליהם יכסה מעיניהם כל ארח ונתיב. שלשה אלה, אביוני יהודה, האחד עדולמי, השני לכישי, והשלישי ויפי, שלשתם אנשים אשר אין להם חלק ונחלה בארצם, ובירושלים מצאו חית ידם, כי היו עבדים בבתי אלופי יהודה, אשר עיניהם ראו גדולה ויקר בבתי ארוניהם בימי שלום, גם ראו שבר גאונם בימי מלחמה וחרפת צר, על כן בקשום העבדים יושבי החרמונים, לספר להם את כל אשר ראו ואשר התבוננו על דברת השאת והשבר, ככל הבא על יהודה באחרית הימים האלה.

שלשתנו מבני דלת הארץ, ענה העדולמי ואיך נשא מדברותינו על גוי ואדם?, אנכי בשפלה נולדתי, אך עיני ראו מרום עם הארץ, בהיותי נלוה אל בית עזריקם נגיד הבית אשר למלך אחז, בביתו ראיתי גאון ויקר, אליו בא אלקנה משנה המלך עם יהושבע אשתו הגבירה ועם קציעה בתם תפארת בנות ציון, כי שני שרי יהודה אלה, ראשי אציליה ואלופיה אמרו להתחתן זה בזה, וקציעה בת אלקנה משנה המלך היתה יעודה לדניאל בן עזריקם ארוני נגיד הבית, אך מעשיהו בן המלך אחז התיצב כצור בינותם, ומה אחרית הצורים הרמים והנשאים האלה? הה! אחריתם נכרתה, כי את מעשיהו בן המלך, את אלקנה משנה המלך, ואת עזריקם נגיד הבית, הרג זכרי גבור אפרים במלחמת מלכי הברית, פקח בן רמליהו ורצין מלך ארם על יהודה, וזכרי הכה את שלשת הכפתורים האלה וירעשו הספים, כי מאה ועשרים אלף בני יהודה בני חיל כרעו

נפלו לפני חיל בן רמליהו, הה! אבלה נבלה ארץ יהודה.

כן הוא ענה הלכישי, שאו בתים רבים בציון, הלא ידעתם אם לא שמעתם אחרית יורם האלוף, אשר נפל שבי ביד הפלשתים, ונעמה אשתו האהובה הריקה אוצרו הטוב, לקחה ממנו חסן ויקר, ותצת אש בנאות יורם בחרות אפה בתגית אשת עברתה, ואם על בנים היו לשרפה, ורק ילד אחד בן חגית נותר כאוד מוצל מאש, ונעמה אחרי הבעירה את הבערה ברחה ותלך אחרי מאהבה, זה חמש שנים אשר נקרו ויאתיו הדברים האלה, העל זאת לא תחנף הארץ?

אכן ענה הזיפי, אמלל מרום עם הארץ ביהודה, הלא ידעתם את מרים הגברת העדינה בציון, אנכי ידעתי כל אדותיה, בהיות עכסה אחותי שפחה בביתה, למרים זאת רבת הון וההון שפרה נחלת דבורה הורתה, למרות עיני שמיר אביה, הצורר ליהודה והשונא לבית דוד, באשר הוא חוטר מגזע מלכי אפרים, ויתר לו בראותו את מרים בתו יוצאה בעקבות דבורה הורתה, לאהבה את יהודה עמה, ולספות חמה על אפו דבקה נפש מרים בבן אלוף יהודה מגזע עוזיהו ושמו עוזיאל, ומרים אהבה את יפיו ואת תפארת גדולתו, כי מודע המלוכה הוא, ובחרות אף שמיר במרים בתו ובעוזיאל אישה, נשבע בסתר לבבו לקחת נקם ולהכרית כל זכר למו, גם הקים את שבועתו, כי נתן את פרי בטנם למולך, ואת עוזיאל הבריח ארצה מואב בראשית ימי ממלכת המלך אחז, ומרים העדינה כאלמנה חיה צרורה זה כחמש עשרה שנה.

ואת מי תגיד מלין ענה הלכישי, הלא בשלוח אותי ידידיה שר הרכוש אשר למלך ארצה פלשתים, להקור ולדרוש על ארות נעמה הבוגדה ולהתחקות על שרשי רגליה, בעת ההיא שלחה גם מרים לקרא לי בסתר, ותשחרני לחקור על דבר עוזיאל אישה אשר עזב את ארץ מואב, וילך אל ארץ פלשתים, ומשם ירד מצרימה, אך כספה אשר נתנה לי ויגיעי לא הועילו; מי יתן ידעתי ואמצאהו, כי עתה עשרתי מצאתי הון לי, כי רב הון מרים ואין קצה לאוצרותיה אשר השאירה לה דבורה אמה, ובשכול ואלמון כל ישעה וחפצה לעשות טוב

וחסד ותהי מעוז ליתומים עזובים ומחסה לגבורי מלחמה, ויתום אחד, עלם יפה פרי תואר וגבור, ושמו אליפלט, אמון אצלה, ובאהבתה וחמלתה עליו נתנה לו יד ושם בין נערי שרי המדינות אשר למלך, אף תאמצהו כבן לה.

הן עוף השמים הוליך אליך את הקול, ענה הערולמי, הלא כל גדולת אליפלט היתה לו מאת מעשיהו בן המלך, אשר היה נושא כליו, כמוני נושא כלי דניאל בן עזריקם נגיד הבית. אך שמעו ותמהו, כי קציעה בת אלקנה משנה המלך תפארת בנות ציון, וחמדת עיני רואים, קציעה זאת לא הביטה אל דניאל ארוני העלם הנחמד, וגם אל מעשיהו בן המלך אחז לא השגיחה, ועיניה היו נשואות אל אליפלט האמון אצל מרים, למרות עיני אלקנה אביה משנה המלך, אך הוא ועזריקם רעהו נגיד הבית עם מעשיהו בן המלך נפלו שלשתם בחרב זכרי גבור אפרים, ודניאל ארוני הצעיר אסור בכלא בדמשק, עתה קרוב הוא לשמוע, כי קציעה בת משנה המלך תפול חבל בנעימים לאליפלט בן דלת העם; אכן רוח עועים היא בלב בני מרום עם הארץ, כן הגידה תמיד יהושבע הגבירה אם קציעה, וכן חזיתי בעברי עם דניאל ארוני בן נגיד הבית עם השבי דרך הגלעד, שם נתנו לנו שובינו מנוחה, ושם ראתהו עלמה כלילת כל פאר, כקציעה בת משנה המלך בהודה ובהדרה היא ראתהו מרחוק, ותבך להולך הזה, וגם עיני דניאל שעו אליה, הניף ידו לה באהבה וחן, אך שובינו האכזרים לא נתנוהו עוד להתענג על מראה עיניו, וזכר העלמה ההיא ידכא לעפר נפשו בארץ שבותו, כי תמונתה נגד עיניו תמיד, והוא לא ידעה מתמול שלשום, וגם שמה נעלם ממנו, והוא יקרא לה „משאת נפשו", אכן אולת היא הקשורה בלב בני מרום עם הארץ.

כן נדברו בני יהודה בשובם מדמשק ארץ שבותם, ויספרו דבריהם לעבדים אשר הלכו לשלחם, ובדברם הגיעו אל ראש אמנה, והעבדים עמדו ויקשיבו קשב, והנה קול איל גועה, והעבד האחד אמר אל אחר מרעיו, לך הגד לארוננו כי כפיר אמנה עודנו במעונתו, וידיק נא את חניכיו

לשום מצור על ההר, כי נפל יפול בידינו ותמת לבנן והיתו על קדקדו ירד, צר לי על עופר האילים אשר נפל בידו, ונפש האילה הנפרדה ממנו תערוג אליו, הן שני העפרים הנחמדים היו שעשועים לשולמית בת ארוננו, כי הסכינו לאכל מידה וינחמוה בימי אבלה על אמה, ועתה עפר האילים יהיה לברות לאיש עשוק בדם נפש.

ובני יהודה שאלו פשר הדברים האלה, ויגד להם אחד העבדים כי איש רוצח מצא קן לו על ראש אמנה מראשית ימי האביב, והוא שודד כאריה משחית בלבנון, מכון שבתו נשגב בצור אשר לא יעלהו פריץ חיות, ועל ראש שן סלע נצב נמר בעל חברבורות כשומר למעונתו, כי איש הדמים מכשף הוא וממנו יגורו גם פראים. הן זה דרכו בירחי מספר אשר הוא יושב פה: משחר הוא לטרף ומאחר בנשף לשוב אל רבצו, ואיש ממנו לא ראה פניו, וכמוהו כן עבדו הנלוה אליו, אך אמר אדוני לשים קץ לפחד עריץ ולשדד רבצו בבקר הזה, הן דמיו עליו יטוש, דרכו בראשו יתן, וחמס לבנון על קדקדו ירד.

כן דבר אחד העבדים אל חבריו, ושלשה בני יהודה השיבו תודות להעבדים אשר נתנו למו מקום ללון וצידה לדרך, ויברכום לדרכם וירכבו לשוב אל ארצם.

השחר הופיע על ראש אמנה, והנה על ראש שן סלע אשר לא יעלהו פריץ חיות, איש לבוש שמיכה עבה עומד ומקשיב לקול העבדים, אשר נדברו מתחת ההר, וימהר וישב אל מעונתו החקוקה בשן הסלע, בה שני תאים, התא החיצון—לו, והתא הפנימי—לארוניו, בתא הזה קרוע חלון הסגור יומם בלוח ארז למחסה ולמסתור מחרבוני קיץ, הנה הוא פתוח עתה לפאת קדים, וריח לבנון ואור שחר יבקיע אליו, ולאור הזה נראתה כל התבונה אשר בתא הזה, הנה קרקעו מכסה בעורות פראים, ועל קירותיו נראו כל כלי משחית, קשתות חניתות, רמחים וכידונים, גם חרב גדולה הנסתרה בתערה; אותות נאמנים אלה, כי גבור הציד הזה הוא גבור מלחמה, מחוץ למשכן הזה על ראש פנה, נצב נמר

נורא,

נורא בהכרבורותיו, אותו הכריע הבודד וימלא בשבור שרו, ויציגהו על ראש פנה להפיל אימתה ופחד על האנשים הנועזים אשר יעפילו לעלות, כי מי הוא אשר ערב את לבו לגשת להתגרות באיש הנלחם בפראים ומכריעם באמץ לבו ובעצם ידו? ולבד אימת פריץ חיות, המשכן הזה בטוח, כי מצודות סלעים משגבו, ובסולם עשוי מחבלים ירדו ויעלו השוכנים שם, הסלם הזה אחוז ביתד ברזל התקוע במקום נאמן, ולעת מצא חפץ הורידוהו, והעבד הנצב לפני הבודד לשרתו בא אל התא, לקח מן הקיר שתי קשתות דרוכות להיות נכונות בידו בשוב ארוניו.

ואדוניו לא כאיש ערוך למלחמה בעת ההיא, כי ערך לה׳ בבקר בבקר, ואף כי בקום עליו שונאי חנם לשדד רבצו, הנה הוא עתה עומד משמים. מראהו נחמד מאד בחצי ימיו, הכון לבו נגלה על פניו, ובהתעורר רוחו בקרבו ענה ואמר:

אתה רב העליליה אשר גבהו דרכיך מהררי אל, ואשר המון רחמיך רב מהמות ימים, שעה נא אל הערער המרבר משפטים אתך, פנה לאובד ונדח, כי יצעק אליך חמס מעקת לב, מדוע אראה עולתה הולכת קוממיות העשויה לבלי חת, וצדקה בעוטיה מסתתרת בחגוי הסלעים? רשעה שוררת בהיכלי שן, ונכוחה נחבאה בכל הנעצוצים, מפשע ארץ ומרעת יושבי בה? למה ה׳ אלהי הראיתני ענג ונחת בימי עלומי, למען ענותי בחצי ימי בזכרון מחמדי, בטלטלה גבר ובחרדה לרגעים? למצער ראיתי חיים נעימים עם מרים ידידות נפשי, ראיתיה יושבת לימיני בהיכלי שן, ורוח הן היתה שפוכה על כל מראה עיני מסביב, על ציון ועל כל מקראיה, אך אוי נא לי, כי שמחתי היתה עדי רגע, ומה ארכו לי שנות ראיתי רעה, כי אנפת בי ה׳ אלהי, זעמת עלי זה כמה ותצנפני צנפה אל ארצות נכריות, אל מואב, אל גלילות פלשת ואל מצרים, ותשביעני נרודים וטלטלה כימי מלך אחר, ימי ממלכת אחז, ותשב ותקלעני כאבן חשך על ראש ההר הזה להשביעני הרדות, ואל מנוחתי כבוד טרם תשיבני, כי מנת מכאובים מנית לי אל זועם, הבכל הבא עלי עוד לא מלא צבאי? איה

לי

לי כי נגרזתי מעמי, ממרים אשתי העדינה משאת נפשי, ומאליפלט ילד שעשועינו אשר הסיעוהו ידינו מעדן גני ונטעוהו בין עצי היער, למען יהיו אלה עליו סתרה מרוח עריצים אשר חשבו לעקר משרש גזעו, אל מחמרי אלה שטחתי כפי כל ימי נדודי, ואליהם אשא נפשי גם היום מארץ ירדן וחרמונים. אמנם ה' אלהים הראיתני קשה, ולכליון חרוץ לא נתתני, אות הוא כי תותירני לטובה במחמדי נפשי, יעוד תשורם עיני בעת רצון, אך מתי תבוא העת ההיא? עד מתי אהיה כגר בארץ? עד אנה אהיה כנאד בקיטור, נרדף כמוץ הרים, נרעש מיהודה ונבהל מאפרים, הה! נרעש נבהל ונרדף זה כשש עשרה שנה, כאורח נטה ללון באתי הלום, ואבחר ראש אמנה למעון לי, למצער ישבתי פה ארבעה ירחי שוא, כמעט שקטתי, אמרתי פה ינוח לי עדי שוב אפך ה' אלהי, אך שנות עמל מנית לי, ועמל ותלאה ימצאוני באשר אני שם. אתה ה' הבוחן כליות ולב הלא בחנת לבי, ידעת כי חרד אני על דבריך, ומזדע אחרד לקול עלה נדף, ונפשי בכפי תמיד, בחצים ובקשת אביא לי טרף, אשוב, ארבץ אל מעונתי, והנה מגור מסביב מחמת אנשים לא ידעוני, האומרים לשדד רבצי ולצודני כפרא אדם. מתי אלהי ישעי תשלח פדות לנפשי, תשיבני אל מרים אשתי, תאותי ואנחתי, ואל אליפלט בני נחמתי ומשוש דרכי בשנות נדודי, הלעולמים תזנח ה'? הלא תקרא לי דרור, כי הנה שנת היובל באה!

אתה ה' אות שנת היובל, שנת גאולים לארץ, ושנת גאולי לא באה, דרור הוא בארץ, והנני כדרור לעוף, כי אתה אלהי תאמר לנפשי, נודי הררך, נודי מתגרת יד שמיר תותנך, נודי מחמת מלך, נודי מזעם יהושבע אשת אלקנה משנה המלך, רבת צררתני הגברת הזאת בגאון שלות השקט, אך נפלה עטרת ראשה, נפל אלקנה אישה על מרומי שדה. והיא עתה כאלמנה שוממה, ויודעת את נפש מרים אשתי הבכיה לי מחמל נפשה, כי נע ונד הוא בארץ כדרור לעוף. אך אנה אעופה? הירושלים תקרא לי דרור לבוא אל שעריה? הן אתו קרא בה דרור לפרוע פרעות בעמו. וללכת אחרי

אלהים

אלהים חדשים בחר למו, אחרי דרמשק אלהי ארם, אשר בנה לו מזבח בירושלים, ויאמר: אלה אלהי מלכי ארם העוזרים אותם; להם אזבח ויעזרוני, ויעש במות בכל פנה בירושלים ובכל ערי יהודה, והעם ההולכים בחשך ובשרירות לבם מזבחים ומקטרים לדרמשק אלהי ארם, למלכום שקוץ העמונים ולבעלים ולעשתרות גלולי העמים, הוא המלך אחז המכשיל את יהודה, ובכל מקומות ממשלתו הארץ מתקוממה לי, האבחר לי מושבי באפרים? הן שם פחים טמונים לרגלי, ועיני נביאי בית אל וחבר כהניהם הלא צופיות ומשוטטות בכל, ואוי לי אם יֻדע שמי לצרי, כי מבשרי לא ישבעו, ליהודה נשבר לבי בקרבי, ולאפרים יאמר: זובחי אדם עגלים ישקון, כי דם אדם לא יקר בעיניו, ויאהב את עגליו ואת כהניו ונביאיו, ויאהב את-הבעלים, ויהי כעבד נרצע למזוזות פתחי בית-און, עבד עולם לעצביו. הנה שנת היובל באה לשוב כל איש אל נחלתו, וחבור עצבים אפרים עודנו מסתולל בהבלי נכר, מאן לשוב אל ה' נחלת אבותיו, הה! אין דרור ליהודה, אין יובל לאפרים ואין פדות לנפשי, לכן קרא ה' דרור לחרב, לשום ארץ יהודה לשמה, אף תקע שופר בבית און, שופר היובל הוא, ואפרים לאשור יובל.

הבודד כלה לשפוך שיחו לפני ה', ועבדו חרד אליו בבהלה ובקצר רוח ויאמר: עתה עוזיאל אדוני, עתה הביאה עצה כי צרה קרובה, הן אויבינו עתה בנפש סבבונו, הקיפו את ההר מתחת, וידעתי גם אני, כי לא יעפילו אויבינו לעלות אל מקום לא יעלהו פריץ חיות, אך מה יושיענו זה, הלא במצודה אנחנו יושבים אל עקרבים, ומפחדים לרדת מחמת רודפינו האורבים לנו, ראה נא עוזיאל אדוני כי באוך דברי, עד כמה פעמים הגדתי לך אדוני לאמר: מה-לך פה ומי לך פה, כי תשב כנשר על ראש שן סלע, להמך בשממון תאכל ומימיך בדאגה תשתה, החישה מפלט לך אל מקום אחר, ואתה אמרת להגיד לי את שם אשתך בציון ולשלחני שמה לגלות לה מקום סתרך, למען תביא לך עצות מרחוק, כן שלחתני ביום דברך, כי עתה אולי מצאה לך אשתך מנוח, אם

עודנה

עודנה נאמנה לך כאשר אתה נאמן לה, הלא דבר שפתים אך למותר, אם לא תעשינה ידיך תושיה.

לא עת דברים היא, ענה עוזיאל, לך אל פנת הצור ושכבת על הארץ, והטית אזן להקשיב לדברי אורבינו, ואשר תשמע תגיד לי, וידעתי מה לעשות.

העבד הלך במצות ארוניו ויקשב קשב, וקול דברים עלה באזניו, וישב אל הבודד ויגד לו, הן שפה בלולה שמעתי, שפת ערת אנשים, אך קול האחד עלה באזני באמרו לאמר: אך שוא נעמוד פה על משמרתנו, אין זה כי אם עזב כפיר אמנה את מעונתו ובעמק שלח ברגליו, לכן הבה נפוץ בשיחים לבקשו. כן דבר האחד והנה רעהו עונה! הנה אדוננו בא, רוכב על פרדו והמוש בקשת ובחרב.

ועוזיאל חשב מחשבות מספר רגעים, ואחרי כן התעודד ויאמר אל עבדו: הבה אנסה דבר אל רודפי בערמה, קח קרן מאהלי ותקעת בה קול תרועה, ואמרו האורבים אין זה כי אם קול תרועה להזהיר את הצד ציד מרעתו למען יחיש מפלט לו, ואנכי אתאזר בחרב, בחצים ובקשת להיות ערוך למלחמה, וירדתי אל אויבי, וקראתי אליהם לשלום באמרי, כי נקי וצדיק אני, ואם לא יאמינו לי והתגרו בי מלחמה, אז נקי אנכי מה׳, והשלכתי נפשי מנגד, וגזרתי על ימין ועל שמאל, או תמות נפשי עם רודפי חנם, כי מה בצעי כי אאריך נפשי?

העבד שמע לדברי ארוניו, ויקח קרן מאהלו ויתקע קול תרועה, גם שנה וישלש, וכאשר יעץ עוזיאל כן היה, כי האורבים נפוצו בשיחים לבקש את כפיר אמנה, ויוחל עוזיאל עד בוש, ויצו את עבדו להוריד את סלם החבלים, וירד בו עוזיאל והוא חמוש בנשק ובחרב, כאיש ערוך מלחמה, ונכון לשבט או לחסד.

ב

אחרי רדת עוזיאל אל העמק, ויפן כה וכה, והנה אין איש, ויבא אל בין השיחים ויתפלל אל ה׳ לאמר: אנא אל

שומרי

שומרי וצלי בשש עשרה שנות נדודי, החביאני גם היום בצל ידך, ואל תתן דם נקי במקום שלום, הפך נא את לב רודפי ושעו ממני, תשוב חרבם אל תערה, ואל תשכל הרבי נפשות, ה' תשפות נא שלום לי בעברי דרך ארץ אפרים, ובשובי ירושלימה לראות פני מחמדי נפשי, שים לי סתר פנים, ואל תכירני עין אדם, ישוב נא אפך ה' אלהי ממני ומאשתי ידידות נפשי ומפרי בטננו, עשה נא עמנו אות לטובה, ויהללוך מחמדי נפשי כי גמלת עלי.

אך טוב ושלום לך הבודד בהרים! נשמע קול יוצא מן השיחים, וכרגע והנה איש חמוש בנשק נצב לקראתו, איש בחצי ימיו לבוש הוד והדר, ובשומו עיניו על הבודד השליך את נשקו ארצה ויאמר: לקרא עליך מלחמה אמרתי ולהשבית מאנוש זכרך, בחשבי אותך כרוצח שודד על אם הדרך, אך לא קול שודד כי אם קול שדוד שמעתי, והקול קול יעקב קורא אל אלוה ויענהו, ולא כן ענו עבדי בך, ואתה אדוני סלח נא לשגיאות נמהרי לב, כי ראוך מסתתר במעונות אריות ובהררי נמרים, מפיל אימתה ופחד על פראים, ומפחד מעיני אדם זאת חזו בך, על כן הוציאו משפט מעקל, ואולם פליאה דעת גם ממני, מדוע תשית חשך סתרך?

ועוזיאל פתח חרבו גם הוא וישלך את הנשק ארצה, ויער לו מאד בראותו כי מפציר האיש בו להגיד לו שרש דבר נמצא בו, ויגש אל האיש ויאמר: ברוך אתה לה' איש שלומי, וברוך ה' אשר מנעני מבוא בדמים, ואולם שא נא אדוני ואוכיחך במישור, כי הרדת עלי את החרדה הזאת בטרם תחקרני, אנכי ברחתי מדור התהפוכות, ואבחר ראש אמנה למעון לי, אמרתי פה אשקטה ואביטה במכוני, אזכרה ראשיתי ואבינה לאחריתי, פה אשאף רוח טהור, אשר לא נטמא ברוח פי דוברי עתק, אראה אור בהיר בעינים לא כהו מעשן קטרת תועבה, אשר יעיב עתה ארץ ומלואה, אכן החשך יכסה עתה ארץ, ופה יזרח כבוד ה', במקום הזה אויתי לשבת עד אשר יערה ה' רוח ממרום על פליטת יהודה הנשארת מחרב מלכי הבריות, רצין מלך ארם ובן רמליהו. ראה נא אדוני כי

איש

איש יהודה אני, הנחלה על שברה, והדורש שלומה ושבתה יברוך ה׳ כי איש לוחמי נהפך לאיש שלומי.

והאיש שמע לכל דברי הבודד ולא גרע עיניו ממנו, וככלותו דבריו החזיק ביד ימינו ויאמר לו: אני מנות החברוני בן עמך נותן לך את בריתי שלום וחפץ קרבתך מן היום הזה, לכן ארעך נא בשם, כאשר אתה יודע אותי, הן שנינו בני יהודה, ושבר עמנו נגע עד נפשנו, ועתה הואל נא והגידה לבן עמך את דברי התלאות אשר טלטלוך טלטלה גבר זה כשש עשרה שנה, כאשר שפתיך ענו בך לפני אלהים, וגם הכרת פניך ענתה בך לפני, כי ממרום עם הארץ אתה, אלהים עשה את היום הזה, ודעת דרכיך חפצתי, וקויתי כי לא תמנע מחפצי, אך אשלח נא את אנשי מזה ואחר נדבר.

זאת דבר, ויצו את עבדיו לשוב איש איש למלאכתו ולעבודתו. האנשים הלכו למו והחברוני אמר, הבה העלני נא אל מעונתך, שם נשתעה יחדו, ונפשך תתענג על רב שלום, בראותך כי אין עוד מגור מסביב, וכי אויבך הוא אוהבך הבא בצל קורתך, דע לך כי מן היום הזה כל מחסורך עלי, כי חנני ה׳ ויש לי כל.

מה טוב אתה ארוני, ענה הבודד, ומה יקר חסדך, הבה נעלה אל מעונתי, דע לך כי נפשי דבקה בך מבלי חקור דבריך אשר הביאוך הלום, וכן אהיה נא לך גם אני שכן קרוב.

ובדברו זאת נגשו אל רגלי ההר, והבודד נתן קולו, ומשרתו הוריד את סלם החבלים, ויעל בו הבודד והחברוני אחריו, שם ישבו בתא הפנימי, והחברוני השתומם על המראה בראותו את ההוד וההדר אשר בו, והבודד צוה את עבדו להכן למו בשר צבי צלי אש, כי אתו יאכל שכנו הנכבד בצהרים.

העבד יצא שמח וטוב לב, על שלות השקט אשר נתן למו ה׳, תחת חרדה לרגעים, והבודד אמר אל החברוני, הודיעני נא אתה את דרכיך למען אדע מי הוא זה אשר שלח אלהים לפני לתת מנוחה לנפשי?

טוב הדבר, ענהו החברוני, הט אזנך ושמע את עלילות ימי נעורי, את מכאובי ואת מחמדי בימי יותם מלך יהודה

בעת

בעת אשר דרכי ציון היו הומות מבאי מועד. בעת ההיא עליתי ירושלימה למועד חג המצות, סרתי אל בית איש רוקם, ואהי נלוה אל ביתו לעשות את הפסח, ובשבתי בביתו, חשקה נפשי בנועה בתו, עלמה יפת התואר, וגם נפשה נקשרה בי, אבי מת ונחלתו שפרה עלי, בית שדה וכרם בחברון, ואתימר גם בכבוד ביתי „כי אלקנה משנה המלך הוא בן דורי, אשר בימי יותם התרומם בראש שרי המלוכה, והרוקם שמח מאד בראותו כי מצאה בתו חן בעיני, ואנכי לקחתיה אל בית אלקנה בן דורי האלוף, הצגתיה לפניו ולפני אשתו הגברת העדינה יהושבע בת עזריהו אחד משרי אפרים, אשר זכרם באחרית הימים האלה בפי כל בני יהודה, על אשר חמלו על מאתים אלף נפשות בני יהודה, השביה הגדולה אשר הביאו שרי חיל אפרים לפני שערי שמרון, ובעצת עודד נביא ה׳ היושב בשמרון חמלו השרים נדיבי הלב עליהם, ויאבילום וישקום וילבישום, אף השיבו אותם בחמורים ובגמלים עד יריחו עיר התמרים אל אחיהם בני יהודה, ועזריהו אבי יהושבע הוא אחד מן השרים האלה הנקובים בשמותם; כל אלה נקרו ויאתיו באחרית הימים האלה, בימי ממלכת אחז, ואולם אנכי בימי יותם ארברה, ויהושבע האומרת כיום, אפרים לא עמי, התנשאה לפנים על בנות יהודה בכבוד אפרים עמה וביפיה ובחכמתה; אך התרוממה על נשים כערכה, לא כן היתה עם הנשים הנופלות ממנה, כן האירה פניה אל נועה זו בחרתי לי מבין חשוכים, ותדבר על לבה ותט לה חסד, עליזה ושמחה בכבוד הזה שבה נועה אל בית אביה, ותרב השמחה בבית הרוקם, וישישו בי ויברכו את ה׳ אשר הביאני אל ביתם; אך רוח ששונם כהתה כעבור מועד, וברצותי לקחת את נועה אל נחלתי, והנה הרוקם אומר אלי, תשב נא בתי בביתי עד מועד חג השבועות ועלית אז ירושלימה ולקחת אותה לך.

ואנכי לא ידעתי פשר דבר, שבתי בנפי חברונה בלא תמהה, ספרתי לי חמשים היום כחמשים שנה עד מלאת ימי כליון נפשי, בא היום שקויתיו, ובעליצות נפשי עליתי ירושלימה אל מקום שמחת גילי; ומי תכן את רוחי בשמעי, כי ידידות

נפשי לקרוה לאיש אחר, אך מי האחר הזה? שומו שמים, והאחר הזה היה אלקנה אשר ראה את נועה בהביאי אותה בצל קורתו, וישלח לקרא לאביה הרוקם וישאל אותה ממנו, והרוקם לא האמין למשמע אזניו, כי פג לבו, ויאמר אל האלוף, הנה היא נכונה לקראתך, ואלקנה שלח אנשים להביאה אל היכליו. ותהי לו נועה לאשה; שמעתי את הדבר הזר הזה, ויהי לבי לאבן, ובחמת רוחי קראתי את הדברים אשר שמעו אזני מפי מיכה המורשתי לאמר: אל תאמינו ברע אל תבטחו באלוף משוכבת חיקך שמור פתחי פיך, כי אמנם הרבתי לספר לנועה את תפארת אלקנה להרבות כבוד ביתי, ותקח את כבודי, ואותי עזבה; מכאובי היה גדול מאד, אך החשיתי ואשא בשרי בשני, וממחרת היום ההוא שבתי במפה נפש הברונה, ולא יכלתי למחות זכר נועה מקרב לבי, ותהי נפשי טרף לאהבה ולקנאה ואלך שולל.

וגם נועה לא שמחה בכבודה, ואנכי הרשעתיה בלא משפט, כי לקחה אלקנה אחר כבור, ולא רוחה, ורבות רעות שבעה לה נפשי בירחי מספר אשר ישבה בבית אלקנה, כי יהושבע הגברת רבת החן ורבת התבונה הלא מודעת בכל שערי ציון, הלא היא המהירה לדבר צחות והיודעת לכלכל דברי המלוכה כאחד חכמי השרים, אשר למוצא שפתיה שרים יהללון, ויחרישו לאמרתה אשר תזל כטל, הן היא בהפארת רום עיניה בזתה את כל בנות מרום עם הארץ בציון, ובמה נחשבה לה בת הרוקם אשר הביא אלקנה אישה לצרור לה? הלא באחת מאמרותיה השפילה אותה עדי ארץ, רכאה לעפר נפשה, ובת הרוקם הביטה צר מעון בבית אישה האלוף, ראתה כי לא תכון לפני יהושבע הרוממה, ותבן לאחריתה, ותתחנן אל צרתה לשית עצות בנפשה להמלט מבית אלקנה האלוף, ויהושבע אמרה לה: בקשי ספר כריתותיך, וקומי ולכי, כי לא זאת המנוחה לאשה כערכך, ונועה לא הפילה מדבריה ארצה, ואחרי תת לה אלקנה ספר כריתות שבה אל בית אביה כנעוריה, ותספר ירחים ותלד בבית אביה בת לאלקנה, ותקרא שמה שולמית לאמר שלום יעשה לי ה'.

ויהי

ויהי לתקופת השנה למועד חג השבועות ואנכי עליתי ירושלימה, וישלח אלקנה לקרא לי, ויאמר אלי: שא נא לי מטה עצמי ובשרי, כי חטאתי לך חטאה גדולה בקחתי מסך מחמד עיניך, והיא ילדה לי את שולמית בעת אשר ילדה לי יהושבע את קציעה בתה, הן שתיהן לי בנות אהובות, אך יהושבע לא כן תדמה, ובעברתה כי קשתה תבקש תחבולה להדיחית את נועה ולאבד כל זכר לה, לכן קח מידי עשרים ככר כסף כפורים, ולקחת את נועה היפה ואת בתה ויצאת אתן מארץ יהודה לגור באשר תגור, במקום שוקט ובוטח, רחוק ונעלם מיהושבע אשתי, ושמחת שם בנועה אשתך היפה ושנותיך תבלה בנעימים, ושמרת את שולמית בתי כבבת עין, והסתרת ממנה מולדתה, והיה כאשר תגדל והביאות אותה אלי ונתתי לה נדה ושלוחים בידי הטובה.

ואנכי בחרתי לי מקום פה בין החרטמים, ובנוה שלום נטעתי את נועה ואת שולמית בתה, ותרב שמחתנו, ומקץ שנה ילדה לי נועה בן, ואקרא את שמו צפניה, לאמר: יצפנני אל בסכו. ושולמית וצפניה גדלו בנאות חמדתי כשני מטעי חמד, ואני ונועה אשתי התעלסנו באהבים, מלאי ברכת ה' ושבעי רצון, ותגדל נועה את שני צאצאיה בתמת לב וביראת ה', ושולמית נתעה בשוא לחשבני לאב לה. כנחל עדנים עברו ימינו באין חליפות לנו, אנכי יקרתי בעיני נועה ממשנה המלך ומכל מלכי קדם, וכן היתה בעיני. ונאותינו היו מעון לשלוה, לברכה ולאהבה וחן, אך העלה אותה אלהים בחצי ימיה, זה שנה אשר חלתה נועה את חליה, ואנכי לקחתיה הגלעדה לגהות ממנה מזור, אך לא עלתה ארכתה, ושֻׂבַעת שמחות וגיל את פני צאצאיה השיבה רוחה אל האלהים.

ויהושבע הגבירה לקחה באחרית הימים האלה כפלים בחטאותיה אשר חטאה בנועה צרתה, הלא מודעת בכל מקום אשר נשמע שם אלקנה אישה משנה המלך, אשר נפל בחרב זכרי גבור אפרים, עתה התודה יהושבע את חטאותיה בימי גאונה, חטאת גאות וגבהות עינים, אשר מאסה את כל בנות מרום עם הארץ, וברוב גאונה אמרה אני ואפסי עוד, ועל

גבורת

נבירת אחת ושמה מרים בת שר וגדול באפרים ויושבת ציון, גם עליה שפכה יהושבע בוז, גם עזרה לרעתה להפריד ממנה אלוף נעוריה אלוף ביהודה; לשמע אזן שמעתי את קצות הדברים האלה, ואשר אחזה לי אני אשמע הדברים מפיך ארוני, אם מראה עיני, זכרון לבבי ומשמע אזני לא יכזבו בי. דע לך ארוני כי חלק לי ה׳ מראה עינים שכם אחד על כל אנשים כערכי, ואשר חזיתי לפני עשרים שנה שמור הוא בלבי כמראה אשר ראיתי יום אתמול, ורבים יעידוני כי עין אַיָה לי, כן הכרתי זה ירח ימים את יהושבע בשמרון, כבואי אל בית עזריהו אביה השר הישר לדבר אתו דבר על אודות שולמית, אנכי הכרתיה בהשקיפי בעד חלון היכל החוצה, בראותי אותה עוברת ברחוב עם עלמה כבודה ההולכת לימינה, ואהי לפלא בעיני עזריהו, גם בבקר הזה אור עיני לא יכזב בי, ומשמע אזני יענה, כי עיני תחזינה מישרים, הן אחת חויתיך בציון בימי יותם, גם שמעתי מדבריך בשריקת שפתים כבן אפרים, הלא כשש עשרה שנה נודד אתה בארצות? הגד נא ארוני לאיש שלומך ובריתך, כי עוזיאל זה שמך וזה זכרך! הגידה נא לי אחת, ורבות תשמע מפי, האח זה עוזיאל איש מרים.

שא נא ארוני, ענהו הבודד בחרדה, בחר נא לך שני אנשים הדומים איש אל רעהו בתבניתם ובשפתם, עָרְכֵם אחד אל אחד, התבונן בם רגע, וראית מה נפלאים מעשי ה׳ בהפרידו בני אדם, אולי תארי כתאר עוזיאל מקראך!

אל נא ארוני, ענה החברוני, הן ה׳ עשה את היום הזה, ורותו הוא קבצנו, לכן הגידה נא לי ואל תכחד ממני דבר.

בי ארוני, קרא הבודד בחלחלה בספקו כפיו, בי ארוני אל תשחיתני, הנני מעתה בפיך ובשפתיך לשֵבט או להסר, כשש עשרה שנה כסיתי שמי במשאן, עברתי ערים ונהרים, ארצות וימים, ואתלונן בצל שדי אשר הֵמר את נפשי, שָׂבַע עמל ותלאה באתי הלום, וה׳ נתן לך עינים לראות ולב לדעת, התסגירני אל מבקשי נפשי בהגידי לך שמי? אכן עוזיאל אני איש מרים!

עוזיאל אלופי! קרא החברוני בהחזיקו ידו בו, לא תרשתי

חרשתי עליך רעה כזאת, כי עתה לא עליתי אל מעונתך, הן ה' עד ביני ובינך, ובשמו הנני נשבע לך להיות עליך סֵתרה, ומכל משמר אשמור לשוני, ומי מלל לי כי אקח כיום את אחות יהושבע לי לאשה? זה ירח ימים והייתי בשומרון, ועוזיהו השוע נתן לי לאשה את חנה בתו היפה הצעירה מיהושבע חמש עשרה שנה; הן רוח אחרת עתה עם יהושבע לאהבה את אשר שנאה לפנים, ולשנא את אשר אהבה אז, גאוה קשורה בלב מרום עם הארץ ושבט אלוה ירחיקנה ממני, הן מות אלקנה הוגה את רוח יהושבע, ואביה וכל קרוביה האיצו לנחמה וינחמוה הבל, כי רוממ אבלה תחת לשונה המהירה לדבר צחות, ועל כל תנחומים גברו עצבותיה, מחר היא נכונה לבוא אל מעונתי לרגלי חנה אחותה, היא אשתי, וכבואך בצל קורתי, לא תכירך יהושבע כאשר לא הכרתני, דע לך כי בזכרה את שמך היא מתנודדת, וחרפה שברה לבה על כל הרעה אשר הדיחה עליך ועל מרים אשתך רעותה הטובה כיום, גם את שולמית בת נועה שנואת נפשה לפנים נכונה היא לאהבה, באשר בת אלקנה אישה ואחות קציעה בתה היא; הן שולמית היא פרח לבנון, כלילת תפארה, לא נמצאה עלמה כמוה בכל בנות קריה, וכבוא יהושבע הלום נגלה אזניה למען תדע מולדתה כי רמה, ולא תשנה באהבת אחד בני חשוכים, אך עוד חזון למועד אשר נתיעץ על צפונותיה,-ועתה יתי נא חסדך לספר לי את דברי ימיך מהחל ועד כלה.

השמש יצא על הארץ, ועוזיאל נאנח במרירות, נשא מרום עיניו ויען ויאמר:

האהבה והקנאה! הלא הן הראשונות לפעולות בני אדם הנוראות על כל בני חלוף, מראש מקדמי ארץ עד אחרון על עפר יקום: חוה האשה הראשונה אשר נתן ה' לאדם היתה אתת מצלעותיו, והיא היתה נבונה לצלעו, ותהי מכשול עונו, ובעבורה נגרש מערן גן אלהים, וכן דרך נשים מעולם ועד עולם, האשה היא בריאה נחמדה ואיומה, ביפיה תצור נפשות תוליך גברים שולל, ובקנאתה תפיל חללים, ומחוה אם כל חי עד הנשים השאננות בציון והבוטחות בהר שמרון, פרעו הנשים

פרעות בעבטן ארחותיהן, נוראה היא האהבה העזה כמות בעברה נפשות, ואיומה קנאה הקשה כשאול בהרחיבה נפשה להשחית ולבלע, עדות היא ביהוסף אשר הוסיף לו אביו לוית חן ויעטרהו מעיל קנאה, הלא היא כתנת הפסים אשר עשה לו, והיא עוררה עליו קנאת אחים ותורידהו מצרימה, ולעבד נמכר יוסף, ועדות היא ביהוסף האהבה אשר אהבתהו גברתו הבוגדה בפוטיפר אישה, ויוסף בצדקתו הניח בגדו בידה וינס ויצא החוצה, ובגד האהבה וכתנת הקנאה מרחיבים שוליהם כיריעות השמים, עליהם כתובים כל דברי הימים לזרע יעקב מדור דור.

גם בי להטה אש האהבה והקנאה, גם אנכי עזבתי בגדי ביד אשה איומה ככפירה בהררי טרף, ומפניה נסתי ואתרומם, אז זרחה עלי שמש צדקה; אך למצער ראיתי אור חיים, והנה שמים קודרים על ראשי, ושמשי נהבאה ודרכי סתרה. הן לפני נתכנו עלות בשרשרות אחוזות המתלכדות המסכסכות אלה באלה, בהן ידי אסורות ורגלי עקודות עד אשר ירחמני נורא עלילה ויפתח למוסרי, הנה הליפות עתותי כעבים תעופינה, ועלילות נוראות ואיומות כצלמי אימה תעבורנה לפניך; האהבה הרתן, הקנאה ילדתן, קנאת אשה מרעותה וקנאת אפרים והבלי שוא, שמו עליהן נוספות, עטוני גם צנפוני צנפה כדור אל ארץ רחבת ידים, עד מהרה ירוץ דברי, לא אאריך לשון בשפת יתר, אך לא כן חשו העלילות, כי לאט התנהלו, כנחשים זחלו, ועצבותי מהרו ויקדמוני ימי אידי.

ועוזיאל עצר במלין מספר רגעים מנהמת לבו, דמעת עינו פרצה כנחל, ורחמי החברוני נכמרו עליו, ויאמר: המעט ממך אלופי תנחומות אל, כי נתן לך ה׳ תפארת אדם, תפארת בנים אבותם ולשון למודים? ומה נמלצו אמרותיך, וצדיק ה׳ לא יעשה עולה ולא יתן מוט לאשר חנן כל אלה.

אמנם חנני ה׳ בכל אלה, ענה עוזיאל במחותו דמעתו מעל פניו, הן בן מלכים אני, חטר מגזע אמציהו מלך יהודה, גם תפארתי היתה עלי מאת אלהי עושי, אשר יצרני בתפארת אדם ויפארני, אבי לקח לו אשה מבנות אפרים וימת במלחמה, ותשב אמי אל ארצה, ותהי לאשר לבן אפרים מן המשטרים

תבלי

חבלי שוא, הצוררים לבית דוד, ותכס אמי ממני מולדתי, גדלתי כעיר פרא בבית אמי עד מלאת לי שבע עשרה שנה, ראיתי כי זרועי מושלה לי למשוך בקשת גבורים, ואתחבר אל בני אפרים נושקי רומי קשת, ואהי כגבור הורו במלחמה, וחרבי אכלה בשר; טרפתי זרוע פלשת, הכיתי קדקד מואב, עשיתי לי שם בגבורים, אז אהבוני עלמות, גם יהושבע בת עזריהו נשיא שמרון ראתני ותלבבני בעיניה, ותמשכני חסד; אביה לא אבה לתתה לבן אפרים, ואף כי לבן בלי שם, וכאשר נודעה אהבת יהושבע לאחד הצעירים בן שועי אפרים אשר חכתה נפשו למצא את יהושבע היפה-פיה והנבונה, ויתקצף ויאמר לי: רע לך כי לא יעמוד עליך ראשך אם לא תסיר לב יהושבע מאחריך, ואם תמלא אחרי ונתתי לך כִכר כסף; ואנכי ראיתי כי אין תקוה לי מיהושבע, ואקח מידו ככר כסף ואלך ואבוא אל גן עזריהו, שם מצאתי את יהושבע בתו, ויהי בדברה אלי ידידות, ואלעג לה על פניה, באמרי לה כי מאסתיה, פני היפה-פיה נפלו וחמתה בערה בה, וגם לבי נשבר בקרבי, אך בחרתי בחיים ובככר הכסף מהתגרות לשוא בקנאה חמת גבר ממרום עם הארץ. יהושבע יצאה מן הגן ולא ענתה דבר, ואנכי השלכתי קשת גבורים אשר עוררה עלי קנאת בני האצילים, ואתהלך עם נביאי בית אל וכהניהם, כי איש אחד פוחז ושמו עמרי משכני בחבלי שוא, בראותו כי כסף לי, ויביאני בחבר כהניו ונביאיו, ואהי למו חבר טוב כל הימים אשר נתתי על פיהם; שם ראתני עלמה מואביה ושמה קטורה אשר לקחה זכרי הגבור הצעיר לפלגש, ותשיאני להתחבר אל זכרי ולהיות נושא כליו, וקטורה היתה רבת חן ורבת המהומה, ואנכי אמרתי לה כי לא לאנשי המלחמה אנכי עוד, כי אם לחבר כהנים ולנביאי בית אל אשר דרכו לשונם קשתם, כן דברתי בשפתי, ונפשי געלה אותה על זמתה.

אך תם כספי ואנכי מאסתי כהני בית אל ואתעב נביאיהם, כי אלה במחיר יורו שקר, ואלה יטיפו ליין ולשכר, ואשר אין לו כסף כבלי אין חפץ בו, נבזה נמאס בעיניהם, נפשי בחלה בם, וגם נפשם בחלה בי בראותם כי ידי ריקות, ואנכי הלכתי

בנקיון

בנקיון שנים מבלי מצא חית ידי, הגדתי צרתי לפני אמי, ותגל אזני על אודות מולדתי במרומי ציון, ותתן לי אות, ותשלחני אל עוריקם נגיד הבית הקרוב לאבי, ויפג לבי בשמעי זאת, צפנתי סודי בלבי ואמהר ללכת ירושלימה למועד חג המצות, ויהי בלכתי בדרכי ציון, והנה עמרי כנמר על דרך אשור עד חבר מרעים האורבים לצעדי ההולכים ירושלימה, וכראותו אותי שאלני, מה לך ידידי לדרך ירושלים? ואנכי כרוב לכתי עם כהני בית אל הסבנתי דרכי כזביהם, דרכתי לשוני כקשת רמיה ללכוד ערומים בערמם, הגדתי לו כי מגמת פני לבוא כאורב ירושלימה לראות העוד נאמן יהודה עם קדישיו, ולהצמיד שם מרמה, להוליך בנות ציון שולל ולשאת שלל ערמתי.

כזבים כהנה וכהנה הרביתי להגיד לעמרי אשר הלל וממי לבבי, ויאמר אלי: עלה והצלח! ריקם תבוא ירושלימה, ומלא תשוב אלי, ואודך בבית אל, כי תושע לך ערמתך; ויגד לי כי קטורה היפה שוגה באהבתי, וכי רק מחסורי נצב לשטן לי, ואם אשית קציר ביהודה, ושבתי שמרונה בידים מלאות, ועזבה קטורה את זכרי מפני.

ואנכי הייתי כשש על אמרתו, ורוח אחרת היתה אתי אחרי דעתי מה שרש בארץ יהודה נזעי, ואמאס בבני אפרים ובתעלוליהם, ותגל נפשי בשומי אל לבי, כי עוד מעט תראינה עיני ירושלים, תראינה מלך ביפיו, שמתי רגלי כאילות לבא אל מחוז חפצי, ובארבעה עשר יום לחדש האביב מועד עשות הפסח עמדו רגלי בשערי ירושלים.

סרתי אל בית עוריקם האלוף נגיד הבית, הגדתי לו מה אני לו, שמתי לו אותות, ויקרבני עוריקם כמו נגיד ובין בני ביתו נמניתי על שה הפסח, ואסתופף בחצרותיו בין בני הנביאים למודי ה' אשר רוו מדשן ביתו, ואתחשב כאחד מהם, ויחד עמהם באתי ביום הראשון מקרא קדש אל היכלי אלקנה אשר הרימו המלך יותם למשנהו, ויתן לו חרב גאותו אשר עליה מפותחים הדברים האלה „חרב נוקמת לה' נתונה מאת המלך יותם למשנהו לאלקנה" ואת עוריקם קרובי שם המלך לנגיד הבית ויתן את מפתח בית דויד על שכמו, כי אהב המלך

את

את שני האלופים האלה הגבורים ויודעי דבר המלוכה, יתרב השמחה בבתיהם בימי החג ונדיבי עם אליהם נאספו עם יראי ה׳ וחושבי שמו, ולרגלם באתי גם אני שמה ומה פג לבי, בראותי מרחוק את יהושבע יושבת עם רעותיה בהיכלה פנימה, גם היא ראתני בין הבאים לבקר בהיכלי אישה, ותפעם רוחי בקרבי בשמעי כי היא אשת המשנה, וזכרתי כי דברתי אליה קשות וארגזה.

יצאתי משם ברוח נשברה, הלכתי בראש הומיות, והנה המונים המונים ינהרו אל הר בית ה׳ להשתחוות שמה, גם בחורים עם בתולות, וזקנים עם נערים, הלכתי שמה גם אני. ויהי ברדתי מן ההר והנה עיני אורו בראותי עלמה כלילת כל פאר עולה עם רעותה ההרה, גם היא שמה עלי עינה בעלותה, ולא יספה עוד, כי חמקה עברה ותתבולל בהמון הרב, ואנכי עמדתי לרגלי ההר, חכיתי לשובה, ולשוא שקדתי, שמרתי הליכותיה, ואתעצב אל לבי, כי את כל חמדת ציון ראיתי באור פניה, ולא יספתי לראותה עוד, יכמראה יהושבע אשר הוגה את רוחי, כן מראה העלמה הזאת מלאני עצב, כן עברו לי ששה ימים במפח נפש.

ויהי ביום השביעי מקרא קדש ואנכי עליתי אל הר בית ה׳ ולא ראיתי את העלמה בעלותי וברדתי, ואתפלל אל ה׳ להסיר זכרה מקרב לבי, וגם אני בושתי מאד מהגיוני אשר הוליכוני שולל, ואתאושש ואגבר חילים לשכחה כחלום חזיון ליל.

ויהי לפנות ערב כאשר יפוח היום ואנכי מתהלך על ידי נחל השלוח, ואשא עיני והנה העלמה ההיא הולכת עם אשה אחת אל עבר פני, ויפג לבי ואתעודד וישאני לבבי לנסות דבר אליה, ובקרבה אלי נגשתי אליה ואומרה: שאי נא בת נדיב ואגידה לך דבר, אנכי התערבתי עם רעי על ארותיך, אנכי אמרתי כי מבנות אפרים את, ורעי אמר כי מבנות יהודה הנך, ואת עדינה דעי לך כי חמשים שקל כסף אשקול על יד רעי אם כדברו כן את, ואם אין, ושקל רעי על ידי ככסף הזה, ועתה הוכיחי נא יפתי בין שנינו, אם מצאתי חן בעיניך.

מצאת חן בעיני בשחוק אשר עשית לי, ענתה היפה-פיה מביטה אל האשה אשר היתה מניקתה, ותפן אלי ותאמר:

אי לך בן אפרים נמהר לב, הלא אוביש בבן עפי, כי פחז הוא כמים, אנבי מרים בת שמיר אחד מנשיאי אפרים — לך הגד זאת לרעך, ושקל על ידך חמשים שקל בכף, כי היפבת לראות, אך נבהלת לענות.

כן דברה מרים, והאשה הנלוה לה האיצה בה ללכת, ותפן מרים ותלך, ותבט אחריה פעמים, מרים בת שמיר! דברתי בשפתי לרגעים, ואהי בעיני כמוצא שלל רב, ולא נפלא בעיני דעתה, כי מאפרים אני, כי שפתי ענו בי, ובלכתי פגעתי באחד בחורי ציון לבוש הוד והדר, ואשאלהו על דברת מרים בת שמיר, והעלם עמד ויתבונן בי ויאמר: הן מרתוק ראיתיך מדבר עמה, ואל ישיאך לבבך להעלות זכרה על לבבך אחרי הגידי לך קצות דבריה.

דבורה אם מרים היתה בת אלוף עשיר ביהודה, אשר הניח לה במותו חמש מאות ככר כסף, אוצר נחמד וסגולת מלכים, ודבורה היתה יעודה לבן אלוף ביהודה אשר מת אתרי מות אביה, וירם לב דבורה ביפיה, בסגלת הונה וברכושה העצום מאד, בשדות, בכרמים, בהיכלי ענג ובעבדים ושפחות, ובגאותה לא חשבה את כל בני האלופים אשר נטו דבר אליה. הדברים האלה נקרו ויאתיו חמש שנים לפני מות המלך עוזיהו, בעת ההיא באו ירושלימה איש אפרים מגזע ירבעם בן יואש מלך ישראל, ושם האיש שמיר, והוא בן שלשים שנה בעת ההיא, לו רב חן ותפארת אדם, ורודף קדים ככל בני אפרים עמך, כי הוליך שמיר עלמות שולל בקסם תפארתו, וימצא נתיבות בית דבורה, ויבקר בהיכליה וידבר על לבה, ותאהבהו דבורה ותהי לו לאשה, למרות עיני קרוביה שרי יהודה ואציליה אשר כהו בה, גם שמו מוקשים לשמיר, ודבורה לא שתה לבה לכל זאת באהבתה את שמיר מאד, ותשימהו מושל בכל קנינה, לבד אוצר הכסף אשר חשבה ממנו ותצפנהו לצאצאיה אשר תלד לו; וקרוביה נחרו בשמיר תמיד ויריבוהו וישטמוהו בחמת קנאה, גם חרשו עליו רעה להצמיתו, אך דבורה שמרה עליו ותסכל עצת שוטניו ותשא מכאיבים רבים, כי קרוביה זרו כמוה, ושמיר נשא בשרו בשניו מפני יריביו אשר חרפו את

אפרים

אפרים עמו , אך בתר שבת מריב בעוד ידידות נפשו לנגדו ; ומרים היתה ראשית ואחרית פרי אהבתם , כי מתה דבורה מכעש וממכאובים רבים אשר השביעוה קרוביה , ולפני מותה הפקידה הונה ביד שרים נאמנים להיות שמור למרים בתה . בהיותה לאחר מגזע המלוכה לבית דוד .

ושמיר גדל את מרים בתו עד מלאת לה שמונה עשרה שנה, ועתה הלך אל ארצו אפרים לקחת משם אשה ולהביאה על נחלת מרים, ועל פי הדברים האלה הלא תתבונן בן אפרים כי לא לך לשאת עיניך אל מרים, כי סגולה תהיה לבן מלכים .

כזאת ספר לי העלם ויפן וילך , ודבריו הרהיבו בנפשי עז ויתנו תקוה בלבי למצא את אשר לא פלל העלם, העמקתי עצה למצא נתיבות בית שמיר ולהסתופף בו , ותהי ראשית דרכי לשוב ארצה אפרים , וה' כונן צעדי ויראני נפלאות בראשית דרכי , הסכת מנוח ושמע .

בעברי אז דרך יער אפרים הקרה ה' לפני מחזה איום . והנה אשה רכה וענוגה צעירה לימים אסורה לעץ, והיא ערֻמה כיום הולדה , פני האשה נהפכו לירקון , עינה עששה , שפתיה חרו מחרבוני קיץ , ולשונה בצמא נשתה, נפשה עיפה למות , ועודנה פותחת שפתיה ושואפת רוח להשיב נפשה , נגשתי אליה וגרעתי נטפי מים מנאדי אל פיה , ובשארית כחה ברכתני , ואפתח מוסרותיה ואוציא מצרור שמלותי בגד להלביש מערומיה , ותצפצף אלי אמרים גזרים לאמר : אני חפצי-בה , אשת זכרי — קטורה המואביה — צרתי — הכושי מאהבה — מלאך זעמה — בית אבי בנוב .

עודנה מדברת והנה כושי רץ אלי בחמה שפוכה ובחרב שלופה , ואנכי הבנתי פשר דבר , שלפתי חרבי מתערה הביאותיה אל לב הכושי , ולא שניתי לו , הושבתיה על פרדי , נשאתיה אל מקום מושב , הגדתי לה שמי עוזיאל המסתופף בבית עזריקם בירושלים , השבעתיה לבלי גלות דבר ; ובשוב רוחה אליה הגידה לי כי קטורה פלגש זכרי אישה עכרה נפשה הציקה לה , ותשלם לה חפצי-בה גמולה , כי גלתה תרפתה אהבתה את הכושי , ויגרש אותה זכרי , ובאש קנאתה הקימה

צליה

עליה את המוקשי אשר עשה לה כאשר ראו עיני, ויאמר להמיתה בצמא, ותספר לי עוד כי קטורה היתה לאשה לשמיר נשיא אפרים היושב בציון, וכי מגמת פניהם לעשות מזמה ולסכסך בני ציון בטלכם, ותגד לי כי שמיר נכון לתת את מרים בתו לזכרי חלף קטורה פלגשו, שמעתי ותסמר שערת ראשי.

את קצות הדברים האלה ידעתי מפי חפצי-בה ענה החברוני, כי בשבת נועה אשתי בגלעד להתרפא, ותבקר חפצי-בה במשכנה, ואחרי מות אשתי הואילה לשבת עם שולמית בביתי לנחמה אחרי אמה, ותשב אתה ירחי מספר, ותגד לי את הדר פעלך, ואת מחשבת זכרי על קטורה אשר אמר להציגנה ערומה ולהמיתה בצמא, וכי נתניה ראש כהני בית אל הוא אחיה עמד בפרץ ויכפר פני זכרי באמרו להביא אל ביתו את בת שמיר עם אוצר רב, ויהלל זכרי את קטורה אל שמיר ויאמר: כי רק לבעבור זאת יתננה לו למען תבצע את מעשיה בירושלים לטובת אפרים עמם, כי רבה חכמתה.

כן הוא ענה עוזיאל, ואנכי שכרתי לחפצי-בה עגלה להשיבה אל בית אביה בנוב, כוננתי דרכי אל מחוז חפצי, ותחש על מרמה רגלי להציל את מרים משאת נפשי מרעתה, ובדעתי כל התעלומות מפי חפצי-בה חשבתי דרכי אף עליתי בית אל, בקשתי ואמצא את עמרי, ואהי כלא יודע מאומה על דבר קטורה, הגדתי לו כי מצאתי נתיבותי בירושלים, להצמיד מרמה ולקצור קצירה, וכי לא אחסר מאומה רק מכון לשבתי ויועץ מזמות, ואם שני אלה אמצא ומצאתי הון לי, כי אין מקום טוב להרבות כזב ושוד כעיר ציון: הגדתי לו כי שמעו שם אזני דברים מאחרי, כי בת שמיר יעודה לזכרי הגבור, וכי פקידי נחלתה לא יתנו לו מאומה מהונה, אם תהיה לבן אפרים.

עמרי זה היה כאוצר לכל מצפוני בית אל, ואותי מצא נאמן לפניו ויאמר לי: דע לך כי קצף לנתניה כהן בית אל על זכרי אשר כסה קלון על קטורה אחותו, וכי לקיחה היא לשמיר נשיא באפרים ושונא ציון, ואם חפץ אתה קרבתו, ונתן לך נתניה אליו ספר, והוא יקרבך כמו נגיד, ואנכי אדבר עליך עם קטורה, והיא תהיה מגן לך בציון, כי יקר אתה בעיניה מאד,

הן היא תהיה כרקב ליהודה לבצע שם כל עצה היעוצה בבית אל, ואתה תהיה לה ידים, אך הגידה לי במה כחך גדול?.

אנכי אגיד לך עניתיו, אנכי פקחתי עיני ואראה כי העם היושב בציון נשים משלו בו, ואני אהיה המושל ברוחן להמותן לכל אשר אחפוץ, ועמרי לקחני ויביאני אל נתניה כהן בית אל, ויקדם הוא פניו ויבא אליו אל התא ויתלחשו, שם ערך נתניה מלין במכתב לשלחו אל שמיר בידי, ואנכי הוחלתי עד ביש, ואחרי כן יצא הכהן ויאמר לי: הן עמרי הנאמן עם קדושינו עונה בך, כי נער ערום וכוסה מזמות אתה, לכן הנני להביאך אל בית שמיר נשיא אפרים היושב בציון, ודע לך! כי לגדולות אשלחך שמה, לבצע דברים אשר לא עת להגידם לך, ובעתם תדעם. כי באה העת לקרב רחוקים ולקבץ יהודה וישראל יחדיו, ואפרים ירום ויהיה לעם עצום. ואתה ידידי הצעיר הסקנא קנאת אפרים קח מידי את הספר, שאהו אל שמיר, רק היה נבון רוח מכסה דבר, הן נתתי לך בבית איש בריתי יד ושם, והוא יקרבך כמו נגיד, ושמת לבך לחקר לב העם היושב בציון, וידעת את חפצם ואשר תשמע אותה תגיד לשמיר, זאת ראשית פעלך לעת הזאת, והיה אם תצליח את אשר שלחתיך, וקצרת לפי פעלך וקרנך תרום בכבוד.

ואנכי לקחתי את הספר מיד הכהן ואברכהו ואלך עם עמרי, הקרנו לדעת איה מקום שמיר וקטורה, ויגידו לנו כי בשבם הם בהר אפרים, ושם ישבו עוד ימים עשרה, ועמרי לקחני שמרונה, שם נתן את לבו לחקור ולדרוש אחר הליכות זכרי שנוא נפש נתניה ואיש תרמו, ואת דבר המשטמה הלא ידעתי, ועמרי דרש בתרפיו, הלא הם מתי סודו, ויגידו לו כי זכרי התחפש לבוא ירושלימה ולראות מרחוק את מרים מבלי התודע לה, וביום השלישי ישוב שמרונה, והגיד לשמיר חפצו, החפץ הוא לקחת אותה בנפה בלי משאת כסף, אם אין, ועמרי אבה לחכות עד עת בוא זכרי, למען דעת חפצו, ויהי ביום הרביעי, וזכרי שב שמרונה וישלח את הסוכן אשר על ביתו אל שמיר להשיבו דבר; הסוכן ההוא היה חבר לעמרי ואיש סודו, ויגד לו כי זכרי ראה את מרים כי יפת

היא מאד, וכי הוסיפה חן ותפארת אל השמועה אשר שמע, ונכון הוא לקחת אותה בנפה; וכאשר שמע עמרי זאת ויגל לי סודו לאמר: הן זכרי הוא איש הרמנו מעתה ולא טוב בעיני כהן בית אל קחתו את מרים, כי אותה יבקש בן אלוף ביהודה ושמו שובביה והוא לנו, ואם תפול מרים לו חבל בנעימים, ולקח גם דינה העצום, והרים ממנו שלישיתו לבית אל; אמנם אמר הכהן אל זכרי להביא אליו את בת שמיר, אך אמר זאת לכפר פניו להסיר חרון אפו מעל קטורה אחותו, ואתה עשה בערמתך להסיר לב בת שמיר מאחרי זכרי ולהטותה אל בן האלוף ביהודה, כי אז ישיבו לה הונה, הלא הגדתי לך כי בן האלוף ההוא לנו הוא ושונא הוא לבית דוד מאז, כי מנעהו המלך יותם מכל כבוד, ועתה גדלה שנאתו, כי כמעט רצה לגלות לבת שמיר מה רבה אהבתו אותה, והנה אחז בן המלך נצב כשטן על דרכו, ויעל שובביה בית אל ויקדם פני רכהן במנחה ויבקש ממנו להטות אליו את לב שמיר בן עמנו, ובגלל הדבר הזה יעורר הוא בני אצילי יהודה לבוא בית אל בזבחים ומנחה; ואחרי הודיעי אותך את כל זאת הנני ללכת אתך שכמה, ואתה בין את אשר לפניך, כי טובת בית אל בפיך ובשפתיך, והטית אליו גברים ונשים במועצות ודעת, מפרי פיך תשבע רב טוב, ראשית דברים הגדתי לך ויתרם תדע דבר בעתו בשבתך בציון.

כן הורני עמרי נתיבות ערמה כל הדרך, ואנכי נדרתי נדר בלבבי לאמר, אם תתן ה' משאלות לבי ותשאתי נפשי לציון, למקדשה, למלכה ולעמה, ועצת בוגדים אסכל; במחשבות טהורות ובפה חנף הלכתי עם עמרי, אף באנו שכמה, שם קדם עמרי את פני קטורה במצאו אותה לבדה בביתה ויהללני לה, והיא הלא ידעתני מאז ותשמח מאד בשמעה כי בא אני במלאכות אחיה כהן בית אל להסתופף בחצרות שמיר אישה הזקן, אשר על אפה ועל חמתה היתה לו לאשה להנצל מכף רע, מיד זכרי, ותצו את עמרי להגיד לי לכל יפול לבי עליה אם תביט אלי בשאט נפש ובחרפ וגוז לעיני אישה. ויגד לי עמרי כל זאת.

מה' מצעדי גבר כוננו וידו תנחהו במעקשים ובנלווים אל מחוז חפצו, כן הובילוני רגלי אל יד נחל השלות, שם ראיתי שנית את מרים, ותקוה רחוקה נשאתני אל ארץ אפרים, ונפש חפצי-בה הלקוחה למות נמלטה בבור כפי, ואתפתל עם עקשים בחפצי למצא שושנה בין ההוחים האלה. כן באתי אל משכן שמיר בשכם, ושמיר הוא בן חמשים שנה בעת ההיא, עודנו אזור חיל ושארית תפארת בחורים עוד נראתה על פניו, ועיניו מפיקות רוח עריצים, אנכי מצאתיו עומד בירכתי הבית וקטורה עדויה ברב עדיה נצבה לימינו, את טמאת השם זאת ידעתי מיום שובה מבית הורתה במואב אל ארץ אפרים, הלא היא האוהבת אשישי ענבים ואוהבת רעים רבים, אשר עלתה על ההרים לקטר בצל אלון ולבנה ולצודד נפשות בעצמת כשפיה. אנכי באתי הביתה, נתתי את הספר על יד שמיר אשר קרא בו, כברוק ברק עופפו עפעפי קטורה אל עבר פני, וכרגע הסבה עיניה מנגדי ותשאל את שמיר אישה כלא יודעת מה שרשידבר נמצא בספר הזה, ויגד לה שמיר פשר דבר, ולי הגיד כי נכון הוא להשלים חפץ הכהן המגיד תהלתי, ויאמר: בואה בצל קורתי בציון, שם תמצאני מקצה שבעת ימים, ואם בן חיל אתה ונכון דבר, לפני תעמוד והיית מאוכלי שלחני. ומה לך אישי לבן חיל? שאלה קטורה בערמה, הערוך אתה למלחמה? דע לך אישי כי אשת חיל גם אני למלחמה, שימני בראש גדוד, והנני נכונה למגר כסא בית דוד, אמנם באה העת להסיר שבט מיהודה ולכונן אפרים בראש כל שבטי ישראל, הביאו כל שבטי ישראל את זבחיהם אל הבית האחר בציון? הלא תתן אישי את שאלתי, ובנית לי מזבח בציון לכמוש אלהי אמי, ונטעתי לי אצלו אשירה, ומי יאמר לי מה תעשי?

אנכי לא אמנע מחפצך ידידות נפשי, ענה שמיר, אך מרים בתי לא תטוש תורת אמה, וכמוש אלהיך יהיה כקוץ בעיניה, אמנם ימי שבתה אתנו לא ימשכו, כי לזכרי יעדתיה, אתננה לו תמורתך, אז תגילי בכמוש אלהיך באין מבלים דבר.

ואנכי נעויתי משמוע דברים כמתלהמים אשר מאנה נפשי להשמיעם על שפתי, יצאתי מאת פני שמיר וקטורה, הלכתי

יד׳ שליטה

ירושלימה, ובעברי דרך נוב סרתי אל בית חפצי-בה, ויברכוני הוריה, ואנכי בקשתי מאתם להסתיר דבר עד עת מצא, ובלא ברכות יצאתי מאתם ואלך לדרכי, גם באתי ירושלימה, אך לא סרתי אל בית קרובי האלוף עד אשר אראה איך יפול דבר.

בא היום שקויתיו, ואנכי באתי אל בית שמיר, והנה הוא יושב לשלחן, קטורה מימינו ומרים בתו משמאלו. ברוך בואך בצל קורתי! ענה שמיר ויושיבני לשולחנו, קטורה הטיבה דרכה בבואי, ועיניה הזהירו כרשפי אש, ומרים נפעמה ממראה עיניה ועל פניה נראו אותות תמהון, חמה ועצבון, כי השתוממה על המראה בראותה אותי בצל קורתה אחרי ראותה אותי על יד נחל השלוח, ותחשבני כרודף קדים, ותוסף להשתומם בשמעה, כי אהיה מאוכלי שלחן אביה, וחמר לה על האשה הזרה אשר הביא אביה כגברת אל בית אמה ואל היכלי תענוגיה, ושמיר ראה מבוכתה, ויפן אלי ויאמר: הן נאמן רוח מצאתיך עוזיאל ידידי, כי כן ענה בך איש אשר רבה אמונתו על ארץ רבה, לכן הסכת ושמע, את מרים בתי זאת חיתירה גדלתי, נצרתי, ושלומה וטובתה כל ישעי וחפצי, יעדתיה לבחור מעם, הלא הוא זכרי הגבור הצעיר באפרים, אשר חרב גאותו מודעת בכל הארץ.

מה לי ולגבורי מלחמה? ענתה מרים, ודמעתה נראתה על לחייה היפות, הן בארץ שלום אני בוטחת, נחלת הורתי שפרה עלי, ופקודתה תשמור רוחי גם אחרי מותה, האשחית את נחלתי בלכתי אחרי בן אפרים?.

הן טוב עוללות אפרים מבציר יהודה, ענתה קטורה בעקשות פה, אך מרים לא ענתה אותה דבר, ותאמר אל אביה, אפרים יהיה לשמה ובית אל לאון, ואני דבקה ביהודה, ועל נחלת הורתי אשכן לבטח.

הוי בת סוררה! קרא שמיר בחמה ופניו רעמו, ואולם שאלי את עוזיאל הצעיר ויגדך, כי בית והון ביהודה מבטח בוגד, כי לעת תחיל ארץ יהודה מסער מתחולל, אז ארץ רפאים תפיל, והקיאה גם הונך, ולא תכסה עור על רכושך, הלא לעתים רחוקות נבאתי לך בתי, כי קרוב היום ההוא,

אבן

אבן קרוב היום הגדול, ענתה קטורה אחרי אישה, קרוב היום אשר ינוח שבט יהודה על גורל יתר שבטי ישראל. הלא תשמעי בתי הוסיף שמיר, הלא הגידה קטורה את הנשמע במרומי ארץ, כי קרוב היום אשר אפרים עמי יהיה לעם נורא גם יגדל, והיו מוטות כנפיו מלבוא חמת עד נחל מצרים.

אבן, עניתי גם אני חלקי להראות אמונתי לשמיר, כחזות הקשה הזאת שמעתי בבית אל, כי נטשה יהודה על אדמתה, ואויביה מארצה יצאו, והיו נוספים על שונאיה מחוץ.

ומרים הביטה אלי בתוכחת מגלה בעיניה, אך ההרישה ולא ענתה דבר, וקטורה אמרה אל שמיר: הן דבר שפתים אך למותר, הלא אב אתה אישי לבתך, ונפשך לקחת אותה אחר כבוד, ולמה לך התוכח? כטוב וכישר בעיניך עשה לטובתה, ונפשה תברכך באחריתה.

ולא יספה עוד דבר בפעם הזאת, כי כאשר כלינו לאכל קמנו, שמיר וקטורה יצאו אל הגן, כי שם החלה קטורה לבנות במה לכמוש אלהיה, ומרים באה אל חדרה לבכי, כי כן התבוננתי בה.

ג

בעת אשר היה שמיר עם קטורה בגן, ואנכי יושב בהיכלם תפוש ברוב שרעפי בקרבי, כי ראיתי את מרים היפה-פיה קרובה לי ורחוקה ממני קצוי ארץ, חשבתי תהפוכות דרכי, כי שמיר דרש ממני לעולל עלילות ברשע את אישים שונאי ציון וצוררי יהודה, ולהתהלך בעיר אלהים כדבר באפל, קטורה אשר לא מצאה מרגוע בצל אישה הזקן, שאפה צלי, ומרים בוכיה במסתרים, ואנכי לא תכנתי רוחה, אך כמים הפנים היה לבי אליה, ובחן עיניה התבוננתי כי תמשכני חסד, ותהי ראשית דרכי ללכת אם אל עוריקם קרובי נגיד הבית.

באתי אל האלוף, הגדתי לו את לבבי, כי בעבותות אהבה נמשכתי אל בית שמיר הצורר ליהודה ולבית דוד, וכי רק מרים בתו היא הנאמנה בכל ביתו עם אלהים ועם קדושיו,

ואת

ואת אהבתה אבקש ואת מועצות בוגדים אגלה לבית דוד, באשר אוהב אני את ארצי ואת מלכי בקדש.

ועזריקם התעורר ויאמר: ברוך ה' המגן לבית דוד! כי אשר בקשתי מצאתי בקרובי, לכן הנני להגיד לך את דברי הימים האלה, למען תדע ובחנת דרכך. דע לך קרובי, כי בימים האלה החל ה' לשלוח ביהודה וביותם מלכנו, פאר בית דוד, את רצין מלך ארם ואת פקח בן רמליהו מלך ישראל; הנה הם שולחים אנשים חרש ירושלימה להניא את לב קצות העם באמרם: הנה אשור עולה עליכם לשדד רבצכם, ואין ישועתה לבית דוד כי אם בכרתם ברית לרצין מלך ארם ולפקח בן רמליהו, להיות כחוט המשלש אשר לא במהרה ינתקהו מלך אשור; והמלך יותם הוא מושל באדם צדיק ובוטח בה' אלהיו המגן לבית דוד, על כן יושב הוא שאנן על כסא ממלכתו, ולא ישית לבו לקשר רצין ובן רמליהו האודים העשנים בחרי אף הצוררים לבית דוד, יען אשר לא ישיתו ידם בקשר בוגדים, ואתה עוזיאל עצמי ובשרי, הלא נבון דבר אתה, ובין תבין כי סר אפרים מיהודה, נפרד הוא מבית דוד, ומיום סור אפרים מעל יהודה ימאנו בית דוד להתערב בגוי סורר, ויהי למו תמיד מעוזם לבושת, כי אין ישועתה לאפרים באלהים, כי אם בשוב הממלכה הראשונה לבת ציון כימי דוד ושלמה, אך המורדים והפושעים הבאים מאפרים יעמיקו עצות לסכסך בני יהודה בבית דוד, ויניאו את לבות הצעירים אשר לא יבינו משפט, והעם מאס את מי השלוח ההולכים לאט, ויהי משושם את רצין ובן רמליהו; גם שננו לשונם דבר מר ויאמרו קשר לנתק מוסרות ולהפר ברית עולם, ברית ה' לבית דוד. אך הבל יהמיון, והמלך בוטח בה' ושאנן מפחד, לכן עוזיאל עצמי ובשרי, חטר מגזע ישי, פקח עיניך ואזניך הט לדברי בוגדים, ובחנת את סתרי מזימותיהם, וגלית את אזני למען אדע לסכל עצתם, אף אני אתן מאויך וארים קרנך בכבוד.

כן דבר עמרי קרובי נגיד הבית ויגד לי את דברי הימים והשתחויתי אליו בהמון עליצותי, אף נשבעתי לו להיות עבד נאמן

נאמן לבית דוד, ובלב עלז יצאתי מאת פניו, חשבתי דרכי, שבתי אל בית שמיר, אך הוא וקטורה אשתו אינם בביתם כי הלכו לבקר בהיכלי יהושבע, כי גברת אפרים היא ואוהבת את כל המתימרים בכבוד עמה, ומרים נותרה לבדה בבית עם מינקתה, אשר לפניה הגידה צרתה תמיד, וכראותה אותי בא אל הבית האירה פניה אלי ותנופף ידה לי, ואנכי נגשתי אליה, ומינקתה רחקה ממנה בראותה כי דבר סתר היא; ותשחק אלי ותאמר, השקל רעך על ידך את חמשים שקל הכסף, יען דעתך כי מבנות אפרים אני? ואולם אזניך הלא שמעו היום, כי מאסתי את אפרים הרועה רוח ורודף קדים, ואתה בן אפרים לי למופת, כי בקשת נתיבותיך אל בית אבי, וכבודך לא יהיה על דרכך, כי מה לך פה, ומי לך פה?

דרוש אני לחפץ אביך, היפה בנשים! עניתי בשפתי חן, ומרים הביטה אלי בעיני חן ובמנוד ראש, ותאמר: אם יפה אני בנשים, לא יפה אתה בגברים, כי רטיה תהפוך תפארת גבר לשקוצים. — אם למפגע אני לך עדינה פה, עניתי, הגידי בת נדיב, וברחתי כצל. אל נא, ענתה מרים בחן, ברח לך מתרמית ונלוז ויכירך מקומך פה, היה דרוש לחפץ אבי להשיבו אל ארח ישר, והשיבותי תודות לך, הן כל אשר אתה רואה לאבי נחלת אמי היא, אשר היתה בת אצילי יהודה ויראת ה', ואיך לא תבכה במסתרים נפשי בראותי כי הביא אבי זרה אל גבולה, העושה פסל ומסכה לכמוש אלהיה, לקטר ולזבח לו זבחים. דע נא בחור נחמד את לבבי והעירה עלי חמלתך, אם יפה אני בעיניך.

ובדברה דבריה נכמרו והמו עליה ותרדנה עיני דמעה, וגם היא באה אל חדרה לבכות במסתרים, ולא יספה דבר אלי ימים אחרים, וכאשר הוספתי אהבתה הרשים לבקרים, בן מאסתי את קטורה אשר הטיבה דרכה לבקש אהבתי, והקרע בפוך עיניה, ותרב רקוחיה לצודד נפשי; עיני לא שעו אליה, כי במרים הגה לבי, וכאשר נקשרה נפשי בנפשה בן דבקתי בה' אשר אהבה. ומרים התבוננה בי בינה, והדבר היתה נפלאה בעיניה, כי בהתערבי בסוד בוזים לבצע דבר

עשיר

שמיר, הכרתי את שובביה בנצר נתעב מגוע אלופי יהודה, הוא בן האלוף אשר ראיתי על יד נחל השלות, ויספר לי על כל אדות מרים ומולדתה. ודבר עמרי בא אליו לאמר: כי אני אהיה לו לפה אל מרים, וישחרני להגיד דברי לטוב לו, ואנכי אמנם מצאתי עת נכונה לדבר עם מרים, הזהרתיה מדרך אפרים, וארומם את בני יהודה על לשוני, והיא עמדה ותתבונן בי, ואנכי נשבעתי לה בנפשי, כי שלומה וטובתה כל ישעי וחפצי, ויהי דרכי כחידה בעיניה, אך חרשים לבקרים נקשרה נפשה בנפשי, והיא החרישה באהבתה.

וקטורה נעות הלב נאהזה בבית שמיר, יום יום עברה במרכבת כבודה בחוצות ירושלים, ועיניה משוטטות אל כל עבר לצודד נפשות לפורחות, ושמיר אישה לא אצל מאומה ממנה באהבתה אותה מאד, יום יום הלביש אותה צבעים רקמה, וחרשים לבקרים ברא לה תענוגות בני אדם, למען תשית לבה לכל שכיות חמדתה, ולא תביט אל שיבה זרקה בו, וייעף שמיר בדי ריק, כי לא שתה קטורה הבוגדה לבה להדרת זקנים, כי אם לתפארת בחורים, ואהבת מרים שמרתני מחבלי הטאתה.

ותג הבכורים בא, ונעלמים מבני אפרים עלו ירושלימה, וקטורה עשתה משתה שמנים, ומבוגדי אפרים היו קרואים אל בית שמיר, אחר הצהרים למשתה יין ושכר, וישתו וישכרו, וידברו בציון ובמלכה, ויאמר אחד המורדים והפושעים: עד מתי תהיה ירושלים גברת ממלכות ישראל? הבוא יבואו כל שבטי ישראל אל היכלה ואיש את רעהו ידחקון? הלנצח יתנשאו עלינו בני יהודה בציון ובהיכלה? וגם ממני יפלא דבר למשפט, ענה שמיר, כי יקראו לאפרים ממלכה נקרעה מיהודה הלא עשרה שבטים לממלכת אפרים, ויהודה הוא המעט, ולו יאמר ממלכה נקרעה! אין לנו חלק ביהודה ולא נחלה בבן ישי, חי בן רמליהו וחי דרך בית אל!

ואחריו ענו יתר הקרואים: אין לנו חלק בדוד ולא נחלה בבן ישי, ושבט יהודה ינוח על גורל יתר שבטי ישראל. והנה אחד מבני הנביאים בא אל הבית, ויאמר: מה הקריאה הזאת

אשר

אשר שמעו אזני בעברי, קול מתרונן מיין, קול מחרף ומגדף בית דוד? ואולם הראשונות התבוננו, הלא הוא דוד אשר הרחיב גבולות ארצותינו, ויקח מושבות שבנינו בחרבו ובקשתו ויפילם לנו נחלה, ואחריו שלמה בנו הפליא לעשות, כי בחכמה בתבונה ובדעת בנה כמו רמים מקדש לה' לכבוד ולתפארת נגד כל העמים, הן כסא דוד נכון מדור דור, מאבות לבנים, לא כן מלכי ישראל אשר כרבם כן יפלו איש בחרב רעהו, את הראשונים לא נזכור, כי אבד נירם, אך את האחרונים נמנה: מנחם בן גדי הכה את שלום בן יבש ויתן לפול מלך אשור אלף ככר כסף להחזיק הממלכה בידו, וישם מנחם מס כבד על השרים והעם, וממלכתו לא ארכה, כי פקחיה בנו נפל בקשר פקח בן רמליהו שלישו, אשר בכבודו יתימרו עתה המורדים והפושעים המתפרצים מפני אדוניהם; לא כן בית דוד אשר ה' עמו ובריתו נאמנת לו, שיתו לבכם אל תפארת ציון ואל היכלה, חמדת ישראל, ספרו מגדליה אשר כוננו בה ידי מלכיה, כללו יפיה, עוזיהו בנה בה מגדלים על שער הפנה, על שער הגיא ועל המקצוע, יותם בנו בנה בה את שער בית ה' העליון, ובחומת העפל בנה לרוב, לבד הערים אשר בנה ביהודה, שיתו לבכם לכל אלה ושימו כבוד לבית דוד.

ואחד שכורי אפרים קם בחמתו ויאמר: רב לך להטיף מיח תפל, ורב לבית דוד הלאות אנשים, אך שוא תרומם גדולת שלמה על שפתיך, אמנם הפליא עצה, הגדיל תושיה בבית אשר בנה לה', כי לכסף ולזהב הנמצא בו אין משקל, הלא דוד אביו הכין לו בחייו מאת אלף ככרי זהב, ואלפי אלפים ככרי כסף, ועליהם הוסיף שלמה ויתן את הכסף והזהב בירושלים כאבנים, ומה עצום מספר העושים במלאכה, שבעים אלף נושא סבל, ושמנים אלף חוצבי בהר; שבע שנים בנה את בית ה', ושלש עשרה שנה את ביתו, ואת כל אלה מיגיע ישראל ומראשית אונם, ומה רב פזרון הכסף אשר פזר לשבע מאות נשיו ולשלש מאות פלגשיו ולצאצאיהן, אשר העניק להם כל טוב מעמל ישראל, וידל יעקב מאד, והוא

נתן לקח טוב לעמו, כי טוב ארוחת ירק ושלוה בה, אכן בני עמו אבלו ירק וירבצו תחת משא המסים אשר שם עליהם, על כן התאוננו כל בני ישראל עליו רע אחרי מותו באזני רחבעם בנו, ויחלו פניו להקל מעבודת אביו הקשה ומעולו הכבד, ומה ענה אותם בעצת יועציו הילדים? הלא מלא פניהם קלון, ויאמר: אבי יסר אתכם בשוטים, ואני איסר אתכם בעקרבים. ומה ענו אותו שבטי ישראל? אין לנו חלק בדוד ולא נחלה בן ישי, והממלכה נקרעה ממנו, וזרע יעקב חלק, ולא יתיצבו עוד בפני צריהם, ומה נעשה ביום תוכחה כבוא כנהר צר על יהודה וישראל הנפרדים אלה מאלה? היבטח יותם במבצריו? ההיו סתר על ירושלים בימי אמציהו כבוא עליה יהואש מלך ישראל ויפרץ בחומתה משער אפרים עד שער הפנה ארבע מאות אמה, ויקח את כל הזהב והכסף ואת כל הכלים הנמצאים בבית ה׳ ובאוצרות המלך וישאם שמרונה. זאת לבן דוד על אצרו הון מאון עמו, זאת היא ראשית חטאת שלמה.

אל נא תרשיע צדיק כביר, ענהו בן הנביאים, וזכור כי תשגיא פעלו, אשר בו הרים קרן ישראל לעיני העמים, ומה היא חטאת פזרונו? הלא אז היה יהודה וישראל לעם אחד, ומלך אחד בנה בית אחד לאל אחד, וכל בני ישראל הרימו נדבותיהם אל חפץ מרום וקדוש, וישאו נפשותיהם אל מעונה אלהי קדם, סגולתם יחידתם ומשאת נפשם, ונפשותיהם היו צרורות יחד בצרור החיים את ה׳ אלהי אבותיהם, לא כן הימים האלו לבית ישראל אשר בעלוהו הבעלים: בעל גד, בעל דן, בעל פעור, בעל זבוב, ובעל צפון, בעל מעון, ובעל המון, כן לקחו להם נשים מכל בנות העמים ויקימו במות לאלהיהם, גם מזבחותיהם כגלים על תלמי שדי. שלמה פזר כסף וזהב אין משקל לאל אחד, ואתם — כל כספכם וזהבכם עשיתם עצבים ללא יועיל, התקוששו הגוי לא נכסף, ואל יצא עתק מפיכם, שימו לבבכם על דרכיכם, ושימו כבוד לה׳ אלהיכם.

הוי מחשיך עצה במלין בלי דעת! נתנה עליו קטורה פתלה בצאתה מחדרה, הלא גם שלמה בנה במה לכמוש אלהי

מואב בהר אשר על פני ירושלים ולמולך אלהי עמון, ועתה מה לך פה ומי לך פה, כי באת הלום להטיף את דברי רוח ? לכן צא לך מהר זה.

לכן תצאי את מזה וידיך על ראשך, ענה בן הנביאים. יפן ויצא, וכל הקרואים קראו אחריו מלא: עלה קרח ! עלה קרח !

אך דברי בן הנביאים לא נפלו ארצה, כאשר תשמענה אזניך. הוא יצא, והנה אחז בן המלך בא ויקומו הקרואים מפניו, שמיר התאושש ויקדם פניו בכבוד והדר, התכחש לו, ואחז אז בן שבע עשרה שנה, טרם יתערב בדבר המלוכה, ויאהב עלמות רבות ואת מרים בראשן, ויאמר לשמיר: הן הביא לי סוחר צידון צמידי זהב מעלפי ספירים, ואקנם ואביאם אל מרים בתך מתנה. ויקרא שמיר למרים, ותבא ותתיצב לפניו בכבוד והדר, ותקח מידו את הצמידים, ותאמר לו: ובמה מצאתי חן בעיניך בן מלכי, כי תתן לי אלה ? בחין ערכך ובהמדת תארך, ענה בן המלך, והצמידים האלה יתנו לך לוית חן. ותברכהו מרים על חסדו, ושמיר אמר: יחי בן המלך ויחי לבבו לעד, וישתחוו לו כל משפחות ישראל ! וכן ענו הקרואים אחריו; סבבוהו בבחש אפרים, בפיהם ברכוהו ובלבם קללוהו. ואחז אמר: ברוכים אתם לה׳ ולי אתם בני אפרים אוהבי שערי ציון מכל משכנות בית ישראל, דרשו לציון תמיד, שמחו בחגכם ותתענגו על רוב שלום.

זאת דבר ויקרא הן ושלום למרים ויפן ויצא, והקרואים קראו אחרי כן את המשל אשר היה בפי אפרים: לבנים נפלו וגזית נבנה, שקמים גדעו וארזים נחליף, לאמר: בית דוד נפל ובבן טבאל נחליפהו. ושמיר הניע אחריו ראש בצאתו ויאמר: לא לך בן המלך, לא לך תהיה בתי לפלגש, כי גברת תהיה לגבור אפרים, אנכי יעדתיה לבן עמי להפר בריתי את יהודה, עם עברתי, אשר שממוני וימררוני, על כן אהיה כעש ליהודה וכרקב לבית דוד.

ויהושבע אשת אלקנה משנה המלך גדלה בבית עזריהו אביה השר הישר בבני אפרים, אך קנאת יהודית היתה לא

מורשה

מורשה מתורתה, ובבואה ירושלימה אל בית אישה, ובנות יהודה לא בקשו קרבתה, אף היא השיבה משטמה אל חיקן, ולא נפלה היא שנאתה לצרתה לנועה אשר העיקה הציקה לה עד כי גרש אותה אלקנה אישה, כי אמרה לו יהושבע אם תשב צרתי בביתך, שלחני נא מביתך, ואלקנה אהב אותה מאד כי בת שר וגדול היא באפרים, ויגרש צרתה מפניה כאשר ידעת, ואחר התרומם אלקנה למשנה המלך, הביטה אל בנות יהודה ברוח המושל, לא כן היתה עם בנות אפרים, כי ברוח חן ורצון התהלכה עמהן, על כן התחברה גם אל קטורה. ומרים גדלה ביראת ה' בעוד אמה חיה, וכן היתה גם אחרי מותה; אך אמה נטעה בקרבה נטעי נעמנים, יראת ה' ואהבת ארצה ועמה, ואביה אמר לשרשם ברוח שקר ולזרוע תחתם זמורות זר, שנאת יהודה ואהבת אפרים, היא כבדה את אלהי ציון בעת אשר זמם אביה להרוס מזבחותיו ולדשן עפר יהודה מחלב בניה, כי קנאת עם כאש אוכלת במסתרים, עד אבדון תאכל. מרים בימי נעוריה חכמה השכילה, כי אֵבֶל-אם ומרי עצב פקחו עיניה לראות כה טוב, וכיפיה כן צדקתה משכו אליה לבות בחורי ירושלים, ואביה אהב אותה מאד ותהי אצלו שעשועים, אך זנח אותה כמעט אחרי הביאו את קטורה אל ביתו, ועל פי מועצות אשתו הבוגדה רצה לתת את בתו התמה לזכרי, כי אותו הלכה קטורה בערמה, ויחר למרים מאד בראותה את אביה כיונה פותה נתעה בשוא, והולך בעצת נצורת לב המושכת אותו בחבלי השוא.

ושמיר עם קרואיו הרבו לשתות ביום ההוא, ויתרונעו מיין, ויביעו עתק וידברו נאצות וגדופים וכל דברי בלע, עליהם שמחה קטורה ותמחא כף, ומרים התנודדה; ואנכי הפצרתי בשמיר לעצור בטלין ולתת לעפעפיו תנומה, וישמע לי וקטורה גם היא שתתה לרוב, ותרדמה נפלה עליה, ותקרא לי מרים אל הגן, ותאמר לי: זה ששה שבועות אשר נפגשנו על יד נחל השלות, ואתה מצאת לך אז פתחון פה בדבר כזב להתודע לי, מאת ה' היתה זאת, הן זאת אחזה בך, כי לא תשנאני ולא תמנע מחפצי.

לא אשנאך! עניתי בשחוק, ומי יתן שנאתיך, כי עתה לא הלכתי בדרך סירים—נחשוך זאת לאחרית דברינו, ענתה מרים, רב לי כי לא תשנאני, וקויתי כי תשלים חפצי, הן אבי נפל לעת זקנתו ברשת אשה נצורת לב, אשר כסתה כלמה פני להגיד דרכה, אך לחבורתי ולפצעי תצליח דרכה במשכה את אבי ברשתה, ועתה תלמדהו להיות כחורש בליעל על עם יושב לבטח עמו, הגידה נא אתה, כי אבי לא ברעת ידבר, וזרון לב קטורה ישיאהו לחרף עקבות משיח ה', ולשפוך בוז על מלכי יהודה ישני אדמת עפר, אשר מנוחתם כבוד ולזכרם נאוה תהלה, הזאת היא שמחת חגים לדבר על כל ריב ועל כל נגע ולהביא מהומה ומבוכה? הלא יועצו ואיש סודו אתה, לכן אשחרך השיבה רגליו מדרכי שאול אשר בם נפש קטורה חפצה, מלא נא משאלותי, וכמו נגיד אקרבך ביום נחלת, כי רב טוב צפון לי, ולי יהיה אוצר נחמד אשר הניחה לי אמי, אם יתנני אבי לאחד מזרע המליכה, לכן גם זאת עשה עמדי אות לטובה, חשוך את אבי מתת אותי לבן אפרים, ואתה עוזיאל, אל תדמה כי מאסתי את עמך, לו חיתה אמי, כי עתה חליתי פניה לתתי לבחר לי אלוף נעורי מבני אפרים, לו כן היתה כי עתה מצאתי לי בחירי.

מי יתן ולא באו גדודי בני אפרים בעיניך עדינה, עניתי, כי לך נאוה שיחה בכל שכיות החמדה בנעימות ובשעשועים, עודנו צעירים לימים לא ראינו טובה, וה' יפלטנו מריבי עם אשר ישביתו ענג, שעשועים, דודים ואהבים, וכבוא כנהר צר הלא יפרידו אלוף נעורים מאשת חיקו, וכל מחמדי עין ילכו שבי לפני צר, הלא כאשר תנוב הבצלת מחום צח עלי אור ומטל שמים, כן תפרח מרים הנוה והמעונגה מרוב טובה בארץ שלום, לכן השקטי עדינה הלא הגדתי לך כי למענך בחרתי דרך סירים, לכן בטחי בי כי הדורים לפניך אישר, ועטרי תהלתי נחלתך.

העמי תחלק נחלה? ענתה מרים בנשאה אלי עיניה היפות בתמהון, רק אל תשחק עוזיאל בחרב חדה ומרוטה, ואל תשים אשם נפשי, גם מאבי חרף ואל תשימהו שחוק לכל עמי, מי יתן ותבמתך תעמוד לך להסיר לב אבי מאחרי קטורה

נגעי

נגעי ומרת רוחי, העושקת דלים, הרוצצת אביונים, כי יעבוד עתה אבי בפרך בכל עבדיו, אכריו, רועיו, וכורמיו, למען ימצא מוצא לכסף אשר יפזר להרבות תענוגי קטורה נות ביתו תועבת נפשי, ואתה נאמן בכל בית אבי ואיש עצתו, ופקחת נא עיניו על דרכיו, הלא הדרך הזה לא דרך סירים הוא לפניך, ובעצתך תנחהו מישור, ואנכי לא אשכח גמולך לנצח ומדותי פעולתך טוב וחסד לעת מצא, רק הסירה נא שטן ומוקש רע מבית אבי, כי רבות מחשבות בלבי, ואנכי אשמרה לפי מחסום בעוד קטורה לנגדי, כי שוטרת היא את פי.

מן העת ההיא עבר ירח ימים, ובעת ההיא דברה גם קטורה עמדי תמיד רכות בחלקת לשון נכר״ה, ואת מרים חשבה לשטן לה בביתה, ותדבר על לב שמיר אישה להחיש מעשהו לתת את מרים אל זכרי, ומרים היתה תמיד עצובת רוח ותמאן לשמוע שם זכרי, ויהי היום וקטורה התוכחה עמה ותאמר לה: מדוע מרים יפתי עצובת רוח הנך, הטוב לך כי תהיי תמיד נות בית ככוס חרבות בודדת בקנה? צאי יונתי מסתר המדרגה, עשי חיל באפרים ושימי בין כוכבי שמרון קנך, כי את אשר תבקשנה בנות אפרים בדי ריק ובעמל נפש ובאנחות לב, אותו מצא לך אביך הטוב בטרם תבקשי, כי מצא את זכרי גבור אפרים נכון לך, לכן היי גם את נכונה לו, עלי על הרי שמרון והיית לנס.

ומרים לא יכלה עוד לשאת את כל דבריה ותען ותאמר: הלגרשני מנחלת הורתי את אומרת? נודי הרריך צפור, עופי לך דרור אוהבת לנוע, הן כל כבודי אני בארצי, בקרית משושי ובבית הורתי; ואת הומיה וסוררת, עלי לך בית אל ובקשי קרבת הבעלים בצל האשרות, שם טמון פח יוקשים לנשי אפרים, ושם כעוף יתעופף כבודך וצבי תפארתך יחלל. אנכי קרבת אלהים אחפוץ, ובצלו אשב עם אישי אשר יוכיח לי ה׳ מבית דוד מלך יהודה וישראל, כי לציון תסוב ממלכת ישראל חרף שואפיה, ועיניך רואות וכלות, ורעי וראי. כי צוף אמריך לי רעל, ותחת חלקות אשיב לך חרפה תמיד.

וקטורת שמעה חרפת מרים ותרגז תחתיה ותבא אל

אישה ותבך באזניו, ותאמר לו: הן שקטה הייתי באפרים, ולמה העליתני משם ותביאני הלום לשמוע חרפה ונאצה מפי בתך, לשתות לעג כמים, ואם ככה אתה עושה לי, שלחני נא מזה.

ושמיר ראה דמעת אהובתו ויתעורר, ותצלח כאש חמתו ויגער במרים, ויך בחרפה לחייה, ויאמר לה: אם עוד תוסיפי לנאץ את אשתי, והשיבותי ידי עליך ומלאתי פניך קלון.

ומרים נשאה בשרה בשניה ולא ענתה דבר, ושמיר הוסיף לאהבה את קטורה, ויכפר פניה בכל אשר שאלו עיניה; והיא היטיבה דרכה לבקש אהבתי. ואנכי השיבותי לה חן ונעימות למשכה ברשת טמנתי לה, ומרים אשר לא הבינה לעצתי היכיחה דרכי על פני, ותאמר לי: הזה דבריך לי להסיר שטן מבית אבי, כי אנכי לשטן לך על הדרך אשר בחרת לך ומשושך את קטורה, חרפת אבי ותועבת נפשי, לכן אנכי אצא מזה למען תתענג פה באין שטן ומכלים דבר.

ובדברה זאת דלפה עיניה, ואנכי החזקתי בידה, אמרתי לה כה יעשה לי אלהים וכה יוסיף אם לא טובתך כל ישעי וחפצי, וכל הימים אשר אראך עצובת רוח נפקדים הם מימי חלדי, ובמספר שנותי לא יבואו, ובזאת תדעי מה נפלאה לי אהבתך.

ותבך מרים בדברי זאת, ותמח דמעתה מעל פניה ותאמר: אי לכם גברים הלא בחבלי השוא תעתיקו צור ממקומו, ואף כי לב אשה, ואת מי תגיד מלין, הלא קטורה נצורת הלב תמשכך בחבלי חטאתה, ותבקש אהבתך בקסם שפתים ובחטאת מרי, גם בחנתי מצהלותיה בעודה לנגדך, ואנכי הייתי עד כה כלא רואה וכלא שומעת, ואשא כעשי ומכאובי, ולא נסיתי להוכיח דרכיך על פניך ולהראיב נפשך היקרה לי, אך נלאיתי כלכל אהבה וקנאה, כי הציקתני רוח בטני; לכן אחת אשאלך ידיד לבבי: לאהבה אותי לבדי, או את קטורה הסוררה לבדה, רק בטמאת השם זאת אל יתערב שמי; ואתה זכר נא, כי את נחלת אמי, סגולת מלכים, הנני להשליך אחרי גוי למען אהבתך. הגדתי לך בחירי את כל לבי, ותשוקתי ממך עוד לא נסתרה, ואם כן לבבך שלם עמי, ונתתי את שאלתי:

מרים עדינה! קראתי בעליצות נפשי, הן עבדך אני, ואת גברת לראשי, צוי נא ועשיתי כמצותך, אך חכי נא עוד מעט ועיניך תראינה מה אני לך, והניחות חמתך באשת עברתך, אני בך אעלוזה, והיא תלחך עפר כנחש וחרקה שן ונמסה.

דברי מרים עוררוני, והאהבה השוכנת ערמה והמחכימת פתי נתנה חכמה בלבי לבצע חפץ ידידות נפשי בהשכל ודעת, שמיר ישב לבטח עמי, ובכזבים גנבתי את לבו, באמרי לו כי זורע אני זרע כחש בלבות בני גילי הצעירים בירושלים, ונמצאו כלם לבן רמליהו ביום פקודה, והוא חשבני לדוב אורב ולדבר באפל יהלוך, ויאמץ רוחי תמיד, ויאמר לי: כי כאשר יבצע בן רמליהו מעשהו בהר ציון, תרום קרני בכבוד, וקצרתי לפי טעלי, וקטורה אשתו חשה עתידות לי, ותרא בי תפארת אדם ורום אנשים, ותגל נפשה בכבוד הצפון לי, גם הביאה לי עצות מרחוק, ואנכי בנתי מה ירוזמון מליה, ואתן תקוה בלבה, ואת אזני עזריקם קרובי נגיד הבית גליתי על כל מועצות שמיר ומזמותיו.

הלא הגדתי לך כי שמיר פזר כסף רב לברא תענוגים חדשים לבקרים לאשת זקוניו, על בן הכביד עלו על אנשי מעשהו האכרים ועובדי האדמה ויעבידם בפרך, ויהי כאשר קצרה רוחם בעמלם ויתאספו אל שמיר כמתאוננים רע באזניו, וידברו אליו קשות לאמר: הן דבורה אשתך היתה אשה יראת ה' אשר חמלה על אנשי מעשיה, ותמלא מחסורם תמיד, גם זכרה לברכה בפינו, והנה איש בא מאפרים, אביר לב הרחוק מצדקה ומחמלה, ונפשנו שחה לעפר, הלא עובדים אנחנו עבודתך בשארית כחנו, ובזעת אפינו נשקה אדמתך, ועליך תלמיה יבכיון, כי כחנו תאכל ונפשות נשינו וטפנו עטופות ברעב, אתה תשמן מכח ידינו, ובמשמנינו תשלח רזון, הוי טוחן פני עניים הלא תענה!

הוי עבדים נקלים מתפרצים מפני ארוניהם! גער בם שמיר בחמה שפוכה, החרישו ושימו יד לפה, פן אדוש בשרכם בקוצי מדבר וברקנים. בשרנו רזה יבש, נדף ואיננו, ענה האחד, לא נשאר לנו בלתי אם עורנו אשר כתנור נכמרו מפני

זלעפות

ולעפות רעב. הוי עשיר אביר הלב, ענה השני: אל תרבה לך סוסים, סוסיך שמנים, ואנחנו דלים ודדים, אל תרבה פנינים ועדי עדיים לאשתך בעוד נשינו קוטפות מלוח עלי שיח, אשתך עולה על ההרים לנסך נסכיה מדם עניים ומזעת אביונים, ובנותינו יורדות בבכי מחסר ומכפן, הלא כמונו כמוך בצלם אלהים נבראנו, ואיך תקשיח לבך ממנו, תשכח ענינו ולחצנו? כי מיום שֶׁמתך דבגרה הנריבה מושל בכל הונה, הכבדת עלנו, ואף כי עתה בהביאך אל ביתך עלמה צעירה ויפה לעת זקנה, ומרוב אהבתך אותה מאסת כל האדם, לא חשבת אנוש, ומה תעשה ליום פקודה?

הוי כלבים אלמים, ענה שמיר בחרי אף, ומי שם לכם פה לדבר עמי עזות? זאת דבר וישלח לקרא לשוטרי העיר ליסרם, אך שומע לא היה לו מאת השופטים, וילך לזעק חמס אל המלך יותם, ויענהו המלך לאמר: דן רבו כיום העבדים המתפרצים מפני ארוניהם, ושמיר הבין מה ירוסתן מליו, וישב במפח נפש לביתו.

ואנכי הצמרתי מרמה, הקימותי מן עברי שמיר מלשין להבאיש ריח קטורה בעיניו ולהגיד לו כי אוהבת היא אותי באהבה מסתרת, ולהשיאהו לנסות דבר אליה, למען תראינה עיניו את המעל אשר תמעל אשתו בו. ושמיר חרק שן בשמעו זאת, ויאמר אל עבדו: זכר נא כי דברת סרה על גברתך, ואם תכזב בה, הלא אדרוש חרפתה מידך ודמך בראשך אתן, והעבד ענהו כאשר הורתיו, ויאמר לו: נס נא אדוני יבר אליה, הגידה נא לה כי נוסע אתה בדרך למרחוק והסתר בביתך, ועיניך תראינה כי יבואו דברי.

שמיר זכר את אשר גער במרים בתו וימלא פניה קלון על דבר קטורה, וירע לו מאד, כי היה נבהל ברוחו, ויקרא למרים אליו החדרה, הוא חדר משכיתו ששם כל שכיות חמדתו. כלי זהב, פנינים וכל אבני חפץ, אשר אצר בימי שבתו עם דבורה, החדר ההוא נשען על חדר משכבו, ולא שזפתו עין איש זר, כי המפתח אשר לו היה בידו תמיד, ומרים הביטה אל פני אביה, והכרת פניו ענתה בו, כי עת רצון הוא לו,

והוא עומד ומתבונן בה, וקטורה איננה בביתה בעת ההיא
כי הלכה לבקר בהיכל יהושבע אשת אלקנה משנה המלך,
ושמיר אחר חשבו מחשבות פתח פיו בדברי מיכה המורשתי
ויען ויאמר: אמת דבר נביא ציון, אויבי איש אנשי ביתו,
ומשוכבת חיקך שמור פתחי פיך, ואני בך בתי אבטח, כי
תחרישׁ, בראותך את אשר אתעולל בבוגדים בי, הנני להגיד
בערמה, כי אוליך אותך אל ארצי לתתך לאשר בחרתי לך,
ואת אל תגורי כי עמי תליני מחר בחדר הזה, לכן דעי לך
בתי, כי הנני לעשות רמיה, ואחרי דברי אל תשני, כי אם
שמרי לפיך מחסום!

ומרים אשר לא הבינה לעצתו אמרה: כטוב וכישר
בעיניך אבי עשה.

ממחרת היום ההוא אמר שמיר אל קטורה, הנני לעזבך
יונתי מספר ירחים, כי אוליך את מרים בתי שמרונה לתתה
לזכרי הגבור באפרים אשר בחרתי לה, וישבה בתי בבית
אישה, ואנכי ארדה משם מצרימה להעלות משם רכב וסוסים,
כי דבר המלך פקח בן רמליהו נחוץ, ואנכי אחד ממלאכיו.
ובשובי הלום ליום הכסא אביא לך יונתי תמתי אטון מצרים
ורקמת צור.

ולב קטורה פחד ורחב בשמעה את דבר אישה, ובחלקת
לשונה אמרה לו: מה נבוכה אני אישי בשמעי כזאת מפיך,
כי אתה אלוף נעורי תרחיק נדוד, ואנכי אשב גלמודה ונאנחה
בביתי, הלא אספור יום לשנה עד בא יום שמחתי לחדות
בשמחה את פניך, ואתה אישי הצליחה נא בכל דרכיך,
ובשלום תשוב אל יונתך תמתך, ואנכי בכליון עינים אחכה
ליום שובך, יום שמחת לבי.

ושמיר הכין הכל לדרך השקר אשר בדה מלבו, ואת חדר
משכיתו סגר ויחבק וינשק לקטורה, ויצא עם מרים את העיר
לפנות ערב, וקטורה רצתה לשלחו, אך שמיר אמר לה: אל
נא יונתי, כי הנני מסתיר את דרכי, שובי לביתך והבליגי
על עצבך, השקטי במכונך ותני שמחה בלבבך; וקטורה
חבקה את מרים, ותאמר לה: היי יפתי ברכה באפרים

ובשוב

ובשוב אביך הלום בשלים נבחרה דרכנו אליך לבקר בהיכלי תענגיך, וישבנו אתך ירח ימים וששנו אתך משוש.

ד׳

והחברוני השתומם לדברי עוזיאל, ויאמר: כמה נפלאה ראשית דרכך ונפשי נכספה לשמוע איך התגלגלו הדברים להביאך עד הלום, להיות נחבא בצור בראש אמנה.

ועוזיאל התאנח, ויאמר: הן אלה וכאלה נקרו ויאתיו בעצת נורא עלילה, כי הוא יוצר עלילות, והאדם יוציא לפעלו, וציר אמונים הוא לו לבצע אמרתו או לשבט או לחסר, לב אדם יחשב דרכו, וה׳ יכונן צעדו, אך שמעה אחרית העצה היעוצה על קטורה.

לפנות ערב יצא שמיר מירושלים דרך שער אפרים עם מרים, ויתחפשו וישובו ויבואו דרך שער הדגים העירה, ותתכס מרים בצעיף, ושמיר לאט את פניו באדרתו ויבואו אל ביתם, והעבד הנאמן אשר גלה את אזן שמיר על דברת קטורה עשה מעשהו בהשכל ודעת, ושמיר פתח את חדר משכיתו, אשר דלתו מעבר הגן, ויבא אליו עם מרים בתו לאט.

וקטורה אחרי צאת אישה מירושלים לבשה את בגדיה החמודות ותקרע בפוך עיניה ותרב רקוחיה, וריח שלמותיה עלה באף שמיר אישה הנחבא בחדר משכיתו, ושפחתה הנאמנה עמה באה אלי, ותאמר לי: גברתי קוראה לך לשאל אותך על הדברים אשר היא חפצה לדעת, זאת דברה ותפן ותלך.

ואנכי באתי אל קטורה החדרה, והנה היא יושבת על מטה כבודה, ושלחן ערוך לפניה, עליו מעדנים כל מאכל תאוה ויין הרקח, ותאמר לי שב, ואשב, ותשחרני לאכל ממעדניה ולשתות מיין הרקח אשר מסכה לי, ואנכי אמרתי לא אטעם עתה מאומה, כי נפשי שבעה ורויה; אנכי ראיתי, כי יהיה שלחנה לפניה לפח ולמוקש, והיא אחזה ביד ימיני, ותאמר: שב נא ידידי ונשתעה יחדיו, ואנכי ישבתי לפניה בלא חמדה ותען קטורה ותאמר:

אך זה היום שקויתיו, הן שמיר הלך בדרך למרחוק, כי למענך ידידי שלחתיו בדרך טובה, גם מרים בתו צרת ביתו הלכה אתו, אין איש אתנו פה, ולא יחרץ לנו כלב לשונו, לכן הט אזניך לאמרתי, זכר נא ידיד לבבי ראשית בואך אל שמיר עם הספר הנתון לך מאת נתניה אחי בן אבי כהן בית אל, ראה ידידי הגדתי לך מה אני לו, למען תדע כי שרש דבר נמצא בי, ואחי שמע לעצתי ומאתו היתה נסבה להביאני אל בית שמיר, ומאתי היתה שוטה להביאך בצל קורתי, הלא עיניך הרואות, כי כל אשר שאל לבבי לא מנע שמיר ממני, ומה חפצי בביתו? הלא כל ישעי וחפצי היה לרשת ההון הרב הצפון למרים, להנחילו לבחירי רצתה נפשי בו, וכבואי אל בית שמיר חקרתי דרשתי על דבר האוצר, והנה עזריקם נגיד הבית ואלקנה משנה המלך פקידים עליו, על כן חפצתי קרבת יהושבע המושלת ברוח אישה בחכמתה, ביפיה ובחין ערכה, והיא תוחלת ממושכה, ואולי נכזבה. ועתה מה לי פה, ומה לי פה? הן שמיר זה האיש אשר שיבה זרקה בו, לכסות עינים הוא לי ולפרחון פה, ואתה ידיד לבבי, אתה לבדך מחמד עיני, כי בראותי פניך והנני שכורה נעלמה, שכורת יין דודים, הן אתה בהודך והדרך תצית אש בעצמותי, ולא תשית אלי לבך, כי על מרים פקחת עיניך בעבור הונה כי רב, זאת צפנת בלבך, ואני בחנתי ואדעה, ועתה ידידי, הן מרים איננה עוד וגם שמיר הלך בדרך למרחוק, ועת היא לכונן אשרנו לנצח ולרומם קרנך, ועתה הגידה לי שאהבה נפשי התכון ידך עמי?

אמרותיך לא אמרות טהורות, עניתיה, ובהגיגך תבער אש זרה, לכן הרפי ודעי כי אישך זה רומם קרנך, הוא איש חסדי, אלופי ומיודעי, אשר יחדו נמתיק סוד, ואיך אבגד בו, ושלמתי לו רעה תחת טובה? צוי נא כל אשר תצוני, וחפצך אשלים, רק אל תתעיני מדרך הישר, חוסי נא עלי ועל נפשך, ואל תשיאי מות על שנינו יחדו, הן כל ישעי וחפצי להיו נאמן לך ולאישך, גם את שמרי אמונתך לאישך זה אהבך המלבישך שני עם עדנים, והמבקש ענג ושעשועים לנפשך

שמעי

שמעי נא עצתי, ואל תהללי בריתך לאלוף נעוריך.

ההוא אלוף נעורי? ענתה קטורה באנחה ובעצבון רוח בשמעה תוכחתי, הלנפשי יבקש שמיר ענג? הלא לנפשו! ויאספני אל ביתו להיות לו מחמד עין ושעשועים לעת זקנה, והוא לשוטט בצדי ולצנינים בעיני, ואהבתו לי לזרא ולמועקה במתני, כי לא תכלכלהו רוחי, ונבחר לי להיות שפחה חרופה לך מהיות גברת בהיכליו; אין חפץ לי בסוסיו ובמרכבות כבודו, כי עמך לא חפצתי מאומה, חי כמוש אלהי, וחי בעל פעור!

הלא כל דבריך קטורה לא בהשכל, עניתי במנוד ראש, זכרי נא כי דל חלקי בחיים, ולו נואלתי להקשיב לך, במה אכלכל נפשך?

הוי נבער מדעת, איש אובד עצות! ענתה קטורה, אל תהיה זאת לשטן לך, הלא שמיר הלך בדרך למרחוק, ובחדר משכיתו כל יקר נמצא, בו כסף וזהב עם אבני חפץ רבות המחיר, לכן שית ידך עמי, והצלתי ממנו כל חסן וכל יקר, ויחדו נעופה אל ארץ מואב, שם קרובי הורתי, ומשם לא תנידני יד שמיר, הן הוא אמר להביא לי אטון מצרים, ואנכי אמירהו בצעיף אלמנות, ואתה עוזיאל ידיד לבבי תסיר צעיף אלמנותי, ותלבישני מעטה ששון וגיל תחת מעטה כהה, לכן אהיה נא עתה כאלמנה בעיניך.

ואיך אחשבך לאלמנה, ואישך עודנו חי? עניתיה.

עודנו חי, ענתה קטורה, אך המות דופק דלתיו, ואם יסגור דלתיו בעדו, ועלה בחלונותיו.

לא בחלונות יעלה המות עליך נצורת לב, ענה קול שמיר מחדר משכיתו, וקטורה נבהלה נחפזה מפחד פתאם, נפעמה ולא יכלה דבר, ותקם ותגש אל הדלת כמשתוללת, ותחזק בכפות המנעול, ובראותה כי הדלת סגורה בעדה מחוץ, לא קמה בה עוד רוח, ותפן אלי ותאמר: הניחה לי, ואנוסה מטערת פריצים זאת, הלהרגני אתה אומר פה? השוטים אין בציון אם מלכה אין בה?

הן פיך ענה בך, עניתי בשחוק, והמלך מה יושיעך? הלא הוא המלך אשר חרפת.

והתברוני משתאה מאד לאיד קטורה, ויאמר אל עוזיאל, ואיה שמיר, מדוע אחרו פעמיו לבוא כרגע החדרה לקחת נקם? לו נפשי תחת נפשו, כי עתה בתקתיה בחרב נוקמת בקנאה חמת גבר.

צדקת מאד ענה עוזיאל, אך שמיר אהב את קטורה אהבה עזה כמות, ובשמעו עתה נבלותה תקפוהו מכאוביו, ייצנח על מושבו, ויספק כפיו, ולבו סחרחר; כן הוחיל עד בוש מספר רגעים, ואחרי כן בא החדרה, איום ונורא היה מראהו, ויגש אל קטורה, והנה הוא סופק את כפיו, עומד ומתבונן בה במנוד ראש באין אמר ודברים, ומרים גם היא אליה תשגיח, אליה תתבונן ותריע עליה, ראי נא קטורה, אמרה לה, ראי יקושתי לך גם נלכדת, כי בי התגרית.

וקטורה אשר חרפה שברה לבה, עמדה בפיק ברכים, ובשמעה את דברי מרים חגרה שארית כחה, ותזעק בתבליה, ותקרא ותאמר: הרים כסוני ומלטוני מחמת פראים השואפים לבלעני!

מה לך כי נזעקת? קרא שמיר, למה תהמי כיוני הגאיות? תקראי להרים, וגם הררי עד לא יכסו חרפתך, שאי מספד על ההרים, כי שם גלה כבודך, שם הומיה וסוררת, שם בגדת בי ותפזרי דרכיך לזרים, בעת אשר פזרתי אני הוני להרבות תענוגיך; אוי נא לי כי מידי זאת לי, כי לא מנעתי לבך מכל עדן, גאון שלות השקט היה לך, על כן שעו עיניך אל תאות נפשך, והנה פתאם נחמסו עקביך על רוב מעלך בי; את דלתת מים טהורים ותרפשים, עתה שתי אותם, והיו למים מרים ומאררים בקרבך, וראי כי עוזיאל זה אהבת מאס בך, ומנגד נגעך יעמור.

אויה נא לי אנה אוליך את חרפתי, קראה קטורה בנפלה לרגלי שמיר, ותתחנן לו ותאמר: כפרה נא לי אלופי אך הפעם חטאת שפתי, ואל תמיתני.

תיסרך רעתך ותמיתתך משובתך, ענה שמיר, ואנכי זאת

אעשה

אעשה לך: חסן ויקר אקח ממך, ונצלתי את עדיך מעליך, והפשטתי אותך ערומה, והיית בלהות לעיני מכבדיך, כל רואיך ידדו ממך, ושערו שער, ורעמו פנים עליך, והיית למשל ולשנינה, לאלה ולשבועה לכל הנשים, ותחת היותך אלמנה תהיי גרושה ממני, ולבשת שק תחת אטון מצרים, והלכת אל אשר תשאך רוח זנוניך, ואל נקמות ירדפך ונתנך לזועה ולקלון.

תוסה נא עלי אישי אישון עיני, קראה קטורה, תוסה נא על פרי בטני ואל תעש עמנו כלה.

על זאת חרה אף שמיר, ויאחז בשערת ראשה ויטלטלנה טלטלה, ויאמר לרמסה ברגליו כתולעת זוחלת, אך מרים החזיקה ביד אביה ותמנעהו מבא בדמים, ותחל פניו לכסות חרפתה במסתרים, ולתת לה צמרה ופשתה וכל בגדיה החמודות, ולשלחה אל ארצה ואל עמה.

האח! ראתה עיני נשמע קול מאחרי הדלת, עוד הרשע בביתו, הנני רואה אותו מן החור. עוד הדברים האלה נשמעים, והנה עזריקם נגיד הבית ולהקת שוטרים אחריו באו אל החדר, ושמיר ומרים השתוממו על המראה, נבהלו נחפזו, ועזריקם ענה ואמר לשמיר: קשר נמצא בביתך, בית המרי, דבר בליעל יצוק בך, וכמוך כן נות ביתך אשת הזמה השגל הנצבה לימינך, המושבת צעירים בחבלי חטאתה, נפת על שפתיה וכסליה מלאו נקלה, ותעש את ביתך למערת פריצים, ולשמה ינחרו וירוצו עדת מרעים, בוגדים שוקדי און אשר דבר לאם עמם, וצוררים הם לבית דוד בנכליהם; אך הם כמזיר ימלו, וראה עתה שמיר כי נוקשת בפעל כפיך, נפלת ממועצותיך, נתפשת במזמות זו חשבה אשתך נעות הלב, כי זה עוזיאל בר הלבב גנב את לבך ויסכל עצתך לפני עשותה פרו כחש, זה עוזיאל קרובי אשר בו אתפאר, גלה חרפת אשתך ונבלותה לעיני השמש; הן חטר מגזע המלוכה הוא, נאמן עם ה׳ ועם קדושים, וישב במארב חצרים עם מתי שוא ועם נעלמים, לוהטים בני אדם מאזרי זיקות בעיר אלהים, קריה נאמנה; כל זאת עשו לחשוף מצפוניכם, וה׳ ימוד עתה פעולתך אל חיקך; אתה שמיר בגדת במלך, ואשתך בגדה בך, והמלך ישמח בה

ובני

ובני ציון יגילו במלכם, ובתך הטובה תשיש היום בעוזיאל אלוף נעוריה, והוא ינחל נחלת הורתה; כן היא מצות המלך, והיום תצא בתך מעמק עכור, ובששון וגיל תובל אל בית תענוגיה, ועיניך רואות וכלות, כי ביתך יהיה בית כלא, לך ולאשת עברתך, ועיניך תראינה נגע לבבך וחבורת פצעך, ונשאת מוסר כלמתך ימים על שנה.

ימרים בשטעה את אשר לא פללה, כי אני מזרע המלוכה וקרוב אל עזריקם, ותגל ברעדה, ותגש אל עזריקם ותאמר: בי אדוני ואדברה דבר על אודות אבי, כי בתו אנכי, וחרפתו שברה לבי, ואולם זאת הרשעה קשורה חרפת נבל שמתהו, והיא ראשית חטאת לו, ואתה אדוני הראית את אבי קשה, ומרבריך נבהלו עצמיו וכאבו נעכר, סלח נא לי הפעם הזאת והשיבה לי ששון ישעי, כי מוסר כלמתו רצח בעצמותי.

לך נאוה תהלה, ענה עזריקם, כי לפושע תפגיעי באשר אביך הוא; ואולם דעי לך אהובת קרובי, כי לא יחון המלך כל בוגדי און, ולא ימנע הטוב מן ההולכים עמו בתמים, לכן צאי כרגע עם בחירך מעמק עכור זה, הן נחלת הורתך לכם נתונה, ועוד תשאו משאת מאת פני המלך.

כדברו זאת אחז בידי, ויגישני אל מרים, ויאמר: קח את ידידות נפשך ולכו מזה. וקטורה בראותה כי עוזיאל זה אוהבה הפך עליה לילה וידכאנה לפני עש, ותנהם כחיה רעה הנלכדת בפח ותתגעש, ובתרקה שן אמרה אלי: צא איש תהפוכות, צא איש הדמים, והיית אתה לאש ומרים לקש, ובערתם שניכם יחדו, וכמוש אלהי ירדפכם בסערת נקמתו, ותדר נדרים לכמוש, ותהי לשחוק לכל הנצבים. ושמיר הנפעם והנדהם מחליפות קצף וקלון, מרט שערת ראשו ויטרף נפשו באפו, ועזריקם אמר אל השוטרים: שימו על שמיר ואשתו משמר, כי אסירי המלך הם, ורק למען עוזיאל אל תשימו אותם בבית האסורים עם יושבי חשך וצלמות. זאת דבר ויפן לצאת, ואותי ואת מרים שלח לפניו, ויקחנו ויביאנו אל היכלי ענג, ששם אורה ושמחה צהלה ותנה, כי שרים ונוגנים קדמו פנינו בשירים ובקול קורא: שלום רב לך עוזיאל האלוף ביהודה! וחן ושלום לך

מרים הנוה והמענגה, אחותנו את היי לאלפי רבבה!

והנה תרועת נוגנים ומחול משחקים, בחורים ובתולות ששים ושמחים בנשף השקנו, אנכי ארשתי לי את מרים ידידות נפשי לאשה, ושמחת עולם על ראשנו, כי אפריון עשה לנו המלך כפעלתי וכבוד ידי לנגד עיניו, ואנכי אמרתי לה: גם חמלתך על אב אכזרי תגדיל ערכך בעיני שבעתים, אך אל נא תמתי לפושעים תפגיעי, כי כאביך כקטורה טמאת השם אשר הביא על נחלת הורתך, הלא כל רעתה בשמרון, שם פרעה פרעות, ותגרש אשה יראת ה׳ מבית זכרי אישה רועה הרוח, אשר בו בחר אביך לתתך לו, וזכרי הביא את התועבה הזאת אל ביתו, והנקל היה לה לגרש מביתו את חפצי-בה אשת זכרי הטובה, כי מעלה מעל גם תחת זכרי בנשאה עיניה אל עבד כושי, ואחריתה היתה מרה, כי גרש אותה זכרי, ובעברתה כי קשתה, הקימה את מאהבה הכושי על חפצי-בה, לאסרה אל עץ ולהמיתה בצמא, כאשר אמר זכרי לעשות לה, ורוח אהבתך נשאתני ותביאני אל המקום ההוא, הצלתי נפש לקוחה למות, הביאותיה אל בית הוריה; ומה נבהלה נפשי בשמעי כי קטורה אשת הזמה לקוחה לאביך, וזכרך עלה על לבי, ויורני נתיבות מרמה להצילך יונתי מכף זכרי, ומפחים טמנה לך נצורת הלב, ואסכל כל עצתה כאשר ראו עיניך, ומגמת פני לא היתה אל הונך כי אם אל נפשך העדינה. יקח לו אביך הרכוש, אך נפשך לי היא למן היום אשר ראיתיך על יד נחל השלוח.

לך נפשי וסגולת הוני, ענתה מרים, ועד עולם לא אשכח נשף חשבי וחשקי; לך כבוד והון, לך זרוע עם גבורה, חסר בפיך ונעימות בימינך, ואנכי לולא האמנתי לראות בטוב הזה לא שערוהו בנות מלכים, לכן אליך אשא נפשי ובך כל חיי רוחי.

כן דברה אלי מרים, ונפשותינו נקשרו, ימינו חלפו כנחל עדנים כנהר שלום, ואת פני שמיר לא ראינו בימי היותו עצור עם קטורה בביתו. אך בשלותנו התערבו נדודים ופחד ממרחק, כי עברת אחז בן המלך היתה שמורה לנו, על דבר

מרים אשר נקעה נפשה מטנו, הלא זה דברו אשר דבר בהרונו: יבא יום שבתי לכסא, ובערתי אחרי עוזיאל ואחרי צאצאיו אשר תלד לו מרים.

ויהי מקצה עשרה ימים לשבת קטורה עצורה בבית שמיר, כמשלש ירחים מיום בואה ירושלימה, ותלד בן שחור כעורב, וכל שומעי הדבר הזה שרקו ויניעו ראשם, ויהי שמיר לשחוק, כי קראו לילד בן עורב, ואנכי ידעתי אז פשר דבר, כי לכושי ילדתהו קטורה. הוא אשר דברתי: לבי מים עמוקים, ורוחי ידלם עם הרפש והטיט.

ימים על שנה ישב שמיר עם נות ביתו, נגע לבבו וצרת נפשו, וישא בשרו בשניו, ויקלל קללות נמרצות אותי ואת בתו, מרים אשתי האהובה, ולא השיב אל לבו לאמר: הלא מידי זאת לי, כי אני לבדי סלפתי דרכי, ועל בתי התמודה ואישה למה יזעף לבי?. לא כן גמלתיו אני, כי מקץ שנה כאשר ילדה לי מרים אשתי בן, ותרב שמחתי ואפיל תחנתי לפני המלך יותם לקרא לחותני דרור, ויט לי המלך חסד ויאמר לי: רק למענך ולמען אשתך הטובה הנני נותן לך שאלתך לקרא לחותנך דרור, רק מקיר העיר וחוצה אל יצא, כי ביום צאתו ממנו מות ימות, ואתה, אשר על פיך בא אל המשמר, לך והוציאו משם.

ובשכחת עולם על ראשי ברכתי את ה', ואקד ואשתחוה למלך, רצתי אל חותני, בשרתיו חסד המלך, ולא ענני, הגדתי לו הסרי בתו עמו אשר נתנה לו הבית הגדול אשר הוא שוכן בו, ואת הגן הנחמד אשר לו, והוא לא הביט אלי בתרות אפו בי, ואחרי עשותי את אשר היה לי לעשות, ואספר למרים על דבר חמתו, ותפצר בי לבלתי ראות פניו עוד, ושמיר יצא למרחב, ויגרש את קטורה ואת בנה הכושי מביתו.

הלא הגדתי לך, כי אהב שמיר נשים רבות באפרים בעלותו בית אל, כן באה אליו אשה אחת ובידה היא חובקת את בנה הילד אשר ילדה לו, ותתחנן לו לאסוף את בנו אליו, ויצו שמיר את עבדיו להכות את האשה האמללה הכה ופצוע ולגרשה, והאשה יראת ה' יצאה מטנו וידיה על ראשה, ותצעק

אל

אֶל אֵל נקמות להשיב לו חרפתו אשר חרף אותה, ושם בגד הילד צדקיהו, ומרים אשתי נתנה לאשה ההיא משאת כסף ותשלחנה בשלום.

ושמיר אחרי גרשו את קטורה לקח לו אשה שמרונית, הקרובה אל אשתך ואל אחותה יהושבע אשת אלקנה, כי אחות היא לעזריהו חותנך, אחותו בת אמו אשר היתה לאשה לאחד מנדחי יהודה הגרים במואב, הלא היא דודת אשתך ויהושבע. בקחתו את האשה האחרונה הזאת, בקש קרבת אלקנה ויהושבע למען הסר לבם מאחרי, ולמען הבאש ריחי בעיני המלך אשר נטה לי חסד; אך לשוא שקד שמיר על רעתי, וייעף בדי ריק, כי בכל בית המלך נאמן הייתי, ועזריקם קרובי נגיד הבית ואלקנה משנה המלך אהבוני. ואשת שמיר ילדה לו בת ושמה עדה, ושמיר אהב אותה כי בת זקונים היא לו, ואשתו ההרשה עם יהושבע בת עזריהו אחיה נתעו בשוא להאמין בדברי שמיר, אשר התעה אותן לאמר: כאשר יבצע בן רמליהו מעשהו בהר ציון ובירושלים ימליך מלך בתוכה את אלקנה; התקוה הזאת היתה כאבן חן להטות לבה לאהבה את אפרים מולדתה ועמה, ולשנא אותי תכלית שנאה, על בגדי בעם אשר אליו היא נושאה את נפשה, לרומם קרן אלקנה אישה, בכבוד מלכים, ושתי נשי אפרים אלה נסו להסיר את לב מרים מאחרי, בשפתי מרמה ובלשון חנף, משחיתות נפש, ומרים לא שמה לבה למרמות ולחלקות, וכאשר חשבו אלה להפרידה ממני, כן דבקה בי באהבה נצחת בראותה אהבתי הנפלאה לה, כי כל ישעי וחפצי היה לשובב נפשה ולהשקותה עדנים מכוס רויה, חדשים לבקרים בראתי לה תענוגות בני אדם, לא שערון הנשים השאננות בציון והבוטחות בהר שמרון, בביתי היה משתה תמיד ודלתי פתחתי לאוהבי ציון ומלכה, ואנכי אמרתי למרים: יראו שונאינו מה רבו אוהבינו ותרקו שן ונמסו, ואנחנו נרננה ונשמחה בכל ימינו, וביתנו יהיה בית מועד לכל עלזי לב, השמחים בה' ובטובו. ומרים אמרה לי: הן אמי מתה ותנחילני רב טוב, ופקודתה שמרה רוחי, ומה לי עוד, אנכי אהבתיך גם בחשבי אותך לבן אפרים, ויתרף לבבי אז מתשוקתי, ומה תגל נפשי

עתה

עתה בראותי כי אהבתי לא היתה לי לחטאה, רב לי כי אתה משוש גילי מתהלך בקרב היכלי ומושל ברוחי ובכל הוני, ואם יאמר לי ה׳: שאלי מרים, ואתן משאלות לבך, ואמרתי אני: אחת שאלתי מאתך ה׳, שבתי בצל אישי כל ימי חיי, לחדות בשמחה את פניו, ולהתעלס בפרי אהבתנו זה ילדתי לו.

והבודד עצר במלין, כי נפעם ולא יכול דבר, וישע מן החברוני וילט פניו באדרתו, מספר רגעים נאנק דום וימרר בבכי, והחברוני דבר על לבו וינחמהו ויאמר: עוד ישיב לך ה׳ ששון ישעך, וישיבך אל קרית משושך, ואל מרים שמחת גילך. והבודד מנע עיניו מדמעה ויאמר: הן קץ שם אלהים לימי אורי וישעי, בחלות המלך יותם אשר זכר לי חסדי ואמונתי לבית דוד, הה! לבי ליותם יזעק, הוי אדון, והוי הודו! איה מושל צדיק ואיה צדקתו! כי דור צדיק נסע ונגלה! ודור תהפוכות, דור אחז בא. את תעתועיו לא ראו עיני, אך לשמע אזן שמעתים, ותרגז בטני.

המלך יותם חלה את חליו אשר ימות בו, ועניי ציון וחסידיה תפו ראשם, חרדו לרגעים, כי עשה יותם הישר בעיני ה׳ על כן הצליח בכל מעשהו ובכל מלחמותיו, כי ה׳ היה לו מחסה עוז, ואני בחלותו לבושי שק, עליתי אל בית ה׳ לשאת בעדו רנה ותפלה, ויהי בשובי אל ביתי לעת ערב והנה בַלָּהָה, כי קול בוכים שמעתי מהיכלי, קול ידידות נפשי בוכיה, תפרש כפיה ותקרא: אנא אלהי ישענו וצור משגבנו, שלח עזרך מקדש לבן דוד עבדך, חַיֵהוּ ותחלימהו, כי באור פני מלך חיים לכל עמו, ימים על ימי מלך הוסיפה, השיבה לו ששון ישעך ונשובה נחיה לפניו, כי הוא לנו מגדל עוז מפני אויב. וכראות מרים אותי מחתה דמעתה מעל פניה, ותפצר בי לאכל, כי השלחן ערוך לפני, ואנכי אמרתי: הן כל העם נעצב אל המלך, ואיך אשב לאכול ולשתות? ישבתי על מקומי, ומרים ישבה לימיני, תמכה ראשה בין זרועותי, לאטה פניה ותבך. הבליגי נא יונתי על יגונך, אמרתי לה, והיא הביטה אלי, ועיניה הזהירו מרסיסי דמעה, ותאחז בידי ותאמר: הֱיֵה נא אישי תמיד משוש גילי ובצל ידך תחביאני, היה לי

ברוש רענן, ומיום בוער לא אירא, הלא אתה אורי וישעי, כי שכחתי אפרים עמי ובית אבי, וכל ישעי, חפצי, אהבתי, חמדתי ונחמתי נקבצו באו בך, על כן עליך יחרד לבי, כי מי לי בלעדיך בציון?

וכדברה זאת נמסה מדמעה, ואנכי חבקתיה בזרועותי, נסיתי לדבר על לבה, בעת אשר חרד לבי בקרבי, בזכרי חמת אחז השמורה לי. אמרתי לה: הרפי ידידות נפשי והמדת חיי ותני פוגת לך, הלא אני צלך על יד ימינך, ואלהי מבטחי בצל ידו יחביאנו תמיד, המלך יחיה, ובאור פניו נראה אור, גם את יונתי תמתי השיבה לי ששון ישעי, התעודדי, הצהילי פניך והביטי אלי בעיניך יונים, הסירי ממך רוח כהה ועצבון, ויחד נשא רנה ותפלה בעד מלכנו.

הלילה היה ליל חשך ואפלה, ליל ענן וערפל, והנה עזריקם קרובי נגיד הבית מתחפש ובא אל ביתי. המראה הזה היה יקר לנו, כי זה שנית ראינוהו בצל קורתנו, אחרי בואו לשוש אתנו משוש בליל חתנתי, על כן חרדנו לקראת בואו, ועזריקם היה כאיש נדהם, והכרת פניו ענתה בו כי חזות קשה יגיד, ובהניפו ידו לי קראני לבוא אתו חדר בחדר, ומרים נפעמה, ורעדה אחזתה, ובהביאי את האלוף אל חדר משכיתי ענה ואמר לי: ככב יהודה אסף נגהו, וככב נשף יחליפהו, ויחשיך על ארצנו, ואתה הלא ידעת את עברת אחז השמורה לך מאז, ועתה דבר אלי יגנב כי יקומו בך עדי שקר וענו בך לאמר: ברך עוזיאל אלהים ומלך, ואנכי לא אוכל לכסות עליך, באשר קרובי אתה, לכן הכינה מעשיך בביתך והחישה מפלט לך אל ארץ מואב ונסתרת שם, ואנכי אהיה פה כצופה, ובחנתי את לב המלך וידעתי להשיבך דבר לשבט או לחסד, ואם תראה כי כלתה אליך הרעה מאת המלך, וידעת כי ה׳ אמר: קום ברח לך למלט נפשך!

זאת דבר וימהר ויצא מחדרי, ואנכי אחריו, ומרים שומרת את צאתי, ובראותה כי אימה חשכה נפלה עלי, ופני קבצו פארור, ותספוק כפיה ותאמר: הן חץ פתאם הוא, ואנכי לא ידעתי מאין יעוף ואנה יפול, ועזריקם שב

אלינו ויאמר: הן משנה צרה, התרפות ביום צרה, לכן התאוששו כזהרו והביאו עצה, ואנכי אמהר לצאת, ואיש אל ידע את דבר בואי הלום, פן יבלע לי, ואם כשל עוזר, ונפל עזור, זאת דבר וילך לו.

ומרים נפלה על צוארי, כמו מתאמצת היא בי, ותשא קולה ותבך ותאמר: אל נא אישי מעוז ראשי, אל תסתיר עטל מעיני, הנני רואה אותך נפעם ונדהם, איש אובד עצות, ואנכי נמוגה מפחד, הגידה נא לי אישי את דבר המבוכה הזאת ואדעה.

ואנכי לא עצרתי כח בראותי את מרים כלה נמוגה והרדה, ובחבקי אותה בזרועותי אמרתי: למה אסתיר עמל מנגד עיניך יונתי ורוח אפי? על יד נחל השלוח ראיתיך ולכל בך חיי רוחי, כן מצאת אותי כתפוח בעצי היער, וכל מרחבי ארץ לא ראו מאשרים ועליזים כמונו, למצער שמחנו, עלצנו ונתעלס באהבים בצל יותם מושל באדם צדיק, וצלנו הה! סר מעלינו, כי יותם מלכנו עוד איננו, ומגור לי מסביב מהמת אחז בנו, ועת לעשות לביתנו, כי טפחות רגעינו, ורבה התכונה, הן צרתי קרובה ועצתי עוד רחוקה, לכן משאת נפשי דעי לך, כי הנני להרחיק נדוד בלילה הזה, ולא עת בכי והמס לב היא, כאשר אמר לנו קרובי האלוף, כי משנה צרה התרפות ביום צרה.

ועוזיאל חדל לדבר, כי זכרון הראשונות הרגיז לבבו וחבורותיו נמקו, ויבך בבכי יום צרתו, ובהשקט לבבו מהה דמעה מעל פניו, ויוסף לדבר.

מרים אשתי העדינה בשמעה מפי את החזות הקשה, ותמנע עיניה מדמעה, ותאמץ את לבבי ותהי לי לרוח עצה, ותכלכל דברינו במועצות ודעת, ובטרם בקר ואינני עוד בציון, ומרים שלחה אותי עד גבול העיר, ולפני הפרדי ממנה אמרה לי: אם תרחיק אישי נדוד עד אפסי ארץ לא תרחק מלבי, כי פניך ילכו תמיד עמי, ולשמך ולזכרך תאות נפשי. ותמונתך תנחני, עניתי ואמרתי לה בחבקי אותה בין זרועותי. נשקתי לה מנשיקות פי, רויתיה דמעתי ואפן ואלך.

אין ספורות לכל המוצאות אותי מן העת ההיא, ורק קצות דברים ספרתי לך, ורבות ונצורות כחדתי תחת לשוני, ובשם ה' אשביעך להסתיר כל הדברים מיהושבע, כי אחז מלך בציון, ולב אשה לא משטר הוא לסוד ולכל צפון ונעלם, ראה נא איש סודי, כי בפיך ובשפתיך אני.

אל תירא אלופי, ענה מנוח, הלא נשבעתי לך בשם ה' להסתיר דבריך, ואתה אל תירא מבוא בצל קורתי, כי לא תכירך יהושבע בבואה הלום, הן עין איה לי, ובכל זאת, לולא שמעו אזני מפיך את דברי האותות, כי עתה לא הכרתיך גם אני, כי למן היום אשר יצאת מירושלים ‑שמנת עבית, ושער זקנך ושפמך שנה פניך, לכן השקט נא איש בריתי, ואל תמנע מבוא בצל קורתי לזבח המשפחה אשר אכין בביתי, לקדם את פני אשתי החדשה, ואת פני יהושבע אחותה הגבירה, מי יתן וידעה כי פה אתה, כי עתה שמחה לך, כי יקר זכרך בעיניה, כאשר תשמענה אזניך בדברה בך, אך השבעתני להסתיר ממנה דבר, ואנכי לא אחלל שבועתי; בוא אל זבולי, וראית מטחות שאננות, ונפשות בוטחות בה', את צפניה בני ואת שולמית אחותו בת אמו, אשר זכרה לא יסוף מלבי, כי צאצאיה כמוה, ומה רמו דרכי שולמית, ומה רב חסד נעוריה, כי בהיותה בגלעד הכירה את חפצי־בה אשר עלתה שמה לדרוש ברופא ולקחת צרי למכאובה, ותקרא לה שולמית לשבת במשכנותי, ותכלכל מחלתה שלשה ירחים, ובעת ההיא ספרה לי האשה את כל מכאוביה אשר סבלה מיד קטורה אשת הרשעה, עד אשר אסרה הכושי מאהבה אל העץ, ותספר את הישועה אשר עשה לה בן יהודה הנודע לה בשמו עוזיאל, הן שמך לברכה בפיה תמיד, זה ירח ימים אשר נסעה מזה לשוב הגלעדה, וטרם הפרדה משולמית אמרה: מה אשיב לך כל תגמוליך עלי, כי הגדלת לעשות עמי? ושולמית אמרה לה: שאי רנה ותפלה בעד מחמל נפשי, והיתה זאת תודתך, ולמען תדע פשר דברה, אגיד לך, כי בהיות שולמית בגלעד ־אתה בשבי רצין אשר נהג מיהודה עלם נחמד, ותבך להולך ההוא, כי לא ישוב לראות את ארץ מולדתו, ומן העת ההיא

תשא בעדו רנה ותפלה ערב ובקר, ומבלי דעת שמו תקרא לו „מחמל נפשי". אך בדברי בנערי בני יהודה אשאלך על בנך אשר הנחת למרים, היודע אתה מה מעשהו ?

ומאין ארע דרכו ? ענה הבודד. והנני לבקר במשכנותיך ביום מחר וברכתיך בשם ה'.

והחברוני אמר: אקוה כי מעתה נראה איש את רעהו יום יום ונשתעה יחדו. בדברו זאת פנה לרדת בסלם החבלים, ועוזיאל הלך לשלחו, ויברכהו וילך.

ה.

החברוני שב אל מעונתו, פקד נוהו וישמח על הבית החדש אשר בנה, ויפארהו, ויכינהו להושיב בו את אשתו החדשה, בת עוזיהו ואחות יהושבע הגבירה אשת אלקנה משנה המלך. אשתו היתה צעירה לימים, יפת תואר וממרום עם הארץ, על כן התעלם באהבתה ויתימר בכבודה, וששון לבו הגדיל עצבון שולמית הרחמניה.

מינקת שולמית הכינה כל היום ההוא מעדנים ומאכל תאוה לגברת החדשה, ושולמית עוזרת ידה ואנחותיה התפרצו לרגעים מקרב לבה, ודמעתה נראתה על לחייה היפות כרסיסי טל על שושנה רויה. אל נא בתי אמרה לה מניקתה: אל תדאיבי את לב אביך בעצבון רוח, כי לא מידו נגזרה אמך, לו היו חייה ברצונו, כי עתה נתן את כל הון ביתו להצילה ממות, הלא אהב את אמך אהבה נצחת, כאשר ראו עיניך.

מי יתן ויגון לבבי כליל יחלוף, ענתה שולמית, היכול אוכל לשלוט ברוחי? הן נפשי תברך את אבי, ושמחתו היא נחמתי מעצבוני, ואולם לבי עתה למחמל נפשי יועק, שתיל הוית הנחמד, אשר הסיעוהו ידי עריצים מקרן בן שמן, לטעת אותו על אדמת נכר, הלא בחן ובתחנונים הביט אלי.

היום פנה, הלילה בא, ויושבי הלבנון קדמו בפעם הזאת לתת לעפעפיהם תנומה למען ישכימו קום כעלות השחר, ושולמית לפני עלותה על ערש יצועה, נשאה תפלה בעד

החברוני

התברוני אשר חשבה לאב לה, ובעד מחמל נפשה אשר הכרת פניו ענתה בו לפניה, כי מבני ציון היקרים הוא, האמונים עלי תולע, והוא הביט אליה בחן ובתחנונים, ואיך תשכחהו ?

ושולמית אחרי מות אמה דבקה במינקתה, ויחדו שכבו בחדר רחב ידים ומסך דק מבדיל בינו ובין חדר משכב צפניה. שולמית נמה שנתה, אך לבה ער והולך אחר מראה עיניה, משמע אזניה והגיוניה, לבה ער, כי אהבה ועצבון העירוה ויעוררוהו בעצם ידם, אמה מתה, וזכרה לא יסוף מקרב לבה, העלם הנחמד נראה אליה בגלעד בעד חלון חדרה נשקפה עליו, והוא הביט אליה, וגם חפצי-בה ראתהו אז, על כן בשבתה עמה נדברה אליה שולמית ארותיו, ותספר לה הגיונותיה בו בהקיץ ובחזיונות לילה.

גם בלילה הזה לא שקט לבה, וחלומות נעימים ואיומים העירו ויעוררו האהבה בקרבה, ותצהל קולה ותבך יחד בתנומות עלי משכב לראש אשמורות, ותתחלחל מניקתה מקולה, ותתעורר, ותעורר את שולמית, ובחשבה כי לאמה המתה תבכה העלמה במראות הלילה, ותאמר לה: רב לך שולמית להתאבל על אמך בחלום ובהקיץ, הן בוא תבוא אשת אביך הלום, וחרה לה בראותה אותך בוכיה לזכר הורתך, בעודה לנגדך שמחה אלי גיל, כי היא רק שמחה תבקש במעונה, ותחת רוח ששון תמצא בך רוח כהה, ושמה אותך למפגע לה.

גם אנכי בביתי בחלום חזון לילה, ענה צפניה מחדרו, וגם בהקיץ עוד לבי למשא מואב יזעק, כי שם מצאתי משאת נפשי, עדה היפה והחמודה, וארורה גלעד קרית פועלי און, כי שם נפרדה ממני ידידות נפשי, ובלבי נשאר עצבון, הלא קצות הדברים הגדתי לכן בשובי מארץ מואב, שחרתיבן לכסותם מאבי, ושרש דבר נמצא בי, הלא ידעתן כי עדה בת שמיר ידידות נפשי היא קרובה לאשת אבי וליהושבע אחותה, ועתה הן סרה תנומה מעפעפינו, לכן אספר לכן הדברים כאשר נקרו ויאתיו, וכאשר ראיתים עתה עוד הפעם בחזיונות לילה.

את חזון לבנו ראינו שנינו הלילה הזה, ענתה שולמית,

אך

אך בחזון לב יתערבו חזיונות אשר לא ראו עיניו דלא שערום כליותינו בהקיץ, כי לא ראו עיני את ירושלים עיר הקדש, רק לשמע אזן שמעתיה, עתה ראיתיה בכל הודה והדרה, ומהורה אצלה גם למחמל נפשי, כי אותו בקדש חזיתי; ולא אותו לבד, כי גם את אלקנה ואת יהושבע ואת קציעה בתו ראיתי בחלומי, אך ספר נא אתה אתי את הקורות אותך במואב אשר תעלים מאבינו, ואנכי אחריך.

וצפניה ענה ואמר: אל ארץ מואב לקחני אבי להביא משם מקנה טוב ואילי מואב, ובלכתו שם בארץ לתור לו מקנה טוב, הניח מחצית הכסף בידי ויאמר לי! שב פה בני עד שובי אליך, ואנכי ישבתי בארץ מואב בתוך עם שאנן ושלו, כאשר יאמרו המושלים: מואב עם שוקט אל שמריו, אשר לא הורק מכלי אל כלי; שם ראיתי נודדי יהודה, ובני מואב הגדילו עלידם בפיהם בגאון שלות השקט, או הסגירום לארום, הלא גאון מואב נשמע וגאותם מודעת בכל הארץ.

אנכי ישבתי שם בעת הקציר, ולנצח לא אשכח את העת ההיא; עוד העם ששים ושמחים שמחת הקציר, והשמועה הנה באה כי בלילה שדד עָר, מואב נדמה, כי צבאות רצין מלך ארם בעלותם מעל ירושלים, אשר אמרו לשום מצור עליה, צלחו את הירדן, הלמו ומחצו פאתי מואב ויקרקרו בני שֵׁת; מקול השמועה הזאת רפו כל ידים, אילי מואב אחזם רעד, נמוגו כל אביריו, העם הנרעש והנפחד עלו הבמות לבכי, ספדו בחוצות, חגרו שקים ושמחת הקציר נהפכה לזעקה לבכי ולאבל, כי על קיצם ועל קצירם הידד נפל, והזעקה הקיפה את כל גבול מואב, באין מנחם ומושיע ורב, כי חלוצי מואב איש ידיו על חלציו, כלמו אנשים נדהמים, גבורים לא יכלו להושיע, ותרב המהומה בעם, ועינם חסה על הונם ורכושם, כי עוד מעט והיה לבז ולמשסה, על כן יתרה עשו ופקודתם על נחל ערבים נשאו, ומתניהם וכמריהם בראותם כי נלאו על הבמה, ויבואו אל מקדשם להתפלל ולא יכלו; ומה עָצֵה נאון מואב בראותם כי לא ענה כמוש; נדמה כמוש

ועמו הלך בגולה, גם בנות מואב העדינות היו מעברות לארנון, הלכו שבי לפני צר.

אנכי על נחל ערבים ישבתי גם בכיתי בנשף בערב יום, והנה מבין הערבים קול נערה בוכיה, הומיה כיונה בעברי פי פחת: אוי לך אמי! אוי הורתי! אנה הובילוך רגליך, ועל מי נטשת את בתך יחידתך? בשמעי את היללה הזאת חפצתי לראות את המיללת, באתי אל בין הערבים, והנה נערה יפה כאילת השחר, ודמעותיה כרסיסי לילה יורדות על לחייה, נצבה לנגד עיני, ועמה אשה מואביה זקנה ומשחת המראה, מוראה היא ונגאלה, ושערות ראשה פרועות וסבוכות, כי מכשפה היתה. ראיתיה ואתנודד, ואפן אל היפהפיה ואשאל אותה: מאין את יפתי, ומה לך כי תבכי? יושבת ציון אני, ענתה הנערה, שמי עדה בת שמיר, אחד מאצילי אפרים; שמיר אבי יערני לזכרי גבור אפרים לכפר פניו על מנעו ממנו אז את מרים בתו הבבירה, ואמי הרדה ופחדה מפני זכרי איש הדמים, על כן חשה מפלט לה ולי בארץ מואב, לשבת פה בבית אביה אחד מנודדי יהודה, ואותו לא מצאה עוד, הלין מטנה, גם יראה לשוב ירושלימה פן יתנני שמיר אבי לזכרי, ותשכר לנו מעון לשבת ומעטל כפינו אכלנו לחם. ויהי היום ואני ואמי יושבות בחדרנו בנשף בערב יום, והנה אשה באה אלינו, ופניה זועפים, ותוציא שכין מתחת שמלתה ותדקיר בו את אמי, ואזעק בקול מר: חושו חושו לעזרה! אך לשוא צעקתי, כי אשת הדמים יצאה ברחה, ואמי המתבוססת בדמיה מתה, וביום צרתי חטלה עלי אלמנה זקנה בת יהודה, עמה ישבתי מספר ירחים, וגם היא מתה במהומה ומבוכה הזאת, עתה היתה מבוכתי, אנכי נסתי אחר הזקנה העניה הזאת מצבאות ארם, ופה בין הערבים תועות אנחנו, ונגמת פנינו הגלעדה, ומשם אשובה אל ארצי ברצות ה׳ דרכי.

ובדברה דבריה ותמרר בבכי, ותתחנן אלי לאסוף את חרפתה ולהיות מגן ומחסה לה מפחד אויב ולהביאה אל ארץ אפרים, כי שם תמצא קרוב וגואל לה, ומשם תשוב ירושלימה, כי שם מרים אחותה בת אביה, אשה בבודה, תחמניה; ותתאמץ

בי ותאמר: החביאני נא בצל ידך והיה סתר לי מצר. ואנכי ידעתי כי אין עזרתה בי, בכל זאת אמצתי את לבה, אמרתי לה: השקטי יפתי, כי את נפשי אתן בעד נפשך, ובי בעזרך. והזקנה אמרה: הן הערבים האלה קוצים סבוכים, והם יהיו עליכם סתרה, רק החרישו ודומו, כי הנה קול צרים נשמע מרחוק הולך וקרב מאחרינו. ואנכי הקשבתי קשב, ואזני שמש מאחרי המון זרים, ויחרד לבי בקרבי, אך לא נראתה אימה על פני מאפל ומחשך, החזקתי בידה הולכתיה אל בין העבותים, שם ישבנו לנוח, הוצאתי מצקלוני לחם וצמוקים, ואתן לעדה ותאכל, ומן הנותר נתנה לזקנה האיומה.

משם קמנו ללכת צפונה, ובעקלקלות ונלוזים עברנו יחד בין קוצים וסירים סבוכים, ורגלינו טבעו לרגעים בבצה, חציר וגמא, לא דרכה שם רגל אנוש; עודינו הולכים לאט ברגלים כושלות, והנה הרחק כשלשים אמה ממנו, שובים ושבוייהם עוברים במסלה סלולה, החלוץ עובר לפניהם ולפידים בידיהם להאיר למו הדרך, ולנגה ברק אשם ראו עינינו את פני העושקים והעשוקים, אלה עליזי גאוה ירימו ראשם יריעו ויצהלו, ואלה נכלמים, נאנחים ונאנקים יורידו לארץ ראשם, ירידו בשיחם ומשבר רוח ייליל, ואנכי ועדה והזקנה עומדים ומחשים בהלהלת לב.

פתאום וההלהלה ערה ותצעק: אויה לי כי נגזרתי! ואנכי הרדתי לקולה, ועצמותי רחפו מפחד, פן ישמעו זרים קולנו ונתפשנו, אך קול שאגם החריש קול עדה, הבטתי אליה לנגה הלפידים, והנה כלה נמוגה מעצמת מכאוביה, עיניה לנכחי הביטו, רחפו עצמותיה ויחורו פניה מאימת מות: מה לך יפתי כי נזעקת? שאלתיה בלאט, ועדה תחת ענות דבר שלחה אלי את ידה השמאלית, ומה נבהלתי מראות, והנה נחש נורא מכתיר זרועה, חיגרתה סביב, כלו נצמד לה, כאשר ידבק האזור במתני איש, ונע ינוע ראשו בלטשו לה עיניו הירקרקות, ובזעם לשונו יפריש כמו יריע על איבו, כי נפל בעצומיו, וישיש עלין בבח, וברגע יתפתח ויגהר על זרועת לארבה, עד צואר יגיע, יתפוז לשום מחנק לנפשה, ואנכי קצפתי

קצפתי, קפצתי לאחוז בזנבו, והזקנה בעלת הכשפים השיבה ידי ותאמר: אל תשים אשם נפשך, כי בחרות אפו לא ינקה כל הנוגע בו, ואנכי ספקתי כפי אמרתי: מי יתן נפשי תחת נפשה, או מי יתנני נבון לחש; הנה היפה והעדינה נאנקה דום, גועת מעצמת מכאוביה, כי עיפה נפשה לעצב הנבזה, ועיני רואות וכלות, ואין לאל ידי להושיעה ממצוקותיה, הגידה נא זקנה אולי תוכלי הועיל? הן לי כסף, אמרתי.

והזקנה שחקה הגיעה אחרי ראש ותאמר: אנכי אסיר ממנה מר המות, אך עוד יקר פדיון נפשה, ובדברה שרקה בשפתיה, השמיע קול כקול הליל, ותקח שוכת עץ, ותגע בנחש, והנה הוא מתפתח, לוטש עיניו אל אויבו עז, ובזעם לשונו יפריש, ויגהר כרגע, ויצנח ויפול לארץ, ואנכי רצצתי ראשו בשוכת עץ. הבטתי לעדה היפה ותרעד נפשי, בראותי כי נמוגה היא מזעם לשון הזוחל הנמאס, אשר נשך אותה בחלקת צוארה; שאלתי את המכשפה: מה לעשות עוד לעדה, אשר חבורתה יוקדת כאש בעצמותיה? והמכשפה צחקה ותדבר באזני לאמר: אך שוא הרגת את הנחש, כי הניח אחריו קללה בגויתה, ואם חפץ אתה להצילה מרעתה, ומצית את דמי המחץ, ושבה וחיתה, הוא אשר דברתי: יקר פדיון נפשה, ומי יודע אולי בזאת תשים אשם נפשך. –

ואנכי בשמעי כי יש רפאות למחץ מכתה, השלכתי נפשי מנגד, ינקתי ראש פתן שפכתי לארץ מררתו, וכאשר הוספתי עשות זאת, כן רָוַח לה; ומה עלץ לבי בישועתה, בראותי את עדה כי פקחה אלי את עיניה היפות בשוב רוחה אליה, ותאחז בידי ותשק לפיה ותאמר: לך ידידי! לך נפשי, כי בנפשך קָנית אותה.

חלפה אימת מות כסופה, וכזרם נחלי בליעל עברו צבאות ארם אלה, ואחרים באו תחתם, ואחר מהם לא ראנו בסתר מחבואנו; שלשה ימים תעינו בין הערבים, אכלנו לחם צר מאשר היה בצקלוני, שתינו מי בצה, עד אשר יצאנו למרחב, ונכון צעדינו אל ארץ הגלעד, ואלך הלוך ובכה, כי לא ידעתי אנה בא אבי, הנפל בשביה, אם הרגוהו צרים? אמרתי

לשוב

לשוב אל מעונתו ולקחתי אתי את עדה אשר נקשרה נפשה בי, ונפשי שמחה בה.

באנו הגלעדה ברוח ששון, כי עוד צרור כספי עמי, ממנו הרימותי נדבה לזקנה, ותלך לה, שכרתי מעון להושיב בו את עדה ידידות נפשי, להניח לה מעצבה ומרגזה, שם מצאתי מיודעי ומכירי הקונים ממנו בשמים ויין לבנון, דרשתים על ארות אבי, ויאמרו לי לאמר: אתמול בא הלום וישב לבקשך. בשמעי זאת יעצתי לחכות לו, ישבתי עם עדה במעוני, האכלתיה למעדנים, השקיתיה עסיס רמונים, אמרתי לה אחותי היא, ואתהלך עמה ברחובות, ואדבר על לבה, הגדתי לה כי אושיבנה אתי בלבנון בנאות חמדה, והיתה אצלי שעשועים. ותחי רוח עדה, ותחבקני ותאמר: אך בך מחמרי אתנחם אחרי אמי, אך בך ישעי וחפצי, כי מצרה הצלתני ותוציאני לרויה.

שמחתנו היתה עדי רגע, כי ממחרת היום ההוא התהלכתי עם עדה ברחובות קריה, ותתחלחל העלמה לפתע פתאם. מה לך יונתי? שאלתיה. איה נא לי, ענתה עדה, כי את אשת הדמים ראו עיני שם, גם שמעו אזני קול הקורא לה בשמה קטורה, ועתה החישה גואלי מפלט לי, כי גם את נפשי תבקש. ואנכי החזקתי בידה ואדבר על לבה, ובלכתנו לשוב אל משכני אשר שכרתי לנו, והנה עלמה צעירה לימים רוכבת על סוס מצרים ותמושה מגן, חרב וקשת, איומה היא מאד למראה עין כדמות גבר גבור מלחמה, פניה פני להבים ועיניה מפיקות רשפי אש כמו ערוכה היא למלחמה, ראוה נערים ונחבאו, בתורים — ויחילו מפניה, ויגידו לי יושבי גלעד כי היא בת זכרי גבור אפרים, אשר לא תהיה לאיש טרם תנסה את כחו במלחמה; ואחד צעירי אפרים, אשר מסך ה׳ בקרבו רוח עועים לאהבה את האיומה הזאת, חרף נפשו לערוך אתה קרב ויפול שדוד לפניה מחרבה הקשה, כי הביאה בלבו הנצב אחר הלהב, ושם האיומה הזאת: רעומה. מן העת ההיא נפל פחדה על הבחורים, כי מי לפניה יתיצב? בגלעד היתה אז עם קטורה אמה, אשר ילדה אותה לזכרי גבור אפרים, כן הגידו לי

ובנות

וכמוה כן בתה יצאו לקראת נשק במלחמת פקח ורצין, קטורה בין לוחמי ארם, ורעוסה בין לוחמי אפרים.

ועדה הגידה לי: אז כי קטורה זאת היתה לפנים אשת אביה אשר גרש אותה בקלון מביתו, על כן עשתה נקמת באשתו היא אמה, זאת הגידה לי בלכתה עמדי לשוב אל מלון מושבנו, ואחרי בואנו שמה אמרה לי חושה מפלטי והחישה מפלט לי, הביאני אל נאות אביך ואל משכנותיו, ואם לא תנך לקחת אותי, כי לא יאמין לכל דברי, הן בטחתי כי לא ימנע הטוב ממני ויספתני אל שפחותיו. ואנכי חבקתיה בזרועותי, אמרתי לה: לי את ידידות נפשי, ובערך נכון אני לעזוב את בית אבי ולשבת אתך באשר נבחר. זאת דברתי, אחזתי ביד ימינה, ויחדו היינו נכונים לצאת, והנה מבוכה באה, כי באה חבר כהנים אל חדר מושבנו, ויאמר האחד אל עדה: האת זאת עדה בת שמיר? ועדה התחלחלה ויחורו פניה ותאמר, אני לדודי זה ודודי לי, הלרודף את? ענה השני עזות, הלא זאת חטאתך והנך ברעתך, כי הנה שמיר אביך הזקן עתה בבית זכרי גבור אפרים אשר ייעד אותך לו, וישלח אנשים לבקשך בכל גבולי מואב ולא מצאוך, כי אמך הלכה שם אחרי מאהביה, וכאמה כן בתה, לכן קומי יפתי ונביאך אל אביך, הנה הוא מחכה לך, וזכרי איננו עתה בביתו, כי ירד מצרימה, והיית שמורה לו בארמונו עד שובו, ולמה זה תתחמקין?

ואני ועדה נבהלים ומשתוממים בשמענו כזאת, אך האחד החזיק ביד עדה ויאמר: אל תיראי יפתי כי בארמון זכרי נושיבך, שם כל עצב תשכחי ותתענגי על רוב שלום, ובדברו משך אותה אחריו, ותבך עדה בבכי תמרורים, ואנכי זעקתי מרה, טרפתי נפשי באפי, נהמתי, בכיתי, ושומע לא היה לי; כל הלילה לא נתתי לעפעפי תנומה, ולאור הבקר יצאתי ממלוני, חקרתי, דרשתי, ועקבות עדה לא נודעו לי עוד. מן העת ההיא אתנודד ואתגעש בזכרי אותה.

הרף נא אחי, ענתה שולמית, כי אחרית החזון הזה תדכא נפשי, הן רבות אנחותי על אמנו, כי ירדה דומה, ועל

מזל

מהטל נפשי, ועל עדה חמדתך, כי נפלו ביד עריצים. ואת אומרי השב, ה׳ יראה דמעות כל נפש נענה ודמעותי גם אני, ורפא לשבורי לב, וישלח פדות לשבויי חרב, הלא נשא נס לקבץ נדחי יהודה, וגאולי ה׳ שבים מארם ועוברים דרך זבולנו, ירק ידיד לבי נפקד, מי יתן ועבר דרך משכנותינו. ואחזתי בו ולא ארפנו עד אשר יסור אלינו, והגיד לי מה שמו ושם אלפו ביהודה, אך עוד תקותי בי, כי תקים חפצי-בה את דבריה, הלא עוד מעט חג לאפרים בחמשה עשר יום לחדש השמיני, וחפצי-בה תבקשהו בהמון חוגג, ובית אל תמצאנו, הלא אל העיר ההיא ינהרו המונים מכל אפסי ארץ, תמצאהו נא ותביאהו הלום, והסירותי מלבו כל הבלי השוא, תעתועי אפרים.

נפלאה את אחותי, ענה צפניה, הן תקותך זאת רחוקה קצוי ארץ ואת תאמיני בה. איך לא אאמין לדברי הורתנו, ענתה השולמית, הלא כן הגידה לי בחלום, בית אל תמצאהו, ובבתה לא תכזב.

עודנה מדברת וקול משרת ביתם דופק הדלת ויאמר: קומה צפניה, כי שני פרדים חבושים לך ולאביך, ורכבתם לדרככם לקדם פני האשה החדשה אשר תבוא היום הלום.

ושולמית נאנחה בשמעה את הקול הזה המדבר לאחיה. גם צפניה נאנח, וכבן מקשיב קם, וירחץ, וילבש, וילך אל אביו.

*

וצפניה עשה ככל אשר צוהו אביו, ובטרם בקר נשאו תליהם וקשתותם וירכבו על פרדים לדרכם, ושולמית לבשה את בגדיה החמודות בלי חמדה, כי יגון בלבבה לאמה בת הרוקם אשר התאבלה עליה, ותעד עדיה נזמה והליתה, ותשם צמידי זהב על ידיה ותרוזים לצוארה, והנה היא מתנוססת ביפיה ובהדרה.

השמש זרחה על הלבנון, ונגה כאור יקר וקרני הוד יפה

צו

על ארזיו אשר מפעת טל חרמון עוד ילין בקצירם, בטל אדוות זה ישישו כל בעלי כנף יתרועעו אף ישירו, גם שולמית אשר בלילה היה שירה עמה, התעוררה לקול צפרים ותערוך לה' תחת צורי היעלים, כי במקום ההוא עמדה בבקר בבקר להתפלל לה' ולשפוך לבבה לפניו, ותשא כפיה ותען ותאמר:

ברכי נפשי את ה' אורי וישעי, המאיר עיניכי לחזות מוצאי בקר, אל נאדר בקדש אשר תנה הודך על השמים הדרך אל כנפי שחר. אל שמחת גילי, אשר לבנון ושריון בשמך ירננו, גם ירנינו את לבבי, ושפתי רננות יהלל פי. אתה צור לבבי אשר לילה שתרתיך, הקיצותי ועודך עמי, ה' השומר אותנו בתוך לבאים בין הררי טרף, המושיע אדם ובהמה, ועדרינו שלום מפחד, ורועיהם ירביצום לבטח בנאות דשא, ועל מבועי שלום ינהלום, ופראים לא ירעו ולא ישחיתו בכל גבולנו. שמע נא גם את אמתך מצרה ויגון, כי בך חסיה נפשי. חוסה נא על עדה בת שמיר, הצילנה מכף עריץ אשר לשואה יבקש נפשה והשיבנה אל אחי. השיבה כרב רחמיך שבות מחמל נפשי אשר ארמה ולא ידעתי אכנה, על הנער הזה אליך אתפלל אלהי תפלתי, כי לזכרו תאות נפשי, וכאשר אצלת מהודך עליו ותגדל חין ערכו, כן תשיתהו ברכות לעד, ותחדהו בשמחה את פניך בקרית משושך ובהר מועדך, ועיני תראינה אותו ביפיו כאשר הראיתני אותו בחלום חזיון ליל, עשה נא עמדי אות לטובה, וידעתי כי קרוב אתה ה' לכל קוראיך.

מה הרנה והתפלה אשר תשאי בתי? שמע אזני שולמית קול מינקתה אשר עמדה מאחריה אבן לאלהים פתרונים, אך מה דבר החלום הזה אשר העירך לראש אשמורות, התכסי ממני דבר, וכן לא הסכנת?

חלילה לי מכחד ממך מאומה, ענתה שולמית, כי אחרי מות הורתי את היית לי לאם, אך יראת ה' היא ראשית כל חפץ, ותפלתי תקדמהו, עתה אחרי משאת כפי לה'. עתה אגידה לך חלומי: בלילה הזה שנתי ערבה לי, כי עברתי עבודתי לעזור ירך להכן מעדנים ומאכל תאוה לאשה החרשה

אשר יביא אבי הלום תחת אמי, אשר ירדה דומה יצדקתה עמה בארץ נשיה. הן אבי צוני ללבוש מחלצות ולהשבית אבי מגבולנו, ויגוני הלא טמון בסתר לבבי; אך שמעי דבר חלומי, שמור יהיה עמדי תמיד עד בוא דברו, הלא אמי הגידה לי תמיד, כי ה׳ יגלה אזן אנשים בחלום חזיון לילה להשמיעם הבאות; ותשאני רוח הלילה ותביאני אל עיר כלילת יופי, קרית משוש, והנה מחמל נפשי בהודו ובהדרו שש לקראתי ויאמר: ברוכה את ידידות נפשי בבואך לציון, שאי נא סביב עיניך וראי, ספרי מגדליה אשר יעלו לעב שיאם, ואוית לשבת עמדי פה. ובדברו לקחני ויביאני אל ראש הומיות, ויראני את נודו, היכלי ענג, בתי שן וחדרי משכיות, ויאמר לי: הן אלה מכון לשבתך, וארשתיך לי באהבה ובידידות, וידעת כי אני חשקתי נפשך מירכתי לבנון, ואושיבך בנאות המדתי.

ואנכי מלאתי גיל ובנפלי על צואריו אמרתי לו: לך אני משוש גילי, לך ערגה נפשי בימי צרתך, עליך התפללתי לאלהי ישעך, ובך דבקה נפשי ביום ישועה. ויקחני ידידי ויעבירני בכל חוצות ירושלים, שם בחורי חמד לבושי מכלול ובנות עדינות עדויות הוד והדר, וכל אלה הביטו אלינו, נפשי רויה ענג ועדן, וידי אוחזת ביד דודי; ויעבירני עוד בין כל שכיות החמדה, והנה הר מועד, עליו בנוי כמו רמים מקדש אלהי יעקב, והמונים המונים אליו ינהרו וירוצון, וקול נשמע מהיכל ומכל בתי משוש, קול אומרים: הודו לה׳! מה נעמה השירה אשר שמעו אזני, נפשי אויתיה בלילה, ואנכי עליתי עם דודי על ראש ההר חמד אלהים לשבתו, נפלנו על אפינו ארצה, ובקול דממה דקה הביעו שפתינו תהלה ותודה לאל שמחת גילנו, ומרב שמחתי התעוררה נפשי, הקיצותי והנה חלום.

הלא לאלהים פתרונים, ענתה מינקתה שנית, ואשר הראך בחזיון לילה אותה יביא לך בהקיץ. אכן עת דודים הגיעה לך, כי לא טוב שבתך עוד פה עם האשה החרשה אשר לקח אביך, אך הס! מה אני רואה? שאי בתי עיניך

וראי

וראי, הנה אביך ואחיך שבים, ואחריהם שתי נשים רוכבות על גמלים ועבדים ושפחות אחריהן, ושולמית ראתה ופניה נפלו, ותאמר אבואה נא אל הגן, ואל אהיה כמצפה דרך בואם, זאת דברה ותבא אל הגן.

והחברוני עם כל ההולכים לרגלו, ירדו מעל פרדיהם וגמליהם לעבור ברגל את המקום הזה עד בואם אל מעונתו, והנה אשה צעירה לימים כבת עשרים שנה טובת חן, לבושה רקמה יקרה, נשענה על ימין החברוני, ומשמאלו יהושבע גברת כבודה, ועצובת רוח, על פניה נראו עוד אותות הדרה בימי עלומיה, והיא לבושה רקמת משי שחורה, בגדי אבל לאלקנה אישה משנה המלך אשר הרגו זכרי גבור אפרים במלחמה. והחברוני אמר אל צפניה בנו: לך עם אחד עברינו אל ראש אמנה, וקרא לי הלום את הבודד היושב שם, ויפן אל אשתו החרשה ואל יהושבע ויאמר: האיש ההוא הבודד במועדיו בראש אמנה, עוז ונבור ציד הוא, איכל להם אבירים, ומחיתו מציד חית לבנון; הן חציו לפראים יפעל, ויחבל בם חבל נמרץ, ואנכי קרמתי יום אתמול לקרא לו גל מעינתי לשוש אתי משוש.

ומדועי אישי שלחת לקרוא לו, שאלתהו האשה החרשה, המרם ידע נתיבות מעונתך? ראה נא ידידי, אנכי לא ידעתים מתמול שלשום, ובכל זאת מצאתים. אכן ידידת נפשי! ענה החברוני אותה באהבה, מצאת, כי האהבה היתה אור לנתיבתך, על כן תעופי אל ארבתך ואל קנך; ועתה שאי נא יונתי תמתי סביב עיניך וראי, כי גם ארזי הלבנון שמחו לך ובעלי כנף ירננו ויריעו לקראת בואך.

ויהושבע שמה עיניה על הדר הלבנון והחרמונים, ותאמר אל מנוח: כן היא, אחותי בעבותות אהבה נמשכה למחר בואה אל תומיך גרלה ואל מנוחתו. אכן פה יפה נוף, כנת יקרת, נוה שאנן ושלום מפחד, ופה צוה ה' את הברכה. שאי נא עיניך גברת כבודה, אמר החברוני, וראי נא ההרים הגבוהים ליעלים הנקראים פה צורי היעלים, הביטי אל העבר דבונה אל ירכתי ביתי, הנה הציד זקוף בקיר נים ונשא,

סלע מגור ומוצק, איום ונורא למראה: הן ראשו בשמים, ענתה יהושבע, אשר אם אשא עיני להביט שם, ונשׁ עפעפי ולבי סחרחר.

עודה מדברת בלכתה, והנה נאות החברוני נגד עיניה ועיני אחותה, ומעונתו לרגלי הצור על סלע כבד רבוע, וצלעותיו זקופים וגבוהים כקומת איש, במעלות יעלו בו, ומעקה סביב לו ממעל על ארבע פנותיו, למען לא יפול הנופל ממנו. וההברוני החזיק ביד אשתו וביד יהושבע, ויעל אותן על ראש הסלע רחב הידים, עליו בנוים בתי חמדה, מכלאות לצאן רפת לבקר, וארוה לסוסים לפרדים ולגמלים; ויאמר אל אשתו: ראי נא ידידות נפשי נאותיך, לרגלי הסלע מעבר האחד צור היעלים, ומעבר השני כרם נחמד, סביבותיו כל נטעי נעמנים, ארז, שטה, הדס, ועץ שמן, גם ברושים רעננים בתים לחסידה, בתוכו ברכת מים, מעין גנים נוזל מים קרים וטהורים משיבי נפש, ומעבר השלישי גן ירק רטוב מזרם הרים, הנותן מאכל לגרי ביתי, הלאה ממנו שדי תרומות מצמיח חלב חטה; וברוך ה' אשר יום יום יעמס לנו וימלא ביתי כל טוב, הן עגלות בקרי עושות חמאה וחלב לרוב, מגז כבשי לנו צמר צחר, אף שאר יביא לנו ציד לבנון והיתר, כי נצוד פה איל צבי ויחמור וכחול ימים עוף כנף, יקבי ישיקו יין הטוב, וצור יצוק עמנו פלגי שמן, לא נחסר מאומה במקום הזה, כי גם יערות דבש לנו ונפת צופים, לא ישיא אויב בנו, וסוררים יסורו ממנו. גם פריצי חיות יחרדו מן החבל הזה, לא ירעו ולא ישחיתו בגבולנו, לשוד ולכפן נשחק פה, כי ברך ה' חילי, ועבדי יוצאים לפעלם ביד תרוצים, על כן לפנינו תדוץ דאבה, יעלוז שדי וירננו עצי יער, פה נפשנו בטוב תלין, בהשקט ובבטחה, ולשלום אין קץ, וגם את אשתי תעני: כי נאות עדן אלה.

הלא ידעת אישי, ענתהו אשתו, כי בהיכלי שן נולדתי, בין כל שכיות החמדה עברו ימי ילדותי ונעורי, וכל יקר ראתה עיני, ובכל זאת פה אויתי לשבת בצלך, ומי יתן אגורה באהלך עולמים, ובאין חליפות לנו פעל נרבה ימים.

אשריך אחותי, ענתה יהושבע באנחה, הן נוה צדיקים יברך ה׳, וכוסף רויה, אשרי אדם אשר יחביאהו ה׳ בצל ידו מריב לשונות ומתרועת מלחמה, מאלה לא נסתרתי, על כן נסתרה דרכי מה׳, ותזנח משלום נפשי; הן פה חזיתי נוה שאנן ושלום מפחד, וה׳ ישים לכם כצאן משפחות, כי נחלת ה׳ בנים, הן האדם כעץ השדה אשר ילכו יונקותיו ויעשו פרי אחרי מות כעפר גזען, אלקנה אישי משנה המלך נאסף במלחמה, ומה שרש בארץ גזעו? הלא הן שתי בנותיו, קציעה היפה והעדינה אשר ילדתי לו, ושולמית אשר ילדה לו בת הרוקם וזעומת נפשי בימי גאוני; גם זכרונה כלהב עולה בקרבי, כי חטאתי לה נגדי תמיד, שנאת חמס שנאתיה על יפיה, וה׳ יסרני למשפט.

אל נא גברת עדינה, ענה החברוני בראותו דמעתה על לחיה, אל נא תזכרי הראשונות, אולי חשבת עליה רעה, כי בצרה הביאה אישך אל בית תענוגיך, אך אלהים חשבה לטובה להחיותה בצלי פה בטנוחות שאננות, ולמה אכחד מכן? אנכי אהבתיה כאישון עיני, והבוקה בזרועותי השיבה רוחה אל אלהים בתורה, כי ראתה עמי חיים, ואהבתה הנני נותן עתה ביתר שאת לאשתי זאת בחרתי לי ממרום עם הארץ, רק הסתרנה נשים כבודות משולמית מולדתה ובית אביה, כי מה יתן ומה יוסיף לה כבוד חדש עמה ותפארת אבות, וכבודה עם תפארתה יחד על עפר נחת? הנני לקרא לה והצגתיה לפניכן.

ויאת דבר ויפן אל אחד ממשרתי ביתו וישאלהו: איה שולמית? ויאמר משרתו הנה היא בגן, וירד החברוני עם אשתו ואחותה אל הגן, והנה שולמית עומדת בין ערוגות הבשם כשושנה רויה טל ומכל ראשי בשמים, ושני עפרים נחמדים למראה מקפצים ומדלגים סביבותיה לבקש טרף מידה, כי כן הסכינו עמה, והיא נותנת להם אכלם, ושתי הנשים ראו כן תמהו אשה אל רעותה, ותדבר יהושבע באזני אחותה ואישה לאמר: כל יודעי אלקנה לא יגברו אותותיו בפני העלמה הזאת, יהדרו נראה עליה. וכדברה דלפה עינה מתוגה,

ויגופף

וינופף החברוני ידו לשולמית, ותגש אליו ויאמר לה: זאת חנה אשתי המשכת לך חסד ואהבת אותה גם את בתי, יהיה שבתכן יחד שלום ושלות השקט:

אנכי לא שנאתי ארם מעודי, ענתה שולמית בתם לבבה ובנקיון נפשה, ואחרי מות אמי מה יקר לי החסד אשר תט אלי העדינה הבאה אל ביתך!. אלהים יחנך בתי, אמרה יהושבע בנשקה אותה מנשיקות פיה; וחן ושלום יתן לך ה' רעותי היפה, ענתה חנה אחריה בנפלה על צוארה ובחבקה אותה בין זרועותיה, ויהושבע עודנה עומדת ומתבוננת בה, ורוחה מלאה עצות מרחוק, פתאם התעוררה וירזמון עיניה אל החברוני, ותנופף ידה לי ותרחק מעט ממקום עמדתה, והחברוני הלך אחריה ותדבר באזניו לאמר: אנכי מצאתי את שולמית נבונה מאד לעלם נחמד ושמו אליפלט, הן הוא עודנו נער, אך מה טובו ומה יפיו וגבורתו, רק הסתר דברי ממנה עד אשר נבחן לבה, אנכי אגיד תהלתו באזניה, והיא אל תדע מה ירזמון מלי, אנכי אגיד דבר גבורותיו וחין ערכו, גם לא אחריש מולדתו, אליפלט עלה מבין חשוכים כיונק מארץ ציה, ועתה כארז בלבנון ישגא, כי גאות עשה; מודעת זאת בשערי ציון, על כן נודע ביהודה שמו, אך לא עת דברים הוא, כי לבי חלל בקרבי, ונפשי עיפה מעמל הדרך.

זאת דברה יהושבע, והיא והחברוני שבו למקומם, ותאמר לה חנה אחותה: הן שולמית רעותי תנוד לך מאד בראותה אותך נוגה מאד, וחפצה היא לראותך עליזה ושמחה, כי לך נאוה; ויהושבע האירה פניה את שולמית ותאמר: יחנך ה' עליזה תמיד ולא יסור ששון וגיל מלבך כל ימיך, גם אנכי הייתי עליזה בימי נעורי, וכל יודעי אמרו כי נוצרה אני לשמחות וגיל, כן הייתי עמדי, לא מנעתי את לבי מכל תענוגי מלכים, אך כן הייתי בעוד אישי משנה המלך חי, וה' נתן לי לב רגז מיום האספו במלחמה, כי נאסף ממני שמחה וגיל, לא אשקוט ולא אנוח, נפשי שואפת תמיד אל מקום שם ירגיע לבבי, אבוא אל מחוז חפצי, וגם שם לא ינוח לי, כן יהדפני רוח רעה ממקום אל מקום אחר, על כן יגעתי באנחתי, אבקשה

מנוחה

מנוחה ואין, לתנחומות — ולא אמצא, וכן שבעה ברעות נפשי, לא עליך שולמית בתי, ולא עליכם מחמדי נפשי, אך צדיק ה׳ על כל הבא עלי, כן רדפתי גם אני נפשות נקיות, כמוץ הרים.

הזאת לך גברת עליזה ועדינה! ענה החברוני, הלא תזכרי יום דרכי עם רעיתי על סף היכלך, אנכי כחתן יכהן פאר, ורעיתי נועה ככלה בקשוריה, קדמנו פניך בכבוד והדר, אז דמיתיך כגברת עדינה, צעירה וענוגה הנוצרה לשעשועים ולכל תענוגות בני אדם.

ועתה, ענתה יהושבע במנוד ראש, ועתה הנני כאלה טבלת וכמסוס נוסס, האף אין זאת? שאי נא אחותי, ענתה חנה, הן זאת אשמתי, כי בהיותי נחפזה לבוא אל מחוז חפצי לא נתתי גם לך מנוח, כל הלילה לא ישנת, על כן רוחך נבקה בקרבך, אך עוד מעט אניח לך אחותי במכוני, כי תתני לעפעפיך תנומה, והקיצות, אז ינוח לך.

אם נא מצאתי חן בעיניך גברת עדינה, ענה החברוני, אשימה נא לפניך ממבחר פרי מגדים, מיין הרקח ומעסים רמונים, או אצוה לעשות לך בריה להבריאך ראשית מטעמים בטרם נאכל בצהרים, כי יש אתי מכל מאכל תאוה אשר תתאוה נפשך, אך ראשית דבר, הבה ואביאך אל מנוחתי ואל חדרי.

זאת דבר ויאחז ביד חנה אשתו ותלך יהושבע עמה, ויביאן החברוני בצל קורתו ויאמר: יואל ה׳ ובא ששון במעוני לרגלך חנה ידידות נפשי, וה׳ יחדש רוח נכון גם בקרב אחותך הגבירה ויחבש לעצבותיה; זאת דבר ויצו את משרתי ביתו וישימו על השלחן ממתקים ועסים רמונים, ויהושבע התענגה על מראה החדרים אשר ברושים עבותים יכתירום, ותטעם מן הממתקים אשר שמו לפניה, ותטעם מהן חנה אחותה ושולמית אתן, והחברוני שש מאד ויאמר: צר לי כי לא באה גם קציעה בתך הלום לשבת פה במשכנות מבטחים, כי פה תמצא את שולמית באחות לה, ולמה תשב גלמודה בציון?

לא גלמודה היא, ענתה יהושבע, כי כל רעותיה באות

תמיד

תמיד לנחמה מיגונה, שם אחת מבנות אפרים ושמה תרצה אשת ידידיה שר הרכוש אשר למלך, יפה, ערינה ויושבת לבטח בצל איש חמודות, הן היא תבקר תמיד בהיכלי ותשיח את קציעה בתי, ושתיהן יחד באות תמיד אל בית מרים בת שמיר אשר היתה לפנים עטרת בעלה עוזיאל, וזה כשש עשרה שנה אשר דודה נסע ונגלה, והיא יושבת גלמודה כאלמנה חיה צרורה.

אנכי שמעתי את שמעה, ענתה חנה, הן שמה כשמן תורק גם בשערי אפרים, האמנם שמיר אביה היה בעוכרי נפשה?.

כן היא אחותי, ענתה יהושבע באנחה, למצער ישבה מרים עם עוזיאל אישה אלוף נעוריה ואלוף ביהודה, למצער שבעה לה נפשה עדנים ואהבה בתענוגים, ולארך ימים תזכור ידחי קדם, כי חשך שמשה בעצם אורו, ובעברת המלך אחז גרשוה מבית תענוגיה, ומצותו חוקה עליה לבל תזיד לצאת מקיר העיר ותוצה, אז נותרה מרים בלי מגן ומחסה, כי גם חמת אביה נתכת עליה על עברה את פיו בלכתה אחרי עוזיאל איש חרמו, ותפחד לדרוך על סף ביתו, פן בעת אפו יעשה בה שפטים. בעת הרעה ההיא באה אל בית אלקנה אישי משמי המלך להתחנן על נפשה, ואנכי את חטאתי אזכיר, חטאת נעורי אשר נואלתי ואשר חטאתי במרים, כי הנקל היה לי עמדי מנגד נגעה, ואשמח לאידה ביום צרתה, ובגאות עדינה היושבת לבטח על סערה עניה, הרחבתי עליה פי לאמר: הלא מידך זאת לך, על אשר מאסת את זכרי גבור אפרים אשר בחר אביך בו ותלכי בשרירות לבך אחרי עוזיאל זעום אחז בן המלך, ותסלי הרכך ועל אולתך יזעף עתה לבך. כן דברתי להרעימה ולדכאה עד עפר בעבור שנאתה את אפרים עמי ואת זכרי מגן גבורתו, אויה לי אשה שתומת עין מראות, כי הגבור הזה ישיא מות עלי אישי, מחמד עיני, כגמולי שלם לי אלהים וימר פעולתי אל חיקי, אך אישי היה טוב ממני, כי נכמרו רחמיו על מרים העזובה כמדבר, ויסתידנה בסתר אהלו וישלח לקרא לשמיר אביה, ויבא, ויאמר לו אישי: אוכיחך ואערכה לעיניך כי תקשיח לבך מבתך עצמך ובשרך.

אין לי בת עוד ענה שמיר, כי הקשיחה לבה מאבי־ ותלך אחרי איש רמי ותנחילהו אוצרה הטוב אשר נ… אתו ויברח, וגם עשתה אהבתה פרי כחש, כי ילדה לו בן, אך אנכי אשבית מאנוש זכרו, ונתתי פרי בטנה חטאת נפשה למולך, אין לי עוד בת, וזכרה עלה על לבי תמיד כקוץ מכאיב, ומי יאמר לי כי מתה הארורה ועוצת לבי, וברכתיו וגמלתיו כל טוב.

שמיר! ענה אישי בתמהון, אל נא תהיה אכזרי ככפיר ביער, זכר נא רחמיך לבתך השוכנת בין לבאים והצפויה אלי טרף, ואם לא למענה הלא תרחמנה בעבור דבורה הורתה, אשר הגדילה עליך חסד נעוריה, ותביאך אל היכליה ותתן את הודיה לך, הזה חסדך עמה כי תשחית את נחלתה, את בתה בבת עיניה, ותאבד כל זכר לה? ומה פשע מרים וחטאתה? הלא לכתה אחרי עוזיאל אשר רוממת על שפתיך, ותקרבהו כמו נגיד ותמתק אתו סוד, ויהי נאמן בכל ביתך, וקטורה נעות הלב נשאה עיניה אליו, ותאמר להמירו בך, ומה ענה אתה עוזיאל? מודעת זאת בכל העיר, ולו יהיה כדבריך, כי גנב את לבך בדברו על לב בתך, הלא אתה הביאות את הפרס אל ארבת היונה התמה; אכן תמה היתה מרים, לא נשאה עיניה אל כל גבר, אז הביאות אל ביתך איש המודות, ולמרים בתך עיני בשר, עיניה ראו חין ערכו, ולבה נמס כדונג מפניו, שים נא זאת אל לבך וזכר רחמיך.

הוי עוזיאל נוכל ערום! ענה שמיר בחרקו שן, הלא הוא הכריע את מרים, חלל נזרה, כי לולא הוא, כי עתה לקחה אחז, וישם נזר על ראשה כיום הזה, ומרים הלא הבינה מה רב טוב הצפון לה, ותלך בשרירות לבה ובתאות נפשה, אי לזאת ארחמנה? אנכי זאת אעשה לה: אביאנה אל ביתי, ופני לא תראה עוד, והניחותי חמתי בפרי בטנה.

ואחרית הדברים היתה כי השיב אישי את מרים אל בית אביה, אך שמיר כלה חמתו בפרי בטנה, כי העביר אתו למולך, ובזאת הניח חמתו בעוזיאל, כי מחה זכרו, ומע… מעט שב לרחם את מרים בתו, אך מה יושיעוה רחמי…

יש״א נפרדה מאיש תמורות אשר אהבה, ונעגת היא לו. ולו גם ידעה מקומו התוכל לשבת עמו יחדו? הלא מצות המלך עליה חזקה לבלתי צאת מקיר העיר וחוצה פן תמות, ולעוזיאל נכונו שפטים גדולים גם ביהודה גם באפרים; לו שמורה עברת המלך אתו על דבר מרים, וחמת אפרים — על דבר המעל אשר מעל בם, וזכרו להגא לכהני בית-אל אשר התהלך אתם ויבגד בם. כל אלה באו על מרים הנדיבה; אכן רוח נדיבה בה, כי לא תזכר לי את הראשונות אשר צררתיה ואשמח לאידה.

אך אחת אשאלך אחותי, אמרה חנה, הגרושה מרים עד כה מבית תענוגיה? לא אחותי, ענתה יהושבע, כי בעבור מספר ירחים שבו בתיה לה על פי עוריקם הקרוב לעוזיאל, אך מה יושיעוה כל היכלי ענג, והם יזכירוה כל מחמדיה אשר היו לה בימי קדם בשבתה עם אישה, ומבשרי אחזה צרת נפשה, גם לי היכלי ענג, ואבל ויגון בחדריהם ילינו.

זאת דברה ולא יספה דבר, כי נפעמה מאד; והחברוני אמר: אשתרך שרתי בציון, לכי עם אשתי בחדר המקרה לתת לעפעפיכן תנומה, הנה שולמית בתי תביאכן שמה, שלמה לכן מנוחתכן את הלילה אשר לא ישנתן בדרך.

אמצא נא חן בעיניכן, אמרה להן שולמית: הלא תבואנה אחרי אל חדר המקרה, שם ינוח לכן במנוחות שאננות. קומי ידידות נפשי ולכי לפנינו, ענתה חנה, והיא ויהושבע אחותה הלכו אחרי שולמית אל חדר המנוחה, והחברוני השקיף בעד החלון לראות הבוא הבודד, ויפן ויצא.

ז

עברה עת הצהרים, היום עוד בוער וחמו יבקיע אל חלבנו. במקומות אשר ארזיו מפזרים ומפרדים ולא יתלכדו אלה באלה. יהושבע וחנה עודן ישנות בחדר המקרה. בגן ערך השלחן בצל ברושים עבותים אשר יאריכו פארותיהם, ובכפתם ירעננה במכסה ממעל למחסה ולמסתור מחרבוני קיץ, ועל

השלחן

השלחן רבה התכונה מכל מעדנים ומאכל תאוה, בשר מלאי חלב, עגלי מרבק, איל, צבי, ועוף כנף, בדבורים ושלו כל אלה צלי אש; שם יין לבנון, יין הרקח, עסיס ושכר עם פרי מגדים וממתקים, כל אלה הכין החברוני ליום שמחת לבו, והוא מתהלך אחת הנה ואחת הנה בגן, ונפשו חכתה לעת תתעורר אשתו ויהושבע אחותה.

עודנו מתהלך, והנה צפניה בנו עם עבדו והבודד אתם, וישמח החברוני לקראת בואם, ויאמר: בוא ברוך ה' רעי הבודד, ויקחהו ויביאהו אל הגן, וצפניה ועבדו יצאו. ויאמר החברוני לעוזיאל: שמחתי מאד כי מצאתיך קרוב אלי, אך הגידה נא לי מה שמך החדש אשר אקרא לך בעוד יהושבע ונפשות ביתי לנגדנו? אלידע יהיה שמי, ענהו עוזיאל, אל ידע דרכי, ואפס קצהו גליתי לך רעי ומיודעי בעת הזאת, כי ראשית דברים צפנתי בלבי, גם נשבעתי למרים אשתי האהובה לכסותם, וקויתי כי לא תפצר בי לגלותם לך. אחת הגדתי לך כי לא עוני טמנתי בחבי, וה' היודע ועד כי חף אנכי מפשע.

לו יהיה כדבריך אלופי, ענהו מנוח, ואולם אחת הגידה נא לי, הן שמעתי אותך יום אתמול נושא תפלה בעד בנך אשר הנחת לאשתך בברחך, הלא גדל ויהי לנער ומה שמך דבר לקחה אזנך על ארותיו, זכר נא כי שולמית היפה בת אלקנה משנה המלך בביתי, ומה טוב קחתך אותה לבנך.

ועוזיאל התאנח ויאמר: הן בודד אני פה, ואת מי אשאל ויגיד לי דבר על ארות בני? ואם יש את נפשך לבצע את עצתך הטובה, וקמת ועלית ירושלימה ודברת זאת באזני מרים משאת נפשי, והגידה לך חפצה. ומנוח נאנח במרירות, ושרש דבר נמצא בשמועה אשר שמע מפי יהושבע, כי הקריב שמיר את בנו למולך, ויהי עוזיאל בעיניו כקשה יום הנתעה בשוא להאמין בתקות כזב, מבלי דעת כי גם תקותו זאת בגדה בו, ולא יסף עוד לדבר על ארות בנו, ויאמר: אלכה נא ואראה אולי התעוררו הנשים.

עודנו מדבר ועבדו הנה זה בא, ויאמר: התעוררה גברתי, ואחותה קמה גם היא, אך בכה תבכה, ותתעטף גברתי

נברתי נשארו מעל . בוכיה היא לרגעים , אמר החברוני אל עוזיאל, וכל נהמתה ברברה בצרות נפשה , אך אקרא נא להנשים לשבת אל השלחן .

מנוח קם וילך וישב עוד מעט אל הגן עם אשתו ויהושבע ועם צפניה ושלמית ; את כל הנפשות האלה הציג לפני הבודד אשר קרא לו אלידע, ויגד לאשתו וליהושבע כי זה האיש אלידע גבור ציד וּבר לבב, אוכל לחם אבירים מצידו ומעטל נפשו ישבע, איש רחוק מעשק ומנלוז וקרוב לה׳, ובהתהלכו תמים עם ה׳ , עזב דור תהפוכות לשבת בודד לו בלבנן .

והנה העדינה שמעה ותאמר : ואיה אשתו וצאצאיו ? בגפו הוא ענה מנוח, ויהושבע נשאה עיניה אל הבודד ותתבונן בו ותאמר : אכן נפלא דרכו , הלא כאיש גבורתו , עודנו בעצם תקפו , וימאס בחיים , כי לא יראה איש חיים כי אם עם האשה שאהבה נפשו, כי היא חלקו , ולא טוב שבת האדם לבדו .

כן היא על דעתך גברת עדינה, ענה הבודד, אך לא כן אנכי עמדי, אנכי ראיתי חיים , אך בני איש עצמו עיני מראות , וישטמוני וימררוני, על כן מאסתי תבל כמדבר , כארץ נוראה, אחת אמרתי : מי האיש החפץ חיים הרוצה לראות בטוב ה׳, ישב בדד, מי האיש ירא ה׳ אשר יקוט בדור תהפוכות , יבוז לשאון קריה ולתשואות עיר ויושבי בה, יעזוב עמו ובית אביו לשבת במערות צורים ובערוץ נחלים , כן ברח אליהו מחמת איזבל אשת הרשעה אל מערת חרב ששם נגלה אליו ה׳ ברוח וברעש , באש וקול דממה דקה, ואנכי לא נביא ולא בן נביא, כי אם אוהב ה׳ ושונא רע . ראיתי ארץ יהודה כי תנפה תחת יושביה, ואת ארץ אפרים כי נוע תנוע, על כן עזבתי את עמי , נטשתי את נחלתי , ואת ידידות נפשי בכף אויביה הסגרתי, לשבת פה , כי כאשר ארחק מהמון זרים, כן קרוב ה׳ בלבי, פה אשב בדד ואדום , כי המשכיל בעת הזאת ידום; אך לא ידום ה׳, וקול ה׳ נשמע לאזני, קול קורא להרים לאמר : שמעו הרים את ריב ה׳! הן גוי אחד הוצאתי ממצרים, ואהי לו אל אחד , ועם נבל זה התפוצין הנבלי חרם, וכלי חפץ לפנים , היה עתה ככלי אובד, לא דבקו בי על כן

התפרדו, לכן תרבקם הרעה, אכן התפרדו בני יעקב, נפוצו, איש לעברו תעו, אשור תקבצם, מוף תקברם, המעט מהם שואה ממרחק, וה׳ צוה ליעקב סביביו צריו, ארם מקדם, ופלשתים מאחור, המעט מהם כי עצמו מצמיתיהם מחוץ, וקנאת עם אוכלת זרע יעקב מבית. אפרים יקנא את יהודה, ויהודה יצור את אפרים, אפרים ובן רמליהו יעצו על יהודה רעה, למגר לארץ כסא דוד, ויקראו רצין מלך ארם לאפם, וארפת יהודה אדמה מדם, ויעורר אחז שוט על שני מלכי הברית, הוביל שי למורא, וביד מלאכיו שלח שחר אל מלך אשור לשלוח באפרים עם עברתו משלחת מלאכי רעים, כן עם אלהי אברהם ממשך ומורט, כי יגורו עליהם עזים וחרב פריצים גוזרת על ימין ועל שמאל, ה׳ ישמרנו מן הדור זו לעולם, ועתה מי פשע יהודה? הלא אחז, ומה רעת אפרים? הלא בית אל, משם יציצו כל פועלי און, חבר כהנים, עדת מרעים, רהבים ושטי כזב המהבילים את העם בהבלי שוא ושוסים את הגרנות, כי כל דרך כסל יהלך את עם ה׳, יפלג לשונם, יכה כל בית לרסיסים ולבקעים, ונפרד איש מביתו, ובן מאביו, וכהני בית אל יגדילו את המדורה למען שפות עליה הסיר, ויהי בית-אל הסיר והעם הבשר בתוכו, והכהנים אוכלים חטאת עמם בכל פה. עד מתי ה׳ אלהים! עד מתי תהיה לנו קנאת עם למוקש, למכשול ולפוקה לשני בתי ישראל; הסר מעלינו נגעך זה, השיבה לי ששון ישעך, תשפות שלום לנו, והיינו לעם אחד כימי קדם, וכימי צאתנו מארץ מצרים.

ויהושבע משתאה לנאום הגבר היושב בסתר לבנון, ותאמר: הן רבת שבעה לה נפשי בנפול אישי בחרב צר, ואני תפלה לאל שדי אשר המר את נפשי, מי יתן והיתה זאת מנוחתי לשבת בציון, ולשמוע בנשאך מדברותיך על יהודה וישראל, ובלא שפתי מרמה אגיד לך, כי פי פערתי ואשאפה לאמרותיך, כי נמלצו מאד, אף כי לאזנותי ולמנוח אישה עלזי הלב, שיהי כענן עולה ביום אור, אך צרות לבבי הרחיבו, האספר אל כבאיב חללי? הן לא ידעתי ספורות, אני יהושבע בת עוזיהו היתי אשת משנה למלך, אשת אלקנה איש החמודות, ידעתי

אהבה

אהבה בתענוגיה, משלתי במשל הזה בתפארת נשים ובחכמת לב, ; אתה ארוני הבודד היודע את כל דברי הימים למלכי יהודה, את הממותם ואת פרעותם, את גאונם ואת כשלונם, הלא ידעת אם לא שמעת, כי יותם ואחז מלכי יהודה הרימו את קרן אישי, ויחסרהו מעט מכבוד מלכים, ואני אמרתי בשלוי לעולם אהיה גברת, ומה רמו עיני, וה' נורא עלילה על בני אדם, משפיל עינים רמות וגאים נלכדים בגאונם, אמנם נקיתי מפשע רב, אך גאותי היתה ראשית חטאתי, וקנאתי לעמי איך היתה לי עתה כקשת רמיה, כי פקד ה' גאותי וקנאתי בשבט עברתו, השקני את קבעת כוס חמתו, ואנכי שכורה נעלמה, ומבקשת תנחומים במרי שיחי. ואם אטמון תוגתי בחבי והיתה כאש עצורה בעצמותי, וכצרי מרפא לי שיח מרי נפש, על כן שאוני נא.

ובכל זאת הבליגי על יגונך, ענה מנות, נאכל נא ונשתה ואחר גברת עדינה תדברי דבריך, יגמר נא רע, ותמו כל התלאות, ונסו יגון ואנחה, ואנחנו נתעודד ונבקש ענג באשר נמצא, כי אם תפתחי ליגון רגע, ובא אליך כמהלך, ושכן בכל משכיות לבבך, והיה כאזרח וכתושב בקרבך.

כחזון הזה תדבר אלי מרים רעותי, ענתה יהושבע, העדינה ראתה חיים ורב ענג, כמוני בימי נעוריה, עוזיאל אישה מגזע המלוכה אהב אותה באישון עינו, וכן אהבתהו, אחרי הלקח ממנה כל מחמדיה לא תשתוחח ולא תהמה בכל זאת, ובאין לה פרי בטן מצאה לה ילד מסכן ותאמצהו כבן לה; ותגדלהו, אף תקרא לו בני למען השלות את נפשה, הלא זה דברה תמיד, ראשית חכמה סור מדרך עצב ובקש מרגוע לנפש.

אכן אשה חכמת לב היא, ענתה חנה, וארחותיה תאלפי אחותי גם את, ולא תתני את היגון המשחית לעבור נפשך. הן היא תתענג על עלם זר אשר לא ילדה, לא כן אחותי את אשר קציעה בתך רבת החן מוכרת אישך היא, זכרון אהבה וידידות, הביטי אליה, דברי על לבה, ותחיה נפשך בגללה.

ומנות אמר: הנה השלחן ערוך, הבה נאכל מטוב ה'. כי כל דברי לקח לא יועילו לנפשות רעבות, האף אין זאת חכמת

גשם? והנה שחקה ותשב לימינו ויהושבע משמאלו, ואחריה הבה״ד, ושולמית וצפניה כשני שתילי זיתים יושבים סביב לשלחנו, אך גם מרם לא נצפנו תלאות, צפנה הנה בְּעֶדָה בת שמיר, ידידות נפשו אשר מצא אותה בשדי יער, בערבות מואב, ונפשו נקעה ממנה בגלעד קרית פועלי און, ששם הטפוה ידי רשע ממנו, ויושיבוה בארמון זכרי גבור אפרים, באמרם כי יעודה היא לו על פי שמיר אביה, זכר כל הדברים האלה עלה על לבו בהקיץ ובחלום, ושולמית גם היא עצבונה לנפשה, כי מרחוק מחמל נפשה נראה לה ביום צרתו, בלכתו שבי לפני חיל ארם, מרחוק ראתהו בהיותה בגלעד, והנה הוא קרוב לה בכל עת בפיה ובלבבה להגות בו ולשאת בעדו רנה ותפלה בבקר בבקר, ושני בני הנעורים לא שמחו בשמחת האשה החרשה אשר לקח אביהם אחרי אמם; התבוא שמחה בלב עוזיאל המכסה שמו במשאון, אשר נסתרה דרכו ממרים אהובתו, ואשר למצער ראה עמה חיים, והנה הוא נפרד ונרדף ממנה, ומפרי אהבתם אשר נתנה לו? ותפלתו בעדה ובעד אליפלט ראשית פריה הלא נשמעה בראש אמנה, ואין אתו יודע עד מה, ומכל היושבים סביב לשלחן לא שמחה כל נפש, זולתי נפשות מנוח ואשתו אשר התעלסו באהבתם בהביטם פנים אל פנים, אף גם שמחתם ערבה בראותם נפשות נוגות, ובחשבם כי צפניה ושולמית נעצבים ביום שמחת לבם לאמם המתה, היטב חרה להם, על כן פתח מנוח שפתיו, ויאמר: בן היתים האלה, כי תחת שלום קפדה, תחת מנוחה מרודים, ותחת ששון יגון, אך לא טובה לנפש לתת יגון ואנחה למשל בה, כי אם יבליג האדם על יגונו ויעלוז בסוד עליזים, כי עצבון משחית נפש, ולב שמח ייטיב גהה, זאת יהושבע שרתי בנשים, אמנם יד ה׳ הויה בך, הקצר קצרה ידו לחבש שברך? עודך יפה בנשים, וחכמת לב, תני פוגת לך, מנעי קולך מבכי, ועיניך מדמעה, כי עוד יאיר ה׳ פניו אליך, ינוחו רפאים על משכבותם, וזכרם לברכה, והחיים יחיו ויבקשו ענג; הן שנת היובל באה ושב איש אל אחוזתו, ובני הנעורים אל שמחת לבם. אנכי הלא אשובה עם אשתי אל אחוזתי

ואל

ואל משפחתי בחברון, לצפניה בני אקח אשה מן החוץ, ונתתי לו את האחוזה בלבנון, במקום אשר נולד בו, ולשולמית אמצא אלוף נעוריה בציון, ויהושבע הכבודה תורני לבחר לה איש תמורות, לא אבקשהו במרום עם הארץ, כי טוב גבר ברוחו ובנפשו, ואם שפל נולד, והתאמץ לעלות על גפי מרומי קרת, וכבודו מידו לו, כי הוא הלקו, ובצל גבר כערכו תשב שולמית שאננה, האף אין זאת?

כמראה הזה ראיתי באליפלט, ענתה יהושבע, בין חשוכים נולד, אך כבוד נפשו עליו זורח, ומרים תשמח בו אחרי בנה בר בטנה אשר אבד ממנה, כאשר אספר לכם.

ומנוח בראותו כי נכונה יהושבע לשוב אל ראשית דבריה, להגיד את אשר עשה שטיר לילד בחקריבו אותו למולך, ויצר לו מאד, כי ירא פן ישמע הבודד את אחרית בנו יחידו ונבהל, וספק את כפיו, ונתן את קולו בבכי, ונבעו מצפוניו, וישסע מנוח אותה בדברים, ויאמר אשתרך חכמת נשים בספרך לי על ארות אליפלט, אל נא תתערב נפש זרה בכל דרכיו, כי רק אותו אני חפץ לדעת, ובדברך על נפשות החיים אל תשובי אל המתים להזכיר יגונך ואבלך, לכן אל נא תגידי לי רק את הדברים הנוגעים באליפלט.

שא נא ידידי, ענתה יהושבע, לא מחכמה שאלת על זה הפעם הזאת, התשאל מאת ה׳ להצמיח לה פרי בלי שרש וגזע, בלי ענף ועלה רענן, הראשון־אדם נולד אליפלט? אם גדל כפרא בודד לו? לכן שאני נא מנוח ואדבר כאשר הסכנתי, וכפר נא לי אם אגיד לך, כי שמיר חכם ממך להרע, וברצותו להכרית גזע עוזיאל, השמיד פריו ממעל, כי הקריב פריו למולך, אם אָמרי אספר לכם את החזון הנורא הזה, וסמר בשרכם מפחד, הה! חזיון משבר עצמות וגרם, גם את זה ראיתי במספר ימי חלדי, המולך השקוץ המשומם, פסל עשוי מנחשת קלל כקומת איש קומתו, כלו לוהט ובוער ברשפי אש, והילד שוכב על ידיו וצורת מר מעצמת מכאוביו, אמי! אמי! חושי הצילני נא! והכמרים נושאים קול סואן ברעש תופים, צלצלים וחלילים להחריש אנקת הילד, עד אשר היה לשרפה; חשכו עיני,

וצירים

צירים אחזוני, אימת מות נפלה עלי, וטפיק ברכים לא יכלתי למוש ממקומי, וישאני עבדי מגיא בן־הנום לביתי, כן עשה אחז, ועמו אחריו! ומשוד עוללים ואנקת יונקי שדים התעורר ה׳, כלה כאש חמתו על יהודה, הפגיע באישי את עון אחז, מן העת ההיא סרה קנאתי ממרים העדינה הנהלאה; אך שמעו נא והשתוממו, אני אמרתי, תשמע זאת מרים העדינה הנהלאה ואחזה השבץ, או תתגעש ותרפה נפשה באפה מעקת לב, לא כן היתה, מרים שמעה זאת ותבך יום תמים, אחר כן רחצה פניה, ותעל על הר בית ה׳, ותתפלל אליו על עוזיאל אישה אישון עינה, לשמרו באשר הוא שם, ולשלח לו עזרתו מקדש בכל עת קראו אליו; מן העת ההיא נפקחו עיני לראות, מה רמה מרים ומה גבהו דרכיה, נפלתי על צוארה ואשאל ממנה לחשבני כאחות לה, לולי היתה נעגנת לעוזיאל אישה, כי עתה שאלתי את אלקנה אישי לקחת גם אותה לאשה ולא קנאתי בה, כן נהפכה קנאתנו לאהבה נצחת, ומה רבה יללתה על שברי בנפול אלקנה אישי בחרב זכרי גבור אפרים.

וצפניה ושולמית בשמעם את דברי החזון האיום על דברת המלך, ועיניהם נגרו, גם הבודד בכה, ומנוח חשב כי בוכה הוא על נפש בנו אשר הקריב שמיר למולך; ולא זה מקור דמעותיו, כי למרים אשתו העדינה עגמה נפשו. ויאמר אל יהושבע: לא על הנפש שרופת האש לבי דוי, כי אם על הרשעה הבוערת כאש אוכלת עד לב השמים, ועד נפש כל ישרי לב, אך אשחרך גברת כבודה, התבירי עלינו במלין, האריכי לשון וכל עצביך תנגשי, כי יערב עלי שיחך בדברך על גוי ואדם יחד, כי מה שמץ דבר אשמע בשבתי פה כערער בערבה? שובי נא אל אחרית דבריך, ספר נא ונשמעה, הן דברת באזנינו, כי סרה קנאתך ולאהבה נהפכה.

כן הוא ענתה יהושבע, קנאתי סרה אבל אשמה אני על מרים, אשר הבאתי עליה קללה ברוב מועצותי, ובזכרי זאת לבי תמס יהלוך, ויגוני יצוק בי כפלח תחתית, כי למי עוללתי כה? לרעותי הטובה! שמעו ואגידה לכם צדקותיה אשר היא עושה למן היום אשר עשה אביה את השעריריה בהקריבו בנה למולך,

מרים

מרים ראתה כי אין תקוה נשקפה לה לראות חיים עם אישה, ולתת לו פרי בטן תחת בנה אשר השמידו אביה, ויהי עם לבבה לתת רחמים לכל איש צר ומצוק, ומן העת ההיא פתחה דלתיה לכל אורח מסכן, אשר אין מאסף אותו הביתה, וביתה האחד במלון אורחים, לכל אביוני אדם הבאים מערים אחרות ירושלימה. בן כל אובד ונדח אשר אין לו מושך חסד, אליה יפנה ועדיה יבוא, וימצא עזרה בצרות, כי פתח תפתח ידה לו, ותנחומיה ישעשעו נפשו; ובאהבתה מאד את ארצה ואת עמה, יעצה נדיבות להקים מבחורי ציון לגבורים, כי כן מצאה גם את אליפלט בדרך צדקה; הנער הנחמד הזה במסכנות נולד, ואביו ואמו עזבוהו ובשבתו בין חשוכים החל רוח ה׳ לפעמו, כי היה קולע אל השערה בחצים ובאבני קלע, וכל יודעיו ראו ראשית לו, ויתנבאו עליו לעתים רחוקות כי בקשתו יעשה נפלאות, ויבואו יולדיו אל מרים ויציגוהו לפניה, והנער תאוה לעינים, ויגידו לה משפטו, ותט אליו מרים חסד ויהי באוכלי שלחנה, ותתן לו ערך בגדים כאשר ילבשו נערי שרי המדינות, ותאמצהו כבן לה ותהי לדל תקוה. זאת מרים וזאת תפארתה על דרך צדקה וחסד, על כן יאדירוה אדירי עם ויאשרוה כל חפצי צדק, ירוממוה וישימו לה כבוד.

ומרים לא זרעה צדקתה אל קוצים, כי הנער אליפלט עושה חיל, ורעיו אמרו לה כי ה׳ קורא לנער, וגאות יעשה בחרבו ובקשתו לכבוד ולתפארת לארצו ולעמו, כמו חלב ודשן השביעו תנחומות אלה את נפש מרים, וכמשוש אם רחמניה על תפארת פרי בטנה, שמחה על אליפלט ותקרא לו בני מחמד עיני, אמנם נחמד הנער למראה באור פניו חיים, עיניו כספירים נוצצות, חן ואמץ רוח ומחלפות ראשו לו לוית חן, עד כי גם שמיר אבי מרים אביר הלב ימשכהו חסד, ולולי מולדתו ובית אביו הנקלה בעיניו, כי עתה נתן לו את עדה בתו היפה לאשה, ואנכי אמצאנה טובה ונכונה לצפניה, ידעתי כי ימצא חן בעיניה, וגם הוא יאהבנה אהבה נצחת. הן עתה היא עם אמה בשדה מואב שמה ברחו בשמען, כי יערה שמיר לזכרי גבור אפרים לספר פניו על פגעו ממנו את מרים בתו חביבתו

בהיותו

בהיותו נער. הה! מחמת פריץ רגזו בומתה, על כן ברחו.

וצפניה התעורר בשמעו את יהושבע מדברה על ארחות ידידות נפשו, ויאמר לספר עתה מקרהו במואב, אך עצר במלין הפעם, כי חשך דבריו לעת אחרת, במצאו את רוח יהושבע נכון בקרבה, והיא נאנחה במרירות ותאמר: ה׳ הצדיק! מדוע עריצים יחיו! הן זכרי המר והנמהר מלא ידיו דם צדיקים, דמי אישי ודמי בן המלך ועזריקם נגיד הבית והוא עודנו חי! עודנו מתהלך באשמיו, התנין האכזר הזה מלא כרשו מעדני, על כן ישמח ויעוז בגבורתו, ואתה ה׳ טהור עינים מראות ברע, איכה תראה שוד כפירים, טרף גוריהם, כפירה הוליד הכפיר הזה, ושמה רעומה, וזאת הרשעה קרבות תחפוץ עם בחודי אפרים חפצי קרבתה, ולא תתן דודיה לאיש, כי אם לאשר תעוז ידו על ידה, ויתפשנה בהיותו המושה חרב מגן וחנית, ובחורים רבים ערכו עמה קרב וילחכו עפר מות, כן היא בת איש הדמים, גם באהבתה תשאף לרצח, ובתשוקתה תמצא לדם, הוי קין! הוי בת לביאה השדודה! בהגיגי בעריצים ובזרע מרעים מעי אוחילה ולבבי כנהמת ים, מי יתנני שמיר ושית! אך אתנה פוגת לי היום, ואשיטה קנצי למלין, כי בעלות על לבי זכר הבליעל אתגעש, ונפשי ירעה לי, כי לא תמצא ידי לו, ואנכי הרביתי לבכות היום, לכן אחשוך שיחי ליום אחר. הן אותך ארוני הבודד ראיתי מר נפש, ולבבך נכון לשאת בשיחי, לכן היה נכון לבקר וספרתי לך על דבר המלחמה הנוראה ועל דברת אליפלט, אך לא למנוח ואשתו עלזי הלב דברי התלאות והשערוריה, פן תשמענה אזניהם וערבה שמחתם.

הרפי נא אחותי, ענתה חנה, הרפי וחדלי עתה מדבריך, כי ברב דברים לא יחדל זכרון תלאותיך, והוא בעשן עולה בעיניך, שמרי נא נפשך, כי בה קשורה נפש קציעה בתך הצעירה, מי יתנגה עמך, כי עתה עצרה אותך במלין, כי כאשר תשיחי ותתעטף רוחך בקרבך, ועינך נגרה.

צדקת אחותי, ענתה יהושבע באנחה ולא יספה דבר עוד, והיושבים סביב לשלחן אכלו ושתו ויברכו את ה׳, אחרי כן קטו ויוליכם מנוח סביב למשכנותיו, ויראם את כל יפת

הנוף

הנוף ויאמר: אשר יעצתי היא תקום ברצות ה' דרכי, זמעד ירח ימים אעשה דרכי חברונה, שם אכונן אחוזת אבותי, את משכנותי, את ביתי וגני ואת שדותי, ובתוך עמי אשב עם אשתי, וצפניה בני ישב פה, ונטע עוד כרמים, והעלה יין לבנון הטוב אל ארץ יהודה.

האומנם תעלה ביהודה עוד מעט? שאל עוזיאל, התקותי לארח לחברה ללכת עמך ירושליטה להשתחות שם בהר הקדש? והחברוני השתומם לשאלתו, בדעתו כי צפוי הוא שם אלי הרב, אך השיב אל לבו, כי אמנם לא יכירהו שם איש ממיודעיו לפנים, ויאמר לו: נכון אני להשלים חפצך בכל עת אשר תרצה.

אך אפוא אשב שם? שאל עוזיאל, כי אולי אחפוץ לשבת שם ירח ימים. הלא מצער היא ענתה יהושבע, הנני לתת לך ספר כתוב אל מרים רעותי, והיא תתן לך נוה שאנן לשבת בו, אף תכלכלך כל ימי שבתך בירושלים, גם דברים רבים אשים בפיך להגיד לה ולבתי, אך מתי תעשה דרכך?

עוד חזון למועד, ענה הבודד, הן מנות ידידנו יקדמני ללכת ירושלימה, ואחרי הבינו לי מקום לשבת, אז אעשה דרכי ירושלימה, כי למה אבוא אל בית מרים רעותך הכבודה כאורח לא קרוא? הן מעודי לא הייתי על איש לטרח. — כן, יהיה כדבריך אדוני, ענתה יהושבע, הנני לקדם את פני מרים על אדותיך.

היום פנה ויאת לילה, ועל כנפי תרדמה הביא ענג וערנים, עם עצבות ומרורות לכל נפש חזון לבה והגיוניה יומם, מעלזי לב לא יחשיך כל חשך, כי מאפל ומחשך עיניהם תראה חזיונות אור וחיים, ומה יתן ומה יוסיף לעמל אור, שמחה מה זו עושה למרי נפש?

כל נפשות בית מנות והבודד אתם נטו שנתם, ולרגעים לבבות נתכנו רוב שרעפיהם אשר היו לשעיפים חזיונות לילה.

ח

מי ישלל חזות הכל במקום הזה, אך אין זכרון לחזון ליל בהבקע

בהבקע עפעפי שחר, ומנגה נגדו יעופו חזיונות לילה, ומרוממתו נפוצו חלומות כהנדוף עשן, ובמקום הנחמד הזה תשיש הנפש בחיל תמורתם.

ומי זה עומד בירכתי הבית בין הברושים הרעננים אשר נמלאו טל אורות, מראה איש חמודות נראה באור יקר וקפאון, מראה עוזיאל הפורש כפיו השמימה, החרישו אליו ארזי אל, ברושים אלונים ועצי שמן הקשיבו, כי תזל כטל אמרתו, לאל נאדר במועדי שחר.

אל יועץ פלא, מה נפלאו דרכיך, כי תביא עצות מרחוק לשואה ממרחק, לסכל עצת מרעים בעת אשר תמתיק הרעה בפיהם, כן היית לי לרוח עצה בירחי קדם, בשבתי עם מרים אשתי יעלת החן בהיכלי ענג, ובננו פרי אהבתנו עוד משעשע כיונק על שדיה, ושלשתנו יחד חוסים בצל מושל בארם צדיק, ובשבט מישור שבט מלכות יותם הקורא בשמך, אז גלית את אזני מרים ידידות נפשי, כי דבר בליעל יצוק בלב שמיר אביה הנגרש כים, וההושב מחשבות לכבות את גחלתי בעת אשר תמצא ידו לי, ועל מחמד בטני יעץ רע לתתו להעביר למולך בהסתר ה' פניו מדור תהפוכות, דור אחז, אז יעצה מרים להעמיד את בננו חיים, ותחליפהו בילד עטלקי כגילו ותקרא לו כשם בננו, ולפרי אהבתנו קראה אליפלט, ותתנהו לאומן מסכן אשר נגע אלהים בלבו, ואתה פלא יועץ הופעת על עצתה ואת עצת אביה בקות, האח עוד בני אליפלט מקראי חי כי אתה אל מפלטו, ויגדל כצמח השדה, ועיני הורתו ראו מרחוק לדעה מה יעשה בו, ויעל כיונק מארץ ציה, והנה הוא עתה רך ויחיד לפני אמו, ושמיר אביה בשוא נתעה, כי בצדקתה תקרבהו מרים בתו ותאהבהו נדבה, כי אתה ה' יעצת, וערומים נלכדים בערמם ואם הבנים שמחה, כן תשיש עתה ידידות נפשי על מחמד בטנה, ופריה יציץ ופרח לעיניה לגאון ולתפארת; מפי יהושבע נגלה לי כל זאת, היא העדינה אשר רמו עיניה בגאון שלות השקט, ותקנא במרים היושבת לבטח עמה, איכה נהפך עתה לבה לאהבה את מרים רעותה באחות לה, כאשר פקדת עליה ה' וזון לבה, ותביאנה עד תכונתי כיום הזה לספר לי

תפארת

תפארת אליפלט בני וראשית דרכו, ולא תדע מה אני לו; מאתך אלהי ישעי היתה שומה כל זאת, ומה יש לי עוד צדקה לצעק את פניך, קטנתי מכל החסדים אשר עשית עמי בראשיתי, לאות ולעד כי עוד תשגה אחריתי, הלא עין בעין אראה כי עיניך פקוחות על כל דרכי, ותרחיקני מידידות נפשי להשקיט לי מימי רעה ועוד תזכרני ברצון עמך, גם בלילה הזה הראיתני את נאות קדשך, ואת נות צדקי ומשאת נפשי, ובחלומי שמתני אלי גיל, שפכתי דמע ששון על צוארי מרים תמתי ועל צוארי אליפלט בני, אשר ארמהו אכנהו ולא ראיתיו ביפיו, הביאה נא לי ה׳ מבטחי את דברי החלום הזה, כי עלילות הימים וחזיונות הלילה מידך הם, הן השיאני לבבי ותשאני רוח ללכת ירושלימה, שימה נא לי סתר פנים ואל יכירני איש, והביאני בצל ידך ושמרני בכל דרכי, ובחסדך תנהלני אף תביאני אל קרית משושך ואל מחמדי נפשי, ותשיב לי ששון ישעי, אתה אלהי ישועתי.

כן שפך עוזיאל לבו לפני ה׳ וישמעו הרים שיחו ותפלתו — עצי ה׳, ויקם ממקומו לשוב אל נאות מנוח, והנה יהושבע לקראתו, שולמית מימינה, וצפניה משמאלה, ויאמר לה הבודד: השלום לך גברת עדינה? הן השכמת קום ותעירי שחר, אות היא כי נדה שנתך, ואתם בני הנעורים השלום לכם? מה יגל לבי בראותי נטעי נעמנים אלה כשתילי זיתים בנוה שלום, הן שלום בנפשם, כי בעמל אנוש אינמו, ולא חליפות כמו, ואת גברת עדינה הגידי נא לי מה שלומך.

שלום בנפשי אדוני, הן ישנתי כל הלילה ושנתי ערבה לי הקיצותי לאור שחר, קמתי, רחצתי, לבשתי ויקדמוני שני בני הנעורים, ומראשית שיחתם אתבונן, כי יגון קודר מצא גם נתיבות ביתם, וישביעם נדודים, אך אנכי אערבם, ולה׳ הרוחה, הן לקח ה׳ את אמם כאשר הסיר עטרת ראשי, ובכל זאת נקוה, כי תנחומות אל לא תמנו ולא כלו רחמיו, הן מצאתי לצפניה את עדה אחרי מצאי אותה בשדה יער, בערבות מואב, בעת מהומה ושאון כמעט שש עליה, והנה היא לקחה ממנו, ונהגה אל שמיר אביה היושב עתה בנאות זכרי ואיש הדמים בלב שב אל קיאו! ובכל זאת נקוה לה׳. אך

לשלמית

לשולמית היפה אשתומם, כי נפשה עגמה לעלם נחמד אשר ראו עיניה בבני יהודה, אשר הלכו שבי לפני רצין מלך ארם, אך כן היא משפט הבנות, כל רחוק קרוב בלבבן, וכן היא גם קציעה בתי, אך למה נעמוד פה בירכתי הבית, הבה נבאה אל הכרם, שם אספר לכם חליפות עתותי.

זאת דברה יהושבע, והבודד וצאצאי מנות הלכו אחריה יבואו אל הכרם, וישבו סביב לשלחן הערוך מאתמול, ויהושבע שבה אל אחרית דבריה על ארות משפט הבנות ותאמר: הן קציעה בתי יפה כלבנה, ברה כחמה, ואך שוא אכביר מלין לתאר בשרד תפארתה וחין ערכה, כי כמוה כשולמית בתארה ובקומתה, וכל בני ציון, בני מרום עם הארץ השתאו לה; אך תוחלתם נכזבה ממנה, בראותם כי יעודה היא לדניאל בן עוריקם נגיד הבית, נער נחמד למראה, והוא בראש נערי שרי המדינות. אשר ביניהם נתנה מרים מהלכים גם לאליפלט, ודניאל שוקד על מזוזות פתחי מימי ילדותו, הסכין כל דרכי קציעה, והיא הסכינה דרכיו ותחשבהו כאח לה. הלא כן משפט בנות מרום עם הארץ, רוח עועים מסוך בקרבן, כל קרוב רחוק מהן, וכל רחוק קרוב למו, ואף כי קציעה בתי בת משנה המלך, ותמאן ללכת אחרי דניאל, גם צדקה בזאת, כי אמנם דניאל נחמד בתארו, אך אין רוח נכון בקרבו, ואין מעמד להפצו, כי כילד יתאוה כל העולה על רוחו, ותאותו שלהבת יה, אך עוד מעט תחליפהו רוח אחרת, ונשכחו הראשונות מלבו, ולא יעלוז גם בחיל תמורתו, כי ישגה בה ויעז בה, ואם יעבור ארצות אז ימיר גם אלהים באלהים חדשים, נשען הוא אל בינתו, ובטוב ובישר בעיניו יבחר. שאלתי את קציעה, מה תחשוב על דניאל, ותאמר לי: אם היום אלכה אחריו, ואהב מחר את תמורתי, ואם אמנע אהבתי ממנו, ואהבני הוא אהבה נצחת; סוף דבר דניאל ראה כי נכזבה תוחלתו ממנה, ולא יסף לדבר על לבה. בעת ההיא נשא מעשיהו בן המלך עיניו אל קציעה ויתאו יפיה, וקדם פניה במנחה, בכתם אופיר ובכל יקר ראתה עינו, ויתן לה משבצות זהב לבושה, וידבר על לבה ידידות, וירוממנה תחת לשונו, ויאמר: לשית לראשה עטרת פז,

ויהי היום ובן המלך בא, וימצא את קציעה פורטת על פי נבל, ומשוררת בהוד קולה שיר ציון, ובתי חרלה לשיר ולזמר, כאשר דרכו רגליו על סף הבית, ויאמר לה בן המלך: צהלי קולך ידידות נפשי, וצהלה ורנה תשמענה אזני מכל אפסי ארצי, שירי, זמרי, ותרנן לפני כל קרית משושי, ויפצחו הררי ציון רנה, כי באור פניך אראה אור וישע לארצי, וקראתי לך אורי וישעי.

וקציעה בושה מרוממותיה אשר שמעו אזניה מפי בן המלך, ותקדם פניו בכבוד, אך החרישה באהבתה, ומעשיה בן המלך הפציר בה להגיד לו את לבה, והיא ענתהו בענות חן, כי לבה לה' ולהוריה, המענה הזה לא הרגיע את לב מעשיהו אשר אוה לשמוע מפיה, כי אליו היא נושאה את נפשה, ויהי כדברו אליה יום יום, והיא לא השיבה אהבה אליו, ויחר לו מאד, ובדעתו כי עוד דניאל מבקר בהיכלי, ויצו עליו לבל ידרוך עוד על סף ביתי; והנני לשוב ולספר על ארות אליפלט למען תדעו ותבינו, מה גדלה קנאת מעשיהו בן המלך.

הלא הגדתי לכם כי אליפלט אמון בעת ההיא אצל מרים אשר אהבתהו ותאמצהו כבן לה, הוא קרא לה אמי, והיא קראה לו בני ואישון עיני, והנער הולך וגדול בתפארת אדם ובאמץ לבו, וקציעה בתי דברה במרים ותבקר בהיכלה, שם הסכינה עם אליפלט, ושמו היה רומם על שפתיה, ויהי היום והאדומים פשטו על גבול יהודה, ויעופו צבאותינו להכותם ולגרשם, ורוח ה' לבשה את אליפלט ויואל לנכות גבורתו במלחמה, והוא ודניאל בין נערי שרי המדינות אשר מעשיהו בן המלך בראשם, ויהי כאשר קרבה המלחמה והנה בעלי הצים עוטרים לבן המלך, כי אמרו לתפשו חיים ולהתעולל בו, וכפשע היה בינו ובין חרפת צר, כי נערי שרי המדינות נבהלו וידיהם רפו, וירא אליפלט כי אין איש ותצלח עליו רוח ה' ויתנשא כאריה, וירץ גדוד, וישלח ימינו להלמות עמלים, ויגזר בחרבו על ימין ועל שמאל, טרף זרוע אף קדקד משנאיו, ותושע ידו לו להפיצם ולחלץ את בן המלך מחרפה, וישב מהם שבי נער אחד בן אלופי אדום, אשר נתנהו

למרים

למרים, הנה הוא משרת בביתה עד היום. ויקר שם אליפלט בעיני כל השרים ועבדי המלך, ויציגהו עוריקם נגיד הבית לפני המלך, ומעשיה הגיד דבר גבורתו לפני אביז׳, והמלך האיר פניו אל אליפלט הנתמר ויקרבהו, ויאמר לו: ה׳ עמך צעיר רודם וגבור חיל, אתה הצלת את נפש בני מטרפה, והיית מעתה נושא כליו ושומר לראשו, ויהי אליפלט גלוה אל מעשיהו וישב לימינו במרכבת כבוד, ותגורי חרב עברו דרך חוצות ירושלים; ואליפלט עשה לו שם, ראוהו שרים ויהללוהו על גבורתו, ונערות אהבוהו על תפארתו, ויקנא בו בן המלך ויהי עוין אותו ומתאנה לו תמיד, וימצא עליו תואנות ויסירהו ממשמרתו.

אך מריבי עם כל איש בז ליום קטנות, כי מה קנאה חמס גבר נגד קנאת עם? הלא כבן רשף מול להב אש אוכלה, אשר יתאבכו גאות עשנה עד לב השמים, הלא ידעת אלידע ארוני הבורה, קנאת אפרים כי קשתה, אשר מאחרית ימי יותם נוסדו בן רמליהו מלך ישראל ורצין מלך ארם על בית דוד לנתק מוסרותיהם, יען אשר לא אבו לשית ידם עמם להיות למו שלישיה להתיצב יחד בפני מלך אשור פחדם ומוראם, וישלחו אנשים נעלמים חרש לאמר: עלו ביהודה ודרכתם לשונכם קשת רמיה, להפיל על יושביהם אימתה ופחד ולהניא את לבם, למען יקוצו בבית דוד; בין נעלמים כאלה בחרו כהני בית אל גם את עוזיאל, אשר גנב את לבם בערמה למען הבט על מעוריהם, כי בשבתו בבית שמיר אהב את מרים באהבה מסתרת, ואנכי צעירה לימים בעת ההיא, וכשחוק היה לי כחש אפרים בימי יותם, ואחרית השחוק הזה יגון קודר בימי אחז.

בני אפרים הצמיוו תמיד מרמה, נתנו מורא לבני יהודה וירושלים, אשר יראו את מוראם ויעריצוהו ויאמרו קשר, כי בחרו בברית המשלשת, אפרים, ארם ויהודה, והנביא ישעיהו בן אמוץ קרא בגרון לבני יהודה וירושלים ויזהירם מלכת בדרך העם האומרים קשר, ויאמר לשרידים אשר ה׳ קורא. ה׳ צבאות הוא מוראכם והוא מעריצכם, ממנו יגור גם אשור ומשמו נחת הוא, ובחיל ובברית ממלכות לא יכניעוהו. ועם תועי לבב לא שמעו לדברי הנביא, כי אם דרשו אל האובות והידעונים

בער החיים אל המתים, ויכבידו אזניהם משמוע עצת ה׳ ביד מלאכו, ורבים מיושבי קריה לא שתו לבם לעת הרעה, באמרם: היום ההוא ירחק חוק, ויהי כנור ונבל תוף וחליל ויין משתיהם.

ויהי היום ולבית דוד הוגד לאמר: נחה ארם על אפרים, כי רצין והילו פשטו על ארץ אפרים, ומשם יתחברו עם צבאות פקח בן רמליהו ויחדו יעלו ביהודה. כחץ פתאם באה השמועה הזאת לאזני אחז מלך יהודה, וינע לבבו ולבב עמו כנוע עצי יער מפני רוח, רבתה חלחלה בירושלים, אשתוללו אבירי לב, נמוגו אנשי המלחמה, ומרפיון ידים לא הפנו אבות אל בנים; ואנכי אשר רבתי ריב אפרים בימי שלום בדבר שפתים, שניתי עתה את טעמי, ורוח אחרת היתה עמי, בראותי כי יום ענן וערפל נכון לבוא, והיום ההוא לא ירחק חוק, לבשתי חרדות ומשנה שברון השברתי בשומי אל לבי, כי באפרים לי אב וביהודה הלא אישי ואלוף נעורי, ומרוב שרעפי בקרבי יומם, בעתוני חזיונות לילה, ובחלומי והנה אבי ואלקנה אישי ערוכים זה לעומת זה למלחמה, וחרבות שלופות בידיהם, והנה אישי נופל ארצה מתבוסס ברמו; החזון הזה הפחיד רוב עצמותי ואתעורר בחלחלת לב, כי כמו חי היה נצב המחזה נגד עיני, ומה רבה שמחתי במצאי את אישי חי, חבקתיו נשקתיו, אמרתי לו: היה אורי וישעי לפני וראה תמיד חיים עמי, הגדתי לו את החזות הקשה אשר חזיתי, ויתבקני אישי בזרועותיו ויאמר לי: השקטי ידידות נפשי כי תהלומות השוא ידברו, כי כעבור סופה תחלוף מלחמה, ואנחנו נתענג על רוב שלום, וקציעה בתנו שמחת גילנו תהיה לפנינו, ובן המלך ישיש בה משוש, הלא עת היא אשר תשא בתנו את נפשה אל בן המלך השגה באהבתה, ויספר לי אישי כי צוה בן המלך לשום את אליפלט אל פני המלחמה, כי אמיץ לב הוא ויאמץ את לב אנשי הצבא, ואולם לא בעבור זה עשה לו ככה, כי אם חורש הוא עליו רעה בקנאתו, והנער חף מפשע.

ואנכי התאמצתי באישי, הגדתי לו כי לא אתנהו לרדת אל המלחמה, כי אם ישב עמי במבצר העיר, כן נבהלה נפשי

מן ההלום ועצמותי רחפו לרגעים, ואישי אחז ביד ימיני ויאמר: אל תיראי יונתי ואל תשאלי כזאת, כי איכה אראה ארץ מולדתי ועמי בצרה, ואנכי אשב במשגב חומותים ושאנן בהיכלי, וזאת יושבת לימיני? איכה אשקוט ואנוח בשמעי קול דמי אחי ועמי צועקים אלי מן האדמה; הלא תכסני כלמתי, לא כן ידידות נפשי, כי אם את תשבי עם קציעה בתנו במשגב קריה, ונשאתן תפלה בעדי ובעד צבאותינו, והלא גם מעשיהו בן המלך ועזריקם עמיתי נגיד הבית יוצאים למלחמה, כי אין נקי לביתו, האשב אני לבדי בחבוק ידים?

ובראותי כי נפלאה לו אהבת ארצו ועמו מאהבת נשים, אמרתי לו: אחת אשאלך אישי ואתה אל תמנע ממני, עמך אנכי בצרה לראות את המלחמה ולשאת אימיה, להתענות באשר תתענה אתה, ולהיות באשר תהיה אם למות ואם לחיים, ואת קציעה בתנו נושיב בבית מרים רעותי הטובה לה כאם, ויענני אישי ויאמר: ארחמך ידידות נפשי כי זאת בלבבך, ואולם אראה איך יפול דבר, וידעתי מה אעשה לך.

ויהי בבקר בשבתי עם קציעה בתי בגן ואגיד לה חפצי, ותאמר אלי קציעה: התחשביני אמי ליונה פותה אין לב? האשב בנוה שלום בשבת הורי ברעש מלחמה? לא כן אמי, גם לי לב כמוך, כי בתך אני ורוח אבי תחייני, הן הורי יורוני את אשר לי לעשות גם אני לעתות בצרה; ומדי דברה עמי ספרה לי על אדות הרעה אשר מעשיהו בן המלך עושה לאליפלט, כי צוה לשום אותו אל פני המלחמה ביום קרב, ותאמר: מה עגמה נפשי לאליפלט, אשר חומה היה לבן המלך וישלך נפשו מנגד להציל את נפשו, ועתה היה עליו לטורח ולמשא; ותתחנן אליו מרים להנחם על הרעה אשר דבר לעשות לו, אך מעשיהו כגובה אפו בל ידרש, לא ישא פני אשה כבודה ולא יחון נער; ואנכי מאסתיו על פרי גדל לבבו, כי ענה את מרים קשה; והמכשלה הזאת עתה תחת ידי, ונפשי יודעת מאד את לב מעשיהו ובכל זאת אנסה דבר אליו, ואדבר אל אליפלט למרוק אולי ישא פני.

כן נדברנו אני ובתי, וקציעה התהלכה בין ערוגות הבשם ותלקט

והלקט מור ואהלות, והנה בן המלך בא, וכראותו אותה ביפיה ובהוד תפארתה, ויאמר לה: מה נחנת ידידות נפשי בין ערוגות בשמיך, יעברו נא ימי המלחמה ונטעתיך בהיכלי, והיית לי כצרור המור, ובן אהיה לך. וקציעה בתי השיבה אמריה לו בעטת חן ותאמר: אל נא לנשים בן המלך, אל נא לנשים אהבתך בעת מבוכת מלחמה, הלא ארץ יהודה אליך תדרוש, וירושלים צ... משושך וידידות נפשך, תגיש אליך בניה ובנותיה ואותי בתוכם, הן אם הבנים זאת אליך תקרא, ואתה ארוני בן המלך שעה אליה, ואל תתננה בכף אויביה, הן שני מלכי הברית רצין ובן רמליהו היו לשוטט בצדה ולצנינים בעיניה, שמו תמיד מועקה במתניה ועתה עד צואר יגיעו, היה אתה חומה עליה, היה לה מושיע ורב, היה לרוח גבורה לשומרי חומותיה, פנה לאהבתה, ושטה עתה מאהבת נשים.

ומעשיה שמע ניב שפתיה כי נעים, ויחבקנה בזרועותיו, ויאמר לה: מה ידידות נדבות פיך חיתי ושמחת גילי, לכן משנה אהבה אהבתיך תפארת בנות ציון, ונעימות אמרותיך אלה אזכרה ביום קרב ומלחמה, בהיותי נצב בקרב מחנותי מול מערכות אויב וצוררי ארצי, אזכרך ידידות נפשי ותורני נוראות ימיני, כי רוח שפתיך לי רוח גבורה, ועתה למה אירא מימי רעה, הלא אפרים סיר רחצי, וחיל ארם מרשתי ובן גרני, עם לא עצום כשפנים כלמו, כמו חי כמו חרון אסערם, אנגח רבבות אפרים באפי וארמים מחנות ארם בחמתי, על הרי אבוסם, אשחקם כעפר על פני רוח, ארדפם כמוץ הרים, ונפצתים והפיצותים לכל רוח, ועיניך ידידות נפשי תראינה כי אניעם בחילי, אקציץ עבות רשעים ובריתם אפר, ובשובי בשלום מן המלחמה, אביא לך עטרת גאות שכורי אפרים ונזר ארם ויצקתים לרגליך כציץ נובל וכשבלת שדופת קדים, ולראשך אשית עטרת פז וארשתיך לי בה לעולם, וידעו בני יהודה ויושבי ירושלים את גבורתי ואמרו: בן המלך אהב את קציעה בת משנה המלך, ואהבתו היתה לו לרוח גבורה על כן גאות עשה; והיו הדברים אשר נדברנו היום אני ואת, כתובים על ספר דברי הימים למלכי יהודה.

וקציעה עטרה ותתבונן במעשיהו, ותצחק בקרבה על חלומותיו ועל דבריו, ותאמר לו: אמן כן יאמר ה׳ יבואו נא דבריך וכברתיך כמושיע ורב, רק אל יתהלל חוגר כמפתח, בטח באלהי דוד אביך, כי מעוז ישועות הוא, והוא יושיע ציון וירחם את יהודה, ואתה ארוני הלא תדור נא נדר לאביר יעקב, לפתוח שערי היכלו אשר סגר אביך המלך, ולפאר מקום מקדשו העזוב והנטש, אל נא לנשים בן המלך, אל נא לנשים אהבתך, עת לעשות לה׳, כי אם לארצך תן כבוד, לירושלים אהבה, ולבניה — עוז ותעצומות.

ומה אתן לך ידידות נפשי? שאל אותה בן המלך, שאלי מה תשאלי ואתנה. אם אמנם לבך טוב לי ארוני בן המלך, ענתה בתי, אחת אשאל מאתך ארוני ותהי נא משאלתי לפניך עת רצון, להשיב חמתך מאיש ימינך, אשר יעשן אפך בו חנם והוא גמלך טוב.

הדברים האלה נפלו בלב מעשיהו כניצוץ בנערת? ותצלח כאש חמתו ויאמר: הגידי נא לי שאהבה נפשי, היד אליפלט עמך בזה? ואולם כה יעשה לי אלהים וכה יוסיף, כי לולא פניך נשאתי, כי עתה עשיתי אתו כלה, היעוז הנקלה זבן חשוכים הזה ללכת בגדולות ולהתאונן רע באזניך?

לאט לו לנער לאליפלט, ארוני בן המלך, ענתה קציעה בחמה נסתרה, ולמה חרה לך לפני דעתך שם איש חמלתי? אל נא ארוני, אל לבן מלכים התעבר והתקצף, ואולם אנכי לא כן אוחילה לפניך, בראותי כי תשיב פני וכי תענה אותי קשה, למה אכחד ממך? אליפלט-הוא הנער אשר הייתי לו לפה, הלא הוא נמצא לך לעתות בצרה, וישם נפשו בכפו להצילך מתרפת צר, ולמה אגיד אני ישרו ולא נכחד עצמו ממך, ואיכה נהפכה עתה לאויב לו? כי כלה ונחרצה שמעתי מאתך עליו לשומו אל פני המלחמה; וה׳ לא יחשוב זאת עון לך, ואל תהיה חטאתך לך למכשול ולפוקה.

האליפלט הוא מחטל נפשך? קרא בן המלך, אך הראיני נא אותו ואת נוהו, ושמתיו לראש השלישים ואבנטי איזקנו, ושד לו אך קציעה? אך רומם שמו תחת לשינך, על גם ...ים

ראש

ראש, כי יעוז במבטחו, ואולם חי אני כי בנפשו דבר באזניך את כל אשר דבר, אחת יעצתי לשומו אל פני המלחמה ולא אשוב ממנה.

זאת דבר מעשיהו ויברך אותי ואת קציעה, ויפן ויצא מן הגן סר וזעף, וקציעה הניעה אחריו ראש ותאמר: אך עצה נבערה היא, כי אם ה׳ ישמור את אליפלט, אך שוא שקר מעשיהו על רעתו, ונפשי עגמה לאליפלט מאד.

ואנכי חקרתיה לדעת, האוהבת היא את אליפלט, ולא הצלתי מפיה דבר אמת, ולא הוספתי עוד להתחקות אל שרשי רגליה, כי מבוכת ירושלים הלכה וגדלה, בקרוב צבאות מלכי הברית לבוא אל גבול יהודה, ותהי העצה היועצה לי ולבתי לצאת מירושלים ולשבת במצדות, ובמבוכה הגדולה לא שתה מרים לבה אל מצות המלך עליה, לבלתי צאת מקיר העיר והוצה, כי הואילה לשבת באשר נשב, העדינה הזאת אשר המון רחמיה וחסדיה התאפקו מפרי בטן, היתה כאם רחמניה לאליפלט ותאמצהו לבן לה, ונפשה ירעה לה בראותה, כי כלתה אליו הרעה מאת בן המלך, ותצא גם היא מן העיר לשבת אתנו במצדות, ולמען תשמענה אזניה תמיד מפי אנשי הצבא, אנה פני המלחמה מועדות ומה שלום אליפלט.

ויום ה׳ אכזרי בא כשוד משדי, יום ענן וערפל, אשר קדר על יהודה, פקח בן רמליהו מעבר מזה, ורצין מלך ארם מעבר מזה, עלו ביהודה ככפירים בעדרי צאן, ירושלים באה במצור, ומלכי הברית לא יכלו להלחם עליה, ותטש המלחמה על יהודה, ואני וקציעה בתי ומרים אתנו יושבות במצודה על הר נשפה, משם ראינו את פני המלחמה, ראינו דמות עם רב. גם רכב ופרשים כי עצמו מאד, ופקח בן רמליהו מעבר מצבנו נלחם מלחמת תנופה בעם עברתו, ועל מרומי שדה רמה יד בני אפרים, בני רשף לוהטים בבני אדם, אנשי מדות הגוהנים תתיתם בצבאות צריהם; הלא מודעת זאת בכל הארץ כי בני אפרים נושקי רומי קשת, ועיני ראו את המונם ושאונם ביום קרב, רצים הם בצבאים בשדה, רוקדים כשעירים, וטשים כשרפים מעופפים, ולמראה עינינו התפלצנו אחזו חיל, ופקח בן רמליהו מלבם

נאור ואדיר מהררי טרף אסר את המלחמה, פניו פני להבים, ושאגה לו כלביא, גם אותו ראינו רוכב על סוסו ועובר בין מחנותיו, כמלאך זעם לפקד צבאותיו וכלי זעמו, הוא נתן קולו לפני חילו, ואחריו שאג קול סואן ברעש, רעם שרים ותרועה, וישאגו ככפירים לטרף, וינהמו כנהמת ים, ויתגעשו צבאותיהם, וירעשו סוסיהם כארבה וכילק סמר, ויתהוללו הרכב, וירעשו גלגליהם כסופה וסערה, וירוצו רוכביהם, וירוצצו אביריהם כברקים וכלפידים, רשפי קשת עפו כזבובי מות, ואש נשקה בצבאות אחז; אל נערץ נאור ואדיר, אתה נטית ידך וירגזו הרים! כשחוק היה בעיני לפנים קשר וריב משפחות, עד אשר ראיתי אחריתם, ונפשי נבהלה מאד.

עוד יהושבע מדברת, והנה מנוח וחנה אשתו באים אל הגן, ויקראו איש אל רעהו ואשה אל רעותה לשלום, והנה התבוננה באחותה ותאמר: הכרת פניך אחותי ענתה בך לפני כי בכית, ואלידע אדונינו הבודד ישא בשיחך, כי גם פניו חמרמרו מבכי, הרפי נא אחותי ממספד ושבחי יגונך. הניחי לי אחותי, ענתה יהושבע, המספד הוא רק לנפשי? אם עוף התעופף ממני, כי תאמרי לי שכחי? הלא אבל כבד הוא ליהודה, כי עצמו אלמנותיו ורבו יתומיו, אנכי אבכה עד אשר יחבש ה׳ שבר עמו, אז גם מחץ מכתי ירפא, הן לבי ליהודה יזעק, כי אפרים לא עמי עוד.

ושולמית וצפניה בכו גם הם בבכי יהושבע, וחנה דברה באזני אישה לאמר: הלנצח תכחד משולמית מולדתה? הלא עת בכי לה, תגיד נא אחותי לה את מולדתה ובכתה את אלקנה אביה. צדקת תמתי ענה מנוח, הגידי זאת לאחותך.

וחנה נגשה אל יהושבע אחותה ותגד לה באזניה ככל הדברים האלה, ותאמר לה יהושבע: הלא לפני ראיתי את שולמית אהבתיה, כי בת אישי ואחות קציעה בתי היא, ומה מאד אהבתיה אחרי ראותי אותה, והנני אחותי להשלים חפצך, אפרידנה מאב חי, ונתתי לה תחתיו אב מת אשר הניח לה כבודה אחריו, והיתה לך קציעה בתי שלומים, ידעתי כי תשמח אשה ברעותה.

והנה אמרה לה: היא עד מהרה ירוץ דברך, מהרי ושימי קנצי למלין, ואחרי כן שובי נא הביתה והשיבי נפשך. זאת דברת ותשב אל אישה, ויהושבע שבה אל מרי שיחה, ותשא מדברותיה, ותפאר אבלה בלשון למודים ובשפת יתר.

ט

וצפניה ושולמית בני הנערים, נמוגו גם הם מדברי יהושבע, ועוזיאל מחה דמעה מעל פניו ויאמר: גם עיני עוללה לנפשי ולבי לשבר יהודה יזעק, כי אך עמי הוא, ואולם כל הנפשות האלה, אשר תדברי בם המסו את לבי, כי מדי דברך גברת עדינה בנפשות החיים והמתים, תתני בם רוח חיים בקסם אשר על שפתיך, והמלחמה וכל אימיה כמו נגד פני חיו, ואם כן היא למשמע אזנים, מה איומה החזות הקשה למראה עינים.

אנכי חזות הבל חזיתי, ענתה יהושבע, וכמו חי כמו חרת נצב החזון הזה לפני, על כן לשוני עט סופר מהיר, והמעט לי תנחומות אל, כי קציעה בתי נמוגה מִמַראה עיניה, ותתעלף כל היום ההוא, ועיניה לא ראו את הרעה אשר מצאה את מולדתה ואת עמה, אך עיני ראו חרון אף ה׳ שבט עברתו וכלי זעמו, הוי שמיר ושית! מדוע לא נצמתי מפני חשך, הלא מיום חרון אפך ה׳ הרים נמסו, ואף כי לב אשה עדינה ויושבת לבטח כמוני, אשר ימי אורי ושלומי פנו בשעשועים ותענוגים חדשים לבקרים, מאומה לא אצל אישי משנה המלך ממני, גם את המחזה האיום הזה צפן לי, לראות את המקום הנורא ששם נגעל מגן גבורתו! עין בעין ראיתי את מר המות, את זכרי גבור אפרים איש הדמים, ירקב שמו וישל אלוה נפשו. הוא שלח רזון במשמני יהודה, אכלה חרבו אביריו, הוא פשט חמדתי, וימרר את חיי ביגון ובכי, אך אל מכאוב חללי אספר.

זכרי איש הדמים, הראה רעם גבורותיו במלחמה ויצעד בזעף אף, לפניו הלך רצח, ואחריו כליון חרוץ, שוטף דם על כל אפיקי יהודה, ויהי לרוח גבורה בקרב צבאותיו, שדה המלחמה היה לגיא-צלמות מלא גויות, ואנקת חללים תשוע וזעקת שבר,

שבר

שבר יד ושבר רגל, פה קול ענות חלושה, קול חללים אשר עיפה למות נפשם, ופה קול מר צורח, קול שבורי יד ושבורי רגל, פצועי חרב וחנית, הצועקים מעצמת מכאוביהם; מקול סאון ברעש, רעשה ארץ מתחת, קדרו שמים ממעל, גם שחקים נטפו דמעה, מאור ושמש אספו נגהם, שעו ממראה בלהות ומחזיון הרג רב, חזון אחים הורגי אחיהם; מי שמע כזאת, ומי ראה כאלה, מיום שים אדם על הארץ, מיום קום קין על הבל אחיו ויהרגהו. אתה אל נורא! למה נתתה לי עינים לראות מלחמה נוראה, וכח לשאת אימיה! כי הרג פקח באלפיו וזכרי ברבבותיו, פרצו באחיהם פרץ על פני פרץ, ויהי בשרם דמן לארמה, ואבדון ומות אמרו הון, כי ארץ יהודה רותה מדם בניה, מאה ועשרים אלף כלם בני חיל, אשר הרג חיל פקח בן רמליהו ביום אחד, באה קרחה על יהודה, שכול ואלמון בתמם יחד, באו לקרא מספד על הארץ.

ואישי ומעשיהו בן המלך ועזריקם נגיד הבית נשגבו בצור מעוז, עם שרידי צבאותיה, מתי מספר, וזכרי עם בני אפרים נושקי רומי קשת, הקיפו את הצור וישלחו מלאך אל שרי יהודה לאמר: הער העידותי בכם, אני זכרי גבור אפרים להכנע מפני מלכי, ועתה אל תקשו לבבכם ואל תמרו את פי, פן אוריד לארץ מעוזכם, וגלגלתיכם מן הסלעים, ונפצתי שרי צבאותיכם באפי ובחמתי, הלא עיניכם הרואות, כי נשתה גבורת יהודה, הן הכריעה חרבי בחוריכם, ושאריתם הלמו עקבי סוסינו בפרסות נחושה, וידשנו עפר ארצכם מחלבם, וישוקקוהו ממות עצמותיהם, הן ידיכם רפו מאימה וממגור, גם כלו חצים מאשפה, לכן הכנעו מפני בן רמליהו מלכי, בטרם יתנגפו רגליכם על הרי נשף, כן העיד בם זכרי כאשר ספר לי אחד משובי המלחמה.

קול פחדים שמענו! ענה אישי ואמר אל בן המלך ואל עזריקם נגיד הבית, ויתיעצו שלשתם על דבר המבוכה הזאת, ומה ענה מעשיהו בן המלך? שאל הבודד, הגם או אמר אפרים סיר רחצי, וארם מרשתי ובן גרני, כאשר התהלל בגאוה בגדל לבב ובלשון מדברת גדולות באזני בתך לבקש אהבתה?

אף היא השיבה אמריה לו בחכמה: אל יתהלל חוגר כמפתח. או! השיבה יהושבע באנחה, אז היתה כבתו, בשפה אחרת דבר לאמר: נבחר לי מות מקלון, ואישי ענהו לאמר: הלא עיניך ראו את גבורת זכרי אשר אכלה חרבו בחורינו, וחרפתנו לא תמחה, עתה כבדה המלחמה אלינו, ולשוא נחגור שארית חמות להתגבר אל תקיף ממנו, הן אנשי חילו כולם עליזי גאוה בגבורתם, ושרידי צבאותינו נכאי לב נרעשים ונפחדים, ולשוא נחגור שארית חמות, לכן הבה נרדה ונפלה ביד אויבינו, והיו לנו נפשותינו לשלל, הלא בני אפרים אחינו הם, זרע יעקב כולנו ורחם ירחמונו.

חלילה לי בן המלך מנפול ביד צרי כבן עולה, ענה מעשיהו, או תרום ידי על צרינו, או אספה במלחמה ואמות מות גבורים, כי מה תקותי בנפלי ביד צר? הלא יתעללו בי, ואם חיים וחסד יעשה זכרי עמדי, והייתי ערבון בידו, ולא ישיבני אל אבי המלך, כי אם אחרי הסגירו בידו עיר ומלואה, ואחרי כן נהיה למלך ישראל למס עובד. ועתה מי בעל נפש ישלוף חרבו ודקרני בה, ותברכהו נפשי לפני מותי, הלא טוב לנו להיות בין יורדי דומה מרדת אליו? רק זאת היא העצה היעוצה לנו, להתחפש ולהתבולל בין יתר אנשי הצבא, כן דבר בן המלך ויאמר למלאך זכרי: אמור לאדוניך, כי לא נרד אליו, כי אם הלהם נלחם כל עוד רוח בנו.

וזכרי וגדודיו כעננים עלו על ראש הצור, אל המטים להרג, זכרי פרש ידו בקרבם, וחרבו הרשנה מחלב יהודה, שם נגעל מגן גבוריה, לכן אל טל ואל מטר עליך הר המשחית, כי דם שתית רוית, דם יקר בעיני ה', איך היה במים המגרים, ממנו הרים נמסו, ואיך לא ימס לבי ולא אבכה על דמי אישי אשר רתחו באהבתו? החרישו אלי הרים, אל תשאו נהרות קולכם, כי קול דמי אישי צועקים ולבי עליהם יזעק, ואל יהי מקום לזעקתנו עד יקשיב ה' מן השמים ויאמר לחרב דומי, ולשבורי-לב אנכי מנחמכם, גם את שולמית יפתי, הן עיניך נגרו למשמע אזן, אריוך עתה דמעתי

דמעתי, ויחד נבכה על כבוד כי גלה ממנו, כי אלקנה אישי היה כבודך, אביך ומקור חייך; נצורות עתה השמעתיך, כי כצרה הייתי להורתך בימי גאוני, ובצרת נפשי זכרה לי בימי יגוני, ושלמתי לך בתי טוב וחסד, תחת השביעי ברעות נפשה, דעי לך בת משנה המלך מה רם כבודך, אך זכרי גבור עריץ עולל בעפר קרנך וישפך דם אביך, ויקח ממנו חרבו, עליה היו מפותחים הדברים האלה: **חרב נוקמת לה' נתונה מאת המלך יותם למשנהו לאלקנה.** דעי בתי מולדתך כי רמה, והרימי קול נהי, ואחריך תענה קציעה אחותך מרחוק: אוי נא לנו כי גלה ממנו כבוד, והוא מחלל בבית צוררנו, שוד לנו כי לקח מעל ראשנו צבי תפארתנו!

ושולמית הליטה פניה, כי נפעמה מאד, נבהלה נפשה ועצמותיה רחפו, ותתן קולה בבכי, ותקרא בקול פחדים, ובכן דלותי מאד! אמי ירדה דומה, וכבוד בית אבי עתה יחד על עפר נחת, גלמודה אנכי, ועתה מה לי פה ומי לי פה? אלכה לי המדברה לבכות עם תנין ובנות יענה, אך אלכה לי אל איש אמי, הלא הוא אבי אשר שמו נקרא עלי ואשר אהבני, אשאלהו, האומנם מוזרה הייתי לו מיום היותי? קומה גם אתה צפניה אחי, כל חלקי בחיים, ונלכה יחדו אל אבינו, גם אתם עצי שדי הלא תענו, כי בתי קרא לי תמיד וינטלני וינשאני, הישליכני עתה מעל פניו? הירוממני אל מרום עם הארץ ויאמר לי: רדי ושבי?

ואת דברה ותאחז ביד צפניה, ותמשכהו אחריה לבוא הביתה, והבודד אמר אל יהושבע, שאי נא גברת עדינה וכבודה ואוכיח דרכך על פניך, כי מה בצע בהעציבך נפש תמה? הן העלמה כלה נמוגה. לא, ענתה יהושבע, לא הסכלתי עשה, הלא אחת היא לה, אם היום או מחר תשמענה אזניה על אדות מולדתה, בית אביה, תדע מי היא ולא תשפיל לראות, ואני הנני לדבר על לב אליפלט לקחת אותה לו לאשה, ועצת מרים תנחהו אף תביאהו אל מחוז חפצי, כי מדבריה לא יסור, הן בן השוכים הוא, אך עוזו ותפארתו

הרימו

הרימו קרנו, ויעשו לו שם כשם הגדולים והאלופים ביהודה
מרים תשמע לעצתי כי כאחות היא לי, לו ילדה את אליפלט
לעוזיאל, כי עתה לקח לו הנער קרנים בכבוד בית אביו, כי
עוזיאל בן מלכים היה, שרש מגזע אמציהו מלך יהודה
אך את אליפלט אספה מרים אל ביתה ותאהבהו נדבה
ותאמצהו כבן לה, ולכבוד ולתפארת יהיה לו בקחתו בר
אלקנה משנה המלך, ובדברי בו אספר לך אחריתו במלחמה.

הלא הגדתי לך כי מעשיהו בן המלך בחרות אפו כי
שמהו אל פני המלחמה, למען יקדמהו בן קשת, אך נפלאו
דרכי ה׳, כי מעשיהו נפל על במותיו חלל, וכל כלי משחית
לא צלחו על אליפלט הצפוי אלי הרב, כי בעים רוחו גזר
אליפלט על ימין ועל שמאל, הביא קרחה בגדודי אויביו;
והנה בגדוד אחד, אשר בא עליו, עלמה אחת נוהגת, והיא
מאזרת חיל, תפארת בחורים כחה, וכגבור הודה במלחמה,
ושמה רעומה אשר ילדה קטורה לזכרי לפני היותה לשמיר,
וגם זכרי מצא בה מעל, ויגרשנה בקלון, כאשר גרש אותה
שמיר אחרי כן, ותלך דמשקה, ותסכסך ארם ביהודה, ותצא
בין צבאות רצין, וכמוה נלחמה רעומה בין צבאות אפרים;
ואליפלט לא ידע מראש בת מי היא, בפגשו אותה בשאון
מלחמה, והיא חמושה מגן, מחזקת חנית וכידון, הגדוד אשר
היא בו, הכו ערף מפני אליפלט ואנשיו, ורעומה נתפשה
חיים ביד אליפלט, ואנשיו מרי הנפש אמרו להמיתה, והיא
מתחננת על נפשה אל אליפלט אשר הבירה, כי רוח נדיבה
בו, ותאמר לו: אם כתפארתך כן חמלתך, חוסה נא על
נערה ענוגה אשר שמה נפשה בכפה להלחם לארצה ולעמה.
ויאמר לה אליפלט? אל תגורי יפתי, העשויה חרבי להכריע
לטבח את הבנות היפות אשר כל תפארתן לשבת בית?
ואם בזאת שגית, כי סלפת דרך נשים ותרדי אל המלחמה,
הלבעבור זאת אשחיתך? ורעומה אמרה לו: לכן תפארת
בחורים אתה, וגמולך אשיב לך, ועתה קומה ולכה עמרי.
ויאמר לה אליפלט: ארוצה נא ואראה את שלום אמי ואת
שלום הנפשות הקרובות בלבבי, ואת יפתי הגידי לי,

אל

אל מי אדרוש למצוא אותך, ותאמר לו רעומה: דרוש לשמי רעומה בת זכרי, וכל אחד משרי החיל יראך מקומי, אך לכה עמי, ואתן לך שמלות כשמלות שרי יחיל אשר לאפרים, ולבשת אותן, ולא יגע בך איש מצבאותינו לרעה. וילך אליפלט אחרי רעומה, ותתן לו חמש חליפות שמלות כאשר ילבשו שרי חיל אפרים, ושני שרי מאות הפקידה עליו לשמרו בכל אשר ילך. ויאמר לה אליפלט: ימצא נא עבדך חן בעיניך, כי אביא את הנפשות הקרובות בלבבי אל מקום שוקט ובוטח. ותאמר לו רעומה: לך ועשה כאשר דברת ושובה אלי, כי מצאת חן בעיני ואני אהבתיך, והצגתיך לפני זכרי אבי. ויאמר לה אליפלט: רב גברתי כי מצאתי חן בעיניך, למצער הנני הולך מעמך, ועוד מעט אשובה אראה פניך, ושמחתי לדעת בת חיל אשר לא שערו צעירי יהודה, ותשלחהו רעומה בשלום, ותשחרהו למהר שוב אליה, ושני שרים הלכו עמו, ויספרו לו על ארות רעומה ויגידו לו את טולדתה, כי היא בת קטורה אחות נתניה כהן בית אל, ויגידו לו את דרכי קטורה במואב והליכותיה בשמרון, כי אהב אותה זכרי גבור אפרים ויביאנה אל ביתו, ויקחנה לו לאשה על אשתו הראשונה, וכמעט באה קטורה אל בית זכרי, והנה אשתו הראשונה נקלה לעיניו, כי שפכה עליה קטורה בוז, ותדכא לעפר נפשה, ואחד משני השרים האלה היה קרוב לאשת זכרי הראשונה ושמה חפצי-בה, ויקלל את קטורה ואת רעומה בתה קללות נמרצות, ויאמר אל אליפלט: הן רעומה הלביאה נשאה עיניה אליך, ועתה ברח לך מפניה, כי באהבתה תעכור שארך, ובקנאתה תטרף נפשך, הן רבים חללי חרבה, ועצומים הרוגי אהבתה, קנאתה ותרמיתה, כי בעצמת כשפיה, ובחלקת שפתיה תמשוך צעירים לאהבתה, תוליכם שולל, אך באו עדיה ויהפרו, כי תהתל בם, ותקותם מפח נפש.

כן הגיד לי אחד שרי החיל, אשר חשב כי שוגה אליפלט באהבת רעומה, והוא לא הגה בה, כי בהיותו אמון בבית מרים שמע על דבר שערוריה אשר נהיתה בבית שמיר, וידע

כל

כל הליכות קטורה וחרפתה, על כן בשמעו מפי רעומה מי יולדיה, התנודד, אך החליק אל רעומה בלשונו, למען תשלים חפצו, כי אמר: אולי אוכל להציל נפשות לקוחות בשביה. כל זאת ספר לנו אליפלט אחרי המלחמה.

ואני ומרים וקציעה בתי נפלנו ביד צרינו, אשר שבו מאתים אלף נפשות יהודה נשים ובנים ובנות, ותרב המבוכה, ואנחנו לא ידענו בעת ההיא כי נפל אלקנה אישי בחרב זכרי, ונעש מספד על כבוד כי גלה מיהודה, והרפה שברה לבני בראותנו את אחריתנו, ולנפש קציעה בתי יראתי, כי אחד משרי אפרים שם עיניו אל יפיה, וידבר על לבה ויאמר לקחתה לו, הערינה הזאת אשר מפניה נמס לב בן המלך, אשר אמר לשית לראשה עטרת פז, ואיכה יחללו עתה זרים תפארתה? כי שרי החיל שכורי אפרים, בני בלי שם אבירי לב התקוטטו ויריבו על בתי, זה אומר: לי הוא, וזה אומר: כל הנוגע בה מות יומת, כי ידי תפשוה, ואתחנן אל החזק מהם לחוס על נפש בתי, ויענני בשחוק לאמר: אני אחוס עליה, לא אתן לאחר הודה, ותפארתה—ביד זר, כי לי היא, אני שביתיה, כזאת שמעתי, ונפשי עלי השתפכה.

עודינו בוכיות והומות כיונים, והנה את לצרה נולד, כי מרחוק הכירה קציעה בתי את אליפלט, והוא לבוש אז כאחד שרי החיל לאפרים, ואני בקראי לאליפלט אח לצרה, לא אכזב על דברתי, ומי יתן ושלח לה ה׳ פדות על ידי איש אחר, הן זאת חשבתי לאחרית דברי; ויהי כגשת אליפלט אלינו עם שני שרי החיל, ותפול קציעה על צואריו ותקרא: האח! ואלי חי! ולמען גנב את לב שוביה קראה לו אישי, ותרמיתה זאת היתה לה לישועה, כי אמר אחד שובינו, למה אחים נתקוטט על דבר אשת איש, תהיה לאישה, ואל תהיה לאחר מאתנו לעורר קנאה ומדנים.

ואחד משרי החיל אשר באו עם אליפלט אמר אל השובים בשם רעומה לשלח חפשי את כל הנפשות הקרובות אל אליפלט. ויענו בני חיל לאמר: הן דבר רעומה יקר לנו, כי שרתי היא בחיל אפרים, ואולם לא נוכל לעשות דבר ופי שר הצבא לא

שאלנו

שאלנו, יקח לו אשתו היפה וילך. זאת שמע אליפלט ויחזק ביד קציעה בתי וילך אתה להושיבה בעגלה, ולהביאה אל מקום שוקט ובוטח, אל יריחו, ולבבי פחד ורחב כי לטורת רוחי שלח לה ה' פדות על ידי אליפלט, כאשר תשמע.

ו

ויהושבע השיבה רוחה מספר רגעים ותוסף לדבר: קציעה בתי הובלה אל מקום שוקט ובוטח, ואני ומרים נוהרנו שבויות בידי שובינו, מרים כסתה את שמה מפחד זכרי, פן יפקוד עליה חטאת נעוריה, אשר חטאה לו במאסה אותו, ואנכי גם אני כסיתי שמי בעצת מרים, פן ישמעו שובינו כי אב לי בשמרון, ומשכוני אל מקום אחר, ואתנודד לרגעים וארגז בזכרי את אישי, אשר לא ידעתי אחריתו בעת ההיא, גם לנפשי יראתי מבלי דעת אחריתי. ומרים דברה תמיד על לבי ותאמץ לבי לנחמני ותאמר: הלא גואלך קרוב, כי אב לך בשמרון, והוא יחיש פדות לנפשך, וחיתה גם נפשי בגללך, ותקותי זאת היא סמכתני, וכן הובילונו עד הגיענו אל שערי שמרון.

ונשי אפרים העדינות היושבות לבטח, יצאו מן העיר המונים המונים לראות בשביה הגדולה, אשר הביאו הוריהן ובעליהן; בזכרי את גיא החזון הזה עלי נפשי תשוח, שם ראו עיני חליפות עוני ולחץ, נפשות רעבות ושוקקות, נשים פשוטות ועורות, ותגורות על חלצים, חובקות את ילדיהן העטופים ברעב, או את יונקיהן הרכים הגועים על שדים צומקים, נשים צעירות מתופפות על לבבהן, ומילילות על בעלי נעוריהן, ובתולות יפות מתעלפות לרגעים, וסופקות כפיהן על דודיהן כי נפלו בחרב, ונשי עמי פרות הבשן, היושבות בהר שמרון אבירות הלב אטרו, להתעטר בנפשות השביה, ולכבוש אותם לעבדים ולשפחות, והנה שתי נשים בריאות נגשות אלי ואל מרים, ותאמר האחת אל רעותה: הן שתי הנשים האלה תהיינה לרקחות ולטבחות, קחי את האחת ואני אקח השניה,

ובדברן

ובדברן בה העבירה ידיהן על טוב צוארינו, לראות הבריאות אנחנו, ותאמר השניה: ואנכי אקח את אשר לי ושמתיה נוטרה את הכרמים, גם תצליח לי להשקות גן ירק, ונתתיה לעבדי לאשה, וילדה לי בנים ובנות. כן דברה השניה אשר לנשה עיניה למרים בהעבירה ידה על טוב צוארה.

ועוויאל אשר שמע כזאת לא יכול להתאפק מבכי על מרים ידידות נפשו. ולולא השבועה אשר נשבע לה טרם הפרדו ממנה, לכסות מצפוניו מיהושבע אשת עבירתם בעת ההיא, לולא השבועה הזאת אשר שמרה לפיו מחסום, כי עתה קרא לאמר: אודך ה׳ כי היית מחסה לאשתי ביום צרה, ועתה נשא כפיו לה׳ ויאמר: אודך ה׳ כי אנפת ביהודה עמי, ותתן את שאריתו לרחמים לפני שוביהם, כי זרח אורך לישרים, ורוחך לבשה את עודד נביאך לשפוך רוח חן ורצון, רוח חנינה והמלה על בני אפרים.

הלא ידעת אם לא שמעת את דברי עודד, ענתה יהושבע, אך שם הייתי, לכן אספר לך: האשה אבירת הלב העבירה ידה על צואר מרים לראות הבריאה היא לשאת עול, ותתגעש מרים ותאמר: הוי אשה נמבזה אשר מאסתי נשים כערכך לרמוס חצרי, ואיכה נועזת לנגוע בי. העוד לך פה? קראה אשת שמרון, הגם תעני עזות? התדמי לשבת פה בצל אישך האלוף ביהודה? הלא כאשר עשית לשפחותיך, כן אעשה לך, מעט שנות, מעט תנומות, מעט חבוק ידים, ועבודה רבה עם יד חרוצים, כי כן אהבתי, ואם לא תדעי לך היפה בנשים, מה אנכי שואלת מעמך, הנני לתתך לעבדי זקן ביתי לאשה, והוא יורך את אשר תעשי להפק רצון מגברתך.

מרים שמעה, והיא מחרשת ומשתאה לעתק היוצא מפי אשה אבירת לב, עודנה נאנחה מחמת המציקה לה בדברי בלע, והנה עודד נביא ה׳ היושב בשמרון יוצא לקראת הצבא, וירא את העם נצים על דבר השביה, וישתומם ויען ויאמר: „שמעו נא בני אפרים, הן ידכם רמה כי ערכתם מטבח לאחיכם בני יהודה, ותהרגו בם בזעף אף עד לשמים הגיע. ואולם לא בחיל ולא בכח ידיכם עשיתם זאת, כי אם בעברת ה׳

ובחמתו

ובחמתו עליהם נתנם בידכם, כי הרבו הייתם ומטה ועמו,
ועתה הנה בנותיכם יוצאות לראות בבנות השביה, גם עשו
אל השלל הזה, שלל נפשות נשים עדינות, בנים יקרים
ובנות רכות ועגונות, ואתם אומרים לכבוש אותם לעבדים
ולשפחות, ואולם רגזו מחרון אף ה' והשיבו אל לבבכם, כי
גם עליכם תעבר כוס חמת שדי, כבוא עליכם צר ואויב אשר
ינהג כצאן משפחותיכם, ועולל לכם כאשר עוללתם לאלה, וענו
אתכם ולא יתנו לכם חנינה, אז תקראו אל ה' ולא יענה,
כי יזכור לכם פשעכם וחטאתכם זאת לאחיכם, לכן שמעוני
והשיבו את השביה, ואל תביאו אשמות אל שעריכם, השיבו
את השביה, ושב חרון אף ה' מעליכם".

מה נמלצו הדברים האלה לנפשות נענות, שמן מרפא היו
למחץ מכותיהן, ואנשים נקובי שם משרי אפרים, ועזריהו
אבי בתוכם, התעוררו ויצאו אל אנשי הצבא ויאמרו: לא
תביאו את השביה אל שערינו, הן רבה אשמתנו וקצף לה'
על ישראל, ולמה תוסיפו עוד אל חטאתינו ואל אשמותינו?
כרגע עזב החלוץ את השביה ואת הבזה לפני השרים והקהל,
ויקומו האנשים אשר נקבו בשמות ויחזיקו בשביה, וכל
מערומיהם הלבישו מן השלל, וילבישום וינעילום, ויאכילום
וישקום, ויסכום וינהלום בחמורים לכל כושל, ויביאום יריחו עיר
התמרים אל אחיהם, וכן נחלצה גם נפש מרים העדינה מאשה
נעות הלב אשר התעמרה בה, ותמצא לה איש, את עבודה זקן
ביתה; ואותי לקח עזריהו אבי אל ביתו בשמרון, ותחת היותי
שבויה, הייתי כבודה ועדינה בין בנות שרים, אך בחלה נפשי
מן העת ההיא בבנות אפרים, ונפשי נכספה לשוב ירושלימה
אל אישי ואל היכלי תענוגי, כי בעת ההיא לא ידעתי שברי,
ואבי עצרני תמיד מלכת.

הן מלכי ישראל מלכי חסד הם, מימות שאול עד בן
רמליהו ואחז, כי גם בחרות אפם לא יעשו כלה, לא כן היו
בני ארם אשר הרגו גם הם ביהודה הרג רב, שבו ממנו
שביה גדולה, ובשביה ההיא הובלה אשת עזריקם נגיד הבית
עם דניאל בנה, ולא שבו עד כה, זאת אחרית המלחמה

הזאת

חוצות ומחוץ מבת יהודה; כי צוה ה' לו סביביו צריו, ויהרג בו כל מחמדי עין, בחוריו הלכו שבי, ובתולותיו לא הוללו, ותרב בבת יהודה תאניה ואניה, וקול נהי נשמע מציון: אוי נא לנו כי יצא מבת ציון כל הדרה.

ויהי כאשר התאמצתי ללכת ולשוב ירושלימה אל אישי, וישלחני אבי ביד משרתי ביתו, ויצו אותם להכן את לבי לקראת אידי, לבל יבא אלי כחץ פתאם, ויספרו לי בכל הדרך על דבר ההרג הרב אשר היה ביהודה, כי כל שריו יחד נפלו בחרב, ואנכי פחדתי לשואה ממרחק, אך גרשתי מלבי כל מרי עצב וכל יגון קודר, ובצפיתי צפיתי לראות את אלקנה אישי יוצא לקראתי במרכבת כבודו, מחבק אותי בין זרועותיו בקול ששון וגיל, בקול קורא: האח יונתי תמתי! עודנו חיים כולנו, עוד נתעלס באהבים.

במחשבות כאלה משמחות לב הגעתי עד גבול יהודה, ואראה מה רבה העזובה בו, כי אחרית המלחמה הזאת שכול וגלמון, שבר, פצע, חבורה ומכה טריה, אשר עוד הבאישו נמקו, כי ה' קרא לבכי ולמספד ולקרחה, והארץ ספדה משפחות משפחות, ועיני שעו מכל מחזה יגון. מהרתי נחפזתי לשוב ירושלימה אל משוש גילי, קרבתי לבוא אל מגרש העיר, ועיני צופיות מסביב, מאין יבוא אישי, ואין! פגעתי יושבי ציון, כל פנים קבצו פארור, יראתי לשאלם לשלום, פן ישיבוני דבר מר? באתי אל רחוב קריה, וקול שועת יושביה עולה באזני, המו כדבים כלם, הגו אך נבאים בבתיהם, כיענים במדבר, כי אין בית אשר אין שם אב שכול, אם שוממה, חתן גלמוד, וכלה נוגה, בכי ליושבי בית ולהולכי חוצות, אשר נעו כצללים ברחובות קריה, ומכל עבר ופאה נשמע קול קורא: הוי אדון והוי הודו! הוי מחמד עין והוי תפארתו! פגעתי זקן ושבע יתום הולך כצל נטוי, סופק כפיו ונאנק דום, ואמרתו מעפר תצפצף: אהה! בני יצאוני, מי ישית ידו על עיני ומי ישים קברי! כן נשאר בציון כעוללות אחר הבציר, עצמו יתומיה ואלמנותיה, שאו בתים רבים מאין יושב, ויגתק מאהלם מבטחם.

כן מצאתי את ציון אבלה ושממה, בשוב אליה שובי מלחמה, שארית שבלים מעמק רפאים, נערים נחבאו, בחורים שבו נכלמים על עקב בשתם, ונשואי פנים חבשו פניהם בטמון, בושו תפרו יחדו, כי הפכו ביום קרב, וחרפה שברה לבם, כי היו חרפה לשכניהם.

קרבתי אל מעונתי, והנה ארמוני נראה לי כאלון בשלכת, טירתי נשמה כמלונה במקשה, אבלה עלי שממה, הילילו שעריה, אנו ואבלו פתחיה, עמדתי מרחוק ואתבונן, כי יראתי למוש ממקומי וללכת הלאה, ואדבר אל לבי: הזה מעון ענג, מקום שעשועי! אנה הולך דודי, ואיה מרכבות כבודו? הלא יונתו שבה אליו, מרוע לא יקדם פניה? באתי אל חצרותי, בקשתי על ימין ועל שמאל, האם דודי נסע ונגלה? באתי אל ארמוני, והנה משרתי ביתי ואמהותי, ועפר על ראשיהם, איה אישי ומשושי? שאלתים, והנה קול נהי תחת מענה, הה! אישי איננו חלק ממני, הזה ביתו? אהה ביתו בית מועד לכל חי. שאפתי צלו, והנה צלמות, אַיֵּךְ אישי? נתתי קולי, אויה לי, הה! השאת והשבר אנה עזבת כבודך, על מי—ידידות נפשך ובתך הרכה והענוגה?

עודני סופקת כפי ומיללת, והנה מרים רעותי באה, נפלתי על צוארה, קראתי לה: ראי נא אחותי נאות תנחומותי, היכלי שעשועי את אישי, משוש גילי, אורי ורוח אפי, איך שודדה תפארתם, רוח ששונם. אוי נא לי כי עלה המות בחלונותיהם, ויטאטא במטאטא השמד, כל ששון וגיל, וכל מחמדי בירתי קדם נרעבו ממקומם. היו כלא היו, ומכל תענוגותי אין שריד במגורי, ועתה מה לי פה ומי לי פה?

הבטתי אל מרים, והנה היא כלה נמוגה מבכי ותאמר: הן אחותי קראת לי, וכן אקרא לך, כי כמוני חלית, אלי נמשלת, הלא כמוך גם אני אלמנה חיה צרורה, גם דודי נסע ונגלה ממני. ולא ידעתי איהו, הן נשכח מת מלב, אך לנצח לא אשכח את עוזיאל רעי ואלופי, אשר למצער ישבתי עמו, ראיתי חיים ואהבה בתענוגים, ודודי זה חמק עבר,

ואמת

ואימת מות גדרה כל דרכיו, כי באפרים כהני בית אל אורבים לנפשו, וביהודה צפוי הוא אל חמת המלך אחז, השמורה לו מימי קדם, הן צוררות היינו אשה אל אחותה במוב לנו, וכאחות היית בצרתה לי, ביום חמת אבי על מחמד בטני; מי יתן ושב ה' את שבות אישי, כי עתה הביאותיך אל ביתי, ותהי לו לאשה גם את, אך עתה מה אעשה לך אחותי, הן קציעה בתך יושבת בביתי, ואני ואליפלט הנחמר, דברנו על לבה, מחינו דמעה מעל פניה, והמטנו לה תנחומות אל, התנחמי נא אחותי גם את, כי דם בשורים שפך אישך על ארץ מולדתו, וכפר ארמתו עמו.

ויהושבע נתנה פוגת לה, כי לעו דבריה מקול בכיה, וגם שומעי מרי שיחה בכו עמה, על כן לא נפלא בעיניה, כי בכה גם הבודד, ותנה אחותה אמרה לה: לכן רומם יהיה שם מרים תחת לשוני, ושבע ביום אברכנה, כי הגדילה לעשות עמך. אשריך גברת עדינה, ענה גם הבודד, אשריך יהושבע, כי נתן לך ה' אחות בצרה אשה נדיבת רוח כמרים, אשר בכל צרתך לה צר, ואשר מפיה לך חיים ותנחומות אל, אכן מתת אלהים היא, רוח נדיבה לנפש נענה.

לולי מרים ותנחומותיה, ענתה יהושבע, כי עתה תמה הייתי לגוע, כי שני ירחי עמל בכתה אתי ותנחמני, והמלך אחז אטר לחבש שבר עמו, ולרפא מחץ מכתו בעשותו נקמות לו בארם ובאפרים לא בכחו, כי אם בפרשו כפיו לעם זר, וישלח מלאכים אל תגלת פלאסר מלך אשור לאמר: עבדך ובנך אני, עלה והושיעני מכף מלך ארם ומכף מלך ישראל הקמים עלי, ויקח את הכסף ואת הזהב הנמצא בבית ה' ובאוצרות בית המלך וישלח אל מלך אשור שוחד, הלא עליו משל נשאתי לאמר: כפירים פרצו בעדר ויפרעו פרעות, ויקרא הרועה האוילי אל אריה משחית להושיעו. ותגלת פלאסר האריה מצפון שמע לקול הקריאה, כי עלה על ארם לכד את דמשק, את עמה הגלה קירה ואת רצין המית, גם אפרים נכנע מפניו. אך מי יושיע עתה את יהודה מפי אריה? הלא יהודה וישראל יחדו יחיו למלא כרשו, הוי מלחפת אחים

מתי

מתי תשבתי! אך אשובה אל שיחי, אנכי הסבותי את לב אליפלט, וילך עם המלאכים אשר שלח המלך אשורה, ויהי בעלות תגלת פלאסר על ארם, וילך המלך אחז דמשק לקדם פניו בתודה, ומשם הביא דמות מזבח הדש לבנות כטוהו בירושלים, אך לא רוח חרש הביא אתו לעמו, ובכל זאת ראה פצעי מרום עם הארץ כי רבו, ויאמר לנחם אלמנות שריו ואת יתומיהם, ויהי דברו לתת את קציעה בתי לדניאל בן עזריקם נגיד הבית, ולא אכחד ממך דבר אמת, כי לא תשמח קציעה בתי בטוב הזה, כי הסכינה לראות את דניאל כאח לה, ולא תאבה להיות לו לאשה, זולת זאת התבוננתי בה, כי נפשה קשורה בנפש אליפלט, ואותו תאהב אהבה עזה כמות, אף כי תחריש באהבתה, על כן שמח לבי בראותי כי רחק ממנה אליפלט, בלכתו לרגל המלאכים אשר שלח המלך אל תגלת פלאסר, יואל ה׳ ושלח פרות לדניאל, ושב ירושלימה, ולקח לו את קציעה מטעם המלך, כי בל היטים אשר לא תהיה קציעה לאיש, לא אשקוט ולא אנוח מראגה מדבר, פן יפתנה אליפלט והוליכה אל ארץ אחרת, כי אין מעצור לאהבה. אנכי לפני עזבי משכנותי ללכת שמרונה, קראתי למרים אל ביתי, ואדבר באזניה תוכחת מגולה לקציעה בתי, אמרתי לה: השמרי בתי פן יפת בסתר לבבך לעבור את פי המלך וללכת אחרי אליפלט, זכרי נא בתי את אשר עשה המלך לעוזיאל בחרות אפו בו, כי מתגרת ידו נודד הוא בארצות נכריות, כי חמת מלך מלאכי מות, ומה חטאה מרים בהיותה נלוה אלינו, ותצא אתני מקריה לשבת במצרות? והמלך שמע זאת וכמעט יצא מפיו דבר ולא ישוב, להמיתה, ולולי עמדו השרים בפרץ, כי עתה לא נתן לה רחמים, לכן השמרי בתי לנפשך ושמרי פי מלך.

ומה ענתה על זאת מרים רעותך? שאל הבודד בלב נמס בעצרו דמעותיו בכל מאמצי כח. מרים בכתה, ענתה יהושבע, בכתה לזכר תלאותיה, ולזכר עוזיאל אישה אשר לא יסוף מקרב לבה, ואנכי זכרתיו בלא חמדה, למען הפיל על בתי פחד המלך ואימת עברתו כי קשתה, ועל צוארי מרים נפלתי

לפני

לפני הפרזי ממנה, אמרתי לה: אמנם אחותי אמצת את אליפלט כבן לך, לו ממעיך יצא, כי עתה הפצרתי בו לקחת את בתי אחר כבוד, אך את בחסדך עליו תקראי לו בני, ואם כחסד הזה תעשה לו בתי בקראה לו אישי, והיה חסדה לה לחטאת וחטאה נפשה, לכן אחותי בידך אפקיד את בתי, וקויתי כי לא תאנה אליך רעה, תהיה נא קציעה לך לבת, כי בתי הלא תקראי לה תמיד באהבתך אותה מאד.

ומרים תקעה ידה לי לעשות כאשר עם לבבי, ובכל זאת אפחד ולא אבטח, ראה נא ארוני, לולא הפחד הזה, כי עתה אויתי לשבת ביפה נוף הזה, אשר ישא כי תנחומות אל, פה יעבור עלי רוח ירחי קדם, יעלוז שדה וכל אשר בו, ולפני תדוץ דאבה; אך אגבי פה, ורוחי ידאה כיונה אל נוה ציון, הן רבים גאולי ה׳ השבים מארם יום יום, אולי שבו גם אליפלט ודניאל מארם, וקציעה בתי הה! יראתי פן תהיה למדון או למות תוצאות, כי עזה כמות אהבה, קשה כשאול קנאה, ואליפלט מר נפש, בדעתו כי אליו תשא בתי נפשה, ורק רצון המלך כקיר ברזל בינו ובינה, יראתי פן יהרוס הקיר ברב כח; הן אחרית מרים תמיד לי למשל ולזכרון בין עיני, כי מה לא עשה עוזיאל באהבתו אותה?

הדברים מסכסכים אלה באלה, ענה הבודד, מי יתן שבתי בציון, כי עתה הרימותי כל מכשול מדרך בתך. מהר והתישה נא ארוני לעשות דרכך, ענתה יהושבע, ומי יתן שבתך בציון כאשר אמרת, כי רב טוב בפיך ובשפתיך, אולי יש את נפשך אדוני להיות בן משק בית למרים הכבודה, כי רבה נחלתה ורבה העזובה בה באין מנהל לה, כי איש נאמן רוח ומשכיל על דבר מי ימצא, אם תאות לדבר הזה, הנני לשלח למרים ספר מגיד ישרך, והיית שם לאב גם לבתי.

עוד חזון למועד, ענה הבודד, הלא מחשבה בעצה תכון, הן קרית ציון היא משאת נפשי וחמדת לבבי, אך אשית עצות בנפשי לכונן שם שבתי, כי לא מובה טלטלה גבר.

עודנו מדבר והנה מנוח בא ויגד למו כי שולמית נטונת

יגמבה מרמעה, כי כבודה ואבלה כתֻּמם יחד באו לה פעם אחת ויבהילוה, והבודד ויהושבע קמו לבוא הביתה ולנתמה.

יא

בחדש השמיני בעשרה בחדש בבקר ושני בחורי יהודה באים אל קרית גלעד דרך שער דמשק, האחד עלם נחמד למראה, אדמוני עם יפה עינים. הנה הוא רוכב על פרדו, ופני רעהו נהפכו לירקון, והוא יושב על דבשת גמל, ונאנק דום מעצמת מכאוביו, ובשפלת קולו אמר: נקח לנו מלון פה ברחוב דמשק, כי עיפה נפשי לרבים מכאובים. לו יהי כדברך, ענהו העלם הנחמד, הנה מלון אורחים לפנינו, ארדה נא ואראה אם יש בו מקום לנו.

כן דבר העלם הנחמד, וירד מעל פרדו ויבא אל המלון, וישאל מאת בעל המלון חדר רחב ידים. ויצו בעל המלון את משרתו לפנות לו אחד החדרים אשר אמר. הנער יצא עם האורח, והנה נער כושי בא ויאמר: היש במלונך מקום לקטורה הכבודה אחות כהן בית אל? יש, ענהו בעל המלון, ויאמר הנער הכושי: הנה קטורה מתהלכת עתה ברחובות קריה, ואני הולך להגיד לה, כי חדר נכון לה במלונך, ויאמר בעל המלון: לך והגידה לה.

ונער האורח בן יהודה יצא אל רעהו החולה הנאנק, ויקחהו מעל הגמל, ויביאהו אל החדר אשר פנה למו משרת המלון, וישכיבהו על המטה, ויאמר לו: מחר אנהגך ואביאך אל רופא גלעד. ומדוע לא היום? שאלהו החולה, דרש נא דניאל ידידי לשכנו והביאני אליו, רק אל נא תגיד פה את שמך, ואת שם עוריקם אביך פן יבלע לך.

הַשְׁקֵט ידידי אל תירא, ענהו דניאל, אנכי לא אתימר פה בכבוד אבי. עודנו מדבר והנה משרת המלון שב, ויאמר אל דניאל: אשר אחזה לי, בני יהודה אתם ולדרוש ברופא גלעד באתם הנה, לכן דעו לכם כי לא תראו פניו, כי אם בהקריבכם לו הין יין ענשים, ואת היין הזה יאגור מאת

והחולים הדורשים בו וישלחהו בית אל, והיה משקה לכהניו ולכל עולי בית אל, לכן הכינה לך ארוני הין יין להראות בו פניו.

הנער המשרת דבר דברו ויפן ויצא, והחולה אמר אל דניאל: אויה נא לי כי אנוש כאבי ותקפני לנצח, ואתה דניאל אורי וישעי עליך נסמכתי, ידעתי כי הייתי עליך למשא, הן בשבתנו בדמשק בכלא בין יושבי חשך, גם שם הליתי, מי יתן גועתי במקום חשך, כי עתה לא נשאת עוד טרחי ועמלי, אך השקט דניאל ידידי כי לא אוסיף להוגיעך. הן המלון הזה אשר באתי אליו, לא אוסיף לצאת ממנו, כי קרוב יומי, ופה יבוא קצי ונפשי יודעת מאד.

למה תדבר כזאת ידידי? ענהו דניאל, לו חפץ ה' להמיתך, כי עתה לא שלח לנו פרות על ידי אליפלט, אשר באור פניו ראינו אור וחיים; השקט ידידי, כי עיניך עוד תראינה ציון, והיית לי תמיד לרות עצה; הן דרכי נסתרה גם אני, אחרי הלקח מעל ראשי נזר תפארתי, עזריקם אבי אשר בכבודו התימרו כל קרוביו ומיודעיו, מי יתן ידעתי ואמצא פה משאת נפשי, ותהי זאת נחמתי, אך איה אפוא תקותי?. חזק נא ואמץ לבך, כי עוד נראה טוב, רק אבצע מחשבותי כאשר נדרתי בצר לי.

אך שוא תנחמני, ענהו החולה באנחה, הלא זה ימים על שנה אנושה מחלתי, ותשלח רזון במשמן בשרי, האם כח אבנים כחי? אל נא דניאל ידידי, אל תנחמני עמל, הן אנכי כאשר שכלתי שכלתי, ידעתי כי לא אחיה עוד, על כן מאסתי חיי, אך לך עגמה נפשי, הנך חסון כאלון, ורוחך אש לוהט, זכר נא כי לא בתוך עמך אתה יושב, כי אם בגלעד קרית פועלי און העקובה מדם, וחבר כהנים אורבים ככלבי ציד לצעדי כל איש, ואף כי לבן יהודה עם עברתם, הלא תזכור את החזון אשר ספרתי לך, בשבתנו בכלא, על אהות הנער המסכן יליד באר שבע, אשר עשקו בן אלוף ביהודה בקחתו ממנו מחמד עינו, את רעיתו האהובה?.

זכר אני את החזון ההוא, ענהו דניאל, וגם את שם

הנער

נער אני זוכר, הלא עמיהוד היה שמו, ותארו כתארי. האף אין זאת ?

כן הוא, ענהו ההולה, הנער עמיהוד מת מעצר רעה ויגון, כי חמסו ושארו היה על כל בני אלופי יהודה, קרא נא את שמו עליך, והיה לך מגדל עז, ואת שמך כסה במשאון, ועיניך עוד תראינה ציון, ומיודעיך ישמחו בך ובכל שבי אדם, ויאמרו: הנה גאולי ה' אלה, מארץ אויב שבו בנים לגבולם, ומה תגדל השמחה, כי לא לנצח תאכל חרב מלחמה, הלא עתה תשבון יהודה לבטח, ולא יוסיפו בני עולה בני אפרים להביא עליה שואה, כי זרועם ארם נשברה, יהודה תשכון לבטח, ונפשי השכון דומה ולא תראה בטובה· הלא אחרי מותי תגיד להורי, כי זכרתים על ערש דוי, ולאליפלט מצילנו האמר כי ברכתיו בשם ה' אשר הגדיל לעשות עמני, וישבר דלתי נחושה ויוציאנו מבית כלא, כי לולא הוא, כי עתה המנו לגוע שם באפל ובחשך, כי גם ביום אחרון טוב לראות אור ה' בארצות החיים.

השקט ידידי, ענה דניאל, עוד היהך באור תראה, הנני עוד היום לקדם פני רופא גלעד בשחר והביאותיו הלום, ומצא רפאות העלה למחלתך; הנך אומר לי: שמח כי חלקך בחיים, ואני אמרתי לשמחה מה זו עושה לי? כי מה חפצי בביתי· הן אבי כבודי ומרים ראשי על במותיו חלל, כי זכרי איש הדמים הרגו ויחלל צבי תפארתי על הררי טרף, ובמותו נגעל מגן יהודה, גלה כבודי; ועל דבר אליפלט הלא הגיד לי פיו, כי המלך יעד לי את קציעה בת אלקנה משנה המלך ואנכי אניח לו את הברכה הזאת, אשר לה נכספה גם כלתה נפש מעשיהו בן המלך, ואנכי אסובב בכל שערי אפרים, לבקש את שאהבה נפשי אשר חזיתי פה, ממרחק נראתה לי ביום צרתי, בלכתי שבי לפני צר· ועיני ראו דמעתה על לחיה, היפה-פיה ההיא בכתה עלי, הניפה ידה לי, הניעה ראש, וזכר יפיה והמון רחמיה וחסד נעוריה, עלה תמיד על לבי, ויצר לי להתחלות, וגם בבית כלאי היתה דמעתה נחמתי בצרתה לי, אמרתי אני בלבי: הן אמי מתה בשבית

מעצר רעה ויגון, ואנכי גלמוד נותרתי, הלא יש נפש אחת אהובה ורחמניה הבוכיה על שברי, על כן לא יסוף זכרה ממני גם ביום ישועתי, אנכי אשים אותותיה לפני צעירי גלעד, והם לא יגברו אותותיה, או אסובב מדן ועד באר שבע לבקש את שאהבה נפשי, ואם אמצאנה בבית איש טוב, שאננה ושמחה בחלקה, ואמרתי לה: היי אחותי מאושרה, והיתה זאת כל נחמתי בחיים, ואם אישה גבר לא יצלח, ופריתי בשלום נפשה מיד האיש ההוא; אך לא אשוב עוד לראות את ירושלים, עד אשר תהיה קציעה לאליפלט, כי בו רצתה נפשה גם בהיותה יעורה לבן המלך, על כן לא אהיה למו למפגע.

קציעה לא רצתה בך אז, ענה החולה, כי חשבה אותך לנמהר לב, השוגה בכל העולה על רוחו, כי לולא זאת עמך, כי עתה אהבתך קציעה גם אָהוב, כי נחמד אתה למראה, ומולדתך הלא ממרום עם הארץ, אך פחז כמים היית, על כן רחקה קציעה ממך ותבחר באליפלט, אכן עיר פרא היית, בגאון שלות השקט, כי בטחת ברוב גאונך, אך סרה רוח ילדותך, מפני התלאות אשר מצאוך, ועודך שוגה באולתך, כי ראו עיניך עלמה יפה-פיה ביום צרתך, וכרגע החלות לחזות הזיונות ולהלום חלומות, הן תאמר לנוע בככרה כל בנות הארץ, ולתפש בנרות עלמה לא ידעת שמה, ונתפשת אתה, אז תשים אשם נפשך, ראה דניאל הזהרתיך.

ברוך אתה לה' כי תזהירני, ענהו דניאל, וגם אנכי אזהירך, קרא נא לי עמיהוד בשם הנער מבאר שבע, אשר אמרת כי תארו כתארי ולא נכר הוא לפני, עד כי במותו בכלא ברמשק אמרת לי: אכן סר צלך; אמנם צלי וצלמי ראו בו כל יורעי, ואת החזות הקשה אשר הגיד לך ארותיו, אותה אספר בי, ככל החזון אשר בדיתי לי, השקט ידידי כי מצוקותי אלפוני דעת, בצרה וביגון מצאתי חכמה, וכפלים לי עתה לתושיה, הטרם ארע פחד ופחת פה על כל מדרך כף רגל, לבן עזריקם נגיד הבית? מודעת זאת בכל שערי אפריב ובמנשה, כי תכלית שנאה שנא אבי את שמרון ומלכה, ואת

עיר בית אל, עם חבר כהניה ונביאיה, לו חשפו מצפוני כי עתה מבשרי לא שבעו, אך נזהר אני בהם, לו ידעו מי אני, כי עתה פקדו עלי שנאת אבי, ודרכי עוזיאל קרובי איש חרמם, אשר גנב את לבבם בערמה, ויגל מצפוניהם, ויסכל עצתם, הלא ספרתי לך את כל עלילות עוזיאל קרובי, הנה הוא נודד כיום בארץ מצרים, הן אבי היה מחסהו ויגדלהו וירוממהו, ועל פיו היתה לו מרים רבת החן וההון לאשה, בעת אשר יעד שמיר אביה אותה לזכרי, הוא העריץ ואיש הדמים, אשר שפך דמי אבי ואת דמי בן המלך ואלקנה, הן יום נקם היה בלבי גם בשבתי בכלא, אז נדרתי נדר לאמר: אם יוציא אלהים ממסגר נפשי, לא אראה ציון עד אשר אשיב נקם לזכרי, ואת דברי אקים ויעבור עלי מה, אנכי אתערב בכהני בית אל, אבוא אל מקדשם להתפלל, אתהלך אתם, אתאונן על שרי יהודה, אשר השליכו נפשי מנגד, וישימוני אל מול פני המלחמה, כמטרה לחצי אויב, וברבות הימים אמצא נתיבות בית זכרי ושבועתי אקים.

והתולה הניע ראש ויאמר: הן אהבה ונקמה סוערות בקרבך, הנה שתיהן מאזרות זיקות בלבבך, זכר נא כי רשפיהן רשפי אש קודחי חמה וחרון, לכן השמר לך פן תעשה משגה, ונבעו מצפוניך, הלא ידעת את אחרית עוזיאל אשר התהלך בערמה, והוא אז בתוך עמו יושב בירושלים, אביך מגן לו בעת ההיא, ואנחנו פה היום בארץ נכריה, ואתה בוער באש אהבה ובשלהבת נקמה, והנפשות אשר אתה מבקש עוד רחוקות ממך, לכן השמר לך פן ישאוך אהבתך וקנאתך אל בור שאון, אשר לא תצא עוד ממנו; זכר נא את דברי החזיון אשר ברית לך, והיה לך למחסה עוז, רק אל תבהל ברוחך, כאשר הסכנת בימי שלותך, ואל תהיה פחז כמים.

עודנו מדבר, והנה בעל המלון בא עם נער אחד, ויאמר לדניאל: מה שמך ושם עירך? ויאמר לו דניאל: עמיהוד שמי ושם עירי באר שבע. ויאמר לו בעל המלון, אשאלך נא עמיהוד והודיעני כמה ימים תאמר לשבת במלוני עם רעך התולה? . עד אשר יקום רעי ויצא ברגליו מבית מהונך, ענהו

הנקוב

הנקוב בשם עמיהוד. ראה נא צדקיהו, אמר בעל המלון לנער הבא עתה עמו, הנער עמיהוד לא יאבה לצאת מזה היום בגלל רעהו החולה, וגם קטורה הכבודה אחות נתניה ראש כהני בית אל, גם היא צותני לפנות לה חדר במלוני, ואנכי פניתי לה את החדר הנשען אל החדר הזה, ולאשה הכבודה אשר אמרת, לא אמצא כיום חדר במלוני; אך הגידה נא לי צדקיהו, מי היא הכבודה אשר אתה חרד לדברה?

וצדקיהו ענה: מה לך ולשמה, אם אין במלונך לה מקום לגור? גם היא עלתה הגלעדה לדרוש ברופאים ולקחת צרי. ויפן צדקיהו לצאת, ובעל המלון הלך אחריו, ובהיותם בחוץ אמר: ראה אראה בך צדקיהו כי שבית שבי, ומי היא האשה הכבודה אשר תכסה שמה ממני?

האשה הכבודה, ענה צדקיהו, היא בת עזריהו שר בשמרון, הן היא היתה אשת אלקנה משנה המלך אחז, אשר נפל בחרב זכרי גבור אפרים, ואחרי מות אישה נחשבה היא על אפרים, ועוד חזון למועד אשר אגיד לך את הדבר אשר הביאני אל משכנה, ואתה אל תגד שמה ושבתה פה פן תסכל עצתי, עוד מעט אשובה שנית הלום, ואתה שמר נא דברי.

השקט, ענהו בעל המלון, הלא ידעת כי נאמן רוח אני עמך.

ודניאל אמר אל רעהו החולה אחרי צאת בעל המלון לאמר: הידעת מי היא קטורה אשר קרא לה בעל המלון כבודה? הן היא חרפת נשים, ובהיותי בבית אבי שמעתי קצות דרכיה בימי עלומיה, ואת החרפה אשר עטה עליה עוזיאל הקרוב לאבי, גם אבי דכא לעפר חיתה, ולו ולעוזיאל שמרה עברה, קנאה וחמת נקמה, ובחמת עכשוב הרעישה ארץ אפרים על יהודה, הציתה אש בלבות שריה, ותלך אל ארץ ארם, ובדמשק השמיעה קולה כנחש, ותסכסך גם שרי רצין בבית דוד, וקנאתה לבשה אותה רוח גבורה, ותאזרנה חיל למלחמה, ותצא בין צבאות ארם, ועיניה ראו בעם עברתה ביום אידם; ובכל זאת לא שב אפה, וחמתה עוד כלפיד יבער, כל הימים אשר עוד יש נפש חיה מנפשות עברתה,

ידוא

הזרא תבוא אל המלון הזה לשבת בו; אצבע אלהים היא, לא ארע הלשבט הוא אם לחסר, על כן אפחד וארגז יחד.

ועל כן השמר לנפשך, ענהו החולה באמרתו השחה, כי אולי המצא ימצא בגלעד איש או אשה אשר אתה נודע למו, ואזניך תשמענה קול קורא בשטך מאחריך, השמר לך, אל תפן אחריך, והיית כאיש אשר לא שומע, ובספרך את דברי החזיון אשר ברית, השמר מטוקש שפתים, כי אוי לך אם יודע שמך לצריך; אוי נא לי כי הוכחתי במכאוב על משכבי ולא אוכל להיות צלך על יד ימינך לשמרך ממוקש.

עוד החולה מדבר, והנה מן החדר הנשען אל חדרם, נשמע קול צעדים באים, ואחרי כן נשמע קול מצהלות אשה בדברה לאמר: חי אלהי כמוש, כי לפני ראותי אותך עובר ברחוב הגיתי בך.

ודניאל שמע את הדברים האלה, ויגש אל מטת החולה וידבר באזניו בקול דממה דקה לאמר: אשר אחוה לי אני, קטורה פה אשת הרשעה אשר רבות נדברנו בה, לכן תקרא לי מעתה עמיהוד.

הקיר אשר הבדיל בין חדרם ובין מעון קטורה, היה קיר קרשים וקול מדבר נשמע מחדר אל חדר, ודניאל הוסיף להקשיב קשב, והנה קטורה מדברת עוד לאמר: ראה עמרי כי קרוב אתה בלבי, כי עודני הוגה בך, והנה אתה נצב לפני.

חי דרך בית אל! ענה עמרי, גם אנכי הגיתי בך היום ואתמול, ולא אזכור יום שבתי את קטורה, אך לא פללתי לראותך בתבניתך כאשר אראך עתה, כי שמנת, עבית, יפיפית, ובך ישיש גבר צולח, חי נפשי כי עודך תאוה לעינים ומשוש לב גבר, וכמו הלב ודשן תשבע נפשי, בזכרי את הגדולות אשר עשית בדבר שפתיך, הודעת שמך לצריך, ותטיפי מלהך על שרי רצין, ותסכסכי ארם ביהודה, ועיניך ראו בצורריך, כי היה למו דברך מות.

הוי גבר לא יצלח, ענתה קטורה בשחוק, הרק בדבר שפתים עשיתי גדולות? ואיפה היית בלבשי בגויי נקם לצאת עם צבאות ארם, בדברי את אויבי בשער, ובעופפי חרבי

על

על עם עברתי ? חצבתי במחנותיהם , קצרתים כשבלים , שלפתים כחציר גגות , הרק דבר שפתים היה לי או ?

אך מה לך עתה פה אשת חיל למלחמה ? שאל עמרי .
מה לי פה ענתה קטורה , הן פה לי מראה עינים ודבר שפתים, תחבולות ועצות , כי לא אותך לבדך הכרתי פה , כי אם עוד גברת ציון המתנכרה בגלעד , אכן לא אויבתי היתה בירתי קדם, ומי יתן תחתיה פה את אשת עברתי ! שמעה נא עמרי , בצאתי בין צבאות ארם שמחתי באומרים לי , אל ירושלים נבקיע, ששם כל נפשות עברתי , התאזרתי עוז , עטיתי כמעיל קנאה , אמרתי אמחץ בדם שמיר ומרים בתו , ארצץ קדקד עזריקם נגיד הבית , וחית אשתו וצאצאיו ארכא לעפר ; ותקותי זאת לא באה, ואזני שמעו כי ידי זכרי חלו בעזריקם , מי יתן והרגו איש את אחיו והיתה מגפה אחת לשניהם , ומלכי הברית לא יכלו להלחם על ירושלים , ונפשי עודנה שוקקה לתת נקמתי בנפשות עברתי , אך יסלח לי כמוש כי חסדו נשיתי , שמעה כי נצורות אגיד לך : בשובי עם מחנות ארם ושבויי יהודה עוברים לפנינו , עברנו את הירדן, וגדודי ארם פשטו על ארץ מואב , וישסוה, וישודדוה , ויקחו נפשות מן הבא בידם , וגם נדחי יהודה הנודדים במואב נפלו בשביה , והנה אשה אחת ובתה נגשו אלי ותאמרנה לי, כי מבנות אפרים הן , והאשה הגידה לי , כי אשת שמיר היא והעלמה היפה היא בתה, ויהי דברי אל השובים לשלחן חפשי, וישמעו לי; אך למה אכביר לך מלין ? את האשה שלחתי בדרך טובה אשר לא תשוב בה עוד , כי אל רפאים מעגלותיה אחרי הביאי אל קרבה הנצב אחר הלהב , צירה לדרך, התרע עתה את יהי ? זאת היא ראשית דרכי בזעומי נפשי .

הלא כאשה בתה, ענה עמרי, כן היא גם רעוסה בתך , רעם ומות לגברים , והם עוד יוסיפו אהבתה , כי אליה ינהרו ואליה ירוצון חפצי קרבתה , אך כל חפצי קרבתה קרבות יתפצו ; ומי לפניה יתיצב ביום קרב הלא רבים חללים הפילה מן הנערים אשר קמו לשחק עמה על במות ישחק .

הן זה בשוש דרכה , ענתה קטורה , אלה כרעו ונפלו לפניה

לפניה, ואחרים יציצו מעיר כעשב הארץ, האח, תתצוב בגברים, למען ימעטו ויצערו בוגדים, הלוקחים למו קרנים בחוקם; אך לא נתתני לכלות דברי, את אשת צורר נפשי הורדתי דומה, ואת בתה מצאתי פה בגלעד, הסגרתיה ביד בן משק בית זכרי, אשר יקבץ בתולות יפות אל ארמון ארוניו לקדם בהן פניו בשובו ממצרים, היעלוז לבו בהן? עוד תשוב תראה את ידי, החנם קראו לי בארם אשת חן ובעלת כשפים? כן אנכי עמרי.

את כל הדברים האלה שמעו אזני דניאל מעבר לקיר, ועצמותיו רחפו מפחד וממגור, והחולה הגעוה משמוע התנודד על ערש דוי, ויקשיבו שניהם קשב והנה קול עמרי עונה לאמר:

אכן אשת חן ובעלת כשפים את, ואולם כפרי נא לאיש סודך ועצתך מימי נעוריך, כפרי לי ואשאלך, עד מתי צפור דרור תאהבי לנוע, עד מתי תעופי, עד מתי תתחמקין? הלא עת לך לבקש מנוחה בצל איש אשר תבחרי בו, כן רבות נדברנו אודותיך אני ואחיך הכהן איש אל רעהו.

עמרי! קראה קטורה ברגז קולה, האתה תשיאני לבקש לי מנות בצל איש, זכר נא יום עלותי ראשונה בימי נעורי בית אל, אז כל שרי אפרים חזו בי, וזכרי גבור אפרים נמוג מפני ויהונן עפר רגלי, בכה ויתחנן לי, עד אשר נעתרתי לו על פיך ואתן לו דודי, וישמח ויעלוז. למצער ישבתי עמו. והנה נהפך לי לבו, ובקנאה חמת גבר אמר להמיתני בצמא, ולולי אחי שהיה מגן לי, כי עתה עשה בי שפטים נוראים, אז הניח את רוחו, באמרו להביא אל ביתו את מרים בת שטיר, ואותי נתן אחי לשטיר על פי עצתך עמרי; הלא עיניך עמרי ראו חליפות עתותי, ראו אחריתי בבית שני האנשים, כי גם מאת שמיר יצאתי וידי על ראשי, על כן בגברים חרה אפי, וגם על רעומה בתי יצקתי רוחי, אורתי בה זיקות חמה לנקום נקמתי בם, על כן חצבה בבחורים, הרגתם בלי חמלה, גם ליום חגנו בבית אל, הקדישה מאהבוז הפצי קרבתה, וחרבה תבוא בלבם. לא באישים חלקי, ושם איש לא אשא על שפתי, הראני נא צפעוני, פתן ונחש

שרום

ערום, כי באלה הפצתי, אך את שם אנשים לא אשא על שפתי, כי חמתם שותה רוחי עד כה.

ואיש כלבבך מצאתי לך, ענה עמרי, איש ערום בנחש וכופה מזמות, חמת לו כדמות חמת עכשוב ומשפתיו היא נוטפת כנפת צופים.

אולי איש כעוזיאל, ענתה קטורה, הלא גם אותו הללת אלי בציון, ואקרבהו אלי באהבה נצחת, והוא גנב את לבבי, וכנחש נשכני בסתר עקב, ומה הן הגדולות אשר עשה איש תהלך אשר תהלל לי עתה?

גדולות ורבות עשה, ענה עמרי, אך הס! הן קול כחולה שמעתי מאחר כתלנו, אלכה נא ואראה מי שם, אלכה גם אני אמרה קטורה.

כדברם זאת יצאו מחדרם ויבואו אל חדר דניאל, ויראו את החולה שוכב על ערש דוי, ועלם נחמד הופך משכבו בחמלה וברחמים גדולים, ויאמר אליו עמרי: אי מזה עם אתה עלם נחמד, ואי מזה תבוא עם רעך החולה? מה שמך ושם עירך כי אדע?

ודניאל הקרוב לעוזיאל ידע דרכו בימי נעוריו, והליכותיו עם כהני בית אל, ועם עמרי אשר הציגו לפני כהן בית אל, והכהן הביאו אל בית שמיר, ואשר גלה עוזיאל את נכלי שמיר לעזריקם אביו, ואת זמת קטורה לשמיר, את כל אלה ידע דניאל, על כן הביט אל פני עמרי וקטורה, ויהיו בעיניו כשתי מצבות זכרון, לדברי הימים הראשונים. עמרי הוא איש אשר שיבה זרקה בו, ועל מצחו חרות בצפרן שמיר כל דבר עמל ואון, וקטורה חליפות עברו עליה עד הגיעה אל חצי ימיה: קטורה עוד יפה למראה, עודנה לא זרה מתאותה, עוד נפשה גחלים תלהט, ובת עינה נוצצת בעיני נמר שוקד הנוצצות מאפל ומחשך, ואף גם זאת בקראה ריב על כל גבר, לא גרעה עין מדניאל, כי חמדה יפיו בלבה, ודניאל היה בעיניו כשה נרחה בפגעה בפריצי חיות ביער, ויתחלחל מאד בשמעו את דברי הבלע בעד הקיר, ואף כי בראותו דוברי הנבלה פנים אל פנים ויחרד לבו מפניהם, אך הסתיר חרדתו בכל מאמצי כחו,

וכאשר שאלהו עמרי מי ומאין הוא, ויענהו תחנונים לאמר, אני עמיהוד, זה שמי ורעי החולה, שנינו קשי יום מיום ידענו קרוא אבי ואמי, וכמונו כן היו הורינו גברים לא צלחו בימיהם, אנכי אהבתי בת איש כערכי בעיר מכורתי באר שבע, נערה יפה מאד, והיא אהבתני, והנה אלוף ביהודה, בא וירא את ידידות נפשי כי טובת מראה היא, ויקחנה מבית אביה בערמה, ואזניו אטמו משמוע צעקתה, כי אביר לב הוא, ויהי הנקל ממנו קחתו את שמחת גילי, ויבקש את נפשי לספותה בשוט לשון, כי הבאיש את ריחי בעיני השרים, ויתנני בקושרים האוטרים קשר, והבוחרים לבן רמליהו ולרצין מלך ארם, וגם את רעי זה אשר אמר לקחת את אחותי הכה צורר נפשי בלשון, ועל פיו שמו את שנינו בבור, ויהי כעלות מלכי הבריח ביהודה, ויעלונו מן הבור וישימו אותנו אל פני המלחמה, וצורר נפשנו נשאר נקי לביתו, לשמח את אשתו אשר נפשה עוד קשורה בנפשי, וצלם אישה תבזה, ואני ורעי זה עמדנו אל פני המלחמה, עלינו עפו חצי מות ולא נגעו בנו, ויעפפו אחוזי חרב הרבותיהם על ראשינו, וכל כלי משחית לא צלחו עלינו, כי את אשר הקדיש אלהים ליום הרגה אותו לא יהרוג כעש, והנכון לכעש ומכאובים רבים לא יפחד מחרב ומרשפי קשת, כן עברה חיתנו בשלח, נשאנו חרפת צוררינו בשביה, גם שמענו קול נוגש בבתי כלאים, אמנם שם כשל כח רעי, חלה ויחלש כאשר הוא למראה עיניכם, ואם עודני חי, גם אותי יהרוג כעש, תמיתני קנאה, בזכרי כי ידידות נפשי בכף אויב.

וקטורה אשר שמעה מרי שיחו וכעשו באזנים קשובות, ותט את עמרי אל פנת החדר ותדבר באזניו לאמר: העלם הנהמר הזה יריח אש קנאה ונקמה, וקרבו שער קטב להפיח אש חמתו, יד כמוש אלהי גם בזה, הוא הקרהו לפני, הנני לנוד לו, ולאזר בו זיקות חמה ורשפי קנאה, יהיו לאש מתלקחת, והצתי בו זעומי נפשי, והיה הוא לאש והם לקש. ותפן אל העלם ותדבר אליו לאמר: עמיהוד ידידי, עודך צעיר רך ומה רבו תלאותיך, מידי שרי ארצך זאת לך, הטוחנים פני

עניים, הרוצצים אביונים, וחמדו נשיהם היפות ולקחום בחזקה, והביאום אל היכליהם, העל זאת לא תחנף ארץ יהודה תחת שריה הסוררים? גם בא עליהם שד, וארצם רותה כדם, ואלקנה ועזריקם ראשי שריהם נפלו בנופלים, צר לי על דלת עם הארץ כי נשפך דמם חנם; אך הגידה נא לי מחמל נפשי, היש את נפשך לשוב אל ארצך, לראות פני רעיתך חמדתך אשר אהבת מאד? הלא ערגה נפשה לך, ושבע ביום תזכרך, ועיניך תרדנה דמעה, האף אין זאת? שובה נא ידידי אליה לנחמה, אנכי מבשרי אחזה מגנת לבה, כי רק גבר אחד תאהב אשה, ובהלקח ממנה מחמד עינה, נלקחה ממנה כל תאות נפש, כל חמדת החיים; עגמה נפשי לרעיתך, כי ידעתי מכאובה, אי לכם שרי יהודה; כפירים בעדרי צאן ארם! עד מתי משניכם לא תשליכו טרף?

והעלם נאנח במרירות ויאמר: אכן שרי יהודה ככפירים בעדרי צאן, ומהם אירא לשוב אל ארץ מולדתי, ששם נכונו לי שפטים, כי יזכרו לי עונות ראשונים, כי התחמס אשר טרף את יונתי ישיא מות עלי, הה! נסתרה דרכי מארצי מעמי וממשאת נפשי, בהגיגי בה תבער אש, ומשלהבת קנאה עצמותי כמוקד נחרו, על כן בארץ נכריה אלך שולל; ואולם בזאת ידעתי, כי עוד לא סר צלי מעלי, שמעו ואספרה את החזון אשר קרני: כאשר הביא רצין את שבי יהודה אל עיר ממלכתו דמשק, ויצו לדרוש את בני השרים עבדי אחז בחרוצות הברזל, ושם היה דניאל בן עזריקם נגיד הבית אשר תארו כתארי, ויתכחש לשרי רצין ויתאמר לבן חשוכים, ועלי הגיד כי בן עזריקם אני, ויקריבו השרים את הדבר הזה אל המלך רצין, ויצו להושיבני בין יתר בני השביה שלשה ימים ולקרא לבן עזריקם לפתע פתאם דניאל והיה אם יאמר: הנני! את היא כי הוא דניאל בן עזריקם, ונשא משפטו החרוץ. וכאשר צוה המלך בן עשו, ואחריתו לא ארע, כי אותי הושיבו בכלא עם רעי זה, ושם ישבנו גם בכינו, אך מודעת היא כי דבר מלך לא ישוב ריקם, ואנכי לא קויתי עוד לראות אור, אך אור נגה על יושבי חשך

וצלמות

וצלמות בעלות תגלת פלאסר על ארם, כי אחרי לכדו את דמשק, המית את רצין מלכה, את עמו הגלה קירה ואת אסירי יהודה הוציא ממסגר וישלחם חפשי, וישובו אל ארצם, ואנכי אנה אשוב, וארצי ארץ גזרה לפני?

וקטורה שמה עיניה על העלם ותאמר לו: האומנם תארך כתאר בן עזריקם? השקט ידידי, גם זאת לך לישועה, רק שים לבך על דרכיך וחכם, הן בני עמך נזרו בך ויביאו עליך שואה, ולבי הומה לך ורחמי נכמרו עליך, התלך עמדי בית אל?

הנני גברתי ללכת אל כל אשר תשלחיני, ענה דניאל. טוב ידידי, ענתה קטורה, הן תארך כתאר דניאל בן עזריקם, בזאת תבואתך טובה, ועתה שבה לי פה, ואני אלכה מזה ושלחתי את הרופא אל רעך החולה, למען תראה ותדע כי בנות אפרים אוהבות גר. זאת דברה ותפן ותצא, ועמרי יצא גם הוא וילך עמה, ובלכת עמרי עמה ברחוב העיר, אמרה: על דעתי הנער הזה תמים דרך ואין ברוחו רמיה, וכמו חלב ודשן תשבע נפשי, בשמעי משפט בן עזריקם צוררי, אין זאת כי אם יד כמוש עושה פלא, כי היא תורני נפלאות, כמוש הוא אל זועם כל זעומי נפשי; לו היה דניאל חי, כי עתה מהר לשוב ירושלימה, כי יעד לו המלך את בת מעינה המלך, אשר ילדה לו יהושבע רעותי הטובה בירחי קדם, ולה אזכור חסדה ואמונתה.

יב

ביום ההוא אחר הצהרים ועמרי ההולך עם קטורה ברחוב גלעד, הנקרא בפי יושבי קריה, רחוב הבשן. הרחוב רחב מאד, מעבר מזה ומזה ברושים נטועים, ואנשי קריה מתרוצצים הנה והנה, איש איש אל אשר תשאהו רוחו; אלה אל בתי היין, ואלה לבצע דבר עשק ומזמה, כי גלעד היא קרית פועלי און עקובה מדם; שם חבר כהנים, יוצאים גדודים לפעלם מחבי איש, והמשליכים חבה בהמון אנשים רבה, ויעלו את האיש

אשר

אשר יבקשו. שם המונים המונים אנשי מכאובות וידועי חלי יעלו אל רופא גלעד, אשר ברחוב ההוא ביתו. שם הלך עמרי עם קטורה, הלבושה שני עם עדנים, ועיניה משוטטות מימין ומשמאל. ויאמר לה עמרי: האומנם קצף לך על כל אשר בשם איש יכונה, ולא תבקרי בין גבר לגבר?

אחת דברתי לך עמרי, ענתה קטורה, הזכירה לי נחשים, פתנים, צפעונים ועקרבים, דבר לי בכפירים, בנמרים, ובכל משלחת מלאכי רעים, ושם איש ובעל אל תזכירני, לא אדבר בם ולא אשא שמותם על שפתי, כי רבת צררוני מנעורי, הלא בעל קראתי לשמיר, איש חמודות—לעוזיאל, ולזכרי—גבר גבור, וכלם בגדו בי, על כן כלה ונחרצה מאתי על כל איש ועל כל גבר, כי מגפה אחת לכלם, הראני איש אשר יבריע את הבוגדים האלה, ואהבתיו כנפשי.

הנני להראותך איש כלבבך, ענה עמרי: איש ערום כנחש ומפריש כצפעוני, להמית טרפו מרחוק, והוא עומד מנגד, אשר אם תמתיק בפיו רעה, לא ידו תבצע מחשבת אונו, כי אם ימצא ידים לפעלו, ומה רבים אנשי מעשיהו אשר יקרא למו: חֲכִי איש, כי ישליכם כחבה במצולות ערמה, ויעלה את האיש אשר הוא מבקש, מרורת פתנים בקרבו, ודבש וחלב תחת לשונו, כי יפגע באיש יקרא לו לשלום, ידבר עמו בדממה וקול נעימות- דברים רכים משמן, ובמתק שפתים הוא לוקח נפשות, ומשך אבירים בכחו, אל מקום זה יסד להם, והם יעברו בטח ונפל בעצומיו הלכאים.

ומה שם האיש הזה? שאלה קטורה בנפש תאוה, הראני נא אותו ואת נוהו.

שם האיש הזה זמרי, ענה אותה עמרי, בעצמותיו נפלו רבים, כי עצומים עושי דברו; התפארי קטורה עלי, כי אנכי מצאתיו, אף הביאותיו אל נתניה אחיך כהן בית אל, ונפשו תברכני בגללו, כי הוא עתה העמוד הימיני, אשר כבוד בית אל נשען עליו. הן דברת קטורה באזני לאמר: דבר לי בכפירים, בנמרים, ושם איש אל תשא על שפתיך, וראי נא כי מצאתי לך איש אשר לא יערכוהו נחשים, פתנים,

צפעונים

צפעונים ועקרבים, כל משלחת מלאכי רעים. אל זמרי האיש הזה אנרגנך אף אביאך, ועיניך תראינה אותו, ואזניך תשמענה אמריו כי נעמו ושמחת בו, ואמרת: הנה האיש אשר אבקש—, אך מה תחשבי קטורה? הטרם תאמיני לי? הטרם ימצא זמרי חן בעיניך על פי דברי?

כעוזיאל, ענתה קטורה, כעוזיאל אשר מצא חן בעיני בימי נעורי על פי דבריך, כי מלאת אז פיך תהלתו והין ערכו, הללת אלי את ערמתו, ובערמתו הה! כרה שוחה לנפשי בשבתי לבטח עמו, אנכי אהבתיו, ואת אהבתי שם לי למוקש, הן אהבתו נשיתי, וחמתי לא כליתי בו.

קטורה! קרא עמרי, הלעד תשמרי לי עברה, אל נא תזכרי לי עונות ראשונים, כי לא לבדי שגיתי בעוזיאל, הלא אחיך כהן בית אל, אשר יביט אל פני גבר ויבין דרכו, הלא גם הוא נתעה בשוא הזה, וגם את קטורה הבטת אל מראהו, ותתורי אחרי לבבך ואחרי עיניך, כלנו כיונות פותות שגינו בעוזיאל, כי לא חקרנוהו ימים רבים, והוא גנב את לבבנו, ויהי המשגה הזה לנו לבשת; לא כמוהו זמרי אשר כל דרכיו נודעו, וכל עלילותיו נתכנו לאחיך, אף כי נעלמות הן מעיני כל איש, כי זמרי בערמתו ישנה טעמו לפי רוח האיש אשר דבר לו עמו. והנני לספר לך ראשית דרכו: זה חמש שנים אשר בא בית אל, ערום בלי לבוש וערום כנחש, וידבר אחיך עמו דברים, ויכירהו לאיש מזמות ויספחהו אל חבר כהניו; לא ארכו הימים, ואחיך אמר לי: התפאר עלי, כי למראה עיני בחנתי את לב זמרי, ואמצאהו נכון לפניט לבצוע כל דבר עצה ומזמה, כי משנה הוא פניו וטעמו לרגעים, לכן אפקדהו אל חבר הכהנים הנטושים על ההרים, לשמור צעדי האוהבים שערי ציון והעולים בחגים לבקר בהיכלה.

המשמרת הזאת היתה נתונה מאת אחיך לזמרי, ויכירהו מקומו, כי הוא וחבר כהניו היו פח למצפה, ורשת פרושה על הר תבור, ועולי ציון לא מצאו נתיבותיהם, ורגליהם התנגפו על הרי נשף, ויהי היום והננאל אחד משועי שמרון, אשר עלה ירושלימה, להשתחות לה' בהר מועדה, חננאל זה מנע את

תרצה

תרצה בתו היפה מכל שרי אפרים, ויאמר לתתה אל בן אלוף ביהודה, ויירא ויצר לו מפני חבר הכהנים, ויהי דברו אל זמרי בסתר לאמר: הנני חפץ לעלות עם בתי ירושלימה למועד חג הסכות, ועתה הואל נא וקח מידי משאת כסף מאתים שקל, והעבירנו שלום בלי מכשול ופגע; וזמרי איננו בוצע במנחה, ויגל אזן אחיך, וישאלהו הלקחת אם לתת? ויאמר אחיך: יען אשר הראית אמונתך לבית אל, לכן הנני נושא פניך, קח מאתו תשורה, והיתה לנפשך, וילך זמרי ויגד אל חננאל ואל בתו: ברכנוכם מבית אל, לכו עמדי ושלחתיכם בדרך טובה, הן שחר יעור תמיד עיני פקחים, וישים מעקשים למישור. זמרי לקח משאת הכסף, וחננאל ובתו עברו שלום ועיני הכהנים לא ראו, וחננאל בתתו את הכסף לזמרי, יעצהו לקנות לו חלקת שדה קטנה ולמצא בה חית ידו; וזמרי אמר לי, לא איש עמל אני העשוי לעבוד עבודה בשדה, כי המלאכה נמבזה ונמס בעיני, הן לי נתן אלהים ערמה, ולמה אשחית את נחלתי? הנני לעשות בכסף הזה פסל ומסכה עם אפוד ותרפים, ויהיו לי מרכבות ישועה, עליהם ארכב ואצלח, והייתי מן הכהנים והנביאים הסוחרים אל ארץ, וכל דורשי יחלו פני במנחה.

ולא נפל דבר מכל החזון הזה, הנה זמרי סובב כיום בכל שערי אפרים, ויתר שבטי ישראל, הכהונה לו יערת הדבש; זמרי לא גבר שתום עין הוא, כי עפעפיו יבחנו בני אדם, ויודע הוא מקטנה ועד גדולה, איש אשר אלה לו מה נאוה לך קטורה?

וכמה ימי שני חייו? שאלה קטורה, בן שלשים שנה הוא, ענה עמרי, הן כחו במתניו וערמתו בלבו, ואם שש שנים נולדת לפניו, הלא פחז כמים הוא ונבליו השיגוך, אך הס! התראי שם אשה יושבת תחת האשרה לפני פתח הבית? הנני רואה, ענתה קטורה, אך מי היא, הלנו אם לצרינו? הנני להגיד לך, ענה עמרי, רק השבעי לי לבלתי עשות לה מאומה, כי דורשת היא ברופא גלעד והוא משען לנו בין ענושים אשר יצוה את התולים להרים לבית אל, הן גלעד

גלעד היא כמעין ישועה לכל ידועי חולי, לכן אל תהיי את לטות תוצאות, פן תהיה אדמת גלעד לחגא.

חי כמוש! כי לא אעשה לה רעה כי אם על פי דברך, ענתה קטורה, ועתה הגידה נא לי. מי היא? האשה ההיא ענה עמרי, היא חפצי-בה. וקטורה התנודדה, ופניה רעמו ותאמר: הן נשבעתי בכמוש, ולא אעשה לה רעה כל ימי שבתה פה, אך בהיותה בדרך לשוב אל עירה, והקימותי עליה ארבים לקחת נפשה.

התדעי מי הציל אז את נפשה בהרגו את מאהבך הכושי? שאל עמרי, אכן נודע לי הדבר, ענתה קטורה, הלא הוא עוזיאל איש מרים, איש חרמי. וגם איש חרמי הוא, ענה עמרי, הלא שמו לדראון לכל כהני בית אל, מי יתנהו בידנו ומבשרו לא נשבע; אך רב לנו לדבר בנפשות ועומות, כי הנה קרובים אנחנו אל משכן זמרי, הבה נסור אליו. הנני להשלים חפצך, ענתה קטורה בלכתה אחרי עמרי.

ויהי ברדכם על הסף, והנה לקראתם איש צעיר לימים, לבוש מעיל וחגור אפוד כאשר ילבשו הכהנים, עיניו מפיקות ערמה, ומבין עפעפיו יציץ כהש, וכראותו את קטורה, שם עיניו עליה ויאמר: עתה ירחיב לי ה', כי הנשים היפות החלו לדפוק דלתי, האח ראתה עיני! ועתה אדעה נא, מאין באה הברכה הזאת אל ביתי? ואולם נחשתי ואדע, הלא כל ברכתי באה לי-מבית אל, המשם תבוא לי גם הברכה הזאת?

וקטורה הביטה אל זמרי בעפעפיה הבוחנות קרב ולב, ומצחה הוק כשמיר, ותאמר: הברכה אחת אני לך איש מגלה צפונות, אם תבחר עמדי לשון ערומים, ותהפוכות באחר הגברים? הלגנוב את לבבי אתה אומר? דע לך כי נוצרת אני את לבבי מכל משמר, וכל חצי לשון עליו לא יצלחו.

הבחצים ובקשת באתי אליך אשת חיל? ענה זמרי, הן עלץ לבי במראה פניך, אחרי שמעי תהלתך מפי אחיך אלופי ואיש תמרי, לא איש חיל למלחמה, וחצים וקשת

לא משלח ידי, אמנם אדרוך לשוני קשת רמיה, לירות במו אופל למחרפי בית אל, האומרים להרוס שתותיה, מוסדי ממלכת אפרים, הבזאת אקדם פניך קטורה, אחותי אלופי ומיודעי? היטרוף הכפיר את הכפירה אשר אליה הוא נושא את נפשו? ולמה אכחד ממך דבר אמת? הן אליך נפשי אשא, כי ברצונך תהיה עזר כנגדי לעבוד עבודתנו לבית אל, כי זאת כל ישעי וחפצי, ואולם לא בחיל ולא בכח, כי צבאות מלמדי מלחמה אין לי, אך רב חילי, ורבים הם הסרים למשמעתי, היוצאים לפעלי, על פי יצאו ועל פי יבואו, ופקודתי שמרה רוחם, אך הבה אקחה יין ונסבאה שכר, כי על כן באתם בצל קורתי ותתנו שמחה בלבי, שבו נא סביב לשלחני, ואנכי אצוה את נערי להביא לנו ונשתה, שבי נא קטורה רבתי בנשים.

ובדברו זאת הושיב את קטורה ואת עמרי לשלחנו, ויצו את נערו וימהר לעשות כדברו, והנה על השלחן בקבוק יין ושכר, עם כוסות וגביעי כסף, וזמרי מסך יין וישם לפניו ולפני קטורה ועמרי, וישת הוא ויאמר: על יין וכחש יחיה אפרים; הלא זה דברי תמיד. ועמרי שתה כוסו ויאמר: חי דרך בית אל; ואחריהם שתתה קטורה ותאמר: חי כמוש אלהי אמי, כי מרי קטרי לו לא יחסר נפשי מטובה, ומיום צאתי מירושלים אצליח בכל דרכי. וזמרי מסך עוד יין, וישנו וישלשו, וכטוב לבם ביין אמר זמרי אל קטורה: ולמי אשיב תודה על בואך בצל קורתי?

לעמרי רעך, ענתה קטורה, הן פיו ענה בך לפני, כי ערום אתה כנחש, ונורא ככפיר ותנין, על כן אמרתי: אסירה נא ואראה את המראה הזה, כי הנני לתת טרף לשניך.

הן כל שונאי אפרים טרפי הם, ענה זמרי, וכל מחרפי בית אל אנשי חרמי, ומה רבו צרידהם היוצאים לפעלי, אני אדרוך קשתי, ובני אשפתי יעופו אל אנשי עברתנו, ולשואה יבקשו נפשם, ובאו בבליותיהם, ועינם לא ראו את מורם. הן חליפות וצבא עמי בצאתי לפעלי, זה לי עינים, וזה לי אזנים, אלה—ידים, ואלה—רגלים, ואני הוא הרוח

תעתג בם, והנושא אותם אל מחוז חפצי, וזאת היא עבודתי לבית אל; הלא כל הימים אשר תשב העיר בית אל על תלה, הנביאים נבאים, והכהנים רודים על ידיהם, ואם השתות האלה יהרסון, ונפוץ אפרים ככלי אין חפץ בו; אני ראיתי סרי סוררים, החוברים על בית אל, המנדים אותה ליום רע, גליתי את אזן הנביא, והוא חזה עליהם חזות קשה, גם בא החזון, כי פה אכלה אש את החלק, ושם באו שודדים על איש וביתו, ומריבי כהן בושו חפרו, נתנו בעפר פיהם, בראותם כי אש תצא מבית אל, ושר מאת נביאיה, מי פעל ועשה כל זאת, הלא אני! הנביאים נבאים והכהנים רודים על ידיהם! הנה דרכי בית אל הומות עתה מאדם, ואשר לא יעלה בית אל ישלח יין ענושים. הלא תשאלי קטורה: על מה אני יושב פה בגלעד? הן רבות עשיתי גם לרופא גלעד, אני ראיתי את דרכו כי לא יחילו, מאנו להצליח, ואורהו עצה לשכר לו אנשים בריאים ושלימים, אשר כל מום אין בם, ואשר התאמרו לפסחים, לחרשים ולאלמים, לאלה נתן הרופא צרי מרפא, וביום השלישי, והנה הפסחים צועדים בצעדי און, החרשים שומעים, והאלמים מדברים, וכל העם רואים, ויעבירו קול מדן ועד באר שבע, כי רופא גלעד עושה פלא, ומן היום ההוא צר המקום בגלעד מהמונים המונים אנשי מכאובות וידועי חלי אשר ינהרו אליה, ועל פי עצתי לא ידבר הרופא את קטן וגדול, בטרם יתנו לו יין ענושים לבית אל, באמרו למו כי בזאת תרפא מחלתם האנושה, וכן אעשה גם אני בבוא אלי איש או אשה לדרוש בתרפים, וזאת ראשית דברי למו להרים נדבה לבית אל; כן רויתי נפש הכהנים דשן, ויין ענושים ישתו נביאינו בבית אלהים, וכל ישעי וחפצי להבריאם מראשית כל מנחת ישראל. כן אנכי עמדי, תרמיתי היא ראשית דרכי, ולא אירא גם בהמר ארץ אפרים, כי אם נוע תנוע ארצנו, והיתה לי ארץ יהודה למקלט, ועתה מה אני מבקש? לא הון ועשר, כי אותם אמצא בחכמתי, כי נבונותי, מי יתן ומצאתי לי עזר כנגדי, אשה למודת רמיה, אשר תעשה מלחמה בלשון חדה כחרב פיפיות, ואשר תשלח חציה מדן ועד באר

שבע

שבע, לשום ארץ שלום במרקחה, ולקומם הריסות אפרים ! ואולם חפשתי בנרות, מלבוא חמת עד נחל מצרים, ואשה כזאת לא מצאתי, אפרים אמר לא כי היא, ומנשה—אין עמדי, ראיתי פרות הבשן היושבות בהר שמרון האומרות לאדוניהן : הביאה ונשתה, הטהו אבחר לי אשה, להיות עזר כנגדי לצודד נפשות? הן לבן צפון משכל.

ובדברו זאת התאנה, ובהביטו אל פני קטורה בעיני חן אמר : אך בך אשה דגולה מרבבות חברותיך, אך בך ערמה וצדיה, חן ושכל נפגשו, לשמע אזן שמעתיך מפי עמרי מכירנו ומיודענו, עתה ראוך עיני, גם שמעו אזני מליך כי נעמו, ואם בכל הגברים געלה נפשך, יען כי לא הכירו ערכך, והפלית לך אחד מרבבותיהם, אשר לו עינים לראות ולב לדעת הליכותיך ועלילותיך, ואשר השלים חפצך ולא ידעתי, כי בבקשי נתיבותיך שמעתי, כי חמה לך על שמיר, על זכרי ועל עוזיאל, ועברתך שמורה למו; אך התפארי עלי כי בראתי משחית לחבל את שמיר היושב לבטח, כי בהפשי אדם מצאתי אשה עצובת רוח, עניה היא ומלאה חמה, ולה בן ושמו צדקיהו, נער שובב ופרא אדם, ואנכי חקרתי את האשה, לדעת שמץ דבר נמצא בה, ותגד לי עצבה ורגזה, וצדקיהו בנה לא שמע ואלה דבריה.

„שמיר העריץ הרוני לוגה וראש, שאננה הייתי בבית אבי לא ידעתי דבר רע, והנה איש בא בשנים ושמו שמיר, יליד שמרון בא מציון, ויגנב את לבבי באמרו : לקחת אותי אחר כבוד, ויפתני ויוכל לי, כי האמנתי בו למרות עיני אבי אשר כהה בי, עשרה ימים ישב שמיר עמדי ויעזבני לנצח, ויחר בי אף אבי ויגרשני מביתו, ואנכי הולכתי את חרפתי אל אחת ערי אפרים, ומקץ תשעה ירחים וצדקיהו בני ראה חיים, ואשא את בני אל שמיר ירושלימה, באתי אל משכנותיו, ואתחנן לו לאסוף את צדקיהו אל ביתו, כי בנו הוא, ויתקצף שמיר ויצו את עבדיו להכות אותי הכה ופצוע, כן יצאתי מאת שמיר וידי על ראשי".

כדברים האלה ספרה לי האשה, ותגד לפני צרתה אשר

העליסה

העליטה מצדקיהו בנה, כי כחדה ממנו שם אביו, מדאגת מדבר פן יעלה ירושליטה, ויתחנן אל שמיר אביר הלב, אשר יצוה להרגו; ואנכי נחמתי את האשה, בקחתי ממנה את בנה לספחו אל אחת הכהנות, והנה הוא כבן עשרים שנה ביום, מצליח בכל דרכיו, לו שבע עינים לארב על כל פנה, ואין דבר נעלם ממנו, כן יודע הוא כל באי שערי גלעד, וכחכי אדם הוא לדלות כל צפון מבירות עמוקים, ולהוציא לאור כל תעלומה, רק מולדתו נעלמה ממנו. ולעת מצא אגלנה לו, אז יתגעש כחיתו יער, וחרה אפו בשמיר אביו עד להשחית, הוא אשר דברתי לך: אותו בראתי משחית לחבל את שמיר בקנאו את קנאתך, עוד מעט יבוא הלום, כי יעדתיו אל משכני, ומה תעני עתה?

וקטורה המשתאה לכל דבריו החזיקה בידו ותאמר: הן ידי אחוזה בירך מעתה, יד כמוש עשתה זאת; ואולם בשתים תתחתן בי היום, בקנאתך לי, ובבצע אשר תבצע מזעומי נפשי, ונוסדה אגודתנו במשאון, אנכי לא אקרא לך אישי, ואתה לא תקרא לי אשתי, עד אשר נבריע את אויבי, צוררי נפשי, וגם על בית עזריקם הרשתי רעה, אך הוא נפל בחרב זכרי, ואנכי נשבעתי בכמוש ביום צרתי, לבער גם אחרי ביתו, והיום הקרה לפני עלם נחמד בן יהודה ושמו עמיהוד, המלא חמה על עמו ושריו, כי לקחו ממנו חמדתו וישליכו נפשו מנגד, וישימוהו אל מול פני המלחמה להכרית מארץ זכרו, וילך שבי לפני צר, ויהי נחבא בכלא בדמשק, שמה הביאו גם את דניאל בן עזריקם נגיד הבית, אשר התכחש למולדתו ולבית אביו, ויקרא שמו על עמיהוד, כי בדמותו ובצלמו הוא, אך עמיהוד המתכן הוכית במישור, כי בן דלת העם הוא, וימלט נפשו ממשפט חרוץ, והמתו בערה בו על ארץ יהודה, אשר הוא נדח מטנה, ועל שריה אשר רדפוהו. הקריבהו נא זמרי אליך, והיה שמור לך לעת מצא.

וכחכי איש יהיה לי גם הוא, ענה זמרי, הן שמתיך ענו בו, והיה לנער מצליח דרכו בין חבר כהנינו, וכבא צרקיהו הלום אשלחהו למשכו אל בית אל, אך שמעי נא קטורה והביני

דבר

דבר בעתו, הן אפרים עתה רצוץ ורטוש על אדמתו. ובשפלה תשפל העיר בית אל, ועת לעשות לאפרים להקימו, ולכונן בית אל; ועתה מי היה הראשון לכונן בית אל, הלא ירבעם בן נבט המלך הראשון לישראל, אשר התפרץ מפני המלך שלמה ויברח מצרימה, ומשם הביא את משפטי הבעלים; על כן יעצתי גם אני לשום פעמי אל דרך מצרים, לראות משפטי כהניה, וללמוד חכמת הרטומיה, ובשובי משם מלא חכמה ודעת, והייתי כהן ונביא, נודע ביהודה ובכל שערי ישראל, ונהרו אלי אנשים ונשים וחלו פני במנחה; הלא תארתי קטורה עמי להברה, השמיעיני חפצך.

האח שמעה אזני! ענתה קטורה, משכני מצרימה אחריך ארוצה, כי שם כיום נמצא את זכרי איש חרמי, ואת עוזיאל זעום נפשי; זכרי ירד מצרימה, הוביל שמן לסוא מלכה, ועשיתי לו כאשר עשיתי לאשת שמיר במואב, ומוף תקברהו, בחלקות אשית לו להפילהו בשחת, וגם את עוזיאל הגודד שם אולי נמצא, והשיבותי לו שבעתים את חרפתי; הן בטח לבי, כי כמוש יצלית דרכי וחפצי ישלים, היה לי כפיר, כי כפירה אני למודת ט״ף, ובזאת אני לך.

עודנה מדברת ומשרת זמרי בא, ויגד לו, כי צדקיהו עומד בחצר וחפץ לראות פניו. יבא הלום ענה זמרי. המשרת יצא, וזמרי אמר אל קטורה: נסי נא דבר אליו, וראית כי ידים יהיה לבצע חפצך בשמיר איש עברתך. עודנו מדבר, והנה צדקיהו בא הביתה. השלום לך צדקיהו? שאלהו זמרי, התעבוד עבודת כהנתך אשר לא יבושו בך הבריך. אך טוב ושלום לי, ענהו צדקיהו, הנני מושך אבירים לבית אל, אטשבם בחכה, ובסירים סבוכים יעלו בה, גם הפעם הזאת עלה דג במצודתי, כאשר אגיד דברי באזניך.

זאת דבר הנער, ועיניו משוטטות מזמרי על קטורה, אשר שאלה אותו: ההרד אתה על דבריך, כי תחמול עליהם ולא תוציאם משפתיך, דבר דבריך באזני זמרי ובאזני, וישמח לבי גם אני בפעלך לבית אל, הגידה נא לי עלם מהיר במלאכתך, בן מי זה אתה?

בן מי אני, ענה צדקיהו, הוי שמיר ושית! העמקת שאלה גברתי, אנכי הֻשלכתי משמים ארץ עם אבני אלגביש, אבן אפל וצלמות אני, וכאבן נגף שמני זמרי אלופי לשונאי בית אל.

הבנפך אתה, אם בעל אשה? שאלתהו קטורה, ואם אמנם צודה נפשות אתה, מי היא האשה אשר עלתה או אשר תעלה במצודתך?. הקשית לשאל גברתי, ענה צדקיהו, הן אחת היא אשר משכתני בחבלי אדם, אמרתי ארוצה אחריה והיא חלצה ממני, עורני הוגה בה, והנה זר מתערב בנו, כי גם לו עינים לראות, ולב לדעת מה טוב, הנשים עם לא עצום אך מי יעמוד לפני עצמת כשפיהן.

הן תביע הידות לי, ענה זמרי, ואולם הגידי לי דבריך באר היטב, ואל תחשוך שפתיך מפני קטורה הכבודה, אחות נתניה כהן בית אל, הן אזניה כאזני. באזניך? ענה צדקיהו בהביטו אליו בתמהון, ויפן אל קטורה ויאמר: הלא משכבך גברתי במקום פלוני אלמוני, שם שוכן גם עלם נחמד בן יהודה עם רעהו החולה, הן שם הנער עמיהוד, נער נקשה ונדף מרוח עריצים אשר נשבה בו ותשיבהו עד דכא, וחמתו נתכה על עושקיו כח. לשמע תלאותיו התפלצתי, ואתגעש כחיתו טרף, וכרגע נהפך לבי בקרבי בהתבונני מאחרית דבריו, כי מחמל נפשי זה נצב לי כצר על דרך אהבתי, אך לא אאריך לשון, שמעו ואספרה; ומלפניכם משפטי יצא: במנוחות שאננות בין החרמונים שוכן איש עשיר ושמו מנוח החברוני, אשר דבר לו בגלעד, ולו בת עלמה יפה-פיה, שושנה פורחת בהדרה מטל חרמון; זה מספר ירחים ראיתיה בגלעד, כי עולה היא הלום לרגלי החברוני, ראיתיה, ואהי כמשגע ממראה עיני, ואתרוצץ כפרא אשר חצי המורה עמו, הוי! אמרתי מי יתנני כנמר שוקד, כי עתה באתי עד תכונתה ואטרוף כל שוטני בחמת אפי ואקחה לי את שולמית, זה שמה, ואשאגה אל רבצי, ולמן היום אשר ראיתיה אתהפך מסבות בתחבולותי, והנה אשה כבודה עם אמהותיה עולה אתמול הגלעדה, ותשאל ממני להורותה פה מקום ללון, ואנכי לא מנעתי מחפצה

הביאתיה

תביאותיה אל מלך, וכל אשר שאלה לא אצלותי ממנה, ותתן האשה שכרי בזי נדיבת, ואחת מאמהותיה שמה אבישג, נשאה עיניה אלי ותדבר עמי ידידות. הוי שמיר ושית! אמרתי בלבי, מי יתן והיה לבבה זה לשולמית לאהבה אותי, ובכל זאת פניתי אל אבישג, חקרתיה על דבר גברתה, ובאהבתה אותי לא חשכה ממני דבר, ותגד לי סודה, כי גברתה היא יהושבע אשת אלקנה משנה המלך אחז, אשר נפל בחרב זכרי גבור אפרים ביום מלחמה, ויהושבע האלמנה עתה מאישה, נתנה את אחותה הצעירה לחברוני לאשה, ואנכי בשמעי את שם החברוני, שאלתיה לנפשות ביתו, ותגד לי: כי לו בת ושמה שולמית היפה כלבנה והמשגעה מטראה עיניה, כי בהיותה בגלעד זה שנתים ראתה עלם נחמד בשביה, והוא הביט אליה בחן ובתחנונים, ומן העת ההיא תהגה בו כל היום, אף תראהו בתנומות עלי משכב, תקום ותשא בעדו רנה ותפלה לאלהי ציון; ואת שמעתי ולבי נמס כדונג בקרבי, אבישג דבקה בי בכל נפשה ומארה, ואני בחלקות אשית לה למען הצל מפיה כל דבר נעלם. היום בבקר השכימה יהושבע ותשאל ממני לבקש לה מלון אחר, ותאמר לתת לי את אבישג שפחתה לאשה, אחרי צאתה ממנה לחפשי בעוד ארבעה ירחים, ואני שחקתי בלבי לדבריה, אך יצאתי החוצה לבקש לה מלון, באתי אל מלון פלוני אלמוני, שאלתי את בעל המלון, ויגד לי: כי את קטורה גברתי שכבת באחד חדריו, ובחדר הנשען לו, עלם נחמד בן יהודה עם רעהו החולה. ראיתיו פעמים, כי חפצתי לדעת דרכיו, והנער דבק בי בראותו אותי סר לשאל לשלומו, ויגד לי דרכיו ואת כל הרעה אשר עוללו לו שרי יהודה וישיבוהו עד דבא; באחת ארבר, הנער מלא זעם, עברתו שמורה לשורד חמדתו; אך אל נא אאריך לשון, הגדתי לך זמרי אלופי, את עקת לבי, ולמשפטיך אני עומד, עוץ עצה לחלצני מתמהון לב, כי עבדך אני, משרתך עושה רצונך.

כנים כל דבריו, ענתה קטורה, ואנכי אראה מה עצה תביא לנשר הזה. עצתי? ענה זמרי, הלא זאת היא העצה

היעצה

הישוצה על הנער בן יהודה, למשכו לבית אל בחבלי השוא, בעבותות אהבתו; אתה צדקיהו התראה לפניו כאחד מריבי כהן, וכלועג לבית אל ולחזון נביאיו, ואתה עמרי תרומם בעיניו מסלותיהם והזיונותיהם, הלא ידעת צדקיהו דרכי.

לא זר לי הדרך הזה, ענה צדקיהו, האלך לנסות דברי אליו? . לך, ענהו זמרי, עשה דבריך בהשכל ובדעת, כי בהם תבואתך טובה, וצדקיהו שמח לדברי זמרי ויפן ויצא. וזמרי אמר אל קטורה: הלא כחצים ביד גבור כן בני הנעורים, כרשפי קשת יעופו אל המטרה, ואם רוח אהבתם תשאם, ונמשך צדקיהו את אבישג שפחת יהושבע בתשוקתה, ונמשכה היא אחריו, והגידה לו כל סתום ותתום, אשר תשמע בבית גברתה. ונמשך צדקיהו אחרי שולמית, ונמשכה שולמית אחרי עמיהוד זה, ונמשך עמיהוד לבית אל על פיך עמרי ידידי, ויצאו חוצין כלם, ובאו אל מחוז חפצנו.

וקטורה הביטה אל זמרי בעיני חן ותאמר: עתה ראיתי ערמתך והיא תמשכני אחריך, בהשכל ובדעת קשרת גם את הנפשות האלה, ואת עמיהוד שמת בראש הגדוד, ולו אמצא עוד מושכות כסיל, כי אותו תמשוך גם רעומה בתי בחבלי קסם; אמנם גם היא נמשכה אחרי עלם נחמד, מבחורי גבורי יהודה אשר ראתהו במלחמה, ועקבותיו לא נודעו לה עד כה, הבה! נראה זמרי ידידי את ידך. הן כל אלה תעשה ידך קטורה ידידות נפשי, ענה זמרי. ואני עוזר ידיכם ענה עמרי. אמנם עלילות סבוכות הן, אך יד רמיה תעשה תושיה.

וזמרי מסך עוד יין וישתו וישכרו עד הלילה.

י״ג

בנשף בערב יום ארבעה עשר לחדש השמיני, בא זמרי בית אל, ויסר אל בית נתניה ראש חבר הכהנים, והוא איש זקן, וקטורה אחותו קדמה בואה בעצם היום ההוא, ותספר לאחיה על דבר הבריה אשר כרתה לזמרי, ויאמר לה אחיה: הקימות אתותי את דברי, כי זאת היא העצה היעוצה לך. הן זמרי

הוא גבר מצליח ומשכיל בכל דרכיו, ומה טוב שבתך בצלו בעת רעה, בהמר ארץ אפרים, כי ידברו נביאינו שלום אל עמנו להזק ידים רפות, אך קוה לשלום ואין טוב, ובפרוע פרעות בעם, מה טוב מחסה גבר חכם בעוז.

כן דבר כהן בית אל לאחותו, ולא יפלא עוד משושם את זמרי בדרכו על הסף: האח אחי וראשי! קראה קטורה, הנה אישי בא, שלום בואך זמרי גבר עמיתי, קרא הכהן בנפלו על צואריו, הנני מברך את אגודתכם, עשו חיל וצאו לפעלכם במועצות ודעת, וירדתם מצרימה לעשות נקמה בעוזיאל, אשר התל בעמנו במרמת ערומים, וישפוך בוז עליך אחותי ויחלל כבודך, ומדותם ראשונה פעלתו אל חיקו; ואתה זמרי ידידי, תלמד במצרים את משפטי כהניהם, והכמת חכמיהם מימי קדם, והביאות אותם הלום, וסמכתי ידי עליך, והיתה כהנתי לך מורשה.

הן לי הֲכִי איש ענה זמרי, גם עתה נמצא לקטורה אשתי נער בן יהודה, מר נפש, אשר חמתו נתכה כאש על שרי יהודה, כי עשקוהו מאד, את ידידות נפשו גזלו מבין זרועותיו, ואת נפשו השליכו מנגד אל פני המלחמה, ותושע לו זרועו למלט נפשו מחרב מלחמה, אך נפל בשבי אשר נהג רצין, בדמשק שמוהו בכלא, וישב במחשכים, ובנפול רצין ועמו ביד תגלת פלאסר מלך אשור, נקרא לנער דרור לשוב לארצו, אך מתעב הוא את ארצו ואת עמו, על כן השכילה קטורה לבחר בו.

התפאר עלי זמרי ידידי, ענתה קטורה: גם לי לב לדעת אנשים, נסיתי דבר אל העלם, ואראה כי נפשו גחלים תלהט באהבת נשים, באש קנאה ובחמת נקמה, על כן אמרתי עלם אשר אלה לו, יצלח לכל חפץ, גם רבה אמונתו בכל אשר ישמע, וכיונה פותה האמין לכל משאות שוא אשר ספרתי לו, לכן נשים יהִן מתעה בלחייו, למשכו בעבותות אהבה, ואל אשר יהיה רוחנו, שמה ילך, ואשר יעשה יצליח, אכן חק ברי יהיה לי, לירות לאנשי חרמי ולנשי עברתי; ואנכי טרם אדע, מה יהיה משפט הנער ומעשהו עמדי, עד אשר אבתנהו,

הגידה

תגידה נא אחי הכהן לזמרי אישי, כי סגולה אני לו.

אכן נאוה אחותי לך זמרי, ענה הכהן, הן טוט תהמוטט ארצנו! ובכחש ובתרמית אולי נרפא שבריה, זאת העצה היועצה לגוי ולאדם יחד; כן נתהלך עם אשור, מפניו נכנע, ומצרים נתן יד בסתר לרכב ולסוסים. כן הימים האלה לבית ישראל, כי כשלה ברחוב אמת, ונכחה לא תוכל לעבור בטח, על כן שמנו שקר מחסנו. כן הוא אלופי, ענה זמרי גם הוא. אך איה רעומה בתי? שאלה קטורה את אחיה הכהן, איה הצוררת נפשות?

ישנה היא, ענה הכהן, כי בנות שמרון רעותיה הביאו היום לבוקר ובחיהן, ותקראנה לה לאכול מזבחן ולשתות יין נסיכן, והנשים המו מיין עד נטות צללי ערב, ותשב רעומה הלום, חכלילת עינים מיין; אז נסיתי דבר אליה, ותגל לי כל מצפוני לבה, כי שומרת היא עברה לזכרי אביה, על דבר אמה אשר בגד בה, ושוגה היא באהבת גבור צעיר מבני יהודה, אשר חיים וחסד עשה עמה במלחמה, ותאמר ללכת אחריו, והוא חמק עבר, חלץ ממנה; ראו נא, כי היין בוגד, ולא כן תגיד בשערים, ובאהבתה את העלם ההוא, תקוץ מפני בחורי אפרים תפצי קרבתה, אשר יסובבוה כדבורים ובחלקות ישיתו לה, ירוממוה ויאדירוה בשערים, אך היא הקדישה אותם ליום התרוץ, ליום מחר, ועל במות ישחק תוכית את צעירי אפרים, עמודי ארצנו כי רופפו; התעלו מחר על במות ישחק?

הלא נעלה זמרי ידידי שמה? ענתה קטורה, נתחפש בהר בפני הלוט הלוט עלינו, ולא יכירנו איש, שם תראה זמרי את בתי בין בחורי אפרים, ככפירה בעדרי צאן. הלא באמה בתה, ענה זמרי בשחוק; הבה נראה מחר, מי הוא העלם אשר יזכה בעיניה. ומה ישמח לבי, במצא אותו נכון לפני, אם יהיה כלבבי, ענתה קטורה, אז אסיתהו בזכרי, ימלא הוא ארמונו בתולות יפות, ותאותו תפילהו ותמותתהו, אולי יצלח עמיהוד לזאת?

את כל אלה ימים יודיעו, ענה זמרי. כן היא, ענה

נֹכַח הכהן, והיום הזה יודיענו, כי עת היא לשתות. זאת דבר ויצו וישיבו משרתיו יין, וישתו עד חצות ליל, וזכרי אמר: אנסה דבר אל עמיהוד הנער, לשום אותו כלי למעשהו על פי צדקיהו; הן שמתי בפיו דברי גדופים וחרפה, אשר ידבר על נביאי בית אל באזני עמיהוד, והדברים כתובים עמי על הגליון אשר אתן לנביא, והגידם באזני עמיהוד, והשתומם על החזון, ואמר: אכן נביא בית אל יודע כל סתום וחתום.

השחר עלה, ונתניר כהן בית אל עולה אל מרום הרים, ששם בנוי היכל נחמד, נשען על עמודי שיש וקרוע חלונים, ההיכל הזה הוא מקדש בית אל, אשר היה לאבננף לבית ישראל מימי ממלכת ירבעם אשר עשה שני העגלים, וישם את האחד בבית אל, ואת השני בדן, ויאמר: אלה אלהיך ישראל; כי משך את לב בני ישראל בחבלי השוא, מדאגה מדבר, פן יעלו ירושלימה להשתחות לה׳ בהיכל קדשה, ונפתה לבם אל יהודה וקדשו, ונסבה הממלכה הראשונה לבית דוד, וזה החלו לעשות למו מקדש לבד ולהעביר מועד הגיהם; כי לעומת חג הסכות אשר עשו בני יהודה, בחמשה עשר לחדש השביעי, עשה ירבעם חג בחמשה עשר לחדש השמיני, ויהי החג הזה להגא לכל החרדים לדבר ה׳, ומקדשי בית אל ודן—לפח ולמוקש לשני בתי ישראל; ולמען תת עוז ותעצומות לעם ולאלהים החדשים, ברא ירבעם על מכון בית אל, כל תענוגות בני אדם, וכל מחמדי עין, ויבן במות ישחק, ובמות יער בין אשרות ועצים רעננים, שמה עלו הנשים לקטר לכל צבא השמים, והגברים קמו לצחק, שם כעוף התעופף כבודם.

הכהן בא אל היכלו, וינהרו אליו המונים המונים, וחצרותיו מלאו אדם כילק, והכהן זבח את זבחו, והנביא ראה בכבר, ויעז ויאמר: חזות קשה חזיתי על שונאיכם ומנדיכם בני יהודה האומרים: היכל ה׳ אתם, ובית אל יהיה לאון, ומקדשי ישראל חרבו, ואפרים יחת מעם; ועתה שמעו את החזון אשר חזיתי על יהודה וישראל, ראיתי גפן אדרת, רבת הענבים השולחת נטישותיה קדמה וימה, אל הברוש והאלון התומכים אותה, והנה גפן בוקק לעומתה, בודדת בהר מטעה, ורוח קדים

נשבה

נשבה, הגפן האדרת יראה ושקטה, ויהי הרוח לסער מתחולל ויעבור על הגפן הבודדת וישרשנה, ויכחש בה מקומה. הוי יהודה גפן בודדת, יושבת טבור הארץ בראש־הרים, הבוטחת ביפיה ובהיכלה, אך שוא מבטחך, כי הנה חזות קשה הֻגד לי. ציון שדה תחרש, ירושלים עיין תהיה, והר הבית לבמות יער, ועל ראש אפרים יציץ נזרו, יציץ ופרח על ראש גיא שמנים, ושמרון תנוב בשיבה והיתה לגפן אדרת; שמעו זאת בני אפרים, וידעתם כי לא מציון ומהיכלה, כי אם מבית אל יצא חזון ומשא ביד נביאיה.

והמון העם האוהבים משאות שוא, ודברים אין להם שחר, אשר הטיף למו ראש החווים, המון העם התענגו על רוב שלום אשר דבר להם חוזה השוא, ויאמרו איש אל רעהו: נגידים דבר לנו הנביא, רמות ונשגבות מראש כוכבים, קול מבשר שלום רב לאפרים, על כן לא נירא ממשא נביאי יהודה.

וכהני בית אל קראו נדבות, השמיעו, ויקריבו איש איש נדבת ידו, ויברך אותם הכהן ויאמר: לכו לשלום ועלזו בשמחה, כי אך טוב ושלום לנו בימים יבואו, והחוזה אמר: כל איש וכל אשה מרי נפש אלי יבואו אחר הצהרים, והגדתי להם דרכם.

בין המון הרב הזה, עמד גם דניאל עם צדקיהו, ודניאל סר וזעף מאד, כי לפני צאתו מהגלעד מת רעהו החולה, ומותו הוגה את רוחו מאד, בראותו, כי בודד הוא בארץ נבריה, על כן שש במצאו את צדקיהו נער נבון לפניו ונאמן רוח, אשר דבר על לבו וינחמהו, ויאמר: הבה ידידי נלכה מזה, כי כל דברי החוזה נשיאים ורוח, ואין גשם נדבות להשביע נפש שוקקה ולשמה רוח נכאה. כן אדמה גם אני, ענהו דניאל באנחה, הן חוזי בית אל מגנבי דברים מאת נביאי ירושלים, זאת החזות הקשה אשר חזה על ציון, שמעו אזני מפי מיכה המורשתי בשערי ציון.

לכן, ענהו צדקיהו, לכן הבה נלכה לראות את גיא החזיון על במות ישחק, שם תערוך רעומה קרב עם בחורי אפרים, ונקבצו אליך בני שרים ואלופים חפצי קרבתה, ואשר

יתשׁענה

יתקפנה, לו תפול רבת החן חבל בנעימים, מי יתנני מושך קשת ושולף חרב, כי עתה נסיתי דבר אליה גם אני, כי לא נכר לפני רעומה שוע לפני דל, כי אם גבור לפני חליש. הלא מלמד מלחמה אתה ידידי, ואם יש את נפשך להיות בסוד בחורים, שאל ממני ואביא לך חרב, קשת מגן ורמח מבית אחד מיודעי פה, וישמח לבי גם אני לראות עוזך ואולי תעלה ידך על יד רעומה, ונפלה לך חבל בנעימים, הן יפה היא מאד ורבת חן. הבה! ענה עמיהוד, הביאה לי מגן חרב וחנית, והנני ערוך לקרב. טוב הדבר, ענה צדקיהו; עלה על במות ישחק, כי זה כמעט יצא השמש, רעומה עוד תבוא שמה בצהרים, ואנכי אמהר לבוא אליך עם הנשק והמגן, לא תאחר מועד הקרב.

צדקיהו מהר לרוץ, ודניאל הנקוב עמיהוד, עלה על הר נחמד, שם בר נרחב מאד כעמק שוה, וסביבותיו יערות צומחי עצים רעננים, אשרות, ברושים ואלונים עבתים, מפה ומפה נראו תמרות עשן עולה, עתר ענן קטרת אשר קטרו שם הנשים, והמון אנשים רבה, גברים, נשים ועלמות אין מספר, נפוצים על ההרים ועושים הלולים, כל פנים פני להבים, כי יין ידליקם. ודניאל עובר בכל מקום, ועיניו בכל תצפינה, אולי יראה את סמל אהובתו ומשאת נפשו, ויפן כה וכה ואין, וילך ויבא אל בין האשרות, ששם במות לבעל, והנה שלחן ערוך, עליו בשר זבחים ויין ושכר, וגברים נשים ועלמות, משוטטים סביבותיהם, אוכלים, שותים, וחוגגים, ומשלי אפר ומהתלות ולצון ושחוק, נשמעים מכל עבר, נשי שמרון כפרות הבשן גועות, אומרות הב הב! הביאו ונשתה, ובנותיהן יוצאות לחול במחולות, וברגליהן תעכסנה לצודד נפשות. ודניאל התבונן כי אליו תשעינה עיני עלמות רבות, אשר הניפו לו יד, ותקראנה לו אל בין העבותים, אך זכר משאת נפשו וסמל אהבתו היה מגן לו, כי לא כן ראוה עיניו ביום צרתו, כי אותה ראה בוכיה ברות חן ותחנונים, ומה הוא רואה פה? כמעט שעבר מאלה, והנה מחזה אחר נראה לו, המון גברים נשים ועלמות, אוכלים אל ההרים, ושותים יין נסיכם, וכסבאים

סבואים

מבואים המו ויתרוננו מיין, ואיש אחד הלום יין, מראה פניו תבלת ארמרם, פצה פיו בנגינות שותי שכר, ויען ויאמר:

ארו יהודה, ארו יושביה,
כל שונאי ציון, כל אוהבי אפרים.
ארו יהודה, הלעיבו בנביאיה,
כל עולי בית אל, כל שותי יין.

ובדברו זאת שתד יין במזרק ויאמר: יחי אפרים ויחי דרך בית אל! ואחריו שתו שכורי אפרים, ופרות הבשן נשי שמרון, ויקראו בקול גדול: הן אפרים חיה יחיה גם יהיה לעם, ברכת הוריו לו מורשת יעקב, חיה יחיה חרף שואפיו בני יהודה, שונאינו ומנדינו ליום רעה, אשר יסיתו בנו את אשור.

חי דרך מצרים! ענה השני בקול נחר מחמת יין, הלא שמעתם היום את החזון אשר חזה נביא בית אל על יהודה. גם אנכי מצאתי חזון מאת הבעל, ענה השלישי גבר הלום יין, כל אשר יאמר לי יש גבורים ביהודה אנקר את עיניו, הלא באו גבורינו על יהודה כנשרי שמים על ארבת יונים, כל חץ אפרים הרבה אלמנות, ומר בכו יוני הגאיות, הנו תאניה ואניה.

המו מעי לנשי יהודה היפות, ענה עלם אחד רך, ועלמה אחת שמה ידה לפיו ותאמר: דבריך אלה ישובו אל גרונך, הזאת אהבתך אותי? כי יצאת למלחמה על יהודה, ונשיהם היפות נלחמו בך, גם שבוך שבי, עתה כאשר ידליקך היין הבוגד, עתה יצוף על לשונך דבר מר, וכהשך יענה פיך, עתה ידעתי כי אל בנות יהודה תערוג נפשך.

לא אל בנות יהודה, ענה העלם, כי אם אל בת אפרים, ואותה עיניך תראינה. העיני תראינה אותה? ענתה העלמה בפנים נזעמים. כן היא ידידות נפשי, ענה העלם, עיניך תראינה את רעומה בת זכרי משאת נפשי, חי דרך בית אל! כי אליה אני נושא את נפשי!

שומו שמים על בוגד כזה! ענתה העלמה ופניה רעמו. האומנם תשא נפשך אל רעומה? הלא היא צפע משרש נחש, ותפאת אמה לא תמתה, הלא תרותה היא בצפרן שמיר על

מצותה

מצהלה תעז, הוי רועה רוח! האף על זאת פקחת עיניך, ואם לה תערוג נפשך מה אני לך?

את לי כעגלה שלישיה, ענה העלם בפערו בשחוק פיו, כי עוד אחרת אהבתי לפני רעומה בשבתי בגלעד, בעוד חכך משכני גשקפתי, ואראה אותה עוברת ברחוב, יצאתי מביתי, בקשתיה ולא מצאתיה עוד, לכן דעי לך עגלה שלישיה, כי אם תהיה לי כפרה סוררה, ורעיתיך במקל חובלים.

עוד דניאל שומע את דברי העלם והעלמה, ואת מצהלות הלומי יין אשר שחקו על המהתלות האלה, וישא עיניו וירא, והנה נער אחד מיודעו עומד תחת אשרה, חניתו מעוכה בארץ וחרבו הגורה על ירכו, ועיניו מצפות דרך הככר, ויגש אליו דניאל ויחרד העלם אליו ויקרא: דניאל בן ארוני! האח עודך חי! ויהם דניאל את הנער ויאמר: אל נא יואח! אל נא תקרא לי פה דניאל, כי בנפשי הוא, קרא לי עמיהוד, זה שמי במקום הזה, והיה כי ישאלך איש לבית אבי ואמרת: כי פעם אחת ראיתני בציון ותכירני פה, ועתה הגידה נא לי, איך באת הלום?

את יום צרתנו הנני מזכיר הפעם, ענה יואח, עזריקם אביך מצאני בן חיל, ויבחר בי לעמוד לפניו ולהיות נערו נושא כליו, אוי נא לי, כי לא שבותי לראשו ביום נשק, כי זכרי איש הדמים הרגו, ואותי העמיד חי, ויתן לי את חליצתו ואת חניתו, וישימני במספר נעריו, וברדתו מצרימה, לקחתני רעומה בתו האיומה לנושא כליה, בקרבות אשר תערוך עם בחורי אפרים, אשר לא יתיצבו בפניה, כי לביאה היא, ורק לי היא נוטה חסד, באשר תקוה נשקפה לה, למצא על ידי את העלם אשר גברה ידה עליו במלחמה, ותעש עמו חיים וחסד, ולא הניפה חרבה עליו, וישבע להיות לה עבד עולם, ויחלל שבועתו. כי ברח ממנה, ועברתה שמורה לו. כל החזיון הזה שקר, ענה דניאל, ויהי להפך, כי החיים וחסד עשה העלם עמה, ותשא רעומה עיניה אליו באהבה נצחת, והוא חלץ ממנה.

כן התבוננתי בה גם אני ענה יואח; כי מדי דברה בו

תמיד

חמה אין לה, ולא לעשות בו נקמה תבקשהו, כי אם לעשור עמו חוזה ולכרת לו ברית, הלא תגיד לי אדוני מי העלם ההוא ?

עוד חזון למועד, ענהו דניאל, חכה לי מעט, כי הנני גם אני לנסות דבר אל רעומה בקרב, ואתה אל תתמה על החפץ, כי לא אהבתה אבקש, כי איך אקח את בת קטורה השדודה וזכרי השודד ? אך רוח אחרת בלבבי, ואתה אל תבהל ברוחך, יתאזרו בחורי אפרים עוז, ללכדה ברות אהבה וחשק, ורוח אחרת תעודדני לעשות חיל, רק היה נאמן לבי ארוניך, אולי ירחמני שדי אשר המר לי, וזכרתיך כטוב לי.

עודנו מדבר, והנה להקת רוכבים באים מבין יער האלונים אשר למולם, בחורי אפרים לבושי מכלול, כלם אחוזי חרב מלמדי מלחמה, ועלמה איומה ורבת חן בראשם, פניה פני להבים, ועיניה נוצצות כלפידים, יושבת על סוס מצרים, יהיר בענקים ובשהרונים אשר בצוארו, ויותר כהמה—ברוכבתו הערוכה לקרב ; הנה צוארה העתק לבוש רעמה משבצות זהב לבושה, רהב שולים, ובנפותיו כנס מתנוססות מרוח הצרור בהן, ברוץ סוסה כשטף עובר. ובגשתה אל מקום במות ישחק, והנה קול אחד מבחורי אפרים קורא : סורו סורו, פנו דרך לתפארת אפרים, תפארת גבוריה, והדרת אביריה. הבו גודל לרעומה, קרא השני, להדר כבודה ולחרב גאותה, החוצבת רהב, המפללת חללים.

והמון החוגגים קראו קול אחד: תחיה רעומה רות גבורתנו ! רעומה ירדה מעל סוסה, ותגש אל השלחן הערוך, ותשב בין נשי שמרון, ויאמר העלם האחד : מה לך לביאה בין פרות הבשן ?. כן דברת, ענתה העלמה העוינת את רעומה בסמל הקנאה לה, כן ידידי דברת, הלביאה הזאת למדה רק טרף גברים, ואשר לא תתנק היא, תבחר מחנק נפשו. אם לביאה אני, ענתה רעומה את העלמה בגאוה וגאון, הלא יכירני מקומי בין בני שחץ, ובין גורי אריות רבצי, ומה לי והלד ולעכבר, היהיו טרף לשני ? הלא תרמסם רגלי, ואתן נשי אפרים הכבודות, שמענה ריבי עם צעירי אפרים חפצי קרבתי, לא בחיל ולא בכח כי אם באות נפשם, ואנכי

חפצה קרבות לנסות גבורתם במלחמה, ואבינה בבנים ואין בם איש חיל אשר יתיצב לפני, כאשר ראיתי נער אחד בין בני יהודה אזור חיל למלחמה, אשר גאות עשה לעיני בקרב גאותו, חצב בצעירי אפרים ההולכים לרגלי, ויפלו לפניו חללים, ואִוָּתֵר אני לבדי, וגם עמי נאבק בחיל וכח כרוב שכל, אמנם עיפה נפשו לכפירה האחת באפרים; חפצתי לעשות אתו כלה, ויתחנן אלי הנער, הרבה אלי תחנונים לעשות עמו חיים וחסד, וישבע להיות לי עבד עולם; ואנכי כאשה רבת חסד, ברגז רחם זכרתי, והנער ברח מידי ביום ההוא, מי יתן ידעתי ואמצאהו, כי עתה טרפתי נפשו באפי. ודעו לכם צעירי אפרים עליזי גאוה, כי לא בגבורתכם הרגתם בבני יהודה הגבורים, כי אם בחמת ה׳ עליהם, כאשר דבר עודד בשערי שמרון, הוא אשר דברתי: לביאה אני ובין נורי אריות רבצי, וצעירי אפרים עם לא עצום כשפנים, על כן לא אבחר בתעלוליהם, ובקהלם אל יחד כבודי, ובכל זאת נעתרתי לצעירי אפרים אלה, לנסות כיום את כחם בקרב, אחד אחד יערכו לקראתי, ואם יתקפני האחד, ותמו קרבות, כי לו אני, ואם פצועים ישובו מלפני בבשת פנים, אז תרדו בני אפרים מאשור, כי יבא בארצנו, תרדו, כי רק כפירה אחת לכם!

עודנה מדברת והנה יואה בא עם דניאל ויאמר: העלם הזה ושמו עמיהוד מבני יהודה הוא, ונפשו חפצה לנסות כחו עמך גברתי בקרב, ורעומה הביטה אל מראה העלם ואל חין ערכו ותאמר אל דניאל: הנני למלא משאלתך, אך היה נכון להיות ראשון לקרב בעוד זרועי מושלה לי, בעופפי חרבי עליך בעים רוחי, ואם לא יפול לבך עליך, הכון לקראתי, כי בטרם ינטו צללי ערב ונודע משפטך בעמק החרוץ לשבט או לחסד, ואם דבר לך באדם העיר, דבר דבריך כי עוד היום גדול, ואני עוד אעלה פה עולתי ואקריב שלמי, ואכלתי בצהרים; היש לך קרוב או מודע פה, אשר ישמח ברוממותיך או יבכה על מפלתך?

רבתי בעלמות, שרתי באפרים, ענה העלם, והנני באפרים

באפרים כעלה נדף, כי יהודה עמי הדפני, השליך נפשי מנגד, הקדישני ליום הרגה, את הורי אכלה חרב מלכי הברית, בגפי אני, אחרי מות רעי החולה בגלעד, ואני נותרתי עתה כערער בערבה, ואם עלה גדף תערוץ ידך מי יבכה לי? אך מי ידמה לי אם תקרבני ימינך.

ורעומה שמעה דבריו בהביטה אליו במנוד ראש ותאמר: אך יקר כבודי בעיני הורי, קרובי ומיודעי, ואם תתקפני, והייתי שחוק לכל עמי, כי יאמרו באפרים ובכל שבטי ישראל, הזאת לך רעומה האיומה, איך היה עוז לבשת? כי בא הצעיר באלפי יהודה, השיב אחור ימינך, לכן הכון לקראתי, כי ראשון אתה עמי להפצי קרבות, אנכי אתאזר עז, ואתה קום קרא אל אלהיך!

זאת דברה, ותקרא ליואח נערה ותאמר לו: משמרת הוא עסך, כי בן עמך הוא. ובחורי אפרים השתוממו על המראה ויתמהו איש אל רעהו ויתלחשו עליו, ורעומה אמרה: לאט לו לנער, ראשון הוא למקרשי אשר הקדשתי ליום קרב וכל הנוגע בו כנוגע בבבת עיני, הן שומרים אפקיד עליו מסביב, כי קדוש הוא להרגי אחרי פצותי פי אליו.

ודניאל שמע דבריה ויקד וישתחוה לפניה, ויפן וילך עם יואח. הם הרחיקו ללכת, והנה שנים נגשו אל רעומה, ופניהם פני הלוט, כי מסכות נסוכות עליהם, וקול קורא אליה: רעומה! ורעומה הכירה את קול קטורה אמה, ותנופף ידה לה להטותה אל מקום לא אדם בו, שם אמרה לו קטורה הנה צדקיהו לפניך בתי, בכל בית יהושבע נאמן הוא, ואבישג שפחתה הנשאה עיניה ונפשה אליו, תגלה לו כל דבר סתר, ומפיה נגלה לו, כי שולמית, יושבת הלבנון, יעודה לאליפלט אחד מבחורי יהודה הגבורים, אשר גאות עשה במלחמה תמיד, הוא העלם הנחמד, אשר ראית במלחמת פקח ורצין על יהודה, הן אמון הוא אצל מרים אשת עברתנו, ושלוח הוא עם המלאכים אשר שלח אחז אשורה, ויהושבע מצפה דרך בואו ברחוב שערי דמשק, אלה הם הדברים אשר גלתה אבישג לצדקיהו בעת הזאת: גם הגידה לו, כי שולמית

התעלפה מדברי יהושבע, וטרם תדע מה שרש דבר נמצא בה. הן אבישג עתה פה, כי נתנה אותה גברתה לראות במות ישחק בבית אל, והיא מסורת עתה לשוב אל גברתה לכן היי נכונה בתי לקראתי לפנות ערב, ויעצנו מה לעשות?

ורעומה שמעה את הדבורים האלה, ויפג לבה, ולא יכלה דבר, והנה שני צעירי אפרים באים ויאמרו לה: השרים והשרות חלו פניך רעומה שרתי באפרים, לשוב אליהם, כי אם אין פניך אתם, ונפוצו על ההרים, וערבה כל שמחה. ירעומה אמרה אל אמה: נכונה אני לפנות ערב, כי אז נדבר. זאת דברה, ותשב בלי חמדה אל סוד העליזים.

יד.

וקול המון בהרים, ששם מקדשי בית אל, וגם מזבחות לבעל כגלים על תלמי שדי, כי הרבה אפרים מזבחות לחטוא; הכהנים זובחים את זבחיהם, ונביאי הבעל משתגעים ורוקדים כשעירים סביבותיהם, מתגודדים כמשפטם בחרבות וברמחים, עד שפך דם עליהם, לב התל—הטה אותם, ויחשבו כי בזאת תנוח עליהם הרוח. ובני אפרים ובנותיהם אוכלים אל ההרים, שותים, חוגגים, מיין אשר ידליקם. המו ויתגעשו, ולבם כתנור בוער מאופה. ובעת עצמו משובותיהם שמו למו סתר פנים, ומפני המסכה הנסוכה על פני בחורים ובתולות ופני הלוט הלוט, לא ידע איש את רעהו ואשה את רעותה פנים אל פנים. זאת היא העיר בית אל, וממנה יצאה התנופה אל כל יושבי הארץ.

ודניאל הלך עם יואח הנלוה אליו, ויעמדו יחד תחת אלון אשר מול אחד מזבחות הבעל, ויאמר דניאל אל יואח: אולי בחפזי פציתי פי אל רעומה, ושפתיה ענו בה כי תבז לי בלבה, ותקדישני ליום הרגה, גם התאזר עוז ותשוב תתפלא בי להכריעני, למען רבות קלון על יהודה ותרפת עמי אשא בכל זאת לא ירך לבבי, כי אמיץ לב אני, ולא נכחד עצם ממך; לכן אתה ומתי, דברתי, אף נדרתי בצר לי לעשות

נקמה בזכרי, אשר שפך דם אבי, ולא אשוב מנגה, כי מה אני אחרי מות אבי ומה חיי; גם זאת אהבתי בעת צרתי, לא נמצאה לי פה, קצתי בחיי, לכן אשליך נפשי מנגד, כי מה תקותי בחיים.

אל נא אדוני, ענה יואח, אל נא יפול לבך על רעומה כי אשר אחזה לי אני, תתאו יפיך בלבה ותחריש באהבתה. ולמען תת לה פתחון פה לפני שרי אפרים ושדותיהם, תערוך עמך קרב על במות ישתק, ונלחמה אליך ולא תוכל לך. לכן חזק מתנים והתאושש! הן חרבה לא תבוא בלבך, גם לא תתוה תו על מצחך, ולא תשרוט בה שרטת בבשרך.

עודם עומדים בצל האלון, והנה להקת שכורי אפרים מתרוננים מיין, גם בחורים שובבים ובתולות משובות, ופניהם פני הלוט הלוט. ויקרא אחד מהם ויאמר: גשו הלום, הנה בן יהודה הערוך לקרב עם רעומה, הביטו נא אל מראהו. עודנו מדבר, והנה כל העדה הזאת הקיפו עליו, ויאמר האחת: הן מראהו כערער בערבה, לבו חם ונהפכו פניו לירקון. לא הטבת לראות, ענה השני, מראהו כערבי במדבר, עוד מעט וקבצו פניו פארור, וחשך משחור תארו, והיה כעצב נבזה נפוץ, כאשר תנוח עליו יד רעומה. אל נא אחי, ענה השלישי, אל נא תדברו תפל, כי מה דמות תערכו לו; לא כן אראהו אני, הן מראהו עתה ככבש במרחב, כי יחזה לו מרחוק מרעה טוב את רעומה, עוד מעט והנה הוא ככבש אלוף יובל לטבח, ראו נא גם לכבש אזנים קשובות, על כן נבהלו עצמיו בשמעו, כי רעומה לא עצם מעצמיו; כן היא, חי דרך בית אל!

הן בלבכם שגיתם ביין, ענה הרביעי, על כן לא תחזו נכחות, הן העלם הזה יספר כל עצמותיו, כי עוד מעט, ונפזרו עצמיו מחרב רעומה, ולא ידע ספורות למו, אך אל תירא כבש תמים, כי ילקטו לאחד אחד וזרום במזרה, ונשרפו לסיד, וקבורת חמור גרם ההיה למו.

הוי נחשים צפעונים אשר אין להם לחש! ענה קול אשה. אזי גברים נבערים מדעת, הלא נר העלם הזה בתוכנו, לכן אל

תוסיפו

הוסיפו להאבה נפש דאבה, כי טרם תדעו אחריתו : ואשר אחוזה לי אני, הן אחרית לו שלום, אם יבחר בתרמית.

הן נביאה בתוכנו, ואנחנו לא ידענו, קרא אחד, מי יתן תלה אחר פני לבושה. הס! ענו קולות רבים, אל יעוז איש לגלות בהר הזה פני הלוט הלוט, פן יבלע לו. החרישו לי. יאדברה אני עם העלם הזה, קרא קול אחר, החרישו לי שכורים ושכורות, כי נגידים אדבר. ויהס את השכורים, ושאונם קם לדממה, ויען הדובר ויאמר:

הוי בן יהודה! עלם יהיר, מי מסך בקרבך רוח עועים, רוח שגעון, להתערב עם רעומה ולהתחרות אתה? כי ברוב גאונך זמות, לשום בין כוכבי שמרון קנך, ועיניך רמו להביט אל בת זכרי גבור אפרים, אך חצה השנון כעוף השמים, יור דך פלאים, הלא היא תחת גבורים, ובאבירים תתקלס, האומרה בלבבה, אני ואפסי עוד, כי שמיר ושית היא במלחמה, ומפניה אשתוללו כל גבורי יהודה, כי כסופה וסערה היה דרכה, ותך אותם אחור, ואתה שרוד מה תעשה? הלא בשטף עובר תפיל החרב מידך, שבבים תהיה, ותקעו עליך כף כל עליזי גאותה, ואמרו: הנה בן יהודה על במותיו חלל! והיית בלהות לכל רואיך, ונשאת כלמתך את יורדי בור אשר מידה נגזרו, לכן הניחה את הכפירה לגורי אריות, ואתה לך אל השפנים.

שים קנצי למלין, וקץ לדברי רות, ענה שנית קול האשה ודניאל הכיר קולה כקול קטורה, בראשית דברה אליו במלון גלעד. עדת המרעים האלה נפוצה על ההרים, ומסכה אחרת אשר עמדה מרחוק, נגשה עתה אל דניאל הנדהם, ותאמר לו: דבר סתר לי אליך, ויגופף דניאל ידו ליואח, וירחק ממנו. והמסכה ענתה ואמרה, האח ראתה עיני! ראות פניך לא פללתי כענבים במדבר מצאתיך, וכשושנה נחמדה בעמק עכור הזה. אתה חותם תכנית וכליל יופי, מה לך פה בין שכורי אפרים. אשר בבחש יסובבוך, השיאוך גם יכלו לך, ויפתוך להתחרות בקרב עם רעומה הלביאה בת הכפירה קטורה, הסרה והנטהרה, הטוכרת גוים בזנוניה ומשפחות בכשפיה, מה לך ולבתה השוכר התולה מלדת, מבטן ומהריון? תשכל מנשים אמה, כאשר

שכלה

שכלה מנשים הרבה בחורי יהודה, אין זאת כי אם עצת יועץ בליעל המתנקש בנפשך, כי כל איש וכל אשה אשר אתה רואה פה, כלם צוררי יהודה שומרי צלעך, הלא ידעת אם לא שמעת, רעומה איומה מאד, השולחת רזון בבחורי אפרים. הצודדת נפשות בכשפיה, והמורפת צעירים בחרבה, על כן אגיד לך, כי אנוש לשברך, ומידך זאת לך, כי התאוית יום אנוש; שא עיניך וראה, כי סבבוך סירים סבוכים, ערת מרעים אשר יצורוך למדחפות, אך עוד לא רחקה ממך ישועה, אם לא רחק ה' מכליותיך, ואם נגע ה' בלבך, עזב נא המכשלות את הרשעים, עזוב בגדך, וערום תנוס מזה, לכה עמדי, ואקחך אל שורק נטוע בגן אלהים, אל גפן אדרת אשר ציץ עלומיה חן ויופי, לא שערוה כל אוהבי פאר, ופריה— צדקה חסד וחמלה, נחלת צבי תהיה לך ואתה תהיה לה כהלל בן שחר, ותברכני נפשכם יחד. אך למה תחריש ולא תענה? הה! לבך עזבך, חושה נא והצילה נפשך, היקרה לנפש תדרשך.

ומי את, כי כן תגודי לי? שאל דניאל, איפו ראיתני, ואיה הנפש אשר תדרשני? מי היא ומה מולדתה ועמה?.

לא אגיד לך פה שמץ דבר, ענתה האשה אשר מסכה נסוכה עליה, קומה ולכי עמדי.

הנה בן יהודה אשר אתה מבקש, ענה קול מאחרי דניאל, ויפן דניאל אליו ויאמר: ומה לך אלי? ויאמר אליו הנער הנגש אליו: הנני שלוח אליך קשה, כה אמרה לך רעומה, אל ישיאך לבך להמלט מבית אל, כי שומרים הפקידה עליך מסביב, זאת דבר ויפן וילך. והאשה שמעה, נאנחה ותשב אחור בספקה כף, בראותה כי נותלה אבדה תקותה למלט נפש העלם; ודניאל אמר אל יואח! אחרי שובי נחמתי, ואקלל את יום צאתי מגלעד ללכת לבית אל, כי רק זרות תראינה עיני, אך תהפוכות תשמענה אזני פה, ואין מנוס ומפלט.

עודנו מדבר, והנה עדת שכורים רועשים והומים, ואחד מהם נגש אליו, ויבט אל מראהו ויאמר: האתה זה בן יהודה הערוך לקרב? התדע כי קרוב לבא עתך, וטרם בא

השמש תבוא בתחתיות ארץ, חי דרך בית אל! אם יעמוד ראשך עליך היום, כי כלה ונחרצה רעומה עישה עמך, הן ראשך עליך כראש שבלת, הלא מודעת היא רעומה, בשלחה ידה להלמות עמלים, ונפלו לפניה בחורים כשבלים מאחרי הקוצר, ואתה אל תעשה בנפשך שקר להתחרות אתה, הן אזני שמעו באמרה לך: קום קרא לאלהיך, ההצל הציל אלהי ציון את בני יהודה מיד רצין מלך ארם, ובן רמליהו מלך ישראל? כי יציל אותך מיד רעומה, אשר תזבח עתה זבחיה לכמוש אלהי מואב ולאלהי דן, ולבעלים ולעשתרות; ואתה מחשה, החזק גם אתה במעוזה, אולי תוכל הועיל.

ודניאל אשר שמע נאצות וקול פחרים, מפי שכורי אפרים מבלי ענות דבר, נהם עתה על אולתו אשר עשה, ויפן כה וכה, לבקש את האשה אשר דברה על לבו, ותמשכהו חסד אל נפש יקרה, אשר מלאה פיה תהלתה; ויאמר בלבו, ומי יודע אולי היא היפה-פיה הנשקפה אליו בגלעד ביום צרתו, בהשתפך עליו נפשו, וזרם דמעה עבר על לחייו, והנה צדקיהו בא ובידו חרב וחנית, גם מגן וצנה, ויאמר אליו: שא נא לי עמיהוד רעי, כי אחותי עד כה, ולא פשעי, כי מודעי אשר לו הנשק משך ידו את לוצצים הלומי יין, ולא נתנני ללכת, עד אשר אלחם במנעמיהם, ואשתה יינם ממכו לי, אכלתי בשר עגלי מרבק, שתיתי יין ושכר, רויתי נפשי השוקקה, מעדנים ומאכל תאוה, ראיתי אור וחיים, גם נתנו לי משאת כסף, ובלילה יעשו בהר הזה משתה שמנים, ואכלו ושתו ורקדו בחורים ובתולות לקול מנגנים. הן צעירי אפרים חפצי חיים ישמחו יעלזו ויתענגו, ואנחנו הלא כחגבים למולם, כי קשי יום אנחנו, הן בית אל הבל, ואך הבל יהמיון כל דורשיו, ובכל זאת נפשי חפצה בגל מחמדיהם, ומה בצע כי נלך קדורנית? שמעה נא ידידי, בלכתי לבוא הלום ראיתי את רעומה בהמון שרים ושרות עלזי לב, כלם אליה יפנו ואליה יצהלו, ומה מאשר הנער אשר תפול לו רעומה חבל בנעימים; הותילה ידידי, כי אשר אחזה לי אני לא עת קרב ומלחמה לרעומה היום, ואתה תוכל לה, אז אשיש

אתך

אתך משוש, כי מי ידמה לך, אך מה לך ידידי כי הבגה עוד? הלרעך תבכה כי הלך למנוחות, הלא אותי שלח אלהים לפניך, להיות לך לרוח עצה בצר לך, הלא אחים ורעים אנחנו, כי כמוך משלח ונעזב אני לנפשי, את אבי לא ידעתי, ואמי העניה מבקשת טרף מידי, ובבל צרתי לא צר לי, ולא אתן עצבון ויגון למשל בי, כי אם אבקש תמיד שעשועים משמחי לב, ועתה מה לנו ולעצבון, הלא צעירים עודנו לימים, ומי יודע, אולי יום מחר יביא לנו רוחה וברכה בכנפיו? הלא יפיפית גם חכמת, ובאלה תשכיל ותצליח, גם תושע ידך לך וקרנך תרום בכבוד, כי חליפות וצבא לאנוש עלי ארץ, הלא חכם לבך, התאושש והתעודד ואלהים יסעדך·

הן אלמן אנכי מאלוה, ענהו דניאל, וחכמת מה לי, ומה תפארתי וגבורתי, כי אבטח במו? עודני רך וצעיר, ומה רבו החליפות אשר עברו עלי, הזה שוכב הייתי בירחי קדם, ושלות השקט היתה רפידתי, בן עברו ימי נעורי, אז הקיצותי מקול תרועת מלחמה, כמעט עברה חזתי בשלח, ויצילני אלהים מחרב מלחמה, ויושיבני במחשכים, ואנכי לא ידעתי אל מי אקרא בצר לי, ולפני מי אשפוך שיחי, צעקתי מנהמת לבי, בכיתי באין אמר ודברים, יגעתי באנחתי ולא הונח לי, שועתי ולא מצאתי רוחה לנפשי, עד בוא יום אורי וישעי, כי נפתח בית כלאי, וקול קרא לי דרור, שמחתי, עלצתי יאגילה בישועתי, ולא ידעתי, למי אשיב תודות, וכצרתי כן תודתי כבדה על לבי, חזיתי כי עם אל אלהיו ידרוש, ובשמו ילך ויגבר חילים, וכגוי באדם יחד, כי איש איש יקרא אל אלהיו, כבוא עליו צרה, ויודה לו כטוב חלקו, ואנכי בדד גלמוד, נער הייתי גם גדלתי, ולא ידעתי מה אלי וציר ישועתי ימה תנחמני תפארתי אשר עלי, הלא כסוס כפרד אני, אשר לבישו צוארו רעמה וישימו עליו רסן, כי כן היתה תפארתי לי עתה רסן מתעה, או מה אתהלל באור חכמה הזרוע לי דמיונו כזהר הרקיע, וככוכבי השמים ומאורותיהם, המזהירים על פני נהל, ולא ידעו מימיו, כי אור נגה עליהם, כי כן לא תדע נפשי מה האור הזה אשר יאיר אל עבר פניה.

את

את הדברים האלה דבר דניאל במרי שיחו, בעמדו תחת האלון ולא התבונן, כי אזני איש מבלעדי צדקיהו קשובות לדבריו, והנה קול קורא מאחריו, מה לך ידידי, כי כן נפשך עליך תשוח? ויפן דניאל ויבט מאחריו, והנה עמרי נצב עליו, ויאמר דניאל: הלא שמעת שיחתי, ואתה הלא איש בחצי ימיך, גם שיבה זרקה בך, הורני נא, איפוא אמצא אל קרוב לי בהשתוחח עלי נפשי.

אכן ענה עמרי, כן יתנודד גבר אשר אדרה אמונה מלבו, כלה תמה נכרתה מקרבו, הלא עליך משל אשא ומליצה חידות לאמר: מאורות הרקיע הזהירו בים שוקט, ויתפאר הים ויאמר לארץ: ראי נא, מה אורו פני, ומה חשכו פניך, עוד הים מתהלל, והנה רוח סערה מכה בו גלים ומשברים, כל פנים קלקל, וינהם הים ויזעף ויהי לחרדת אלהים, והארץ ראתה ושקטה; כי כן אור חכמה זרוע לנפשך, עודך מתהלל בה, והנה יגון קודר עוכר נפשך, ושבר על שבר כמשברי ים, משברים את לבבך לגרש זדון מקרבו, אז כהתה רוחך, חכמת אדם התבלעה, על כן נפשך תהמה ותנהם כנהמת ים, ואתה הולך שולל בקרב צרה, מידך ידידי זאת לך, כי בטחת בחכמתך, הלא האיש הנשען על בינתו, במחרף נפשו לעבור ארחות ימים בסירת דוגה, אשר פעם ישאוה משברים השמימה, ופעם—יגלגלוה גלים ויורידוה תהום רבה, והאדם היושב בה היה לחרדת אלהים; ואולם אניה בנויה מאז, אשר רב החובל הנוהג בה יודע בים דרך, והמלחים נסו להחזיק במשוט ולשוט על מים אדירים. ועתה מה אנית אפרים? הלא בית אל, מי רב החובל בה? הלא ראש החוזים, ומי מלחיה? הלא חבר כהנינו ונביאינו; אכן עדת קדושים יחד חבר כהנינו, נביאי בית אל אנשי רוח המה, ואף כי ראש החוזים, איש חמופת אשר כל סתום לא עממוהו, כי לו נגלה כל סוד, נחשפו תעלומות, נתכנו עלילות, וכל חזון נפרץ לפניו, הוא כל רחוק יראה, ולימים יצרו יביט, גם יגזור אמר ויקום לו, שמעה נא בן יהודה, אם לבבך אנוש, הלא צרי בגלעד, ואם רוחך כהה והשבה, הלא מזור בבית אל, הן אובד דרך

אתה, הפשהו וחקרהו, ובבית אל תמצאנו, הגדתי לך דרכך והנני הולך לדרכי.

זאת דבר עמרי וילך לו, וצדקיהו הניע אחריו ראש ויאמר: הוי טחי תפל, פתאים מאמינים לכל דבר, אנכי באות נפשי אעלה בית אל, לראות המון חוגג בחורים ובתולות, ולא לבקש דרך ה'; הן חקר אלוה אם נבקש, נעו מעגלותיו, ולא נבוא עד תכונתו, שאל בני איש, איה אלהים? ועדת לאומים הסובבך, אלה יהללו לך אלהי דמשק, אלה את כמוש אלהי מואב, ואלה את דגון אלהי עקרון, בני אפרים יורוך דרכי דן, בית אל והגלגל, ובני יהודה ירזמון לך מסלות ציון, ואתה כמתעתע מבלי דעת, אל מי מקדושים תפנה; הן זאת ידעתי, כי נביאי בית אל טחי תפל, מצפצפים הם ומהגים דברים אין להם שחר.

כן אנכי עמרי, ענה דניאל באנחה, אנכי בארץ יהודה נולדתי, בארם גליתי, אך בית אל עליתי, התבוננתי ואראה, כי כל דרכי איש ישר בעיניו, ודרך רעהו נלוז ועקש נחשב לו, נביאי ציון ישימו תהלה בנביאי שמרון, ונביאי שמרון ילעיגו בנביאי ציון, כן יקלעון עמים מקצה תבל ועד קצותיה, יטלטלוך טלטלה גבר, ואתה נבוך מבלי מצא נתיב לרגליך, אכן אל מסתתר! ולא נבוא עד תכונתו.

שמעה לי ידידי, ענה צדקיהו, הנני לנסות דבר אל ראש החוזים, אשר רוסם שמו תחת לשון כל הדורשים בו, אראה, ההו יבקשו נתיבות בית אל, אם יש בם מועיל, ואם יש את נפשך, לכה גם אתה עמי, נשאלהו דבר סתר, ויגיד לנו, ואם לא ידע לענות דבר לאשורו, כי עתה אנקר את עיניו, כי מדוע יעור נוכל ערום אחד, עיני רבבות אלפי ישראל?

אלכה גם אני, ענה דניאל, אשאלהו לאחריתי, התרום ידי בקרב עם רעומה, ועוד אחת אשאלהו, והיא ראשית הגיוני, איה היפה-פיה אשר ראיתי בגלעד, ואשר בה אהגה תמיד? ואם שתי אלה יגיד לי, והיה לי כמלאך אלהים; אך אשרך ידידי, לך אל רעומה ושאל את פיה בשמי: האלך לדרוש בנביא בית אל, פן אאחר מועד הקרב.

הנני להשלים המפץ, ענה צדקיהו וילך, ודניאל נותר עם יואת, והוא תפוש ברוב שרעפיו בקרבו, עיניו צופיות תמרות עשן הקטרת העולה בין האשרות, ובהלך נפשו ענה ואמר: אביט אל ארץ מתחת, אשא מרום עיני, אשאל אתכם מאורי אור, שמש, ירח וכוכבים, מי קרא אתכם מחשבת תהו, ומי צוה אתכם מאין, ותעמדו יחד? הליכות עולם לכם, יומם ולילה לא תשבותו, כן תסבו וכן תקיפו תקופתכם, ועתה אם אדונים אתם, מדוע לא תשקטו במכונכם? אכן משרתי עליון יאמר לכם, ולא אלהים אתם, כן יגידו השמים, אשיח לארץ ותורני דעת לאמר: גם האשרות האלה, אשר נקדשו בין בני אפרים, גם הם מתכחשות לעובדיהן, וברגש ענפיהן אשמע קול, כמו מתלחשים הן, בקול דממה דקה לאמר: אכן אל מסתתר! בשמים חביון עוזו, והארץ וכל צבאה, שמעה שמץ גדולתו. אנא אל הכבוד הערה נא רוח ממרום על רועי לבב, וידעו היצורים את יוצרם.

עודנו מדבר אל לבו, והנה צדקיהו בא ויאמר: רעומה עתה בסוד עליזים, בין שרי אפרים ושרותיהן, כלמו הלומי יין, שמחים מפזזים ומכרכרים לקול עוגב, והקרב עם בן יהודה נשכח מלבה, אך ראיתי המונים המונים, אשר ינהרו אל הנביא, הבה נלכה גם אנחנו לדרוש בנביא, ולשמוע מה יגיד לנו, נהיה כאחד רבבות אפרים לשמוע שיח תפל, היש לך תשורה להקריב לנביא?

יש עמדי כסף, ענה דניאל, והנני ללכת אתך ולנסות דבר אליו, כי איך אצא מבית אל ופני הנביא לא ראיתי? אולי יגיד לי מאומה על דבר משאת נפשי, ומה אחריתי גם אני, כי נבקה רוחי בקרבי.

עודנו מדבר, והנה רץ אחד בסוס בא בקצר רוח, ויאמר אל יואה: תושה מהרה אל רעומה גברתנו, ואני אשאר פה תחתך, להיות שומר לעלם הזה עד שוב, הנה העלם בא אל מקדש בית אל לדרש בנביא, ענהו יואה. ויפן וירץ אל רעומה, וצדקיהו ודניאל באו אל בית הנביא אשר בחצרות מקדש בית אל.

טו

הנביא אשר אליו רבים ידרשו, ישב בעת ההיא בלשכה מלא רוח חזיונות שוא, לפניו ינגנו מנגנים בכנור ועוגב, וחצרות המקדש מלאו אדם כילם, המון רב מאד, גם עורים, פסחים, אנשי מכאובות וידועי חולי, עקרה ויולדת שבעה, קהל גדול באו שמה, קשי יום יחלו פני הנביא במנחה, ידרשוהו על דרכם הנסתרה, ושלוי עולם—לבל תבוא עליהם צרה, ולמען יחילו דרכיהם בכל עת; המון העם איש את רעהו ידחקון, ומשרת הנביא רובץ כחטאת לפתחו, ויעבירם אחד אחד כצאן על ידי מונה, ויאמר: מתן אדם ירחיב לו!

וצדקיהו הדף את המון העם בארבות ידיו מעבר מזה ומזה, כאניה גוזרת גלי ים, ודניאל הולך אחריו, ובגשתם עד הנביא, הקריב לו צדקיהו את המתן אשר הכין לו, ויעט בו הנביא ויבעט במנחתו, ויאמר: מנחתך מנחת שוא, הלנקר עיני אתה אומר? הלא כלבים יהמיון ויסובבו עיר, ואל מקדש בית אל לא יבואו, הלנסות אותי בחידות באת? וכל השומעים נבהלו נחפזו ויתלחשו, וצדקיהו התבושש, ודניאל הבין חידותיו, וישתומם על איש הפלא, הרואה קרב איש ולב עמוק. והנביא גער בצדקיהו ויאמר: סור מזה, כי הבט אל פניך לא אוכל, צדקיהו שמע מוסר כלמתו, וירחק ממנו אל קצות העם, ודניאל אתו, והנביא פתח שפתיו וידבר באזני העם לאמר:

שמעו בני אפרים והאזינו אמרתי, אמרו אחיכם שונאיכם מנדיכם בני יהודה, היכל ה׳ אתם, ובית אל יהיה לאון ומקדשיו יחרבו, גם נביאיהם חזו חזות קשה על אפרים, ויאמרו בשם ה׳: כי עוד מעט אפרים יחת מעם, לענו בא אפרים למשא נביאי יהודה, אשר יהרסון אל ה׳ גבוה מעל גבוהים לדבר דבר בשמו, ואליו נושאים הם את נפשות בני עמו, ויאמרו להם: עבדו את ה׳ אחד יוצר אור ובורא חשך, עושה שלום וקורא לריב ולמלחמות, היוצר יחד ת

אם תהפוכות כאלה מפיו תצאנה ? ואולם לא כן הוא, כי הוא רמים ישכון ורמים ישפוט, אשר ישית חשך סתרו וחוג שמים יתהלך; אך עורים הם ההורסים אל ה' לראות, ה' צבאות הוא עליון נורא על כל צבא מרום, ויאצל מהודו על כל צבא השמים, על השמש הירח והכוכבים, וישם משטרם בארץ, בם אלהי חסד ואלהי זעם, אלהי מלחמה ואלהי שלום, וכרבות צבא השמים, כן רבו עלילותיהם בארץ, הם הם בני אלהים הנגלים לנביאינו בחלומות ובחזיונות לילה, והמודיעים לחדשים מאשר יבואו עלינו; לכן שמעו אלי יודעי דרך בית אל, בואו בית אל במנחה, הביאו לבקר זבחיכם, ולשלשת ימים מעשרותיכם, כי טוב ושלום חזיתי לארצנו, כי עוד תטעו כרמים, ושתיתם את יין ענביכם, והתענגתם על רוב שלום, תנו עוז ותעצומות לאלהי החסד אשר משכנותם בית אל, והשבותם ברם זבחיכם חמת אלהי זעם, ושב חרון אפם מכם, וחל על יהודה, כי הנה רבה העזובה בקרב ארצה, וקרוב לבוא עתה, עוד מעט וגלה כבוד מיהודה, ונשבת חזון מציון, וממלכה מבית דוד, ואפרים יפרה בין אחים.

אך בין נטעי נעמנים יפרה גם רוש, אנשים נמהרי לב החורצים לשונם לבית אל ולכהניו ולנביאיו, לו מארץ יהודה יצאה התנופה הזאת, כי עתה התרשתי, אך בקרב אפרים ראיתי שערוריה, וחכמים בעיניהם אומרים: אבד חזון מנביא, כן יביעו יתאמרו, עד אשר יבואו אל מקדשי בית אל, אז יראו כי חכמתם מאפע, כי אשר פצו שפתיהם בסתר, אותה אגיד נגדה נא לכל עמי ונגד השמש, הוי חגבים חורצי לשון, הוי תולעים חובקי אשפות ומתהללים בחכמה! היתרבו מקדשי בית אל בהניף עליהם תעלולים יד? הירומו נביאים מועם לשון טחי תפל? היעצמו אלה עיניהם מראות? לכן שמעו כל העדה אשר נאספו פה, הן נר אלהים טרם יכבה בבית אל, גם עוף השמים יוליך את הקול, גם בעל כנפים יגיד דבר מר, הלא עיניכם הרואות כי רואה אני חזות הכל, למען תדעו ותבינו, כי יש נביא בישראל וחזון בבית אל.

ככל החזון הזה דבר הנביא, שפתיו מלאו זעם, פניו פני להבים, ואמרי פיו כגחלים בערו ממנו, פני צדקיהו נפלו, נעתקו ממנו מלין, ולאט פניו כמו לבכות, ויתאנח לרגעים ויאמר: אוי נא לי כי חטאתי בשפתי, כי זדון לבי הכשיל עלי לשוני, עתה חרפתי שברה לבי והנני ברעתי, לכן אלך וארתפס לפניו.

ובדברו זאת קם ממקומו, וילך ויגש אל הנביא, ויחזק בכנף מעילו, ויתחנן אליו לאמר: ארוני ואדירי כל חפצי בך, אל תט באף עבדך וברגז רחם תזכור, אמנם הסכלתי ואשגה הרבה מאד, הן חטאת שפתי היתה לי לפוקה ולמכשול לבי, ואיך אשא פני אליך איש אלהים? הוספת ארוני חכמת אלהים, הרבית חזון על כל השמועה אשר שמעתי, ואנכי תולעת ולא איש, שלחתי פי ברעה.

הלא ידעת, ענהו הנביא בחמה שפוכה, הלא ידעת כי נביאי בית אל, מצפצפים ופוגים דברים אין להם שחר, ולמה זה תחרד מפני?

את הדברים האלה שמע דניאל וישתומם בראותו, כי חזות הכל יחזה נביא בית אל, וכל סתום לא עממוהו כאשר דבר אליו עמרי. וצדקיהו התנפל לרגליו ויקרא: חוסה ארוני על אובד ונדח, ידעתי, כי אם תסתיר פניך ממני, וחשך ישופני, לכן עשה עמדי אות לטובה, העבר חטאת שפתי והשיבה לי ששון ישעי, אנא חוסה נא!

ויעט הנביא בו ויאמר: אך שוא תעתיר עלי דבריך, כי הנני שלוח אליך קשה בדבר ה׳, אנכי אל רעך בן יהודה אשים דברתי, לכן בואה אלי החדרה, כי דבר סתר הוא, ודניאל הלך אחריו בפיק ברכים החדרה והחוזה סגר הדלת אחריהם.

בהיות דניאל עם הנביא בחדרו חדר חדרה גדולה, פן יחשוף מצפוניו, והנביא השקיט את רוחו ויאמר: אל תרגז בני, כי הנני נוטה אליך כנהר שלום, שאל ממני מה תשאל, ודניאל ראה כי הנביא טוב לו, ויאמר: אחת אשאלך אבי, בלכתי שבי לפני רצין, בעברי דרך גלעד ראיתי שם עלמה,

אשר אם אוהבה אותה אל מאורי אור, והפרה הלבנה מפניה, ובושה החמה, ראיתיה ולא אמצא עוד מנוחה ללבי, כי רק לה ערגה נפשי בחלום ובהקיץ, ומה לי עתה לעשות ?.

השמר לך ענהו החוזה, פן יפתה לבבך על משאת נפשך מאד, כי אחרת הוכיח לך ה' לא מציון ויהודה, ולא מגלעד והלבנון יבוא עזרך, כי אם מבית אל, בחר לך את נהלהך פה, ובנית לך בית נאמן, אז ינוח לך מעצבך ומרגזך, כי תשמח בטוב אשר מצאת, אילת אהבים ואשת חיל, אשר חמדוה רבים ולא מצאוה.

ודניאל רצה לתת מתת כסף לנביא, ולא אבה הנביא קחת, ויפצר בו דניאל ויאמר: אמצא נא חן בעיניך איש אלהים, וקח מנחתי הדלה, ויאמנו נא דבריך אלה וכבדתיך, אך שא נא לי ארוני נשיא אלהים, הגידה לי מקום העלמה, אשר ראיתיה בגלעד, אראנה שנית ולא אוסיף, אחר שמעי מפיך, כי לא לי הוכיח ה' אותה, וכי טובה ממני נכונה לי.

בין הרמונים תראנה, ענהו הנביא, רק השמר לך ושמור את נפשך ואת נפש העלמה, פן תשגה באהבתה ושניכם נכונים לצלע. חלילה לי ענה דניאל, אמותה אני ואל ארית על משאת נפשי רעה באהבתי, תהיה ותפרח כיפה פרי תאר בראש אמיר, או תאור כאילת השחר בשמים אשר לא תגע ידי בה, אראנה שנית ולא אוסיף, אראנה ואשיב תודות לה, על דמעתה אשר שפכה על צרות נפשי, והגדתי לה כי שלח לי ה' פדות.

הן נכון אתה לקרב עם בת גבור אפרים, ענה הנביא, הרצתה נפשך בה ? ירא אני אותה, ענה דניאל, הלא כפירה היא, ואנכי לה כצבי וכאיל, התאוה נפשי את אשר תירא? הן יפה היא ואיומה.

השקט ואל תירא אותה, ענהו הנביא, הן עיניה נשואות אליך, ונלחמה אליך ולא תוכל לך.

אם כיונה תמה תהיה לי יאהבתיה אהבה נצחת, ענה דניאל, הן נפשה אליך תשא. צא החוזה, רק אל תמרח את פיה לכל אשר תשאל ממך, ותחית ורבית עמה בנוה שלום,

תַּן כל דרכיך נפשי יודעת, ורק שמץ דבר הגדתי לך ם אשר אתך, ואתה לך לשלום.

ככלות החוזה לדבר דבריו, ויברכהו ויפן ויצא, ודניאל בקש את צדקיהו וימצאהו נבוך סר וזעף, ויאמר לו: ומה תענה עתה אחר החזיון הזה? ויאמר צדקיהו: יראתי לענות דבר, כי נורא החוזה על כל סביביו, ומה ענה אותך, ומה דבר אליך? אך טוב ושלום חזה לי, ענה דניאל, אמנם נורא החוזה על כל סביביו, ואזניו קשובות לכל דבר סתר, על כן אל נוסיף עוד דבר בו, פן נחטא בשפתינו— ואנכי גערתו מלאתי, ענה צדקיהו, על כן אלכה אל אחד מיודעי ואשאל ממנו להשיב חמת החוזה ממני, כי חמת הנביא מוקש רע, לכן אלכה לי לבקש שלום.

לך לשלום, ענהו דניאל. וילך צדקיהו סר וזעף, ודניאל נשא עיניו מרחוק וירא והנה יואח שב, וישאלהו דניאל: מדוע חרדה עליו רעומה את החרדה הזאת? ויאמר אליו יואח: דרך סירים בחרת לך ארוני, וה׳ ישמור רגליך מלכד, הן שאלתני רעומה האומנם דניאל אתה בן עזריקם ארוני? ואנכי נשבעתי לה, כי רואיך מרחוק יחשבוך לדניאל, יכי לא כן נראה אתה מקרוב, ועתה הגידה נא לי ארוני מה ענה אותך הנביא?

הנביא? ענה דניאל, גם אני לא ידעתי האשחק האשמח, אם אפחד? אך עוד מעט אראה היבוא החזון אשר חזה עלי, אם אין.

המון העם אשר יתמלאון במקדשי בית אל ובחצרותיהם, המון העם נמוג וילך, עבר מועד הצהרים, נטו צללי ערב, ודניאל עובר בין האשרות עם יואח, והנה עדת אנשים נאספים סביב במת יער, ואיש אחד לבוש מעיל עומד על ראש גבעה וישא מרברותיו. אסורה נא ואראה מה ההמון הזה, ומי האיש המדבר, ומה דברו, אמר דניאל. האיש הזה עודד נביא לה׳ היושב בשמרון ענהו יואח, הוא עודד אשר העיר את בני אפרים להשיב שבות יהודה, והנה דבריו נשמעים לאמר:

פנו אלי כל עולי בית אל, עם סכל ואין לב, הן אל

אשר

אחד הוציא עם אחד ממצרים, וזרע יעקב היה לאביר יעקב, בנים מגדלים כנטעים בעדן גן אלהים, ומשה בחירו נוהג בם. מפניהם נבהלו אבירי עמים, וישראל היה נורא למלכי ארץ, כי היה גוי אחד, אשר לו תורה אחת ומשפט אחד, ומי הפריד בין אחים שבטי יה? הלא הוא ירבעם הנרגן, אשר הפריד אלוף משארית נחלתו, את בית דוד מיתר שבטי ישראל, ויפוצץ זרע יעקב, בשני העגלים אשר העמיד בבית אל ובדן, וחטאת ירבעם כתובה בצפרן שמיר על קרנות מזבחותיהם, פרץ אחד פרץ ירבעם בעם, ופרצות עתה תצאנה כל משפחות יהודה וישראל אשה נגדה, כי אלה מקטרות לאלהי ארם, ואלה לבעלים ולעשתרות, ולכל אלהים חדשים מקרוב באו, ואשר יצרום יוצרי פסל, בעבור עליהם רוח עועים. ואם יעמוד משה ושמואל ושאלו: איה העדר הנתן לנו, וענו השמים והארץ ואמרו: העדר ההוא נפוץ, כי רועים רבים הפיצוה ויפוצצום ונפצום, כי קמו נביאים רבים, ויציצו כהנים כראש על תלמי שדי, נביאים פותים מתנבאים תרמית לבם, וכהנים תומסי תורה הרודים על ידיהם, כלם סוחרים אל ארץ, ורוכלים בנפש ארם, חבלים יחלקו באפם, חבל אחד להחיות ושני חבלים להמית; הן יקים ה' תמיד נביא לעם, קול שופר הוא להריע אל תפוצות יהודה וישראל ולהגיד למו, כי דרכם זה כסל למו, וכי חלק לבם עתה יאשמו, מי יתן ושפתי כהן ישמרו את הדעת הזאת, ויורו לעם להחזיק במעוז אחד, נחלת אבותיהם. כי זה כחם וראשית אונם בהתלכדם יחד, ובכחם זה תרום ידם על צריהם; אך נביאיכם אתם, מהבילים אתכם בהבלי נכר, ומתעים תמימי דרך במשאות שוא ומדוחים, למען ספות אולת על אולת ותפל על תפל, כי באלה שמן חלקם, והכהנים יורו כל נפתל ועקש, כי על תעתועי העם יחיו, וירא אפרים כי מוסדי ארצו ירגזו, ויבקש מעוז מאויב וישת ידו עם ארם להכות את אחיהם בני יהודה חרם, וארם מעוזם היה עתה לבשת, כי הנה ראש ארם דמשק מוסר מעיר, כי את כל חסן העיר וכל יגיעה ויקרה, לקח תגלת פלאסר מלך אשור, את עמו הגלה קירה, ואת רצין מלכה

בעל

בעל בריתכם המית. וירא אפרים את חליו, כי כשבלול תמס יהלך, וידרוש בית אל, ויתעוהו נביאיו הפוחזים ברוך חלקלקות, דרך אשור, ובדרך התהתים ואפלה דרך מצרים, ויהי הושע בן אלה למס עובד למלך אשור. אך על יין וכחש יחיה אפרים, כי נכנע מלך ישראל מפני מלך אשור, ומצרים נתן יד בסתר להושיעו ברכב ובסוסים, ובשם אלהיו לא הזכיר, כי אפרים תמיד כיונה פותה, נפתה אל כל אשר ישאהו רוח שקר, אשר צרר אותו בכנפיו; מצרים קראו, אשור הלכו, ותחש על מרמה רגלו, הוי פוסחים על שתי הסעיפים!

לכן שמעו סוררים, הן חגיכם נהפך לתגא ומשושכם לקינה, בשחר נדמה מלך ישראל, כי קשר מצא בו מלך אשור ויאסרהו בכלא, שלחו שמרון וראו והבינו לאחריתכם, ככה עשה לכם בית אל! ככה עוללו לכם נביאיכם הפוחזים, הלא תבושו מזבחיכם, תתפרו מאשרותיכם, מלך אשור ראה כחש אפרים הפר ברית שלום, וכל מבטכם עתה מצרים; אך גם בתחפנחס חשך היום, וגם מאת סוא מלכם, מבטכם, יצאו ציריכם וידיהם על ראשם. אפרים בקיר נטוי, וסער מצפן יפילהו למשואות נצח, ומקדשי בית אל—יניעם בחילו, ונגדעו קרנות מזבח בית אל, כאשר דבר עליו הנביא בימי ירבעם, לכן התאוששו זרע יעקב ופליטת בית ישראל, התחברו והתלכדו יחד ושובו אל ה' בטרם יתנגפו רגליכם על הרי נשף, כי קול נהי נשמע משמרון: בושנו מאד, כי מלכנו אסור בכלא, לב השרים אבד, שובו וקראו אל ה' בזעקה אולי יחנן שארית יוסף.

מקול הקורא בשם ה' הקיצו שכורים, כי פחד פתאם הסיר יינם מעליהם, ויבלע בהר הזה את פני הלוט הלוט, חרל שאון עליזים, ונשף השקט היה להם לחרדה, לא קמה רוח באיש ועל כל פנים נראתה מבוכה. עוד העם מתלחשים זה אומר בכה וזה אומר בכה, והנה רוכבים באים משמרון ויאמרו: נפלה נפלה עטרת ראשנו, מלך ישראל נאסר בכלא ביד מלך אשור, ואפרים פרוע לשמצה, עתה נאמר להרים כסונו, כי

נפוץ ישראל ויהי חרפה לשכניו, ובני יהודה ילעגו לנו וירישו.

ויואח שאל את דניאל את אשר הוא חפץ לעשות, ויאמר לו דני׳ ל׳, על נביא בית אל אשתומם, הלא הוא חזה לי חזות הכל כרואה ללבב, ואיך נס״ם ממנו חזון עמו? נפלאת היא בעיני, אך נכספה נפשי לחזות עתה את פני רעומה ולדבר עמה פה אל פה; כי עתה קרבות לא תתפוץ עוד, הבה אראה האהיה לחן בעיניה כדבר הנביא?

רק השמר לך אדוני, ענה יואח, הן זאת ידעתי כי תספר לך רעם גבורותיה, בחיל בן רמליהו כי זה דרכה, ובשמעך על דבר הרג הרוניך אל תתגעש, פן יעלה עשן באפך ונבעו מצפוניך, ונשאת עון כחשך; ועתה הבה נלכה, ודע לך כי אין מפלט לך מזה, כי אורבים שמה רעומה לכל הליכותיך, לכן השכילה אדוני וחוסה גם עלי.

ודניאל אמר השקט ידידי, כי לא אעשה מדהה, כי ה׳ יהיה עם פי ויכונן צעדי. כן דבר דניאל וילכו יחדו.

ורעומה היתה נכונה לקראת קטורה אמה, הן הנה מתהלכות בין השיחים, שם פתחה קטורה פיה ותען ותאמר: הלא עיניך בתי הרואות כי רבה המהומה באפרים, ומי יודע אולי עוד מעט תמוט ארצנו, ולא טוב עתה לאשה לשבת בדד, אנכי מצאתי לי מחסה עוז בצל זמרי אישי, ולך בתי עגמה נפשי, כי כל חלק ונחלה אין לך בבית זכרי אביך איש עברתי, הן אנכי מכרתי את ערה בת שמיר לבן משק ביתו, ואת עשי דבריך בערמה, והיתה לך ערה מוצא לכסף, כי מרים מבחת תשחד בעד אחותה וגם על אליפלט העלם הגבור, תפרשי רשתך ועלה במצודתך, למען תשיתי כפר גם על נפשו, כי פדה תפדהו מרים בכל הון, באהבתה אותו כבן בטנה, וכאשר תצברי לך הון, או תבחרי דרכך עמו לקרבו אליך או להרחיקו.

מי יתן ידעתי ואמצאהו, ענתה רעומה באנחה, כי עתה לא אעזבהו עוד, אך מה אעשה עתה לעמיהוד לשית כפר נפשו? האשים עליו משמר? התאמין יהושבע כי דניאל הוא.

אבן תאמץ יהושבע, ענתה קטורה, כי מרחוק ראתה אבישג את הנער ותאמר: אין זה כי אם דניאל, כי יודעת היא את בן עזריקם נגיד הבית, ואנכי שמחתי לדבריה, אמרתי בלבי מי יתן והיה זה דניאל, אך לא נתתי את אבישג לגשת אליו פן תראה שגיאתה.

רעומה נפעמה בשמעה זאת ותאמר: הן יואת היד נער עזריקם ונושא כליו, והוא אמר לי כי אמנם מראה העלם כדניאל מרחוק, אך לא כן הוא מקרוב; ואולם עוד אנסה דבר עמו ואדעה, ואם אראה כי דבקה נפשו אחרי וגנבתי את לבו והטיתיו להפצי, הוא יביא לי כסף כפר פדיון נפשו, ואחרי כן גם את אליפלט מקראך, כי אליו תשוקתי.

הגם לדניאל תגיד כזאת? שאלה קטורה, ומה יעריצהו כי יבקש וימצא לך את אליפלט? ראי בתי כי לא יתכן דרכך זה.

הניחי לי אמי ענתה רעומה, הניחי לבתך אשר צדיה ורמיה לא זרה לה, הן עמיהוד או דניאל נמשך אחרי, החנם ערב לבו לערוך קרב עמדי? הלא תקותו תרהיבהו בנפשו עוז לשום נפשו בכפו, אותו אשלח אל שולמית להסר לבה מאליפלט אשר בחרתי לי, דניאל מקראה יוליך את שולמית שולל בתקות שוא, כי העלם הזה שונה באהבתי, ונכזבה אחרי כן תוחלתו ממני בהיותי לאליפלט, ונכזבה גם תוחלת שולמית ממנו, כי אם תאבה ואם תמאן תהיה לצדקיהו, ולדניאל אתן את עדה בת שמיר, אם לא תפדה אותה מרים.

בתי ענתה קטורה, זכרי נא כי כל חלק ונחלה אין לך עם אביך האכזרי, ואם לא תמצאהו ידי או יד זמרי אישי מה תקותך? ואת בתי הסתירי נא אגודתנו ומגמת פנינו מצריטה, ואל תפני אל יצר לבבך, כי אם אל הבצע, כי היא ראשית תבונה בעת הרעה הזאת, במוט ארץ אפרים; לכן זאת עצתי: את צדקיהו שימי כאורב להפצי-בה אשת עברתי, הנה היא עתה בגלעד דורשת ברופאים, וביום צאתה מגלעד ושלוחת את צדקיהו ואת בן הכושי ההולך לרגלי, גם הוא ערום כנחש, ומאפל ומחשך עיניו תראינה, ונגלה להם אחר מחבר כרעי

בית אל, ואחרי בצעם מעשיהם בחפצי-בה, והלכו חרש ירושלימה לבצע חפצי בשמיר אשר רבת צררני בנעורי, ואחרי כן יעלה עמרי ירושלימה לדבר על לב שרי המלוכה לפדות את דניאל מקראך ברב כפר, ואת מרים ימשוך אל ארץ אפרים בחבלי השוא, באמרו לה: כי עזיאל אישה מחמל נפשה מסתתר שם, ומי יתן ונפלה היא בידך, כי עתה תתן את כל הון ביתה בעד נפשה.

הרפי נא אמי, ענתה רעומה בנשאה עיניה ובשלחה אצבע, הרפי נא כי הנה יואח ודניאל באים, לכן קראי את ליואח נערי והרחיקי ללכת עמו, ואנכי אדבר עם דניאל. ראשית עלילות תהיה עתה לי ראשית דברי עמו, וחפץ שתינו בידו יצלח.

עודנה מדברת ודניאל ויואח נגשו, ויאמר דניאל אל רעומה: הנני נכון לקראתך שרתי העדינה, צוי נא גברתי כי סרה אני למשמעתך, צוי לשבט, או לחסד.

וקטורה הניפה ידה ליואח ותאמר לו: לכה אתה עמדי, וילך יואח עם קטורה, ודניאל נותר עם רעומה, אשר עמדה ותתבונן בו מספר רגעים, ואחרי כן פתחה פיה בחן ותאמר: האמנם חפץ אתה קרבות עמדי? לא כן אנכי עמך, כי חפצה אני קרבתך, ומה תענה על זאת ידידי?

ודניאל השתומם על דבריה משנה שממון, בזכרו את דבר הנביא אליו, ורוח אמונת שוא החלה לפעמו, ויבט אל פני רעומה בתמהון, ויען ויאמר: כמצחקת את בעיני, רעומה שרתי היפה, ואם לא אפוא מה תחזי בי, כי תשיתי אלי לבך? הלא את השיבות פני שרי אפרים בחורי חמד, בני אדירי עם, ובמה מצא עבדך חן בעיניך, אני והדל באלפי יהודה? אך זאת כי אם מצחקת את שרתי.

ורעומה הניעה ראשה בחן, ותען ותאמר:

הלא עיניך ראו היום, כי סבבוני אדירי עם, שרי אפרים, סביב שתו עלי וישיחוני נעימות, וירוממוני ויאדירוני, ואני ידעתי מתי שוא אשר יביעו יתאמרו, יבחלקות ישיתו לשונם, חלקו מחמאות פיהם, ולבם טפש בחלב וצפון משכל,

על כן לא ירומם אותי תהלתם, אבירי בשן אלה שמו מועקה במתני כל היום; אך דבר עודד שלת רזון בנפשם, וישובו על עקב בשתם לבתיהם, ואנכי השיבותי אל לבי השבתי דרכם, מאסתי שרי אפרים, שנאתי המונם, שאונם וגאונם, כי הבל המה יחד ובעת פקודתם אבד לבם, צר כחם וכל נאותם מאפע, האבחר אני בתעלוליהם? אמרתי אני בלבי, הלא טוב מהם איש צר ומצוק, איש נכאה לב אשר תלאותיו צרפוהו בכור עני; על כן נדיבות יעצתי לשום שפלים למרום, לרומם את בחירי רצתה נפשי בו מסתר המדרגה, אם צר לו אנכי ארחיב לבו, אטעהו שורק בהיכלי תענוגי, וישגשג לפני, אגדיל לעשות עמו, וכארז בלבנון ישגה, ופריו יהיה לי ברכה, תודה ואהבת עולם, בזכרו תמיד כי אני רוממתי קרנו, השבעתי נפש שוקקה ונפש תאבה מלאתי.

בהגיגי זאת עלה זכרך על לבי, כי אותך חזיתי מוזר לעמך, עם עמורה אשר השליך כזית נצתך, הניחלוך צורריך ירחי שוא, אני ידעתי שאתך בחיקך מכאובים רבים, כי אתה עמל וכעס תביט, תחרוק שן ותמס בקרבך בראותך, כי משנאיך נשאו ראש, ואין לאל ידך להשיב גמול על גאים, אשר שלחוך אל גיא צלמות ויאמרו למחות את זכרך מתחת השמים, ובצרות לבבך כי תקפוך דרשת בנביא בית אל, ההווה חזות הבל, ויגד לך דרכך; התאושש נא ידידי, משנאיך כתבו אותך ערירי, והנך כתוב עמי לחיים, הם דמו להביא בעצמותיך רצח, ואני אחליץ עצמותיך, כי אזר כבוד אקחך, והשבתי כל אנחתך, ובחרתיך מעוני והרימותיך מן העפר על הר נשפה לעין רואים, ורואיך אליך ישאו ראש, ועדיך יתבוננו, ואמרו: ראו נא מטע ידי רעומה להתפאר, הלא היא השפילה עינים רמות, וכל הבא לקחת אותה בכחו ובעצם ידו שב ממנה נכלם או נפשו לא חיה, הלא היא אשר משאתה חתו כבירי כח, חפצי קרבות עמה, ולא מצאו כל אנשי חיל ידיהם, ותבחר באשר רצתה נפשה: אך למה אכבירה עליך במלין ידידי, להגיד לך דברי גבורותי והין ערכי. במטיבר דרכה לבקש את האהבה מעלם מסכן, ואזניך הלא

שמעו את שמעי ולא נכחד עצמי ממך, כי שמיר ושית אני במלחמה; הלא שמעת את אשר עשיתי במלחמת פקח בן רמליהו על יהודה עם עברתך, שם הפיצותי לבאים בני אלופי יהודה עושקי דלים ורוצצי אביונים, שכלתים מאדם, זריתים כמיץ ברוח משפט וברוח בער, כי חרב נוקמת הייתי לאביוני אדם, גם את נקמתך ידידי נקמתי בלי דעת, הלא אתה הגדת לאמי את אשר עשו לך שרי יהודה, ועזריקם נגיד הבית בראשם, התפאר עלי ידידי כי עיני ראו נקמתך ממנו בעת אשר סחבו אנשי חילנו את גבלתו ואת נבלת אלקנה משנה המלך חללי חרב אבי, ויריעו צבאות אפרים ויקראו עליהם הידד! הידד!

ולב דניאל אשר נמס כדונג מנפת אמריה בדברה אליו ידידות, לב דניאל התעורר על דבריה האחרונים בשמעו אחרית אביו — וחמת נקמה היתה לסער מתהולל בקרבו, אך זבר את דרכו ואת מגמת פניו, ויתאפק בכל מאמצי כח, וידבר אל רעומה בערמה לאמר: מי מלל לי כי רעומה רבת החן והאיומה תהיה לי כיונה תמה הומיה לנפש תדרשנה, המעט ממני כי תאהביני נדבה, ולבך מתעורר עוד להשיב נקם לצרי, ומה אשיב לך עדינה על אהבתך הנפלאה?

נפלאת לי אהבתך, ענתה רעומה, כי אם מסכן אתה, הלא כדמות בני אלופים עשך ה׳, האומנם תארך כתאר דניאל בן עזריקם? כן הגידה לי אמי על פי דבריך, לכן דניאל אקרא לך מעתה, אכבדך כבן אלוף, ואחמול עליך בזכרי את אשר עוללו לך שרי עמך, כי רבות צררוך, ויעציבוך וימררוך, וירדפוך זדים ארורים על לא חמס בכפך, ארור אפם כי עז וגאותם כי קשתה, אך אנכי השיבותי גמול על גאים וידעו את ידי, ואותך רוממתי כבן שרים; לכן שמעה דניאל מקוראי, ארחמך אהבתיך נדבה, ובאהבתי אותך מאד, הנני לאהבה את שאהבה נפשך, ואם ראית אחת בבנות אפרים ותבחר בה, הביאה אותה אלי ואהבתיה כאחות לי, והלבשתיה שני עם עדנים; ועתה ידידי מה אשאל מעמך? לא כתם אופיר ולא עדי עדיים לצוארי אשאל מעמך, כי אתה לי מחרוץ נבחר.

דניאל

דניאל אקרא לך למען הנחילך הון עזריקם האלוף אשר הבריע אבי בחרבו הקשה; רק אחת אשאל מעמך, היה תמים עמי, ואל תעלים ממני מכל אשר אתך, כי רב טוב צפון לנו, ועתה אשמעה נא מה בפיך.

מה אגיד ואדבר לך שרתי באפרים, ענה דניאל, הן קראת לי שם חדש ורוח חדשה יצקת עלי, הן מחשבותיך נפלאו ממני. גם לא אשית לב לחקרן, כי במה נחשב אני למולך? הן חפצת ותרוממיני, ותשאלי מעמי להגיד לך, אם בחרתי לי אחת בבנות אפרים, ולמה אכחד ממך דבר אמת, בהיותי בין השביה אשר נהג רצין, בעברי דרך הגלעד, ראיתי נערה יפה-פיה ונפשי חשקה בה לפני דעתי שמה ומקומה, עד אשר באתי אל מקדשי בית אל וכל תעלומה יצאה אור, עם העלמה שולמית, ומקומה בין ההרמונים, ואחרי הגידו לי כל זאת נשא נפשי לאשר לא פללתי, העלה לשמים שיאי באמרו, כי את רעומה עדינה, חמדת צעירי אפרים תשפילי להביט אל עבדך, ומה אוסיף דבר אחרי ראותי, כי מכל החזון לא נפל דבר ארצה, ואל מי מכל בנות השרים אפנה מעתה, אחרי שמעי מפיך עדינה ככל החזון הזה?

וכזאת דמיתי לשמוע מפיך, ענתה רעומה, ובשתקה אמרה לו: היפלא בעיני כי תאהבני, ועמי לא תחפוץ כל חמדה וכל תפארת נשים? ידעתי כי לא כראותך אז תראה עתה את שולמית, והבל יהיה יפיה בעיניך; ואולם אשלחך אליה לצודד נפשה ולהסיר לבה מאליפלט, אחד צעירי הגבורים ביהודה, אשר היא יעודה לו; אליפלט זה נפל שבי בידי, ויבך ויתחנן לי לשלחו חפשי, באמרו אלי כי דל חלקו בחיים, וידו לא תשיג די כפר פדיון נפשו, ואנכי האמנתי לו ואשלחהו בדרך טובה, והוא רמני, כי אמון הוא אצל מרים גברת עדינה ועשירה בציון, ולו צפון חילה ואוצרותיה, לכן דניאל מקוראי היה נכון ללכוד את הערום הזה בערמתו, והיה לנו מוצא לכסף רב.

הנני נכון לכל אשר תצויני שרתי עדינה, ענה דניאל אשר תמצא ידי לעשות אעשה.

אנכי אשכילך ואורך, ענתה רעומה, ובעצתי אנחה אותך, ויק הסתירה אהבתנו פן תעורר עליך קנאת אפרים, כשבוי תהיה בעיניהם, כבן עזריקם אשר נפל בידי, ולא יבינו כי שבוית נפש אני לך.

ובדברה זאת ראתה מרחוק, והנה יואח בא, ותשק לדניאל ותאמר: ארחמך ידיד לבבי. ויואח נגש אליהם ויאמר: הנה קטורה אמך קוראה לך גברתי. לכן ענתה רעומה, לכן משמרת יהיה הנער הזה עמך. רעומה הלכה אל אמה, ודניאל נשאר משמים, ויאמר לו יואח: הלא אשר קוית אדוני מצאת ודרכיך יחילו.

הן מצאתי אשר לא בקשתי, ענה דניאל כי לא את רעומה בקשתי, כי אם את נתיבות בית זכרי אביה איש תרמי לבצע בו את אשר זמותי, את נפשו בקשתי, ואמצא את אהבת בתו, בשפתם דולקים נשקה לי, ונשיקותיה על שפתי כאש צרבת, והנני נבוך לא ארע עוד נפשי, הה! נפשי היתה עתה טרף לאהבה ולנקמה, כי פגשתי כפירה על הררי טרף ואתחלחל, והיא נגשה אלי באהבה יתן, ובלשון רכה החליקה אמריה לי, ותשקה בקרבה כלפיד יבער, וחמת נקמתי גם היא צלחה כאש מתלקחת, והנני חותה עתה גחלים בחיקי, ומה יחרד לבי מרוך התהפוכות אשר קרני; אנכי יראתי פן יכירני פה איש, על כן קדמתי להגיד לקטורה, כי תארי כתאר דניאל, ובשמו תקרא לי רעומה מעתה, התצלח כל זאת?

בער אנכי מאיש, ענהו יואח, הלא מראש ידעת, כי הדרך אשר בחרת לך מלאה סירים סבוכים, כמעט הצגת רגליך עליה ותחרד. שמעה נא יואח, ענה דניאל, הלא ידעתני בשבתי בגאון שלות השקט בבית אבי, וקציעה קראה לי אז „רודף קרים" כי שניתי את טעמי חדשים לבקרים, ולא היתה בקרבי נבונה, כעגל לא למד הייתי בימי אורי, אך ימי חשך הורוני דעת בבית כלאי, שם זכיתי לבי, אבן ירחי שוא ולילות עטל כתשוני במכתש צרות רבות ורעות, ויסירו מטני אולת הקשורה בלב נער, השביתו כל סינים

בקרבי

בקרבי ובסור אלה מלבי פקחתי עיני על כל הבא עלי ואתקצף ואתגעש, גם נשבעתי באפי אם אבוא אל נחלתי עד אנקמה מעוכר ביתי, והנה באה עלמה ותסכל עצתי; אנכי חפצתי קרבתה, לא לתאוה בקשתי, כי אם לנקמה, והנה שתיהן כתמן יחד באו עלי, ולבי נחר עתה בין שני מוקדי עולם אלה, רעומה בראשית דברה עמי החליקה לי אמריה, קנתה כליותי ולבי, וכדברה ידידות הוציאה דבה רעה ותספר אל מכאוב חללי, ולבי חלל בקרבי בשמעי כי התעללו תעלולי אפרים בחללי ה', בבשר חסידיו, וכרצח בעצמותי התהללה רעומה לאמר: כי כמו חלב ודשן שבעה נפשה בראותה חרפת עמי, קלון עזריקם אבי, אשר סחבו את נבלתו לעיני אנשי חילם, כחומץ על נתר היו לי דבריה, ואתגעש ואתפלץ, ותבער בי חמת נקמה, ותהי רעומה בעיני כמתלהלה היורה זקים לבעבור נסות אותי ולבחון לבבי, אך נשקה לי לפני הפרדה ממני, הלא עודני צעיר לימים, ורעומה רבת חן, אך רגע שגיתי באהבתה, והנה קול עולה באזני, קול דמי אבי הצועקים אלי מן האדמה לאמר: החית כפירה תמלא? הלא אביה העביר חית אביך בשלח, התראה חיים עם האשה אשר תזכירך מות יולדך לרגעים? הקול הזה כקול רעם פורק נפשי ומשבר עצמותי, גם אהבתה לא זכה בעיני, כי מה תחזה רעומה בי, כי תבחרני מכל צעירי אפרים? אין זאת כי אם דבר לאט עמה, וכל חשך טמון לצפוני, ותבחר בי להיות בידה ככלי חמס, הה! ככלי אובד, ראה נא כי באתי במצודה, נוקשתי בעתי, דרכי—סירים סבוכים ומה אמולה לבתי! ומה תענה על כל אלה?

עבדך אני ומה אחוה לך דעתי? ענה יואח, אכן מצאת חן בעיני רעומה בתפארת בחורים, אשר תהיה מגן לך משוד עריצים ומחמת פריצים, דע לך אדוני, כי שבתך בתוך אנשי דמים ומרמה השואפים להשחית ולבלע נפשות בעבור הבצע, כן שמעו אזני, קשורה וחבר כהנים מתלחשים על אשה אחת ושמה חפצי-בה, הנה הם זוממים לקחת נפשה בשובה מן הגלעד לביתה, והאשה הלקוחה למות יושבת עתה לבטח

הלא תדע כי חבר הכהנים יוצרים עליה רעה, ובכל זאת אל ידך לבבך אדוני כל עוד רעומה אוהבת אותך, לכן בחלקות תשית לה, וה' ישמור רגלך מלכד.

השקט יואח, ענהו דניאל. אני אפלס מעגלי רגלי ולבי אשית ללכוד ערומים בערמם.

מז

חמרי שלח את צדקיהו לפניו הגלעדה להעביר קול, כי נפל דניאל שבוי בידי רעומה, למען יבואו הדברים באזני יהושבע, והוא וקטורה אשתו החדשה ורעומה בתה, גם עמרי, דניאל ויואח נותרו בבית אל. שם נועץ זמרי עם נתניה כהן בית אל על כל אשר לו לעשות במרים, לקוסם הריסות אפרים, כן נועצו יחד נועדו יחד על יהודה לצרור לה.

ויהי מקץ [illegible], וצדקיהו שב מגלעד, ויאמר: אנכי העברתי קול כי נפל דניאל שבי ביד רעומה, וכבוא השמועה לאזני יהושבע ויפג לבה, ותשלח לקרא לי ותתחקרני. ואנכי הייתי כממאן להוציא דבה רעה, כירא יהרד מחבר כהני בית אל ומחמת נביאם אשר חזה עלי חזות קשה, תעררתי מלאתי, כי כשונא בית אל אני בעיניה, ותפצר בי ללכת בית אל ולשאל את פי דניאל, היועיל לו כפר, אם תוכל לראות פניו?

ותאמר אליו קטורה: שובה והגידה ליהושבע בשמי כי נשאתי פניהם, וראה תראה את דניאל מרחוק, וברב כפר תפדהו, ורעומה דברה אל צדקיהו בסתר לאמר: הלא דניאל שוגה באהבתי וברצוני אטהו לכל אשר אחפץ, לכן הגידה ליהושבע, כי לא ברב כפר לבד תפדה את דניאל, כי אם בהביאה לי תמורתו גם את אליפלט נוסף על כפר נפש דניאל, כאשר תבצע צדקיהו דברי, והשלמתי חפצך גם אני בהביא לך את שולמית משאת נפשך.

וצדקיהו נאנח במרירות ויאמר: אך שוא לך עדינה נו־שלות נפשי בתקות שוא, כי זאת העלמה שולמית בת

רים עם הארץ היא, בת אלקנה משנה המלך אשר ילדה
לו אשת החברוני, מפי אבישג נגלה זאת לי.

השקט אל תירא ענתהו רעומה, כי גם לי נגלה סוד
צפון הוא עמדי, ובדבר שפתי ארומם קרנך, אעלה שיאך אל
מרום עם הארץ, וידעת כי לא נופל אתה משולמית, הן יעדה
היא לאליפלט על פי יהושבע, ושוגה היא באהבת העלם
אשר ראתה בשביה, אך העלם הזה שוגה באהבתי, הנפלאה
לו, ועל פיו אסיר לבה מאליפלט, ולך תהיה, אנבי
אערבנה, ומידי תבקשנה, רק היה תמים עמי, ועשה
דבריך בהשכל ובדעת לבל תעשה מדחה.

ערום אנבי כנחש, ענה צדקיהו, כי גם את לבבך
עדינה בחנתי, כי אל אליפלט תשוקתך ולא אל הנער המסכן
אשר שם דניאל נקרא עליו, וערבון הוא עמך להביא לך את
אליפלט תמורתי ונוסף על כפר פדיון נפשו, לכן הנני להשלים
חפצך עדינה, ופתיתי את יהושבע לשלח רצים קלים אל
אליפלט להשיבו מדמשק, ואת תשכילי לעשות לטוב לי,
והנני ממהר לשוב הגלעדה.

ודניאל לא ידע את זמרי והליכותיו עם קטורה, וישב
בבית אחד כהני בית אל, וזמרי וקטורה שמו לדרך מצרים
פעמיהם, ועמרי ורעומה הלכו לשלחם עד גבול צידון, שם
נועץ זמרי עם עמרי וישימהו תחתיו לפקיד ולמנהל לחבר
הכהנים הסוחרים אל ארץ, וקטורה הפקידתהו על רעומה
בתה לנחות אותה בעצתו, ותצוהו לשית כפר רב על עדה
בת שמיר איש עברתה, ועל דניאל מקראה, ולשים אורבים
לאליפלט בגלעד על רחוב שער דמשק, ובאחרית דבריה
אמרה לו לאמר: אל תנקה עמרי את חפצי-בה אשת עברתי,
ועל מרים אשת חרמי תפרוש רשתך, ומשכת אותה בחבלי
השוא אל ארץ אפרים, באמרך כי עוזיאל אישה מסתתר שם,
הלא תזכור את האותות אשר תתן לה, ידעתי כי תאמין
מרים לקול האותות האלה. ומי יתגנה בידך ונתנה כל הילה
ואוצרותיה בעד נפשה.

לכו לבטח דרכבם, ענה עמרי, ושמחי לב תשובו
אלינו

אלינו, וישקו איש את רעהו ואשה רעותה ויתפרדו. בעשירי באחר לחדש.

ורעומה ועמרי עם דניאל ויואח שבו לבית אל ויחילו שם חמשה עשר יום, ובראותם כי לא שב צדקיהו, ויעלו הגלעדה, ובעצת עמרי העבירה רעומה את דניאל מקוראה לפני משכן יהושבע, ותהי המהומה גדולה במעונתה, ותלך יהושבע אל רעומה להתחנן לה על נפש דניאל, ותאמר לה רעומה: חן חפץ הנער קרבות עמדי, אף נפל שדוד, ונפשו עתה בידי, ולא אשיבהו כי אם ברב כפר ובנפש אליפלט אשר תביאי לי תמורתו. ותאמר לה יהושבע: הן שלחתי רצים אל המלך, וגם אליפלט שלחתי להשיבו הלום מדמשק, ומה אעשה אם לא יאבה לבוא הלום? אז, ענתה רעומה, אז כל הון עזריקם אבי דניאל תתני כפר נפש בנו. כן נדברו יהושבע ורעומה, ודניאל היה עצור בחדר המטרה, ואחרי צאת יהושבע אמר לה דניאל בערמה: האומנם תמירי אותי רעומה היפה בכפר נפש? האראה עוד אור וחיים בלעדיך אחרי ראותי פניך? השקט ידידי ענתהו רעומה, כי לי אתה, לא ארפך ולא אעזבך, והנני לנסותך הפעם בשלחי אותך עם יואח אל שלמית להוליכה שולל ולדעת צפונותיה, כי אולי ערם תערים יהושבע, והעצה היעוצה מעמי לתפש גם את אליפלט, כי מרים מכחה תשחר בעדו, ורב כפר נמצא ונמלא ביתנו הון, או אז נתעלס באהבים בשפע כל טוב.

הנני יפה ועדינה! לכל אשר תשלחיני, ענה דניאל.

בעשרים וחמשה לחדש העשירי כאשר יפות היום, ודניאל ויואח נערו הגיעו אל החרמונים ויפגעו בהלך וישאלוהו לחברוני ולשכנו, ויאמר ההלך: מן ארם ינחני ה' אל ארצי יהודה, כי מגאולי ה' אני, הלחם אשר היה עמדי אזל מכלי, ונפשי עיפה מאד לזלעפות רעב ואתנהלה לאטי, עד בואי אל בית החברוני, נוה הצדק, ולו בת יפה פרי תאר, וכיפיה כן צדקתה, כי ברוח נדיבה ובשפתי חן ואמרי נעם אספה אותי הביתה, בית מלא כל טוב, ותבריאני מראשית משמנים, ואנכי ברכתיה

בשם

בשם ה׳, אמרתי לה יחגך ה׳! והיית עטרת תפארת לאיש לבבך, ותתן לי העדינה נדבת ידה בכסף ובצידה לדרך ותאמר: שאל מעם ה׳ ושלח אלי את האיש אשר כלבבי, ועל זאת אתפלל כל הדרך, הנני ממהר לרוץ ארח לשוב אל אשתי וצאצאי, אך אורה אתכם הדרך לבוא אל נוה הצדק, בלכתכם מזה תלכו דרך ישרה, ועברתם ראש אמנה, אז תעטפו ימין והלכתם בדרך ישרה עד בואכם אל נאות החברוני.

ולב דניאל עלץ מאד בבשורת ההלך ויברכהו וילך, והוא ויואח שמרו את הדרך אשר התוה להם ההלך עד הגיעם אל ראש אמנה, מקום משכן עוזיאל, שם נוכח יואח עם דניאל, ויאמר לנטות משם שמאל, באשר הוא ימין ההולך מנאות החברוני, ודניאל אמר לעטוף ימין כדבר ההלך, והנה זה אומר בכה וזה אומר בכה, ויאמר דניאל: לכן זה יהיה לי האות, הבדרך אמת נחני ה׳ אם לא, אנכי אימינה, ואתה בקש נתיבות בית החברוני על שמאל, והיה אם אבוא אני אל מחוז חפצי, וידעתי כי הצליח ה׳ דרכי, ואם אין, וידעתי כי נסתרה דרכי מה׳, לכן לך יואח דרך שמאל, הציבה לך ציונים דרך הלכת, וכן אעשה גם אני.

היום רד מאד כאשר נפרד דניאל מעל יואח נערו, וילך בדרך אשר אחז, וצורים וסלעי מגור עוו נתיבותיו, כאשר הרחיק ללכת ויתע בסבך עצים עבותים, אשר סגרו עליו הדרך; היום פנה, נטו צללי ערב, ונאות החברוני לא נודעו, השמש באה ומחשכי היער הפילו עליו אימתה ופחד, וינחם מדרכו אשר בחר לו, ויאמר אל לבו: כרוח רעה התעוררה בקרבי חמת נקמה, והיא תוליכני שולל למן היום אשר נקרא לי דרור, את רעי החולה עזבתי על ערש דוי, אז אמרתי אדרשה בית אל אשאל בנביא ויזהירני מלכת בדרך הזה, ואנכי אשרתי נואש, ואלך בדרך לבי, והנני עתה בודד במקום נשכח מני רגל, מבלי מצא לי מוצא. זאת דברו, ועצמותיו רחפו ואימת מות נפלה עליו, בשומו אל לבו פחד לבנון ותיתו, ותהי העצה היעוצה לו לבחר בעצים עץ רם הקומה ולעלות עליו, ויפן כה וכה וירא ברוש רענן ויעל

עליו

עליו בכל מאמצי כח, ויתן עליו משענו, וישם עיני רכובו, שם ראה והנה השמש אשר חשך במחשבי היער עודנו בא לפאת ים, ומרחוק ראה ראש צור ולא ידע, הראש אמנה הוא, אם ראש שניר וחרמון? וקרני השמש הבא הזהירו צור בשארית אורן על ראשי העצים רמי הקומה, ועד ארגיעה היה נגהם, והחושך כסה א״ץ, ויהי לילה, ותרמוש כל חיתו יער, וישאגו כפירים לטרף, וינהמו אריות ונמרים, ויצוח כל בעלי כנף מורדי אור. דניאל הקשיב קשב איום ונורא, סמר בשרו מפחד, ועצמותיו מלאו חלחלה, ויקרא אל ה׳ ויאמר: האל הפודה אותי משבי ארם! פדני הלילה הזה ממהומת מות, ושגבני מפריצי חיות, שלח עזרתי מציון או מבית אל, מן המקום אשר אתה שוכן בו, כי תם אני לא ארע, איה מקום כבודך, אכן כבודך מלאה הארץ, למן שלח לי עזרי מאשר תשלח והעמידני.

כן קרא דניאל אל אלהים עד חצות ליל, ונפשו עיפה לתנומה, ויקח האזור אשר במתניו, ויקשור את קצהו האחד בגזע העץ ואת קצהו השני—מתחת מתניו, ובכל זאת התנודד לרגעים ויתהלהל, ושמלותיו רטבו מטל חרמון, המכסה כעב הר וכל עץ בו, ובחלומו והנה כפירה לוהבת רגליו ושואפת לטרפו, והוא קורא אל ה׳ מאימת מות, והנה זקן עוטה מעיל נגש אליו ויאמר: קרא לה׳ השוכן בציון, כי הוא יצילך משני כפירים ומחלקת לשון נכריה, אמריה החליקה למרף נפשך, עלה בראש צורי היעלים, שם ערוכה ושמורה לך גלת חן מראש צורים תראנה.

אמן כן יאמר ה׳! ענה דניאל בהתעוררו, ובפקחו עיניו פנה למעלה, הביט אל השמים, והנה עב טל בעד כבבים יחתום, ולא נתן עוד דניאל לעפעפיו תנומה עד אשר נשמעו קול צפרים, בעלי כנף מעירי שחר, אז נשא רגליו, וילך ויגשש כעור, ומסלות הצור בלבבו, ולא יפחד כי יבטח בדברי החלום. ובהגיעו אל הצור עלה בו על ידיו ורגליו, וינשש תמיד כי לא ראה מאומה, ובהגיעו עד חציו ירא לעלות עוד בראותו כי הצור עולה כקיר זקוף, שם הוחיל עד

בוש

כוש, כי אמר: יצא השמש ונפוץ הטל או אמצא נתיבותי, עודנו מצפה בכליון עינים לצאת השמש, והנה קול באזניו; קול ערב קורא אל ה' מתחת רגל הצור בדברים האלה:

אליך ה' יוצר רוחי בקרבי, אליך רוכב בערבות אקרא בעלותי על ערש יצועי ובקומי, לך יוצר הרים ובורא רוח, נותן מטר ומוריד הטל. לך נפשי הומיה כיונה מסתר המדרגה, כי מי לי בלעדיך בשמים ובארץ, יחיד אתה לי ובידך אפקיד יחידתי, הלא בידך עתותי, עת ילדותי וימי נעורי, כטל משכים היתה לי עת ילדותי, אז לא ראיתי דבר לאשורו, לאיש אמי אמרתי אבי אתה. אמי נאספה ואתנחם באבי אחריה. באו ימי הנעורים ויעירו ויעוררו את האהבה, לא אנכי העירותיה, כי אם חמלתי הולידה אף הצמיחה, כי עלם יפה עינים ראיתי בשביה ורחמי נכמרו עליו, ודמעותי כרביבים הצמיחו, אהבתו בלבי; הן עת דודים הגיעה לותהבי, ו א בראה לי לב טהור יצרה הזוגות קדש בקרבי, אהבתי את בחירי, ובקדש חזיתיו תמיד במראות הלילה, גם אלה הלא מידך ה' היו לי, והנה אשה כבודה באה מציון יהושבע הגבירה אשה עציבת רוח, מקוננת על אישה ותחדש בי אבל חדש, כי מרי שיחה הכשיל עליה לשונה, דבר מר שלחה בי, נפל בחץ פתאם בלבי ואתעלף, פקחתי עיני, והנה מוזרה אני לאשר גדלני כאב, פניתי על ימין ועל שמאל, והנה שכולה וגלמודה אני, כי אבי ואמי עזבוני יחד, ואני יתומה עזובה לנפשי, דלותי מאד, ומה כל נחמתי? הלא אתה ה' אלהי, כי אתה אבי יתומים ודין אלמנות, לכן בך חסיה נפשי אלהי חסדי, בך אבטח, כי תשמע תפלתי ונתת לי רחמים, כאשר ארחם אני על נכאי לב, ונפש נענה אשביע; הן נאותינו שמת דרך לעבור גאולים אשר פרית, כן שלחה פדות גם למחמל נפשי, ולמה השיבות רגליו מזבולנו? הן שלחה יהושבע את אמתה לבשרני, כי בא יבא אליפלט חלום, וכי דניאל, הוא מחמל נפשי, אובד ונדח בבית אל, שבוי בידי רעומה המרשעת ותזהירני מחרפת אדם מצדקיהו הצופה לי, ששון ופחד השיגוני יתר עלי התמלאון. ואתה ה' אלהים שמרני מבן פריץ הצופה לי

לי ומעלם זר לי, הוכיח נא לאליפלט את חלקו בחיים, ואלי הביאה נא את דניאל, אחרי הודיעך אותי את שמו; הלא אתה פדית אותו מיד עריצים, פדהו נא עתה גם מיד רעומה נצורת הלב, וסעם תועי לבב המשמרים הבלי שוא, אל נא יתעוהו מדרכיך, ואל יקשיחו את לבו מיראתך; קחהו נא והביאהו הלום, והשיבותי את לבבו ליראה את שמך, ויחדו נעלה ירושלימה ונשתחוה אל היכל קדשך; אתה אלהי קרושי הבוחן כליות ולב, דע נא את לבבי ויחד את לב בחירי לאהבה אותי, כי באהבתו אותי ילמד ממני לאהבה את הטוב והישר בעיניך, הביאהו נא הלום, ויחדו נעלה אל קרית מועדך ואל דביר קדשך, שם אראה מקדשך בנוי כמו רמים, על הר המרת לשבתך, והמונים המונים אליו ירוצון ויכוננו, כמראה אשר הראיתני בחלום חזיון ליל, שם ערב ובקר וצהרים אודך, והוספתי תמיד על כל תהלותיך, כי רחמת על יתומה עזובה ונפש דאבה מלאת; וכרוב רחמיך פנה אל תפלת עדה. והשיבנה אל צפניה אחי מכף עריצים, שפך נא רוח חן ורצון על קציעה אחותי, ואל אהיה למפגע לה בבואי אליה לחדות בשמחה את פניה, תהיה היא סגולה לאליפלט בחירה, ואנכי אהיה לדניאל בחירי, גם על חפצי-בה התמה, אליך אתפלל, הן שבתה בין אנשי דמים ומרמה האורבים לנפשה, שמר נא רגליה ממוקשי מות, שעה נא אל למושעות אל תפלת שולמית אמתך, וקח משאת נפשי לרצון.

מי ימלל עליצות דניאל, בשמעו קול ידידות נפשו הקרובה אליו, ובהקשיבו צפונות לבה אשר הגידה לפני ה׳, אשר תשוהו לנגדה תמיד! הן תמול התפלץ בראותו כי בערב ילין בכי על הררי טרף הרי נשף, ולבקר והנה רנה ותפלה ספי חמדת לבבו המתפללת עליו; בלילה שבע נדודים ואימת מות, ועתה רויה נפשו ממשמע אזניו, אז ראה עין בעין כי מה׳ מצעדי גבר כוננו, ורצון עליון בדד ינחהו אל המקום אשר יעד אותו שמה, ויקלל בבית אל ובנביאיו אשר כל חזיונותיהם משאות שוא, האח! קרא בהמון לבו, הן קול חותי ויהירתי אליך אלהים קורא, אודך ה׳ אלהי כי עשית

עמדי

עמדי אות לטובה ובדברו זאת הביט לארץ וירעד, כי חשכו עיניו מראות מאומה, כי שכבת הטל כשפע ימים כסה את עין הארץ, וגם ראשי הארזים רמי הקומה לא נראו. ויקרא אליה מראש הציר לאמר: הקשיבי עדינה לקול אליך קורא, הן תפלתך בלא שפתי מרמה, ואמרתך אמרת אלוה צרופה משיבת נפש, ואם חסד נעוריך כחן שפתיך, תיקר נא בעיניך נפש אובד דרך, כנפש בוזרך אשר עליו תשאי רנה ותפלה, הן עב טל עוה נתיבותי, השגני בדרך, חשכו עיני צרו צעדי ולבי עזבני, לכן אילותי לעזרתי חושי, והצילי רגלי מרחי, מהרי עלי אלי יעלת חן.

ומי זה מחרף נפשו לעשות דרכו בראש צורים ובעב טל? הרימה אליו שולמית קולה, מי זה מדלג כעפר האילים על הרי בתר? הן הנתיבות צרים ותחתיהם פערה שחת פיה, הלא ההרים הגבוהים האלה ליעלים, רק הם יעברו בם בטח; אך לא לאדם דרכו בם, ואולם הוחילה לי כי אנכי יודעת המקומות האל, אנכי אעפיל לעלות בצורי היעלים, ואלהים ישוה רגלי באילות, ולא ימעדון קרסלי, עמדה נא ואל תמוש ממקום רגליך לנטות ימין ושמאל, הנני עולה אליך, והוצאתיך למרחב, רק דבר נא, כי לקולך אלך ואמצא נתיבותי.

ובדברה זאת הרימה פעמיה לעלות כאילה שלוחה בצורי היעלים, ומסלותיה ירומון, כמו נשואה היא על כנפי שחר, פעם תלך מישרים, ופעם תאחז דרך עקלתון ומעקשים, עולה היא וקוראה לרגעים, השקט אורח! כי הנני הולכת וקרובה לך, רק השמיעני את קולך. ודניאל עונה אחריה לאמר: מה יקר חסדך עדינה זה נמלצו נדבות פיך, הנני עומד ומצפה לך. ודניאל כעומד על גחלים, כי ארכו לו הרגעים עד ראותו פני משאת נפשו, הערוכה בכל הגיוניו ושמורה בלבו, ולא פניו באדרתו לבלתי הבהילה לפתע פתאם.

ושולמית בהיותה קרובה אליו קראה איה אורח? והנני עדינה, ענה דניאל. ותגש שולמית אליו, והיא מצניעה לכת, לא שמה עיניה עליו להביט אל מראהו, כי אם להציל

רגליו

חיליץ בדדתי, ותחשבהו לאורח אשר תפארתו כגבור לרוץ אורח, או כגבור ציד אשר עלה פה על צורי היעלים לצוד ציד; גם האדרת גם עב טל שמו לדניאל סתר פנים, ושולמית לא הכירתהו. ותתן ידה לו ותאמר: החזיקה נא ביד ימיני, ואני אנהגך אעבירך שלום בנתיבות צרים, לא עדה עליהם שחל, בארח ברגליו לא בא איש, רק עצום עיניך, פן תביט לארץ ותרעד ונמוטו פעמיך.

את עיני עצמתי מראות כל מכשול ומוקש, ענה דניאל, עצמתי עיני, כי את תהיי לי לעינים, תהיי אור לנתיבתי, ובאורך אראה אור, ועפעפי סגורות, הן תפארתך מאירת עינים, ומנגה נגדך ינוס חשך, ואחריך תאירי נתיב, האח! דרכיך דרכי נעם, ומה טובה אתה למוצאך! ולא יכול דניאל לעצור ברוחו, וישק ידיו לפיו בדברו זאת. ושולמית התנודדה ותאמר: אל נא אורח יקר, פן באולתך תעשה מדחה וכאין שפכו אשוריך, הגידה נא לי מאין אתה? אך פלס נא מעגלי רגליך במקום הזה ואחר תענה, בטח בה' כי הוא שומר רגלי החוסים בו, והוא יעבירנו שלום, האח! ה' שמרנו, כי עברנו נתיב צר מאד, אשר מעבר מזה ומזה גיא צלמות, אך מן המעברה הזאת אין עוד מגור מסביב, אכן החוסה בה' לא ימות לשחת, עתה הרחיבה צעדיך; הנה ברושים רעננים מעבר מזה ומזה שתו עלינו כליל צלם נוסף על עב טל, החזיקה בענפיהם בידך השמאלית, עתה הגידה לי מאין אתה?

משנתי בציון, ענה דניאל, ומארם ינהני ה'; ומסלות ציון גם בלבבי, ענתה שולמית, שם אחות לי. האומנם מסלות ציון בלבבך עדינה, הבה נעלה שמה יחדו, וברצונך תנחיני ותנהליני, כי נעימות בימינך, ואשרי האיש אשר תקרבי ותבחרי עמו חיים, כי ימינך תנחהו מישור, וצדקתך תאשרהו ומאשר יהיה בארץ.

אנכי בחרתי לי את נחלתי, ענתה שולמית באנחה, בחור מעם יהודה אשר ראיתיו בגלעד הולך שבי לפני צר, ראיתיו ותרדנה עיני פלגי מים, ולבי אמר לי: הנה זה בחירך רצתה ־יך בו, זה מוטל נפשך הולך בגולה, וכן שאי לבך אל כפיך,

אל

אל אלהי ציון ושלח לו פדות, ואנכי עשיתי כאשר הורני לבי, קראתי אל אלהים ואתפלל על מחמל נפשו; וה׳ שמע קולי ויקרא לו דרור, ומה ירוה לבי בשמעי מפי שפחת יהושבע אשת אבי, כי מחמל נפשי הוא ממרום עם הארץ, ושמו דניאל בן עזריקם נגיד הבית, ומה יושיעני והוא נשבה שנית ביד רעומה הזועמה, כאשר אספר לך אחרי בואך בצל קורתי, אך גל עיניך אורח יקר והשיבה לה׳ תודה, כי שלחני להוציאך למרחב, כן ישלח מלאכו הטוב לפני בחירי להוציאו לרויה, האח! הנה רגלינו עומדות במישור, עתה אשחרך לבוא עמי בצל קורתנו.

הירצני אביך? שאל דניאל בכסותו פניו באדרתו. אבי מת במלחמה, ענתה שולמית באנחה, נפל בחרב זכרי גבור אפרים יחד עם בן המלך, ועם עזריקם נגיד הבית, ועל מות גבורים אלה, ספדה ארץ יהודה משפחות משפחות, גם אנכי מקוננת בארזים, על אלקנה אבי משנה המלך, אשר חרב גאותו עתה ביד זכרי גבור עריץ.

האלקנה משנה המלך היה אביך עדינה? שאל דניאל בתמהון.

כן הוא אדוני, ענתה שולמית בענוה, אלקנה היה אבי, ואולם כבודי זה חדש עמדי, ובטרם אתימר בו, והוא גלה ממני, יחד עם אבי על עפר נחת, הן טמון בקבר כבודי והודי בארץ נשיה, הלא ידעת את אבי בעודנו חי, כי בן ציון אתה, הלא ראית תפארת גדולתו.

ידעתיו אף ידעני, ענה דניאל, ויוסף וילט פניו באדרתו, כי לא אבה עוד להתודע אליה, וטל וקפאון שמו לו סתר פנים, והוא רואה את פני שולמית. הן כל איש יהודה ויושב ירושלים ידעו את גאון אביך ואת תפארת גדולתו, ואף כי אנכי; דעי לך היפה בנשים, כי מזרע המלוכה אני, ודם אביך יקר בעיני, ונקם אשיב לזכרי איש חרמו כי אבלה ירבו חלב עמי וארצי.

האומנם מזרע המלוכה אדוני אתה? ענתה שולמית בתמהון, ומה לך בודד על ההרים כטל בקר ואיה משרתיך?

לו היה משרתי אתי, כי עתה לא תעיתי, ענה דניאל,

ילולא

אולא תעיתי כי עתה לא שמעתי רנתך ותפלתך, ולא שלח לי ה' מורת דרך ומאירת עינים כסוך ערינה. כי כאשר תעיתי ליל אמש לא אוסיף עוד לתעות מדרך השכל, אחרי שמעתי את דבריך כי נמלצו, נעמו מאד, כי קרוב ה' בפיך ובלבבך ואהבתו ערוגה ושמורה בחם, מבשרך אחזה אלוה, וסתן תפארתך— מפלאות אל עושא פלא. כלילת פאר את מנפש עד בשר, ובהביטי אליך אביט אל יוצרך, ולבי רחש דבר טוב, וכל עצמותי תאמרנה: הלא אתה ה' יצרת אילת אהבים זאת, אנכי תעיתי, ואת היית לי מורה לצדקה.

ושולמית בושה מתהלות הארת הזה, ופניה אדמו כתולע, וכרגע התעודדה ותופע עליה נהרה, ותען ותאמר: הלא יושב ציון אתה, שם נראה ה' בכבודו, יופיע מהיכל קדשו, על כן אשתאה ואשתומם באמרך, כי מבשרי תחזה אלוה, האומנם שכחת אותו עד כה? הישכח גבר ימינו, אש— אישון עינו; לא כן אנכי עמדי, כי בכל לבי אודנו אודי, ובזכרי את שמו לבי ובשרי ירננו לו, שמעה נא בן ציון ואחוה לך דעי, אך עלמה אנכי ומה אחוה לך דעת, האנכי אשכילך ואורך?

ודניאל התאפק בכל מאמצי כח, ובשמעו מפי משאת נפשו, על דבר חקר אלוה, אוה להאזין עד תבונותיה בטרם יתודע אליה, ויאמר לה: אשמעה נא יעלת חן מה בפיך על דברת אלהים, למדיני נא לקחך, למען אזכרה את היום הזה כל ימי צבאי.

לכן, ענתה שולמית בתמתה, לכן שמעה נא בן ציון לקח עלמה יושבת יער ומקננת בארזים, אנכי מנעורי אהבתי את ה', כי לא נטשתי תורת אמי אשר למדתני בילדותי, הלא זה דרכה עמדי בילדותי, בתתה לי מאכל תאוה אשר אהבתי, אמרה לי: ראה שולמית חמדתי, הן על ידי נתן אלהים מערנים לנפשך. בררת טל ומטר אמרה לי: הן נתן אלהים מטר על הארץ, להצמיח לך שולמית בתי פרחים ושושנים, הלא הוא המצמיח הרים חציר גם לבהמותינו, כי הוא יתן הטוב וארצנו תתן יבולה. כאשר זרחה השמש, ותעירני אמי

ותאמר

ותאמר: קומי שולמית בתי, כי שם ה' אלהים את המאור הגדול ברקיע השמים להאיר על נאותינו; וכאשר הרעים אל בשמים, אמרה לי: ראי נא שולמית בתי, הן טוב ה' לנו החוסים בו, אך נורא הוא לאשר לא ידעהו, הלא ראו עיניך בתי את גלעד, שם בנים שובבים מרגיזי אל, כי לא שמעו בקול הוריהם, על כן עליהם אלהים בשמים ירעם, והבנים הסוררים נמוגים מגערתו, ויראה ורעד יבוא בם, גם אל נערץ ה' ונאור על הררי טרף, כי יחסרו כפירים ממעונתם ואריות ונמרים מרבצם, מקול ה' החוצב להבות אש המרגיז לבנון ותיהו, ומקול רעמו יחפזון; וכאשר גדלתי הוסיפה לי אמי לקח, ותראני מפעלות אלהים על כל מדרך כף רגל; כן הסכנתי דרכי ה', ובקר וערב אתהלל לו במקום אשר ראיו, הלא הוא המצוה לנו חסדו יומם, והשומר אותנו מפחד בלילות; הן שוכנים אנחנו פה בתוך לבאים, והוא שומר אותנו, וגם עדרנו שלום מפחד; הלא עיניך ראו הפעם, כי בכל מקום אשר תזכיר את שמו, והנה הוא קרוב אליך, יאמר לך הנני, בן שלח לך עוזר על ידי; שא נא עיניך השמימה, וראה כי הם לבושו, וטאורותיהם הם עדיו, זאת היא תורת אמי, לקח הורתי, הן היא מתה ודבריה חיים בקרבי, עיני לא תשורנה עוד, אך אראנה בחזיון לבי, כי בקראי אל אלהים, והנה היא כמו נצבה חיה ושמחה לפני, ועתה אדוני אחרי השלימי חפצך, הבה ואקחך אל בית אמי ואל חדר הורתי, להשביע נפשך הרעבה. ולהבריאך מראשית מטעמים, אל נא תמנע אדוני מחפצי.

השמש יצא, ואורו נגה על פני שולמית המלאים כל חמדה, ודניאל לא יכול עוד להתאפק ולהתעלם, וישלח אררותו מעליו, ושולמית שמה עיניה עליו נבהלה, נחפזה, ובספקה בפיה קראה, אתה אל ראי! הלא את מחמל נפשי הביאות אלי בעת קראי לך! אכן מחמל נפשי אתה, נגינתי בלילה ורנתי בקר, ולמן היום אשר ראיתיך בגלעד בך הגיתי ועליך התפללתי ערב ובקר וצהרים, וה' אלהי תפלתי האזין אלי ויראני פניך בעת אשר לא פללתי לראותך, ועתה הגידה נא לי שאהבת

נפשי

נפשי, האומנם דניאל שמך, ובן עזריקם נגיד הבית אתה?

זאת דברה וזרם דמעה עבר לחייה היפות, ודניאל בכה גם הוא, ובאחוז ביד ימינה נושא עיניו השמימה, ויאמר: ה׳ אלהי! בושתי להרים פני אליך, כי מפי משאת נפשי סגילתי זאת יסדת אמונתי, ובחן שפתיה בראה לי לב טהור ותחדש רוח נכון בקרבי, וחיתי מעתה באור תראה, שמר נא לי אלהים אילת אהבים זאת והעמידנה לפני, נצור נא לי את שולמית הנאוה והענוגה כאישון בת עין, כי תורת חסד על לשונה, ומקור חיים בפיה, ובאהבתי אותה תוסיף נפשי לדבקה בך, כי אתה היוצר יחד לבותינו, הן רגע אחד נוצרה אהבתנו ביום צרתי, ולארך ימים תנוב, ולזכרון יהיה לנו השחר הזה כל ימי צבאינו.

ואחרי דברו זאת חבק בזרועותיו את שולמית הנמוגה, וישק לה ויאמר: אכן דניאל בן עזריקם אני, כבת אחר העם רמיתיך, ונפשי דבקה בך, ומה יעלוו לבי עתה בשמעי מפיך, כי בת משנה המלך את, דעי יפתי כי כאהבתנו העזה מאד, כן עזה אהבת קציעה אחותך ואליפלט, אשר חיים וחסד עשה עמדי; אנכי ראיתיך בגלעד ביום רע, ראיתי דמעתך, וזכר תמונתך האיר תמיד אפלתי כצהרים בשבתי במחשכים, גם את התפללת עלי יונתי ולא ידעת שמי, ואלהים שמע תפלתך, ולמענך שלח לי פדות על ידי אליפלט, לכן נחלתי תהיי והלקי בחיים, הכי נא יונתי עוד מעט בסתר לבנון, שיתי מליל צלך, אל תראך עין זרים, כי לי את, לכן אתי מלבנון אילת אהבים, אתי מלבנון תבואי, מהררי טרף וממעונות כפירים אקחך ירושלימה, בשמחה תצאי מזה ובשלום תובלי אל היכלי תענוגיך, שם אפליא חין ערכך, ארומם תפארתך, וראתך קציעה אחותך העדינה, ושמחה בך, שם אלבישך שני עם עדנים, ויסדתיך בספירים, שם תשירי להי׳ שיר חדש, שיר ציון חדשים לבקרים בהיכל ה׳, ושפתי רננות יהללו פיך, רננות לא שערון כל בנות ציון העדינות, שם נתעלס באהבים, נרננה ונשמחה בכל ימינו, לבקרים תוסיפי לוית חן, והיית נאוה כירושלים ועטרת תפארת

לראשי

לראשי, ואהבתיך באישון בת עיני, והיו כל ימיך גילת ורנן :

ושולמית פקחה עליו את עיניה היפות, אשר האירו בעפעפי שחר ואשר התנוססו בהן דמעות גיל כאגלי טל אורות, ותבט אל פני דניאל בדברו ותאמר לו : הן רבות יפעל אל להוסיף בו, כן הצילך מכף עריצי אדם, אף קרא לך דרור מיד רעומה האכזריה, והנך הולך עתה קוממיות, כן יפליא עמנו ה׳ חסדו תמיד בעיר קדשו, בשבתנו יחד שקטים ושאננים, שמחים ועליזים, מלאי רצון וברכת ה׳ ככל החזון אשר חזיתי בחלומות.

עוד חזון למועד, ענה דניאל, אכן הגידה נא לי שאהבה נפשי, ההיתה פה אבישג שפחת יהושבע, אם הגידה לך דברים בשם גברתה ?

אבישג היתה פה, ענתה שולמית, רבות ונצורות הגידה לי, ותתן שמחה ועצבת בלבי, כל אלה אספר לך משוש גילי אחרי בואך בצל קורתי, ראה נא כי ראשך נמלא טל ארמון, גם שמלותיך רטובות, לכן הבה אורי וישעי, לכה נא עמדי ואקחך אל משכנותינו ואעשה לך בריה ומטעמים כאשר תאוה נפשך, הלא לי אתה ואני לך, ואיכה אוכל וראיתי את נפשך ריקה, ואפוא לנה דניאל מחמדי?—על ברוש רענן ענה דניאל. לא איתן היה מושבך ידידי, ענתה שולמית בשחוק, מי יתן ידעתי זאת כי עתה לקחתיך אל מעונתי, הן אומני, איש אמי, ואשתו, גם יהושבע וצפניה אחי עמם עתה בגלעד, ומשכנותינו עזובים עתה לי, למינקתי ולגרי ביתנו, ואנכי אעלים מהם את שמך ודרכך, והיית בעיניהם כארח נטה ללון, והגדתי לך רבות ונצורות, ואותך מלאכי אשלה להציל נפשות לקוחות למות, את נפש עדה אחות מרים הכלואה בארמון זכרי העריץ, ואת חפצי-בה הנכונה לצאת נגלע, ומחוץ לעיר תשכל אותה חרב, מפי אבישג שפחת יהושבע נודע לי הדבר, כן היא הבאישה רוח בן-פריץ בעיני, ושמו צדקיהו, אחד מחבר כהני בית אל אשר נודע לי עתה כי בן שמיר הוא, ויתגעש ויזעף על אביו אשר עזבו, והוא נכון עתה להשחית נפשות בזעם אפו ככפיר

במסתורים, לכן יחיד לבבי קדמה פניו, כי לולא שלחך חי אל, אזי עליתי הגלעדה להזהיר את חפצי בה מרעתה, אך עתה אקוה כי ריק יהיה כפי, הלא עוד חזון למועד אשר נשב ידידים ביתה, האף אין זאת משוש לבבי?

ודניאל השתומם על רוחה הנדיבה, וישק לפיה, ושולמית שאלתהו שנית מתי תקחני ידידי לשבת אתך לארך ימים?. מתי? ענה דניאל באנחה בנשאו מרום עיניו, אכן יש עם לבבנו להחיש היום ההוא, אך עוד קירות ברזל נצבים ביני ובינך משאת נפשי, ואנחנו נקרא לעליון הגומר עלינו להרוס כל מסך מבדיל ולהביא לנו יום שמחת גילנו, ואשר אחזה לי אני בא יבוא למועד חדש האביב, ובראשון באחד להדש אבוא הלום ולקחתיך ירושלימה והצגתיך לפני המלך, ואתחנן לו לברך את אגודתנו ולהושיבנו על נחלת אבי, וקויתי כי לא ימנע הטוב מחפץ בן עוריקם נגיד ביתו ובת אלקנה משנהו, אל תפחדי ואל תרהי אילתי, אילת אהבים, כי אתי מלבנון תבואי, ממעונות אריות ומהררי נמרים, וכנף רננים תהיי לי משחקת לפני על גפי מרומי קרת ובמרום ציון תרנני.

עודנו מדבר והנה יואת נערו הולך אחרי איש חמודות, ושולמית נשאה עיניה ותאמר: הנה הבודד בא מראש אמנה, לכן הבה ידידי ואביאך אל משכנותי, ודניאל הלך אתה אל משכנות החברוני, ובבוא שולמית אל ביתה גלתה את אזני מינקתה, מי הוא העלם הבא אתה, ותצו את משרתי ביתה ואמהותיה לטבוח טבח ולהכן מטעמים, ולא זרו כעשיה לגרי ביתה, כי כן הסכינה בבית מנות להביא אורחים בצל קירותם תחת מעדנים לנפשם.

תם חלק ראשון

אשמת שמרון

נסבה מדבר בו בימי אחז מלך יהודה ופקח
בן רמליהו והושע בן אלה מלכי ישראל

מאת

אברהם בן־יקותיאל מאפו

זִכְרוּ מֵרָחוֹק אֶת ה׳
וִירוּשָׁלַיִם תַּעֲלֶה עַל לְבַבְכֶם
ירמיה נא נ

חלק שני

בהוצאות של ר׳ ישראל ראזומאווסקי בבארדיטשוב

АШМАѲЪ-ШОМРОНЪ

т. е. Козни Самаріи. Соч. А. Мапу.

Томъ 2.

Бердичевъ, Типо-Литографія Я. Г. Шефтеля.

כג

דניאל לן בנאות נגוה, וכל גרי ביתו חשבוהו לעובר ארח אשר נטה ללון, זולתי שולמית ומינקתה הנאמנה אתה אשר ידעו שמו ודרכו. וממחרת היום ההוא רצה דניאל לעשות דרכו, ותעצרהו שולמית עוד יומים, ואחרי שבתו עמה שלשת ימים נפרד מאת שולמית ידידת נפשו, ויבכו שניהם, ודניאל השקיט את לבבה, ויאמר לשוב אליה שנית למועד חדש האביב, אחרי ראותו את אליפלט, ותשלחהו שולמית עד ראש אמנה, ותשב לביתה.

ודניאל מהר לרוץ ארח, ויפגע במקום וירא והנה עלם אחד בן חיל ויפה תואר, מחלפות ראשו יורדות על כתפותיו, ופניו מלאים עלומים, ושני נעריו עמו; שלשתם יחד נתנו מספוא לבעירם, וכלב עז נפש רובץ לפניהם, וכראותו איש זר נגש, חרץ לו לשונו. וישא העלם את עיניו ויקרא: האח ראתה עיני! האח דניאל רעי וידידי! מאין אתה בא? הן שמע דבריך הגידו לי הרצים אשר שלחה לי יהושבע, וברוך ה׳ כי חפשי אתה לפני.

מאת ה׳ היתה זאת, ענה דניאל גם הוא, האח אליפלט ידידי! מה יקר לי משוש דרכי, כי הקרך ה׳ לפני בעת אשר הגה לבי בך. זאת דבר, ויפול על צואריו, וישק איש את אחיו. ויאמר לו דניאל: עתה הגידה נא לי ההצליח ה׳ דרכך? ואנה מגמת פניך?

אברך את ה' אשר נחני בדרך טובה, ענהו אליפלט כי את עצומים חלקתי שלל ארם, ובנכסים רבים אשובה ירושלימה לשמחת לב כל עליזי גאותי. ועתה הגידה נא לי גם אתה את שלום מרים הכבודה, ואת שלום קציעה משאת נפשי, הלא ידעת אם לא שמעת, וראשית דעת ארעה נא מאין אתה בא ואנה מגמת פניך ?

ודניאל אחז בידו ויקחהו וירחיקהו מאת הנערים, ויאמר לו: בדרך אמת נחני ה' אל הררי שלום ואל עמק ברכה, הביאני אל מעונות אריות והררי נמרים, תעיתי בעב טל, עליתי על צורי היעלים כי אובד דרך הייתי, והנה קול ממעמקים קורא באשמורת הבקר, קול עלמה נושאת רנה ותפלה בעד מחמל נפשה אשר ראתה בשביה. קראתי לה להוציאני למרחב, ותעל כאילה שלוחה על ראש הצור, ותחזק ביד ימיני ותנהלני, ועב טל ואדרתי שמו לי סתר פנים; אנכי הכרתיה, כי היא יעלת החן אשר ראיתיה ביום צרתי, בעמקי דרך הגלעד, ואשר הגיתי בה ימים על שנה, ולא ידעתי שמה ומקומה ומולדתה; בנתיבות נפלאים נחני ה' ויראני משאת נפשי, ואשמע את לקחה הזך אשר יריח ביראת ה'; ראיתיה כאילת השחר, ומה נעמו לי נדבות פיה וצוף אמרותיה, אשר הרהיבוני, גליתי פני ואתודע לה בשמי, דניאל בן צדיקם נגיד הבית, ואהי בעיניה כמלאך שלוח לה מאת אלהי תפלתה, ותדבק נפשה בי, אף נודעה לי בשמה שולמית בת אלקנה משנה המלך, היא אחות קציעה ידידות נפשך, אמנם הורתה לא היתה בת שרים כיהושבע, אך לא ערבה בנות מרום עם הארץ, כי ביראת ה' גדלה את בתה חמדת שעשועיה, במקום קדוש, שם לא תשכן חטאת, קנאה וחמת אדם לא ידעוה; שם מעון אילת אהבים, וחן חסד, שלום, אהבה וידידות סביבותיה ירבצון, שם צמחה שולמית כראשית בכורים אשר תבכר עת רצון לה' ואשר יסתירנה אלהים מעינים רואות ברע, כי גם חית השדה השלמו לה, במקום ההוא יריח איש ביראת ה', והנפש תרחץ בנקיון במקום הזה. שם זכיתי לבי גם אני, נהפכתי לאיש

אחר

אתר, כי אם יהיה לב גבר כחלמיש צור, היא בנדבות פיה מעין תשיתהו, ודמע נדבות עיניו תטופנה; ראיתיה, בחנתיה, ולא האמנתי למראה עיני, שמעתי כי בת אלקנה משנה המלך היא, ויעלוז לבי, שלשת ימים ישבתי עמה, ואהי כחולם וכגבר עברו יין, בכיתי, שחקתי, נשיתי עמלי והוות רעומה האיומה.

ידעתי קצות דבריך מפי הרצים, ענה אליפלט, ידעתי כי נפלת שדוד לפני רעומה, אשר שתה עליך כפר רב עם נפשי אשר תבקש תמורת נפשך, ויהושבע שלחה אלי רצים נאמנים ותזהירני מלכת בדרך גלעד קרית פועלי און, פן אפול ברשת זו טמנה לי רעומה, ואני ידעתי כי לא תבקש רעומה נפשי לספותה, כי אם את אהבתי היא מבקשת, ואת תשוקתה לי ראיתי במלחמה, אך יקחנה אפל ולא אני, אני לקציעה, קציעה לי; ומאז הגידה לי קציעה, כי עוד אחות לה אשר ילדה בת רוקם לאביה, גם דרשה וחקרה לדעת מקומה ולא ידעה, ומה שמח לבי בשמעי כי שתים הקרה ה׳ לפניך, כי מצאת את סמל אהבתך אשר לה כלתה נפשך, מצאת את בת אלקנה בת משנה המלך נכונה לפניך, תחת קציעה משאת פשי היעודה לך מטעם המלך על פי יהושבע. עתה סרה קנאה, שבתה רוח רעה, וברית אהבת עולם ביני ובינך, כי בקחתך את שולמית, לא תוכל עוד לקחת את קציעה אחותה; מאת ה׳ היתה זאת, ועתה הגידה נא לי, איך שלחה אותך רעומה חפשי, הלקחה הכפירה כופר לנפשך?

הכפירה תחשבני לכפיר יושב במסתרים, ענה דניאל, כי בשם עמיהוד המת נודעתי לה, ואין יודע אתי עד מה, זולתי יואח נערי. ויהושבע ראתני מרחוק ותחשבני לדניאל, ותתחנן אל רעומה לשלח אותי חפשי, ותען אותה רעומה קשות לאמר: לא אשלח את דניאל חפשי, כי אם ברב כופר ובנפש אליפלט תמורת נפשו; יהושבע יצאה, ורעומה אמרה לי: השקט ידידי, כי לא ארפך ולא אעזבך, כי לי אתה, ותשלחני אל שולמית להצמיד מרמה ולארב לך, הן לי תאמר, כי דורש אתה להפיץ בצעה, כי מדים אוהבת אותך

באם

באם רחמניה, וכל הון ביתה תתן כפרך, ואולם מבקשת היא את אהבתך, ואומרת לגנוב את לבבי, כי מוצא לכסף אני לה בערה; וגם אני חכם בגנבי את לבבה, בהראותי כי עזה כמות אהבתי אותה, וכי בלעדה לא אחיה, והכפירה כיונה פותה להאמין לי, כי אתנן קולי וכי אאנח לפניה, מאהבה גלויה ומעברה מסתרת השמורה בלבי לזכרי אביה; כי רק בגללו בקשתי קרבת רעומה, למען תמצא ידי לדכריעו ילהצמיתו, ולקרא דרור לערה אחות מרים אשת חסרך. ראה נא רעי וידידי, גם לך משפט ה גאולה, למען מרים הכבודה ולמען קציעה ידידות נפשך, ויהרו נתיעץ על זכרי בשובו ממצרים, ודמי אלקנה עליו נטוש. ועתה אליפלט ידידי, הנך הולך לשוב ירושלימה, ואני אשב עוד בגלעד, כי לא אוכל למוש מרעומה, עד הקימי את השבועה אשר נשבעתי על זכרי בצר לי, לכן אשר היה לי לעשות עשה אתה. הנה אשה אחת יושבת בגלעד, ושמה הפצי-בה, לפנים היתה אשת זכרי, וקטורה אם רעומה הדיהה עליה רעה גדולה, ולולא עוזיאל איש מרים כי עתה נגזרה מארץ החיים, ולא עת דברים לספר לך את כל תלאותיה, כי תקום עליה פעמים צרה על פי רעומה האיומה; כפי שולמית אהובתי נגלה לי זאת, והיא שמעה הדבר כפי אבישג האוהבת את צדקיהו, אחר מחבר כהני בית אל אשר התהלך עמי בערמה, צדקיהו ה לא ידע מה שרש בארץ גזעו עתה נגלה לו כי בן שמיר הוא, ועיניו צופיות לשולמית, ועיני אבישג נשואות אליו, אבישג אהובה לנער אחד המגלה לה סוד מרעים, ומפיו נודע לה, כי צדקיהו ושני מרעיו יארבו לחפצי-בה, כנחשים עלי דרך בשובה אל עירה נוב, לכן ידידי קדמה פני הרוצחים והכריעם, כי זה צדקיהו הנוכל חורש רעה גם על מרים, באשר הוא בעיניו כנוגע בנחלתה, ראה ידידי הגדתי לך נצורות, ואתה חושה להציל נפש לקוחה למות; הן יהושבע הזהירה את חפצי-בה מרעהה, על כן תקח חמשה אנשים עמה לשלחה עד גבול יהודה, אך מי יודע אם יצילוה אלה? הן גבור אתה וידך תושע לך, להכריע אנשי דמים

דמים ומרמה. ועתה הגידה נא לי מה אגיד לרעומה בשובי? האגיד לה כי ראיתיך?

הגידה לה כי ראיתני, ענה אליפלט, וכי מצאת את לבבי דבק בה, הגידה לה כי חפצתי מאד לשוב אליה ביום מלחמה, ורעי הניאוני ויסנעוני מחפצי, ומירושלים שלחני המלך עם מלאכיו אשורה, ועתה אמרתי לשוב ירושלימה לגנוב את לב מרים, בהגידי לה, כי הולך אני לקחת לי את שולמית לאשה, למען תנחילני הון עתק, ואנכי אקח אוצרותי, ובאתי לקדם בהם את פני רעופה למצא חן בעיניה. הגידה לה, כי למענה אעשה זאת להגיד בירושלים כי נפלת שבי בידה למען יביאו לה כופר נפשך, וכי השבעתיך לעורר אהבתי בלבה. כן תרבר לה כזבים להשלות נפשה, ושלחת את דבריך אלי בספר, וידעתי להוליכה שולל, וידעה היא את ידי ואת גבורתי, וירע גם צדקיהו-הכפיר אותי, כי תנוח ידי עליו, והכרעתיו.

אך מי יקום לך עם מרעים? שאל דניאל, כי חבר כהני בית אל, הלא נפוצים על כל ארח. השקט, ענה אליפלט, בעירי נשאים כסף וזהב ואבני חפץ, ונערי חיל אשר שלחוני עד הלום, מטעם שר צבאם החונה עתה בארם, ומהם נשאר עמי נער אחד שלוח אל שראצר, [illegible] שרי חיל אשור החונה עתה באפרים, והוא יתן לי אנשי חיל [illegible] אותי ואת כל אשר לי בדרך, גם זרועי תאמצני, הלא מחנות אשור תפשו את הושע בן אלה מלך ישראל, ופחדם נפל על אפרים והבר כהני בית אל, ומה יעשו לי האדים העשנים האלה? אכן סר צלם מעליהם, וה' אתנו, האח! יחי יהודה!

זאת דבר אליפלט, ויקח עגל ויכרתהו לשנים ויאחז ביד דניאל ויעבירהו בין בתריו, ויאמר לו: ראה כרתי עמך ברית, אם תקח את קציעה ידידות נפשי, ואם תעזוב את שולמית אחותה מפניה, ה' עד ביני ובינך, ויאמר דניאל עד ה'! ויאמר אליפלט: עתה נכון לבי בטוח בך, לך ושובה הגלעדה, אולי תראה את יהושבע בסתר פנים, אל תגד לה את דבר שובי ירושלימה, כי לא לרצון יהיה לה ראותי את פני קציעת

בתר

בתה, ואנכי הנני הולך לדרכי ירושליטה, לחדות בשמחה את פני מרים כבודי ומריכת ראשי, ואת פני קציעה משאת נפשי.

ודניאל נפל על צוארי אליפלט, וישקו איש את אחיו.

ויאמר דניאל: כאשר כרתנו את הברית הזאת, כן אכרית את זכרי, וכל צוררי יהודה כרות יכרתון, הנה מחנות אשור נטושים עתה בכל ערי ישראל, וה׳ יצליח את דרכך, יביאך אל מחוז חפצך בשלום.

ואליפלט אחרי הפרדו מדניאל הלך לדרכו, ויתנו לו שרי אשור אנשי צבא לשלחו עד גבול יהודה. ויהי בהיותו בדרך, והנה יושב ציון אחד לקראתו, והוא רוכב על פרדה, וכראותו את אליפלט בין מחנה אשור, ירד מעל פרדו ויגש אליו ויאמר האת ראתה עיני! הנה אליפלט הגבור הנבחר מבחורי יהודה, הנך שב מאשור לשמחת לב כל דורשי שלומך וטובתך הנכספים לראותך, הן מרים לך כאם רחמניה, ובכליון עינים היא מחכה לך, וקציעה בת משנה המלך, נשקפה תמיד בעד חלון היכלה, לראות מתי יבא אליפלט.

אין כל דבר נעלם ממך, ענה אליפלט, ועתה הגידה נא לי, את שלום מרים ואת שלום קציעה ואת דבר לכתך, אנה מגמת פניך? הנשמעו חדשות בציון, הלא תגיד לי כל אלה.

שלום כה לחי! ענהו האיש, אך שמיר מת, ולפני מותו התודה את חטאתו אשר חטא במרים בתו, ואת מעלו אשר מעל בדבורה הורתה, היא אשתו אשר הרימה קרנו, גם את מעלו ביהודה ובירושלים התודה; ואני הנני נושא ספרים ליהושבע, על דבר הניאל הנשבה באפרים, ועל דבר עדה אחות מרים.

ושמיר מת! ענה אליפלט בתמהון, אמנם הרבה מעל ואכזריות חמה, הדית רעה גדולה על מרים, בהפרידו מכנה איש חמודות, את עוזיאל איש אשר לשטו ולזכרו תאות נפשה, אך מת שמיר ובמותו נרצה עונו, ואלהים ישמח עתה את נפש מרים הנוגה, ועיניה עוד תראינה את אישה מחמד נפשה, ומצהרים יקום לטו חלד; ועתה לך לדרכך הגלעדה, ואל תגיד ליהושבע הגבירה, כי שב אני ירושלימה, כי לא לרצון תהיה זאת לה.

פקודה

פקודתך אשמור, ענהו האיש, וישב על פרדו וירכב לדרכו, ואליפלט הלך לדרכו, ונערי חיל אשור הלכו עמו עד יהודה שלחוהו, שם עזבוהו, ובחצות לילה סר אליפלט עם נעריו אל מלון אורחים הקרוב לארץ יהודה כאלפים אמה, וישימו לפניו לאבול, והנה אורחים באים, וקול אשה מדברה אליהם נשמע בחוץ, באמרה אליהם: ברוך ה' כי באתי עד הלום, ופה אבטח ולא אפחד, לכן הא לכם שכרכם, ושובו לכם הגלעדה. ואנכי ענה האחד, אנכי הנני לעלות ירושלימה, לכי חפצי-בה ושובי בשלום לביתך, נשמע קול אנשים בקראם פה אחד.

הנה בא החזון אשר דבר דניאל, אמר אליפלט בלבו, אך פה מקום בטח ושאנן מפחד. עודנו מדבר אל לבו והנה אשה דלת בשר באה אל המלון ואחריה זקן ביתה, שפחתה ועוד איש אחד. האשה ראתה את אליפלט יושב ואוכל, ותשם עיניה עליו ועל נעריו ותשאלהו: מאין אתה אדוני? בן יהודה אני, ענה אליפלט, ושב אני מארם; וכאשר שמעה האשה כי בן יהודה הוא, נחה רוחה ותאמר: הן שפתיך ענו בך כי בן יהודה אתה, מגאולי ה' השבים מארץ צר, עודך צעיר ורך ונפשך יורעת חרפת צר, אך חרפתם אל חיקם שבה.

כן הוא ענה אליפלט, נשבתה מטלכה מארם, דמשק מוסר מעיר, רצין מלכה נפל בחרב אשור, ועמו הָגלה קיר, ומלך אשור שם נציבים בארם, הציב חיל וחסן בכל ערי מעזה, וכל אלה ראתה עיני!

תחנף ארץ ארם! ענתה חפצי בה, תאשם ארצה המלאה אשם, יבני ציון במפלתה יראו, ונודע ה' משפט עשה, וחרדו ופחדו מפניו כל גוים שכחי אלהים, והרד גם שכן שמרון, ואחזה רעדה רבבות אפרים, ואלפי מנשה הצוררים ליהודה בנכליהם.

הן אשה קשת רוח את, ענה אליפלט, זאת אחות כי יעצה הגידה נא לי מאין תבואי ואנה מגמת פניך?

מגליעד אני באה, ענתה האשה, ואל ארצי יהודה אני שבה, חולה אני, והכרת פני ענתה בי לפניך, חולה מכעס עם עברתי כי הכעים אותי אפרים תמרורים, ואיש הרכי הרוני

לעצת

לענה בימי נעורי, ולמן הימים ההם, נחלתי כאב אנוש, ישיאוני דורשי שלומי לעלות הגלעדה, ואשמע לעצתם; שמנה ירחי שוא ישבתי בגלעד, וירפאוני רופאי אליל, ולא גהו ממני מזור, ובכל ימי שבתי שם, הייתי חרדה לרגעים; הלא מודעת זאת בכל הארץ, כי גלעד קרית פועלי און עקובה מדם, שם יסכסכו אפרים במנשה ומנשה באפרים. ואת שניהם יחדו ביהודה, שם עריצים יצפנו לנקי חנם, וגם עלי ההגודדו, ואשכר לי חמשה אנשים בגלעד, אשר שלחוני עד הלום: פה עזבוני וישובו לדרך הגלעד, וכעלות השחר אשכים לדרכי, עמי זקן ביתי, שפחתי והגלעדי ההולך לשלחי עד גוב עיר מגורי, ובראשת ה׳ דרכי, הנני מחר כנכון היום בגבול יהודה, וברוך ה׳ כי הוציאני למרחב; הן שמי חפצי-בה, ומה שמך אתה כי אדע?

בן בלי שם אני ענה אליפלט, כי אבי היה מדלת העם, אך בחסד אל המרים אביון מאשפות, התרוממתי, ומבית הורי יצאתי לראות אור, כבוד וישע, יחי עמנו יהודה! ויראה אפרים את חליו ויבוש מפחזותו, כי הנה נמלה רעתו! נגע אל השטים משפטו, וה׳ אשר יעץ על ארם רעה, יפקוד גם על אפרים עונו; הנה באה שנת פקודתו, והושע בן אלה מלכו ירד מכסאו, הורד גאונו ביד מלך אשור אשר הושיבו בכלא ומתנות אשור נטושים בעריו, ויהי אפרים למס עובד.

כן הוא עתה חפצי-בה, הכה אפרים, ומחמס אחיו יהודה תכסהו בושה, הנה גלה ממנו כבוד, נשיו היו לחרפה ובתולותיו לא הללו, כי זרים באו אל גבולו ויחללו את כבודו, הלא ידעת את זכרי גבור אפרים, אשר אכלה חרבו מבחר שלישי יהודה, הוא ירד מצרימה להמתיק סוד עם שרי מף ותחנחם לסכסך מצרים באשור, ורעומה בתו כשפחה ותהפה לשראצר נציב חיל אשור; הלא היא רעומה אשר גבה לבה ביפיה ובגבורתה, איך נהפך עתה כבודה לקלון! כן יאבדו כל צוררי יהודה. הן לי קרוב בציון ושמו נתן ילידי שמרון, ומהלכים לו עם בני הנביאים למורי ה׳ בציון, ונתן זה חוזה מאז הוות קשה על בית זכרי ודבריו יבואו.

הן הדברי מרוב שיחך וכעסך על זכרי ענה אליפלט,

אין זאת כי אם נגעה רעתו עד נפשך, ואם נא מצאתי חן בעיניך, הגידי לי, מה עשה לך. ותען חפצי-בה ותאמר:

אבי הוא משבט יהודה ומגוריו בעיר נוב, ויושבי ירושלים ידעוהו כי ירא ה׳ הוא מעודו, ולא פנה אל רהבים ושטי כזב, ואמי, ה׳ יחונן עפרה, אמי, מולדתה בשכם, ואנכי בתם הבכירה, יפה הייתי מאד ורכה, הורי גדלוני ביראת ה׳, וכיונה תמה הייתי. ויהי היום ואמי לקחתני אל בית אביה בשכם, שם ראני זכרי בן שר אפרים בחור מעם וגבור מלחמה, ותדבק נפשו בי וימשכני בעבותות אהבה.

ונתן בן דודי נער דורש ה׳, יליד שמרון מבני הכהנים, אשר נדחו מפני ירבעם בן נבט, המלך הראשון לישראל, נתן הזהיר את אבי מתת אותי לזכרי איש הדמים ואויל משריש בין משמרי הבלי שוא, מראש חזה לי חזות קשה, כי מרה תהיה אחריתי.

יודע אני את נתן ואת שיחו, ענה אליפלט; הן עתה הוא בירושלים, ומהלכים לו בין בני הנביאים למודי ה׳, וכמוהם ירוה גם הוא מרשן בית מרים הנדיבה; אך ספרי נא דבריך.

וחפצי-בה הוסיפה לדבר, ותאמר: נתן הזהירני מרעה, אך אבי אמי מצא הדבר נכון לפני, וישלח לקרא לאבי שכמה לבצע דברי הברית ביני ובין זכרי, ולא אחר אבי לבוא, וגם שלמון אבי זכרי בא, וישאל את פי, התפצה אני בזכרי? ואנכי לא אהבתיו, כי אם יראתיו, ולא מריתי את פי הורי, ואהי לזכרי לאשה, ותרב השמחה בימי כלולותי, ויעשו הלולים שבעת ימי משתה. באמונה ארשני זכרי, ואחר כבוד לקחני, ויביאני אל היכלי מחמריו, ורוחו זרה לי, אך התכחשתי ואדבר אתו נעימות, והבוחן לבבות ראה צרת נפשי.

ושלמון אביו הזקן עשה משתה גדול בבואנו שמרונה עיר מושבנו, וקול צהלה ורנה נשמע בחצרותיו, ובנות אפרים אשרוני. המון הקרואים נמוג וילך, ושלמון הזקן קרא לי ולבעלי ויברכנו, ויאמר אל זכרי: ברוך אתה בני לה׳ וברוך טעמך, כי בחרת לך אשה יראת ה׳ כלבבי, היא תאשרך בדרך ישרה.

תשית

תשית לבך למסלות ציון, ועלית אל קרית משושה שלש פעמים בשנה, כאשר צוה ה׳ ביד משה עבדו, שם תקת תורה מפי כהני ה׳ צבאות, ומלך ביפייו תחזינה עיניך, תראינה את יותם מלך יהודה, מושל צדיק ביראת אלהים, אז תשיב מבית אל רגליך, בסוד כהני הבעל וכהני האשרה לא תבוא ולא תריח בעצרותיהם, בל תלחם במנעמיהם ובל תסיך נסכיהם, כי מה לך בני לעצבים ולפסילים אלמים אשר שקר ותהו נסכם, ומעשי כהניהם מעשי תעתועים, ראה בני חיים עם חפצי-בה אשת נעוריך, אילת אהבים זאת בחרת לך ברצות ה׳ דרכך, וצדקתה תשמור עליך, שימנה כחותם על לבך, והיתה תפארתך על דרך החיים, אז תנוח עליך רוח גבורה לעוף בכתף פלשתים ולהלחם באדום, עמון ומואב וארם, ובכל אשר תפנה תשכיל. ואם לא תשמע בקול אשתך זאת, והתערבת בהוללים, אשר יעבטון ארחותיך, ואכלה הבושת יגיעי, ונחלתי אשר שפרה עליך הבוק תבוק והבוז תבוז על ידי כהני בית אל, והתכבד הוני כילק, וכעוף יתעופף כבודך.

מתוכחת שלמון חמי ומלקחו הזך, התבוננתי דרכי זכרי בנו בראשיתו, אך לא שמתי לבי לדאגה מרחוק, פן יוסיף זכרי לסלף דרכו, כי בטחתי בתפארתי ובאהבתו אותי מאד, כי מושלת הייתי ברוחו להטותו לכל אשר אתפוץ; ובדעתי את רוח בני אפרים אשר שכרון למו ראשית חטאת, הפצרתי בזכרי ויהי על פי נזיר מיין ומשכר, ושלמון חמי נשא כפיו תמיד לה׳, על הברכה אשר הביא ה׳ אל ביתו, אכן אבן חן הייתי בביתו: בן ארכו ימים על שנה, אנכי הסכנתי כל דרכי זכרי, ולבי נהפך בקרבי לאהבה אותו.

ויהי היום ואשה זקנה ויראת ה׳ באה אלי ותשיחני, ובדברה עמי שאלתני: האמנם נזיר זכרי אישך? כן הוא עניתי. אולי נזיר הוא בפיו ובשפתיו, ענתה הזקנה במנוד ראש, ואולם חי נפשך אשה עדינה, כי אוהב אישך יין מגפן שבמה, ויחלל נזרו. מגפן שבמה? שאלתיה מבלי הבן דבריה, כן הוא ענתה הזקנה, ואם לא תדעי לך היפה בנשים פשר דברי, צאי לך בבקר מבית תענוגיך ועלי על הרי שמרון,

וראו

וראו עיניך את דבר פי ; הן גפן שבטה קראתי לקטורה המואביה אחות כהן בית אל, הוסיפה הזקנה לדבר, קטורה היא רבת חן, רבת המהומה ורבת המשטמה לנשים שאננות, ובעלת הכשפים הזאת היתה כסמל הקנאה גם לבתי, והגרש אותה מבית תענוגיה בצודדה נפש אישה, לכן הבה נתחכמה לה לבער את הרשעה הזאת מגבולנו, כי השחיתה התעיבה עלילה.

ואנכי נעויתי משמוע את דברי הזקנה, ולא אביתי להאמין למוצא שפתיה, כי בטח לבי באישי ; ובבקשי חשבונות רבים שמתי אותותיה אותות, כי בחנתי דרכי זכרי, ואתבונן כי לא כן הוא עמדי, כאשר קנני ראשית דרכו. והזקנה אמרה לי: הן גפן שבטה זאת לא תלך אחרי מאהביה, וגרן ויקב לא ירעוה, כי אם אחריה ילכו מאהביה, והיא תקלס מהם אתנן נטילי כסף ; ואתננה לא יאָצר ולא יחָסן, כי לכהני הבעל יהיה. ואנכי אחר שמעי כזאת אמרתי אשמרה דרכי עוכר נפשי, כל הלילה נדדה שנתי מעיני, ובטרם בקר ואיננו, ואנכי לאט השכמתי אל הרי שמרון, ראיתיו מרחוק בין האשרות, אשר עתר ענן קטרת עולה משם, שמעתי מצהלות אשה, ורוחי נבקה בקרבי, בפיק ברכים קרבתי אל מקום לא ידע אל ; והנה זכרי אישי יושב תחת עץ רענן, בעלת הכשפים מימינו וכהני הבמות לעומתם, ויתר המה אוכלים זבחי מתים ושותים יין נסיכם, אנכי ראיתים, והמה לא ראוני, כי נסתרתי בסבך עץ, וקטורה מסכה מזרק יין ותתן אל זכרי ותאמר: שתה ידידי והיה כזה יום מחר גדול הרבה יתר מאד. וזכרי נשק אותה מנשיקות פיו, והיא שחקה ותאמר: לו ראתה כזאת חפצי-בה, כי עתה טרפה נפשך בצפרני שמיר, וזכרי הגיח מזרק יין אל פיו ויאמר: על יין ואהבה יחיה אפרים ! הן הזכרתיני את אשתי, אך לא זה שמה אשר קראת לה, כי שם חדש קראתי לה: לא חפצי-בה, כי רק בך חפצי אחרי דעתי אותך. אף אמנם ידידי הסכלת עשה, ענתה קטורה, כי הביאות אוהבת ציון אל ביתך למשל בך, התאמר הפתיות לקשוך בפאת מטה, שים קץ לממשלתה, ראה צדיתיך, ואם חפצך בי, אל יהי חפצך בה !

כל זאת ראיתי, שמעתי, ודמי עורקי נהפכו בקרבי לקפאון, חשכו עיני, כלו כליותי בחיקי, אמרתי תבלעני ארץ ; אך התחזקתי ואצא ממחבואי, התיצבתי לקראת זכרי בעינים נגרות, ובספקי כף, ומעקת לבי לא יכולתי לדבר דבר. וקטורה מסבה יינה ותאמר לי : חג היום לכמוש אלהי, ופה שלמתי לו נדרי, ואקרא גם לאישך ותבואי גם את, לכן שתי עמנו מיין מסבתי ; וזכרי לקח הכוס מיד קטורה, ויתן לי ויאמר : שתי ! ואנכי מאנתי לקחת את הכוס מידו לשתות, אמרתי לו : הן מדמי נסכת היום נסך לכמוש אלהי המואביה, וזאת בהרת תחתי, וכמוש יהיה בעזרך בכל אשר תפנה, ועתה תנה לי ספר כריתות, כי מה לי פה ומי לי פה בשמרון ! אלכה ואשובה אל בית אבי כנעורי, וזכרי הלום יין הגיה כוסו אל פיו שנית, לא ידע עול בשת, ויאמר אלי : לכי לך מזה פתיות, פן יתעללו בך כהני הבמות. עיני השכו, רגלי כשלו בררתי מן הר נשף, באתי אל חמי ואבך ואתאונן רע באזניו, על תעתועי בנו, ויתהלחל הזקן ויאמר : עתה שבו מכאובי, כי שב בני אל קיאו, שב אל עונותיו הראשונים לחבורתי ולפצעי, כל יגיעי לבשת, כספי וזהבי יעשה עצבים, ועוד יפרק נזמך והליתך והריסם לבשת, לכן עזבי אותו בתי לנפשו, ושובי אל בית אביך.

וזכרי שב הביתה לעת הצהרים שכור ונבלע מן היין, ויוכיחהו אביו בריבות שפתיו, ומכשול עונו שם נכח פניו, ויאמר לו : העידותי בך בן מביש ומחפיר, כי עצבי יאפלני כעש, ואתה תהיה עצב נבזה כעצביך, ובאה קרחה על נהלתך. וזכרי אמר נואש, כי בדרך לבו ילך ולא לאשה לספור צעדי אישה, וינבל את אביו, ועלי מסכה חמתו, ולא אבה שלחני. ומקץ שלשה ירחים מת שלמון אביו מעקת לב ומשבר רוח, ואנכי נותרתי בלי מגן ומחסה. עברו שלשים ימי אבל, וזכרי הביא את קטורה אל ביתו, ותהי לו לאשה, ותכעיסני קטורה ותשפילני לפני יתר השפחות, הפילה אור פני, ותגער בי בחרפה ובוז, וזכרי שגה באהבתה, ולא דבר עמדי מטוב ועד רע, וביתו בית המרי היה פתוח לחבר כהני בית אל ולנביאיו, כי היה יקרו אל [illegible] ייעל עם קטורה

על

על ההרים לזבח ולקטר בגזן מכלים דבר, ואנכי ישבתי בביתי ותבך במסתרים נפשי.

הלא מודעת זאת כי אוהבי עשיר רבים, ואף כי עשיר וגבור בעמו כזכרי, אשר היה מגן לחבר כהני בית אל ולנביאיו, ולכל משמרי הבלי שוא תועי בדרך השכל, וכל עולי בית אל מצאו תמיד נתיבות ביתו, ויתאספו אליו כאסף החסיל, התגוררו על דגן ותירוש אשר מלאו אסמיו ויקביו; ולא נפל דבר ארצה מכל החזון אשר חזה לו אביו, כי באה קרחה על נחלתו ולא ידע, ניגל יבול ביתו ולא שם על לב, בביתו היה משתה תמיד, וקטורה לא הסירה יינה מעליה; רב תבואות אסף זכרי בראשית השנה, אסמיו מלאו בר, ויקביו השיקו יין, ולפני מלאת מספר ירחים נשמו ממגורות, ואין יין ביקבים, כי המונים המונים העולים בית אל, וכהניהם ונביאיהם הסותרים אל ארץ, ירוששו יבול הרים, יובישו נחלי יין, ויאכלו יגיעי אדם בכל פה, ובית זכרי היה בית מועד לחבר כהנים, טורי כל נפתל ועקש, ולאספסוף נביאי תפל החוזים משאת שוא, אשר חזו לו כי גבורים תלד לו קטורה אשתו האהובה, גבורים מרגיזי ארצות אשר יצליחו למלוכה; ותחלף משאות שוא נשאו משאות ומנחה מאת פני זכרי וקטורה, אשר האמינו אל כל שמועותיהם והבל הם, אשר נבאו למו לעתים רחוקים להרחיק כזביהם, ולקרב נדבות ידם, וקטורה ילדה לזכרי את רעומה בתה.

ואנכי צולעה ונדחה פקחתי עיני על כל דרכי זכרי, כי אלה מהבילים אותו מעבר מזה, וקטורה הבוגדה מעבר מזה צדוהו למדחפות. זכרי יצא תמיד למלחמה ויעש חיל, וקטורה אשתו עשתה שערוריה בביתו, כי נשאה עינה אל אחד משרתי ביתה, אל עבד כושי; ויהי כאשר יראה אותי, פן אראה און ואתבונן והדבר על לב זכרי לתת לי ספר כריתות ולשלחני מביתו, באשר שלח רזון בעצמותי. וגם אמנם קנאת ביתו אכלתני ותאכלני בעש. ולא מנע זכרי מחפץ קטורה, ויתן לי ספר כריתות וישלחני מביתו, ויתן לי משאת כסף לשוב אל בית אבי ואנכי נסתרתי בבית הזקנה אשר גלתה אזני מראש על

תעתועי זכרי, הגדתי לה על דבר המעל אשר התבוננתי בקטורה, והזקנה בקנאה קנאתה לבתה, שלחה איש נאמן אל זכרי, לגלות אזנו על דבר קטורה ידידות נפשו, כי בוגדת היא בו.

וזכרי פקח עיניו על דרכיה, וימצא בקטורה ערות דבר ויתגעש ויתקצף, ובאש קנאתו אמר להמית את קטורה בצמא, אך אחיה כהן בית אל היה מגן לה; ואנכי שתיתי כוס החמה, כי בשומי לדרך פעמי לשוב אל בית אבי בנוב, קרני העבד הכושי ויהרוג את נערי, ואותי קשר בחבלים אל עץ להמיתני בצמא, כאשר אמר זכרי לעשות לקטורה; כמעט עיפה נפשי לצמאון, וה׳ שלח את מלאכו הטוב, את איש יהודה אשר סר מני דרך ויראני ברע, והכושי עומד מרחוק ורואה בי, ויקם מושיעי על הכושי ויהרגהו ואותי הציל, אך מי הוא מצילי? הלא הוא עוזיאל איש חמודות, איש מרים הנדיבה, הנה עתה נודד מיהודה; אך ירחמהו עושהו באשר הוא שם, וישיבהו אל מרים נות ביתו, תפארת נשי ציון, אנכי מדי הזכירי את שמו אברכהו ואתפלל בעדו, ואל רחום ישוב ירחמהו וישיבהו אל נות צדקו.

אמן כן יעשה ה׳, ענה אליפלט, הן דברים בלבי לדבר עמך, אך עמל דרכי נסך עלי רוח תרדמה; לכן אשכבה ואישן פה, ואם אינך חפצה לחכות לי, ועברתי דרך נוב עיר מכורתך וסרתי אל ביתך.

ברוך תהיה בבואך בצל קורתי, ענתה חפצי-בה, תן לעפעפיך תנומה, כי עיפה נפשך לשינה; ואנכי ממהרת לעבור אל גבול יהודה כעלות השחר ולרוץ ארח עירי, כי כל הנפשות הקרובות לי מחכות ליום שובי, ואתה תנות פה, ושכבת לבטח, וערבה לך שנתך, והקיצות אז תלך לבטח דרכך, אולי עוד תשיגני וארחת עמי לחברה.

ככל החזון הזה ספרה חפצי-בה אל העלם הנחמד בן ארצה. ואליפלט, אשר ישב לבטח במלון ההוא הקרוב אל גבול יהודה, לא שם כל פחד לנגד עיניו, ויעל על ערש יצועו לתת לעפעפיו תנומה, וחזיונות אימה הרגידוהו לרגעים; כי

כל הדברים, אשר ספרה לו הפצי־בה, נראו לו בשעיפים ובחלומות, וחפצי־בה וזקן ביתה ושפחתה יצאו מן המלון בעלות השחר, וירכבו על הגמלים, ואיש אחד גלעדי נותר מן האנשים אשר שלחו את חפצי־בה הלום, הגלעדי גם הוא ארח לחברה ללכת עם חפצי־בה.

המה הרחיקו מן המלון ויעברו דרך חורשה, והנה מבין סבכי היער שני נערים יוצאים, והאחד הוא נער כושי ושניהם חמושים בחרבות וברמחים. פגע אתה צדקיהו בזקן, אמר הכושי, ואני אשלח ידי באשה. ויהי כראות הפצי־בה את הכושי ותתחלחל, ורוחה נבקה בקרבה, ותקרא לו לשלום. ויען הכושי: שלום, בפיו דבר שלום לאשה, וידו שלפה חרבו מתערה כרגע, ויביאנה בלב זקן ביתה, אשר צנח מעל הגמל, נפל לארץ, ויתבוסס ברמו, ואימת מות נפלה על חפצי־בה ותצרח מר אל הגלעדי ותקרא: קומה והושיעני אדוני! אל יושיעך אלהים, ענה הגלעדי כי במה אושיעך, איך אתיצב, בפני שני אנשים אחוזי חרב? ההו! חשך ישופני, קראה חפצי־בה, ותצנח מעל הגמל, תעה לבבה ושרעפיה אשתוללו, והכושי אחז בה ויסחבנה אל החורשה, בעותי אלוה צמתוה, ובוה בתמהון לב, נתכו כמים שאגותיה, והפראים האלה, בכפירים לא ישיבו אפס, ותתחנן על נפשה אל צדקיהו ותאמר ותאמר לו: הלא אדם אתה ולא חית טרף, שמעתיך מדבר במשכן יהושבע, חוסה נא על נפשי, כי מה בצע בדמי?

אך שוא תגרעי שיחה, ענה צדקיהו, אך הבל תפצי פיך תדברי תחנונים, כי אזני הכו הזה כברו משמוע, וגם אם תכבירי אליו במלין ודבריך לעו, כי מות אביו וחרפת אמו ינקום ממך. בן ידידי מדבר, נה בן הכושי, נקמת אבי היא, ועברת קטורה אמי השמורה לך, ובלעגו לספת נקיה במשוש פראים, הנה הוא בושה עוד מוקרות חרב, לחתות גחלים על ראשה, ובחר לו לשון ער סים ויתלוצץ לאמר: אל תיראו אשה טרת טעם, ואל תרגזי אלה נובלת, הן כי ימיך פני בכאיבים, רבת שבעה לה נפשך, ותדרש ברופאי גלעד, והם לא נתנו לך כי אם לב רגז, כליון עינים ודאבון נפש,

שמך במסוס נוסס ובכלי אובד, כי מרוב קחת צרי בלו עצמיך ותהי כבגד אבלו עש, ואני גואלך פקחתי עיני ואראה, כי נפשך יבשה וימיך כצל נטיו, ואתעודד לשום קץ למכאוביך, ולהניח לך מעצבך ומרגזך, כי אני רופאך, ולא עוד תוסיפי לעלות הגלעד אל רופאי אליל המרפאים שברך על נקלה. ראי נא המעֻשקה יושבת נב, כל אנחתך חשבתי, רופאי גלעד שלחו רצח בעצמותיך, השליכוך לעטלפים, ואני חי כמוש אלהי אמי אשר מנעני מבוא בדמים, אני לא בן עטרי, כתפי פשכמי תפול אם אשלח רצח בעצמותיך היבשות, גם לא לעטלפים אשליכך, כי אם אחר כבוד אקחך, ועיניך, הלא תראינה מנותתך כבוד.

ובדברו זאת אפר אותה בעבותים אל ברוש רענן ויאמר: הן זאת מנותתך עדי עד אשה נהלאה, ושכנת תחתך ולא תרגזי עוד, פה תשאפי צל עץ רענן, וכמוהו עצמותיך תפרחנה עוד מעט לתקופת האביב, כְּחֹם צח עלי אור, וצפרו בבין הציר, והעריפו שמים טל, והיו שקוי לעצמותיך.

ותפצי-בה מתעלפת מאימת מות אשר נפלו עליה לרגעים צרחה קול מר, אך עוד מעט והיא נאנקה דום, כי עיפה נפשה לכושי, אשר חוק מוסרותיה ואמר: אל תרגזי פתיות, כי לא תשבי פה נלמודה, כי זיז שדי עמך, ונקבצו אליך חיות, ובאו אליך האריה והכפירה, האריה מלך בבהמות יער, אחר כבוד יקחך, ותכבדהו נפשך, כי יחבקך, ועבר על לביאתו רוח קנאה, והתגעשה והרעישה יער וכל עץ בו, ועשית שלום ביניהם, כי תתני מעדנים לנפשם ילנפשות גוריהם, גם יברכוך בעלי כנף, כי תביני שאר למו, תתני למו מנות מן הנותר מבשרך.

ובדברו את דבריו האיומים פער בשחוק פיו ויאמר לה: ראי נא כי משלם אנכי לך טובה תחת הרעה אשר גמלת לקטורה אמי, הנה פניך קבצו פארור, חשך משחור תארך, נהפך עורך לאור כושי ותהי כמוני, על כן לך נאוה כבוד.

ותפצי-בה תגמסה מאימה וממגור התעוררה, ותצעק מרה בשארית כחה, וצרקיהו אמר אל הכושי, מלא פיה חצץ,

ואל תשמיע קולה, ומי יתן וכן נראה את מרים אסורה, צועקת ואין מושיע לה. גם בה, גם בשמיר אביה עוד תראינה עינינו! ענהו הכושי.

כמעט אמרה חפצי־בה נגורה, והנה קול כלב נובח נשמע מבין סבכי היער. הכושי התעורר, שלף חרבו, והנה הוא ערוך לקראת כל בא, וכמוהו עשה צדקיהו, והגלעדי נס למלט נפשו, כי נשק לא היה לו, אך אבד ממנו מנוס, כי נפל ביד אליפלט ונעריו, והרבם באה בלבו, ואליפלט הלך לקול כלבו, ושני נערים אחריו, ויבוא אל המקום אשר חפצי־בה אסורה שם, והכושי וצדקיהו נצבים לקראתם, וכראות אליפלט את הכושי, זכר את הכושי הרוצח אשר קם על חפצי־בה בנעריה, ויאמר להמיתה בצמא, ויצילנה עוזיאל מידו, ויתעורר באש קנאתו, ויקפוץ עליו בחרב שלופה, והכושי וצדקיהו התיצבו בפניו, אך אליפלט הביא בלב הכושי הנצב אחר הלהב, ויפילהו שדוד, ויאמר: לא עוד תוסיף לאסור נשים, וצדקיהו ראה כי כלתה אליו הרעה, וישם רגליו כאילות וירץ כצבי, אך נערי אליפלט דלקוהו וישיגוהו, ויכוהו מכת מות, ויצו אליפלט את נעריו לקחת את פגרי הרוצחים ולטמנם בתל, ויעשו הנערים כמצות ארונם, ואחרי נגש אליפלט אל חפצי־בה ויפתח מוסרותיה, והנהלאה התעוררה ותתעודד, ותשא כפיה אל ה' ותברכהו על חסדו עמה, כי שלח מלאכו לפניה להצילה גם עתה מן הכושי ומחבר מרעיו, כאשר הצילה אז על ידי עוזיאל, ותספר לאליפלט את דברי הכושי ואת דברי צדקיהו, אשר זממו לקחת נפש מרים אחרי עשותם אתה כלה, ותאמר לו: ברוך אתה, בחור יהודה לה', כי הכרעת זדים ארורים ותגירם על ידי חרב, דרכם בראשם נתת, ותציל ממועצותיהם נפשות לקוחות למות, ועתה הגדל נא חסדך עמדי, והביאני אל ביתי ואל קרובי, כי נפשי נבהלה מאד, ואחרי עשותך חיים וחסד עמי. אל נא תעזבני, עד אשר הראה מה יעשה ה' בי.

הנני, ענה אליפלט, הנני להשלים חפצך, כי למענך שלחני האלהים להציל נפשך, ולהבניע זדים, וגם על שולחיהם

ברוך

נדיך ריצה אשיב ידי, כי ידעתי את הרוח אשר תנחם, ואת ריח הטומאה אעביר מן הארץ, לכן הסתירי נא את העלילה אשר עוללתי, ואנכי אשים לי סתר פנים במסכה נסוכה עלי, והביאותיך בשלום אל ביתך, וישבתי שם בסתר אהלי, ונעלם מאנשי המקום שבתי, צאתי ובואי, במחשך יהיו מעשי אלה, ומאופל ומחשך אשלח חצי אל לב הארורים אשר חרשו רעתך ׃

ואליפלט הרכיב את חפצי-בה על הגמל, וישם על פנו מסכה למען לא יכירהו איש, וכצאת השמש יצאו מגבול אפרים, וילכו לבטח דרכם עד בואם אל נוב, עיר מגורת חפצי-בה, שם ישב אליפלט בסתר אהלו חמשה עשר יום, עד שוב חפצי-בה לאיתנה.

ב

שמיר היה איש קשה ורע מעלליה הלא חעתו מודעת לכל ידעיו, ואף גם זאת בעכרו. נפש מרים בתו הערינה, היא לא מרתה ולא עצבה את רוחו כל ימי חייו, ובמותו התאבלה עליו שלשים יום, ותבך בבכי אביה לאישה הנודד. בעשרים ושלשים יום להודש האחד עשר, שלמו ימי אבלה לאביה, והיום ההוא היה יום הולדת לה, ותשלח לקרא לקציעה בת אלקנה משנה המלך, ולתרצה אשת ידידיה שר הרכוש אשר למלך, לאכול ולשתות עמה ביום ההוא, אשר היה כיום אביב באורו ובחמו; הנצנים נראו בארץ ועיר שם ועיר שם, החלונות היו פתוחים לרוח היום. ולחום צח עלי אור, ילדים וילדות משחקים ברחובות ירושלים, כי עת הזמיר הגיע.

ומרים לבשה את בגדיה החמודות, ואמהותיה ערכו על השולחן כל מגדים ומעדנים, והנער מגדיאל האדומי נגש אליה ויאמר. בעלות השחר סר הלום איש אחד חברוני ויתן לי את

הספר

הספר התתום הזה לתתו לך גברתי. והנה איש אחד מאפרים סר אל החצר וישאל ממני להגיד לך גברתי, כי דבר סתר לו אליך, היבא הביתה? דבר סתר לו אלי? ענתה מרים בתמהון, אך יבא הביתה וישמיעני דברו; אולי חפץ הוא להיות בן משק ביתי, תחת הסוכן אשר גרשתי מעל פני. זאת דברה בפתחה את הספר התתום אשר הביא לה איש חברוני, והנה המכתב מכתב יהושבע רעותה, ובטרם קראה בו, והנה איש אשר שיבה זרקה בו נגש אל מרים ויאמר: איש אפרים אני ודבר סתר לי אליך גברת עדינה וכבודה, אך יראתי לפתוח שפתי ולפצות פי אליך. ותאמר לו מרים: ואם איש ירא ורך לבב אתה למה זה באת אל ביתי להפריעני ממעשי?

והאיש נאנח, ויפן כה וכה, וירא והנה אין איש ממשרתי מרים ואמהותיה אתה בבית, ויחנן קולו ויאמר: הן נבאשו בני אפרים באחיהם בני יהודה, ואולם לא כן אנכי עמדי, עד ה׳ השוכן בציון, כי אמונה דרכי, ואמת תהגה לשוני; ואולם שולחי צוני לאמר: שמר נא פתחי פיך מאבן מקיר ומקירות בית; ושם האיש השולח אותי יקר לך מכל יקר מה נחמדת גברת עדינה ומה יפית, ומה ישיש, על חן תפארתך, כי מאתו שלוח אני אליך חרש להגיד לך, כי מסתתר הוא במקום פלוני אלמוני באפרים, ואין איש יודע מסתרו זולתי, כי אני אספחנו אל סתר אהלי, מפתי הוא אוכל וממשקי ישתה, ובספרו לי את כל התלאות אשר אפפוהו מיום קחתו אותך; בספרו לי חסד נעוריך נמס לבי בקרבי, והוא אמר לי: לך אל מרים אשתי ידידות נפשי ידה לך: כה אמר לך עוזיאל אישך: רבת שבעה לה נפשי בשנים הרעות אשר נדדתי, ועתה אחרי שובי מארץ מרחקים מסתתר אני באפרים, במקום, אשר יגיד לך ציר אמונים, אשר אני שולח לך, ועתה, זכרי נא לי יונתי גם היום חסד נעוריך אהבת כלולותיך, זכרי אלה לאישך אשר בך כל חיי רוחו, ועזבי קנך וארמנתך לחרות במהרה את פניו באשר הוא שם; ראי לך על אברות אהבה, כי לך כלתה נפשו.

ומרים שמעה את דברי החן והתחנונים האלה בשם אישה, ותבך ותאמר: אל תאמר בן אפרים, כי אלך אחריך לראות פני אישי, ודע לך כי מטעם המלך לא אוכל לצאת מקיר העיר וחוצה, כי בנפשי הוא, ועתה לו ידעתי, כי כנים דבריך, כי עתה אמרתי, אעופה כיונה אל אישי, ויעבור עלי מה; לכן תן לי אות אמת, כי פיו דבר לך את הדברים האלה, ולא אשים פחד מות לנגד עיני, אראה פניו ואמרתי: אמותה הפעם, רק אות אמת תן לי, כי פיו דבר אליך, כי אות נתן לי לפני הפרדו ממני לדעת, כי פיו הוא המדבר אלי, ומדוע לא נתן לך ספר כתוב אלי?

אותות תשאליני עדינה, ענה בן אפרים באנחה, אך בהמון לבו לא נתן לי כל אות, ומי יודע, אולי בתלאות הרבות אשר אפפוהו שכח את האות אשר נתן לך, וספר לא כתב אליך, כי במקום מושבו אתי אין גליון, ודברו היה נחוץ, ואנכי הייתי נחפז ללכת; על כן מאומה אין אתי זולתי דבריו אשר שם בפי, צר לי מאד לשוב אליו ריקם, יראתי פן תצא נפשו בראותו כי יונתו איננה עמי; כי לא ידעת עדינה מה נפלאה לו אהבתך, ואחת מני אלף לא הגדתי לך.

אחר דברי לא אשנה, ענתה מרים, הלא כאהבת אישי אותי, כן תאהבהו נפשי, על כן אות אמת אשאל ממנו, זאת דברה ותפן לבוא אל חדרה, ובן אפרים, הוא עמרי הנוכל, יצא מאת פניה במפח נפש, כי לא הצליחו דבריו. הוא יוצא, והנה תרצה אשת ידידיה שר הרכוש עם שני ילדיה, וקציעה בת משנה המלך באות הביתה, ימרים בחדרה קוראה את המכתב אשר הביא לה החברוני, והנה אמתה באה אליה להגיד לה, כי הקרואות באו אליה, ותאמר מרים אל אמתה: ולמה עזבת את החברוני? כי ישנת גברתי, ענתה אמתה, וגם אמר החברוני: אל תעירוה, כי עוד לי אליה מלין אשר יגיד לה פי היום.

ומרים יצאה מחדרה אל אולם הבית, ותשמח לקראת תרצה וקציעה ותאמר: ברוכות אתן לי בצל קורתי, ותשק למו ולילדי תרצה. ותרצה יפה בנשים, ושני ילדיה יום בתה תמר, ילדה

ילדה בת חמש שנים יפה מאד בתארה, ושם בנה הילד תינק נחמד למראה, והשק למו מרים ותאמר: אלהים יחנכם מיגורי. וקציעה רבת חן, ברה כחמה ויפה כלבנה במלואה, פניה מלאים לשר עלוסים, וחן והחסד נעורים נשקפים מעיניה, ומרים הביאתן אל חדר משכיתה רחב הידים ותושיבן שם. ותרצה אמרה: ומי זה האיש אשר אך יצא מביתך, הסוכן יהיה על נחלתך? בן אפרים הוא רועה רוח, ענתה מרים בשאט נפש, וכחש וכזב בטסלותיו, גם הכשיל עליו לשונו, ואשלחהו וילך; אך שמעה קציעה בתי, כן אקרא לך קציעה יפתי, באהבתי אותך ואת אמך מאד, הן באוני היום דברי אמך בספר והדרשות אגיד לך, לא ידעתי התשמחי אם התעצבי עליהן: הן מצאה אמך אחות לך אחתך בת אביך, אשר ילדה לו בת הרוקם.

וקציעה מלאה גיל, ותופע עליה, נהרה ותאמר: תבוא נא אחותי אלי מאשר היא שם, והושבתיה בקרב היכלי ובמרכבת המשנה, כי בת משנה המלך היא כמוני. הן ואת הוחלתי לשמוע מפיך, ענתה מרים בנשקה לה שפתים, הנני עוד מעט לקרא את הספר באזניך ובאזני תרצה רעותך, כי ממנה לא אכחד מאומה.

כמים הפנים כן לבי אליך, ענתה תרצה, אך מתי אשמח בשמחתך, כאשר צר לי בצרתך? הן רב הילך ומה יושיעך זה אם לא ישיש עליו פרי בטנך? כי זה העלם אליפלט אשר כבן אמצת לך, אמנם חמודות הוא לכל רואיו, אך שמחת הוריו הוא, ושמחתם מה עושה לך?

וכמשוש אם רחמניה על בר בטנה, כן אשיש על אליפלט, ענתה מרים, ובכליון עינים אחכה ליום שובו הלום. לכן, ענתה קציעה, ואור נגה על פניה, לכן אשמח את לבך מרים הבבורה בהגידי לך, כי בעוד שבעת ימים יבוא אליפלט בצל קורתך, כן הגיד לי איש אחד יושב נוב אשר יביא לך היום מסר לפנות ערב, הן הגיד לי האיש כי שלום לו, וכי שב הוא מאשור בנכסים רבים, גם חלק שלל דמשק עם עצומים.

זאת ידעת קציעה, ותבחירי תחת לשונך! ענתה מרים.

מרים שרתי הכבודה ! ענתה קציעה , ומי כמוך יודעת את מצות אמי לי לבלתי שאת שם אליפלט על שפתי וזכרו בקרב לבי , אמנם מצות הורתי עלי חזקה , כי איך אמשול ברוחי ? ותרצה אמרה לה , אכן תמשלי ברוחך , אם רוח המושל תעלה עליך , הלא תזכרי יפתי את רצון המלך אשר לדניאל יערך , הלהפר עצתו את אומרת ? אך זכרי נא חמת מלך ושכחי את אליפלט , עזבי אותו לאהבת מרים הכבודה , ואת שאי נפשך אל דניאל , לבן נגיד הבית , אשר תפארת אבות נוספה לו על תפארתו , ומה מגרעת מצאת בו ?

תרצה דברה דבריה , וקציעה כלא שומעת קראה לתמר בתה הילדה ותאמר : גשי הלום צפור חיה , כנף רננים נעלסה . ותמר הילדה נגשה אליה ותאמר : הנני כי קראת לי . ראי נא , אמרה קציעה אל תרצה בקחתה את הילדה על זרועותיה , ראי נא , עיניה כעפעפי שחר , מפיקות רשפי אש , תגדל היא , ויגדל בחירה , ובעיניה תקחנו ; הגידי לי תמר תפארתי , למי יפעת עינים ? לתמר ! ענתה הילדה , ולמי חן ויופי ? לתמר ! השיבה הילדה שנית בתמתה . הכל לתמר , ענתה קציעה בשחוק , אך מדוע לא לקחת את עזריקם רעך הילד בבואך הלום ? אנכי לא אוסיף לשחק אתו , ענתה הילדה , כי פוחז הוא , כי ובאחי יתקוטט , ועל ילדי אביונים ישליך צרורות עפר , על כן לא אקרהו , גם בעלותנו אל בית הקיץ אשר לנו בהר הזיתים , כי מאסתיו מהיות חבר לי .

וקציעה הניפה את הילדה תנופה ותאמר אל אמה : אכן סגולה היא לאמה , וכן תהיה לבחירה , ראי נא כי תורת חסד על לשונה , כי תריב ריב חלשים מיד חזק מהם , ותרא און בעזריקם ונפשה תקוץ בו , ואם תבקר היא בין טוב לרע מבלי דעת , ומי יחשוב עון לי , אם בדעת אבדיל בין טוב לנתעב ? ראי נא תרצה רעותי , מפי עוללים יסדתי לך מענה על שאלתך , הן בתך בראשית דרכה תבחר דרכה .

אך לא זה משוש דרכי , ענתה תרצה , ומרחוק אריח מלחמה , ובדברה זאת העבירה ידה על לחיי בתה ותאמר : מלחמה לך באביך בתי , ולך גבוה שבמים . והילדה חבשה

פניה

פניה במסן, ובלזות שפתים אמרה : לא לי כי אם לעוריקס נבונו שבטים, אנכי אשחק את תימן אחי, ואל עוריקס לא אביט עוד. ראי נא תרצה, אמרה קציעה, הן בתך הילדה הגישה עצומותיה, החפץ לי כי אצטדק? בתך לא תחפוץ בעוריקס הילד, ואנכי לא אחפוץ בבן עוריקס הנער, אשר עודנו מתויק בילדותו, הן תשאילני תרצה : מה מצאתי בו מגרעת? וגם אמנה לו תפארת אבות נוספה על תפארתו, כי חטר הוא מגזע המלוכה; ואולם ראי נא תרצה, אשר עמו לא אכחד, ואולם מגרעת נתנה לו הורתו, כי רך ויחיד היה דניאל לפני אמו, ותפנק מנוער בנה ותשלחהו חפשי כעיר פרא, וכדרור לעוף ולא עצבתהו; ויהי דניאל אמון עלי תולע כילד נולד למרום עם הארץ, ויגדל הילד ויהי לנער, ודעת קרושים לא למד, ותושיה נדחה ממנו, היפלא כי יאהב נער נבוב משובות פתאים ויבוז ליקחת אם? דניאל היה פחז כמים ואוהב לנוע, ובאין רוח נכון בקרבו התהפך כחמר חותם, ויהי און בדבריו, ונהפך בלשונו לבחר ולמאס תרשים לבקרים, ככל העולה על רוחו, היום נמשך אחר הבל נדף, ושוא היה תמורתו ביום מחר, ואמו לא שתה לבה לפתח מושכות כסיל ולחזק מוסרותיו במוסר ודעת, כי כמצחק היה בעיניה; והנער הלך שובב בדרך לבו אל כל אשר היה רוחו ללכת, וכפשע היה לו בין אהבה ישנאה ובין כבוד לקלון, ויגדל דניאל ויהי לנער, ועודנו ילד בכל דרכיו, ויתנהו אביו בין נערי שרי המדינות, ויתן לו מהלכים בין השרים, למען יהיה לאיש; והנער עודנו מתנכר במעלליו, ויאהבוהו שרים למראה עין, ויהי בעיניהם כיפה פרי תאר וסר טעם, גם אנכי אהבתיו כאח לי באשר הסכנתי עמו מימי ילדותו, אך שחקתי, לעגתי על כל מעשה אשר עשה בלי טעם ודעת, והוא אהבני אהבה נצחת; ותשאלני אמי : התבחרי בו בתי לאיש? לא אבחר בו עניתי, כי עודנו נער, וימי נעוריו ימשכו, הכזה איש אבחרהו להיות לי לעינים, מנהל בימי שלום ומשען ומחסה עז לעתות בצרה! הבתיקי אשאהו כאשר ישא האומן את היונק? האפלס כל מעגליו, אם אהיה נר לרגלו להאיר אחרי נתיב? הנספר

צעריו אגידנו להימין או להשמאיל ? אנכי אהבתיו כאח לי, התרצה נפשי בו לשום אלוף נעורי ?

המאס מאסת את דניאל, אם במעשיהו בן המלך געלה נפשך ? השיבה תרצה אמרים לה, הלא אחת היא אשר הסירה לבבך מכל גבר, וזאת היא עסך, הלא היא אהבתך את אליפלט, האף אין זאת קציעה יפתי ? ואם רוח אחרת אתך מה היא.

אם ככה תחקריני רעותי, ענתה קציעה, הנני להגיד לך אחרת, ומי כמוך יודעת את אחריה בית יורם ? הן יורם האלוף ביהודה לקח שתי נשים, את נעמה ואת חגית, וכאשר נשבה יורם בידי הפלשתים, ונעמה האהובה שלחה את משכנות אישה באש וחגית ובניה היו לשרפה, זאת היא תורת הקנאות קנאת אשה מרעותה! ועל כן מאנתי להיות לבן המלך, פן יקח נשים אחרות לצרור לי ולהשיא עלי עון אשמה או מות, ומי יעצור גם את דניאל מקחת עוד נשים מאשר יבחר, כי בן מרום עם הארץ הוא; לא כן חלקי בלכתי אחר אליפלט, אשר כבוד בית אבי ירוממהו, ובאהבתי מאושר יהיה בארץ, מי יתן ומצאני כי עתה אחת אהיה לו.

בזאת עוד לא צדקת, ענתה תרצה, הלא גם ידידיה אישי ממרום, עם הארץ, ואחת אני לו; והשנית, הלא המלך יעדך לדניאל, ואיך תשני אחר דבריו ?

אחת היא בלבי ולא אשוב ממנה, ענתה קציעה באנחה, אליפלט קנני בראשית דרכו, כי כל יקר וכל מענל טוב ראתה עיני בו, ועיני שעו מבן המלך, להביט על זה בחרתי מעוני, יאף כי אחרי הגדילו לעשות עמי ביום צרה, חומה היה עלי, יאת חיתי חשך מעבור בשלח, פדה בשלום נפשי, הרק עיני תחזינה בו כל טוב ? הלא כל אדם חוזה בו; הן תפארת בתורים כחו, כל איש ישגיא פעלו, ועין ראתהו ותעידהו, וכאשר אני לו, כן הוא לי, נפשותינו נפגשו ואזני לא שמעו מפיו דברי ידידות, אף כי אמרתו צרופה, רך לקחו ומתק שפתיו ירנן כל לב; יאולם לו נתכנו עלילות וגבורת ידים, ודבר שפתים לו כנותר בסופה ובסערה דרכו ביום קרב, אך בימי שלום

דרכיו דרכי נועם, אכן לוקח הוא נפשות וכל רואיו ימשכוהו חסד, וזאת נחלת איש חמודות, ומי יחשוב עון לי כי אבחר לי את גאון נחלתי? אני אגיד תהלתו אל המלך, אפיל תחנתי לפניו, וקויתי כי לא יכלא ממני את מחמד נפשי.

הקשיבי נא קציעה שאהבה נפשי, ענתה מרים באנחה, האזיני אמרתי, כי אנכי אהיה לך למשל, אכן נעמה היא אהבה בתענוגיה, כעץ החיים אשר נטע אלהים בעדן מקדם, אך על דרכיו להט החרב המתהפכת, וכרובים שומרים צעדי אדם אשר יהרס לבוא אליו, הלא ידעת אם לא שמעת מפי ומפי הורתך, את מכאובי ואת מחמדי בירחי קדם, כי צפויה הייתי להיות טרף לזכרי איש הדמים, הלא ספרתי לכן גורל הפצי-בה יושבת עיר נוב ואחריתה בבית הבליעל; וקטורה אשת הרשעה עוכרת נפשה מצאה נתיבותיה גם אל בית אבי יעלי חשבה רעה, וה' שלח את מלאכו לפני, ועמק עכור היה לי לפתח תקוה, ואבחר לי את גאון נחלתי, את עוזיאל זה אהבתי מראש באפס תקוה, כי קול הורתי נשמע לי מקבר לאמר: אל תלכי בתי אחר בן חשוכים, כי לזרע המלוכה יעדתיך, ומה שמח לבי ביום אורי וישעי בראותי כי אהבתי, תקותי ומשאת נפשי, מתאימות יחד עם מצות הורתי, נקבצו באו כלנה בנפש עוזיאל משוש גילי; וביום שמחת לבנו, דמיתי כי אתנו ישמחו השמים ותגל הארץ, ישבתי עם עוזיאל אישי, איש חמודות לכל רואיו, ובהלו נרו על ראשי, נמוגה הייתי מאור פניו, וכאשר תנוב שושנת עמקים מטל אורות, כן רויתי מטל אמרתו הצרופה. כאשר יצא עוזיאל מבית תענוגי, שאלתו תמיד: מתי תשוב אלי משוש גילי? ובבואו ששתי לקראתו, נפלתי על צואריו, אמרתי האח! הלא לי אתה! יזעמו עלי כל יושבי חלד, ובאור פניך אראה שלום אין קץ, גם זעף אחז בן המלך אשא, כי מה יעשה לי, ועוזיאל אישי לי מחסה עוז.

אך בן המלך היה למלך, וכל שעשועי את עוזיאל שעו ממני, ויקדמוני ימי עוני, למצער התענגתי על גאון שלות השקט, ולארך ימים נשיתי טובה, אמנם במצער ימי אורי

ושלותי נקבצו באו לי כל העדנים והתענוגים אשר דים לכל ימי צבא אנוש, ואהי כזולל וסובא אשר יתן מעדנים לנפשו מספר ימים, בכל הונו אשר פזר למו, וחסר יבואהו ביתר שנותיו, הה! אחריתי היתה כיום מר, כי הפרידוני מאישי, אשר בו כל חיי רוחי, ואשר חיתו הייתי, ויגרשוני מבית תענוגי להאביד כל זכר למו, וכל יודעי שלותי בירחי קדם, אלי ישגיחו, אלי יתבוננו ויאמרו: איכה תהיה עתה טרים נפרדה מאישה הנודד קצוי ארץ? לא נודד הוא ללחם, כי אם למצא מנוח, ואותה לא ימצא רק בשבתו עם מרים משאת נפשו, הלא תביני לי תרצה הברוכה בנשים, ודברי לא זרו לך, כי ברכך ה׳ בכל אשר נאצל ממני, וה׳ ישיתך ברכות לעד, ושפרה נחלתך גם על תמר בתך החמודה, גם עלי שפרה נחלתי בשבתי עם אישי בהיכלי ענג, שנינו טלאי ברכת ה׳ ושבעי רצון ונחת, למצער ישבנו יחד, ולארך ימים נפרדנו, כי מצות המלך עלי חזקה לבלתי צאת מקיר העיר ותוצה; לולא עצרתני מצות המלך, כי עתה סבותי ארצות ואיים רחוקים, כי עתה לקצבי הרים ירדתי לבקש את אישי, מי יתן שבתי עמו על פנת גג מדור בהיכלי שן, לו יום או יומים אשוב אחיה לפניו, ואמרתי: האח! ראיתי חיים, אמותה הפעם!

מדברי אלה הלא תתבונני קציעה, מה ערגה נפשי לעוזיאל, ובכל זאת לא אחרף למות נפשי לצאת מקיר העיר לבקשו, כי אם אבליגה פחדי על תשוקתי, ומפני רוח המושל אשר תעלה עלי לא אניח מקומי, ללכת שמרונה ולפדות את עדה אחותי מארמון זרים, בעת אשר אין זכרי העריץ בביתו, הנקל הוא לי לתת את נפשי בער נפש אישי, אך מי הוא לידי יתקע, כי בנפשי אשיבהו למנוחתי? על כן בה׳ שתי מחסי, כי הרבה עמו פדות, וברצונו יכניע שאון זרים, יהיתה לעדה אחותי הרוחה ויצאה למרחב, וברצות ה׳ דרכי, ואני חבוקה בזרועות עוזיאל אישי; הוא אשר דברתי אנכי אבליג פחדי על תשוקתי ולא אמוט. הלא ראיתן את בן אפרים אשר בא בצל קורתי להגיד לי, כי ציר אמונים הוא שלוח מאת עוזיאל אישי, לקרא לי לבוא אליו ולחדות בשמחה

את

את תניו, כי על פי דברו מסתתר הוא באפרים מיראתו לבוא הלום מחמת המלך, ואנכי בכל אַוַת נפשי לראות את פני אישי לא נבהלתי ברוחי להאמין לו, כי אם אותות שאלתיו, והוא לא ידע לענות, ואברכהו וילך; לא כן את קציעה חמדתי, כי כל רחוק קרוב אליך מאד, לא תשיתי לב לכל המוקשים אשר לרגליך. ואחרי דברי לך כל זאת הנני להראותך את הספר אשר שלחה לי אמך מן הלבנון.

ובדברה זאת שמה את הספר לפני קציעה ותאמר: קראי באזני ובאזני תרצה רעותנו, וקציעה קראה מעל הספר כדברים האלה.

ג

מרים רעותי כאחות לי! הלא תדרשי לשלום יהושבע רעותך, שבע ביום תזכריני, זאת ידעתי, כי בשבתך עם קציעה בתי אני שיתתכן, לכן אגיד לכן עתותי, הלא ידעתן כי מגמת פני היתה הגלעדה, לקחת צרי לשבר רוחי ולאבלי, הלא ידעתן כי אבלי עד כה לא נושן עמי, כי חדשים לבקרים הקדיר עלי שמים, פרש ענן על כל מחמדי עין, לא האמנתי עוד שוב מני חשך, ולא קויתי עוד לתנחומות אל, עד אשר באתי עם אחותי לשבת אתה בירכתי לבנון, בצל מנוח אישה החברוני, אשר מנוחותיו שאננות בין החרמונים, הררי עד, אשר תפארתם שעשועים לנפשם, ולמן היום אשר נשיתי טובה, תנחמני שלות הנפשות האלה הקרובות בלבבי; כן אשיש על נחלת חנה אחותי, אשר יאהבנה מנות אישה כאהבתו אז את אשת נעוריו, הלא היא נועה צרתי בת הרוקם, אשר למצער ישבה בצל אישי למרות רוחי, ותלד לו את שולמית, אחרי כן היתה למנות ותלד לו את צפניה בנה; את שולמית מצאתי כשושנה ענוגה בשדה יער, בצלם קציעה אחותה, על כן בחרתיה לאליפלט אשר כבן אמצת מרים לך, יעדתיה לו, למען הפרידו מקציעה בתי היעודה לדניאל מטעם המלך, וצפניה בן מנות הלא מצא את עדה אחותך בערבות מואב, והוי מפלטה ומושיעה ביום שאון ומהומת נִסים, אך יוזי

עריצים

עריצים התפוה מזרועותיו בגלעד קרית פועלי און ויושיבוה במעון עריץ, בארמון זכרי איש הדמים, ולך רעותי משפט הגאולה להשיב אהובה אל אוהבה.

כל זאת יעצתי אני לטוב לנפשות האלה כל הימים, אך מי יודע עצת ה׳, כי דרכי דניאל סירים סבוכים, בהתהלכו עם רעומה בת קטורה וזכרי, בערמה, כאשר יגיד לך פי מנוח, ואנכי טרם ארע התעמוד לו ערמתו, אם אין, אך כפלים עתה לעצבי, ולמה אכחידנה תחת לשוני? בשבתי בגלעד, ודניאל התגנב לבוא אל נאות שלום, משכנות מנות, ותחשק נפשו בשולמית, ונפשה אשר דבקה בו מאז שוגה באהבתו, חידה אחודה לך, ומצות שתרגה, הלא אם יקח דניאל את שולמית, לא יוכל עוד קשת את קציעה אחותה, ומה רבה דאגתי לבתי אשר נפשה קשורה בנפש אליפלט, אשר תומה היה עליה ויסך לראשה ביום נשק, ואהבתם לא אז נבראה, כי אם בעוד סעשיהו בן המלך חי, והיא כפורחת עלתה נצה, ותשגשג בלבב קציעה, ואף כי פיה היה לי כספר החתום, כי הסתירה בתי את תשוקתה ותכחידנה תחת לשונה, אך אין נסתר מעיני אם הצופיות בכל, כי עין בעין ראיתיה הולכת וגדולה מיום ליום, ואלקנה בשמעו כזאת מפי ויאמר: „האהבה בראשיתה תולעת אחלת הולכת על גחון, ומה איומה אחריתה בקומה כלביא, כי אז לא תשוב מפני כל ותשחק לכל פחד, לכן רמסי את התולעת בראשיתה, את קציעה בתנו, הרחיקי סבית מרים, ששם אליפלט, ומנעי את הנער מדבר שפת יתר באזני קציעה, כי למה יתחתה גחלים בחיקה? ואם גם בזאת לא תצליחי לשרש מלב בתנו שרש פורה רוש, אז מנעי את אליפלט מבוא בצל קורתנו", ואליפלט בא אל ביתי לרגלי בן המלך אשר לא אחר לפקח עיניו על אהבת אליפלט נערו לקציעה משאת נפשו, ויתר אפו בנער וישימהו אל מול פני המלחמה, ואחרית דבר הלא ראינו, אליפלט הציל את בתי מחרפת צר לבקש אהבתה, אך לשואה יבקש נפשה, כי אחת דבר המלך, ומי יבוא אחריו לשנות אחרי דבריו? ראי נא מרים רעותי, המכשלה הזאת תחת ידיך, משמרת

קציעה

קציעה בתי עמך ובידך עתותיה, על כן ב,׳ תסה נפשי, זכרי נא מרים אחותי כי בנפול אישי על מרומי שדה, תומה היה במותו, כי אלי עזב את בתו מחמד נפשו להכין אותה ולסעדה במוסר, דעת ויראת ה׳, ומה יהמה לבי לה, כי היא עתה כצאן אשר אין לה רועה, ואין מנהל לה לנחותה בארח מישור, ולהסיר כל מכשול מדרכה, לכן אליך רעיתי אקרא, הן נבון לבה מאד, אך עצתה נמהרה על דבר אליפלט; לכן השכילי לאחריתה וסכלי כל עצה נבערה, שלחי את אליפלט אלי ונתתי לו חמדת הבנות, את שולמית בת אלקנה, ונפשו תברכני תמיד.

ואנכי אשב עוד בלבנון עד כלות ימי האביב, ואם נאסף סמני ניל, הלא אשיש משוש את אחותי, הן כל מראה עיני בציון יזכירוני את אישי, לא כן אנכי פה, כי הנני בעיני כמו מראש מקדמי ארץ אני, בראותי מראות עתיקי ימים? פה אתנו איש חמודות, אלידע שמו איש יודע ציד ויודע דעת קדושים, אשר עזב דור תהפוכות לשבת בדד בראש אמנה, יום יום יבקר במשכנותינו, צרתי לפניו אגיד, ואזניו קשובות למרי שיחי, ובנעימות אמרותיו המהורות אמצא תנחומות אל, כי לו נתכנו עלילות דור ודור, אשר אבותיו ספרו לו; הן הוא גבר אשר דרכו נסתרה מה׳ וממתים מחלד, מהון ומנחלה, אך חכמת לבו היא נחלתו, לו שאר רוח, מתק שפתים ואמרי שפר, מה זך לקחו בעת יכונן לחקר ארץ ומלואה, ומה נמלצי אמריו, בהביעו לי רוחו על ראשית דרכי אל ועל מפלאות תמים דעות, ובהגידו לי תהלוכות חכמה, דברים אשר לא פתחה אזני לשמוע, אפער פי ואשאפה אמריו כי נעמו, ולבי אומר: האח! הנה זאת המנוחה לנפש עיפה, וזאת המרגעה לקשת רוח להניח לה מעצבה ומרגזה ולהשיב לה ששון ישעה; ואנכי שאלתיו לדעת, איך יפיק תבונה מכל מראה עיניו, והתכמה מאין תמצא בו? וענני בתן שפתיו לאמר: הלא בחכמה ברא אלהים שמים וצבאם, ארץ ומלאה וחכמתו גלויה בכל מראה עיניו, מראש צורים אראנה, ומארזי אל אשורנה, ובדברו ואת הניף ידו על צורי העלים הקרובים אל משכנותינו, ויורני

את

את לקוֹ הוך ויאמר : שיתי לבך אל תועפות ההרים האלה, עליהם כתבה העת דברי הימים לתבל וליושבי בה, לא בחרט אנוש, כי אם במכתב אלהים כתבה אותם, לה כל סלע ספר וכל צור גליון-גדול, בספר דברי הימים הזה אלף שנים כיום אחד, ואם ברוממות אל רב העליליה, יתבונן גבר, והיו כל בני חלוף כתנבים, וחלדם כאין בעיניו, אשר יגונם הבל, ושמחתם ייי גע, ומה יתאונן אדם חי ומה יבכה למת, אשר נפקדו מספר רגעים מצל ימיו

הדברים האלה יצאו מפיו כרשפי אש, ומנגה נגדם נסו יגון ואנחה, ויוסף אלידע וידבר אלי בחזקת היד לאמר : רם ה' ונשגב לבדו, וגם כל הגוים יחד כאין נגדו, ומה יעוז אנוש! רם הוא, ונפלאה הבריאה אשר ברא, ומה נהדרה היא במקום הנחמד הזה, כי פעם תתהדר ברקמת ארגמן כעלמה יפה-פיה המיטיבה דרכה לבקש את אהבת בחירה, ופעם פניה זועפים, כפני אשה אחרי מות אלוף נעוריה, פה אראה כר ירוק דשן ושמן מתנוסס ביפיו ובהדרו, כארץ יהודה בימי יותם, ושם סלעים כעצמים יבשים, דמיונם כאפרים, אשר נס ליחו. ויוסף ויאמר : אני ראיתי ארץ אפרים בימי תרפי, ואקוב נוהו פתאום, ראיתיו כהר נשפה, אשר על ראשו יתרף הקרח הנורא, יזרח השמש ולא יחמם עוד, ותחתיו עוד יצע בקעה נחמדה המתהדרת במעטה פרחים ושושנים כי דמיונם ראיתי באפרים, המשפילי לראות כל שכיות החמדה, ולא ישא עין להביט, כי שיבה זרקה בו, עוד מעט ורוח מצפון נשבה בו, ונבלו כל שכיות המדתו, ויבשו, ונדפו, ואינם; וכאשר דברתי, כן ראיתי בו, הנה יד מלך אשור הויה בו, ותך הכפתור וירעשו הספים, כי את הושע בן אלה מלכו אסר וישימהו בכלא, והעם פרוע לשמצה, כי נתן מלך אשור עונש על הארץ, ואפרים ומנשה היו למס, ושרי אשור נוגשים בעם דוחקים ולוחצים אותם, וזכרי ושרים רבים מאפרים ירדו מצרימה להפיל תחנתם לפני סוא מלך מצרים, וגם ממנו יצאו וידיהם על ראשם, כי יהיה מעוזם לבשת ולמכשול ולפוקה, לעורר שבט אשור. זאת אחרית אפרים, מחטאת

כהניו ונביאיו נוע תנוע ארצו, כי שגו בהבל ויאמרו: דבר ה' אתם, ואם דבר ה' היה בם, מדוע ירדו פלאים? אבן הבלי שוא בהו למו בשם ה', וקץ שם אלהים לחשך, אך יהודה עוד תראה אור, ובמוצאי בקר תראה עוד גאות ה', ומלך בה מלך והשכיל.

כן ישיתני איש החמודות זה יום יום, הנה מסלות ציון בלבו, ונפשו נכספה לשבת ירושלים, ואני שתרתיו לשבת שאנן בהיכלי, אך לא יאבה איש החמודות הזה לאכל לחמו חנם, כי כחכמתו כן גבורתו ואמץ לבו, פה הוא אוכל לחם אבירים מציד לבנון וחיתו, לא יירא חמת פראים, וכל פחד משחק לו; ואנכי הגדתי לו, כי רבה נחלתך, וסוכן נאמן חרוץ דרוש לחפצך להפקידו על רכושך, ואחרי שמעו מפי את תהלותיך, טוב טעמך ורוחך הנדיבה, ויואל לשבת בציון ולנהל את נחלתך בישרו ובתבונות כפיו, ולמה אכחד ממך רעותי את אשר עם לבבי, הן אלקנה וכל כבודו לא ישובו עוד אלי, גם יגוני ואנחתי ינוסו, אז תבקש נפשי לשוב למנוחתה, ומה טוב לחסות בצל איש החמודות הזה! ביני רעותי הגיגי ודעי את לבבי, ואם לא טוב שבת אדם לבדו, מה רע ומר גורל אשה בשבתה גלמודה, ונפשך יודעת זאת מאד, לכן הגידי הפצך אל מנוח, למען ירע אלירע הנחמד לבתר דרכו, וה' ישיב את שבות אישך, ועיניך אותו תראינה בשובו אליך בעת רצון, ובשמחתך תשיש גם רעותך יהושבע.

עוד קציעה קוראה את דברי אמה מעל הספר ודמעתה על לחייה, והנה מגדיאל הנער האדומי בא, ויאמר: מנוח החברוני, שאל ממני להגיד לך גברתי, כי הנה בא.

כשמוע מרים כי בא מנוח, ותאמר לקציעה: הניחי יפתי את הספר, כי כהנה וכהנה נשמע מפי מנוח, ותפן אל מגדיאל ותאמר לו: הביאה את מנוח החברוני הלום.

מגדיאל האדומי יצא ומנוח החברוני הנה בא, והוא לבוש מחלצות, ותשמח מרים לקראתו, ותאמר לו: ברוך בואך איש טוב בצל קורתי, הן יהושבע רעותי נכבדות תדבר בך, וכבוד נאוה לערכך, והנה קציעה בתה נגד עיניך, וזאת שלישיה לנו,

הלא

הלא היא תרצה אשת ידידיה שר הרכוש אשר למלך, ועתה שבה נא פה, והגידה נא לנו את שלום יהושבע רעתנו, אשר אחזה לי אני מדברי הספר אשר שלחה לי, לא עוד תשות עליה נפשה, ורָוָחה היתה לה, וברבות הימים כל עצב תשכח

חי נפשך מרים הגבורה, כי כן הוא, ענה מנוח, הלא גם בלבנון לא גלמודה היא, כי שוש תשיש בשלות אחותה, היא נות ביתי אשר ירון הלקה עמדי, לרגעים תזכור את קציעה בתה משוש לבה ואת מרים רעותך הערינה, גם את תרצה הנדיבה תזכור, לא ימוש זכרכן מפיה עדי רגע; יש אשר ותתעצב על לבה, והנה אלידע גבר עמיתי, אלופי ומיודעי בא, הוא יפתח שפתיו עמנו, וכל אזנים קשובות לאמרתו הצרופה וללקחו הזך, באחת אדבר, עוז וחדוה במקומנו, הלעולמים תתעטף נפש אדם בצרה, המעט ממנו תנחומות אל?

כן דברת, ענתה מרים, הלא גם אני הלכתי בקרב צרה, ויהושבע רעותי הלא הגידה לך את כל מחמדי, חסד נעורי ואהבת כלולותי, כי כל מאויי נתן לי אלהים, הושיבני בצל איש המודות, אשר לשמו ולזכרו תאות נפש, ואהי אצלו שעשועים, למצער שבעה לה נפשי נעימות את פניו, והנה חשך שמשי בצאתו, כי יום אכזרי ועברה הפריד ממני את אלוף נעורי, ויגדל כים שברי, ורבים אמרו לנפשי, איכה תשב מרים בדד, ואיכה תחיה ואין עוזאל אתה? כן דמיתי גם אני, ואולם לא ידעו ולא יבינו אלה, כי שם אישי יעודני וזכר רב טובו יחייני ויתן תקוה בלבי, יש אשר אזכרה את יום פגעו אותי בחג המצות על יד נחל השלוח ואת ראשית דברת עמי בלשון רמיה, מספר רגעים נדברנו ונפשותינו נקשרו, כן אשובה אל זכרון הראשונות, ונמס לבי, וזכרון יום הפרדו ממני ימוגגני תושיה, ובכל זאת עוד תקותי בי, אמנם תקוה רחוקה היא כרחוק אישי ממני קצוי ארץ, אך זאת אשיב אל לבי, היד ה׳ תקצר להביא נחמתי ממרחק? אולי ישוב ירחמנו ישב יקבצנו יחד, הלעולמים יזנח ה׳? אולי תבוא גם לי עת רצוי, ושבו לי מחמדי הראשונים בשוב אישי.

אלף

אלה הם הדברים אשר דברתי אל יהושבע רעות, הוכחתי במישור כי גדול כאבי מכאבה, כי נשכח מת מלב, ולא נשכרו החיים, אך רב לנו לדבר בעצב ויגון, כי אורח יקר, יקר אתה מנוח אדוני בצל קורתי, הלא תגיד לי נצורות על דבר שולמית אשר מצאה יהושבע אחות לקציעה בתה.

הלא תגיד גם לי, ענתה קציעה, את שלום אחות אמי היא חנה חודתי, נות ביתך האהובה, ואת שלום אחותי אשר לא ידעה את אבינו בעודנו חי ולא ידעה מרת נפש במותו, הגידה נא לי מה היא ומה תארה, כי ארע, הן נכספה נפשי לראותה ולחבקה בזרועותי.

שולמית אחותך נאוה מאד בתארה, ענה מנוח, וככעס אראך בצלמה ובדמותה, ואולם אותך חזיתי כשושנה פורחת במרום ציון, ואותה כפרת-לבנון, וכיפיה כן צדקתה, תכונתה ורוחה הנדיבה, עד כה גדלה בביתי והחשבני לאב לה, אך אמך העדינה, בספרה אל מכאב תלה באזניה ובאזני אלידע הנכבד, לא עצרה במלין ותקרא את שולמית לאבל, והעלמה שמעה את מולדתה, וששונה ויגונה כתמם יחד הבהילוה, ותסס בדמעתה ולא אכלה שלשת ימים, ואחרי עבור ימי בכיתה, החלה לקרא בשם קציעה אחותה, ושבע ביום תזכרך עדינה, ונפשה נכספה לראותך ולחזות בשמחה את פניך; אך עוד חזון למועד הזה אשר תפגשנה שתי אחיות יחד, ועתה אליך מרים העדינה אשים דברתי, נצורות אגיד לך לא באזני רעותיך הנכבדות, כי דברי לך לבדך. הלי לבדי דבריך? השיבה מרים, הבה לך עמדי אל גני, ושם תדבר אלי דבריך.

ומרים אמרה אל תרצה ואל קציעה: שבנה פה רעותי, ודבר אלי מנוח דבריו, ושבתי אליכן. מרים לקחה את מנוח אל גנה, ותרצה אמרה אל קציעה: אין זה כי אם דבר הורתך על אדותיך רעותי, האף אין זאת? גם אנכי כמוך ארמה, ענתה קציעה באנחה, הן מנוח איש דודתי שלוח אלי קשה, להפר את האהבה אשר ביני ובין אליפלט, אך עצה נבערה היא, כי אם סער מתחולל לא ישרש אהבתו מלבי. כה יענה לזו רוח שפתים?

מרים יצאה עם מנוח אל הגן הנחמד אשר נראו בו הנצנים.
הלכו בין שורות עציו, ומנוח ענה ואמר : ראשית דבר
אגידה לך, כי עדה אחותך עצורה בארמון זדים, במעון עריצים
ובכף רעוטה האיומה, אשר תשית עדיה רב כפר, ולך שרתי
משפט הגאולה, כי מי יחמול עליה זולתך ? הן צפניה בני
מצא אותה בערבות מאב ביום מהומה ומבוכה, וימלט נפשה
מחרפת צר וממות ; באחרית הימים האלה נודעה לי כל זאת,
ביום צרה נקשרו נפשותיהם, ויד קטורה אשת הדמים הפרידה
ביניהם הלא היא קטורה אשר שלחה בעצמות אם עדה רצח,
בעברתה כי קשתה על אביך מאד, ועוד זאת אגיד לך : כי
דניאל מתהלך עם רעוטה בערמה, כי יום נקם בלבו, להשיב
נקם לזכרי, ומי יודע אם יבצע עצתו, אך בזאת לא השיב
דרכו, כי נחבא לבוא אל משכנותיה, וירא את שולמית, אשר
ראתהו מאז בלכתו שבי לפני רוצחי בגלעד, ותשא תמיד בעדו
רנה ותפלה, ואחרי דעתה עתה שמו ומולדתו, הנה היא שוגה
בו תמיד, והוא שוגה בה למרות פי יהושבע ופי מלך, כי אם
יקח דניאל את, שולמית לא יוכל עוד קחת את קציעה אחותה ;
ראי נא עדינה, גם המכשלה הזאת תחת ידיך, הן קציעה
תשמע בקולך לכתוב ספר אל דניאל לקרא לו באהבה, ושבתה
כל מבוכה, ובאחרית דברי אשאלך על דבר אלידע, התחפצה
את לבחר בו לסוכן על נחלתך ?

האלה הן הנצורות אשר חשכת מאזני תרצה וקציעה ?
שאלה מרים, ועפעפיה בחנו את מנוח, הגם דבר אלידע
שכנך סוד כמוס עמך, וכל דבריך אלה הלא ידועים לתרצה
ולקציעה לפני בואך, ואשר אחזה לי אני גדולות מאלה בלבבך,
ואותן תכחיד תחת לשונך.

חי נפשי, ענה מנוח, וחי נפשך שרתי עדינה, כי רק
על דברי שלש הנפשות האלה : עדה שולמית ואלידע, לקחתי
עמי דברים, כי גם אלידע זה קרוב מאד, בפי ובלבבי,
ובחסדך תתני לו יד ושם בביתך ובנחלתך, למען תברכני נפשך.

הרק לבעבור זאת הרדת עלי את כל החרדה הזאת ?
שאלה מרים, אלידע הוא נבון, ישר באמונתו, היה קחהו
הלא

הלום, והיה סוכן על נחלתי, הלא מצער היא, כי לא אשימהו אלוף לראשי, באשר אני לאלוף נעורי, ונפשי עגונה לו לא ארוני, לא דבר ריק הביאך הלום!

אכן, ענה מנוח, אכן אשה משכלת את ועפעפיך יבחנו בני איש ותדעי קרב ולב עמוק, דעי לך שרתי כי מקור חיים לך בפי, ואם אדבר דבר, וכל אנחתך השבתי; זאת דבר מנוח, ואור נגה על פני מרים, תעה לבבה, כמו רוח עועים מסך מנוח בקרבה, ותבט אל פניו ועצמותיה רחפו, ותאמר אל מנוח: מה יקר הסרך ארוני, האמנם בידך עתותי וחיי בפיך ובשפתיך? התשיב לי ששון ישעי, את אישי משוש גילי ואנחות לבי, אם זאת עמך, שמור לפיך מחסום, ואל תשמע דבריך גם אבן מקיר, כי עוד מבקשי נפשו חיים, והוא במתים נחשב, זה לי כשש עשרה שנה, מיום נסע דודי ונגלה, שכולה וגלמודה אני, ואזני לא לקחו שמץ מנהו, ומאין יבוא עתה עזרי?

שבי ערינה לבטח, ענה מנוח, הרחיבי מקום אהלך. הקימי יריעותיך, התחדשי כנשר נעוריך, גלמודה היית עד כה, עוד מעט וכבוד הלבנון אליך יבוא לפקוד נוהו ועין בעין תראי את אישך אדיר כארז בלבנון, וראית ונהרת: כי תהיי משוש אישך ועטרת תפארתו, הן עוזיאל אישך הנקוב בשם אלירע שלחני לחבש לעצבותיך, אף התפארי עלי, כי אנכי הכרתיו על ראש אמנה, וזולתי אין איש יודע אתו עד מה, כי גם יהושבע לא הכירתהו ולא תכירהו.

ומרים נבהלה נחפזה מבשורת מנוח, אך עצרה בהתגלות לבה, ותאמר לו: הן בשורתך תרנין לבי ותמוגגני תושיה, ואולם לא ראשון אתה היום לבשרני, כי בן אפרים בא אל ביתי היום להגיד לי דבר סתר, כי אישי שלחהו אלי לקחת אותי אל מעונתו הנסתרה במקום פלוני אלמוני באפרים, ואנכי שאלתי ממני לתת לי אות, כי אישי שלחהו, והוא לא ידע לענות דבר, אז ראיתי כי מרמה בפיו ואשלחהו וילך; לא כמוהו חלקך כי דברך נכון, כשהר נכון מוצאו.

אם לא תאמיני לקולי. ענה מנוח, הא לך ספר חתום כתוב

כתוב ביד אישך ונצור עמדי, הן הדברים הכתובים בו ידועים רק לכם לבדכם, ואין לזר אתכם, והיו לך הדברים לאות עד בוא אישך מקץ שבעת ימים, וראוהו עיניך ושמעו אזניך אמריו, נאום הגבר אשר נסתרה דרכו ממך עד כה.

ובדברו זאת נתן לה את הספר ותפתחהו מרים ותקרא בו שתים ושלש דלתות ותאמר: זאת ידך אישי הכתובה לי, ואלה דבריך, שובי נפשי למנוחיכי, כי ירחי קדם יבואו לי, שבעת ימים אחכה עוד לאישי בכליון עינים, והם יאריכו לי כשנים הרעות אשר עברו עלי באפס תקוה, ואתה אדוני הגידה נא לאישי ונודע לי בשם אלידע הבא להיות כסוכן על נחלתי, ואתה תן לי פתחון פה לפני תרצה וקציעה, באמרך, כי הזהרתני מעצת נוכלי אפרים אשר נוסדו עלי ללכדני ברשת רמיה; הלא ראית את הדר משכיתי, הנה דלתו פתוחה אל הגן, ודרך הגן הזה יבוא אישי אלי בנפול תרדמה על אנשים, למען לא תראה עין זרה בהתודעות אישי אלי, הגידה נא לי מנות, היודע אישי את נפש יהושבע ואת הגות לבה בו?

את הגות לבה באישך? שאל מנות בתמהון, הן זאת לא ידעתי, ולו גם נשאה יהושבע עיניה אל איש החמודות, מי יחשוב זאת עון לה? הלא אלמנה היא, ואולם אל יעלה כואת על רוחך, כי אמנם ישיתנה עוזיאל לנחמה מיגונה, וזאת היא שיחתן, וזולת זאת אין דבר.

אל נא תירא מנות, ענתה מרים, כי לא מקנאתי שאלתי על זאת, אני ידעתי את עוזיאל והגיון לבו לא נכחד ממני, כי כל עוד רוחו בו, לא תמוש אהבתי מקרב לבו, ואם טוב בעיניו להביא גם את יהושבע רעותה אל ביתי והוספתי לקרבה אלי, אך אל תגיד זאת לאישי, וגם אנכי אהיה לפניו כלא יודעת מאומה, ועד עת רצון אל תרע גם יהושבע כי הוא אלידע, ואתה תושה והביאהו הלום, ולתרצה ולקציעה אמצא פתחון פה, והגדתי למו פשר דבר שיחתנו, כי יהושבע שלחה אותך אלי, להזהירני מנכלי בוגדים אשר התיעצו לצודני בערמתם ובמועצותיהם.

וכן הגידה מרים לתרצה ולקציעה בשובה אליהן, ותכלכל

דבריה בעצה ודעת, והגד למו כי לולא שלחה יהושבע את מנוח לגלות אזנה כי עתה נפלה ברשת זו טמנו לה מבקשי נפשה, ויהי דבר תרצה וקציעה אל מרים פה אחר, לבל הוסיף עוד לתת אזן קשבת לכל הבאים לדבר אליה על דבר אישה. ומנוח יצא ביום ההוא מירושלים, וימהר לרוץ ארחו.

ד

ביפה נוף אשר לצפון ירושלים, מתהדרת גבעה נשאה הצופה פני ציון מנגב, הגבעה הזאת היא משגב ומצודה להשגב בה מפני צר ואויב; על ראשה מגדל צופים, כי יבואו מחנות צרים לשום מצור על עיר אלהים, ועלו צופים על ראש המגדל וראו מרחוק דמות עם רב, ונשאו נס להזהיר שומרי חומות ירושלים, והתיצבו על מצור; אל המצודה אשר על ראש הגבעה הזאת יצאו הנשים השאננות בציון, יהושבע מרים וקציעה להשגב בה ולראות את פני המלחמה, לרגלי הגבעה הזאת נלחם אליפלט ברעומה, גם יכול לה.

היום תם, כי אחרון הוא לחדש האחד עשר, ומחר חדש השנים עשר, ועמרי אשר לא הצליח דרכו בפעם הזאת ישב עוד שבעה ימים בירושלים בסתר פנה, ושם הניח שני אנשים מחבר הכהנים לנסות עוד הפעם דבר אל מרים, והוא יצא את העיר, הנה הוא סר אל המלון הזה לשתות יין, וישת, וישאל את בעל המלון על דבר המצודה והמגדל הבנוי במקום הזה, ובעל המלון ספר לו על דבר הצרות אשר עברו על המקום הזה מתגרת יד שני מלכי הברית, פקח בן רמליהו ורצין מלך ארם, בהצותם את יהודה, ובעל המלון הזה הוא שומר את המצודה בימי השלום ושמו אליצור, וידבר באחרית רצין מלך ארם, ובחרפת הושע בן אלה מלך ישראל, אשר שמהו מלך אשור בכלא במצאו בו קשר, ועמרי מראשי חבר כהני בית אל היה מן הגבורים לשתות יין, ובהגיעו כוסו אל פיו אמר: ריבי עם ומוספר מלכים לא לנו דרכם היום, אני שתיתי מיין ארץ יהודה, ומחר הרש, ושתיתי משנה על הר

אפרים. האנחנו נקרא מלחמה או נשבית מלחמות, ולמה הבל נפצה פינו? הן שבעת ימים ישבתי בציון, ונפשי נכספה לשוב לביתי, ואנכי התבוננתי ואראה כי כשלה ירושלים, ויהודה נפל, ונפש העם קצה מפני בית דוד; הן באו הימים אשר אפרים לא יקנא ביהודה, ולא יהודה באפרים, כי ידי שניהם רפו, אך ידאגו מלכים להכן כמאם, ואנחנו נשית לבנו לכונן בתינו.

עודנו מדבר והנה עלם נחמד בא אל המלון ושני נערים אחריו, ובעל המלון קם ממקומו וישמח לקראת העלם, ויאמר: השלום לך עלם גבור החיל? הנך בא אליפלט מארץ מרחק. אליפלט ענהו שלום, ויאמר: הגידה נא לי את שלום ירושלים. ברוך ה' כי שלום בעיר, ענהו בעל המלון, הן מרים אשת חסדך מחכה לך בכליון עינים, כי גם היום, גם תמול, גם שלשום שלחה רץ אחר רץ לדרוש בואך.

ועמרי התעורר בשמעו שם אליפלט, כי הוא ראשית דרכו על פי רעומה. ובשומו עיניו עליו בתנוהו עפעפיו, ויתנן קולו ויאמר: האתה זה אליפלט העלם הגבור אשר שמך רימם על שפתי רבים וכן שלמים, שב נא ונשתעה יחדו.

והגבעה הזאת תהיה לי לעדה כי גאות עשה, ענה אליצור בעל המלון, פה נשתה גבורת אפרים עמך, כי הכריע אליפלט ארוני מתנה אפרים, ואת העלמה האיומה הנוהגת בם תפש, ויעש עמה חים וחסד.

הוא אשר דברתי, ענה עמרי, רומם שם אליפלט תחת לשון רבים וכן שלמים, ואזני הלא שמעו תהלתו מפי רעומה, בהשפילה צעירי אפרים בכבוד מהלליו.

אף יקר לי זכרון פעולתי, ענה אליפלט, לכן פתחה נא אליצור את שערי המצורה, ויחד עם בן אפרים זה אעלה על מגדל צופים, משם נשקיף על פני כל העיר אראנה ויעלוז לבי, כי בה כל חיי רוחי. הנני ארוני להשלים חפצך, ענה אליצור בצאתו מן המלון, ואליפלט ועמרי הלכו אחריו, ויחרו עלו על ראש הגבעה, ואליצור אמר אל אליפלט: שמעתי כי יהושבע מתאבלת מאר על אישה משנה המלך ותמאן להתנחם, והמלך

אמר לרפא שבר עמו ומחץ מכת שריו יחבוש, התדע ארוני כי קציעה בת משנה המלך, יעודה על פיו לדניאל בן עזריקם נגיד הבית, ואם לא ישוב מארם למועד חג המצות, והיתה קציעה לבן אלוף אחר ביהודה; הלא ידעת אם לא שמעת אליפלט ארוני על ארות הנער דניאל? אנכי בכיתי להולך הזה, כי הלך שבי לפני צר.

אנכי שמעתי בעברי ארץ אפרים, ענה אליפלט, כי שבוי הוא ביד רעומה בת זכרי גבור אפרים, וכי כפר רב תשית עליו. כן הוא, ענה עמרי, ואנכי היודע ועד כי שבוי הוא, וזה היה דרכי ירושליטה, אך שומע אין לי מאת המלך.

ואליפלט ראה את בן אפרים, כי דבר לאט עמו בלכתו על פי רעומה ירושליטה בדרך מרמה, על כן אמר: אנסה נא דבר אליו למען דעת לכלכל דבר במשפט, ולא אבה לדבר דבריו אתו באזני אליצור, ויאמר לו: רד נא ועשה בריה לי ולנערי, כי רעבים אנחנו, וירד אליצור אל ביתו, ואליפלט אמר אל עמרי: הגידה נא לי ארוני, מי שלח אותך ירושלימה להחיש פרות לדניאל אשר יקר פדיון נפשו, ובכל זהב אופיר לא יפדה עוד, כי בקהל רפאים ינוח? אנכי עברתי דרך הגלעד, סרתי אל בית היין ואמצא שם את עמיהוד, עלם מסכן אשר קראתי לו דרור בארם, קראתי לו בשמו, ויאמר לי: קרא נא לי פה דניאל, כי זה שמי פה, הלא בצלם דניאל אתהלך, ומה ממנו יהלוך, כי אלך גם בשמו? הלא הוא מת, ולמה ירד אחריו כבודו?

ואנכי עמדתי ואתבונן בו, אמרתי לו: הלקחת את קציעה אתה אומר בשם דניאל? והיא לא תצלח, כי כרגע תכירך, ונתפשת. לא לה ארוני, ענה הנער, כי אם לבצע מגמת פני, ואתה הלא החלות להראות אותי הסרך, לכן הניחה לי ואבצע דברי—ואנכי עניתיו לאמר: אם תגיד לי את כל לבך, והניהותי לך, ואם אין, דע לך כי הנני לגלות תרמיתך, והנער ראה כי בלעדי לא יפק זממו, ויספר לי כל ארותיו, כי רעומה בת זכרי מגן לו, ואני בשמעי כזאת ואשתרהו להזכירני אליה, כי שנינו נפגשנו במלחמה במקום

הזה כאשר שמעו אזניך, וכאשר שמע הנער זאת, ויאמר לי: חי נפשך ארוני, כי לא יסוף זכרך מקרב לבה, וכי נכספה נפשה לראותך.

כן דבר אלי הנער, ועתה בראותי כי תחש על מרמה רגלך מבלי דעת, הנני לגלות אזניך, כי הנער השולח אותך יכסה את שמו במשאון, ויתימר בכבוד דניאל בן האלוף המת, לגנוב את לב רעומה אשר היתה מגן לו, הגידה נא לה בשמי, כי נתעה היא בשוא בחשבה אותו לדניאל, ואל תבהל ברוחה לכרת לו ברית אהבה.

אצבע אלהים היא, קרא עמרי הערום הנלכד בערמתו, אכן אלהים הקרה אותך לפני על דרכי, הלא אתה הוא ראשית דרכי, ואותך אבקש, הלא אתה נלחמת בצבאות פקח ורצין בהצותם את יהודה, הם הוליכו שביה גדולה מבני עמך, ואתה בזרוע עזך פזרת אויביך גם שבית שבי בת פנות העם, את רעומה אשר לה חמדת צעירי אפרים, ולמי כל חמדתה? הלא לך, דע לך אליפלט, כי רעומה שוגה באהבתך, ותשלחני להגיד לך, כי לא יסוף זכרך מלבה, ואליך נפשה תערוג. ועתה הבה לכה עמדי, ואהר כבוד אקחך, והיית שעשועים לנפש תדרשך.

וכן נפשי לה, ענה אליפלט; אכן נפלאה לי אהבתה, כי מרומי שמרון תשפיל לראות נער מסכן ובן השוכים כמוני.

אל תהיה נבזה בעיניך, ענהו עמרי, הלא תפארת בחורים כחם, גם תאר והדר לך, על כן אהבתך רעומה אשר נעלה כל צעירי אפרים; אך עוד אחת אשאלך על דבר מרים אשת חסדך, הלא עיניך הרואות, כי איש בשורה אני לתת שמחה בלב נכאים, שמעתי כי מרים מתנודדת ונעצבה לאישה כי איננו, והוא מסתתר עמדי, וישלחני חרש לבשר את מרים אשתו האהובה, כי נכספה נפשו לחזות בשמחה את פניה, באתי ירושלימה, בשרתיה כל זאת, אמרתי: אחרי תרוץ, תעוף כיונה, והיא שמעה דברי, ותשאלני אותות, הבשרתיה על דבר שור או חמור האובד ממנה? הלואת יקרא אשה? צר לי על עוזאל אישה, כי בשובי אליו לבדי ואין מרים ידידות נפשו עמי, והתעלפה נפשו למות. ועתה אצליח נא את אשר שלחני.

שלחתני רעומה, כי אביאך אליה, ומה תרב שמחתה.

ומה שמך? שאלהו אליפלט: שמי טוב, ענהו עמרי, בכסותו שטו. לכן ענהו אליפלט, לכן כשמך כן אתה, וטוב אדבר עמך על רעומה משאת נפשי. דע לך, כי לא אראה פניה ריקם, כי אם אביא לה חיל מרים, מחציתו לי תתן ומחצית לפריון נפש ערה אחותה, ויצקתי את הכסף לרגלי רעומה היפה, ואמרתי לה: מיר אוהבך ומכבדך זה לך, וארשתיך לי בו לעולם, ואתה תושה אליה על סוס קל להביא לה בשורת, הגידה נא לה, כי אליה תכלה נפשי למן היום אשר ראיתיה במלחמה, ושבע ביום אזכרנה, אך דבר המלך היה נחוץ לשלחני עם מלאכיו אשורה, ואנכי הלכתי שמה בלי חמדה, ברוך ה׳ כי שבתי בשלום הנה, וראשית דרכי היא ירושלימה, ולראות את פני מרים אשת חמדי, כי רב טוב צפון לי אתה.

התגיד למרים כי תשקה נפשך ברעומה? שאלהו עמרי, התתן אותך להתחתן בבת קטורה ועומת נפשה?

התתן אותי? ענה אליפלט, אמנם ידעתי, כי התגעש התגעש בראשית שמעה הפצי מפי, אך אנכי יודע את לבה, לכן בחלקות אשית לה, אשפוך לפניה חן ותחנונים, אבכה באזניה, ואמרתי לה: כי נפשי קשורה בנפש רעומה, ואם איננה לי למה כי חיים? וראתה מרים דמעתי, ונתנה לי את שאלתי עם משאת כסף רב, לפדות את נפש ערה אחותה, כי הרד לבה על אחותה, ובידי תשלח רב כפר לנפשה, אז אבוא ברנה אל חצרות רעומה, אשר תקרבני כמו נגיד.

לו יהיה כדבריך! ענהו עמרי, אכן נעמה האהבה שבעתים בצל הכסף, גם רעומה תצבור הון ואוצר נחמד תביא לך, ואתה אל תדמה בנפשך, כי נתעה רעומה בשוא על דברת העלם הנקוב דניאל, הן יודעת היא מאד, כי לא מבני אצילי הארץ הוא, ולא שם לו בגבורים, והיא תקרא לו דניאל בערמה, ובה תבואתך טובה, לכן גם אתה כבואך ירושלימה, תגיד אל שרי המלוכה, כי את דניאל ראו עיניך שבוי ביד רעומה, החזיקה בתרסית רעומה אהובתך ואוהבתך, ועתרת נשיקות תשיב לך, וגם את מעשיך עשה בהשכל ובדעת למעז תוריש צר הון מרים,

רק אל יליזו דברי מעיניך, הן מרים עורנה בעצם יפיד, ואל אישה לא תשית לב, אין זאת כי אם נפתה לבה על איש אחר, ומי יודע אולי עוד הזורש תביא ותוהלתך נכזבה ממנה, לכן שים לבך ועיניך על דרכיה, ואל תתן איש אחר למשול ברוחה, ראה יעצתיך לטוב, והנני נפרד כרגע ממך, להביא בשורה משמחת לב אל רעומה המצפה דרך בואי.

ואליפלט נאוה משמוע, בדבר בן אפרים נבלה לתת את מרים כאחת הנבלות, ויתאפק ויאמר: אנכי אמצא נתיבותי, כי תושיה לא נרחה ממני, ועתה לך בשלום לדרכך ושא אהבתי וברכתי לרעומה. ועמרי נפל על צוארי אליפלט וישקהו בשפתים דולקים, כי שמח בראותו כי הצליח דרכו ויברכהו וילך. ואליפלט הניע אחריו ראש ויאמר: זה חלק כל יועץ מזמות, ערמתו תפילהו ותשליכהו עצתו, ואחרית לא תהיה לעמלו, אך מה אחרית עמלי אני, אם נכון דבר אליצור על אדות קציעה?

בדברו זאת השקיף מרחוק על פני ירושלים, על תועפות הדריה ועל תפארת מגדליה, ולבו הנמס כרונג הומה כנהמת ים, ויזכור את כל החליפות אשר עברו עליו, ויען ויאמר: מה ירום לבי בעמדי פה על ראש הגבעה, אשר ראתה את ידי הרמה על אויבי ארצי, בנפול אלף מימיני ורבבה משמאלי, וה׳ מפלטי ומושיעי, חשך חיתי מעבור בשלח, ורעומה בת קטורה השדודה ושרתי באפרים שמחה בנפלה בידי, כמו נפלה לי תבל בנעימים, ואנכי זכרתי את קציעה, כי תתעטף בצרה, עזבתי את רעומה, לא שמתי לב לחלקת אמריה, ואמהר למלט את נפש קציעה, הצלתיה מחרפת צר, אמרתי: לי היא, כי מעשיהו בן המלך מת במלחמה, ואנכי אראה עמה חיים; הלכתי עם מלאכי אחז אשורה, גם שם עשיתי חיל, ועם עצומים חלקתי שלל בהצותם את ארם, הנה שלל דמשק אתי, בארם הוצאתי ממסגר אסיר, את דניאל מבית כלא, ומן ארם ינחני ה׳ תמיד במעגלי צדק, כי גם בעברי בדרך הצלתי נפש לקוחה למות, נפש הפצי-בה, ששתי כגבור לרוץ ארח, וידי פרושות לציון, כאשר ידאה הנשר, יפרוש כנפיו לתימן

לתימן, כן אמרתי, אעופה אל צפירת תפארתי, הוי מעוף צוקה! הוי לב הותל! מעיר נוב נגלה לי, כי נחלתי נהפכה לזר, אם לא יבוא ויגאל למועד שמור לו, וכן שמעו אזני פה; עתה באתי אל המקום הזה, מקום ראשית תקותי, עליתי על מגדל צופים, אביטה אל מרום ציון, אספר מגדליה. והם עלי יתנשאו, וכמסתירי פנים ממני לא יביטו אלי, כמו משאתם יעצו להדיחני ולהרחיקני מעל גבולם.

כן הגה לבי בימי ילדותי, עת הביאוני הורי לציון, ובהביטי אז אל תפארת קריה עליזה, ועל פאר בני ציון, אמרתי: הלא בני מרום הארץ אלה, ואנכי תולעת ולא איש, ומי ישפיל לראותי? ואשר לא פללתי ראיתי, כי נמצאה אלי מרים הכבודה והעדינה, ותאספני ברחמים גדולים אל נאות חמדתה, ותרם קרני בין נערי שרי המדינות, ואהי רֵע לבן המלך, וקציעה היפה-פיה ראתני ותלבבני בעיניה, ואהי למפגע לבן המלך, וישליכני בקנאתו אל מול פני המלחמה, ונפשי נמלטה, האמנם הותירני ה׳ לרעה, למען ענותי בתמהון לב? הנני עומד עתה על מקום אשר ראה כבודי והודי במלחמה, את אמץ לבי וחסדי לקציעה, האתהדר עתה באלה? הוי מנחמי עמל! ומה יתנו ומה יוסיפו אלה, לבן חשוכים לאשר לא שרש בארץ גזעו? האגיד גבורתי וצדקתי למלך? אך שוא אגרע שיחה לפניו, אך הבל אפצה פי, ומה יענו שריו עליזי גאוה? גם אמנה גאות עשה הנער הזה, ומשאת כסף יקח, רק אל נא במרום ימריא, ישא עיניו אל קציעה בת משנה המלך, כי בן חשוכים הוא, וערפל התלתו, יתאמץ יגבר חילים, ולנצח לא יראה אור ותפארת אבות.

כן יביעו יתאמרו עליזי גאוה, המתימרים בכבוד אבותם, הן אלה מומנים בצלחת ידיהם, כי ידי אבותם רב למו, ומה הועיל לי ידי אם לא תשיג את שאהבה נפשי, כפושע מבזן אני בעיני אלופי יהודה, וכאשר אתרומם כן ישפילוני לפני בני הנדיבים, יכופו כאגמון ראשי אם אשאהו, ויהללוני אם יראוני גבה רוח ונותן נפשי בעד נפשם, כן נשא מעשיהו ראשי בחרפי נפשי למות בעד נפשו, וישטמני בראותו כי מצאתי חן

בעיני

בעיני קציעה, הן קול שאון עולה מן העיר הגדולה לאלהים, עוד תשמח ציון, עוד ירונו אלופיה מטוב לב, אך מי אני ומי ביתי? בית עכביש בניתי לי, האשען על הבית ההוא, הן קציעה זו חלצתי מצר, חלצה ממני, האלכה אל רעומה, אם היית כפירה אמלא? כן אשיחה עם לבבי, אך שמוע שמעתי בני שעיר באים על יהודה, אצא אליהם ואספה במלחמה, כי חרבי היתה כל חלקי בחיים, ועל חרבי אמותה, ואת קציעה עדינה שבי לבטח במרומי ציון, ויהי נעם ה' עליך!

זאת דבר אליפלט, מחה דמעה מעל פניו, וירד מראש הגבעה ויבא אל המלון, והנה שלשה אורחים סרים אליו, האחד שמח וטוב לב, כאיש אשר בא אל מחוז חפצו, השני איש המודות מאד במראהו והדור בלבושו, אך נדודי לבו נגלים על פניו, והשלישי תפוש ברוב שרעפיו בקרבו ומתהלך אנה ואנה; אותו ידע אליפלט, ויגש אליו ויאמר לו: השלום לך נתן? השלום למרים הכבודה אשת הסדנו? השלום לנביאים ולבני הנביאים אשר אתה מתהלך אתם? הידברו שלום לעמנו? גם הגידה נא לי: מי אלה הבאים הלום?

אך טוב ושלום לאנשי שלומנו, ענה נתן, מרים אשת הסרנו עושה צדקות בכל לב, ומחכה היא לך בכליון עינים, ואת שני הארחים הבאים טרם ארע, שאל נא את אליצור ויגד לך.

ואליפלט נגש אל אליצור וישאלהו: מי האורחים הנכבדים האלה אשר סרו אל מלונו, ויאמר אליצור: הן האנשים האלה באים מאפרים ובשמותם נודעו לי, שם האחד אלירע, ושם השני כנות, ומגמת פניהם ירושלימה.

ואליפלט נגש אל שני האורחים, ויאמר להם: ה' עמכם אדוני, הנכם עולים עמדי בדרך אחד ירושלימה, הבה נדע איש את רעהו, אולי יהיה לכם דבר בציון, פנו אלי, כי באנתי אקרב כל באי שערי ירושלים, הן מעונתי בציון בחצרות מרים הכבודה בת שמיר. ואשת עזיאל האלוף ביהודה הנרצח ביום מועם מלך.

אלהים יחנך עלם נחמד, ענוהו שני האנשים, ויברכוהו על רוחו הנדיבה, וישאלוהו לשמו, ויאמר להם; שמי אליפלט, מעונתי

ומעונתי בציון הלא הודעתיכם, בחצרות מרים הנדיבה; שם יהיה מעון גם לנו, ענהו מנות החברוני, כי דבר לי אל מרים הכבודה, וזה האיש ההולך עמי. בא כסוכן על נחלתה אחרי מות שמיר אביה.

זאת דבר מנות, והנה שלשתם איש אל רעהו יביטו, לב עוזיאל פחד ורחב בראותו את בנו משוש דרכו, שמחת גילו, הגיון לבו, ותנחמות נפשו נצב לפניו, ואליפלט שם עיניו אל האיש הנחמד במראהו, הבא כסוכן אל בית מרים היושבת גלמודה מאישה, ואותות תמהון נראה על פניו, ומנות אמר אל עוזיאל: העלם הזה הנצב לפנינו הוא גבור חיל, בעודנו נער קטן ראתהו מרים הנדיבה, ותקחהו אל ביתה ותאמצהו כבן לה, הן יודעת היא לבחר אנשי ביתה.

כי עיניה בנאמני ארץ, ענה אליפלט, אות ומופת הוא גם עליך אדוני אלידע, כי מצאה אותך מרים נאמן לפניה, וברוך תהיה בבואך אל ביתה! ולב עוזיאל פג בשמעו את הברכה מפי בנו, ויפג לבו ויאמר: הכא נראה איש את פני רעהו יום יום, ומה יעלוז לבי במצאי לי בחור מעם כמוך, וקויתי כי ברית אחוה ושלום תהיה בינותינו, בשבתנו יחד בנוה שלום בבית מרים, הן שמך נודע לי, וכשמך כן תהלתך.

ולא יכול עוזיאל לדבר עוד, כי הציקתהו רוחו מרחמי אב אשר נכמרו בקרבו, ויבקש וימצא לו פתחון פה, לצאת מן הבית, למלט משא לבבו, ויצא מן הבית ויפן לעלות על הגבעה, לבכות במסתרים ולהריק טי עפעפיו, אשר פרצו כפרץ מים כבירים נוזלים, שטפו עברו על לחייו באין רואה דמעתו.

ומנות הגיד בעת ההיא לאליפלט על דבר יהושבע מה היא לו, ומה שיחתה והגיוניה בשבתה במשכנותיו בין הררי לבנון ותרמונים, ואליפלט פער פיו וישאף אמרות מנות, וישאלהו לשלום יהושבע, ויאמר לו מנות: הן רבות לנו לדבר. ואם עתה נשתעה כא נשים קנצי למלין, לכן נחשוך דברינו לעת שבתנו יחד בסתר חדרך, כי בוא אבוא לבקר במעונתך בציון, והנה האיש אלידע ההולך עמי הוא איש תמודות, נאמן עם ה' ועם קדושיו, ואותו מצאתי נכון להיות סכן על נחלת מרים

אשת חסדך. וגם יהושבע הגידה תהלתו בספר למרים, ויואל אלידע ללכת עמדי, כי אוה ציון למושב לו, ואהבת נא אותו, כי במח לבו בך אחרי שמעו תהלתך מפי יהושבע.

ואליפלט אמר לו: שמחתי מאד במצאי אותך פה, אחרי שמעי תהלותיך מפי חפצי-בה יושבת נוב, הן טוב אתה לטובים, לכן בחסדך אבטח, כי לא תמנע הטוב ממני לעת אמצא בו חפץ. וטובתך בל עלי לבדי — אך רבות מחשבות בלבי, ולא עת דברים הוא, אנכי אלין במלון הזה, פה אכתב ספר ואשלחהו ביד נערי אל עמיתי, ומחר בבקר אראה את פני מרים אשת חסדי, ומתי תבוא אתה ירושלימה עם אלידע רעך?

היום לפנות ערב, ענה מנוח, הלא יחדו נאכל פה בצהרים, לכן אגידה לבעל המלון וימהר ויחיש מעשהו.

ה

גם עוזיאל עלה על מגדל הצופים, השקיף מרחוק על תועפות הררי ציון, ודמעותיו כרביבים, ממכון הגבעה הזאת השגיח אל כל מחמדיו בימי חרפו, והגיוניו התעוררו ומורשי לבבו התנגשו, ותפעם רוחו בקרבו ויקרא.

השלום לך קריה עליזה, ציון מכלל יפי? בן רותה נפשי משוש ורוש, שאי עיניך ציון וראי אחד בניך אשר הדפתהו רוח עריצים, ויהי כגלגל לפני סופה, הנה הוא מתגלגל תחת שואה לבוא אל שעריך, ולדרוש נפש יקרה אשר הניח במרומי היכליך, שימי נא לו סתר פנים ואל תשורהו עין ציה; ציון קרית משושי, רבות רעות אפפוך, למן היום אשר ישב אחז על כסא דוד, הן קול דמי הרוגיך צועקים מן האדמה, גם כל הכתוב לחיים בירושלים, איש איש בוכה למשפחותיו, מתיך בחרב נפלו, בחוריך בבתי כלאים החבאו, ושרידיהם במות נקברו, אלמנותיך לבשו מעטה כהה, בתולותיך לא הללו, שאו בתים רבים מאין יושב, וברחובותיה ינועו עם בוז ושסוי, הזאת לך קריה עליזה, משוש כל הארץ, גיא חזיון לכל מחמדי עין? אכן זאת לך, כי עזב אחז את ה׳,

משוש את דביר קדשו, והנה חרב נטושה בכל הארץ, אך קול שועת בת עמך עולה תמיד באזני אל גמולות, והצמיח קללת לשונאיך, וצורריך יכרתון, ועיניך ציון עוד תראינה בכל תנחרים בך, ועליך יזרח ה' ונראה בכבודו בקרב היכלך; עתה אשתחוה מרחוק אל היכל קדשך ה' אלהי ישועתי, אל יועץ פלא המושיבי בלבנון, והמשיבי אל ארץ מולדתי ואל עיר זו כל חפצי-בה; ולפני בואי שעריה לחדות בשמחה את פני מרים שמחת גילי; ותת שמחה בלבי על משוש דרכי זה, ותראני את בני, אישון עיני ומחמד נפשי, האח ראתה עיני, והמון רחמי אליו התאפקו; ובעצתך תנחני ה' אלהי המשיב אבות על בנים אל גבולם, הסתירני מחמת עריץ אשר אמר להשבית מאנוש זכרי, ובצל ידך תחביאני, חזק נא לבבי לשאת ששוני, כאשר אמצתני לשאת יגוני, למען אודך תמיד ה' צורי וגואלי.

וככלות עוזיאל לשפוך שיחו לפני ה', ירד מעל הגבעה ויבא אל המלון, והנה השלחן עריך, ועליו לחם בשר ויין, וישב לאכול עם האורחים, וככלותם לאכל שאלו מאליצור בעל המלון, לספר להם את הדברים אשר נקרו ויאתיו במקום הזה, ביום מלחמת מלכי הברית על יהודה, ואליצור אמר להם: הלא אליפלט מבחר גבורי המלחמה בקרבנו, שאלו את פיו ויגיד לכם את דברי המלחמה. אל נא אלופי, ענה אליפלט באנחה, אל נא תאיצו בי לספר לכם את מגפת עמי, כי מעת המלחמה ההיא נפשי ירעה לי, יחד מורשי לבבי יבביון, פה נרוש יהודה תחתיו, מעל מבן גבוה; על ראש המצודה הזאת ירדו נשים שאננות, מרים, יהושבע, וקציעה, ואנכי נלחם אז לרגלי ההר בעת ההיא ברעומה בת קטורה, ראיתי חללי בת עמי כי רבו, וגבוריה כי נפלו בחרב צר, ואהי כאריה משחית, וחרבי שמה קרחה במתנות צור, אז נגשה אלי רעומה, ראיתי כי יפה היא מאד ואיומה, רגע אמרתי, אניף חרבי עליה ואבצענה בראשה, ורגע נכמרו נחומי, על כן התאזרתי עוז תפשתיה חיה, והיא נשאה עיניה אלי ותבקש אהבתי, ותגד לו שמה ייעם אביה, ותקרא לי דרור על פי שרי אפרים,

ותפקד לי שומרי אפרים, ואנכי פריתי אז את קציעה בת משנה המלך, כי אמרתי לה אשתי היא.

הן כל זאת שמעו אזני גם מפי יהושבע, ענה הנקוב אלידע, שמעתי מפיה דבר גבורותיך וחין ערכך, וכאשר ברכתיך אז, כן אברכך. אתה בראותי פניך, יאמץ ה׳ את לבבך ויחזיק את ידך לעשות חיל ביהודה, והיית לכבוד ולתפארת לעמך, ולששון ולשמחת לב למרים הכבודה רבת החסד, ומה ישמח לבי, בהיותי קרוא אליה להיות סוכן על נחלתה.

ברוך בואך אלידע אדוני ירושלימה, ענה אליפלט, הן זה האיש מנות מיודענו הגיד לי תהלתך, כי נאמן אתה עם אלהים ועם קדושיו, על כן בחרה מרים הכבודה בך להיות לסוכן על נחלתה, גם אני אגיד לך צדקתה, כי לא כפרות הבשן היושבות בהר שמרון, העושקות דלים הרוצצות אביונים, והשותות יין לשכרון על ההרים בצל האלונים, לא כאלה חלק מרים הנדיבה הנוצרה להושיע כל דכאי רוח, כל איש מצוק ומר נפש, כי ביתה חסן רב, הסן ישועות לנכאי לב, ובאות נפשה תשים שפלים למרום, כן הרימה קרני בראותה כי ברכה בי, וכן היא יועצת נדיבות תמיד. בעוד שבעת ימים יהיה יום הולדת לאישה עזיאל האובד והנדח מארצו, וביום ההוא תחלק נדבותיה לכל יראי ה׳ לכהנים עזובים ולבני הנביאים, ישקיף נא ה׳ מן השמים ויראה צרת לבבה, כי שכולה וגלמודה היא, ועל זאת אתפלל אל ה׳ בכל עת והשיב לה את אישה, ויחדו עוד יראו זרע ויאריכו ימים; הלא מרים תספר לך אלידע אדוני את כל מחמדיה בירתי קדם, ולשמע אזן תרמענה עיניך על דורה כי נסע ונגלה, ועל פרי בטנה כי היה לפרות למולך, יתן ה׳ ובאה הברכה לרגלך אל ביתה ועשית לך בית נאמן בירושלים.

אמן כן יאמר ה׳, ענה עוזיאל בנשאו כפיו בשמחת לבו ובעליצות נפשו, על הברכה אשר בורך אתו בנו משוש גילו; הן מרים היא הכבודה בנשים, ודבר שפתים אך למותר, כי ידיה הלא נטעו אותך כבן פורת עלי עין, וגבורתך במלחמת תמתך לפני ה׳, אותות נאמנים הן על צדקתה ועל נדבת רוחה; הן קצות דרכיך שמעתי מפי יהושבע והתברך נפשי, ומה שמח לבי

לבי, כי את אשר בחרתי, אהבתי, הקרה ה' לפני; הן גם עיני תחזינה תפארת אדם, פאר בני ציון היקרים.

והאורח השב מירושלים ענה ואמר: יליד שמרון אני ושמי נתן, ובעצת עודד הנביא לה' היושב בשמרון, עליתי ירושלימה להקשיב לקח נביאי ה', ומהלכים היו לי בין החרדים לדבר ה'. ושם מרים על שפתיהם כשמן הטוב, ובזכרם שמה יברכוה, וישאלו מאת ה', להשיב לה את אישה מחמד נפשה, הנגרש מפני אחז אשר קצף עליו, ולמה אכחד? גם אני שבעתי רויתי מדשן ביתה, בית נאמן הוא לנאמני ארץ.

ועוזיאל בשמעו את תהלות אשתו משאת נפשו גם כפי השמרוני, ויתאפק בכל מאמצי כח, וישסע את נתן בדברים ויאמר לו: הלא ישבת בציון, התהלכת עם בני הנביאים, הגידה נא לנו, הנכנע אחז מפני ה' אחרי התלאות הרבות אשר עברו על ארצו, ומה החזון הנמצא עליו מאת ה'?

ונתן נאנח במרירות, ויען ויאמר: לא נביא אנכי ולא בן נביא, כי אבותי היו מן הכהנים אשר הזניח ירבעם בן נבט מכהן לה', וישליכו משכנותיהם ויעלו ירושלימה, ואנכי יליד שמרון לא נביא אנכי, ורוח ה' לבשה אותי, אכן רוח היא באנוש, עודד הנביא לה' בשמרון ראה, כי שאר רוח לי ולשון למודים, ויאמר לי: רב לך שבת בשמרון לראות בנביאיה תפלה, עלה ירושלימה, והיית כאחד למודי ה', ואנכי אברכהו בכל עת אשר יעצני; עליתי ירושלימה, שמעתי חזון נביא ה' ישעיהו בן אמוץ, ומשא מיכה המורשתי, לקטתי אמריהם לאחד אחד, באשפתי הסתרתים, ויהיו בקרבי לחצים ולבני רשף, מרי דברי ביהודה ובאפרים, יצאו כברקים חצי; אך מה אדבר באפרים הרועה רוח ושנת פקודתו באה, שנת שלומים היא לריב ציון, גמול אלהים הוא, וקנאתו לבית דוד תעשה זאת, אך גם ליהודה נשבר לבי בקרבי, כי עוד פרוש ענן עליה, עוד לא נרפא מחץ מכתה, אשר מחצו בה אפרים וארם מקדם ביום הרג רב, והנה הפלשתים אוכלים אותה מאחור, כי פשטו בערי השפלה והנגב וילכדו את שוכו, את תמנת, ואת גמזו ובנותיהו. הם טרם ישבעו מבשרה.

והנה בני שעיר נאספים עליה למלחמה, אך צדיק ה׳ לא יעשה עולה, כי היתה קרית דוד לקרית בוגדים, משוש פראים, וחטאת אחז מלכה כבדה מאד, כי בימיו גלה משוש כל הארץ, נאנחו כל ישרי לב, גם את בנו העביר באש למולך, אז נגע אל השמים משפטו, על כן מצאוהו צרות רבות ורעות, הן ארצו לא למטר השמים תשתה מים, כי אם דם חללים תשתה, ואחז טרם יפיל ממעלליו ומדרכו הקשה, השמן לבו ואזניו כבדו משמוע את דבר ה׳ ביד נביאיו, על כן בשפלה תשפל העיר ציון, והעם היושב בה לא שב גם הוא עד המכהו, כי מאשריו מתעים אותו, ובכל זאת יפיתו הנביאים לקץ התלאות, כי ירחם ה׳ את יהודה ישלם לשונאיו על פניהם, ודמשק מוסר מעיר, רצין מלכה נפל בחרב אשור, ועמו הגלה הגלת שלומים קירה, אות ומופת הוא כי יקנא ה׳ לארצו, ותשועתה לא תאחר.

אך מדי דברי באפרים עמי, יתחמץ לבבי בקרבי וזעם ה׳ מלאתי, ושלוח אני קשה אל ממלכה שפלה, ממלכת האליל, להגיד לעמי פשעם, אשפכה חמת רוחי על שמרון ואליליה, ועל בית אל ועצביה; הן זאת העיר בית אל, היא סיר לא יצאה חלאתה ממנה, בעיר הזאת נמצאו הטאות ישראל, וממנה תצא התנופה אל כל יושבי הארץ, שם תרבות אנשים חטאים, חבר כהנים ולהקת נביאי שקר, המתעים את העם בפחזותם ואוכלים שארם, אך חטאי עמי הם, האהיה כמחריש? לא נביא אני, כי אם מוכיח בשער.

אך אשאלך נא בן נביא, ענה אלידע, הטרם תדע כי בני אמך סרבים וסלונים הם, הלא אור פניך יפילון, ירהבו בך, והיית למו למעד ראש, וחנפי לב ישימו אף, ולשואה יבקשו נפשך, חבור עצבים אפרים, הנח לו, אל תוכיחם, כי לבם שמיר ולמוכיח בשער יקושון.

ושמיר ושית גם אני, ענה נתן, אנכי ארים כשופר קולי, ומכשול עונם אשים נגד פניהם, ואחזה רעדה חנפים, אולי יצליחו דברי להוציא יקר מזולל, ולהשיב נצורי ישראל לבצרון, אולי ימצאון שם אנשים אשר נגע ה׳ בלבם, והחזיקו בכנפי

מעילי

פילי. ושבו ובקשו את ה' אלהיהם ואת בן דוד מלכם; הנני הֹלֵךְ מזה אל עיר נוב, וישבתי שם בביוז בת דודתי ושמה חפצי-בה, ומשם אשובה שמרונה, ועתה אחלה פניכם אלידע ואליפלט, בבואכם אל בית מרים, וברכתם אותה בשם ה' ושמי, כי מנדבת ידה שבעתי גם אני בשבתי בציון, וגם תרצה אשת ידידיה שר הרכוש אשר למלך, גם היא מן הנשים השאננות בציון, בת עירי ומברכת ביתה שבעתי טוב, ה' יברך אותן ואת צאצאיהן.

וה' ישמר צאתך ובואך, ענוהו עוזיאל ומנוח. ובצאת ג/זן מאת פניהם הלך אליפלט אחריו, ויתן לו משאת כתף ויאמר: לך בשם ה' אל מחוז חפצך, ובעברך עיר נוב וסרת אל בית קרובתך חפצי-בה השבה עתה מגלעד, והיא תגיד לך את אשר עשיתי לה, ושוממת ושרקת, וצפנת הדברים בלבך, ושמרת אותם מכל משמר, כי עוד כהנה בלבבי, לבצע לעת מצא, לכן הסתר דבר, ואתה לך לשלום.

ושלום וברכות לעד, ישפות לך ה' בחיר בחורי יהודה, ענה נתן, וילך.

ואליפלט שב הביתה, ויאמר אליו מנוח: הלא תארח עמי לחברה לבוא יחדו ירושלימה. לא אלך עמכם, ענה אליפלט, כי אם פה אלין ואצפה עד בוא אלי דבר מרים, הן ספר כתבתי בנוב, ואותו ואת מנחתי אשלח לפני אל מרים, לכפר פניה על העלילה אשר עללתי. הלא כתובה היא בספר, ואין איש יודע אתי עד מה, זולתי אלהים בשמים, אשר אמץ את רוחי לבצע דבר, לבער את הרעה הצופה לה, אנכי נקיתי מה', וקויתי, כי מרים גם היא תנקני.

שא נא ואשאלך, ענה אלידע, אם העלילה הזאת תתן עצבת בלב מרים, העלימה אותה ממנה. אל נא ארוני, ענה אליפלט, אל תחשוב עלי כזאת, הן מרים לי כאם רחמניה, ולה נתכנו כל עלילותי, ואם אכסה ממנה דבר, והטאתי לה כל הימים, ולא אשא עוד פני אליה, על כן כתבתי את הדברים בספר, ועליהם אשית פה נוספות, ושלחתי על ידכם את הספר עם האשכר לפני, ופה אצפה למענה פיה, אם

מה תאמר: עלה אלי ירושלימה, ועליתי שמה בשמחת לב ושכנתי בחצרותיה כקדם, ואם לא תענה אותי דבר, וידעתי כי קצף לה עלי על פעלי, מחר יר״ה האות הזה, והנני הולך לכתוב את יתר הדברים, ולהוציא מתנותי השלוחות לה מצרורות שקי.

זאת דבר, ויפן וילך, ואלידע אמר אל מנוח: מי יודע מה פעלו ומעשהו, כי יראג ממנו, ואנכי למראה עיני אשפוט ולמשמע אזני אוכיח, כי כל מעשי הנער הזה טובים וישרים, והטיתי את לב מרים אשתי למשוך לו חסד ולבלתי השוב עון לו.

הנער הזה לוקח נפשות הוא, ענה מנוח, ולא יפלא כי בחרה בו קציעה מבן המלך ומדניאל, לו ידעה יהושבע, כי שב הוא ירושליטה, כי עתה שלחה אליו מלאכים לעצרו מבוא בעיר, למען הרחיקו מבתה, אך נחפז אני מאד ללכת, כי עוד היום נבוא בעיר לפנות ערב, ומחר אתן לקציעה את הספר אשר כתבה לה יהושבע אמה.

עודנו מדבר, והנה אליפלט בא, ובידו צרור עדי נשים, שהרונים, ענקים, צמידים ונזמים, וירימם ויתנם אל מנוח: והוא נתנם אל אלידע לראות מה טובם ומה יפים, ואליפלט אמר: הלא אלה הדברים אשר דברתי אל מרים בספר: אין חפץ לך מרים בעדי עדים, כי על אלה וכאלה נעלה תפארת נפשך, רק מנחת מזכרת היא לך, כי ברוב חסדך עמדי נתת בלבי אמץ ורוח גבורה לגבר חילים ולחלק את עצומים שלל.

ודבריך יקרים מן היקרות האלה, ענה אלידע, וכזאת אגיד גם למרים הכבודה. הבה, ענה מנוח, הבה אלידע ארוני נקומה ונלכה, כי הנה השמש נוטה לערוב, אל נא נאחר פן נמצא שערי העיר סגורים לפנינו, הלוא בוא תבוא אליפלט ידידינו העירה ביום מחר, ושם נראה פניך בשמחה.

כן דברת מנוח ארוני, ענה אליפלט, הן היום רד מאד, ועוד לכם כברת ארץ לבוא העירה, לכן לכו לכם לשלום ודרשו בשמי את שלום מרים הכבודה העדינה.

ומנוח ועוזיאל ישבו על פרדיהם, ויקראו לאליפלט לשלום, וירכבו לדרכם, וביד עוזיאל המתנות והספר החתום אשר שלח אליפלט

אליפלט אל מרים, ומנוח אמר לעוזיאל: פבואנו ירושלימה הסור אל משכני אשר שכרתי לי, הלא מהר חדש, ואין ירח לממשלת הלילות האלה, והחשך ישים לך סתר פנים, ובאת דרך הגן אל נוה שאנן, ששם תחכה לך מרים בכליון עינים; שם תראה כי תמת אשה תאיר פניה ותנצור חן עלומיה עד חצי ימיה, הן מרים אשתך בת שלשים ושבע שנים, ולמראה עיני רמיתיה כבת עשרים ושתים שנה, הן יושבת היא גלמודה כשש עשרה שנה, ואתה תמצאנה כיום הפרדך ממנה, ועל זאת יתפלא כל איש, כי בכל העיר הגדולה לאלהים אין איש אשר יחפיא עליה דברים אשר לא כן, גם טמאי שפתים יקפצו עליה פיהם, זאת היא מרים יונתך תמתך.

הן זאת נפשי יודעת מאד, ענה עוזיאל, ותמתה שמרה גם אותי מפשע רב, כי תמונתה היתה נגדי תמיד והגרש מפני כל סמל קנאה, וזכר תמתה היה מגן בעדי.

כן נדברו מנוח ועוזיאל בלכתם בדרך לבוא ירושלימה, ומנוח נתן לעוזיאל את המפתח לסגור את הדלת הגן הפתוחה עתה אחרי בואו אליו, והמה הולכים וקרובים לבוא העירה, ולב עוזיאל פחד ורחב.

ומרים המצניעה לכת עם הגברים, נשאה נפשה ולבה אל זכר עוזיאל אישה, כשש עשרה שנה התפללה עליו לה' ערב ובקר וצהרים, ושבע ביום זכרה את שמו, וגם באשמורות הגתה בו, ומי תכן את רוחה בשבעת הימים האלה אשר חכתה נפשה לנשף חשקה, אשר בו תראה את פני עוזיאל אישה? הימים האלה ארכו לה בכליון עינים, בם הבינה בסתר חדר משכיתה, הקימה יריעותיה.

ונשף חשקה בא, והיא באה חדר בחדר ותמגרם בעדה, ותשב בחדר משכיתה הפתוח אל הגן הנעול תמיד, והפתות בנשף ההוא; בחדר הזה ישבה קטורה לפנים ותהלהו בזמת זנבה, ומרים הבינה אותו והפארתו בכל שכיות החמדה, כי

מטה כבודה אשר רפדה אותה מרבדים חטובות אטון מצרים; ושלחן ערוך לפניה, עליו כל מאכל תאוה, מגדנות, ממתקים ויין הטוב עם שמן המור וכל ראשי בשמים; עליו מנורת זהב וגולה על ראשה, ומרים העלה נרותיה, ותלבש הוד והדר ותשב על המטה הכבודה, ולבבה הולם פעם.

חדל שאון מעיר, אך נשמעו נגינות שותי שכר המאחרים בנשף בבתי היין, החשך כסה ארץ, כי ליל כסה הוא באחרון להד"ש, אך אורה ושמחה שאננה למרים בחדר משכיתה. עד כמה פעמים נגשה אל הדלת, הקשיבה קשב ואין כל רגש, זולתי המון רוח נושבת בענפי העצים, כלו עיניה מיחל למשוש לבה תאות נפשה, ולבה בטח בדברי מנוח ובדברי הספר אשר שלח לה עוזיאל על ידו, ובכל זאת פחדה פחד, אולי דבר מה קרהו בדרך, כן חשבה מחשבות, ונפשה ירעה לה.

עודנה מפחדת מדאגה מדבר, ואזניה קשובות, והנה קול מצעדי גבר, ותפעם רוחה בקרבה, וכרגע והנה קול דופק הדלת בלאט ואמרות נעימות נשמעות לאזניה לאמר: פתחי לי מרים יונתי תמתי, פתחו לעוזיאל בחירך ההולך לאט כמי השלוח.

הדברים האלה היו נזכרים למרים מנשף חשקם, כי כן אמרה לו אז בשבתם יחד בחביון אפריונם, ולא שמעתם כל אזן, והדברים האלה היו לה לאות, כי פי בחירה מדבר אליה, ותגש מרים ותאחז בכפות המנעול ותפתח הדלת, והנה איש המודות הדור בלבושו ובמראהו בא החדרה ונצב לפניה, עומד ומתבונן במרים הנמוגה, אשר עפעפיה כתהומות נבקעו, נפעמה ולא יכלה דבר. באין אומר ודברים, נפלה על צוארי עוזיאל אשר חבק אותה בזרועותיו, ושניהם בכו מנהמת לבם מספר רגעים עד אשר אין בהם כח לבכות, נמוגו נמסו מדמעה; וכאשר עבר המון לבם הסואן ברעש, אז פתח עוזיאל שפתיו ויאמר: השלום לך מרים יונתי, שביה בת ציון, השלום לך משאת נפשי, מקור אנחתי ודמעתי עד כה, היי לי מעתה מקור חיים!

האח אורי וישעי! קראה מרים, עוזיאל אישי. אישון

עיני

עיני! העוד אשאף צלך, ותחבקני יפינך? הן שרק לך ה' מקצה ארץ ויביאך בשלום אל יונתך תמתך, ההוקה לך זה כמה שנים.

ואת דברה ותכרע לפני ה', הסבה פניה לפאת דביר הקדש ותשא כפיה להודות לה' חסדו. ועוזיאל אמר: שאי משאת נפשי לבבך אל כפיך להודות לאלהי חסדנו, נשפוך לפניו דמע גיל ראשית נסכנו, אולי יראה בענינו ולא יוסיף עוד להפרידנו.

ומרים מדברת לפני ה' בדממה וקול לאמר: אל נורא עלילה על בני אדם, מה נורא מוסרך ביסרך אנוש בעת אפך, ומה נעמו תנחומיך בעת רצון. ועתה אלהי ישעי, הלא אתה ידעת שאתי בחיקי מכאובים רבים, לקחתי מידך כפלים ככל מחמדי הראשונים, למן היום אשר ברח אישי מחמת המציק, העוד לא נרצה עוני? התנין אני כי שם עלי אחז משמר? הנחש אני עלי דרך, כי גדר דרכי ולא אצא? צעקתי לפניך ה' נשאתי מרום עיני, ואראה כי השמים על ראשי ברזל, ואין מקום לתפלתי, וימים על שנים חלפו לי בעברת אחז, ולילות עמל מנה לי חרון אפו, ומה שאלתי ממך ה' בשנים הרעות? לא לחרות בשמחה את פני אישי, כי אותה לא קויתי עוד, הלא על אישי זה התפללתי אליך לשמרו באשר הוא שם; ואשר לא פללתי הראיתני היום, ראיתי את פני אישי, בו כל חיי רוחי, אות הוא כי עוד תאיר אלי פניך ה', על כן גם אני אשא פני אליך, אלהי נחמתי, ותודתי תמיד תקדמך, היה נא סתר לנו מצר, ואל נוסיף לדאבה, התביאנו בצל ידך אתה אלהים שמחת גילנו.

וככלות מרים לשפוך לבבה לפני ה', קמה ותגש אל עוזיאל אשר לאט פניו ויבך, ותפול על צוארו עוד, ותאמר: צבי מרח צבי תפארתי, עתה הנני לך, ואתה לי, עתה שבה עטרי ונשתעה יחדו, עד כמה פעמים ראיתיך בחזיונות לילה ואדבר עמך, עתה אשבעה בהקיץ תמונתך, וכל אנחתי

השבתי

השבתי, וגם ינון ואנחה, ושלטו העינים הרעות, וששו ושמחה ישיגונו מעתה ועד עולם.

ועוזיאל ישב עם מרים על מטה כבודה ויחבק אותה, ויאמר: יפיפית רעיתי כברוש רענן ומראך נאוה, כן הגידה לי גם יהושבע מדי דברה בך, העוד יכירני מקומי עמך תמתי? האין מגור מסביב? אנכי באתי הלום דרך הגן ואת דלתו סגרתי. השקט אישי ומשושי, ענתה מרים, הנך בחדר יונתך תמתך, משמרת אתה עמדי, והמכשלה הזאת תחת ידי, עמדי נפשך בטוב תלין כמו בירחי קדם, אשר שבו עתה אלינו; נתעלסה יחד בהשקט ובבטחה, אל תפחד אישי ממחתה, כי לא תקרב באהלנו, הלא צורריך שכחוך זה כמה שנים, וגרי ביתי ואמהותי לא ידעוך, כסוכן ביתי תהיה בעיניהם, ונפשי הלא יודעת כי זה אישי ובחירי אשר קנני על יד נחל השלוה! ובדברה זאת נשקה לו, ותאמר: הלא אחד אתה לי ואחת אני לך בצרה ובעת רצון, ראה נא אישי הבגד הזה אשר לבשתי היום, אותו לבשתי בנשף חשקנו, בעת כלולותי, עודנו כבבודי חדש עמדי, לא אכלו עש.

כחסד נעוריך באור פניך, ענה עוזיאל בנשקו לה באהבה וחן, ומה טוב ומה נעים שבתנו יחד לפני ה׳, כי לא יחרף לבבנו מימינו, אנכי על כפים חקותיך, וזכרך חשך אותי מגבריה אמרית התליקה.

ותמתי יודע אלהים, ענתה מרים הנמוגה כהמון עליצותיה, אנכי שמרתי לבבי ממחשבת און, ואלהים שמר לי חסד עלומי, ומה טובה ואת המרגוע בזרועותיך! אשחרך אישי השיבה נפשך השוקקה מנחת שלחני הערוך לפניך.

נפשי שבעה שמחות את פניך צפירת תפארתי, ענה עוזיאל, ובנפש מלאה כל טוב באתי ירושלימה, כי שמחת עולם הקרה ה׳ לפני על דרכי, ומה נמלצו אמריך ידידות נפשי באמרך: מה נורא מוסר אלהים בעת אפו ומה נעמו תנחומותיו בעת רצון, ומי יערוך שמחתי בראותי את פני אליפלט בננו, פרי אהבתנו, ראיתיו במלון אשר לרגלי המצודה, גם נדברנו יחד, אנכי שמעתי תולתו מפי יהושבע,

דיעתיו

יפיתיו ואבגהו, אך ראיתיו בו רבות על השמועה אשר שמעתי; אכן בן פורת הוא, זרע ברך ה׳ לשמחת הוריו, עד כמה פעמים רציתי לפול על צוארו ולקרא: בני, אישון עיני! אך החשיתי, ותמת רחמי אליו התאפקו, כי עוד לא באה העת לקרוע המסכה הנסוכה עליו; קראתיו בשמו, ולא ידע כי אביו אני אשר בילדותו חשתי מפלט לו, מרוח עריצים, מחמת אביך אשר אמר להכחידו מארץ החיים, צפנתיו בין חשוכים, למען תראה הותו באור, קטן נתתיו בעמו, למען יגדל, הן מתנות שלח לך אשת חברו, משלל דמשק, עם ספר חתום, הלא הם עמדי, האמנם רק אשת חסדו את.

ובדברו זאת הוציא את היקרות מצלחת בגדו ויתנם למרים, אשר התבוננה בם ותאמר: הן שורק נטעו ידיגו נטע שעשועים בין חציר העם, ועתה ישגא כארז בלבנון. כן אישי משוש גילי, לא ילדנו לבהלה, בן פורת שתלנו בין עצי היער, ויתחר בארזים ולא עממוהו, ניתבולל בין חשוכים ולא נדעך אורו, ועיניך הלא ראו מראהו כהלל בן שחר, התפאר עלי אישי. כי בן אמצתי לך, והוא יתן מעדנים לנפשך; בין חציר העם צמח, אך אני יצקתי רוחי על זרענו, ואבינהו ואבוננהו, והנה הוא עתה תפארת בחורים, ואבות לבנים יציגוהו למופת ויתברכו בו; הן הותם תכנית הוא כליל יופי ומלא רוח חן ורוח גבורה, אדמוני עם יפה עינים, כמוך הוא ידידי העשוי לבלי חת, הן כחו במתניו, וזרועו מושלה לו למשוך קשת גבורים, וידו בעורף אויביו, ישחק לתרועת מלחמה, עליו תרנה אשפה, והוא לא ישוב מפני פחד, כי אם יעוף בכתף צריו, ובעים רוחו ימחץ, יטרף, וגבורת ישע ימינו מודעת בכל הארץ. גם דעת קרושים למד, ועם אלהים ועם קרושים הוא נאמן; זה צפור שעשוענו בן יקיר, זה ילדתי לך, טפחתיו אף רביתיו. יש אשר ישתומם הנער על אהבתי אותו אהבת אם רחמניה, כי בני אקראהו, ובראותי חין ערכו אקרא לו משוש גילי, גם אשקהו שפתים, והנער הסכין דרכי, עד כי יקראני אמי, אז ישיש לבי בקרבי, ועד כמה פעמים השיאני לבי

גם אני לפול על צוארו ולגלות לו סודנו ואות היא אשר תעצרני. הלא הגידה לך יהושבע רעותי, כי שוגה קציעה בתה באהבתו, כי מי מעלמות תראהו ולא תאהבהו? ואף כי קציעה הרואה תמיד טובו ויפיו? הן לוית חן תהיה לו כמוני לך, אך מה לעשות, והמלך אחז האביד תקות הרֵעים האהובים, כי בעוד מעשיהו בנו חי, היתה קציעה יעודה לו, וגם אז נשאה עיניה אל בננו, אך החרישה באהבתה, ועתה אחרי מות מעשיהו, והמלך יעדה לדניאל או לבן אלוף אחר, עתה תבטא קציעה אהבתה בשפתיה, תגיד את כל לבה לפני תרצה אשת ידידיה שר הרכוש אשר למלך, ומה עגמה נפשי לקציעה ולאליפלט, והיה בהגידי לבננו מה מולדתו, וגדלה מאד שמחתו, אך גם תצלח כאש חמתו על כל הנותנים מכשול ומוקש לפניו; הלא הגדתי לך אישי ידיד לבבי, כי בננו זה מר נפש הוא העשוי לבלי חת, שמיר ושית הוא במלחמה על אויביו, ואף כי בשמעו כי קציעה נאוה לו, בהיותו בן מרום עם הארץ והטר מגזע המלוכה וצוררי בית אביו שמו מוקשים על דרכו, והתגעש והתנשא כאריה, ושלח רסן מפניו ולא ישוב מפני כל, וקם ולקח את קציעה ידידות נפשו ומשך אותה, והיא תרוץ אחריו, אך לא עד מהרה תרוץ בת משנה המלך, ועד מתי יתחבאו הרעים האהובים מפני אלף רודפים אשר ישיתו עיניהם לנטות בארץ? על כן אמרתי: לאט לו לנער לאליפלט, ואף כי עתה אשר שב ה' את שבותך אישי וישיבנו יחידים בנוה שאנן כירחי קדם, עתה הלא נוכל לשית עצות בנפשנו.

האח ידידות נפשי, קרא עוזיאל בהמון עליצותו, אשק נא שפתיך הנוטפות נפת, ומרים תמכה ראשה בין זרועותיו ותאנח ותאמר: מי יתן זאת מנוחתי עדי עד בין זרועותיך תומך גורלי! ומה זאת עיניך צופיות כל פנות חדרי, ואת מי דאגת רוח אפי?

אין דבר, יונתי תמתי, ענה עוזיאל, הן עלה עתה על לבי זכרון ירחי קדם, הלא בחדר הזה קננה אז לילית, קטורה רבת המהומה, התליקה לי אמריה, ורוחי

זרח לתאותה, ופה חלק עשה לה מרחח, ויאת אידה כטופה, ובספלתה ראינו, אז שמחנו אלי גיל בנשף חשקנו, ושמחת עולם היתה על ראשנו, כשמחה הזאת תהיה לפרי אהבתנו, לאליפלט בננו בשמעו את אשר לא פלל לשמוע, מה יגל אז לבו ומה יתרומם דמיונו, כגוזלי הנשר אשר ישאו מרום עיניהם ויראו אור בהיר בשחקים, אז יעלו אבר כנשרים גדולים, ישסעו בכנפיהם עבים חשוכים, יקרעו עננים קודרים ויעופו בגאותם שחקים אל מרומי על, ששם לשמש אהל בהם, האף אין זאת יונתי?

ידעתיך ידיד לבבי, ענתה מרים, כי מליצה חידות לך, על כל מראה עיניך; כן כתבה עליך יהושבע רעותי, וכמעט העירה בי רות קנאה, ואולם ראה נא אישי משושי מרוב דברנו בבננו, לא קראנו את מכתבו החתום אשר שלח לי על ידך.

ובדברה לקחה את הספר ותקרא באזני אישה כדברים האלה:

כנהר היוצא מעדן הנפרד לארבעה ראשים, כן לב כל בחור ביהודה לפלגות אהבתו, והיה גם הוא לארבעה ראשים, בראשיתו יאהב את הוריו אשר מהם לו תוצאות חיים, ואף חבב הוא עמו, וכבודו יקר בעיניו, ובאהבתו את עמו יאהב את הארץ אשר עמו שוכן בה לשבטיו, ועל שלשה אלה נעלה כבוד ה׳ השוכן בהיכלו בירושלים.

זאת התורה אשר שמת לפני, מרים הכבודה והעדינה! תורת אם רחמניה לעבדך לאליפלט אשר כבן אמצת לך, כי אבי ואמי עזבוני, ואת אספתיני; כטל מאת ה׳ היה לי חסדך, וכגשם נדבות—נדבות פיך, אשר הולידו אף הצמיחו ברכה בנפשי, העירו רוח גבורה בקרבי; הלא מודעת היא לך ולכל הכתוב לחיים בירושלים, מדי דברך עדינה בגבורים אנשי השם, רומם היה תמיד תחת לשונך שם אדירך כל חפצך בו, הלא הוא עוזיאל בחירך משוש זכרך, מדי דברך בראשית דרכו אליך אורו עיניך, צהלו פניך ועפעפיך נסכו דמע נדבות לשמו ולזכרו, וגם לי היה זכר גבורותיו למופת, אמרתי אני בלבי: מי יתנני גבור מלחמה כעוזיאל איש התמורות, או אז בשוב ה׳ את שבותו תציגני

מרים העדינה לפניו ואמרה: ראה אישי, זה מטע ידי להתפאר! כיונק מארץ ציה עלה לפני ואמעהו שורק, והנה הוא מתערה עתה כאזרח רענן, והיה גמולי מאת ה' שכר פרי הבטן; ועוזיאל איש החמודות כשמעו את דבריך יאיר גם הוא פניו אלי ויאמר: הן מרים אשתי העדינה היתה לך כאם רחמניה, לכן אהיה לך גם אני לאב, וה' יתן לנו בן במוך.

אלה הם הגיוני שעשועי, בם שגיתי תמיד, והם הרהיבוני בנפשי עז לעשות לי שם בגבורים, ואגבר חילים בין נערי שרי המדינות, הם התפארו עלי בתפארת אבותם, ואתפאר אני עליהם ברוח גבורתי; ואהי גלוה אל מעשיהו בן המלך אשר הצלתיו משאון קמיו, ותראני קציעה היפה-פיה יתמשכני חסד, אז עבר על בן המלך רוח קנאה, וישימני אל מול פני המלחמה להשבית מאנוש זכרי, ויושב בשמים אשר ישחק לגאות עריצים, שמני לשארית; מעשיהו נפל בחרב זכרי, ואני שריד הרב קויתי לראות חיים עם קציעה אהובתו ומשאת נפשו אשר פדיתי מחרפת צר, פרשתי ידי אליה, וגם נפשה ערגה לי, והנה קול קורא מאחרי: לך אשורה, ואנכי אחור לא נסוגותי, בבכי הלכתי מאת פני קציעה, שמתי פעמי לדרך רחוקה עם המלאכים אשר שלח אחז אשורה, ואהי נלוה אל צבאות אשור בהצותם את בני ארם צוררי יהודה, גם שם עשיתי לי שם ואת עצומים חלקתי שלל דמשק, ממנו הרימותי עדי עדיים לך מרים העדינה; ואני ידעתי כי כל זהב אופיר וכל אבני חפץ לא יתנו ולא יוסיפו לתפארת נפשך, כי מאד נעלה, ומנחתי זאת אגיש לך כמנחת זכרון, למען תראי כי מטע ידיך נשא פריו.

את עצומים חלקתי שלל, גם הוצאתי ממסגר אסיר, את דניאל מבית כלא; גם מארם נחני ה' בדרך צדקה, שמעי זאת מרים והשתוממי, כי הביא אלוה בידי את המעשה אשר עשה עוזיאל אישך, וכאשר הציל הוא את חפצי-בה הלקוחה למות מיד הכושי, כן הצלתיה גם אני מיד בן הכושי, ומיד העריצים החברים לאיש המשחית אשר התנקשו גם בנפשך

העדינה

הערינה ויתנכלו להמיתך, הן אלה היו מלאכי מות שלוחים מאת קטורה ורעומה בתה, הנשים הארורות, אנכי הצלתי מפיהם דבר אמת, ואחרי כן הביאותים בתחתיות ארץ, ואין איש יודע עד מה, זולתי הפצי-בה אשר תגיד לך פרשה הדברים אשר אסתירם עד עת מצא, כי למועד שמור הרגן אפי לקטורה ולרעומה בתה ועומות ה׳, בהלקות אשית לרעומה בתה השוגה באהבתי, ודרכה בראשה אתן, לכן עוד הפעם אשאלה, והיה זה דברי נעלם עד עת מצא.

ואת מרים הכבודה שבי בטח, וה׳ ישיב לך את נדחך, את עוזיאל אישך זה בחרתי בדרכיו, ועיניך עוד תראינה אותו בצל קורתך, ויגל כבודך בו, וראו עיני שמחתך, ושמעו אזני באמרך אליו: את הנער הזה אספתי אל ביתי ואקרא לו בני, אף אתה אישי דעהו וקרא לו בני אליפלט.

הנני עתה בסלון במצודה ונוספות אשים על דברי אשר ערכתי אליך מנגב, אך רוח אחרת עתה בי, עד כה הרחיב ה׳ לבי, הרחיב צעדי תחתי, עתה צר לבי, צרו צעדי, כי שמועה שמעתי, על כן נפעמתי, עליתי על מגדל צופים לבכי, משם חזיתי את ירושלים קרובה אלי, ותקותי רחוקה ממני, חזיתי ותשתפך עלי נפשי, ואשלח דברי ומנחתי ביד מנות התהברוני וביד אלידע זה קראת להיות לסוכן על נחלתך, יתן ה׳ ובאה אליך הברכה לרגלו, כי איש חמודות הוא וירא ה׳, ואנכי איחל למוצא פיך ולעצתך, למען ארע האבוא בעיר, אם אחדל, כי ירא אנכי מעתה לראות את פני קציעה היעודה לאחר מטעם המלך, כי למה אהיה משגע ממראה עיני ולמפגע לה? שלחי נא אלי מרים ערינה את דבריך ביד אחד משרתי ביתך, והיה נר לרגלי.

את כל דברי המכתב קראה מרים באזני עוזיאל אישה, ומעיהם המו למהפך נפשם, ותתו בקרבם כקדח אש המסים, ומרים פתחה פיה ותאמר: וכמה תענה אישי לאישון עינינו הנולד ידידיה. ומה ׳ לאה דרכו בהפצי-בה אשר קמה

עליה

אליה פעמים צדה? מירך היה לה החסר הראשון ומיד בנך החסר האהרון, הלא שוש תשיש על בן אמצתי לך, תגיל בגבורתו אף תתענג על מתק שפתיו ועל אמריו כי נעמו

ולי מה יקרו דבריו, ענה עוזיאל, כי רוחך תמתי דברה בו, ודבריך לא יליזו מעיניו בכל הליכותיו, כדרור הוא לעוף אל ארץ מרחקים, אל כל אשר יקראהו שלום עמו וארצו, ובכל אשר יפנה ישכיל, כן עשה לו שם תפארת גם בפעם הזאת, אך למה זה תבכי מרים בת עיני?

איך לא אבכה? ענתה מרים, ועיני עוללה לנפשו, כי עודנו עולל עוללנו בעפר קרנו, השכבנו תפארתו אל אבני חשך, האבדנו תקות ימי עלומיו, כי שפל רוח הוא וחשקו מרום מנגדו על גפי מרומי קרת, הן קציעה שאהבה נפשו אילת אהבים היא, וכל רואיה יגידו, כי לוית חן היא נאוה לבננו, וגם היא—כל יקר ראתה עינה בו, כהלל בן שחר הוא בעיניה, ולו צמאה נפשה, מתי ישוב ותחזת בנעימות פניו, לו היתה נעזבה לנפשה, כי עתה לא נתנה לאחר הודה, אך אחז יתננה לאשר הוא חפץ בו, ונפש בננו שוקקה.

ומי תכן את רוחו יותר ממני? ענה עוזיאל, הלא אני ידעתי מכאוביו בראשית דרכי עמך, הלא תזכרי ידידות נפשי עת בקדש חזיתיך בעלותך אל הר בית ה׳, ופניך האירו אל עבר פני ותופע אלי נהרה, ותתחמקי ממני כרגע, וממשוש חגי שבת; אז נקרה נקרית אלי על יד נחל השלוח, ונפשותינו נפגשו, ואנכי חקרתי לדעת דרכיך, ובדרכי סירים ובמעקשים באתי אל בית אביך. כי אהבתך היתה אור לנתיבתי והורני נתיבות מרמה, הן ראשית אהבתנו היתה כמחבא רוח ואחריתה כאור נוגה, לכן הניחי ידידות נפשי, הניחי לאהבה, כי היא תפליא עצה, תורה דרך לרֵעים אהובים, והדורים לפניהם תישר, אך הקשיבי נא תמתי לקול השומרים הסובבים בעיר, קול משמיע כי עברה חצות ליל, ואנכי לא אלין פה עד אור בקר, כי אם אעירה שחר בטרם יקומו גרי ביתך,

וטרים

ותרים נאנחה ותאמר: כן דברת ידיד לבבי, הן גם נפשנו גנוב הוא אתנו, לכן נשים קנצי למלין ונשים בה׳ בבטחנו, כי לא יפריד עוד שתי נפשות הדבקות יחדו ;

ז

עוד עוזיאל ותרים אסירי התקוה אסירים בחבלי אדם, עליזי אהבתם ותמתם, נחלת שדי ממרומים לטהורי לב, ישוקדי און לא ישנו.

עברה חצות ליל ולא נשמע עוד שיר גם מבתי היין, בעת ההיא הלכו שני אנשים באחד הרחובות הצרים בירושלים, האחד היה גלעדי מחבר כהני בית אל, והשני היה איש אפרים והוא תושב בציון מימי המלך עוזיהו ושמו פשחור, איש עושה מזמות ויועץ בליעל, אשר ידע את כל בתי ירושלים ואת כל הנעשה בם.

ואנה תוליכני פשחור, שאל הגלעדי. הלא אמרתי לך, ענה פשחור, כי אל בית היין נלך אשר שם בעליו כרמי, אשר זה מחדש בנה ביתו ויתנכהו לאנשים כערכנו, הן בו מושבי בלילות, כי בו תכון כל עצה בעיר מורשי יין לנגדי.

ובית כרמי היה פתוח כל הלילה, ואליו התלקטו מתי שוא ונעלמים, תרבות אנשים חטאים, חוססי מוסית על היושבים לבטח, ושותי כמים עולה מצאו נתיבות בית כרמי באפל ובחשך, ואליו בא גם פשחור עם רעהו הגלעדי אחד מחבר כהני בית אל. הבה כרמי! אמר פשחור, הבה יין למרי נפש, יין מסיר עצבת ונותן דעת ערמה ומזמה.

הן ערום אתה ידידי בשכבך ובקומך, ענה כרמי בשחוק, ומי כמוך שותה יין חמסים? הוי נוכל ערום, ענה פשחור, הלא מפי תבוא הברכה אל ביתך. וכרמי נתן להם יין ושכר ויאמר. היין הזה הוא נחל נובע עצה, שתה פשחור מן המשקה הזה, ועיניך תפקחנה. זאת דבר כרמי וילך,

ופשחור והגלעדי שתו , ויאמר הגלעדי , הן בכפי נתן לי עמרי בפגעי בו מעבר למלון המצודה , כסף חלף הבשורה הרעה אשר בשרתיו על אבנר בן הכושי וצדקיהו , ועוד שלישי למו מחבר כהנינו , שלשה אלה היו בני חיל העשוים לבלי חת , הה ! תם אבדו דרך , וצידם נמלט , ואנכי חפשתים ולא מצאתים , כמו פצתה האדמה את פיה ותבלעם , לו חבר אריות פגשו , כי עתה התיצבו בפניהם , כי חמושים יצאו , צר לי עליהם כי קֻמטו בלא עת , לפתע פתאם בא שברם ולא תשורם עיני עוד , הן אנכי הגדתי להם , אך שוא לכם לרדוף קש יבש , מה בצע בדם אשה ידועת חלי ההולכת למות ? אך כמשור ביד מניפו כן אנחנו ביד עמרי אשר רוחו תנחנו , והוא שלחם לבצע גדולות מאלה , גם צדקיהו ובן הכושי ששו כגבורים לרוץ ארח , כאשר יגילו בחלקם שלל , ולא ידעו כי אל רפאים מעגלותיהם , ועמרי הגיד לי , כי רב טוב היה צפון לצדקיהו , ויצוני להגיד לך על אדות הנפשות האובדות , למען תחקור ותדרוש דמם . ולהתיעץ עמך גם בדבר מרים אשר אישה מסתתר במקום פלוני אלמוני הנודע לעמרי , הן הוא גלה אזן מרים על זאת , והיא לא האמינה לו , כי אותות תשאל , ואתה פשחור ידידי הלא חכם אתה משבעה משיבי טעם , וכל תעלומה תוציא אור , ולב עמרי בטח בך , כי תתקר ותדע , אנה באו שלשה האנשים השלוחים מאתו , ומה הם האותות אשר אתן למרים , כי הנני גם אני להוחיל שבעת ימים עד בוא דבר עמרי אליו , ואז אבוא אל בית מרים ודברתי אליה על דבר אישה , אולי יצליחו דברי , הלא ידעת את אליפלט האמון אצלה והנאמן בכל ביתה , שאל ממנו בשם עמרי והגיד לך כל אשר תאבה לדעת , כי לא תכחד ממנו מרים מאומה .

בכלות הגלעדי לדבר ופשחור הניף את כוסו תנופה ויאמר : יחי פשחור ויחי לבב כל הבוטחים בו ! הן דברת היום דברים באזני , וכאשר באו באזני כן יצאו מלבי עד אשר באנו אל בית היין , עתה אבין מה ירומון מליך , כן שלשה אנשיך

רדפו אחרי חפצי-בה ויאבדו מתוך הקהל. אך יש פה איש קרוב לחפצי-בה והוא יהיה לי מקור נפתח, ואולם איש הרוח הוא אוהב שערי ציון ושונא אפרים, לכן אבקש תחבולה להביאו אל שערי אפרים, נחקרהו ונדרשהו, אולי נציל מפיו דבר אמת בשבטים נראים, האח! ראיתי ראשית לי.

ובדברו זאת הגיח השכר אל פיו: ויאמר: הן עשה אעשה גם יכול אוכל, הן שותה אני יין ושכר מימי המלך עזיהו, כן שתיתי וכן רויתי כל ימי יותם וימי אחז, המו גוים, נלחמו ממלכות, ובטני לא תחסר המזג; ואתה אל תראני שאני חכלילי עינים מיין, כי עפעפי יבחנו, אנכי אתן את לבי לחקור ולדרוש, וטרם ארע דבר לאשורו לא אגיד לך מאומה, ואחרי הוציאי לאור תעלומה, אז אעשה דרמי שטרונה, גם אעלה בית אל במנחה, כי כסף מלא ישקול לי עמרי די שתות ימים על שנה.

הלא מצער הוא, ענה הגלעדי, עשה מעשיך בהשכל ובדעת, וכסף מלא תקח מיד עמרי לבד שכרך מעוזיאל איש מרים, כי הרבה הוא מאד. כן נדברו מתי שוא אלה איש לרעהו, וישתו וישכרו עד ראש האשמורה השלישית.

ועוזיאל ומרים הקיצו לראש אשמורות, האח! קראה מרים הקיצותי ועודך עמי אלוף נעורי! הציקתני רוח ששוני. האומנם, ענה עוזיאל, האומנם עוד אראך אילת אהבים ותחבקך ימיני. הן ראות פניך לא פללתי עוד, והנני רואה עמך אהבה וחיים! הבשמחת גילנו עתה לא תנוב על ארמנות? השיבה מרים, הלא אותה אצל אלהים לאדם רב, הן לנו יקרה היא מאד, בנפשנו נביא שעשועה, אכן אהבתנו לנו ברכת שמים מעל, אשר לא לארץ היא!

כן דברת רעיתי, ענה עוזיאל באנחה, משוש לבנו גנוב הוא אתנו, ותענוגיו ושעשוענו כמים גנובים ימתקו לנו, ואולם ספרי נא לי יונתי, איכה עברו עליך השנים הרעות למן היום אשר בא אידנו כסופה ויסערני מבין זרועותיך. כבוא אלינו עוזיקם נגיד הבית—צדקתו בארץ נשיה—כבואו להחיש מפלט לי, כי לולא הוא שהיה לנו, כי עתה לא

ראיתי

ראיתי כיום אור פניך, לכן ספרי נא לי יונתי מכל אשר עברו עליך, שפכי לבך אל חיק אישך.

ומה אגיד ואספר לך משוש גילי. ענתה מרים באנחה, הלא בהגיגי בעת הרעה ההיא יחרד לבי בקרבי. אתה עזבתני ואנכי התנפלתי לפני ה׳, חליתי פניו בדמעות שליש לאמר: צוה נא ה׳ את מלאכיך לאישי זה יורע שמך. לשמרו בכל דרכיו העבר עיני רודפיו מראות מסתריו. הידעת אישי כי רודפיך שמו עליך שלשה ראש״ם וידלקוך דרך הירדן על המעברות, גם דרך אדום ודרך מצרים, כי באפרים לא שלח אבי לרדפך, בדעתו כי ישטמוך בני אפרים, ואנכי שלשה ימים ושלשה לילות לא אכלתי ולא שתיתי, בחשך רפדתי יצועי, ובדמעתי נמס ערשי, ומקצה שלשה ימים שבו הרודפים ויגידו כי לא מצאוך, אז היתה לי הרוחה, אך אבי היה נצב לי כצר, גיד ברזל היה ערפו, שבח חנות, קפץ באף רחמיו, ובעת אשר נגרש מבית תענוגי, לא אבה לאספני אל ביתו, נחלת הורתי, אז התנגשו באו לי צרות רבות ורעות, את קובעת כוס התרעלה שתיתי מציתי, ואלהים העמידני בכל זאת, החייני כיום הזה, אך למה אכביר מלין רב לי כי עוד עין בעין אראך, ופה אל פה אדבר בך.

יונתי תמתי! קרא עוזיאל בחבקו אותה בהמון רחמיו, רבת שבעה לה נפשך העדינה, זאת ידעתי מפי יהושבע, ואולם גם אנכי לקחתי מיד ה׳ מלא חפנים עמל ויגון, דין רשע מלאתי על לא חמס בכפי, אנכי צלחתי את הירדן אתחבא בסתר קנים ובצה, קמתי בלילה ואלך את ארחות עקלקלות, תרדתי מכל שאון עולה באזני, ועצמותי רחפו מכל מראה עיני, את צל ההרים ראיתי כאנשים הקמים לרדפני; כן רגזה ארץ תחתי, עד בואי אל ארץ מואב, שם ישבתי בין נדחי יהודה, ויראני אחד שרי מואב, כי יודע ציד אני, ויקחני אל ביתו, כי אהב ציד, אמרתי שם ינוח לי, וה׳ הקים עלי רעה מביתו, כי אשתו נשאה עיניה אלי, ואנכי ברית כרתי לעיני, כי פניך ידידות נפשי הלכו עמי, חברך פגעני משעע רב, אך המואביה חפרה

שוחה

שוחה לנפשי. ובטרם גמלה רעתי חשתי מפלט לי אל ארץ מצרים, הלא עד מהרה ירוץ דברי, ואך תלאותי כנחשים זחלו. ואולם אל תפחדי ואל תרהי חמדת נפשי, כי כפלים ככל תלאותינו יביא לנו ה׳ שמחות וגיל, ושקטים ושאננים מכל פחד נשב בהיכל ענג ואהבינו ישמחו בנו. ועתה ירידות נפשי אקומה, כי עוד לא באה לנו עת המנוחה, אצא מזה טרם עלה השחר ואלכה לי אל משכן מנוח, ובבקר השכם שלחי רץ להביא את אליפלט בננו הלום, ובא לעת הצהרים, ואז אבואה גם אני אל ביתך, ונודעתי לך בשם אלידע ושמת אותי לסוכן על נחלתך ואת תהי׳ לי כגברת עדינה.

אני אהיה לך גברת עדינה, ענתה מרים, ואתה תהיה אלוף לראשי, אך נחשוך נא דברינו למחי, כעת חיה אשר תבוא אל חדר משכיתי, ועתה לך מזה לשלום ופנית לאהלך אל משכן מנוח.

זאת דברה, ועהיאל לבש שמלותיו, וישק למרים אשתו ויפן ויצא, ומרים נותרה כחולמת.

וכמו השחר עלה ומרים לבשה שמלותיה, ותצו את מגדיאל האדומי לרכב על סוס קל, ולהביא את אליפלט ממלון המצודה, וימהר מגדיאל לעשות כאשר צותהו גברתו. ומגדיאל זה היה שבוי על ידי אליפלט, ולא אבה עוד לשוב אל ארץ מולדתו שעירה, כי אהב את עכסה שפחת מרים, גם נשא נפשו אל תקוה רחוקה, כי מרים תשיתהו לסוכן על נחלתה, ונפשו ירעה לו, בשמעו כי נכונה מרים להביא סוכן אחר אל ביתה.

הבקר היה הולך ואור עד נכון היום, ומרים צותה לטבוח טבח ולהכן לצהרים, כי היום ההוא יום החדש, ועתה יאכלו קרואים חדשים גם ישנים, הלא הם: אליפלט, מנוח, ואלידע. ועכסה שלחה להגיד לקציעה, כי מנוח שב מהלבנון, מקום שבת אמה, ואורח עמו, הלא הוא אלידע הבא כסוכן חדש אל בית מרים, וגם אליפלט הנה זה שב מאשור, ותלבש קציעה את בגדיה החמודות, ותשב במרכבה כבודה ותבא אל בית מרים.

כבוא קציעה הביתה ומרים שמחה לקראתה ותאמר לה

כי נתנת היום קציעה בפאר עדיך ובמשבצות זהב לבושך, כל בגדותיך מור ואהלות וקציעות, וריח שלמותיך כריח לבנון! לכן ברוכה את תמדתי כי באת אלי ליום החדש, ועמדי תאכלי בצהרים, כי הנה קרואים יבאו עוד מעט אל ביתי, הלא הם: מנות ואלידע יושבי הלבנון, ואליפלט בן ביתי השב מאשור ומארם.

לשם אליפלט ולזכרו התאוששה קציעה, ואור נגה על פניה, ותאמר אל מרים: וגם את עדינה מה טוב מראך ומה נאוה, כמו אמר לך ה' שובי לימי נעוריך, ומי יתן ובא היום אישך בצל קורתך, כי עתה ישכח את השנים הרעות אשר עברו, למן היום אשר נפרד ממך עד יום שובו אליך, כי ימצא את מרים ידידות נפשו כאחת העלמות יפות בציון ואם תאבי לדעת כי לא חלקות אדבר, הבה אנסה דבר, ישחוק אעשה לך, הן מנות ראה אותך, ואלידע הלא עוד לא ראה פניך, לכן אנכי אקדם פני מנות לבל יגיד לאלידע מי זאת מרים הכבודה, ואת תצאי מחדרך, ואנכי אגיד לו כי עלמה כבודה את, בת אחד אלופי יהודה, וראית ונוכחת, כי כן יחשבך.

ראי נא בת משנה המלך, ענתה מרים בשחוק, מה שמחה ומה עליזה את היום, אך מה בצע בשובי אל ימי עלומי, אם אישי טרם ישוב אלי? שבי נא קציעה יפתי עמדי, כי עוד מעט ויושבי הלבנון יבואו הלום, והגידו לך את שלום הורתך ושלום דודתך.

עוד מרים וקציעה יושבות ונדברות אשה אל רעותה, ועכסה הנה באה להגיד, כי מנות עם רעהו באולם הבית, ותאמר מרים: יבואו נא הלום. עכסה יצאה ומנות ואלידע באו החדרה אשר מרים וקציעה בו, מפניהם קמו עמדו שתי הנשים, ועוזיאל הנקוב אלידע, הדור בלבושו ונחמד במראהו, כי שמתת לבו תשית עליו נוספות הוד והדר.

השלום לך מנות? שאלה מרים, השלום ליהושבע רעותי, אם קציעה קרובתך, השלום לנות ביתך העדינה, וברוך גם רעך הבא אל ביתי! שלום לי ולכל הגלוים אלי, ענה

מנות, ותנה רעי אלידע אשר נכבדות דברה בו יהושבע, הנה זה בא היום להסתופף בחצרותיך עדינה, ולהיות סוכן על נחלתך, על היכליך, על שדותיך, כרמיך ועדריך.

שלום בואך אלידע, ענתה מרים בחן, יתן ה' ובאה הברכה לרגלך אל ביתי, הן עדות יהושבע רעותי נאמנה לי, לבי בטוח באמונתך אלידע ארוני ובתבונות כפיך, כי תדע לכלכל דבר במשפט, למען תפק רצון ממני.

חן ושלום לך גברת עדינה, ענה אלידע, באמונתי אחיה תמיד, ובאמונה ובתבונה אכלכל דברי, ואנהל את עבדיך ומשרתיך, הלא בחסדך גברת כבודה ועדינה התני גם משפט עניים כאלה, ולא תחפצי להרבות כבוד ביתך ברעבון ביתם.

חלילה לי מעולה, ענתה מרים: הן האיש אשר כן עשה, נפשו לא תיה, ואני אחיה בשלום, ויחדו יחיו גם עבדי ומשרתי, וישבעו מטוב ה' ומברכתו אשר ישלח בהוני. וה' ישפות לך שלום עדינה, ענה מנוה, וככבודך החרש עסך תמיד, כן יואל ה' ונגלה גם כבוד אישך, ועיניו תראינה את נות ביתו הכבודה, הוורחת כשמש צדקה על נאות חמדתו, כי עוד תראי עדינה חיים בצל אישך, אשר יחביאהו ה' בצל ידו, תראי נעימות בימינו ויחדו עוד תראו זרע תאריכו ימים, וזרעכם ושמכם כימי שמים.

אמן כן יעשה ה', ענה הסוכן, כן ענתה גם מרים, וקציעה אחריה, ויפן מנוח אל קציעה ויאמר: הן אלידע רעי הנכבד יענה את שלום הורתך, כי נכאת לב ועצובת רוח באה אל משכנותי, ותפאר את אבלה בצחות ובלשון מדברת גדולות, ולאלידע רעי הנכבד השיבי תודות, כי דבריו הנעימים היו לה תנחומות אל, ואין חפץ לה עוד ברופאי גלעד, כי סרו עצבותיה, ותרשים לבקרים תחדש רוח נכון בקרבה; בראשון לחדש האביב תראי אותה בקרב היכליה, גם את שולמית אחותך תביא, וראית אותה ושש לבך, כי ברפותך ובצלמך היא, ואמך לה כאם רחמניה.

כמעט פצתה קציעה את פיה להודות לאלידע חסדו אשר

עשה

עשה לאמה, והנה מגדיאל הארומי בא אל הבית בפנים צוהלים, לבשר את מרים כי אליפלט הנה זה בא, וכראות מגדיאל את מנוח ואת רעהו עמו נפלו פניו, וימהר ויצו להביא את אליפלט הביתה.

ואליפלט בא הביתה הדור בלבוש גבורים, באזור חלציו ובחרב על ירך, ויתיצב לפני מרים אשר קראה לו שלום, ותאמר לו: ה' עמך גבור החיל, אליפלט צעיר רו"ם. השלום לך מרים גברת כבורה ועדינה? ענה אליפלט, ולשונו לחכו דבקה בראותו את קציעה משאת נפשו בהודה ובהדרה, אשר גויתה מחטבה תבנית היכל, מתגוססת לפניו ברוב עדיה ובפאר שלמותיה, עיניו מלאו דמעה ותפעם רוחו בקרבו, גם בעיני קציעה הזהירו נטפי דמעה אשר מחתה במטפחתה, אך כרגע התאושש אליפלט ויאמץ לבו, ויאמר: השלום לך גם את קציעה עדינה, תפארת בנות ציון, שמחי ועלזי בת נדיבים, כי עשה ה' בארם נקמות, כי דמשק מוסר מעיר, רצין מלכה נפל בחרב אשור, ועמו הגלה הגלת שלומים קירה.

האח! ראתה עיני גם שמעו אזני, ענתה קציעה, ולא יספה דבר, כי נפעמה מאד. ומרים הבינה לה, ותשסע אותה בדברים, ותפן אל אליפלט ותאמר: ברוך אתה אליפלט בני בצל קורתי, וברוך ה' אשר השיבך בשלום הִנֵה לבשרנו ישועה, כן ישיש אלהים בישע ויפיל כל צוררי יהודה.

וקציעה התאוששה, ותפן אל אליפלט ותאמר: דרך כבב מצפן, ומראש הררי קדם זרח אורו על ציון, הנך בא אליפלט הלום כמלאך שלום וכמבשר טוב לירושלים, הלא מעוזי היית ביום צרה ומגדל עוז מפני אויב, סכות לראשי ביום נשק, ובנפול בנות יהודה שבי ביד צר, הצלתני מחרפה ותשיבני לציון, עזרה בצרות נמצאת לי, ובמה אקדם פניך בחיר בחורי יהודה ופאר בני ציון?

זאת דברה קציעה ותופע עליה נהרה, ובתפארת רום עיניה הביטה אל פני אליפלט צור לבבה מכלל יופי, ונעימות אמריה היו לו כחמץ על נתר, נגעו אל עצמו ואל בשרו, כי אהבתה בקרבו כלפיד הבער, וכמעט יטר אמר לבלתי

ראות עוד פניה, והנה אין חשך ואין צלמות להסתר מפניה, מסערת לבבו הציקתהו רוח בטנו, כלו כליותיו בחיקו. אך שוא הסתר אהבה עזה כמות, אשר צופניה צפן רוח, כי נגלתה על פניו, אשר חבש בטמון, וכרגע זכר כי לא נאוה רפיון רוח לעזוז וגבור, אשר קציעה בתהלתה כבוד והדר תעטרהו, ויתאזר כאיש מגן, וימצא מענה במערכי לב להשיב לקציעה על תהלתה, ויאמר:

אמנם עדינה! חשכתי חיתך מעבור בשלח, גם פדיתיך מחרפת צר, הלא גנון והצל הוא משפט כל איש מלחמה, ובעבור זאת אל תרבי לי תהלות בת נדיבים; אכן תהלות לגבור כרביבים עלי דשא להצמיח ברכה, אך מזמרות עין יבולון צמחי ארץ, ומרוב תהלות תבלה תפארת גבר, ויש אשר ינחילהו כאב אנוש, כי יבא לקחת במחירן כל יקר ראתה עינו, והנה שוא תמורתו.

ומרים הבינה סירותיו, ותאמר לו: לא כן בני, לא שוא מהלליך, כי בחיל תמורתם תעלוז, כי קנית לך בם שם חרש אשר פי יקבנו, הן בני אתה מהיום הזה, ערים אתה מנות ואלידע, כי פי דבר, ודברי לא אחלל, הן התהלך קציעה ולא בחלקות תשית לך, כי אם תגיד לך הגות לבה כאתת מבנות ציון השמחות בנקמות ה' מצריו, ובקנאתו לעמו ולארצו. ועתה גשה אלי בני מקוראי ואחבקך בזרועות כי ארחמך אליפלט משושי, ורחמי נכמרו עליך בזכרי את הדרך הרב אשר הלכת, שאל נא ממני בני מה תשאל ואתן לך.

ואליפלט נגש אל מרים אשר חבקתהו בזרועותיה, ותשק לו על מצחו, ויהי הדבר הזה לפלא בעיני מנות וקציעה אשר ידעו את מרים, כי מצניעה היא לכת, וגם בעיני אליפלט יפלא, אך לא חשב זאת עון לה, כי בדעתו כי בן הסכינה מרים עמו משחר טל ילדותו, ורוח חן ותודה לבשה אותו, ויען ויאמר:

אם רחמניה, המעט ממני כל החסדים אשר עשית לבן אמתך, ומה תוסיפי עליהם עוד? רן רבות עשית עמדי, כי

אמצתיני כבן לך, ותהי מחסי עוז מחרפה, מחסר ומכפן ותקבביני בימין צדקך, ותביאיני אל היכלך ותקראי לי בני אתה, ותתני לי לקח טוב, ותתני לי יד ושם בין בני נריבים, בין נערי שרי המדינות, ואהי רֵע לבן המלך, ואגבר חילים במלחמת מלכי הברית, ואתיצב לפני מלכים, כי שלחני המלך אחז עם מלאכיו לארח עמם לחברה וללכת במלאכותיו אל מלך אשור. באשור טמא לא אכלתי, ובארם דמשק, לא באתי אל בית רמון להשתחוות; בהיותי בממלכות האליל עשיתי לי שם בגבורים, וצעיריהם השיאוני לעשות כמעשי הגוים ההולכים בחשך, אז זרחה לי שמך שמש צדקה, השיבותי אל לבי ואמצא בו יראת ה׳, היא אוצרך הטוב אשר צפנתי בלבי אוצר מוסר, אמרי בינה וכל לקח טוב, ששתי על דבריך, פקדתים לרגעים, ויצאו הוצץ כולם ויזהירוני בשמך מלכת בדרכי העמים ההם; כן יהיו דבריך נר לרגלי תמיד ונפשי תתענג על ה׳, ובכל מקום אשר אזכיר את שמו אברכה את שמך כבודה ועדינה, כי מידך לי כל שמחה וגיל, תפארת אדם וכל מעגל ישר, ומה יש לי עוד צדקה לזעוק את פניך? על כן אראה פניך היום כראות פני אלהים, ומה אשיב לך עדינה כל תגמוליך עלי? הן רבים ישובו תודה לאיש חסדם, למען יקצרו לפי חסד, ואת גברת עדינה זרעת לצדקה, ונדבות פיך היו לי כגשם נדבות על ארץ נלאה, ונפשי כגן רוה; הן כל אם שכולה צוררת לרבת בנים, ועינה רעה בבנים זרים, לא כן חזיתיך נפש חנינה, כי את בנך שכלה רעת אביך, ותשאי זעף ה׳ בנפש שקטה, ולא הקשחת לבך מנער משלח ונעזב כמוני הגדלת עלי חסדך, ואנכי קטנתי לא אוכל למוד פעולתך. ועתה כבודה ועדינה, הן בני קראת לי, וקול הקריאה הזאת תרהיבני נפשי עוז לקרא לך אם רחמניה, לכן ראי נא אמי דמע עיני אשר אסיך כמנחת נסך לה׳ ואליו אקרא: אנא אבי יתומים, השיבה נא למרים ששון ישעה, ועיניה עוד תראינה בשמחות וגיל את אישה, את עוזיאל איש התמודות אשר לשמו ולזכרו

התאות

תאות נפשה, ישובו רשעים לשאולה, והוא ישוב הלום, ויחדש ה׳ ימיו כקדם.

ככל החזון הזה דבר אליפלט, מורשי לבבו נתכו בקרבו, ויהיו לרביבי דמעה אשר המסו וימוגגו גם את לבות הנצבים, מרים בכתה ועפעפיה בחנו את עוזיאל אישה, הזהירוהו מהתגלות לבו, קציעה נמוגה גם היא, והמח דמעתה.

ועוזיאל הנקוב אלידע ענה ואמר: מי מנשים השאננות בציון תשמע נעימות אמרותיך, ולא תקנא במרים הכבודה אשר לקחתך לה לבן? ואני אשנה עתה אחרי דברי, אשר אמרתי תמיד עד כה, כי בדור תהפוכות אין טוב לנבר כי אם ללכת ערירי, אכן נחלת ה׳ בנים כמוך. כן דברה הסוכן, ענתה מרים, ואני בחרתי לי נחלתי, ותפן אל אליפלט ותאמר:

דבריך בני יריחו כצמחי עדן, וכריח השדה אשר ברכו ה׳, ובם תשיב נפשי, אכן אין טוב לנער כי אם מוסר ומעגל ישר, כי טוב ה׳ לברי לבב; התחזק בני והיה כביר כח לב והיתה תמיד גבורה בימינך, צדק בלבבך, ויראת ה׳ על פניך, ודע לך כי טוב מושל ברוחו מגבור מלחמה, לכן חזק ואמץ בני, כי באמץ רוח תנחל רב טוב, אך מה החרב אשר חגרת על ירך, חדשה היא לך.

החרב הזאת נתונה לי מאת תגלת פלאסר מלך אשור, ענה אליפלט, ועליה אספרה: בחבל ארץ הקרוב לנינוה התפרצו פריצי חיות, אריה ולביאה, וילמדו לטרף טרף, אדם אכלו. וירעו וישחיתו על ארץ רבה, ויפלו רבים בעצומיהם, ויתעוררו גבורי הצידים, ויארבו למו וימצאו רבצם, ואני בין הצידים ההם, בחצים ובקשת באנו היערה, וננש אל מערת הפריצים, ויתקע האחד בשופר להחרידם מרבצם, ויתעורר האריה המשחית ויעמוד בפתח המערה והנה שתי עיניו נוצצות כלפידי אש, וילטשם בחטתו אל האיש הנועז להחרידו מרבצו, וזנק בצעדיו אונו, וירעש וישאג ויקפץ עליו וישברהו, עודנו טורף אותו בחמתו, ואחד מן הצידים ירה חצו מרחוק ויפלח במנו, ולקול נקמו יצאה

הלביאה בזעף אף, כי חרדה על גוריה, ותגעש ותרעש, ותבקע, ותשבר ותנפץ בין ארבעה גבורי הציד בטרם ימצאו ידיהם, ותהי מהומה גדולה בין יתר הצידים, וינוסו אל אשר היה להם ידים, ויעלו בעצים למלט נפשם, אז יריתי חץ שנון, ויפול בעין הלביאה, ותתרוצץ ותתגעש, ותנהם מעצמת מכאוביה, ובהיותה כואבת יריתי חץ שנית, ואפלח כליותיה, ויגידו את גבורתי ואמץ רוחי לתגלת פלאסר מלך אשור, ויאמר לי: הנה ארצי לפניך בטוב ובישר בעיניך שב, ואשתחוה לו ואמר: אנכי אשובה לי ירושלימה, כי בה קשורה נפשי, ויצו המלך ויתנו לי מבית הנשק אשר לו, את החרב הזאת, אשר הלהב בה ברזל מצפון, והנצב זהב סגור, ותערה—כסף, ויתן עוד לי ככר כסף.

מה רב פעלך, ענתה מרים, אך מה יחרד לבי בקרבי, בזכרי כי מחרף אתה למות נפשך, לכן מן היום הזה והלאה אעיר עליך, ולא אתנך עוד להשליך נפשך מנגד. כן מרים הכבודה דוברת, ענתה קציעה, הן הראית גבורתך במלחמה, על כן כל איש ישגיא פעלך, יהודך רבים, ישימו לך כבוד, והיית לגבורים למופת, ומה בצע בשומך נפשך בכפך להכריע פראים?

ומה בצע לי בכבוד גבורים אנשי השם? ענה אליפלט באנחה, ועוזיאל אמר אל אליפלט: מה נחנת ומה נעמת צעיר ואמיץ לב; כן אנכי עמדי, וזה היה משפטי בשבתי בלבנון להכריע פריצי חיות, שאל מנוח ויגדך, ואולם אנכי עשיתי זאת בשבתי בין הררי טרף, אך לא זה יהיה דרכי עוד בשבתי בין פראי בני אדם, אנכי אשמרה נפשי מהם, אך לא אכזרי אהיה כי אעירם וכי אתגר בם מלחמה.

שמע בני אמרי הסוכן, אמרה מרים, כי לקח טוב הוא נותן לך, כי התגרות במרעים לא טוב, לכן רב לך אליפלט להתחמק, שב בציון במנוחות שאננות ובשלות השקט, כי זה חלקך; גרש מקרבך כל דבר עצב וכל רעיון רוח, ובה תבואתך טובה, אכן תבואתך טובה מאשר לא פללת ולא קוית לה.

הדברים האחרונים האלה לא שפרו לאליפלט ולקציעה, אך עת הצהרים הגיעה, ומרים צותה לערוך השלחן, וישבו לאכול ולשתות.

ח

ביום ההוא אחר הצהרים קבצה מרים את עבדיה ואנשי מעשיה אשר בעיר, ותאמר למו: הנה זה האיש אלידע יהיה מעתה סוכן על כל הוני ורכושי ובן משק ביתי, ושמעתם לקולו ואל תמרו את פיו.

ומגדיאל האדומי חשב מחשבות להיות סוכן על נחלת מרים ולקחת את עכסה שפחתה האהובה לו לאשה, וכראותו כי הביאה מרים את הסוכן הזה ויחר לו, ויהי לו הסוכן כקוץ סונד. וביום ההוא בא אליו פשחור ויגד לו, כי עוזיאל מסתתר באפרים, ונכסף הוא לראות את מרים גברתו, ומדאגה מדבר פן יפול פה ביד מבקשי נפשו, שולח הוא אליה ציר אמונים חרש להגיד לה, כי נפש אישה ברעה תתמוגג, אם לא תצא מקריה לבוא אליו, אך מרים תקשית לבה ממנו.

ומגדיאל אמר לפשחור: הלנצח תחזיק אשה באיש אחר? הן לה גאון שלות השקט אחרי מות אביה, עודנה בעצם יפיה, כי לא עממוה כל התלאות אשר עברו עליה בהיותה עדינה ויושבת לבטח, התחרף נפשה לצאת מקריה לנוע ולבקש איש נמוג ונגוע, איש אובד ונדח במסתרים? אך אישה הוא, ענהו פשחור, לכן ארברה נא על לב אליפלט, כי טוב הוא, והוא יעורר את לב מרים לחמול על אלוף נעוריה; אך איעצך שית ידך עמי לבצע הדבר הזה ונחשב לנו לצדקה, ובה תבואתך טובה, גם ככר כסף תקח מידי, ועכסה שפחת מרים היפה לך תהיה, הלא ידעתני, כי כל חפצי אשלים תמיד.

הן תקות רחוקה היא, ענה מגדיאל, כי תמנענה מרים ממני, ואולם אנכי לא אמנע מחפצך, וכל אשר תאמר אלי אעשה. אנכי אגיד לך את מעשיך, ענהו פשחור, רק

אתה

איתה ברבריך פקחת את עיני לראות ולהביט און במרים אשר שמה את לבה שמיר, ולא תחמול על אישה אשר לו ערגת נפשה; ואולם כדבריך כן הוא, כי גאון שלות השקט לה, היא עדינה יושבת לבטח אחרי מות אביה ובוטחת ביפיה, לכן שים לבך ועיניך על דרכיה, ואשר תראה תגיד לי.

הנני לעשות כדבריך, כי לא יתכן דרכה בעיני, כן ענה מגדיאל, ופשחור הלך לו, ומן העת ההיא היה מגדיאל כאורב בבית מרים הבוטחת בתמתה ובדרכיה. עם עוזיאל אישה, כי הצניעה לכתה עמו נגד גרי ביתה. כן עברו ששה ימים, מרים עליזה באישה ושמחת עולם על ראשה, ומגדיאל עשה מעשהו ואין איש יודע אתו עד מה.

ומקצה ששה ימים בא נתן מנוב ובידו ספר מחפצי־בת אל מרים, ספר מגיד חסדי אליפלט אשר עשה לה, ומרים השמחה בבנה ובאישה, צותה לטבות טבח ליום השביעי לחדש האחרון, הוא יום הולדת עוזיאל, היום ההוא היה לה יום עשות צדקה וצקון לחש על אישה מדי שנה בשנה, ובפעם הזאת היה לה היום הזה יום תודה לה׳, אשר השיב לה את נרתה וישיבהו אתה בנוה שאנן, גם השיב לב בן על אביו, כי הקשיב אליפלט לתבונות עוזיאל, וקד היה לקחו בעיניו, עד כי בימים אחרים היתה נפשו קשורה בנפשו.

ויהי ביום השביעי ומנוח בא גם הוא מחברון ירושלימה, ויסר אל בית מרים לראות את פני עוזיאל ידידו, וימצא אתו ואת אליפלט ואת נתן יושבים סביב לשלחן הערוך לפניהם. ויאמר להם: ה׳ עמכם אחי ורעי! ואיה מרים הכבודה? הנה היא בתרדה, ענה הסוכן, ומרים הנה באה אל חדר האכל, ותאמר אל מנוח: ברוך בואך, הלא תאכל עם קוראי בצהרים; אמנם לא חדש ולא שבת היום, כי אם יום רצון ועשות חסד, כן משפטי מדי שנה בשנה ביום הולדת עוזיאל אישי ה׳ יברכהו באשר הוא. אמן כן יאמר ה׳! ענה מנוח ואליפלט ונתן אחריו, ועוזיאל היה כלא שומע את הברכה אשר ברכוהו, וישסע את מנוח בדברים ויאמר: שבה אתנו מנוח

אלופי ומיודעי, כי שבנו עתה אל הדברים הראשונים אשר נדברנו על אדות נתן מיודענו במלון במצודה, כי אמר אז להיות כמוכיח בשערי אפרים, ואנכי הזהרתיו מלכת אל משמרי הבלי שוא, פן יתנקשו בנפשו, וילך אל עיר נוב, שם שמע שמועה ויפחד מהגד מוסר אויל.

האה! ענה מנוח בשבתו אל השלחן, הן זה משוש דרכי לשבת בסוד חכמים, ואתה נתן הלא טוב אשר תדבר באפרים מאשר תדבר למו, התתן לפתאים ערמה? הלא החכם עיניו בראשו, וכאשר יראה כי שקר בימינו יעזבהו, וכסילים לא ישכילו עד מתי עוד, אך מה ימריצך נתן כי תאמר לפקוח עינים אשר מהו מראות?

כעסי ימריצני, ענה נתן, הלא אפרים הוא עמי! וכמעט נטיו רגלי גם אני, ללכת בעצת יועץ בליעל, אחרי ההבל, אשר אכל יגיעי אבי בכל פה, כי השיאני הנוכל ויפתני בשפתיו לאמר: נביא בית אל משמים ידבר, לא יחשוב זהב ולא יחפוץ בכסף, כי לא לאדם דרכו, נזיר אחיו הוא, ובכל זאת קדמתי תמיד פני נביא בית אל בכסף ובמנחה, עד אשר הריקותי את אוצרי הטוב, אז נפקחו עיני לראות כי הביאני הנוכל בפחזותו בסוד אנשי בצע ומרמה, אשר נזיריהם יגזרו לבשת, כהניהם יורו במחיר כל הבלי שוא, ונביאיהם בכסף יקסמו, הן המה ישיתו חשך, וישימו ארץ אפרים לארץ מאפליה, לצודד נפשות לחרפת אדם ולמרות עיני ה׳, כי תרמית לבם והות נפשם ממרום ידברו, ובארץ חמס ידיהם יפלסון, בצע כל מעגלותם, מתן ומנחה ידובבו שפתם, והכסף יענה את הכל; אנכי התבוננתי בפני הלוט הלוט על כל נביאי בית אל האומרים היכל ה׳ המה, גליתי את המסכה הנסוכה על הכהנים אנשי מעשיהם הרודים על ידיהם, ואראה כי מקדשי בית אל נוסדו על אדני תהו ועמודי בהו, ואיך יכון בית אפרים הנשען עליהם, אכן לא יארכו חיסים, ושתותיהם מרוכאים, רוח ה׳ נשבה בם ליום עברות, ומקדשי בית אל גלים נצים כלמו, ובושו החוזים וחפרו הקוסמים, והגבים יגולו כבוד.

אך

אך בני אפרים לא כן ידמו, ענה מנוח, כי רוח עועים מסוך בקרבם, התפתה את האריה לאכול כבקר תבן? את הנמר ואת הכפיר—לשתות חלב כבשים לצמאם? כן תפתה את בני אפרים לראות נכחות, כי ראמות להם חכמות, וכל הישרה יעקשו, התתן להם דעת ותבונה? הלא הם יבוזו לשכל מליך, חי נפשי, כי קצה נפשי גם אני בתעתועי הנבאים בשקר, המטיפים ליין ולשכר, ובפחזות הכהנים הסותרים אל ארץ, האוכלים חטאת עמם, אך אראה כל אלה ואחריהם אניע ראשי.

הן צעיר אנכי ורך, ענה אליפלט, מלמד מלחמה אני, ודרכי בית אל זרו לי, אך אשאלכם והשיבוני, איך נואלו בני אפרים לבחר למו חרשים לא שערום אבותינו? הלא אחד היה אברהם, וה' נגלה אליו, ויתן לו את יצחק, ויתן ליצחק את יעקב, וליעקב-·שנים עשר שבטי יה, אשר היו לגוי קרוש, ומי שנה משפטם.

כן דברת בני, ענה הסוכן, ואנכי אאלפך דעת הלא הבינות לבך לחקר אבותינו, הלא ידעת כי יעקב ירד מצרימה בשבעים נפש, ויקרא לבניו לפני מותו, ויאמר: הקבצו בני יעקב, ומן העת ההיא נקבצו בני ישראל, יחד נשאו סבלות מצרים, יחד צעקו אל ה' אלהי אבותם, וירא אלהים את בני ישראל כי נקבצו באו יחדו, ויגאלם מכור הברזל ממצרים, ויתנם בכור עני ארבעים שנה במדבר. ובכל השנים האלה לא נפרדו, כן ארכו ימים ושנים, עד הבנות כמו רמים מקדש ה' על ידי שלמה, והוא עודנו אז מלך אחד על ישראל גוי אחד, העובדים אל אחד, במקדש אחד, על פי חקה אחת ומשפט אחד.

וה' הקים את הרעה על בית דוד אחרי מות שלמה, ויקרע עשרה קרעים מלבוש מלכותו, ויתנם לירבעם בן נבט עבד שלמה אשר התפרץ מפניו, ויברח אל שישק מלך מצרים, וישב שם כל ימי שלמה, וילמוד משפטי הבעלים במצרים, ובצאתו משם למלוך על עשרה שבטי ישראל, הביא אתו את משפטי הבעלים ממצרים נקובי ראשית הגוים,

ממלכת

לממלכת כהנים, כי פרעה מלך מצרים הוא ראש כהניו וחרטומיו, הם הם חכמי יועציו, אכן חכמים הם החרטומים חכמי יועצי פרעה, המשכילים לדעת תקופת השמש הירח והכוכבים במסילותם, אך העלימו חכמתם זאת מעיני המון הבוערים בעם, וחקות שמים וארץ שמו לחקי אלהיהם, ויפרשו עליהם בגד קדש למען לא יעוז אנוש לנגוע בם, כי יודעים הכהנים את לב בני עמם אשר ראמות להם חכמות, ויאמרו: אך שוא נתן לפתאים חכמות, כי המה יתנו למו כתף סוררת, לא יחפצו כסילים בתבונה, כי הם נפלאות וזרות יאהבו; זאת בחרו הכהנים, הנמו, השכילו, וישימו זרות נפלאות כרסן מתעה בלחיי הפראים הבוערים בעם, ויתעום בתהו לא דרך, למען השב רגליהם מארחות עשק ורצח, כי כוננו למו אלהים חדשים על כל מדרך כף רגלם ועל עלילותיהם, אלהי חסד ואלהי זעם, אלהי הרים ויערים, ואלהי ימים, נהרים ויאורים, עד כי לא יהיה למצרים כל מעשה אשר יעשה מבלי שום פחד אליליהם לנגדם, בערמה וברעת הכינו חכמי הכהנים כל אלה, ויעורו את עיני הבוערים, למען לא יראו און, וכיאור אשר יעלה על ארץ מצרים, ויגרש עליה רפש וטיט והשאיר אחריו ברכה, כי הרפש והטיט ירשנו נאות שדי ויצמיחו רוב תבואות, כן היתה חכמת כהני מצרים לבני עמם, כי השאירה אחריה רפש וטיט, אשפה ודמן לארמה להצמיח זרע שיחור גם על אדמת עמנו.

ואשר נחשבה לטובה למצרים היתה רעת אפרים, כי ירבעם בן נבט הסיע זמורות זר מאדמת צוען ויטעם בארץ ממלכתו, הוא עשה עגלי הזהב, חטאת מצרים, ויציגם בבית אל ובדן ויאמר: אלה אלהיך ישראל, ואל תעלו עוד ירושלימה, ויתן להם חקים ומשפטים חדשים; אז חלק לבם, ובני יעקב נפלגו לפלגות אין מספר, נגזרו נקרעו כשמלה החדשה אשר לבש ירבעם, ואשר קרע אחיה השילוני אותה שנים עשר קרעים, וגם הקרעים האלה נקרעו חדשים לבקרים ויהיו לבלויי סחבות.

לו היה רועה אחד לעדר ה', כי עתה לא פרצו בם כפירים, אך רועים רבים השחיתו עדר ה' ומרעיתם נפוצה, ושתי ממלכות ישראל צוררות אשה רעותה; פקח בן רמליהו קרא רצין מלך ארם לאפו, ויבאיבו את יהודה, ואחז שלח מלאכים ומנחה לתגלת פלאסר מלך אשור, ויסיתהו בארם באפרים, והושע בן אלה מלך אפרים החדש מט לפני מלך אשור, בראותו אחרית ארם ומפלתו, ויהי עבד נושא מנחה לשלמנאסר מלך אשור החדש, ובסתר פנים שלח מלאכים ומנחה לסוא מלך מצרים לעוז במעוזו; כן יתהפך אפרים בתחבולות כחש, ולא ישיב אל לבו, כי לא יכון בית ישראל כי אם בשוב הממלכה הראשונה לבית דוד, ורועה אחד ירעה את כל זרע יעקב.

— האח אלידע אלופי ומיודעי, קרא מנוח, נגידים דברת. כטל תזל אמרתך, ענה נתן גם הוא, דבריך מים טהורים נוזלים מן לבנון. ואליפלט קם ויאמר: היה נא אדוני לי לאב ולמורה דרך תבונות, השמיעני נא תמיד אמרותיך הטהורות וראה לבי חכמה.

ומרים שמעה מהרה את כל דברי עוזיאל אישה, ולבה עלץ בה, ותבא אל חדר האכל בדבר אליפלט דבריו אל עוזיאל; ותאמר מרים: אשהרך אלידע אדוני לנהל את אליפלט בתבונות כפיך, תולו חכמה, תבונה ודעת, ויחכם עוד.

עודנה מדברת דבריה, והנה מגדיאר הנער הארומי בא ויאמר: חרשות אני מגיד לכם אלופי, כי המלך אחז נפל למשכב, חלה מאד. גם שלחו רצים להביא אליו רופאי גלעד.

לקול השמועה הזאת נבהלו נחפזו היושבים, ויתמהו איש אל רעהו ויתלחשו, ומרים שאלה את מגדיאל להגיד לה, מי הגיד לו כזאת? מפי פשחור שמעתיה, ענה מגדיאל, והוא שמע זאת מפי אחד שרי המלוכה.

עודנו מדבר, והנה מרכבה מרקדה רועשת בהמון גלגליה, והנה היא נצבה לפני בית מרים, עוד מעט והנה תרצה וקציעה באו הביתה, ומרים שאלה את תרצה: האמנם חלה המלך? הלא ידעת אם לא שמעת מפי

ידידית

ידידיה אישך ? אכן, ענתה תרצה, אכן חלה המלך מאד וארץ יהודה טרם תשקוט מסביב, כי האדומים פשטו על גבולה, ובחלות המלך שם את המשרה על חזקיה בנו עד שובו לאיתנו.

ומרים הביאה את תרצה ואת קציעה חדריה, לבה עלץ בקרבה, כי מתגרת יד אחו שבעה לה נפשה עד כה רבות רעות, ובכל זאת לא שאלה באלה נפשו, והיושבים סביב לשלחן נדברו על דבר החדשה הזאת, ויתעודד נתן ויאמר: הן נביאי ה' יפיחו לקץ התלאות, כי קרוב לבוא, והוכן בצדק כסא לבית דוד, ושבה הממלכה הראשונה לבת ירושלים, ועיני כל החרדים לדבר ה' על חזקיהו ידיד אלהים, כי הוא ישכן לבטח, ובצלו יחיה עמו וישב שאנן, יבוא נא היום ההוא, והלכתי שמרונה לבשר צדק בקהל רב, ושבו תועי רוח לבצרון אל ה' ואל קדושיו.

מבני רשף אתה ידידי, ענהו הסוכן, מה טוב ומה נעים לסר תועים בינה, רק אל יליזו דברי מעיניך! כי תראה פראים ורסן מתעה בלחייהם, שטה מעליהם ועבור, ואל תאמר לשום רסנך בלחייהם ומתגך בין שפתיהם, להישר דרכם, פן תנגף לפניהם, אל תסיר משכת הדק מסביב לכרם, אם לא תמצא ידך לבנות גדר אבנים תחתיה, חבור עצבים אפרים הנח לו, אמנם דרך כסל כעשן לעינים, השיבה אתה רגלך ממנו; אך אל תקרא לעוברי בטח: סורו מני דרך זה! הנח לבני אפרים ואל תתגר בם, הן לבם צפון משכל ועיניהם טח מראות את מעשי ה' הנגלות לעיני פקחים, כי הם בילדי נכרים ישפיקו, ויתהוללו בחלומותיהם ובחזיונותיהם, לכן חלילה לך משפוך בוז וקיקלון על מוסר הבליהם, כי לא יסיתו אלה כסל בשכל וריר הלמות בדרך תבונות; הלא תודע רוח, אחרי נואש ויקצר סופתה, חרפות נגדופים, שים אל לבך, כי אפרים יושב על ראש גיא שמנים, משפע זיתים צור יצוק עמו פלגי שמן, וראשית שמנים ימשחו, ומרוב גפנים ירוה תירוש ושכר, השמן לב העם הזה, כלמו יחד הלומי יין, ואם תפר יראה ואמנת נביאיהם תברית מלבם, התלך

לבטח

לבטח דרכך? הלא כפראים יתפרדו כל פועלי און על ראשי ההרים ועל כל שפיים, ונשמע חמס ושוד מעברים, ועשק ומרוצה, ופרעו פרעות כגמר על דרך וכשפיפון עלי ארח, גם הבור והרמון מר יאנקו משוד עניים ומאנקת אביונים, השמר לך אפוא מחלל קדשיהם לעיניהם, אם יקרה לך שלום נפשך ושלום העם אשר ינוח שבמך על גורלו.

צדקת מאר אדוני, ענהו נתן, אך מי גבר יראה משמרי הבלי שוא שוגים ברב אולתם ויעצור במלין? הלא תבונה הכין ה׳ לאולת כמרפא למחלה.

עודך מסתולל בתבונה, ענהו הסוכן, ואם חכמת הלא תבין, כי אין חכמה, אין תבונה ואין עצה לעם סכל, כי אם לספות אולתם, לתת למו חקים לא טובים ומשפטים לא יחיו בהם, להרבות למו הזון שקר, משאות שוא ומדוחים, ולהכביד עליהם עבטיט עד אשר ירבצו תחת משאם, אז יפקחו עיניהם.

והיושבים כלו לאכול ולשתות גם דבריהם תמו, ויקומו וילכו איש איש למעשהו, ואליפלט בא אל ההדר ששם ישבו מרים, תרצה וקציעה, וכראות קציעה את אליפלט בא ההדרה, ותקם ותגש אליו ותאמר: הכון נא אליפלט לקראתי, כי משפטים אדבר אתך: הנני עומד למשפטך עדינה, ענה אליפלט. אך לא לנו המשפט, ענתה מרים, לכן אנכי ותרצה רעותי לא נשפוט ביניכם, כי אם אלהים — בינך קציעה ובין אליפלט. כן היא, ענתה קציעה בתתה ידה לאליפלט, לבוא עמה בחדר אחר הפתות אל החדר אשר מרים ותרצה בו.

ואליפלט אמר אל קציעה, השמיעיני עתה תוכחתך וריבות שפתיך והיתה זאת נחמתי, כי איש ריב אנכי עמך, הגידי נא לי, מה פשעי ומה חטאתי? אל תירא ידידי ענתה קציעה, כי לא אשית עליך עון פלילי, כי אם שגיאות אמצא בך, בעד חלוני נשקפתי אתמול ואראה בנות שולחות אצבע ומביטות לראות, שמתי עיני גם אני לנטות אל מקום המראה, ואראה אותך יוצא מבית מכירך והולך מעדנות,

אליך

אליך שעו עיני רואים, אליך השגיחו, ואתה את בתי ירושלים ספרת, קרבת אל משכנות אבי, וביתי נעלם מעיניך, לא סרת לשאול לשלום לאשר היית מחסה ביום צרה; וכהפנותך שכמך לסוב אל פנת היכלי, נטיתי ידי אליך ולא הקשבת, קראתיך בשמך, ולא האזנת לקולי; הכמסתר פנים אתה ממני? אם לבבך פונה מעמי? כה יעשה לי אלהים וכה יוסיף, כי לולא הסדיך הראשונים עמי אם אסלח לך.

ההיטיב חרה לך עדינה? שאל אליפלט, אם אמנם בתי ירושלים ספרתי, לא כפרתי מגדליה, כי גבהו ממני. האמנם נטית ידך לי? אך רמה ידך עדינה, לא חזיתי גם לא שמעתי ממרום קולך, כי איך אשא ראשי לראש גאות עטרת פז? האשים דברי לאשר השיבה פני בן המלך ריקם?

הן תזכר לי עונות ראשונים, ענתה קציעה, גם תהליך אמריך לי, למען ספות חטאת על חטאת! לא כן אנכי עמדי, אם התאויתי לראשי עטרת פז ואתנשא מאד בגאוה ובגאון, הלא אלהים יחקר זאת, וגם ממך לא נכחד לבי, ואם שפת חלקות תדבר עמי, גם אני אבחר בדבריך, ובחלקות אשית לך לאמר: מה ירום לבך אליפלט, כי גבורת ימינך עטרת תפארת תמגנך, ועליך יציץ נזרך! אך מה יתן ומה יוסיף לנו לשון רמיה, אנכי אגיד לך בלא שפתי מרמה, כי נפקד מושבך בציון, וכאשר אחרת לשוב מאשור, וינהו אחריך כל יודעיך ויאמרו: מתי ישוב אליפלט הלום! אות ומופת הוא, כי יקר שמך בציון, גם נודע אתה ביהודה, על כן מראה פניך ירנין כל לב הדבק בך. האשכח אני כי עזי ומעזי היית ביום צרה? אם נשיתי טובה? אך רב לנו לדבר בתוכחות על עון! אשאלך ידידי והגידה לי, עד מתי תהיה בציון כאורח נטה ללון וכגבור לרוץ ארח? כי זה כמה לא נפתח אזור חלציך, ערוך אתה תמיד למלחמה, חדל לך מעט מצאת לצבא, הלא רבות עשתה לך מרים הגבורה, ולך צפון חילת וצפוני טמוני אוצרותיה, שב במנוחות שאננות והיה נקי לביתך, וגם מביתי אל תמנע רגליך.

מאהיה נקי לביתי? ענה אליפלט בשחוק ואנחה, אך מי

אני

אני ומי ביתי, מה לי פה ומי לי פה? הן כל תקוה תמשכני בחבלי השוא, ותוסיף עצבת עמה, שמעי תפארת בנות ציון ואתודה לך חידה! הברק ראה מרחוק את אילת השחר ויאמר: אעופה אליה על כנפי רוח, ויעף במעוף צוקה, ואחריו נשמע קול רעם, ותשאהו הרוח אל אחת הגאיות וישבר קוצים, וינפצם, ויציתם בחמתו, וברדתו אל מקום זה יסד לו אל מהוללו, הבין דרך אילת השחר בשמים, כי אליה יעוף הלל בן שחר על כנפי שחר, ולא ברק מעופף על כנפי נשיאים ורוח. הלא תמצאי קציעה עדינה חידתי.

וקציעה שמעה את דברי חידתו, ופניה אדמו כתולע ועפעפיה מלאו דמעה, ותתאפק ותאמר לו: אכזרי אתה אליפלט, כי תמנע מחפצי, השבעה לי בזרוע עזך, כי מחר תבוא אל היכלי, שם נשתעה יחדו. הנני למלא מחר משאלתך עדינה, ענה אליפלט.

עודנו מדבר, ומרים ותרצה כלו גם הם דבריהם, ותאמר תרצה אל קציעה: הבה יפתי, נלכה לראות את פני אבית הגבירה לדעת כפ"ה את שלום אישה המלך.

ט

ותרצה וקציעה ברכו את מרים ואת אליפלט ותצאנה ללכת אל אביה הגבירה, ומרים לקחה את אליפלט אל הגן ותשיחהו, ותדבר על לבו כאיש אשר אמו תנחמנו, ותת תקוה בלבו.

היום פנה ויאת לילה, ואליפלט בא אל חדרי משכיתו אשר לו בחצר, והנה מגריאל בא ויאמר: הן עבדך אני, כי אתה בזרוע עזך שבית אתי שבי, רק אל יבוא חלום איש זר להשתרר עלי ולפרוע פרעות במשכנות מבטחים בזדון לב.

ומי הוא זה? שאל אליפלט, ומה זדון לבו והפרעות אשר יפרע במשכנות מרים הכבודה? הרק במשכנותיה? ענה מגריאל, הן דבר לאט עמי, ועל שפתי יחיה כאש

צ׳בת, ראה נא ארוני, הן לבך ירון עתה חלקך, כי בית מרים לך חסן רב; אך לך שמור אוצר רב וכדומה בו, כי שאננה ישבה עד כה מרים על נחלתה וכבודה היה הוד׳ש עמה, אך עתה רעות במגורת בקרבה, כי בא זדון ויבא עמו קלון וכנגע נראה לי בבית, ועל זאת ידוה לבי.

מה לך מגדיאל? ענה אליפלט בקצר רוח, הלנסות אותי בחידות באת אלי להחרידני מנוחה? רק אל תט באף עבדך, ענה מגדיאל, השבעה לי לבל תדיח על עבדך רעה, או אז אביעה לך חידות ואראך פשרן, ונוכחת למראה עיניך, כי לא למראה עינים ולמשמע אזנים יבחן גבר, כי אם תורת חסד על לשונו ושבע תועבות בלבו, הלא טוב ממנו רשע אשר נגלה קלונו בקהל רב, האף אין זאת?

מגדיאל! ענה אליפלט בתקעו ידו לו, בטח באמונתי, כי אם אמת יהגה פיך לא תאנה אליך רעה. הן ידיך לי אמונה, ענה מגדיאל, לכן אפתח פי ובערו גחלים ממנו, כי גם בהגיגי תבער אש. הן היום היה יום רצון למרים, יום הלדת עוזיאל אישה הנגרש מלבה, כאשר הוא נדח מארצו, ואם לא תאמין לקול האות הראשון והאמנת לקול האות האחרון, הראשונות הנה באו, כי רץ לקראת רץ ומגיד לקראת מגיד באו להגיד לה בסתר, כי עוזיאל אישה מסתתר באפרים ומחכה לה בכליון עינים, ויצר לו להתחלות ונפשו ברעה תתמוגג, אם לא יראה פניה, ומרים השיבה את פני הרצים ריקם, וידעתי כי תצדיק פעלה, באמרה כי מצות המלך עליה חזקה לבלתי צאת מקיר העיר והוצה, אך יבא עתה עוזיאל הלום, וכחשה בו מרים, לא ראיתיך ולא ידעתיך! יען מה? הלא יען כי סוכנת היא לסוכן, אשר תשיתהו מורה לך. אמנם אמרתו הצרופה וחלקת לשונו נפש יקרה תצוד, נפש מרים אשר הצניעה לכת עד כה, אך הסוכן הבליעל מצורו עליה הקיף, ועיני ראו ולא זר את השערוריה אשר נהיתה בבית הזה.

ויאליפלט התחלחל, ועצמותיו רחפו, ויאמר אל מגדיאל: הן זאת ידעתי כי תרה אפך בסוכן אשר יכלכל דבריו

במשפט, ובתבונות כפיו ינהל את משרתי בית מרים במתג ורסן, ואם ראית בו און, התענה כחשו בפניו? אם דרכיו על פניו תוכיח? זכר-נא כי תענה במרים עד שקר, ותוציא עליה שם רע באזני בנה. ומה תעשה לעת צאת כנגה צדקה? התכיל אז זעמי וחטת נקמתי? הלא בחבל אשקיע לשונך והוצאתיה מבין מלקוחיה, ואחרי בן אסיר ראשך מעליך.

כן תעשה לי, ענה מגדיאל, אם שקר דברתי, אך גם עיניך תראינה את השערוריה הנוראה, אז דע לך כי טובתך וגם טובתה אני דורש; אנכי בחנתי דרכה, כי לא טוב, ולא טמנתי בצלחת ידי, בנפול תרדמה על אנשים לפתח הדרה ארבתי, מעל הגג נשקפתי, ואראה את הסוכן הולך אט דרך הגן הנעול, ובא אל הדר משכיתה, ראיתי ויחרד לבבי בקרבי, ויהי בנשף השני ואנכי שמרתי חצות ליל, עליתי על הגג, ובלאט הסירותי מעליו עבטיט והציר נגות, ובמרצע נקבתי חור בקורת הבית ולא ראיתי מאומה בפעם הזאת, ובנשף השלישי עליתי שמה ונפשי נבהלה מראות, כי מרים הבב דה, היפה בנשים, סוכנת היא לסוכן, כאשר אמרתי, התשמה עתה אדוני בנחלתה כי שפרה עליך? אם תבכר מרים אותך על פני בר בטנה? את כל אלה גם עיניך תראינה, התשקיע אז בחבל לשוני? אם תנקר את עיני?

את הדברים האלה שמע אליפלט הנפעם, ויתרוצץ בחדרי משכיתו כמשגע עת רוח רעה תבעתהו. פתאם עמד ויתבונן במגדיאל, ויאמר: אוי לך אם לא אמצא את כל דבריך כנים, כי בטרם בקר ואינך, ואוי לי אם כנים דבריך, כי כל תקותי האבדת, לכן ענה מגדיאל, לכן נעלה ונראה, כי כל גרי ביתנו הוזים שוכבים, אך עוד אחוה לך דעי כי לא ארשע את מרים היושבת גלמודה זה כמה שנים, והנה אלידע המר והנמהר בא, ילביש צוארו רעמה, יחביר עליה במלים בקסם על שפתיו, ופה חלק יעשה מדחה, ומרים עודנה כעלמה יפה בתארה, ורוחה לא זרה מתאותה, ותרא את הסוכן כי כלו מחמדים, ויתנזר לבשת, ואת כבודה בקלון תמיר.

הבה

הבה, ענה אליפלט בהחזיקו ידו במגדיאל, הבה נעלה ואשקף בעד האשנב אשר עשית להביט און, ויואל ה׳ וחשכו עיני מראות, או אז גם חיךך לא באור תראה.

הניחה לי ארוני, ענה מגדיאל בלכתו עם אליפלט האוחז אותו ביד חזקה, הניחה לי, כי אראך עתה כים זועף, ומה תעשה כבוא דברי? הלא תעשה עמי כלה. דום פה דובר נבלה! גער בו אליפלט, היש לך סלם לעלות על הגג? הנה סלם מוצב, ענה מגדיאל בעקת לב, וילכו שניהם ויעלו על הגג. עתה גל עיניך אדוני והביטה, אמר מגדיאל בשלחו אצבע על האשנב אשר ראה אליפלט לנגה הירח, ויגהר על הגג וישקף וירא, והנה הסוכן ומרים יושבים בין יריעות חדר משכיתם, השלחן ערוך לפניהם, מרים לבושה אטון מצרים לבן כשלג יושבת לימין הסוכן, פניה ארמו עצם מפנינים, תדבר אל ידידה, והוא עונה אמריה, אך לא נשמע קולם, מרים תעביר יד בין מחלפות ראשו תחליקו בחן והדר, והוא ישקנה מנשיקות פיהו, והכרת פני שניהם ענתה בם, כי מתענגים הם על רוב שלום.

הוי בת בליעל! קרא אליפלט בדממה וקול, הזאת לך הששה לעשות צדק, ואיך תגילי עתה בתהפוכות רע? לבי לגפן ארורת יועץ כי עשה באושים. ארוך דמעתי צפירת תפארה, כי נפלת ירדת פלאים כאחת הנבלות, כי תתני לזר הודך ולנבל כבודך, תעוללי בעפר קרנך, ואנה תוליכי את חרפתך? הה! חרפתך שברה לבי! הנה הם אוכלים בכל אות נפשם מנחת שלחנם אשר היה לפניהם לפח! טהור עינים מראות ברע, איכה תראה ולא תשדד רבצם? הנה הסוכן פושט מעילו, הה! אין כסות לאבדון, פה בערה כאש רשעה ובערה שמיר ושית לוהטים בני אדם, ונמקו בעונם, אך נר הדרם ידעך, יכל חשך טמון לצפוניהם, עד בלתי שמים לא יקיצו בוגדים, גם ה׳ העביר עיני מראות ברע, החזיקה מגדיאל ידך בי והקימני, כי אשר לא האמנתי ראו עיני הפעם, השבלת לדבר, כי היתה מרים סוכנת לסוכן ההלל הרשע המשחית נפשו ונפש יקרה.

ומגדיאל אחז ביד אליפלט ויקימהו וירד עמו מעל הגג, יבאו יחדו אל משכן אליפלט, ומגדיאל אמר: נקיתי דמים ממך, ואתה אדוני מה תעשה, התראה עון? תשמור לפיך מחסום ותהיה כמחריש? ואליפלט נהם מנהמת לבו, ויגז ראשן ויאמר: מי יתן והשכו עיני מראות, אך איכה אשא פני אל החטאים בנפשותם, אם דרכיהם אל פניהם אובית, הלא יתנוני כטופל שקר ומגו יגרשוני, הן חתום יהיה פשעם, סגור הותם צר בקרב לבבי, הלא המה זמה עש: ופללם אלהים, ואתה זאת עשה לגרש זדון וזמה מן הבית הזה, הקימה נא איש נבון אשר יבא אל הסוכן בסתר, ויזהירהו מרעתו, וכה ידבר אליו: דע לך אלידע, כי גואלי מרים מתנקשים בנפשך, כי יבהילוך לפתע פתאם בחדר משכבך, והדיחו רעה על נפשך ועל נפש אהובתך, ורמך כמים המגרים אשר לא יאספו.— כהנה וכהנה יגיד לו להפיל עליו אימתה ופחד, למען יחיש מפלט לו, כי הוא יודע נגע לבבו, והאמין לקול המזהיר אותו, ויצא קלון מבית מרים, וגם אני מה לי עוד בציון ומי לי פה, הן תאות נפשי לא אשיג, וכרחוק שמים מארץ, כן קציעה תרום ממני, האשב בבית מרים? אם אשא עוד פני אליה אחרי הגלות לי נבלותה? בנכסים רבים שבתי הלום מאשור ומארם, והיו אלה שלומים לחסדיה אשר עשתה עמדי לתת לי יד ושם בין הגבורים. רביב הללים הפלתי, ועתה לבי חלל בקרבי, מהר אלכה בבקר אל קציעה, כי נשבעתי לבוא אל ביתה, ומשם אתחכך אל אשר תשאני רוחי, אלכה לי אשורה, שמרונה או ארצה מואב ואצא למרחב, כי צר לי המקום לשבת בירושלים, ומי יתן ולא באתי הלום, מי יתן השיבותי רגלי אל קרית שמרון, ששם רעומה בת זכרי גבור אפרים שומרת לי וגכם פה לראות פני ולשאת את נפשה לי באהבה נצחת.

כן דבר אליפלט אל מגדיאל, ובלב נשבר עלה על ערש יצועו ושנתו נגזלה, ויקם ויקח גליון ועט סופר ויכתב ספר מלא תוכחות להניחו אל מרים, וכמו השחר עלה העיר את מגדיאל ויתן לו משאת כסף עם הספר הכתוב למרים לתתו

לתתו לה ביום השלישי לצאתו את העיר, והוא חגר חרבו על ירכו וירכב על סוסו ויעבור דרך חוצות ירושלים אשר לא קותה נפשו לראותם עוד, כי מגמת פניו לרדת אל גיא מלח ששם בני יהודה נלחמים בבני ארום, ונפשו נכספה לראות את פני קציעה משאת נפשו לפני עזבו את העיר, ולשפוך לבבו לפניה, מבלי כסות קלון על טרים אשר עשתה עמו אך טוב וחסד.

השמים טהרו ונגה כאור אביב בהיר בשחקים, קול שאון מעיר, קול מחוצות, ומרחובות קריה, המונים המונים ירוצון ויכוננו אל חצר המלך לדעת שלומו, וקציעה אשר לא קותה לראות חיים עם אליפלט מחמר נפשה בעוד אחז המלך חי, קציעה התברכה בלבה, כי בקום מלך חדש תקום עצתה, אך לא השמיעה דבר על שפתיה, ותקם בבקר ותלבש הוד והדר, הכינה את לבבה לקראת אליפלט אשר אמר ביום אתמול לבקר היום בהיכלה, היא יושבת ונשקפה בעד החלון אל הרחוב, והנה אליפלט רוכב על סוס וסר אל חצרות ביתה, עוד מעט והנה הוא בא אל הבית, וקציעה שמחה לקראתו ותשאלהו לשלום, ויאמר אליפלט: שלום כה לחי, וראי נא עדינה, כי הקימותי דברי אשר פצו לך שפתי, ולא אכחד מטך דבר אמת, כי בלא חמדה אבוא בצל קורתך, כי מה תקותי בראותי הוד פניך?

שב נא ידיד לבבי עמדי, ענתה קציעה ואל תדבר אלי בחידות כאשר דברת אלי יום אתמול, הן המלך אחז חולה מאד, ואני ותרצה באנו אתמול אל אשתו הגבירה אביה, שאלנוה לשלום אישה המלך, והיא השיבה אותנו במנוד ראש ובאנחה, כי מחלתו אנושה; ובהמר מושל ארץ גם חלקנו ימיר ה׳, ונפתח לנו פתח תקוה.

עודנה מדברת. והנה זקנה עניה באה, ותעמוד בסף ותאמר: רעים אהובים זרעו לכם לצדקה וקצרו חן וחסד עלוסים, פתחו ידכם לזקנה עניה, ופתח לכם ה׳ את ארבות השמים, והריק לכם ברכה, כי תראו זרע תאריכו ימים

באהבת

באהבה וחן, והיו צאצאיכם כמוכם בצלמכם וכדמותכם מחמדי עין, ועל נדיבות יקומו.

וקציעה הביטה א.' אליפלט ותשחק, ותגש אל המלתחה, ותקח ממנו כסף, ותתן לעניה ברוח נדיבה ותאמר: חלי נא עניה את פני ה', ויאמנו דבריך והזקנה נשאה כפיה לה' ותאמר: ברוכה את בת נדיבים לה', כי הוא ישקיף ממעון קדשו מן השמים וברך אותך ואת בחירך, ושפך עליכם רוח חן ורצון, תבלו ימיכם בטוב ושנותיכם בנעימים, והתברכו בכם כל יושבי ציון.

אמן כן יאמר ה', ענה קציעה, ישמע מהיכלו קולך, ובאו עלינו ברכותיך והשיגונו, והזקנה הניעה ראש ותאמר: הן קול שאון מעיר, אך אין קול מהיכל, כי אותו סגר המלך אחז, על כן בחלותו לא ישמע ה' מהיכלו קולו, על כן אקרא אל ה' ויענני משמי קדשו, ומשם יצוה לכם את הברכה.

הזקנה יצאה, ואליפלט אמר אל קציעה: הוא אשר דברתי: בלא חמדה באתי בצל קורתך לחזות בנעם פניך מספר רגעים ולשאת מכאובי לארך ימים, זכרי נא את חידתי ביום אתמול ואל תרחיבי לבי בתנחומות הבל להרחיב פצעי לבבי, אנכי לא אשכח כל ימי חיי את הליכות מעשיהו בן המלך עמך, אשר בשמעו מפיך נעימות אמריך וימלא ששון וגיל, ואהבתך היתה יקרה לו מסגולת אוצרו; הן לך עדינה היתה נכונה עטרת תפארת, ומה נאוה היא לראשך! ואת מאסת נזר מלוכה ותשעי אל בן חשכים בטוני ותמשכיני חסד, וחסדך היה לי לחטאה, כי הוליכני שלל, אך עת היא לשום קץ להתולים ולתנחומות שוא, וגם את עדינה תפארת בנות ציון אל תשלי עוד נפשי.

מה לך אליפלט ידידי? קראה קציעה בתמהון בהחזיקה ידה בו.

מה לי, ענה אליפלט באנחה, לי עצב ומגנת לב, לי שיח כעש וחמה, לי כל חשך טמון ורוחי הבלה, את כל אלה יודע אל אלהי הרוחות לכל בשר, ונפשי יודעת מאד.

אליפלט ידידי! קראה קציעה בהתבוננה בו, הן דבר לאט עמך, כמוס וחתום בלבבך הסגור כשערי היכל אשר סגר אחז. אכן ענה אליפלט, טוב המשל אשר נשאת עלי, וכאשר הריק אחז את בית ה׳ ואוצרותיו וישלחם שחד אל מלך אשור, כן הריקה תוחלת נכזבה כל ששון ושמחה מלבי.

ומי גבר אשר בעמל אנוש איננו? ענתה קציעה, ומי אשה לא יודעת עצבון רוח, ואף כי אנכי אחרי מות אבי במלחמה, ובכל זאת לא אתן רוח כהה למשל בי, כי עצבת כַּעַשׂ לנפש ושמחה לה מרפא, הן נכאי רוח כבגד יבלו, לא יחצו ימיהם, לכן הסר כעש מלבך, והיתה זאת נחמתך, כי בצרתך צר לי.

לא עליך עדינה צרת נפשי, ענה אליפלט, לו ידעת שאתי בחיקי מצוקותי, כי עתה תביני מרוע קצתי בחיי ומדוע אשאל נפשי למות. ומדוע קצת בחיים? שאלה קציעה בתמהון, אשר אחוה לי אני, טוב חלקך בחיים, מי יתן והיתה עתך לעולם, זכר נא ראשיתך, כי מסתר המדרגה הרימה אותך מרים הנדיבה, ותצלח עליך רוח ה׳, ותושע ידך לך, יתעש לך שם תפארת, וכבודך עליך זורח כיום, ובהור מעם כמוך הלא חפץ חיים, בקש כבוד בגבורתך וענג במשוש דרכך, ומצא חן ושכל טוב בעיני אלהים ואדם, חרש בקרבך רוח ששון, כי היא הודך והדרך, הן רוחך ידידי סרה, מורה מאד כשאול מלך ישראל בעבור עליו רוח עועים, לכן אהיה לך כדוד המנגן, ובנגינותי אגרש כל רוח רעה מפניך, הבה! אנסה נא דבר אליך להצהיל פניך.

זאת דברה ותקח את הנבל בידה ותפרוט עליו ותנגן ותשר בקול ערב משירי שלמה:

אני לדודי ועלי תשוקתו

ותוסף לנגן את יתר דברי השיר אשר יכורתו בידידות רעים אהובים ובשעשועי האביב, והדברים היו יפים בעתם, כי עת הזמיר הגיעה אז, והאביב הנה זה בא עם כל חמדת שעשועיו, ואליפלט הקשיב לנעימות מנגינותיה ולזמרת נבלה הביט אל חמדת תארה ואל חין ערכה, ויען ויאמר בשיר שלמה לאמר:

השבעתי

השבעתי אתכם בנות ירושלים
אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ.

מה לך אליפלט ידיד לבבי? קראה קציעה בראותה דמעה על לחיו, מה לך ומה אעשה לך עוד לחדש רוח ששון בקרבך? הבה ואקחך אל עדן גני, הנה ערוגות בשׂמי נתנו ריח, שם אשיקך וירוח לך.

למצער אשב בעדן גנך, ענה אליפלט, ושמחתי תהיה עדי רגע, כי מבין מטעי אל יציץ נחש, ובזעם לשונו יפריש דברי בלע באזני האשה הנפתה, והיא תדיח רעה על האדם ונגרש מעדן ומעדניו; כן אנכי עמדי הן עיניך ידירות נפשי ראוני כאדם בין שביות חמדתו, ועיני ראו את הנחש יוצא ממחבואיו, על כן יחרד לבי בקרבי, ומפניו אברח

הן ממשל משלים אתה ידיד לבי וחידות תביע, ובאלה לא הסכנת, כי עתה נבראו, אחרי שובך מאשור, המאס מאסת בירושלים, אם ביושבי ציון געלה נפשך, הגידה לי שאהבה נפשי עצבך ורגזך.

לא מאסתי ביהודה, ענה אליפלט, ובציון לא געלה נפשי, הן אהבתי את היכלה גם בימי הסגרו, את כהניה ונביאיה—גם בעת אשר יקפצו פיהם, אך לא-לי לשבת בציון לראות בה מחמדים ותעתועים ולהיות משגע ממראה עיני אשא נא מכאובי אל אשר יובילוני רגלי, אגורה בארץ מואב שם אמצא לי מכיר בין שריה, איש אשר הוצאתי מבית כלא, והוא יאספני אל ביתו ואל היכליו, שם על צידי אחיה, אשפוך על פראים חמתי ושיחי —, לאל אשר המר את נפשי.

אך קול דברים ומרי שיח אשמע, ענתה קציעה היהיה גבור מלחמה כגבור ציד? אנה תעזוב כבודך ואל מי — חרבך התוצבת צוררי יהודה? הנבחר לך עם כמוש מעם אלהי אברהם? אם טובות לך בנות בעל פעור מבנות ציון הן אמרתי לי, כי נדח אתה מציון, ואנכי טרם אראה מי או מה ידחה אותך, על כן יראתי, פן בנות מואב נצורות הלב הן הן מושכות כפיל המשכות אותה אחריהן, הלא הן

הדיחו רעה גם על אבותינו בימי בלק ובלעם בן בעור, ועל פיזן נצמדו בני ישראל לבעל פעור גם נגפו במגפה גדולה, התחמק מציון מקום ראה עוז וכבודך, לשבת בארץ מואב אשר יושביה לא ידעו ערכך? הלא שמיה יהיו על ראשך ברזל ועפרה תחת רגליך—נחושה, ולברזל ולנחשה יהפכו לבך בקרבך, תראה רבבות עם, ובכל המונם ושאונם לא תמצא איש קרוב אליך בכל מאודו ונפשו, תחפש ולא תמצא אדם.

ומה אמצא בציון בדור תהפוכות הזה? ענה אליפלט, דור אביו יקלל ואמו לא יברך, בדור הזה אחפש אדם ואמצא פני הלוט הלוט, הן הטאת אדם היא צרעת נושנת ומסארת מני שים אדם עלי ארץ, ומני קום עדות ביעקב קמו גם תרבות אנשים חטאים, קם גם זדון למטה הרשע, אך תחת אלה חנפה ארץ, תחת כסף סיגים כי נחשב לכסף צרוף, תחת צדיקים בפיהם ובשפתיהם, אשר זך לקחם ולא זך וישר פעלם, אשר פיהם יביע דעת קדושים, ורוח הטומאה בקרבם, יאל מי אפוא מקדושים אפנה? אם אלה אשר חשבתי אף כבדתי כמלאכי אלהים נתעבו נאלחו, הן ועם ה׳ מלאתי, ואת עדינה נפש תמה אל תשאליני שרש דבר נמצא בי, כי לא למשמע אזניך הוא.

כספר החתום אתה ידידי לי, ענתה קציעה, כי תגרע שיחה לפני, וטרם אבין סודותיה, הנך מורה חצים לשלח המטירה אל חטאות נסתרות וחדשות אשר עתה נבראו וערפל תחולתן, ראה אראה כי נתת פניך באיש אשר בטחת בצדקתו והוא נשא לך פרי כחש, הגידה נא לי מה הוא ואשנאהו תכלית שנאה, כי אויביך הם אויבי נפשי, ואולם ירשע אויבך, ישחית, יתעיב עלילה, הלמענו הקות אנוש האבדת? הבחטאת אחת תקלע נפשות כל יושבי ציון, התבוס שושנים ברגליך, יען עלה חוח אחד בידך? ראה אדם למראה עין, ואל תחקור קרב איש ולב עמוק, כי אם זמה עשה בסתר ופללו אלהים, הן רוחך ידידי חבלה, על בן תחבל ענוים. הסירה נא ממך את רוחך הרעה. ודע

כי יש תקוה לאחריתך, מאשר יקרת בעיני ואני אהבתיך, וידעתי גם אני כי אם תתחמק ארצות וערים, ימים ומדברי הרים, תשב בחשבון קרית מואב, תמדד כל גלילות פלשת תעלה אשורה, תרד מצרימה, וירושלים תמשכך תמיד, כי שם אני לך, אני קציעה אוהבתך ואהובתך!

וזאת היא מגנת לבי, ענה אליפלט, כי משאת נפשי תשאני אל מרום ציון מקום אין לי בו מעמד, ותועבת נפשי תורידני אל עמקי שאול, על כן אלך שולל, אנכי לא שמת, לבי לחקר לבבות, כי אם ראיתי און, ומראה עיני היה לי לזרא, הממני, הלמני, הכני בתמהון ובשגעון הישקל כעשי, אם יספר חסרך המשוך לי? הן שני אלה כהמם באו לי, כי עד השמים ירוממני הסרך, ועד שאול יורידני כעשי, ושני אלה יטלטלוני טלטלה ויקלעו את נפשי.

הם ידיד לבבי! אמרה קציעה בהחזיקה ידה בו, הנה מבוכתי באה, כי הנה חמוטל באה במרכבה הלום עם בנה האלוף, אשר אם לא יבוא דניאל למועד, והיה הוא חליפתו מטעם המלך, ואתה אליפלט מחמד נפשי, הלא נפשך יודעת כי אליך תשוקתי, בואה אל גני כאשר יפוח היום ואשובה אדבר עמך.

זאת דברה ותשק לפיו ותאמר: זה לך האות הראשו כי אשר יצא מפי לא ישוב. ואליפלט הנפעם לא יכול לענותהן דבר, ותשלחהו קציעה ותברכהו וילך, והיא שבה אל היכלה בלא חמדה, ואליפלט מר הנפש אשר לא האמין עוד בתקוה ובצדקת אדם, אליפלט נפרד מאת קציעה, ומגמת פניו לבלתי שוב עוד ירושלימה, וירכב על סוסו ויצא את העיר ויעבור ארחות עקלקלות ונתיבות נשכחים מני רגל, ומגמת פניו אל גיא המלח, ששם נקבצו בני יהודה להלחם אדום

⁂

ושאול אשר ישב שאנן בביתו על נחלת מרים אשתו הגבורה

הכבודה, לא ראה עוד שואה ממרחק, ויּשא כפיו לה' ערב ובקר, על כל הטוב אשר עשה עמו, כי השיבו אל נוהו לחדות בשמחה את פני אשתו ובנו, ותקותו היא סמכתהו, כי עוד מעט ונגלה ששונו לכל יושבי קריה, וסר כל מגור מסביב.

אך הבהילהו פחד פתאם, כבוא אליו פשחור להזהירו מצרה קרובה, באמרו לו: חושה והמלט על נפשך, כי פחים שמו לך שונאיך המתנקשים בנפשך. כחץ פתאם היתה לו השמועה הזאת, ויירא ויאמר בלבו: אין זאת כי אם נגלה סודי, ובשמי נודעתי. ויגל אזן מרים על דבר המבוכה הזאת, ותתחלחל ותאמר: הן שבו הצרות הראשונות! לכן חושה אישי מפלט לך. ותפול על צואריו ותבך, אך לא עצרתהו, כי הרדה לרגעים, ולפנות ערב יצא עוזיאל את העיר; ומה רבה מבוכת מרים לפנות ערב, בראותה כי גם אליפלט לא בא כל היום אל הלחם, ותשלח לבקשו בכל בתי אוהביו ובבית קציעה, ואין יודע אנה הוא בא.

ומגדיאל הגיד למרים, כי שמעו אזניו דברים אשר התמלטו מפי אליפלט על דבר רעומה השוגה באהבתו. ומרים חשבה למשפט, כי בראותו תוחלתו מקציעה כי נכזבה, וילך שמרונה לקחת את רעומה; ויצר למרים מאד כי לא גלתה את אזנו על דבר מולדתו. ובאין עוד יועץ בצרה, שאלה את מגדיאל, את מי אשלח ומי ילך לי שמרונה? ומגדיאל חשב מחשבות ויאמר: אין טוב מנתן השמרוני, כי הוא ידע להקור בעירו על דבר אליפלט ועל שרשי רגליו יתחקה. העצה הזאת ישרה למרים, ותשלח לקרא לנתן, ותגד לו את מבוכתה ותתן לו משאת כסף ותשלחהו לבקש נתיבות אליפלט.

ביום השלישי לצאת אליפלט מירושלים, בהיות הבקר, ונתן יצא את העיר לעשות דרכו שמרונה. אך פשחור והגלעדי יצאו בעקבותיו לשטנו, ולא נגלו אליו כל הדרך עד צאתם מגבול יהודה, ויהי בהגיעם אל קצה גבול יהודה, בבואם אל המלון, והגלעדי לקח יין במחיר, ויקרא לפשחור לשתות עמו, ויפן פשחור אל נתן ויאמר: את פניך ראיתי בציון, אך בשמך לא

נדיבת לב, הבה נשתה יין ונדע איש את רעהו ונשתעה יחדו!

הן נזיר אנכי, ענהו נתן. נזיר? ענה פוחז אחד לבוש בלויי סחבות בגשתו אל השלחן, נזיר? אך הגידו נא לי, אלופי! במה נפלה האדם מכל החי אשר על פני האדמה? הלא בשתותו יין ושכר משמחי לב. אך אין זה כי אם אחד מבני הנביאים אשר בירושלים, ההולכים קדורנית, עצובי רוח, סרים וזועפים, כי חזות קשה יחזו על אחיהם בני אפרים; אך נפש אפרים רויה, ונפשך אדוני שוקקה כבבש בצמאון, ועתה אם נזיר אתה, הבה נא שקוי לעצמותי כי נפשי יבשה.

גש הלאה, שכור! ענהו נתן בשאט נפש, וגם פשחור והגלעדי גערו בפוחז בערמה, ויאמרו לו: הלא תחנונים ידבר רש ולא עזות. והפוחז אשר הסיתוהו פשחור והגלעדי בנתן, הפוחז נגש אליהם עוד ויתנן קולו ויאמר: החנם חליתי פני האיש הזה? הן מוזר אני לו, אך נפשי יודעת אותו מאד, הלא פרים הנדיבה לו משענה, וכסף תועפות לו, ומה שמח לבי בראותי אותו, אמרתי פה אסאבה יין כל הלילה, ופעמי ארחץ בדם ענבים, הלא גם צור יצוק פלגי יין לאיש כמוהו, ובאביוני אדם כערכי יכחש תירוש; אולי תאמרו, כי אכחש אני לכם, הנני להעיד לי עדים נאמנים.

ובדברו זאת הוציא מתחת למדיו הקרועים נזמי זהב צרורים בחרט, ויאמר: את אלה הרימותי להביא תשורה לאיש האלהים, וזולתם אין אתי מאומה, חי דרך בית אל!

ונתן הניע ראש אחר השכור, ויפן אל פשחור ואל הגלעדי ויאמר: הן בגד העדים אשר לא יכסה רק חצי בשרו, יתן עדות כי בביתו אין לחם ושמלה, ויפרק את הנזמים אשר באזני אשתו העניה, כי איך יעלה בית אל, אם יקראו נדבות ישמיעו, וידיו ריקות?

ופשחור והגלעדי הביטו איש את רעהו וישחק. ונתן חשב כי בית אל כשחוק בעיניהם, ויפן אל הפוחז ויען ויאמר: מה תעשה אם יגל כל יבול ביתך ואת אשתך תצית אדמה? הלא תקח כאשר תמצא, ומדרכי בית אל לא תמנע רגליך.

אך

אך עד אן הוללים תהולו, עד אן שוגי ביין בהבל תהבלו, השיבו פתאים אל לב והשיבו רגליכם מדרך בית אל; רב לכם פנות אל שטי כזב, וללכת תועה אחרי חוזיכם וקוסמיכם, הלא עת היא, כי ישעה האדם אל עושהו, כי בא מועד; עלו ירושלימה! אמנם סגר אחז את היכלה, וכהניה נאנחים מבקשים לחם, אך נביאיה ימצאו הזון מה׳, שם כל אזן תבחן, תשמע אמרות ה׳ אמרות טהורות. אך רועי רוח לא יאהבו טהורים אמרי נועם, כי אם במהתלות יבחרו ובדברים אשר אין להם שחר, אשר יטיפי למו חוזי שוא ליין ולשכר. ראה נא אביון הולך קודר בלחץ! נכוחות דברתי אליך לא בכסף ולא במחיר ובתשורה, כי אמת לא תמכר, ומה טובה היא לאביון!

אי לך נזיר! ענהו הפוחז, הן לשונך כתער מלוטש לגזור אמרים, אך גור לך פן ימלאו פיך חצץ, כי הלקח הזה אשר אתה מטיף לי, לא שקל עובר לסוחר הוא באפרים, לכן יהי לך לבדך, ואין לזרים אתך. ואולם כה יעשה ה׳ לאויבי בית אל וכה יוסיף, אם תמוש מזה עד אשר תתן לי לוג יין, כי דרכי בקדש, ודרכך דרך חול, הראש כלב אני כי אשמע חרפתך וגדופתך בנפש ריקה? הבה יין!

תן לו ויעל מעליך, ענה פשחור, והגלעדי אחריו. ונתן הוציא כסף מכיסו ויתנהו לבעל המלון ויאמר: תן יין לסובא הזה ושתה ושכח רישו, רשעו ועוות מצחו. ויפן אל פשחור ואל הגלעדי ויאמר: ראו נא את עולי בית אל, הטוב דרכם? יתן ה׳ ועלה על דרכם סירים.

הלא שכור הוא, הנח לו, ענה הגלעדי. ופשחור אמר: הלא עת תת לעפעפינו תנומה, כי בעלות השחר הלא נשכים לדרכנו. כן דברת, ענה נתן, ויבא אל החדר אשר פנה לו בעל המלון, ויקרא לפשחור עמו, והגלעדי שכב באשר ישב.

המה נמו שנתם איש במקומו, והנה חבר עולי בית אל סרים אל המלון ויקחו יין במחיר וישתו, והפוחז שתה גם עמם. ויאמר להם: התרעו אחי, כי אחד מבני אפרים השב מציון לן במלון הזה והוא ממעלי יערה, והקא יקיא חרפות

יגרופים

וגדופים על עולי בית אל, כאשר שמע מפי שונאתי ומנדינו, גביאי ציון. ואיה האיש? שאל אחד בחמה, בן הכות הוא? והגלעדי, אשר נדדה שנתו ממנו, קם ויגש אל חבר שותי היין ויאמר: חי דרך בית אל וחי שותי יין! אך איה האיש המחרף עולי בית אל? קרא האחר, הביאהו אלינו ונדע אותו, ונראה העור פר עורו, אם בשר חמורים בשרו? ויהם הגלעדי את השותים ויאמר: משמרת האיש עמדי, אשר חשכתיו ליום חשך, לכן דומו ואל תבלעו עצתי. היו נכונים במקום פלוני אלמוני בהר אפרים, שמה אביא את איש חרמי למשפט, כי דבר לאט עמו, לכן בחלקות אשית לו כל הדרך, עד הביאי אותו אל מחוז חפצי, ושם אדבר משפטים עמו.

וחבר המרעים האלה המו, שתו, שכרו ויצאו מן המלון הזה לראש אשמורות, והפוחז ארח לחברה ללכת אתם, ותהי כוסו רויה; ופשחור, הגלעדי ונתן, לנו במלון וישכבו עד בקר, ויצאו ממנו כנכון היום. ונתן לא מיודעי דרך, על כן שמה ללכת עם פשחור והגלעדי, הולכי נתיבות ועוברי ארחות.

ויהי בהיותם בדרך בגבול אפרים, וישאלו איש לרעהו לדרכם ולמחוז חפצם, ונתן בתמתו הגיד למו, כי שלוח הוא מאת מרים הנדיבה לבקש את אליפלט העלם האמון אצלה, אשר זה מעט שב מאשור ומארם, ויתחמק זה ימים אחדים ועקבותיו לא נודעו, ויבקש מאת פשחור ורעהו הגלעדי, לחקור ולדרוש על ארחותיו, כי בן יקיר הוא, ומרים יראה לנפשו פן יתחבר אל חבר כהני בית אל, אשר ימשכו את הצעירים בחבלי חטאתם ויתעום בפחזותם.

בדברו זאת והנה פשחור קורץ אליו בעיניו ומביט אל הגלעדי, להראותו כי עת התגלות לב היא. והגלעדי אמר אל נתן: ומה ראית כי הרהיב פיך על כהנינו ונביאינו אשר אנכי כאחד מהם? ונתן שמע כזאת, ונפשו נבהלה מאד, ויאמר: אולי כשושנה אתה בין החוחים. הן יודע אני את חבר כהני בית אל ונביאיהם, כי כחבר אריות הם, לארוב לעוברי בטח, למשוך נפשות נקיות בעצופיהם, לא מהם אתה אדוני, לא מהמונם.

והגלעדי

והגלעדי אמר אל נתן : כהנה וכהנה ידבח בני הנביאים בירושלים , וכהניה יביעו עתק להבאיש את ריחנו , וכמעלה גרה תעלה את דבריהם על שפתיך ; אך אל תירא , כי לא יפול משערת ראשך ארצה . שמעה נא ואספרה : הן אבי מת, את ביתו ונחלתו הניח לחמשה בניו , ואנכי נדחתי מהם ; הן אחי עובדים כיום אדמתם בזעת אפם ורואים בעבים , כי ימנעו שמים טל ומטר , אז יפחדו מחסר ומכפן , ואנכי אבטח ולא אפחד , כי כהנתי היא אדמתי , אשר תתן לי יבולה . הלא דברת באזני , כי כשלה ירושלים בהסגר היכלה , וכהניה נאנחים מבקשים לחם , לא כן כהנת בית אל , כי יערת הדבש היא לכל המחזיקים בה .

ועל כן רבו מאד המחזיקים בה , ענה נתן , כי כל הבא למלא ידו בפר בן בקר ואילים שנים , והיה כהן ללא אלהים. שא נא ידידי , הן אמת ותום ימריצוני להגיד לך את אשר עם לבבי , כי בעדת כהני בית אל אין תורה , אין חסד ואין דעת אלהים , כי כל ישעם וחפצם למלא בטנם , להבריאם מראשית כל מנחת ישראל ; לא כן אנחנו זרע אהרן , אשר כהנתנו לנו ירושה , וה' הוא נחלתנו . הלא אנחנו שומרים חקות עולם , אשר נתן לנו משה על פי ה' בצאת בני ישראל מארץ מצרים , עליהן לא נוסיף , ומהן לא נגרע , לא כן אתם המחזיקים במשפטים החדשים אשר ברא ירבעם בן נבט מלבו , ובהבלי מצרים אשר הביא אתו משדה צען , וזמורות זר זרע בין נטעי נעמנים אשר נטעו ידי משה בחיר ה' על אדמת ישראל . ובני אהרן מורי התורה ומשפטיה ליעקב , בראותם את החקים החדשים אשר ה' לא צום , ויתעוררו עליהם וירימו כשופר קולם , להזהיר את העם מהבלי נכר אשר כמעט נקדשו בעיניהם ; וירבעם ראה כי הכהנים נצבים לשטן לו , וימאסם מכהן במקדשו , ויבחר לו כהנים מכל הבא וימלא ידם לכהן . אז השליכו כהני ה' משכנותיהם והלוים מגרשיהם ואחזתם , ואליהם נלוו מבני ישראל אשר נגע אלהים בלבם , ויעלו לשם ה' ביהודה ובירושלים .

שא נא ידידי , ענהו הגלעדי , הן למשמע אזניך תוכיח ולא במישור . לו ראו עיניך , כי עתה היתה רוח אחרת עמך .

העיני

העיני לא ראו ? ענה נתן, הלא בימי נעורי הייתי מסכבדי בית אל, ומי פקח עיני לראות נכחות ? הלא אחד ממטיפי העם. שמעו נא ואספרה : אנכי פזרתי כל נחלת אבי לנביאי בית אל, בעצת אחד מרעי אשר הביאני בסורם, ומי פקח עיני על דרכיהם ? הלא הוא איש אחד מן תבוערים בעם, שבן לילה היה לאיש הרוח; ואשתומם על המראה ואשאלהו בסתר אהלו לאמר : הלא דורך יין היית ביקבים, ואיזה דרך עבר עליך הרוח, ומי נתן לך חכמה, מוסר, לקח ודעת, להיות מטיף העם ?

רישי ומחסורי, ענה אותו האיש, העיר פרא אני ? הן האדם כל יורע ולא יבצר ממנו כל מזמה עת סר ממנו משען לחם. אכן לא למדתי חכמה ודעת קדושים לא אשמע, אך לא בחכמה יקחו נביאי בית אל נפשות בני עמם, ולא בדעת שמן חלק כהנינו ! הן כל חכמתם תתבלע ברעות רוח, ובינתם תסתתר בלעגי שפה, מוסרם מוסר הבלים, שוא ותפל אשר יבדו מלבם, כל אויל נביא למו, וכל שכור ומשגע—איש הרוח; והן עיני ראו ולא זר, מה הנביאים עושים, השותים במזרקי יין, ובעת ידליקם היין הבוגד, אז תנוח עליהם הרוח, או ישיתו בשמים פיהם, לדבר בשם ה' דברים אשר אין להם שחר; והמון עם שכורי אפרים ישפיקו בילדי אפע, וישתעשעו בכל רעיון רוח אשר הורו והוגו הוזי שוא מלבם; את כל אלה ראתה עיני, על כן אמרתי בלבי לא נופל אנכי מהם, הלא כל הימים, אשר תתן הגפן פריה והיין יתאדם במזרק, לא תסור הרוח מנביאי בית אל, ופיהם ינוב דעת רוח; היכחש בי התירוש אשר עמלתי בו? הן עד כה הייתי דורך יין ביקבים, עתה אהיה מדריך העם. לבשתי אדרת שער ומעיל ואפוד, וילבישוני הוד והדר, וישימו נוספות להדר גויתי, כי בעל קומה אני, גם זקני היורד על פי מדותי ושפתי סביבות שפתי ישלחו אימתם לפני בלב כל רואי, וטרם דברי יאמינו בי.

כן דבר אלי דורך היין וישיאני לשית ידי עמו, ויאמר: הן בני אפרים זלים זהב מכיסם, לכה עמדי ורכשנו רכוש, הבה נדרוש לנו אפרים ונשדד יעקב, אנכי אהיה לאיש הרוח, ואתה

תהיה

תהיה לי לפה לספר נפלאותי, אותותי ומופתי, אשר לא ראו עיניך, וכהן ונביא כוהרים אל ארץ, נעבור בכל שערי אפרים ויתר שבטי ישראל; נזרע דברי רוח, ונקצור רוב תבואות מן הגרן ונאגור המלאה מן היקב. את ידי עם הארץ נאסור בחבלי השוא, ואנחנו ננתק מוסרות; נגלה אזני אחרים למוסר, ואנחנו נפריע החק בסתר אהלינו. ואלהים לא יחשוב לנו עון, הלא גם בעל הכרם לא יחשוך את הנוטרים מאכול ענבים כנפשם, ואכר לא יחסום שור בדישו.

ומה תענו אלופי לעצה הזאת? אנכי מאסתי יעוץ עם דבשו, ואבחר דרכי ירושלימה, ברוך עודד הנביא לה' אשר יעצני; שם שמעתי אמרות ה' אמרות טהורות מפי נביאי ה', כי ההרים ימושו, ודבריהם לא ימושו לעד מפי זרע יעקב.

ופשחור והגלעדי שחקו לכל החזון הזה. והגלעדי אמר: הן על פת לחם יפשע גבר, על כן לא אשים לבי על דרכי המוב הוא, ואם זך וישר פעלי, כי כל יגיעי להביא טרף לביתי. כן דבר הגלעדי להשלות את נפש נתן עד הביאו אותו אל מחוז חפצו, ולב נתן בטח בו.

ויהי לפנות ערב ושלשה האנשים האלה הגיעו עד הר נשפה, ויעלו בו על ידיהם ועל רגליהם ויראו מרחוק משאת עשן עולה, והגלעדי אמר: הוחילו פה עד בוש ואראה המלון שם אם נמצא בו להם, בשר ויין, כי רעבים אנחנו. הגלעדי הלך, ופשחור ונתן ישבו לנוח וישיחו בירושלים ובבית מרים ובמהלת המלך. עודם מדברים ונתן נשא עיניו וירא מרחוק, והנה רוכבי סוסים רצים אליהם, ויקם ויאמר: הנה הפוחז בין הרוכבים, הבה אנוסה על נפשי כי רודפים הם אותי, אויה נא לי כי במצודה אני! וארגה ארוני היה להושיעני. בדברו זאת נשא רגליו וירץ אל בין השיחים למלט נפשו בין סבכי היער, ויעקש דרכיו בארחות עקלקלות כצבי נס מפני רודפיו, אז זכר את הלקח טוב אשר נתן לו אלידע הסוכן פעמים, לבלתי הוציא את כל רוחו באזני כסילים ומשמרי הבלי שוא; כי הנקל לו להרים כשופר קולו, להריע אולת אוילים בראש הומיות, ששם ימצא חכמי לב אשר יתנו לדבריו [illegible]

ותנגומות

וה עצומות ויהיו מגן לו, אך מי יריב ריבו במקום אין איש בו ?
על כן השיגוהו כמים בלהות, ולא קמה בו רוח, ויתרוצץ בין השיחים בפיק ברכים, ורודפיו דלקוהו, נתנו עליו בקולם, ונתן נפל שדוה, ונפשו עיפה לדולקיו, אשר אחזו בערפו ויסחבוהו כשה טרף עד מקום רבצם, ששם מדורת אש ועליה קלחת מלאה בשר, וסביבותיה ריקים ופוחזים רובצים במעגל, ויתר המונם נפוץ ונטוש על ההר, מפזזים, מכרכרים ורוקדים כשעירים.
והנה פוחז אחד נגש אל המדורה, הכה בקלחת, ויאמר: כל אשר יעלה המזלג לי הוא! בפיו דבר ובידו מלא, ונתח טוב עלה בכפו; ואחד נגש אליו ויאמר: הוי זולל, אנכי אפיל כתפך מעל שכמך, זרועך מקנה אשבר. ואנכי אשבור מפרקתך מעל גוף, ענהו הראשון, וישא נתחו וילך. על זאת פקח נתן עיניו, ונפשו נבהלה מאד, בראותו כי בעצרת בוגדים והוללים הוא, השומרים לו עברה.
והנה הפוחז אשר התגרה בו ליל אמש במלון נגש אליו ויאמר: הגם פה הנך? עתה ירון חלקי וכוסי תהיה רויה. והנה עדת מרעים הקיפוהו, סביב שתו עליו, כלמו שכורי אפרים, הלומי יין, אליו השגיחו, אליו התבוננו, ונתן פתח שפתיו ואמר: מה לכם עם עמורה, כי יחד עלי תתמלאון, הניחו לי ואלכה לדרכי.
ועדת המרעים לא שתו לבם לדבריו. והנה האחד אומר לרעהו: הוי יתף! הן עשרת מצאת הון לך, כי מי שם נעלים על רגליך? חי וירך בית אל, ענהו בעל הנעלים, לא בעמל ידי כי אם בערמת לבי עשיתי לי אלה. שמעו ואספרה, איך תמצא יד אחד מאתנו לעשות נעלים לרגליו: אנכי עברתי בדרך והנה אביון תמים דרך רוכב על חמורו, הפצרתי בו להרכיבני עליו, כי עיף אנכי; הפתי ירד מעל חמורו ויושיבני עליו, והנה בעל כרמים מבקש לקנות או לשכור כורמים לו. הנני מוכר לך את עבדי זה, עניתיו, יען כי עבר עליו רוח שגעון לאמר, כי כל אשר לי לו הוא; ולולא רוח העועים הזה, כי עתה לא מכרתיו באלף כסף.
אני אסיר ממנו רוח העועים, ענה בעל הכרמים, ואם לא יצלח לך, הלא יצלח לעבוד עבודתי. הבה לי נעליך

הערשים

החדשים אשר ברגליך וקְחהו לך, עניתי, כי קצרה נפשי בעמלו. ובעל החמור צעק צעקה גדולה ומרה בהחזק בו בעל הכרם, ושומע לא היה לו, כי מכרתיו בעבור נעלים, וגם המחִרו נשאר לי.

לא יבָצר ממך כל מזמה, ענהו רעהו. עודנו מדבר והנה שני אנשים מרעים נגשים ואומרים, הנה האיש אשר אנחנו מבקשים! ובדברם זאת שלחו אצבע על נתן ויאמרו: הנה האיש אשר היה בין רוצחי אחינו, אשר יצאו מן הגלעד ללכת אל עיר נוב, להביא שמה את חפצי-בה אשר היתה לפנים אשת זכרי גבור אפרים. תפשו את האיש הזה, כי אחד הוא מן חבר המרצחים, ודמי הנקיים עליו נטוש; הן הגדנו את דברינו אל הגלעדי, וגם הוא מאמין לדברינו, באמרו: כי קנאתו לציון ושנאתו את חבר כהנינו העירוהו לעשות את המעשה הרע, לכן תפשוהו.

ואימת מות נפלה על נתן בראותו כי בעדת עריצים הוא, המבקשים את נפשו לספותה בשומם עליו עון פלילים, חטא משפט מות. אז זכר את דברי אלידע, כי פותה תמית קנאה, ויבחר עמם לשון חלקות ודברי תחנונים, ויאמר: אחי אל נא תרעו, כי נקי אני, ובשמים עדי. — בשמים עדיך, ענו האנשים ואנחנו עדים על הארץ, כי נהפך אתה בלשונך, ואיד נכון לצלעך, הן עשוק אתה בדם נפשות, ואם תחנן קולך, איש לא יאמין לך, הלא בנוב ישבת ימים אחדים בבית חפצי-בה.

עודנו מדבר והנה הגלעדי בא, ונתן התחנן על נפשו ויאמר: חוסה נא אדוני והשביתה שאון קמי השואפים לבלעני חנם. איכה אחוס עליך, ענהו הגלעדי, ועדים קמו עליך לענות בך, כי גם ידך היתה בשלשה בני חיל אשר יצאו מן הגלעד ללכת אל עיר נוב, ושמה לא באו, כי קרובתך חפצי-בה הקימה עליהם רוצחים בדרך, ואתה אחד מהם, ואזני הלא שמעו את התרגזך על חבר כהני בית אל, בפיך תדבר ובידך תמלא את דבריך. ועתה תן תודה ואל תכחד ממני מאומה, פן אכחידך; הגידה מי ומי האנשים אשר שכרה חפצי

הפצי-בה אל שלשת הנערים, ראה כי בירו אתה לשבם או לחסר.

בשטים עדי! קרא נתן, כי חף אני מפשע, ועדי שקר אשר יענו בי חמס, מתאנים הם לי, לתת למו פתחון פה להתעולל בי. — ראו נא כלב שב אל קיאו, ענה האחד ואולם גע אל עצמו ואל בשרו, אם לא יקיא כל דבר בליעל יצוק בו, הפשיטוהו את בגדיו והפשיטו את עורו מעליו בשבטים לנו, או אז תצילו מפי דבר אמת.

והגלעדי קרץ בעיניו למלא את הדברים האלה, ויקומו שני בני בליעל ויפשיטו את נתן את בגדיו ויפילוהו ארצה ויעורר עליו האחד שוט באכזריות חמת, ויזעק הנענה מכאב לב: הוי, רצח בעצמותי! והשכורים לעגו למסת נקי ויאמרו: הן ינהק כפרא ממכת שוט אחד, כי יבין סירותיו, אך דושו את בשרו בקוצי המדבר, מלאו בשכות עורו, חתו גחלים על נוו ושימו בו א תות, הן בשרו לא נהוש, והוא יגיד כל דברי לאט עמו.

וערת העריצים הוסיפו הכותו בשבטים נוראים עד שפך דם עליו, וקולו לא נשמע עוד. ויקימהו הגלעדי ויאמר: זאת לך מדושתי ובן גרני, וזאת לך תורת הקנאות מקנא לציון. אך לא יכול נתן לעמוד, כי כרע נפל ארצה באין אונים, עיניו השכו ולשונו לחכו דבקה.

עוד הגלעדי הוגה מה לעשות בנרכה הזה, והנה עמרי בא. עמרי הסתתר במקום ההוא, ועל פיו יסרו את נתן בשוטים ובעקרבים. ויגש אל הגלעדי כלא יודע מכל הנעשה ויאמר: מה קול ההמון הזה? קול ענות נפש אנכי שומע! הזאת לכם עולי בית אל? ומה הנפש הנענה אשר עיני רואות? הוי שכורים! מה עשיתם? הגידו ואל תכחדו ממני מאומה, כי בנפשכם הוא.

והגלעדי כנרעש ונפחד מגערת עמרי ויאמר: אתה ארוני הצדיק ואני ורעי הרשעים. אמנם זה האיש נתן יליד שמרון צורר לבית אל, ועדים קמים עליו לענות בו, כי היה בעוכרי נפשות נקיים, הלא הם צדקיהו בן הכושי, ואחד מחבר כהני

בית

בית אל אשר יצאו מן הגלעד, ויאבדו דרך בלכתם אל עיר נוב, ויאיצו בי גואלי דמם להציל מפי נתן דבר אמת, ואנכי הפצרתי בו להגיד לי כל דבר הרצח, והוא כחש וַיִשבע לשקר להכזיב דברי העונים בו; אז קרבו כתנור לבם, כי היין הדליקם והמתם בערה בם עד להשחית, על כן יסרוהו בשבטים. אך כתוש אותו במכתש, וכאשר לא תוציא מים מצור החלמיש, כן לא תוציא מפיו דבר.

אודך ה' כי בדרך אמת נחיתני ותביאני הלום לעת צרה! ענה עמרי בפה חנף בנשאו כפיו לה', ויפן אל חבר המרעים כמתעבר ויאמר: הוי שכורים ארורים! הזאת לכם עולי בית אל, לשתות יין לשכרון וליסר נקי וצדיק בשבט רשע, ופרח כרוש משפט? אך חמסכם על קדקדכם ירד! ואתם נקיי כפים, עשו מעשה צדקה, שימו את אחיכם הנגוע והמעונה בעגלה, תחתיו יוצע בגד רך, ובשמיכה תכסוהו, ואנכי אביאהו אל המנוחה, ורופא גלעד יבוא אליו יום יום לחבוש פצעיו חנם, והזדים אשר שלחו בעולתה ידיהם ישאו עונם.

זאת דבר, ונתן נאנק מעצמת מכאוביו, ויעודדהו עמרי ויאמר; התאושש נא נתן ידידי, כי מאת ה' היתה נסבה, ויכאיבוך שכורים, ואני אחבוש פצעיך והם ישאו עונם, ועיניך תראינה בם.

אויה לי כי נגזרתי! נאנק העשוק ורצון המשפט, יסר יסרני יה למשפט, כי הלכתי בדרך חטאים, וישלח בי ה' משלחת מלאכי רעים, הכוני ידי זרים עריצים מוסר אכזרי על לא חמס בכפי, ומורטים בלעו בשרי ועורי, קדחו אש קוצים בעצמותי ולא שמו לי רחמים, הכוני פצעוני וחיי לשאול הגיעו.

אל תירא ידידי, כי לא תמות לשחת, ענהו עמרי, אנכי אחבוש אשר הכאיבו מוגיך הזדים הארורים, ואנכי אסיר יינם מעליהם, והשקיתים לענה ורוש, וטרותי פעולתם אל חיקם.

זאת דבר ויצו עליו שני אנשים לשאתו בעגלה ולנהלה לאט, ובאזני הגלעדי דבר לאמר: אל ארמון זכרי הביאהו, שם ימצא תנינה וחסד, וגלה סודו לרעומה. ואשר אחזה לי גם

זאת

את אליפלט אמצא שם, כי אל רעומה אהובתו יכונן צעדיו, אחרי ברחו מפני מרים. ואתה ופשחור היו נכונים לאשר אצוה אתכם.

יא

מה ההמון הזה בבצרה בארץ ארום! בנשף בערב יום ינהרו המונים המונים אל יער, ששם מצבות לאלילי ארום, וצון המביא זועה, ועקן—עקת לב, שמה, השם שמות בארץ, ענה, דמותו כאיש ציד, הוא ענה אשר מצא את הימים במדבר ברעותו את החמורים לצבעון אביו, בין סבכי היער ההוא מנורות תלויות, זעיר שם, זעיר שם, להאיר אפלתו, אין עוף מעופף ואין רוח נושבת שם, ועם תועי לבב המתהוללים באימים וזחלים כנחשים באין אומר ודברים בין השיחים, ויראה ורעד יבוא בם מקול מר צורח, הנשמע לרגעים כקול אנקת חלל מפחיד עצמות וגרם, וכעבור מספר רגעים ודממת מות שבה.

בנתיבות אימה אלה הובילו אדומים עלם מכלל יופי, על עפעפיו צלמות ושניו כמתלהטים, הובילוהו ויביאוהו אל מקום התופת, והמון אנשים ונשים-כתרוהו הקיפוהו כעורבים טשים אל חלל, גברים לטשו לו עיניהם, ועלמות הביטו נדו לו, שרקו אף הניעו ראשן על יפיו אשר יחשך, כי עוד מעט יעלוהו כליל על במת אליליהם, ונהפך עליו הודו למשחית. ומה נבהלה נפש העלם, בהביטו אל הבמה האדומה מדמי ארם ואל המון העם אשר ישיתו עיניהם עליו! עודנו עומד משמים, והנה הכמר חמוץ בגדים מבצרה בא, לבושו אדום וציץ אדום על מצחו, מפילי אימתה ופחד על כל רואיו. ויפן אל כל הנצבים עליו ויאמר: ראה אראה כי נכמרו רחמיכם על בן יהודה זה, כי תחום עינכם על הוד יפיו; ואולם זכרו נא את אשר עשה אמציהו מלך יהודה לאבותינו, אשר הכה עשרת אלפים איש אדום על גיא מלח, ועשרת אלפים איש שבו בני חילו וישליכום מעל ראש סלע, וכלם נבקעו, ועצמיהם נפוצו, ואת אלהי שעיר הביא אמציה ירושלימה, לפניהם השתחוה ולהם קטר;

ולאלהים

תלאלהים האלה, אשר נקדשו לאמציהו מלך יהודה, להם נסרי׳
את בני ציון ויושיעונו.

ואחד אלופי אדום אמר אל הכמר: הרף לו עשרה ימים והקדישהו ליום מועד, כי זבח אז לאלהינו בבצרה וטבח גדול בארץ אדום. ואחרי האלוף הזה ענו יחד כל הנצבים שם: הקדישוהו ליום חגנו, חג האביב, ואז יעלה העלם הזה כליל על מזבח אלהי אדום, אשר נקדשו גם לאמציהו מלך יהודה!

הדבר יצא מפי בני שעיר, והאלוף אמר: שימו משמר על העלם הזה, והיה לנו למשמרת עד יום חגנו. ואנשי חיל אחוזי חרב כתרו את העלם הלקוח למות ויוליכוהו אל המשמר, וגברים ונשים הלכו אחריהם; והעלם הולך בפיק ברכים אחרי שמעו את משפטו החרוץ, ועל פניו אימה חשכה; ויהי בהגיעם אל מעון יושבי חשך, ואנשי החיל הסגירוהו אל שר בית הסוהר, אשר פתח לו דלתי נחושה ויהדפהו אל בור שאון ואת הדלתים סגר אחריו בבריחי ברזל. והעלם מגשש באפלה, ורגליו כשלו בגוית אדם. ויחרד העלם וילפת, ויתן בקולו קול פחדים: ענני אלהי ציון! והנה קול אדם עונה: אל תחרד ואל תחת, כי לא על שחל ופתן תדרוך פה, כי אם על גוית אח לצרה, בן ציון כמוך. ועתה הגידה נא לי אחי או בני מה שמך. ראה נא, בני אקראך, כי קולך כקול עול ימים למשמע אזני. הגידה נא לי שמך ושם בית אביך בציון, פתח נא בני פיך ויאירו דבריך אמש, שואה ומשואה, ותיתי באור תראה.

והעלם ענה ואמר: הגם בבטן שאול אשמע קול אדם, באימה חשכה אמצא אח לצרה? הן שמי אליפלט, ושם אבותי מה אגיד לך, והם בני בלי שם? מבין השוכים התרוממתי לשבת בבית מרים בת שמיר אשר נטעה אותי שורק בהיכליה, ותתן לי מהלכים בין נערי שרי המדינות, ואתהדר ביניהם באמץ לבי ובגבורתי, ותארי הנחמד נתנני לחן בעיני כל רואי, ועלמות אהבוני. ויהי ביום קרב בהצות בני שעיר את יהודה, ואצא למלחמה, ומעשיהו בן המלך נפל ביד בני אדום, ואנכי קנאתי לבן מלכי, ואמחץ מתני שוביו, אשר הריעו עליו ואמלט אותו מידם; ויציגוני השרים לפני המלך

אשר האיר פניו אלי ויט לי חסד, וישימני ריע ועמית למעשיהו
בנו אשר משכני חסד, ואהי נושא כליו, וארכב על סוסי
לימינו בצאתו שער אלי קרת, ויחד עמו ישבתי במרכבת
כבודו, בעברו דרך רחובות ירושלים; ראוני רבים ויאשרוני
ובנות ציון נשקפו בעד חלונים, אלי השגיחו אלי התבוננו,
יחד נדברו בי באהבה ובקנאה.

ומעשיהו בן המלך אחז אהב את קציעה בת אלקנה
משנה המלך, ובלכתו לבקר בהיכלה, אנכי הייתי גלוה לו,
ובראות אותי העדינה, לא שתה עוד לבה לבן המלך, כי אם
לי, נערו נושא כליו, ותלבבני בעיניה. על זאת פקח בן
המלך עיניו, צמתתהו קנאתו, ועלי סמכה המתו. הלא מודעת
מלחמת מלכי הברית לכל בני יהודה: רצין מלך ארם ופקח
בן רמליהו נוסדו יחד על יהודה ומלכו; בעת ההיא שמר לי
בן המלך עברתו, ובעת קנאתו שמני אל מול פני המלחמה,
ליום עברות הובילני. וה׳, אשר ישחק לגאות גאים, לא
נתן למוט רגלי, ויפלטני מריבי עם, ובן המלך ואלקנה משנה
המלך ועזריקם נגיד הבית נפלו בחרב זכרי גבור אפרים, ואנכי
הצלתי נפש קציעה מחרפת צר, ומוסרות אהבתנו הזקו.
וישלחני המלך עם המלאכים אשר שלח אל מלך אשור להסיתו
בקמיו, בארם ובאפרים; וגם בארם עשיתי חיל, כי עם
עצומים חלקתי שלל, ובנכסים רבים שבתי ירושלימה,
ותשמח מרים לקראתי, ותגל קציעה העליזה בגאותי ובאהבתי,
ותתן תקוה בלבי לראות עמה חיים; ותקותי היתה לי מפח
נפש, והסד מרים — חטאת.

מרים! ענה השני באנחה, הלא היא העדינה והנדיבה
אשר עברתי באש קנאתי. בן אלוף ביהודה אני ושמי שובביה,
ואת עיני נשאתי לפנים אל מרים היפה; ובשמעי כי נתנה
דוריה לעוזיאל והבער כאש קנאתי, וצרת נפשי נודעה לשמיר
אבי מרים, וישיאני לעשות נקמה בעוזיאל איש תרמנו, אך
לא יכלתי לעשות עמו רעה כל ימי יותם. ויהי כשבת אחז
המלך על כסאו, ואנכי קמתי כעד שקר עונה הסם בעוזיאל,
כי ברך אלהים ומלך. ויבקשו השרים את עוזיאל להמיתו

ולא

ולא מצאוהו עוד, ועל מרים העדינה סמכה חמתו. הלבי ודי בעת ההיא בראותי צרות נפשה אשר מידי היו לה, וה' יסתני למשפט ויסגירני ביד בני שעיר. מזעם לשוני לי זאת, הה! חתום בצרור פשעי, ועוד לא נרצה עוני. ומה פשעך וחטאתך אתה?

לא פשעי וחטאתי הדפוני אל בור שאון, ענה אליפלט, כי תם הייתי, ויגל ה' את עיני לראות רשעה הבוערת כאש במסתרים, ותצלח כאש חמתי, ותוליכני שולל. טרפתי נפשי באפי, ויסערני שער קטב מציון קריה נאמנה אשר חנפה תחת יושביה. יצאתי ממנה כיוצא מתוך המהפכה, ומאומה לא נשאתי, זולתי עצבי ותגזי, שיחי וכעשי, ובהמת רוחי ירדתי אל המלחמה, לא למצוא כבוד בגבורתי כפעם בפעם, כי אם למצוא המות כקרוב וגואל לי; אך המחכים למות לא ימצאוהו, כי העמידני אלהים ויסגירני ביד בני שעיר, אשר הכירוני, כאשר יכירו הרועים את הכפיר אשר השחית את עדריהם, והם תרצו משפטם פה אחד לכבות את גחלתי אשר בערה במחנותיהם: זה אמר לסעף ידי ורגלי במערצה, וזה אמר לרדת אותי במגרה ובחרוצות הברזל, אך מרביתם תרצו משפטי באש.

כלה ונחרצה שמעתי כי אחריתי להכרית, ואתחנן למשופטי ואין שומע. קראתי אל השמים מעל, שתם תפלתי, הבטתי אל השמים, והנה הם כנחשת קלל על ראשי, לארץ והנה היא כמוקד תחת רגלי. אפי יריח אש, וגם בהגיגי תבער אש, ותבחר מחנק נפשי, והרב—יחידתי, כי איש מלחמה אני. אך אין שלטון ביום המות לאמר: נבחר לי למות בחרב מהיות מאכלת אש, הה! לאש זרה הוקדת על במתי אלילי ארום! כי הובילוני שובי אל מקום התופת, ועיני השבו מראות את המראות הנוראים, מראות פסיליהם אשר להם יביאו זבחי אדם. כמעט העלוני כליל, אך אחד אלופי ארום אמר אל הבומר: הרף לנער עשרה ימים והקדישהו ליום מועד. עתה ידע אני את יום החרון, יומי האחרון. קו ברזל עתה ביני ובין החיים, וכפשע ביני ובין המות. לא לי השמש הירח והכוכבים, לא לי הארץ וכל צבאה, תועפות הריה ועצי ערניה, לא אראה

עוד

עוד את קציעה ביתיה ואת ציון בתפארתה, ולא אביט עוד אדם עם יושבי חדל, כמוץ יעכרו עשרה ימים והוציאוני מבור שאון, והעלוני כליל על מזבח אלהי ארום, נפשי גחלים תלהט, והרוח יורה את אפרי אל כל עבר, ושמחו בני שעיר ועלצו בנות הערלים, ושתו ושכרו, ורקדו לקול עוגב; מי יתן ונצבה קציעה על עולתי, ונסכה עלי נסך דמעתה! עולת כליל אני! בהגיגי זאת נתקו זמותי, קפאו דמי עורקי ובשרי סמר מפחד, כל מורשי לבי כזבובי מות ישאון בקרבי, ומות ואבדון הם כל שעפי ותזיונותי, ומי נחני עד ארום?

איה אלהי עושי, אלהי ישועות המאזרני חיל, אל אלהים ה׳ חילי! אליך אקרא ואשוע עד אשר תשתפך עלי נפשי, אולי תקשיב ותשמע מהיכלך קולי.

זאת דבר אליפלט וימרר בבכי, ובהתעטף עליו נפשו התעלף. ושובביה חרד עליו חרדה גדולה ויעירהו ויעוררהו, כי נכמרו רחמיו אל העלם הזה ובצרתו לו צר.

אך ירום קול בוכים מפני קול רנה וישועה הנשמע בציון.

יב

חצות לילה היה, ובת ציון העדינה הנהלאה עודנה הומיה ליוצרה מרחוק, אשר הלביש אותה קדרות, שם ערפל חתולתה, ותאבל ימים רבים, כימי מלך אחד, כל ימי ממלכת אחז, וקול אלהים לעיר דוד יקרא לאמר: אל תשתוחחי בתולת בת ציון, כי צניף מלוכה תהיי תמיד בכף אלהיך,ושכנתי בתוכך; הנני מצמיח קרן לבן דוד עבדי ביום מחר, וגדול יהיה כבודו עד אפסי ארץ.

ליל גאולה היה הלילה ההוא ליהודה ולירושלים, כי אחז מת, ובמותו ספו הפרעות, תמו התלאות, נגולה אבן מעמסה אשר כבדה על העם ההולכים בחושך כל ימי ממלכתו, וכבוד לא עשו לו במותו, כי לקברות הנבל הם, ולא ספדו עליו: הוי ארון והוי הודו! וכמעט שב לאדמתו, וכל עצב נסתר, נסו יגון ואנחה מציון, וששון ושמחה באו בשעריה השוממין, ויקו העם לשלות השקט ולשלום אין קץ, וירתעו שמים אשר היו

ברזל על ראשם, ותגל הארץ אשר רותה מדם חלליהם, וירושלים אשר כשלה עד כה, הרימה עתה ראש, ויאתיו אליה ראשי עם לראות מלך חדש ביפיו בהנתן הנזר על ראשו, ועיר אלהים מלאה תשואות, שרים, שועים ואצילים משוטטים ברכב, בצבים ובכרכרות ברחובות ציון, וקול צופיה נשמע ברננה לאמר:

זרח בחשך לישרים אור,
שלות השקט יראו ימינו.
אלהים יופיע על הר המור
אז אחור יסוגו קמינו.

מי פה? קרא אחד השומרים אשר לפני חצר אלקנה אל שני רוכבי אתונות. מגרי בית יהושבע הגבירה אנחנו, ענה קול אחד. ובדברו כן ירד מעל אתונו, ויורד מעל השניה נערה מתכסה במעטפה, ויאמר אליה: הלילה אשר רננה בו ליל ששון וגיל הוא גם לקציעה גברתך. השמיעי נא אבישג, את קולך ונפתחו לפניך השערים הסגורים, ואנכי אלך ואבקש לי בעיר מקום ללון. רק העירי חטלה בלב קציעה על דניאל, למען תפיל היא תחנתה לפני המלך לתת כפר נפשו ככל אשר שתו אויביו עליו, וגם על לב מרים תדברי להחיש פדות לעדה אחותה, כי אליה תלויות עיניה; ודעי לך כי בואת תבואתך טובה, ומה נעים יהיה גורלך בבואך אל בית אישך מלאה ברכה. ראשית דבר, חקרי ודרשי על דבר אליפלט.

לך אתה אדוני למנוחתך, ענתה אבישג, אל נא תזכירני, כי את כל נפשי יודעת, מי יתן ידעתי ואמצא את אליפלט, כי עתה אשא ברכה מאת רעומה. אך לך נא עמרי אדוני מזה, ואנכי ארפק דלתי השער.

עמרי חלף הלך לו, ויכונן צעדיו אל בית כרמי טירעו. אבישג דפקה דלתי השער, ותקרא בקול: פתחו לי שערים, פתחו לאבישג! וקולה נשמע אל השוער, וימהר ויפתח שערי החצר, ויאמר: האת שמעה אני, הקולך זה אבישג, האח! אלכה ואגידה אל בן משק בית אלקנה, כי אבישג ידידות נפשו באה.

זאת דבר השוער, וימהר וילך, וישב עם בן משק הבית

ושמו קמואל. ויצמח קמואל לקראת אבישג, ויאמר: השלום לך אבישג אהובתי? השלום ליהושבע גברתנו? לא גברתי היא עוד, ענתה אבישג, כי שלחה אותי חפשי, וגברת אני לנפשי. וגם לנפשי, ענה קמואל, כי כל אשר לו יתן איש בעד נפשו, ואת נפשו ישא לאהובתו, לכן גברת את לנפשי. אכן, ענתה אבישג, גברת אהיה לך ומוצא שפתי תשמור; לכן ראשית דברי לך: מהרה והגידה לקציעה גברתך, כי שבה אני מן הגלעד. מצותך עלי חזקה הפעם הזאת, ענה קמואל, דעי לך אבישג, כי קציעה גברתי בוכיה לאליפלט דודה, כי הלך מכנה, ועקבותיו לא נודעו. הנשמע כזאת? בת משנה המלך בוכיה לבן חשוכים כמוני! לא כן את, כי גם שטוח לא תשמחי לי בראותך פני; הן גברתי בוכיה סופקת כפיה ומתיפחת, לא תסוך ולא תמשח ראשית שמנים כאשר הסכינה, תעורר תאניה ואניה על אלוף נעוריה, כי הלך מכנה, ואם אנכי אספה היום, התרדנה עלי עיניך דמעה?

עד אן תמלל אלה? ענתה אבישג, הלא גברת שמתני לך, לכן מהר עשה, כאשר צויתיך. וקמואל מהר להגיד דברו אל אחת השפחות, ויוחל עד בוש, ותשב השפחה ותאמר אל קמואל: תבוא אבישג אל גברתנו, הנה היא בחדר משכיתה. ויצא קמואל אל אבישג ויגד לה את דברי קציעה. ותמהר אבישג ותבא אל קציעה, והנה פניה המרמרו מבכי, והיא לבושה רקמה שחורה, וכראותה את אבישג שאלה: השלום לאמי? השלום לשולמית אחותי בת אבי, אשר ארבה אבנה ולא ידעתיה? ומתי אראה פני שתיהן? הה! גלמודה אנכי בציון, באין אב, באין אם, בלי אחות רכה וענוגה, הה! שעו ממני כל מחמדי נפשי!

ואבישג אמרה לה: שלום לאמך הגבירה, ונפשה נכספה גם כלתה לראות את בתה העדינה; שלום גם לשולמית אחותך היפה, הפורחת כשושנה בלבנון; אך אוי לנפשות נענות, לנפש דניאל ולנפש ערה העצורות בכלא והצפויות לחרב, אם לא יחישו למו פדות.

על עדה נגמרו חתני, ענתה קציעה, ומרים הלא תפצה

לתת פדיון נפשה, רק ישלחוה כ:ביה עד ידיה; ולמה אגוד לדניאל היונה הפותה ונמהר הלב, אשר ברשת שולח ברגליו? ובכל זאת, מהר אחרי המשח המלך אלכה אל אחד שרי המלוכה, אל שבנא הסוכן אשר על הבית, והעירותי את רוחו להחיש לדניאל פדות, כי הוא ירש מקום עזריקם אביו, וקויתי כי לא ישיב פני ריקם. ועתה עזבי אותי לנפשי, ומהר תבואי אלי להגיד את כל אשר אשאלך.

אבישג יצאה מאת פני קציעה ולא ערבה את לבה לחקרה על אדות אליפלט.

ועמרי סר אל המלון אשר בני אפרים שוכנים בו בעלותם ירושלימה, ויפנו לו חדר אשר בן אפרים ישן שם. ובהעלותו נר נגש אל האיש הישן על מטתו; ומה נבהל ונחפז עמרי בראותו כי האיש הזה הוא זכרי! ויעירהו ויעוררהו משנתו. וייקץ זכרי ויסר מעפעפיו תנומה, וירא והנה עמרי נצב עליו, ויאמר: האח! ראתה עיני גבר עמיתי. האח! ענה זכרי גם הוא בנפלו על צואריו, השלום לך זכרי אלופי ומיודעי? השלום לקטורה אשתך? ההצלחתם את דרככם? המצאה ידכם שונאיכם? הן פי פערתי ואשאפה לשמוע דבריך. אך מה לך נרדם ועומד על רגליך? הלא ישנת מאחרית ימי אחז עד ראשית ימי חזקיהו.

אכן, ענהו זכרי ברוח תרדמה, אכן תרדמת אלהים נפלה עלי, וכמעט ישנתי המות ולא ראיתי בהמר ארץ יהודה. האמנם בני ציון יגילו במלכם החדש בחזקיהו? הן שמעתי עליו לאמר: דורש משפט הוא ומהיר צדק, הוא יאשר עמו.

כן יתאמרו בני ציון, ענה עמרי, וכן יתהללו בו ויאמרו בצלו נחיה, כי בצל שדי יתלונן, וה׳ בחילו, והוא ישים גבולם שלום; ועל בני אפרים יפטירו בשפה ויאמרו: אפרים רועה רוח, וכות ידעתו; ומי ימלל כל דברי גאונם? ואולם אנחנו טרם נראה אחריתם גם הם! הלא עד כה ראינו ארצם כארץ נשיה, כי בניה נשו טובה מצרות רבות ורעות אשר התנגשו באו עליהם, כי זכרי הרג במשמניהם, ושרידיהם הפכו ביום קרב, עליהם שממו עמים רבים ויאמרו: נפלה נפלה ירושלים.

אך תושך ישופנה, ולא תשוב לראות טוב, ומה ענו מלאכי גוי? כי ציון שדה תחרש ולא תהיה לה תקומה אחרי מפלתה. התקום יהודה ותתעודד פעם אחת בקום עליה מלך חדש? התחלף כח בן לילה כבוא חליפתה? היוחל ארץ ביום אחד? אכן תמר עתה ארץ יהודה, ושוא תהיה תמורתה; על כן אמרתי: אל תשמחי יהודה, כי גם חזקיהו מלכך לא יקומם ארץ הריסותך.

עמרי ידידי! ענה זמרי, התמודד ארץ מדן ועד באר שבע? אנכי עברתי נהל מצרים, שתיתי מי שיחור, רבות ראיתי במוף תצורות שמעתי בתחפנחס, דברתי עם שרי צוען, למדתי תורת כהניהם וחכמת חרטומיהם, וידע אני חוות הכל, לכן אל נא הבל תפצה פיך לדבר באזני על גוים וממלכות. אשאלך נא והודיעני את מעשי צדקיהו בן שמיר ועמיהוד הנקוב דניאל, ההצליחו מעשיהם? העוד שמיר חי? הלקחה רעומה כפר לנפש ערה? הן כסף דרוש עתה לחפצה לשום מחשך לפניה לאור.

רבות שאלתיך ורבות שאלתני ותשובותינו נשארו מעל, ענהו עמרי בהביטו אליו במנוד ראש, נטעי נעמנים נטענו לנו בהר הגלעד, ביום הביאי את קטורה אליך, דרשתיך שלומה, ולא עניתני; היהיה שלומה כשלום הנפשות אשר דרשת? השלום לקטורה אשת חיקך? השבה עמך יחד? פתח נא פיך והגידה לי את שלום קטורה.

השלום לרעומה בתה? שאל זמרי גם הוא, ומה שלום הנער הנקוב דניאל ושלום צדקיהו עושה דברה? השמיעני עמרי דבר אם חפץ אתה לשמוע כפלים מפי. אך קומה נא קחני ונהלני אל בית היין, כי אשר אחזה לי אני, שנינו מרי נפש, וטוב יין לנו. צדקת בדבריך זמרי אלופי ומיודעי, ענה עמרי בהחזיקו בידו, קומה ונלכה אל בית היין אשר למיודעי לכרמי, הצופה לבצוע בצע אחרי בצעי מעשי פה; נלכה אליו, אשאלהו ויודיעני דבר.

וזמרי קם ויצא עם עמרי ללכת אל בית היין. החשך כסה ארץ, אך אור זרוע לכל הכתוב לחיים בירושלים, וקול צהלה

ורנה

ורנה נשמע בכל בתי משוש בקריה ועליזה ; וכאשר יטו הצללים לעומת האור מעברו השני, כן היו אז שני אנשי אפרים אלה לעומת בני ציון. ובלכתם ברחובות אמר עמרי אל זמרי באנחה ובדממה וקול לאמר : כאשר יבעיר איש אש לבשל בה נזיד, והאש הגדילה לעשות ותבער בבתים ותאכל סביב, כן בחרנו את האהבה לשחק לפנינו, לעורר לב גבר ואשה לבצע מעשינו, אך אהה! כי האהבה הפרה חק, עברה גבול, השמידה שרש וענף. בשפלה מצאנוה, בלב אבישג, אשר אהבה את צדקיהו, והוא לא השיב אהבה אל חיקה, כי אהב את שולמית; ושולמית הנחשבה לבית החברוני הלא בת אלקנה היא, כאשר נגלה לנו מפי אבישג; שולמית גם היא לא השיבה אהבה אל חיק צדקיהו, ולא פנתה אליו, באהבתה את עמיהוד, אשר אמר לבגוד באהבת שולמית ולשחוק לה, כי התאמר לאהבה את רעומה, והיא שחקה לאהבתו בלבה, באהבה את העלם הגבור אשר ראתה במלחמה, ובכל זאת גלתה לו סוד בבטחה באהבתו אותה, ותשלח את צדקיהו ואת הנער הכושי וגלעדי אחד מחבר כהנינו לפגוע בחפצי-בה, ושלשתם יחד אבדו מתוך הקהל. ואבישג גלתה לנו שתים: כי עמיהוד רמנו, וכי אמנם דניאל הוא בן עזריקם נגיד הבית, גם הגידה לנו, כי אליפלט עלם גבור ממבחר גבורי יהודה היה אמון אצל מרים, ובמות שמיר אביה תאמר להנחילו כל חילה ואוצרותיה, והוא העלם אשר תשגה רעומה באהבתו. גם אנכי ראיתיו, ופיו הגיד לי, כי אוהב הוא את רעומה אהבה עזה כמות, וכי בחלקות ישית למרים להביא חילה אל רעומה ידידות נפשו, למען הקרבהו כמו נגיד. ואותו תאהב קציעה בת אלקנה. אך אליפלט גם הוא אבד, ועקבותיו לא נודעו ; ואנכי באתי היום לפנות ערב עם אבישג, הוריתיה לחקור את קציעה על דבר אליפלט. ראה נא זמרי כי כסירים סבוכים דברינו ! ודניאל התהלך אתנו ככפיר בין עדרי צאן, ואנשי שלומינו התגוללו ויתנפלו על נתן הקרוב לחפצי-בה, הרבו פצעיו חנם, והוא נקי, כי דניאל הכית רוצחים בשלשת הרעים, בנטותו הסר לחפצי-בה, אשר העירה אהבתו בלב

צִלמית, אך עצור עתה דניאל בכלא עם רעומה. ועתה הגידה נא לי את שלום קטורה.

היא נגזרה מיד זכרי העריץ במצרים, ענה זמרי בהאוּץ דום, אך לא אגיד לך דבר בטרם תכלה לספר לי כל דבריך אשר נגעו עד נפשי. הנה בית כרמי! ענה עמרי.

והנה קול מתרונן מיין בסוד עליזים נשמע לאמר:

ציון תהיה משוש, ועיר שמרון תרושש.

היא תוביל שי למורא, וליהודה תהיה אורה.

אך אורה ושמחה נראה מעתה, קראו השותים. שתה בוקיה בטוב יינך, כי טובים שיריך. יחי הזקיהו! קרא בוקיה וישת כוסו. ועמרי וזמרי באו אל בית היין ששם כל שלחנות מלאו אשישי ענבים. וכראות כרמי את עמרי לקחהו אל סתר חדרו, וזמרי הולך אחריו. ויאמר כרמי אל עמרי: באין פשחור בציון אין אתי יודע עד מה, מדוע הסוכן, אליפלט ומגדיאל האדומי חמקו עברו יחד וכל חזון נסתם עתה? הן שמעו אזני דברים מאחרי, כי יד אליפלט היתה בסוכן בקנאה חמת גבר, כי ראה און בו, וכי שלחה מרים את מגדיאל לרדוף אחרי אליפלט, אשר ברח מפניה, ועקבות שניהם לא נודעו. אך לא עת חקור דבר הוא, כאשר עיניך תראינה המון קריה לפני יום תרועת מלך; יעבור שאון, אז נחפשה דרכינו ונחקורה. אך מי זה רעך היושב אתך?

אנוש כערכי אלופי ומיודעי, ענה עמרי. לכן, ענה כרמי, לכן שבו פה, ואנכי אשלח לכם יין ושכר. זאת דבר כרמי ויצא. ועמרי אמר: צר לי מאד על אליפלט ועל רעומה! אשר אחזה לי, אליפלט עוד איננו, כי אכלתהו אש קנאה.

זאת דבר עמרי, ומשרת בית כרמי הביא יין ויצא. וקול מצהלות שכורים נשמע מבית כרמי, קול הלומי יין אשר יריעו וירקדו לקול תוף, כנור, חליל ועוגב להרוש אזנים. וקול אחד מהם נשמע, קול מרקד ברעש פעמיו וקורא לאמריו: „לשאול תהיה, יודה תאניה, נסה אנחה, ותהי הרוחה. הן כוסי

רויה

רויה, יהרו נשתיה. שתו עמי חי חי, שתו ושכרו עד בלי די".

ועדת השכורים ענו יחד בקול גדול: ישתו, יסבאו וישכרו כל הפצי היום, כל הכתובים לחיים בירושלים, והיה כזה לנו יום מחר גדול הרבה יותר מאד. מחר! ענה ראש השכורים, מחר כל אפיקי יהודה ילכו יין, והתהוללו רעינו בחוצות, ויתרוננו על מרומי ציון ועל כל מקראיה, ולא יפנו אבות אל בנים.

וזמרי שתה כוסו ויאנח, ויאמר אל עמרי: הן המה שותים מטוב לב, ואנכי — על מר נפשי, הה! שמרון עתה כמכוס נוסס, וירושלים כאבן חן מתנוססת על אדמת יהודה, כי אחז מלכה מת; עתה באה הליפתה, ותופע עליה נהרה. הן כבודה חדש עמה, אף תתחדש כנשר נעוריה, ואפרים הה! כבגד אכלו עש, הן שריו בהשכה יתהלכו ורגליהם מתנגפות על הרי נשף בעלטה ובמעוף צוקה, כי הושע בן אלה מלכה נתפש ביד מלך אשור. הכמי שחור תצמח לנו רוחה? הן מצרים לנו מבטח בוגד, ארורה אדמת חם וארור יאורה, פרעה לנו כתנין הרובץ בתוך יאוריו, ואשור כנמר על דרך אשור. ירושלים כגברת עדינה מחתה דמעה מעל פניה, ועיניה צופיות בהבקע שחר על אפלתה, כי יצא אדירה ממנה, דרך כוכב מיהודה, חזקיהו ישב על כסא דוד, וארצו תפרה ישע.

זמרי! קרא עמרי, נלאיתי כלכל את כל דבריך טרם אדע מה היה לקטורה. אך אשובה נא לדבר על דבר צדקיהו, אשר התעורר על חפצי-בה, ויהי בין מלאכי מות אשר שלחה בה רעומה, לנקום ממנה נקמת קטורה אמה. אך חפצי-בה נמלטה וצדקיהו וחבריו אבדו מתוך הקהל, ומיד מי נגזרו אם לא מיד דניאל אשר קצף לו על צדקיהו, וירחם על חפצי-בה? כן הוא על דעתי ועל דעת אביטל הבוכיה לידיד לבה, לצדקיהו כי איננו.

הדניאל פעל ועשה כל זאת! ענה זמרי בתמהון, הדוא עכר אנשי שלומנו; אכן איום ונורא הוא! וגם בן מות הוא, ענה עמרי, יען כי בגד ברעומה בשבתה לבטח עמו, כי לא נשמרה

מכנע

ממנו ותגל לו כל כוד, המעט ממנו כי לא נאמנה רוחו עמה ויסכל עצתה, וישכל מאדם אנשי מעשיה. לכן יעצתי לשומו במשמר, הנה הוא עתה ביד רעומה לשבט או לחסד, והעצה היעוצה להביא גם את שולמית שמה ולהשליכה ההרמונה, וכפר רב תשית רעומה על עדה בת שמיר, על דניאל בן עוריקם ועל שולמית בת אלקנה. התפאר עלי, אנכי עשיתי את הבריה הזאת ואוכליה יאשמו. ראה נא זמרי אלופי, איך טחו עינינו מראות את המסכה הנוראה הנסוכה על דניאל, אשר טפל לנו שקר באין מבין; אך בידינו עתותיו, ואנחנו נשיב עליו אופן, הוא עשה בסתר, ואנחנו נעשה נגד השמש. ועתה אחרי הגידי לך את כל זאת, הלא תספר לי על דברת קטורה אשר נתתי בחיקך, הן היא היתה לנו לרוח עצה, ובלעדה אנהגו כאובדי עצות, האמנם מצאה קבר במצרים?

וזמרי ענה בעקת לב ובמרי שיחו, ויאמר: למצער ישבתי עם קטורה, ראינו חיים ונברך אותך שבע ביום, כי רוחק היא קבצנו. יחדו ירדנו מצרימה, שם הפצתי קירבת כהני מוף, וגם הם קרבוני ויגידו לי תעלומות חכמה, שם נפקחו עיני לראות את אשר לא ראיתי, ולבי הבין דעת אשר לא ידעתי; אכן מצרים ראשית הגוים, ואני אמרתי אחכמה, או אשובה אל ארצי ואל מולדתי, אכהן פאר, ולשמי ינהרו קרובים ורחוקים, והנה שטן נצב לי בדרך: זכרי אביר הלב ראה את קטורה במצרים, וימשכנה בעבותות אהבה, והיא הביטה אליו בשאט נפש, ותשפוך עליו בוז וקלון, ויחר בה אף זכרי, וירגל בה אל שרי מוף לאמר: הנה אשה נצורת לב, חבוגדת בעמה ובארצה, באה הלום מארץ ישראל במלאכות מלכי אשור לרגל את ארץ מצרים. וכמעט שמעו זאת השרים, וישלחו שוטרים בלילה אל משכני, ויקחוה מבין זרועותי, וישליכות היאורה אל התנינים. וגם אותי שמו במשמר, ויחקרוני וידרשוני, ואנכי הגדתי למו דרכי, שמתי נגד פניהם גם צדקת קטורה אשתי, וגם כהני מוף ענו בי צדקתי, וישלחוני חפשי, ומתנות נתנו לי לכפר פני על המיתם את אשתי בלי פשע. ואנכי עזבתי את ארץ מצרים במפח נפש,

סרתי

סרתי ירושלימה לבקש אויב ומתנקם לזכרי מגואלי דם משנה המלך ועזריקם נגיד הבית; ומה שמח לבי בשמעי כי דניאל גואל דם עזריקם אביו עתה בידינו. אך מרוב שיחי וכעסי שכחתי להגיד לך, כי כאשר שפכה קטורה על זכרי בוז, ענה הוא ואמר לה: הלא בתך ההללה בידי, והיא תשתה כוס חמתי, ועשיתי לה את אשר זמותי לפנים לעשות לך, והמתיה בצמא, כי תנואות מצא על קטורה, וישם לה עלילות דברים לאמר: כי בשבתה עמו מעלה בו מעל, ותשא עיניה אל עבדו הכושי, על כן קצף לו על רעוטה בתה ועל נתניה אחיה, ובחרות אפו בו עברתו שמורה לכל חבר כהנינו ולהקות נביאינו, על כן מפניו אסתר, כי גם את נפשי יבקש, ועתה עמרי עמיתי, הבה דבר ועצה הלום להכריע את צוררנו ולהשיב נקם לו, נקמת קטורה אשתי אשר אהבתי מאד.

מי יתנני שמיר ושית, ענה עמרי בחרקו שן, הכל אלה עשה זכרי, את קטורה נתן לברות לתניני היאור, על רעוטה יאמר לפקוד חטאת אמה, ומערכות בית אל יהרף? אך נכון בידו יום חשך, עוד מעט יבא יומו, הן אנכי אסית בו אויביו ואת שונאיו אסכסך, ועתה נצא מזה לשוב אל מעונתנו, שם נחשוב מחשבות ונדע איך נכריעהו.

וזמרי קם ממקומו, וילך עם עמרי לשוב אל מעונתם.

יג

השחר עלה, ומעיר האלהים יציצו המונים המונים, אלה ברכב ואלה בצבים ובכרכרות יעברו רחובות ציון, וההמון היה אז בירושלים כהמון הרב אשר היה בשוב דוד ירושלימה אחרי מות אבשלום בנו, דוד ברח מפני אבשלום בנו, ואיש יהודה ברח מפני זה׳ כל ימי אחז, וישובו עתה להחזיק במעוזו ולצאת בעקבות חזקיהו מלכם ידיד אלהים, כי הוא ינהם מישור.

בעת ההיא באה מרים במרכבתה, ותתיצב בחצר אלקנה משנה המלך, ותשאל את נערותיה לשלום גברתן, ותאמר האחת: לשלום מר לה מר, כל הלילה בכתה ותתיפח

ותפרש כפיה, לא ידעתי, הנרדמה היא עתה, אם עודנה נעורה? לכן ענתה מרים, לכן הגידי לגברתך, כי הייתי פה ולא אביתי להעירה, ואצא מזה לבוא אל אחד שרי המלך, כי דברי נחוץ, ועוד מעט אשובה הלום, הנני ממהרת לבוא אל השר, פן לא אמצאהו אחרי כן בביתו, בהתאסף עתה השרים יחד אל חצר המלך.

זאת דברה מרים, ותשב במרכבתה לבוא אל מחוז חפצה, היא יצאה, והנה מרכבה אחרת באה אל החצר, ממנה יצאה אשת נעורים יפת מראה לבושה מחלצות, והיא תרצה אשת ידידיה שר הרכוש אשר למלך, ותבא אל אולם הבית, ותשאל את נערות קציעה: הקמה גברתן, אם עודנה ישנה? אין שנה לעיניה ולעפעפיה תנומה, ענתה הנערה העומדת לשרתה, ועודנה נעורה, הכן היא? ענתה תרצה, ותלך ותבא חדר בחדר אל קציעה, והנה פניה חמרמרו מבכי. השלום לך קציעה רעותי? שאלה אותה בהביטה אל פניה. האמנם בכית? ודמעתך על לחיך ענתה בך, הלא תריעי רעותי ביום תרועת מלך.

וביום תרועת מלך נפשי ירעה לי, ענתה קציעה במרירות אנחה, האמנם תעלוז היום קרת עת ירבו עצבותי, ואולם בך תרצה רעותי אחזה שמחת קריה, כי השכמת היום לבושה מחלצותיך.

אם לא תדעי לך היפה בנשים, כי הקריה עליזה, לא יפלא זאת בעיני, ענתה תרצה, הלא מידך זאת לך יפתי, כי שתולה את בנוה, תשמרי מזוזות פתחיך ולא תצאי אנה ואנה, ואולם השקיפי נא בעד החלון וראי המון חוגג ברחובות קריה הומיה, לא עוד בשפלה תשפל העיר מעצר רעה ויגון, הן עצבון ויגון ספו תמו מן בלהות, כי אלהים נתן בציון תשועה ושלמו ימי אבלה וששון ושמחה ימצא בה, כעת יאמר לירושלים לבשי בגדי תפארתך, לציון—צהלי ורוני כי מלכך יבא לך, ינה גבעתה חוגרת גיל; קומי יפתי, לבשי בגדי תפארתך, בבת משנה המלך, הן אביך מת במלחמה, וכבודו הלא חדש עמך, נלכה נא לחזות מלך ביפיו, כי עוד מעט ירכב על

סוסו

סוסו ושריו ואציליו וכל קדושיו עמו, הם יורידוהו אל גיא גיהון, ושם ימשחוהו למלך על יהודה וירושלים. ומה תרב השמחה, הצהלה והרנה בשובם! כי בחצוצרות וקול שופר יריעו לפני מלך הכבוד, וקדמו שרים אחר נוגנים. מהרי נא קציעה, לבשי עדיך, כי לך נאה להתראות עתה בראש הומיות. גם את תמר בתי הילדה אקח במרכבתי, למען תראינה עיניה את המראה הגדול הזה, אשר לא תראהו עד מתי עוד, כי המלך חזקיהו יאריך ימים על ממשלתו. אך מדוע רעותי תחשי כמני?

תרצה רעותי! ענתה קציעה בבכי, הן שלום בהיכלך, שלוה בארמנותיך, כי ירון חלקך בצל ידידיה אישך הנחמד, על כן תעלוזי; השיבי נא גם לי ששון ישעי, השיבי לי את אליפלט, אז אשמח אלי גיל, כי באשר אליפלט, שם לי ענג, תפארת ושעשועים, ובאשר איננו, אין תפארת לעיני, אין מהמדים לנפשי, ואין הוד והדר לפני. שמעי נא תרצה רעותי היפה בנשים, ואספרה אשר עשה לנפשי: ביום שבות אותי חיל פקח, וידו עלי גורל ויאמרו להתעמר בי, אז אמר לי אליפלט: אשתי היא, וכל הנוגע בה כנוגע בבבת עינו. בן פרה בשלום נפשי, ויקחני וישאני על כפים ויוציאני למרחב, חומה היה עלי וקדש הייתי לו; בשכבי שמר עלי, ולא נתן לעפעפיו תנומה, ויצרני כאישון עינו, הקיצותי — וישיחני וינחמני מעצבי ומרגזי, ומה ערב עלי שיחו! אנכי אליו פי קראתי, הראיתיו אותות אהבתי, והוא עמד לפני כעבד שומר מוצא שפתי; אמיץ לב הוא בגבורתו, אך לא יעוז באהבתו.

קציעה בת נדיבים! ענתה תרצה בתמהון, עד אן תשבחי מולדתך הרמה על גפי מרומי קרת ותנהי אחרי בן חשוכים, כי חלץ ממך? הלא יהושבע אמך תשמח לבקרה הזה. נצא נא לראות עיר הומיה, קריה עליזה, בחוריה לבושי מכלול, ובתולותיה תאוה לעינים, הן אלה משכימי קום הולכי רומה בראש הומיות, כי היום הזה כיום חתונת שמים וארץ; הרק את תהיי נוגה, עת תגלנה בנות יהודה?

שאי נא תרצה אם הבנים שמחה. שאי נא לבתולת בת ציון הנוגה, ענתה קציעה, לו ידעת יגוני הצפון, כי עתה הניעות עלי במו ראשך ותנודי לי, כי יום חתונת שמים וארץ היה לי כיום מר; שאלי את מרים, אולי תגלה לך סוד כמוס ושוממת ושרקת.

הסוד כמוס אתך? שאלה תרצה, הכל היום דבריך יעצבו? לכן אלכה לי לבדי, כי למה שוא אתמהמה פה, בת תפושה ברוב שרעפיך, כלואה בהיכלך ולא תצאי?

עודנה מדברת, והנה מרים באה, ותגש אל קציעה ותפול על צוארה, ותבך ותאמר: עודך בוכיה בתי לאובד ונדח, ואולם לי משנה שברון, ובכל זאת לא אבד נצחי ותוחלתי מה' אשר לא יתן מוט לצדיק. מה החידות האלה אשר אשמע פה? שאלה תרצה המשתוממת, ומה משנה השברון אשר לך מרים הכבודה? הן קציעה אמרה לי, כי סוד צפון אתך, ומה החשך הטמון לצפוניכן כי ארע?

ומרים יצאה אל אולם חבית, ותוציא את נערות קציעה מן הבית ותסגור דלתיו בעדה, ותשב אל חדר קציעה, ותפן אל תרצה ותאמר אליה: הלא נאמנה רוחך עמנו תמיד ולא אכסה ממך דבר, האסתיר אידי היום ממך? לכן הקשיבי רעותי ואגלה לך סוד כמוס עמדי ונצורות לא שערום יושבי קריה. שמעי והשתוממי, כי אליפלט הנחמד אשר היה אמון אצלי, הוא בני ובר בטני אשר ילדתי לעוזיאל אישי, הלא הוא האיש הנקוב אלידע, אשר שמתיו לסוכן על נחלתי, הוא אבי אליפלט בני, אשר ארב שמיר אבי לנפשו, ואנכי צפנתיו בין חשוכים, ויגדל כתפוח בעצי היער, עד שהביאותיו אל ביתי ואל היכלי ואגדלהו וארוממהו, ותרם קרנו בכבוד, כי גאות עשה, מודעת זאת בכל ארץ יהודה, ועיני ראו וישמח לבי בתפארת עזו. המעט ממני ששוני זה, ושמחת עולם צפן לי ה', בהשיבו לי את נדחי באחרית הימים האלה, ומי ימלל עליצות נפשי בראותי את אישי אחרי שנות נדודיו כארז בלבנון בהדרו, ואת בני השורק הנחמד כמטע ה' פורח לימינו, ומסכה נסוכה על שניהם, לשמרם מעיני אויב ומתנקם,

מאיבם

מאויבם עז היושב לכסא, ראיתים נצודים ושמורים בהיכלי, וששוני הגיע אל מרום קצו, כמעט היה עם לבבי לגלות אזני אליפלט בני, מה אני לו, ומי הוא הסוכן על נחלתי, ואישי עצרני מעצה נמהרה, ויאמר לי: אל נא ידידות נפשי, אל נא תבהלי ברוחך, לפקח עיני בננו בלא עת, לאט לו לנער, כי אהבתי מאד את שגיאתו, ואנכי הקשבתי לעצת אישי אשר דברו היה יקר לי כדבר אלהים, ותושיה נרחה משנינו, כי היתה סבה מאת ה׳, למען הפרידנו שנית, החשיתי מטוב, הסכלתי ואשגה הרבה מאד!

כי הנה מגדיאל הארומי הנשבה בידי בני ביום מלחמה, מגדיאל בער באש קנאה, יען אשר הביאותי איש זר על דעתו להיות סוכן על נחלתי, ואותו מאסתי, ויהי שוגג ומשגה את בני, הוליכו שולל להביט און בי ובבחירי, ולמצוא אהבתנו כשערוריה בביתי, כי בעד החור נשקפו ויראונו יושבי יחידים ביתה, וזר לא עבר בתוכנו, ויהי הדרי משכיתי כחדרי מות בעיני בני, הלא חשב אותי כאחת הנבלות ואת אישי כמשחית נפש, אנכי תכנתי את רוחו מאז וארע תמתו, הה! איך תגעל עתה נפשו אותנו אחרי המראה הזה!

ותרצה המשתוממת על כל הדברים האלה ספקה כפיה, ותאמר: שומו שמים על זאת! ומי האמין לשמועה, כי הסוכן הנחמד הוא אישך ואליפלט הוא בנך אשר ילדת לו? אך מה היה להם כי ברחו מציון.

הלא תביני תרצה חמדתי פשר דבר, ענתה מרים, עיני בני ראו כשערוריה בביתי, ולא הוכיח לעוזיאל דרכו על פניו, כי אם הפיל עליו אימתה ופחד על ידי איש אחד אשר בא אל אישי כמזהיר, ויאמר לו: ברח לך מזה, כי שונאיך מתנקשים בנפשך ומגור לך מסביב, ויחרד אישי ויאמר אלי: ראי נא ידידות נפשי כי תקום פעמים צרה, כי נבעו מצפוני, ולא אבה עוד להתמהמה בציון ויחבקני וישק לי ויבך, וילך אל אשר יובילוהו רגליו, וגם אליפלט התחמק ביום ההוא, כן פחדו פחד לא היה פחד, ויצא מביתי כל הדרו.

אל אלהי הרוחות לכל בשר! קראה קציעה, מי תכן את

רוח אליפלט, בבואו לבקר בהיכלי, פניו היו כספר החתום, קרבו—שער קטב, ויבטא בשפתיו דברים אשר אין להם שחר, ואשר בערו ממנו כגחלי רתמים, בדמעה שפך לבבו לפני, ולא גלה אזנו על דבר לאט עמו, לשוא גרעתי שיחה לפניו, להסיר ממנו רוחו הרעה, פעם במהתלות, ופעם באמרים נמרצים אשר אהב אליפלט תמיד לשמוע מפי; ועתה הפעם הזאת היתה לו אמרת פי כחומץ על נתר, ואנכי לענתי למרי שיחו, ולא נתן לי ה׳ לב לדעת שאתו בחיקו כאב אנוש, עתה אבין סירותיו וסערותיו, ועתה תשוח עלי נפשי, כי בבא אלי בן האלוף עם אמו עזבתיו מפניהם, כי אמרתי שוב ישוב אליפלט אל ביתו, ושמה אבוא גם אני ואחרש דברי עמו, אך אנה הלך דודי? הה! אלהים יודע דרכו!

אנכי, ענתה מרים, אנכי חטאתי בנפשי מבלי הגד לו כי בני הוא, הה! הסבותי את לבו אחורנית, אך אחרי התהמקו מציון ואחרי ברח עוזיאל ממני, שלחתי את נתן השטרוני להשיב נדחי, אחרי הודע לי כי רעומה בת זכרי תמשכהו בעבותות אהבה, גם נשאתהו רוחו לפרות את עדה אחותי מידה, אך מנתן נסתם החזון, גם את מגדיאל שלחתי שעירה לבקשו, אמרתי אם השב תשיב את בני אלי, ונתתי לך את אהובתך אשר אליה אתה נושא את נפשך, ואת מי אשלח עוד, ואנה אשלחם להשיב את נדחי? אהה! דלונו, רוששני מאד, כי מחמדי עינינו נסעו ונגלו ממנו.

אל נא תרגזנה עדינות, ענתה תרצה, קוי מרים לה׳, הן דבר המלך נחוץ לשלוח מלאכים בכל שערי אפרים, וביתר שבטי ישראל להשיבם אל ה׳ אלהיהם ואל בן דוד מלכם, ושמע גם אישך שמועה טובה, ושב אליך על כנפי נשרים, וגם את קציעה רעותי הוחילי לו, כי יש תקוה, וראו עיניך בטובת בחירך, ונגלה אליך בכבודו ובהדרו, אף תרום כראם קרנו; ועתה אם תלכי קציעה עמדי, הנה מרכבתי רתומה ונכונה, ואם אין, אלכה ואשובה הביתה לקחת עמדי את תמר ואת תימן ילדי שעשעי לחזות מלך ביפיו.

עודנה מדברת והנה בעד החלון נראה דמות עם רב,

המונים המונים יציצו מעיר, אלה התיצבו בין העמודים ובין השדרות, ואלה עלו לגגות, בנות צעדו עלי שור, ועל הרי גבנונים נראו תמונות מעופפות, אלה ידימו ראשיהם על אלה, וגבוהים מעל גבוהים ישיתו עיניהם לראות המחזה הנראה למו, והנה שרי המלוכה, אדירי עם, רוכבי סוסים ופרדים, והמלך רוכב על סוסו ועובר לפניהם לבוש בלבוש מלכות, ואחריהם כהנים ונביאים, שרי קדש, ואחריהם הכרתי והפלתי, ושרי חיל בעבי גבי מגניהם, ואחריהם אלופי יהודה נכבדי ציון, פנות העם עוברים ברכב ובצבים לרדת אל נחל גיחון לראות בהמשח המלך, ואחריהם החרדים לדבר ה׳ הולכים ברגש לראות המחזה היקר, ולשמוע אמרת ה׳ צרופה מפי כהן ונביא, אשר ישאו מדברותיהם ויגידו את דבר המלוכה, להודיע למלך, כי אלהים בשמים אצל מהודו עליו, והודו והדרו לא יחלל, ויתר המון עם לא יכרת מן העיר, איש ממקומו לא ימוש, כי שוב ישוב המלך אל היכלו וכל קרושיו ושריו עמו.

ותרצה יצאה במרכבתה מהצר אלקנה לקחת את ילדיה עמה אל מקום המועד, ומרים וקציעה נשקפות בעד חלון היכל על ההמון הרב, ונאנחות לרגעים בזכרן את ידידיהן אשר עיניהם לא תראינה את יום המועד הזה.

וחזקיהו וכל כבודו ירדו אל נחל גיחון, והכהן הגדול לבית צדוק לקח את קרן השמן ויצוק על ראש חזקיהו, וימשחהו וישקהו ויאמר: צדק ושלום נשקו! והאל הנאמן אשר חשק בגזע ישי, השומר הברית והחסד לזרע דוד בחירו, הוא תהלתך והוא אלהיך, אשר האמירך להיות לאב ליהודה וליושב ירושלים, ולתתך עליון על כל מלכי שבניך מסביב, כי בהמר ארצם, אתה ידיד ה׳ תשכון לבטח, הנותן תשועה למלכים הוא יושיעך ויאזרך חיל, הנוטה כדוק שמים יטה לך חסד, חסדי דוד אביך הנאמנים, ובשמן המשחה היצוק על ראשך, כן יצוק רוחו על צאצאיך, ונחה עליך רוח ה׳ רוח חכמה ובינה, רוח עצה וגבורה, רוח דעת ויראת ה׳. רדה מלכנו בקרב אויביך כדוד, רדה מים עד ים כשלמה, הן כסאך נכון כאז, לא יתברך כסא חמת, כסא דמשק ושמרון, וה׳ יכין את

המשרת

המשרה בידך ויסעדה בחסד ובצדקה, ודה בשם ה׳. מגדיל ישועות מלכו ועושה חסד למשיחו לדוד ולזרעו עד עולם.

וישעיהו בן אמוץ מלא רוח ה׳ נגש אל המלך ויאמר:

מי זה הדור בלבושו, הוד והדר לפניו, וכבוד ה׳ עליו זורח? הלא אתה הוא מלכי בקדש, אתה חזקיהו ידיד אלהים הט אזנך ושמע אמרתי: לא בגאון גדולה ויקר אשר יכתירוך, לא באלה נראה הדר כבוד מלכותך; שא עיניך וראה רבבות עם אשר ישימו לך כבוד, הבט נא עמך כלם, הבאים לחסות בשבט מישור שבט מלכותך, כי עיניהם תראינה כבוד אלהים הזורח עליך, וכהדר גאון ה׳ הנראה מקצה השמים עד קצם, כן יראה הדרך על עמך מקצהו ועד קצהו; אז לא יעוז אנוש ולא יזיד זד יהיר, כי אתה לרוח משפט ליושבים על המשפט, האמת מאירת עינים תהיה נר לרגלך, ואמונה — אזור חלציך, ולא לפניך עוד חנף יבוא להצדיק רשע ולהרשיע דם נקי, כי אתה תרמוס כפיר ותנין, וברעתם תצמיתם, להכרית מעיר אלהים כל פועלי און, ולכונן צדיק.

והמלך חזקיהו אחרי המשחו נשא כפיו לה׳, ויען ויאמר:

ברוך ה׳ אשר ערך נר לדוד אבי, ובשמן קדשו שמן ששון משחני. המגביהי לשבת כונן נא כסאי בחסד ובצדקה, זכרה נא אלהי חסדי דוד אבי הנאמנים, ותן לי שלות שלמה בנו וחכמתו לשפוט את עמך באמת ובאמונה; הן אמונתי בקהל קדושים ועיני בנאמני ארץ, הם יהיו שרי ואדירי כל חפצי בם, ושרים חנפי לב לא לפני יתיצבו, לא יחצו ימיהם עמי, חרשים לבקרים כלבוש אחליפם ויחלפו, ולא יכירם מקומם, וישרי לב יגילו בשמחה, והם יהיו אנשי עצתי. אמנם עיני בשר לי, לא אראה קרב איש ולב עמוק, אך אתה אלהי קדושי תשלח אורך ואמתך וינחוני מישור, והייתי לכבוד לבית דוד אבי, אלה נדרי לאביר יעקב, ועל זאת אשא ידי אל דביר קדשו.

והשרים ונכבדי העם אשר שמעו את נדבות פי המלך ענו קול גדול: יחי המלך חזקיהו! ה׳ עליו יחיה! וישעיהו נביא ה׳, נשא מדברותיו ברוח קדשו, ויען ויאמר:

הן

ה׳ לצדק ימלך מלך! שמעו זאת קרובים והאזינו רחוקים, כי נתן לנו ה׳ מורה לצדקה, אור זרוע הוא לצדיק, ובאור פני מלכנו חיים, הביטו איש יהודה ויושב ירושלים, הנה נגד ה׳ משיחו, כי אמרת ה׳ צרפתהו, ושפט בצדק דלים, אף ידכא עושק, והעביר גלולים מארצו ושקוצים. מעיר ה׳ ומהיכלו, והיתה יהודה לקדשו, ציון לאביר יעקב, ופני עמה ינהרו, בה׳ מבטחנו, וכהר ציון לעולם לא נמוט, ואמרו יושבי קצוות הגדיל ה׳ לעשות עם אלה, הגדיל ישועות מלכו, לכו חזו מפעלות ה׳, הביטו לראותו ממושלי יהודה, כי באהבת ה׳ אותם יאזרם חיל, ובשנאתו יפתח אזור מתניהם, ברצונו ירום קרנם ובחרונו יבהלם, למען ידעו ויבינו היושבים לכסא דוד, כי בתתו עוז למלכו ימלא ידו לנהל עדר ה׳ הנתן לו, ובפתחו מתניהם יגלה למוסר אזנם, כי בכחם ובעצם ידם סלפו דרכם ומריעתם נפוצה, שבט מישור היה בידם כשבט עברה, והילם לא היה לאדון כל הארץ, ויסר ה׳ גם הוא שבטם ומשענתם; והמלמד לאדם דעת ילמד רוזנים לקח ודעת אלהים, כי מבשרם יחזו אלוה, והשאת והשבר למו לקח מוסר. מודעת זאת בכל הארץ, כי עד היום הזה כשלה ירושלים ומיהודה גלה כבוד, מחוץ שכלה קנאת אפרים וארם, ומבית—קשר בוגדים, ונהי לזועה מפני חרון אף ה׳. לו קם דוד, כי עתה ספק כפיו ויקרא: הזאת לך יהודה, גור אריה שבט נחלתי, איך נשתה גבורתך, כי נשית את אלהיך, ותכרעי ברך לפני שכניך, אשר הכריעו ידי. לו קם שלמה, כי עתה הניעו ראש על מקדשו, אשר בנה בידי רבבות עם, ויפתחהו לעמים רחוקים, לו ראהו סגור ומסוגר כל ימי אחז, כי עתה צעק: מי אמר לאור עולם ולא יזרח? מי שת חשך על קרית משושי, ויצא מבת ציון כל הדרה? כי שכח אחז אל מחוללו, השם נוהו, חלל משכן שמו, כל הרע בקדש, ויכעיסהו בבמותיו, ויקניאהו בפסליו, וה׳ השיב עליו אונו, פסר בשבט עברת פשעו, הרים עליו ימין צריו, וזרים עריצים עליו התמלאו; ועיניכם הלא ראו את מכות ארצנו ואת תחלואיה, כי שמו נחלת צבי לשמה, סלוה כמו ערמים,

פלאו

מלאו כרשם מערגיה, ותבשת אכלה יגיע אבותינו מנעורינו ועד עתה. אסא מלך יהודה שלח אוצרות בית ה׳ ובית המלך אל בן הדד מלך ארם, ואחז שלח אוצרות, הוביל שי למורא אל תגלת פלאסר מלך אשור, וישכרהו על אפרים וארם, וארצנו היתה שמיר ושית. אך דור תהפוכות הלך ודור צדיק הנה זה בא. אתה אלהי יעקב הראית את עמך קשה, כי הקשו ערפם, וילמדו מדרך אפרים וארם, ותמלא ארצו מקדם, וילמדו אותם אלופים לראשנו; אך עין בעין נראה, כי רוח ה׳ עוד תנהנו, אכן אל שגיא כח, ואנחנו נשגיא פעלו, כי קצץ עבות רשעים, השיב גמול על גאים, הנה ראש ארם דמשק מוסר מעיר, עוד מעט ונשארו עוללות מאפרים ונשאר יהודה לאלהינו, ומלך בציון מ של צדיק זה, וישב באהל דוד דורש משפט ומהיר צדק, ורעה בגאון ה׳ אלהיו, והשבית מלחמות מגבולותינו. לכו מלאכי שלום והגידו באפרים ובמנשה, כי מלך אלהים בציון, ויקרא לשבטי ישראל: שובו דרשוני ה׳ קרא, ומי לא יאמר הנני? ומי מלל לך יושבת ציון, כי כל זאת עד מהרה תצמח, כי בטרם גמל קציר צמחה קרן דוד וישועות נעשו ארץ, אכן עוד רבה העזובה בקרב ארצנו, עוד יקוננו בה האשרים והחמנים, וירושלים לא מטהרה, אך עוד מעט וחרשים גם ישנים יציצו מעיר אלהים, ומלכנו בידו הרוממה יגדור פרצותיה והריסותיה יקומם, צהלי ורוני יושבת ציון, רוני בגאון ה׳ אלהיך ונשמע מהיכלו קולך, והקשיבו ממלכות, והאזינו כל מרחקי ארץ, וידעו כי ה׳ שוכן בציון.

וחזקיהו נשא שנית כפיו לה׳, ויען באזני השרים והעם ויאמר: אתה אלהי קדושי פועל ישועות בקרב הארץ, רבות פעלת לחוסים בך, צוה ישועות יעקב, ויאמן נא דברך אשר דברת בחזון להסידך, ובאו האותות והמופתים, ונקדש שמך בתוך עמי, עירי ונחלתי, אתה יועץ פלא! הפלא נא חסדיך לחסיד הפלית לך, להשבית אויב ומתנקם, ולהשקיט לנו מימי רעה ומריב לשונות. הן גערת זדים ארורים, דעכו כאש קוצים, ועולתה קפצה פיה, הם שאפו הלילה, ואנחנו נשאף צל שדי, כי עוד תשיב לנו ה׳ ששון ישעך, וסלחת לעמך

אשר תצאו לך, וטהרת את הבית אשר נקרא שמך עליו, ושכנת בתוכו, ונדרי אשלם נגדה נא לכל עמי, כי על עמי ארים נסי, אשרקה לזרע יעקב ואקבצם אל מקום משכן כבודך, לעשות את הפסח בירושלים, עשה נא עמדי אות לטובה, כי מעוז ישועות משיחך אתה.

תכלות חזקיהו את תפלתו, והשרים והעם קראו בקול גדול, יהי ארונינו המלך חזקיהו ותתנשא מלכותו! והמלך קם לעלות מנחל גיחון, ויעלו אחריו השרים והעם, ויתקעו בשופרות, ויריעו בחצוצרות, וינגנו מנגנים, בכנורות ובמצלתים; ראש הכהנים לבית צדוק עובר לפני הכהנים והלוים, וישעיהו בן אמוץ—לפני בני הנביאים, ושרי המלוכה ושרי החיל, ואחריהם גבורי יהודה ופנות העם, ויעבור מלכם בהדר גאונו ברחובות קריה לבוא אל חצרותיו, ובתורי יהודה ועלמות תופפות הריעו וירננו במקהלות במרומי ציון, וקול הקריה הומה בכל מקראיה ובראשי הומיות, שם קדמו שרים אחר נתנים וישירו לאמר:

אל כביר מושיע
על מלכנו הופיע
קול שופר הריע
ושמו לצריו הודיע.
צא לישע עמך
לישע פני משיחך.
יראו משנאיו וחלו
וכעשן יהדו כלו.
כי מלכנו כלהב.
ידעו אנשי הרמך
ובקש יבער רהב,
בצאתו לישע עמך.

והמקהלה ענתה:

צא לישע עמך

לישע פני משיחך.

והשרים הוסיפו וישירו לאמר:

רומה אלהים הרימת
למשואות פעמיך
דברך לו הקימה
והאירה משמיך.
צא לישע עמך
לישע פני משיחך.

והעם ענו במקהלות בהמון תפים ומצלתים, קולות אדירים והזקים ותרועה גדולה ותבקע הארץ לקולם, כמעט שעברה כל הכבודה ברחובות עד רחוב שערי המלך, והנה שרים ונוגנים אחרים פצחו רנה לאמר:

מלך ביפיו תחזינה עינינו.
הדרו יראה על בנינו.
תרב גדולתו.
על ישראל גאותו.
מגננו ראה אלהים. והבט פני משיחך.

המלך בא אל היכלו ושרי המלוכה אחריו, ובתולות ציון פצחו רנה למלך ולאמו אביה, ותעננה לאמר:

שישי הגבירה בנשים אביה
עלזי אם המלך גפן פוריה
ישמח הר ציון תגלנה בנות יהודה

יד

האביב פרש מעטה תפארתו על הרר הלבנון, על רום ארזיו ועל תועפות הריו, ומחום צח עלי אור נצמת השלג, נמס הקרח הנורא הנטוי כנזר על ראשם, נמסו ויהיו לפלגים נוזלים להשקות ארזי אל הרמים והנשאים, כל בעלי כנף

הנודעים

היורעים מועדם שבו מאיים רחוקים אל קנם, ההסידה, מצאה על ברושים ביתה, וסים ועגור המו ויצפצפו; עת הזמיר הגיעה ובלבנון ירונן וירועע.

השחר הופיע ושולמית השכימה אל צורי היעלים, ששם ערכה לה׳ בבקר בבקר, שם שפכה שיחה גם עתה לפני ה׳ ביום הראשון לחג המצות, יום מקרא קודש. והנה מינקתה באה ותאמר: מה לך שולמית בתי כי תבכי ביום חג לה׳? כי שבת משוש חגי, ענתה שולמית, אמנם קויתי לשמחה ביום הזה, ויבא רגז. מנוח לא אבי עוד, הנה אשתו וצפניה אחי עלו הגלעדה אל יהושבע אשר אמרה להיות לי כאם רחמניה, ולא כן תתראה לפני בשלחה אלי את זקן ביתה להביאני אליה, למען הפרידני מרניאל בחירי, אשר אמר לבוא הלום למועד חדש האביב ולקחת אותי אל ירושלים קרית משושי, ואיהו?

ויהושבע תמשכני אליה בחבלי השוא. ואת מי אועץ, ומי יגיד לי דרכי? לו היה אלידע פה, כי עתה שאלתי את פיו לדעת מה לי לעשות. הטרם תדעי כי דניאל הוא אישון עיני ומשוש דרכי, ואליו אשא נפשי? כהלל בן שחר ראיתיו ראשונה במקום הזה לאור שחר, ומן היום ההוא רק בו אהגה, ובידו עתותי, ושכולה וגלמודה אני בלתו.

כן את לו, ענתה מינקתה, אך מי יודע, אולי לא כן הוא עמך, ומי לידך יתקע, כי אין לבבו פונה מעמך?

למה תדברי תפל? ענתה שולמית, הראית מימיך בר לבב ורוח נדיבה כמוהו? הן נפשו ברה כעצם השמים לטהר, ובה חסיה נפשי, אזכרהו ואהמיה; כי לפני הפרדו ממני שאלתיו מתי אראה פניך משוש גילי? והוא אחז ביד ימיני ויקרא לי! אילתי, אילת אהבים! ויחנן קולו ויאמר: אל תפחדי ואל תרהי יונתי, כי לוית חן תהיי לי, אתי מלבנון יפתי, אתי מלבנון תבואי, ממעונות אריות מהררי נמרים בנף רננים תהיי לי, משחקת לפני על גפי מרומי קרת במרום ציון. כדברים האלה דבר אלי, ומה נמלצו אמריו! מרשפי עיניו נמוגה אז נפשי, מן העת ההיא אוחילה לראותו, לו כן

שנית נגלה אלי לפתע פתאום . ובבקר בבקר אשכימה אל צורי היעלים בנפש צמאה לו כארץ עיפה . הימים קלו מני רץ, חלפו ברחו למו עם אנחותי; יחלתי למועד חדש האביב, ועת הזמיר הגיע , הן קול התור נשמע מצפצף אל יונתו , והאיל תערוג אל אילתו, ומתי ישרוק לי דניאל? האמנם שכח כי יונתו הומיה ואילתו תערוג אליו? הן זה האיש נתן, אשר סר אתמול אל ביתנו , בא מציון , ואנכי לא אבין הליכותיו ומדברותיו, כי מבקש הוא את אלידע, אשר למצער היה סוכן על נחלת מרים , ואת אליפלט אשר גדלתהו הכבודה כבן , ושניהם נדדו יחד ולא נודע מקומו אים ; הלא דבר הוא ! ואשר אחזה לי אני, זאת היתה נסבה מאת יהושבע למען הרחק את אליפלט מאת קציעה אחותי, היעודה לדניאל מטעם המלך. ומה נבקה עתה רוח דניאל בקרבו בבואו בין המצרים! כי אם יעשה רצון מלכו בקחתו את אחותי, ונקעה נפשי ממנו, ואם יחזיק באהבתי, ונסבה ממנו נחלת עזריקם אביו , והמלך יבקש את נפש המרה את פיו . אל אלהי אבותי ! הבה נא דבר ועצה לדניאל בחירי והושיעו ממצוקותיו, כי אובד עצות הוא ומר נפש . מי יתנני עתה בירושלים , כי עתה התנפלתי לרגלי המלך ואתחנן לו לבלתי הפרד ממני אלוף נעורי , כי בת אלקנה הלא גם אני , ומדוע ימנעני מדניאל אשר בחר בי? הן אגודתנו היא רצון אלהים היוצר יחד לבותינו , והוא ישמרהו מעצה נמהרה .

בכל החזיון הזה דברה שולמית , וקירות לבבה הומה לה . ומינקתה אמרה לה : למה תעירי שחר למען תעירי אהבתך? שובי נא אתי הביתה, שיתי לבך לרקחות ולטבחות המכינות מעדנים לצהרים,ושכחי עמל ועצבון אשר עתה נבראו; שימי בה׳ מבטחך והוא הטוב בעיניו יעשה. לכן קומי בתי ולכי מזה .

ושולמית הלכה בלי חמדה מן המקום הזה, המזכיר לה ידידות ומחמדים , ותשב עם מינקתה הביתה , וחזיון חדש נראה כברת ארץ הרחק מן המקום ההוא : עמרי הציב מרחוק תבר כהנים ארגים לנוה מנות, ושם גם אבישג הבאה מציון

בפלאבות

במלאכות קציעה אשר שלחה אותה להביא את שולמית ירושלימה, ורעומה שלחה את עמרי להביאה אליה, באשר דרושה היא להפק מזמותיה, וביד אבישג צרור מחלצות, רקמה יקרה עם עדי עדיים צרורים בשק עור ושלוחים מאת קציעה אל שולמית אחותה, ועמרי אמר אל אבישג לאמר: עוד הפעם אזכירך כי צדקיהו משאת נפשך עודנו חי, אך טמן בארץ חבלך, בבור כלא צפון, ושולמית תהיה כפר נפשו: הלא עיניך הרואות, כי חבר כהנים רבים עמדי, ויש לאל ידינו לקחת אותה ביד חזקה, אך לריק יהיה עמלי אם אביאנה מדכאה כחלל מבכי תמרורים וזעקת שבר. לכן השכילי פיך ומשכת אותה ירושלימה בעבותות אהבה,וצדקיהו יהיה פרי מועצותיך, את תפדי אותו מיד זכרי השומר לו עברה בגלל שמיר אביו, הן חטאת שמיר לא נעלמה ממני, אף קצף זכרי ועברתו כי קשתה על פרי בטנו ידעתי, ובידך להציל את צדקיהו בחירך מעברתו, בהביאך לו תמורתו, את שולמית ביפיה ובהדרה, ואם עגמה נפשך לה, דעי לך, כי תקות צדקיהו האבדת.

השקט ארוני, ענתה אבישג, ואל יפול לבך על שולמית היפה-פיה, היא משבה את צדקיהו בחירי בקסם עפעפיה, ואנכי אמשכנה בקסם שפתי, וכלולה בהדרה אביאנה אל ארמון זכרי.

זאת דברה ותשא את צרור חפציה בידה ותכונן צעדיה אל נאות מנוח ותבא שמה, וכראות אותה שולמית באת בסף ביתה, נבהלה נחפזה ותאמר: מאין תבואי ביום מקרא קדש, ומי הביאך הלום.

ראשית דברי, ענתה אבישג, הביאני נא אל חדר משכיתך, ושם אשמיעך את דברי. ושולמית אחזה בידה ובשמחת לב הביאה אותה בחדר הדרה, ותסגר דלתיה בעדה ותאמר: עתה דברי נא דבריך, הן נערה טובה את ואך טוב תבשרי; וראשית דבר הודיעני, מאין תבואי.

מציון אני באה, ענתה אבישג, ושלוחה אני אליך במלאכות קציעה אחותך העדינה, אשר לשמך ולזכרך תאות נפשה.

נפשה. ושולמית שמעה את ראשית דבריה והיא עומדת כתמר מקשה ומבטת מספר רגעים אל פני אבישג, ואחרי כן פתחה פיה ותאמר: תני נא לי אבישג אות אמת, כי אחותי חושבת עלי טוב.

זה לך האות, ענתה אבישג בהניפה את צרור חפציה תנופה, אות היא כי יעודה את לדניאל מטעם המלך החדש, הן קציעה אחותך עשתה זאת, רק הסתירי את דברי מגורי ביתך, ואל ידע איש פה, כי קם מלך חדש על יהודה, פן תהיה זאת לך למכשול על דרכך, כי באהבה נצחת תקרא לך אחותך ירושלימה, למרות רצון יהושבע אמה, אשר יעדה אותה לדניאל, ואותך—לאליפלט, ועל פי עצתה התחמק אליפלט בחירה, עד אשר יקחך דניאל אחר כבוד ויושיבך על נחלת עוריקם אביו; ראי נא עדינה, כל אנחתך השבתי, וביום השביעי מקרא קדש עיניך תראינה ציון, תראינה שם את דניאל בחירך נכון לקראתך להשיב לך אהבת כלולותיך, ועיני קציעה אחותך תראינה ושש לבה. המבשרת טוב ושלום אני לך.

מי תכן עתה את רוחי! ענתה שולמית, ומה פחד ורחב לבבי, ויאמנו נא דבריך אלה, וכאשר תרום קרני תשישי גם את אתי משוש, ושקדתי להטיב עמך, ומה אוסיף דבר אליך. ואנכי נפעמתי משמחת עולם אשר נתת בלבי, הן מסלות ציון בלבבי זה כמה, ואני אמרתי לעלות ירושלימה בבכי ובתחנונים, ועתה דרכי יהיו דרכי נועם, ולבי נכון כי לא תאונה אלי רעה, הנה באו הלום אנשים במלאכות יהושבע למשכני אליה, כי היא אחרת יעצה ולא רוחי, אך מסלות ציון בלבבי, ואל דניאל משוש גילי ואל אחותי חמדתי אעופה כיונה.

ובדברה זאת הוציאה מן הצרור, אשר שלחה לה קציעה, מחלצות רקמה, משבצות זהב, נזמים צמידים וטבעות, ותאמר: מה נעמת לי אחותי קציעה יפתי, הן אבי ואמי עזבוני, ושלומים נתן לי ה׳ את דניאל ואת קציעה. אך טוב ה׳ לנפש תדרשנו.

לבשי נא עדינה בגדי תפארתך, אמרה אבישג, ושולמית

שמעת

שמעה לדבריה ותלבש שמלותיה, ותעד עדיה ותאמר: לו חיתה עתה אמי, כי עתה שמחה לראות כי פני שולמית בתה ינהרו! אך לא עת עתה להתהדר בבגדי תפארת מאין מחמדי נפשי נגד פני, האח! הנה קרוב היום שקויתי, יום שמחת גילי!

ובדברה זאת החליפה שמלותיה, ותאמר אל אבישג: הכתירי כל דבריך וגנבתי את לב האנשים הבאים לקרא לי במלאכות יהושבע, וישבתי פה עוד יומים, וביום השלישי בטרם בקר נתחמק מפה, וה' ינחני מישור ויביאני אל ציון הר קדשו, שם אשלם לו נדרי נגדה נא לכל מחמדי נפשי, ושפתי רננות יהללהו פי, ואני ודניאל בחירי וקציעה אחותי נתהלך ברחבה על מרומי ציון. האח בדברי זאת פג לבי מרוב ששוני, כמעט דכאני יגוני, והנה חליפות לי, אכן טוב ה'.

ושולמית הביאה את אבישג הביתה, ופניה צהלו משמחת לבה, ואבישג לא הגידה לה את דבר בואה, ושולמית גנבה את לב מלאכי יהושבע באמרה למו כי נכונה היא ללכת אתם ביום השלישי, ראשית כזב היא לה מיום היותה, וכאשר יסרוה כליותיה על חטאתה אמרה אל אבישג, הלא על כל פשעים תכסה אהבה, וה' הטוב יסלח לי.

כן עבר היום הראשון מקרא קודש, וממחרת היום ההוא הכינה לבה לדרך ציון, ואבישג מצאה את עמרי ותגד לו את כל ודברי שולמית, והוא הכין עגלת צב לשאת אותה ואת שלמית.

ויהי בעת הצהרים ממחרת החג, והכל היה נכון בחדר שולמית, שמלותיה צרורות בשק עור, והפציה היקרים שומים בארגז. היום בוער כתנור, וחמתו הבקיע אל בין הארזים, אין ענן למסך ואין רוח צח נושבת, עיפה כל נפש לחום הבוער, בהמות שדי ערגו על אפיקי מים, פראים שאפו רוח, ועשבות הרים התעלפו מחורב בציון. ושולמית ירדה לרחוץ אל מעין גנים, מים קרים ונוזלים משלג לבנון, ואילת אהבים אשר הסבינה עמה ירדה אחריה אל הברכה. לרגעים נשמע

קול חליל. ואחריו קול עונה מרחוק כקול שריקות היעלים בלול בשאון זרמת הפלגים. שולמית עלתה מן הרחצה ותלבש שמלתה צמר צחר, הנה פניה מלאים לשד עלומים וחיים, לחיה כתפוחי זהב במשכיות כסף, ושפתותיה כחוט השני, שערת ראשה נפלגה לשתי פלגות על קדקדיה, ריח אפה כריח לבנון ותארה כשושנת יער, אשר לא שזפתה עין רואה ולא נשבת מטהרה מנשמת פי אדם, הנה היא באה אל הגן ותשב בסתר סכו על ערש רעננה, ותרן שיר ציון אשר למד אותה דניאל, ותשר עיר עז לנו ירושלים קרית מועדנו, והנה קולה התפוצץ ביער.

ואבישג נגשה אליה ותאמר: מה נעמת יעלת חן ומה ערב קולך, הנך אתה כאילת אהבים בערוגת שושנים, וכפסל עשוי מלבנת ספיר מעולף אודם פטדה וברקת, או אדמך לשמש בהלו מסתר חפתו, כי כן את ברה כחמה בסתר סכתך, מי יתן וראה עתה דניאל פניך, אך יעברו עוד ימים אחדים ועין בעין יראך ונשקך מנשיקות פיהו, ואמר, כי אין כמוך בבנות ציון.

ואין כמוהו בכל בחורי יהודה, ענשה שולמית. הנכונים לנו סוסים כעבים קלים? הלא תדעי אבישג את נפשי, כי חפצי לעוף אליו על כנפי נשרים, ומה יארכו לי הרגעים עד בוא היום השביעי לחג!

ועל כן באתי אליך למהר ולהחיש היום ההוא, ענתה אבישג, הן הקרה ה' לפנינו בני אפרים באים ברכב, בצבים ובסוסים מחמת רבה, ללכת ירושלימה לשם ה', אנכי בקשתי מאתם לקחת גם אותנו, והאנשים נאותים להובילנו ירושלימה, היום הם חונים כברת ארץ הרחק ממשכנותינו, ומחר כעלות השחר יסעו מזה, הנכונה את למועד אשר אמרו?

נכונה אני כשחר נכון מוצאו, ענתה השולמית, והלילה הזה יהיה לי שמורים, לא אתן שנה לעיני ולעפעפי תנומה, לכן אלכה לי עתה לישן.

זאת דברה שולמית ותלך ותבוא הביתה, שם שאלוה האנשים אשר באו לקרא לה: ההלוך תלכי הגלעדה ביום

מחר

מהר ? ושולמית מצאה תואנה לאחר מועד לכתה יום תמים, וללכת אתם הגלעדה ביום השלישי, גם נתן אמר ללכת אתם שמה ולעשות עוד דרכו לדמשק, לבקש שם את אליפלט ואת אלידע, אולי ימצא אחד מהם, או ישמע מאומה ונודע לו עקבותיהם, ושם ישב עד בוא אליו המלאכים אשר שלחה מרים ארצה מואב, ויחדו יעלו משם אשורה לבקשו שם, כן חשב נתן דרכו.

גם שולמית חשבה דרכה, ובלילה ההוא לא עלתה על ערש יצועה, הכינה כל חפציה ואת שמלותיה ותשימם בצרור, ולראש אשמורות סגרה דלת חדרה בעדה פנימה, והיא ואבישג יצאו בעד החלון, ואת מכסהו אמצו בבריח ברזל מחוץ, וכאשר הותילו עד בוש, והנה שלשה אנשים באים, ועמרי נגש אליהן, הניף למו יד, ושולמית ואבישג הלכו אחריהם עד הבקעה, שם ישבו על גמלים נכונים לשאתן, ועמרי ואנשיו הביאון עד המקום אשר הם חונים שם ? ולב שולמית פחד ורחב בשמעה מפיהן, כי בחפזון ילכו לבוא ירושלימה לפני בוא יום השביעי מקרא קדש.

הבקר אור, השמש יצא בגבורתו, וילהט הרים בחמו, עבדי בית מנוח השכימו לכרמים ולשדות, איש איש למלאכתו ולעבודתו, אין איש שם לבו לשולמית, גם מינקתה אמרה בלבה כי עודנה ישנה עם אבישג בסתר חדרה, ותמאן להעירה משנתה, כי חסה עליה, מאשר יקרה נפשה בעיניה; אך עת הצהרים הגיע והיא דפקה הדלת ותקרא לשולמית בדממה וקול ואין מענה, ותוסף לדפוק בחוקה, ואין קול ואין קשב, ותקרא למשרתי הבית, ויסירו את מכסה החלון ויבואו החדרה, והנה אהה! שולמית איננה וגם אבישג אתה יחדו התחמקו, ותרב המבוכה בבית מנוח ועבדיו נפוצו לבקשן, איש לעברו תעו, בחלחלת לב, כי אמרו אולי נחבאו לברוח, והיה רעה אכלתן, כן השבו מחשבות, הנו איטה.

והאנשים אשר שלחה יהושבע לקרא לשולמית נועצו יחדו לשוב הגלעדה ולהשיב שולחתן דבר, ויואל גם נתן ללכת אתם, ורוחו התעוררה בקרבו על שבחי אלהים נושאי פרי אביב

ראשית

ראשית קצירים, והוא הבין דרכם וישאלם: אנה תשאו עמרים? הוי איש בער ולא ידע, ענוהו האנשים, השהו עיניך מראות כי נושאים אנחנו מנחה פרי אביב לערוך לגר שלחן בבעל גד.

ונתן התנודד, ומלתו היתה על לשונו להשיב למו דבר מר, אך זכר את המכות אשר הכוהו משמרי הבלי שוא, וישא בשרו בשניו ולא ענה אותם דבר, ובלבו חשב דרכיו כי הוא כגבר ראה עני על כל הליכותיו, בשבתו בירושלים התחמק אליפלט ואחריו—אלידע, ובשבתו פה ראה שנית כמקרה הזה בהתחמק שולמית ואבישג מחדר משכבן; כן השב לבו בעברו לפני ראש אמנה, וישא עיניו והנה איש נראה אליו מרחוק הולך עם נערו הלוך וקרוב, ומה פחד ורחב לבבו בראותו את אלידע בא לקראתו, האח ראתה עיני! קרא נתן בגשתו אליו, ויפן אל האנשים ההולכים אתו, ויאמר להם: לכו לכם לשלום, ואני הנני נשאר פה במצאי את מיודעי גבר עמיתי.

והאנשים אשר הלכו הגלעדה ענוהו דברי שלום ויברכוהו וילכו לדרכם, ונתן אמר אל אלידע: אות היא לטובה כי הקרה ה' לפני את האיש אשר אנכי מבקש על פי מרים הכבודה, ומי יתן ומצאתי גם את אליפלט הנער הנחמד, גבור משכיל, אשר גדלתהו ותאמצהו כבן לה, הן יחדו התחמקתם מביתה, והיא דואגת לכם, ומה רבו התלאות אשר אפפוני מיום צאתי לבקש אתכם.

השלום למרים הכבודה? שאל אלידע. ומה הן התלאות אשר אפפוך בגללה הודיעני כל זאת, אך הבה ואעלך על ראש אמנה, כי היום בוער ונשיאים עולים מקצה השמים, ואשר אחוה לי אני סופה קרובה לבוא, לכן נעלה אל מושבי, נוה איתן.

זאת דיבר אלידע, ויצו את נערו ויעל על ידיו ועל רגליו בראש אמנה, ויורד את סלם החבלים ועוזיאל ונתן עלו על שן הסלע ויבואו בחורים החקוקים בסלע, ויאמר עוזיאל: מדמשק באתי הלום לפני בוא יום מועד, ואין פה יודע את תשובתי הלום, ונערי אפה מצות, הכין בשר לנו לאכלה, לכן שבה פה עמי ורע לך. כי גם אנכי בקשתי

את

את אליפלט הקרוב מאד בלבבי, והנתעה בשוא לחשבני לאיש בליעל, ולחבורתי ולפצעי נעו מעגלותיו ונתיבותיו לא אמצא, אך הגידה נא לי את שלום מרים ואת דבר התלאות אשר באוך בגללה.

ויען נתן ויאמר: אתה ואליפלט התחמקתם מבית מרים, ואנכי אמרתי בלבי, אכן דבר סתר הוא, דבר פשע, אמנם זאת צפנתי בלבי, אך אחרת ראיתי בשלוח אותי מרים לבקש אתכם, ובאמרה אלי: רוח עועים מסך ה׳ בקרב אליפלט ויכהו בסנורים ולא ידע, ואחרי שובו ינחם וספק על ירך כן דברה אלי, הביעה חידות, לא ידעתי, ותשלחני לבקשכם באפרים ובדמשק, ואנכי באהבתי את אליפלט ואת דרכי שמתי לדרך פעמי, ויהי בבואי אל מלון אשר בקצה גבול יהודה, וגלעדי ויושב ציון ופוחז אחד לבוש סחבות שותים יין, והפוחז שתה לשכרון ויתהר בי ויעורר מדנים בעזות ובדברי בלע, ואתבונן מדבריו כי ממכבדי בית אל הוא, ולא עצרתי עוד במלין, ואמלא פי תוכחות ואשפוך בוז וקלון על כל החוסים בבית אל. והרפתי שבה אל חיקו בבואי אל גבול אפרים, והגלעדי ויושב ציון אשר ארחו אלי לחברה הפכו את לבם לתת אותי כמחרף בית אל והבר כהניו ונביאיו, ויפרעוני לשמצה בתוך קהל מרעים, תרבות אנשים חטאים, והנה בעצרת בוגדים אני, ואספסוף עורקי ציה והומסי מזמות יחד עלי התמלאו, בקשו עלי תואנה שמו לי עלילות דברים לאמר: מאנשי דמים ומרמה אני ואנשי שלומם מידי נגזרו, אך שוא שמתי צדקתי ונקיון כפי נכח פניהם, כי ערלה אזנם, וישימו אשם נפשי, ויתנוני למורטים אשר דשו את בשרי בקוצי המדבר ובברקנים, הרבו פצעי חנם, הרביתי אליהם תחנונים אך טפש כחלב לבם, לא שעו אל צעקתי ולא שמו לי רחמים. ואנכי דין רשע מלאתי, ולולא עמרי איש אפרים שהיה בעורי אזי בלעוני זדים, כמעט כלוני ולא היתה לי תקומה מפניהם. הן האיש עמרי הגדיל לעשות עמי כי הביאני אל ארמון זכרי גבור אפרים ויצו עלי רופאים לחבוש פצעי, וכאשר עלתה ארוכתי שאלני אנה פני מועדות? ובהגידי לו כי מגמת פני

אל

אל גאות החרמונים שם אותי בעגלה, והוא ואנשיו שלחוני על הלום, הגדתי למו כי איש בודד ונער אחד ושמו אליפלט אני מבקש על ראש אמנה, ויברכני עמרי לפני הפרדו ממני ויאמר: יתן ה׳ ומצאת את האנשים אשר אתה מבקש, ובשובך דרך ירושלימה סור נא עמם אל ארמון זכרי כי הוא איננו בביתו, ובתו רעומה הפכה את לבה לאהבה את בני יהודה ודורשת שלומם.

העמרי הוא איש חסדך? ענה אלידע בתמהון, הרעומה שמה לך רחמים? הבארמון זכרי העריץ מצאת מנוח, אם שם עלתה ארוכתך? הגם דרכך הגדת לעמרי? אי לך מוכיח פראים, מוכיח לרשע, הלא עכרתני, כי כחבי איש שמוך כהני בית אל, ולא ידעת, הן המה יסרוך בקוצים ולא הסירו אולתך, הוי אויל שפתים! כי למי פצעים, למי אבוי? הלא לאיש נוכח עם משמרי הבלי שוא, ולנותן אמרי שפר לערלי לב, הלא את הדברים האלה דברתי אליך שלשים גם בבית מרים הכבודה לאמר: אל תגרע שיחה לפני אוילים ואל תעיר קנאתם, כי לא תעיר אזנם לשמוע בלמודים, הן המה בחשך באו מארץ מאפליה, ובחשכה יתהלכו, לכן הנה למו ואל תשדד רבצם, פן תעיר חמת פראים, לוהטים בני אדם, ונכון בידך יום חשך, ואוי למוכיח כסילים, נבונים נגד פניהם, אשר ירוממו אולתם על שפתיהם וינשאוה לכל לראש, כי הם יבוזו לשכל מליך ולא יפילו ממעלליהם, וזאת לך תורת הקנאות! כי הוספת דעת, הוספת מכאוב, ובני עולה הוסיפו לענותך, ולא לך לבדך עוללת רעה, כי גם אותי עכרת, הלא אורבים ישיתו לי, ואנחנו פה כמתי מעט, ומושבי נכתר עתה גם מיושבי החרמונים, הן אמרת כי עמרי ואנשיו שלוחך הלום, ומי יודע מועצותיו? הלא ראשית חטאת הוא, ורעתו צפונה תמיד.

ונתן שמע את דברי אלידע ופניו נהפכו לירקון, וישאלהו אלידע: מה לך פה כי נבהלת? ויאמר לו נתן: הן נבהלה נפשי מאד, כי בבית מנוח ישבתי ימים אחדים, שם קרה

אבן

אמון, שולמית ואבישג שפחת יהושבע חבקו עברו בגלילה ולא נודעו עקבותיהן.

ואלידע שמע את דבריו ויגז ראשו ויאמר: אוי נא לי כי עמרי שודד עתה בין חית לבנון, הן יד עמרי בזאת, ומה נעשה עתה להציל הנפשות העשוקות, הארדוף אני לבדי אחרי עושקיהן כח? הוי שוד ופרץ ואין מציל!

עודנו מדבר והיום קדר מאד, ואלידע נשקף בעד החלון ויבט השמימה, והנה עננים כגדודים ונשיאים כחיל כבד עולים מקצה הארץ, ויאמר, השמש אשר האיר בהוד נגהו חשך בצהרים התכסה בערפל, כן גם עלי קדר היום, כמעט אמרתי שובי נפשי למנוחיכי, כי שנת היובל הביאה פדות לך, קראה לך דרור, והנה קפדה תחת מנוחה, ותחת דרור רגז ונדודים חדשים, זה לי כשש עשרה שנה הייתי כגר בארץ נכריה, ונודד כאיש עשוק ברם נפש. אל אלהי חיתי הבט משמים וראה עצבי ורגזי, כי השיבותני אל נאות עדן ותשב ותשרשני ממנו, ותסגירני אל אויל אשר טבלני בשחת, עתה היתה מבוכתי, ומי יושיעני מתבר כהנים?

זאת דבר וימרר בבכי, ויבך גם נתן ויאמר: אוי נא לי אויל שפתים, כי הביאותי על נפשך רעה גדולה בלי דעת, ואתה ה׳ תוסה נא על נפש צדיק וקרא לו דרור, חוכה נא ושלח לו פדות בשנת היובל הזאת.

עודנו מדבר והנה ה׳ עושה חזיזים, ברקים כלפידים להטו הררי הלבנון, וקול רעם נשמע בגלגל, ונתן התפלל ויאמר: ה׳ שמעתי שמעך יראתי! האם אש־דת יתן ה׳ לעמו בקולות וברקים?

ואלידע ענה ואמר במשא רוחו לאמר: בקולות וברקים נתן ה׳ לעמו חקים ומשפטים, וברעם וברעש ירקיעו לשחקים, וישובו לאל אשר נתנם, הן אמר ה׳ ספו שנה על שנה, חגים ינקופו עד בוא שנת היובל, שנת גאולים לארץ וליושבים עליה, שנת בכורים היא לבכר פרי מעלליהם, השנה הזאת באה מקץ חמשים שנה, ומה מנחה חדשה הביאו לה׳? הלא עינינו ראו גלא זר מרגיזו אל נשאים פרי כחש, ראשית הקציר לערוך

לגר שלחן בבעל גד׳, העל זאת לא תרגז ארץ? הלא צוה ה׳ על ידי משה עבדו לקדש בעשור לחדש השביעי את שנת החמשים שנה בשופר תרועה, ולקרא דרור בארץ לכל יושביה, ויהודה לא העבירה שופר בארצה, ותרועה לא נשמעה בכל שערי אפרים, הנה שנת גאולים באה, ויהודה עוד נגואלה בגלוליה, ואפרים מתגולל בבית עגליו, על זאת התעורר אלהים ממעון קדשו ויקרא ליובל: היובל באה ותתיצב ברעדה לפני מרום כסאו, ועליון השמיע ברנז קולו לאמר: כספר נגולו השמים, ספר היובלות הוא, ספר תולדות אדם ועלילותיו, אלה כתובות במכתב אלהים ומאירות עינים, ואלה חרושות בצפרן שמיר וארומות מדמי ארם, איומות מאד למראה, לכן קרא יובל בספר הגדול הזה, כפר אתה לדורך, ואל מי מדורות הראשונים תדמהו? ויען היובל ויאמר: אתה ה׳ קורא הדורות מראש, הוצאת את עמך ישראל ממצרים מבית עבדים, ותאמר להם עבדי הם, והנם היום עבדים נמכרים לצמיתות, לנביאי השקר המהבילים אותם, ולכוהני און הרודים על ידיהם, אנשי דמים ומרמה הסוחרים אל ארץ לצודד נפשות, ולשאת פרי פחזותם אל בתיהם. וה׳ ענה ברוגז קולו מן הסערה לאמר: לא הריע יהודה ולא תקע אפרים בשופר היובל, לכן הריעו שמים קול תרועה ויריעו תחתיות הארץ. ה׳ דבר בקול גאונו, ויריעו צבאות מרום במרום וירעשו מוסדי ארץ, וקול משה נשמע מהר נבו בדברו אל צאן מרעיתו לאמר: הוי בנים סוררים רועי אפר, רועי עגלים בבית אל ובדן. ערפו את עגליכם כעגלות ערופות על חללי הרבכם, שרפום וזרו אפרם על נחל קישון, על דמי נביאי הבעל השחוטים שם, אולי יחנן ה׳ בשנת רצון ונתן גאולה לארץ, וכפר לאדמתו אשר פצתה פיה לקחת דמי רבבות אלפי ישראל.

כן דבר עוזיאל בלהבי אש, ונתן שמע רוממות מדברותיו ועצמותיו רחפו.

ורוח סעה וסער הולך וחזק, רוח מפרק הרים ומשבר סלעים, ועוזיאל הביט אל השמים והנה אין אורם, כי עבים על עבים יעלו, ונשיאים על נשיאים יתנשאו, תחת שואה

יתגלגלו

יתגלגלו על גלגלי סופה להלביש שמים קדרות, ואת פני האדמה — חרדות, צרה מעוף צוקה ואימה חשכה, חיתו יער נסו אל ארבם ואל רבצם ועוף השמים נדדו מקנם, התחבאו בסעיפי הסלעים, הארזים רמי הקומה אשר שחקו תמיד לכל זות, כפפו עתה כאגמון ראשיהם, כגבה עינים המשפילי לראות והמוריד לעפר ראשו כבוא אליו צרה וצוקה, רעשו ארזי אל, נעו ענפיהם ורעו דליותיהם מרעש סופה ומחרדות הזיז קולות. ובאימה חשיכה ומבוכה הזאת נשמע קול בן אדם מר צורח. ואלידע אמר אל עבדו: מי יודע מה הקול הזה אשר עלה באזני, הקול בן אדם הוא אם לא? — אין זה כי אם קול המון סופה, ענה העבד, ולו קול בן אדם היה, מי יתיף נפשו לרדת במהומה ומבוכה הזאת?

ונתן יושב משמים כאיש נדהם, ובעד חור החלון יציץ על פני האדמה אשר ערפל חתולתה, ויאמר אל אלידע: הן ירעים אל בקולו נפלאות, ומקול רעמו יחילו הרים כמו התעתדו לגלים, איך נבער כל אדם מדעת גבורות ה׳, אוי נא לי כי מהפכת תבל ומלואה ראו עיני. תולה ארץ על בלימה! אל נא תמוגגנה תושיה, ואל נא ערער תתערער, חוסה נא על אנוש רמה, ועל בן אדם תולעה.

ועוזיאל השקיף גם הוא על הפרעות הנוראות ויאמר: שחוק עשה ה׳ לארץ, ועמודיה יתפלצון, אכן קולך זה נאור ואדיר קורא להרים ולגבעות, לאפיקים ולגאיות, קורא לריב אל הרי ישראל, כי בסופה ובסערה דרכך בקומך למשפט, מפניך יושב הכרובים תנוט ארץ, תגע בהרים ויעשנו, תגער בים ויהמו גליו, גערת דמשק, חמת וארפד, ורטט החזיקם. וינועו עצביהם ויתתו גלוליהם, כן תגער עתה יהודה ואפרים, ורגזו והלו מפניך, וידעו כי אתה ה׳ לבדך אל נערץ ונשגב.

אל נא אלופי ומיודעי, ענה נתן, אל נא תזכור חטאת יהודה בעת אף ה׳, פן בעת אפו יעשה בהם.

ועוזיאל הוסיף לשאת מדברותיו ברוחו הקשה, ומפיו לפידים יהלכו, ויען ויאמר: אכן אל נורא עלילה על בני אדם ויודע תוסי בו, ואת מי נועץ, ומי יאמר לו מה תעשה? מי

תוציא ה' כלי זעמו וברקים רב, כי חמתו נתכה כאש ללהט סביב צריו, ולהט אפרים, ארץ מלאה אשם, ארץ פסילים, ממלכות האליל, אשר יושביהן באימים יתהוללו, אפרים היא ארץ לא גשמה ביום זעם, הנה ה' מעלה עליה נשיאים מקצה ארץ והקדיר עליה לבנון, והקדיר עליה כל מאורי אור, וארצו תפקד מעם ה' ברעם וברעש, וגם צוחת ירושלים עלתה, קול בת ציון ברמה נשמע, כי נגע אל השמים משפטה, לכן הציפו ענגים שפעת מים, והנשא גאון הירדן בשוא גליך, וזרקתם מים טהורים על עיר אלהים להדיח דמי ירושלים מקרבה, דמי עוללים ויונקי שדים אשר היו לברות למולך, כי שערי קדש סגרו וההיכל נמוג, עזבו כהנים עבודתם, לוים—משמרתם, ומעונה אלהי קדם שבתה, לכן פערה שאול פיה, ויצאו ממסגרותיה שדים ושעירים, מלך בלהות וכל מלאבי זעם, ועלו וירשו הררי ציון, כי אין עוד ה' בקרבה, ולהם מקטר מגש על כל הר וגבעה, על כל גג ופנה. עזבו תנינים מדבר, פתנים וצפעונים—ארץ ציה, בואו בארמנות ציון, שם לא יבושו מכם חבריכם. שאו גלי ים קול נהי בהמית חליליכם, ספדו הילילו על צדק כי נאסף, זרמו עבות מטרות אש, מטרות סדום ועמורה על עיר ה' הנדחת, ובערו גלולים מקרבה. אכן לא לעד יתרש אל, ולא לנצח ישקוט ויביט במכונו, מקדחת שאול תחתיה, אשר קדחו ילדי פשע, בערה כאש רשעה. עתה אל קנא! צוה שחקים מטעל להשקות ארץ חנפה מים מרים ומאררים לנפיל ירכותיה, פור תתפורר ונפץ תתפוצץ כבלי תרש אחרי הטמאה.

כן דבר עוזיאל מנהמת לבו, והסערה קמה לדממה, השמים טהרו והשמש זרחה על הארץ, ונתן אומר: הן אל זועם תבל, ואם לארך אפו יקחנה לא יכיל כל היקום זעמו, אך טוב ה', כי יפלס נתיב לאפו מגערתו תנוט ארץ, וכלה לא יעשה מקומה, כי הוא עושה חזיזים למען יראה גבר גאות ה' ויחיל מפניו, אך רגע הוא באפו, וכעבור סופה וחמה אין לו, ואהבתו משחקת לפניו, ובאורה נראה אור.

עודנו מדבר והנה קול קורא מתחתית ההר; מי פה בראש

הצור

הצור? — מי זה קורא בתחתית ההר? ענה העבד. אני מנוח החברוני, ענה מנוח. והנער הגיד לאדוניו כי מנוח קורא, ויצו עוזיאל את נערו, וירד סלם החבלים, ויעל בו מנוח ויבא אל עוזיאל ההדרה וישקו איש לרעהו. ויאמר מנוח הלא קראתי אליך מן הסערה, הרימותי קולי בכח, אך מה כח גבר ומה קולו נגד קול הרעם הנורא והמון סופה: אנכי חשתי מפלט לי מרוח סועה וסער, ומהרדת הזיז קולות נחבאתי בסעיף סלע עד יעבור זעם. עתה באתי להגיד לך, כי באה הממשלה הראשונה לבת ציון, ונקראה ירושלים עיר האמת, כי חזקיהו מלך ונשא הוד, אף רפא ירפא שבר עמו. בחודש הראשון פתח דלתות בית ה׳ אשר היו סגורות כל ימי אחז, ויאסוף את הכהנים והלוים אל רחוב המזרח, ויגד להם דרכם, אשר ה׳ שואל מאתם, ויוכח על פניהם עלילות דור אחז ודרכם, אשר נעזבו לחרב לשבי ולחרפה, בעזבם את ה׳ אלהי אבותם, ויעורר את לב בני עמו לכרות ברית לה׳ אלהי ישראל, ובששה עשר לחדש כלו לטהר את בית ה׳ ואת כל הכלים אשר הזניח המלך אחז במלכותו. ויאסוף המלך חזקיהו את השרים, ויעלו בית ה׳ ויקריבו עולות ושלמים לאלפים, ויהללו את ה׳ בשירי דוד ואסף החוזה, ויריעו בחצוצרות ובכלי שיר, ותכון עבודת בית ה׳. והמלך והשרים נועצו לעשות את הפסח בחדש השני, וישלח אגרות ביד הרצים אל אפרים ומנשה לקרא למו ירושלימה, לעשות שם את הפסח לה׳ אלהי ישראל, וגם אנכי ציר שלוח בשבטי ישראל. ראה נא גליתי לך עתרת שלום ואמת על דבר ארצנו, מלכנו ויהודה, גם נצורות הגידה לי מרים אשתך העדינה, כי אליפלט, זה אהבתי, בנכם הוא, אך מרים אשתך בוכיה למחמדי נפשה, כי יצאוה, ותשלחני לבקש אתכם, ואנכי חקרתי ודרשתי בכל הדרך ועקבותיכם לא נודעו לי, ומה שמח עתה לבי לקראתך, אך שמחתי לא שלמה, מי יתן ואמצא גם את בנך.

האמנם חלום אמת חלמתי ליל אמש? דבר עוזיאל אל לבי, ואזני מנוח ונתן לא שמעו בדברו.

האליפלט בן מרים, קרא נתן בתמהון, האתה עוזיאל איש מרים? בן ידידי, ענה עוזיאל, נפלאות ממך שמעו אזניך.

אל

אל עושה פלא! כי גדולות ונצורות שמעו אזני, ענה נתן, גם אחז מת וחזקיהו בנו מושל צדיק ישב על כסאו, עתה ירחיב ה׳ לנו, כי יכון כסא דוד ויסעדו בחסד ובצדקה.

האח! קרא עוזיאל גם הוא, הן ששון, יגון ותקוה יתר באזני, כי אשיש את ירושלים משוש, ונפשי נוגה ונעצבה לבני; אך גם תקותי בי, כי עוד אמצאהו לעת מצא. ומה מרים אשתי עושה לבקש נתיבותיו?

הלא ידעת אדוני, ענהו מנוח, הלא תבין כי אליפלט בנך בשוא נתעה לראות שעררויה בבית מרים ולהביט בך און, ותוליכהו שגיאתו שולל, ובחמת רוחו שפך שיחו לפני קציעה משאת נפשו, ומדבריו תתבונן עתה קציעה, כי שם אליפלט פניו אל אחת משלש אלה: או ארצה שעיר, או אשורה, או אל רעומה הלך ובמצודתה נתפש, כדניאל בן עזריקם; ותשלח מרים את מגדיאל הארומי שעירה לבקשו שם, ואם ימצאהו, אז תתן את כל הון ביתה כפר נפשו, ואותך הלא יעצה ללכת דמשקה ולבקשו שם, ואותי בקשה לחפש דרכו באפרים; אך ממגדיאל נסתם חזון, אותך אלופי לא פללתי לראות פה, ובחסד אל מצאתיך. ואנכי בעברי דרך אפרים חקרתי לדעת על אדות זכרי ורעומה בתו, ואשמע נצורות מן אחד חבר כהני בית אל אשר התהלך לפני עמרי ויהי תמים עמו, ועתה הפך לבו לשנא את חבריו בסתר, ובקראו את דברי האגרת אשר בידי, כתב ידו לאלהי ציון ויאמר אלי: רב לי שבת עם מתי שוא ונעלמים, הולכי רכיל נחשת וברזל, אנשי דמים ומרמה, כי מלך ישראל נתפש בכף מלך אשור, אשר חלל ממלכת אפרים ושריה, וימגר לארץ כסאה, עתה אחזה רעדה חנפים, באין עוד מלך לעם בוזז ושסוי ביד נציב אשור, כי שרי אפרים עומדים כשועלים בחרבות, רואים כי קרוב לבוא עתם, ואין מנהל ומחזיק בידם לעתות בצרה, ומהרי לב נועצו להשליך יהבם על זכרי גבורים, ולהביא המכשלה תחת ידו וזכרי מנשא את נפשם לתת להם אחרית ותקוה, ויבטיחם על שקר לקומם ארץ הריסותם ולהכין המשרה בשמרון, כי יעבור זכרי בכל שערי אפרים ויתר שבטי ישראל, ידבר

על

על לבם ויחזק ידים רפות, לשבור עול אשור בארצם ולנתק מוסרותיו, גם בנה בהר שמרון במה לאמון מנא המאת מצרים, הקדיש קרואיו לזבח אשר הכין בחדש זיו, ואת שראצר נציב מלך אשור ימשוך ליום מועד בעבותות אהבתו. כי אוהב הוא את רעומה בתו, ואת היום ההוא יעד לתתה לו. אך נבעו מצפוני זכרי, נחמסו עקביו, כי הוא מזמות יעץ לאסוף אליו שרי אפרים, וכסבאם סבואים ישימו נזר על ראשו וימשחוהו למלך, ואת שראצר יהרגו בחרב בנשף חשקו בהתעלסו באהבים בתוך אפריונו; אך אחרת בלב רעומה, כי נושאה היא את נפשה לאחד בחורי יהודה ושמו אליפלט, הנשבה בהר שעיר, ותשלח מלאכיה לפדותו ברב כפר אשר תשית על דניאל בן עזריקם נגיד הבית, ועל עדה בת שמיר ועל יתר נפשות בני יהודה אשר טמנה להם פחים, ואחרית העלילות האלה מי יודע.

כן הגיד לי האיש בטרם ישים לדרך ציון פעמיו, ואברכהו וילך. ואנכי חשתי אל מעונתי לראות את שלום שולמית אשר אני דואג לה ומפחד לנפשה מחמת רעומה. אך למה זה עוזיאל אלופי שנית פניך? הלבנך לאליפלט תדאג פן יפול ביד רעומה? יואל ה׳ ושב את שבותו מאשר הוא שם, אז ידאה כנשר אל קציעה אהובתו הבוכיה לו.

אהה! ענה עוזיאל ואמר בספקו כף, אהה למגורתך כי באה, ויפן אל נתן ויאמר: אכן נודע הדבר, עתה בין פשרו.

מה הדבר ומה פשרו? שאל מנוח במבוכה?

אכן עוד לא שלמו הצרות, ענהו עוזיאל בספקו כף, ושולמית אשר השבת לך לבת, חטקה ועברה מנאות שלום, ועקבותיה לא נודעו.

הה שוד ושבר! קרא מנוח ויצעק במר נפשו ויגז את ראשו, ויהי כאיש נדהם, ויתעורר ויאמר: שמעה נא עוזיאל אלופי, הן זאת אחזה לי כי יד רעומה בזאת, לכן לא עת עתה שבת בחבוק ידים.

ונתן אמר: הן עמרי זה אשר תנבל אתה מנוח אלופי, עמרי כצדיק תמים נראה אלי ביום צרתי, בקום עלי מרעים

לאכול את בשרי, ויצילני מידם ויעל ארוכה לפצעי ויאלדני ש־ הלום. מי יודע אולי מרמה היתה צפונה בחסדיו עמי; יה נבער אני מדעת, איך גנבה שולמית את לב האושים אשר שלחה יהושבע מן הגלעד לקרא לה?

ולמה נחקור עלילות? ענה מנוח, הן נכון הדבר כשחר נכון מוצאו, כי פחים טמן עמרי לרגלי שולמית למשכה בחבלי השוא אל ארמון זכרי, לכן הבה ונתחכמה לצרינו, אנכי אעלה הגלעדה אל מקום שבת חנה אשתי עם יהושבע אחותה, ואתה עוזיאל אלופי שית עצות בנפשך והורני מה לעשות, האלכה עם אשתי ועם יהושבע שמרונה ולעורר את חותני על בית זכרי, אך מה יעשה חותני לאיש הדמים, ומי ידון עם מי שתקיף ממנו? הה! נלאיתי ברוב עצתי ורוחי נבקה בקרבי, לא אשקוט ולא אנוח עד ראותי מה שלום אשתי ושלום יהושבע.

שמעה מנוח ידידי ושמע גם אתה נתן, ענה אלידע: שמעו ואספרה לכם חלום אשר חלמתי ליל אמש, והנה אנכי בירושלים ומפיל תחנתי לפני חזקיהו בן המלך לקרא לי ולמרים אשתי דרור באין מחריד, ובדמעות שליש הגדתי לו את אשר עשיתי מאז לבית דוד, ואת כל הרעה אשר עשה לי אחז אביו המלך, והנה חזקיהו מחזיק ביד ימיני ואומר לי: הנני למחות דמעות כל העשוקים, כי מת אבי, ואני יושב על כסאו, ושלום אשפות לארצי ולעמי; אנכי קורא לך היום דרור, התענג עם אשתך על רוב שלום, רק חזק ואמץ, וכאשר היית נאמן לבית דוד, כן תהיה גם עתה, ולפני תעמוד כל הימים; ועתה הנה שמעתי כי נתן לך ה׳ לשון למודים, לכן עלה אל ארץ מרתים וקרא את הקריאה הגדולה, לשובב אלי את שבטי ישראל בדבר שפתיך, לך וקראת באזני בני אפרים ויתר שבטי ישראל את הדברים אשר אני אומר אליך, וה׳ יהיה עם פיך, ודבריך יצליחו להשיב רבים אל ה׳ ואל היכלו בציון.

ואנכי מלאתי גיל, ואקוד ואשתחוה אל המושל הצדיק, ואקרא: יחי ארוני המלך! והנני נשבע בשם ה׳ הבוחר בדוד עבדו ובזרעו אחריו, להקים את דבר מלכי באמונה. והמלך ברכני בשם ה׳ ויאמר: עלה והצלח, ונתתי לך יד ושם.

ואקום

ואקום ואמהר ללכת אל מרים, בשרתיה שמחת גילנו, ותפול על צוארי ותבך ברוב ששונה, ותאמר אלי: ואיך תשים נפשך בכפך לעבור שערי אפרים וישראל ולהוכיח דורכם בשערים, ואתה הלא הזהרת רבים מהוכיח לרשע מומו? ואנכי השיבותי אמרים לה לאמר: אמנם עת להשות ועת לדבר, ואיך אמנע רגלי ואכלא שפתי אחר השבעי למלך בשם ה׳, ה׳ אמר לי קום קרא ורוחו מלאתי, וכאשר שמרני עד כה כן ישמרני גם עתה. ותבך מרים ותשלחני בשם ה׳. ואנכי עובר בחלומי בשערי אפרים וכל שבטי ישראל וקורא את הקריאה הגדולה והנה רבים מקשיבים לאמרי כי נמלצו, עודני מדבר בלהבות אש, והנה אליפלט בני נצב לקראתי, ומרוב שמחתי התעוררתי והנה חלום, ואנכי חשבתיו ככל חזיונות לילה, ואתעצב אל לבי מכל תלאותי בהקיץ, וכבוא נתן הלום הוכחתי על פניו דרכנו, כי לא נשמר הוא בלשונו, עתה אראה כי חלום אמת חלמתי, ושבועתי בחלום אקים בהקיץ, כי אעבור בשערים לבשר צדק בקהל רב, וה׳ הטוב בעיניו יעשה.

והלומך יבא, ענה נתן, כי בחלום יגלה אלהים אזן אנשים, ואתה אל תשחק עוד לתוכחות ולריבות שפתים, כי דבר בעתו מה טוב, ואף כי זאת ה׳ שואל מעמך. פתח פיך בשערי אפרים ויאירו דבריך, וה׳ יהיה עם פיך.

אמן כן יאמר ה׳, ענה עוזיאל, אנכי אשליך נפשי מנגד הברתי באפרים רתת, וה׳ הטוב בעיניו יעשה ושלח לי את אליפלט בני, ועתה מנוח ידידי הבה נבואה למשכנותיך, שם נדבר דברינו. כן דברת, ענה מנוח, וירדו שלשתם מן ההר וילכו אל בית מנוח.

ט״ו

עבר חודש האביב, חלפו שבעת ימים בתורת ה׳ ושרי אפרים נאספים אל הר שמרון אל הזבח אשר הכין ירבעם בעת ההיא, ועזריהו שר אפרים יושב פתחי שערי ארמונו כחום היום, והנה רץ בסוס בא אליו ויאמר: ה׳ עמך השר! הנני שלוח

שלוח אליך בדבר זכרי גבור אפרים, וגדולות אגיד לך.

ועזריהו הוא איש זקן ונשוא פנים, הדור בלבושו, וזקנו יורד על פי מדותיו, ונדיבות לבו ותבונתו התוו תוי נעם על פניו. וכשמעו מפי הרץ, כי שלוח הוא אליו בדבר זכרי, ויקם בלי חמדה מעל מושבו, וינופף ידו לו ויבא אל היכלו, והרץ בא אחריו ויאמר לו: הט נא אדוני אזנך ושים לבך לאשר אדבר אליך בשם זכרי, דבר סתר הוא לנאמני רוח.

כה אמר לך זכרי גבור אפרים, הלא שר וגדול אתה בשמרון ועיני יושביה עליך, ולך המשפט לחוש לעזרת עמנו בטרם יתנגפו רגליהם על הרי נשף. כי עד מתי נעמוד כשועלים בחרבות, לראות את אפרים כעדר נפוץ וכצאן אשר אין להם רועה? כי מלכנו נתפש בכף מלך אשור, אשר שם את שראצר אביר הלב נציב בארצנו לנגוש בנו ולבוז חילנו, ועינינו רואות את מחנה אשור שודדים אותנו, ואנחנו מחשים; על זאת התעורר זכרי אחרי שובו ממצרים, ויאמר: אנכי אקנא לעמי ולארצי תלותי מעליהם חרפת עמים, וירא כי שלום עתה בין אשור ובין בני יהודה שאננו, וכי חזקיהו שולח רצים בכל שבטי ישראל להשיבם אל ממלכתו, ורבים שומעים בקולו ועולים ירושלימה לעשות את הפסח בעוד שבעת ימים, ומה אחרית ארצנו אם יעזבוה בניה, היהיה לנו פתחון פה מפני כלמתנו? כי עתה יאמרו בעמים, אין מלך לנו ואין קצין, שוטר ומושל לעמנו, אפרים פרוע לשמצה בקמיו. על כן התאזר זכרי עז, הנה הוא עובר עתה בשערי אפרים, ומדבר על לב שריו להזק ידים רפות, גם הכין זבח בהר שמרון, הקדיש קרואיו למועד ההוא, אשר יעשו בני יהודה את הפסח בירושלים, ועת עתה לעשות לארצנו, בעלות שראצר ירושלימה לראות שם המון חוגג. הנה במה בנויה בהר שמרון לאמון מנא מעוז פרעה וחסן מצרים, ואליו ינהרו שרי אפרים ויתר שבטי ישראל, המקנאים לארצם והחפצים לקומם הריסותיה. אלה הם הדברים אשר שם זכרי בפי על דבר ארצו ועמו, ויוסף לדבר אלי לאמר: ואם ימאן עזריהו לשית ידו עמי, ואמרת לו: הן דניאל בן עזריקם ושולמית בן אלקנה בני תאלי חיבי, ערבון בידי, הן דניאל נכון לקחת את קציעה

בת

בת יהושבע בתך, ושולמית הלא היא בת אלקנה אישה, וליהושבע משפט הגאולה לגאול את הנפשות האלה. ואם גם לאלה לא תשית לבך, דע לך כי שלח זכרי רצים אל יהושבע בתך הגבירה, להגיד לה כי חפץ הוא למחות דמעתה מעל פניה, ולשית לראשה עטרת גאות אפרים, ובתך העדינה לא השיבה פני הרצים ריקם, כי אם אמרה: אעלה אל אבי ואשמעה מה בפיו, מהר תבוא אל ביתך. ועתה הגידה נא לי ארוני חפצך למען אשיב שולחי דבר, כי מחכה זכרי לדבריך ועצתך תנחהו מישור.

ההתן דמים יהיה לי זכרי? ענה עזריהו, נער הייתי גם זקנתי, ולא ראיתי אחרית למרמות ותוך; הן זכרי ישים דמים בקרב עירנו במועצותיו, והצל לא יציל עמנו מכף מלך אשור, ומה יענה שראצר הנציב הבא בבריתו והנכון לקחת את רעומה בתו, מה יענה בראותו כי תחת דבר זכרי על לב העם להביא צוארם בעול מלך אשור, נהפך הוא כקשת רמיה ויעורר את לבם לשבור עול ולנתק מוסרות?

התפאר על זכרי החפץ קרבתך, ענה הרץ, הן לו עצה וגבורה, והמכשלה הזאת תחת ידו, ולך ארוני אגלה אשר ענה את שראצר, הלא זה דברו אליו: כשבת חזקיהו על כסא דוד שלח אגרות ביד הרצים אל כל שבטי ישראל, לעוררם לעלות ירושלימה לעשות את הפסח, ומחשבתו לשובב יעקב אליו, על כן התעורר הוא לעבור בשערים לסכל עצת מלך יהודה, ויבן מזבח חדש בהר שמרון, להפנות את העם אליו למען לא תראינה עיניהם ירושלים.

הרף לי יומים, ענה עזריהו, הן שמעו אזני דבריך, ואספתי אלי את ראשי אפרים ושמעתי מה בפיהם, וידעתי להשיב שולחך דבר.

רק הסתר ארוני עצה במעמקים, ענה הציר, ואם לא יגלו שרי אפרים סודם, כי עתה נעלם יהיה משראצר הנתעה בשוא, כי בעבותות אהבה תמשכהו רעומה בת זכרי, ובנשף חשקי ליום חגנו, בהיות שראצר נקי לבית תענוגיו, תדע רעומה את אשר תעשה בו. לכן ארוני עוץ עצה, כי הנני לשבת פה יומים, למען אשמע דבר אל נכון גם מפי בתך הגבירה, כי לה

כל

בז׳ חמדת זכרי וכל כבודו, רק בבאת דבר למדה, תכרי לביתך תלסעני כל הימים.

וככלות תרץ לדבר דבריו במלאכות זכרי ויפן ויצא, ופני עוזריהו נפלו אחרי צאתו, ובהיותו תפוש ברוב שרעפיו בקרבו, התהלך בקרב היכליו, שרק הניע ראש גם ספק כפיו ויקרא: הוי יועץ בליעל איש דמים ומרמה! הלמשכני בחבלי השוא הוא אומר? הן שוא תהיה תמורתו, ועצתו לא תקום ולא תהיה.

ויהי לפנות ערב, וזקן רוכב על עיר בן אתונות בא לפני פתח השער, וישאלהו אחד מעבדי עוזריהו: מה לך פה? דבר לי אל עוזריהו השר, ענה הזקן. ויקחהו העבד ויביאהו אל אדוניו, ויאמר לו הזקן: הנני בא להגיד לאדוני כי יהושבע בתך הגבירה באה אליך מחר בבקר, הלא היא לנה במלון אשר יצאתי ממנו, וכראותה אותי ותכירני, כי יושב ציון אני שלוח בדבר המלך חזקיהו אל שבטי ישראל, לעורר בלבם אהבת ציון ולהשיבם אל ה׳ אלהיהם ואל בן דוד מלכם, ובתך הגבירה שמעה הליכותי ותשמח, ותשלחני אליך להגיד לך בואה, ותבטיחני כי תזבלני אדוני בימי שבתי בשמרון, הן עברתי מעיר לעיר ואקרא את דברי האגרת אשר בידי, ורבים שחקו לענו לי, ואנשים אשר נגע אלהים בלבם ענו: אמן כן יעשה ה׳. ועתה הואילה נא אדוני וקרא את דברי מלכי, הלא חרד אדוני לדבר ה׳, ודור לדור ישבח מעשיך אשר חמלת על שבויי יהודה ותאכילם ותשקם ותלבישם ותשיבם אל אחיהם, ברוך אתה וברוכים חבריך לה׳ על צדקתם.

וברוך גם אתה הזקן וברוך בואך בשם ה׳, ענה עוזריהו בהושיבו אותו לימינו, ובקחתו מידו האגרת, קרא בה כדברים האלה לאמר:

„בני ישראל שובו אל ה׳ אלהי אברהם יצחק וישראל,
„ואל תהיו כאבותיכם וכאחיכם אשר מעלו בה׳ אלהי אבותיהם
„ויתנם לשמה כאשר אתם רואים, עתה אל תקשו ערפכם
„כאבותיכם, תנו יד לה׳ ובואו למקדשו אשר הקדיש לעולם
„ועבדו את ה׳ אלהיכם, וישוב מכם חרון אפו; כי בשובכם אל
„ה׳, אחיכם ובניכם יתנם לרחמים לפני שוביהם ולשוב לארץ

הזאת

„הזאת, כי חנון ורחום ה' אלהיכם, ולא יסיר פניו מכם,
„אם תשובו אליו".

אכן נגידים ידבר מלך יהודה, ענה עזריהו בכלותו לקרוא הדברים, ושש אני על אמרתו כמוצא שלל רב, ומי יתן וימלאו נואמי נאם אחרי דבריו באמרים נמרצים לוקחי נפשות, וחפץ ה' בפיהם יצלח.

ישמח נא לב ארוני, ענה הזקן, כי גם מנוח חתנך אחד מן הרצים הוא, כן הגידה לי יהושבע בתך, יעורר איש טוב ממנו להטיף מלתו על בית ישראל, ושם האיש אלידע, איש אשר רוח ה' בקרבו, ובניב שפתים מביעות אמרות טהורות ישיב רבים מעון, וישובב יעקב אל נוהו ואל מקומו הראשון, כי ישמעו את לקחו הזך, וירושלים תעלה על לבבם. ביום השלישי יבא הלום וינסה דבריו אל שרי אפרים הסוררים; כל זאת שמעתי מפי יהושבע בתך המחכה לבואו.

אלידע! קרא עזריהו בששון לבו, הן מנוח חתני הגיד לי כל אדותיו בעברו דרך שמרון בנפש מרה, כי אבד אלידע ממנו, ומה שמח לבי בשמעי הליכותיו מפיך, יהי זכרו ברוך, וה' ירצה פעלו, וישמור רגלי חסידיו ממוקש זכרי, אשר דבר בליעל יצוק בו; הנה הוא עובר עתה גם הוא בשערים, אך אלידע נותן אמרי שפר, וזכרי נותן מכשולים לעם, ומשאתו יעץ להדיח רעה על בית ישראל, ונוקש הוא בפעלו.

גם הליכותיו יודע אנכי מפי בתך הגבירה, ענה הזקן, וממנו תצא אש לכל בית ישראל, כי עצת רשעים מרמה והיא לא תצלח, הן אלהים דבר בחזון להושע נביאו לאמר: אפרים לשמה תהיה ביום תוכחה ושמרון תאשם, עתה באו ימי הפקודה כי נפלה עטרת גאות אפרים ואפרים לא יתנשא עוד, ולשוא עמלו בוני במה לאמון חטאת מצרים, לספות הרון אף ה' ולהגדיל המרורה, ואת הדברים האלה ארבר גם באזני כל שרי אפרים, השומע ישמע, והחדל יחדל.

שב בביתי ובהיכלי, אמר לו עזריהו, הן אפרים הוא ארץ מולדתי ומסלות ציון בלבבי, עם מתי שוא ונעלמים לא אבוא, ועצת נפתלים רחקה ממני, כי הם יפלו ממועצותיהם

ועצת

ועצת ה' היא תקום. הן הכין זכרי זבח, הקדיש קראיו, נאספו אליו פרי סוררים, ועלית אתה ההרה ודברת דבריך באזניהם.

וילן הזקן בבית עזריהו, וכאור בקר אמר הזקן אל עזריהו: עליך אדוני אשתומם, איכה תשב בין סרבים וסלונים, בין רהבים ושטי כזב, ואיכה לא תירא מהשמיע הגות לבך על פיך? הבחלקות תשית למו?

בחלקות ישית לי זכרי, כי באין שוטר ומושל באפרים איש כל הישר בעיניו יעשה, ואנכי בראותי את העם כי פרוע הוא, ואבחר לי מאתים איש גבורי חיל, אנכי אכלכל אותם והם סרים אל משמעתי, על כן עיני זכרי עלי, וביד מלאכו יפגע בי לשית ידי אתו, ימשכני עם פועלי און, והפץ הוא קרבתי, ואני קרבת אלהים לי טוב, מפני זכרי לא אגור, ודרכו על פניו אוכיח.

עודנו מדבר בחמתו, ואחד מעבדיו בא ויגד לו: כי יהושבע בתו הגבירה באה, והנה היא בחצרו. ועזריהו שמח לבשורה הזאת, ויצא לקראת בתו, והנה היא באה בסף הבית לבושה מעטה כהה, וצעיף אלמנותה מכסה פניה. ועזריהו נפל על צוארי בתו ויאמר לה: ברוכה את בתי לה' אשר הביא עת רצון להשיב אוהבי ציון אל שעריה. הן הזקן השלוח מאת חזקיהו מלך יהודה לעבור בשערי כל שבטי ישראל לשובב יעקב אליו, הזקן ההוא, אשר שלחת בתי אלי, בביתי הוא, כאשר רצית, הוא הראני דברי מלך יהודה אתו בכתובים, ידבני לבי לעלות ירושלימה לעשות את הפסח, ושמחתי לראות את קציעה בתך המהללה, וששתי אתך משוש ביום כלולותיה, כי נסו יגון ואנחה, וששון ושמחה הלקך מעתה ועד עולם, כי נחם ה' ציון, נחם כל אבליה, וישב באהל דוד מושל צדיק. לכן בתי, השביתי כל עצב מפניך, כי עת רצון היא לרפא מחץ מכתך גם את.

הן קרא ה' שלום לכל נכאי לב, ענתה יהושבע בבכי, אך אין שלום בעצמי, ואין שמחה לקציעה בתי, כי אני השבתי משושה. לפנים הביאתי רעה על מרים רעותי הטובה בזדון לבי

לבי, ועתה שבתי להרע עמה מבלי דעת, בעת אשר שש ה׳ להיטיב עמה, כי מנעתי את בתי מחמד נפשה מאליפלט, יען חשבי אותו לבן חשוכים אשר התרומם בחסדי מרים, והוא מכלל יופי, בן איש חמודות, אשר לשמו ולזכרו יהגה לבי כבוד ואהבה. ולמה אכחד אבי מכך. אנכי הכרתי את אלידע הנחמד בלבנון, ואטעהו בבית מרים רעותי, כי אמרתי הוא יסיר חרפת אלמנותי. הלא ידעת אבי אם לא שמעת מפי מנות חתנך, כי אלידע מקוראי, הוא עוזיאל איש תרמי לפנים, אשר אכבד עתה כמלאך אלהים, את חטאי אני מזכיר היום, כי גם לפנים חמדתי יפיו בלבי, ואקנא במרים רעותי, ובאש קנאתי רדפתי שתי נפשות ברך ה׳. וחרפה שברה לבי, בזכרי, כי פי הוא הגיד לאיש חמודות זה את חרפת נעורי, ורעה גדולה מאשר עשיתי אז, עוללתי לבתי ולמרים ולעוזיאל הנחמד והנכבד ביהודה, ואיך אשא פני אל האיש הנעלה, ואנה מפניו אסתר בבואו הלום לקרוא את הקריאה הגדולה באזני השרים הבוטחים בהר שמרון, כי כידו אז כן לשונו עתה עושה גדולות, ולי מה יקרו אמריו ונדבות פיו בשבתו בלבנון, כי מפני נעימות אמרותיו הטהורות נס יגון ואנחה, ותנחומות אל באו בלבבי, ומה פחד ורחב לבבי בשמעי בימים האלה מפי מנות, כי אלידע זה הוא עוזיאל הנודע ביהודה בכבודו, הוא איש מרים אשת עברתי בימי גאוני, ורעותי הטובה בימי יגוני ועצבוני, ואליפלט הוא בנם יקירם אשר בגבורות ימינו עשה לו שם תפארת, וכששוני כן יגוני עתה, בזכרי כי אני אני חבלתי רב טוב.

אל נא בתי, ענה עוזיהו, אל נא תשימי אשם נפשך. הלא מחמת אחז ברח עוזיאל אז, ובמצותו היתה קציעה בתך יעודה לדניאל. ואת בתי מה, כי עליך יזעף לב עוזיאל ומרים? הסירי נא בתי כל עצב מלבך, הניחי לי ואנכי אגיד צדקך באזני עוזיאל ולא יזכור לך עונות ראשונים. התעוררי בתי, כי באה עת להסיר מעליך חרפת נעוריך וחרפת אלמנותיך.

אל נא אבי תנחמני הבל, ענתה יהושבע בבכי, הן עיני לא תשוב עוד לראות ציון, כי רבות שגיתי, וגם במכתבי אשר

כתבתי

כתבתי למרים גליתי לעיני השמש את הגוה. לבי באלידין, הוא עוזיאל אישה. ואנה אוליך חרפתי זאת? — לכן אבי הסתירני פה ואשב גלמודה, כי נוקשתי בכל עלילותי, הסכלתי ואשגה הרבה מאד.

זאת דברה יהושבע ותסר צעיפה למחות דמעתה מעל פניה, ויתבונן בה עזריהו ויאמר; הן פניך בתי נהרו, אות היא לטובה, כי שלום בעצמיך; הלא אז אמרתי לך בתי, מה לך ולצרי גלעד, גרשי עצבונך ויגונך, כי עוד הדרך עליך ויש תקוה לאחריתך. ועתה בואי נא בתי אל היכלי ונשתעה יחדו, והגדת לי את שלום חנה בתי; אנכי לא נתתיה לשר גדול בישראל כי אם לאיש ישר באדם, וזאת היא העצה היעוצה גם לך בתי, אל תזכרי הראשונות, שכחי גאונך ויגונך, ולכי אחר איש נאמן עם ה' ועם קדושיו יושב יהודה. ועל דבר קציעה בתך אל תשיתי לב, כי כבוד בית אביה זורח עליה והונו לה נחלה, גם יפיה ימשוך אליה בחור מעם, גם המלך החדש יזכור לה חסד אביה ואמונתו לעמו ולארצו. ומדוע בתי תדמי לעצתי, תביטי אלי ותשתוממי!

כי אחרת יעצת עלי לפני בואי הלום, ענתה יהושבע, והפצר לראותני כגברת שמרון, עצת זכרי חלל רשע, נשיא ישראל, אשר אתה חפץ קרבתו; ומלאכיו אשר שלח אלי הגידו לי, כי ברצונך תרום קרנו; אלה שמעתי ואתפלץ. שא נא אבי לפשע שפתי בחללי את אשר תכבד, ובהשפילי את אשר הרומם אתה; הלא זכרי זה הקורא בשמך בכל שערי אפרים ויתר שבטי ישראל, זכרי הוא חלל רשע, אשר שפך דם אלקנה אישי ודמי בחירי יהודה, כמים המגרים, ההוא ישית עתה לראשי עטרת פז? ציץ נובל לי; בהגיגי זאת ירחפו עצמותי.

אל נא בתי, ענה עזריהו בתמהון, אל נא תשיתי על אביך ימזאת לא עלתה על לבו. האנכי אחזיק ביד מרעים; הלא אנכי כעש לזכרי, והוא ביד מלאכיו שלח להגיד לי, כי חפץ הוא קרבתי, ואולם כה יעשה לי אלהים וכה יוסיף, כי בנפשו דבר את הדבר הזה.

הנקל לו לבקש גדולה, ענתה יהושבע, כי עוד ימלא ארמונו שוד, חמס ומרמה. שם נפשות עשוקות נאנחות, עדה אחות מרים אשר הרגה קטורה את אמה בצריה, וימצא צפניה בן מנוח את עדה נבוכה בשדי מואב ביום שאון, ויחלץ ממות נפשה, ויאמר לה: אנכי אקחך אל בית אבי, ולי תהיי סגולה, ויביאנה עד הגלעד, שם שלחה קטורה המרשעת את אנשי מעשיה, ויחתפוה מזרועות צפניה מרחמה, וישליכוה ההרמונה, ודניאל נלכד בערמתו, כי כרע אוהב התהלך עם רעומה האיומה, עתה נפל בעצומיה, ועל זאת דוה לבי, על שולמית אחות קציעה בתי אשר אמרתי להטיב עמה, וזדים ארורים באפס עשקוה, וגם היא עתה נאנחה בארמון זכרי איש הרמים, ואחרית הנפשות העשוקות האלה מי יודע, לו הועיל הון, כי עתה הנני להרבות כפר נפשותיהם, אך מחשבות עריץ רק ענות נפש, ומה ידוה לבי על שולמית היונה התמה התמודה השוגה באהבת דניאל, הן קציעה בתי היא אחותה שלחה לה מתנות, ותקרא לה באהבה ובידידות אל בית אביה לשבת אתה כשתי אחיות; ומה תרב צרת קציעה בתי בשמעה אסון אחותה וצרת נפשה.

ועזריהו שמע את דברי בתו, ויתנודד ויאמר: לא יתרוך רמיה צידו, הנני שולח כרגע את אחד נערי אל ארמונו, והנער הוא ערום מאוד אשר כל סתום לא עממוהו, אליו דבר יגונב והגיד לנו ונדענו את אשר נעשה, השקטי בתי, המכשלה הזאת תחת ידי היא.

זאת דבר, ויאמר לנערו העומד לפניו לשרתו, קרא לי לנער לאלישמע, ומשרתו יצא רץ אל אלישמע ויביאהו אל אדוניו, ויאמר לו עזריהו, הלא תצליח תמיד אשר אשלחך, הנני שוקל היום על כפיך חמשים שקל כסף אם תוציא לאור תעלומה, והגדת לי איזה הדרך נלקחה שולמית בת מנוח התני היושב בלבנון אל ארמון זכרי, ויד מי היתה בזאת?

שולמית בת מנוח? ענה הנער, שא נא אדוני, כי לא לבת מנוח תתנך החי, כי אם לבת אלקנה תתנך המת, לבת משנה מלך יהודה ממנה רעותה פה, שולמית! אך בטח

לבי

לבי בדבר אדוני, כי לא יפול ארצה, וכסף תועפות לי.
הוא אשר דברתי, אמר עזריהו אל בתו, הן נערים רבים מסתופפים בחצרותי, ולא אמצא בם חכם כאלישמע, לדעת כל סתום וחתום. לכן דע לך אלישמע, כי אכירך לטובה אם תגיד לי דבר אל נכון, ואם תשמור לפיך מחסום, ואולם הגידה לי, איך תדע כל הנעשה בארמון זכרי.

אל נא אדוני, ענה אלישמע, אל נא תתן את עבדך כבן בליעל, הן אזני כעיר פרוצה אין חומה, אך פי, כארמון זכרי, סגור דלתים ובריח, ובטני הרת עולם לדבריך אשר תקח אזני; והנני להגיד לך אדוני, איכה אדע את כל הנעשה בארמון זכרי: הן שם הנערה ושמה צלה האוהבת אותי אהבה נצחת, ובאהבתי אותה מאד ארשתיה לי באמונה ובדבר שפתים, והיא נלוה אל שולמית לשרתה, ותגד לי איך הובאה העדינה אל מעון עריץ על פי רעומה, אשר הסיתה בה את אבישג שפחת בתך, באמרה להשיב לה את צדקיהו נדחה אשר נקעה נפשו ממנה; את פשר כל הדברים האלה טרם אדע לנכון, ואשר ארע אותה אגיד. ואל נא תקצוף בתך הגבירה על קולי.

חלילה מקצוף עליך, ענתה יהושבע, דע לך כי שכרך אתי ופעולתך לפני, כי שולמית לי כבת, וקציעה בתי מחכה לה בכליון עינים.

האמנם כן הוא? ענה אלישמע בתמהון, הוי תהפוכות מרמה! שמעו איפא והתמהו תמהו, כי מן הלבנון לקחה אבישג את שולמית להוליכה ירושלימה אשר לה נכספה וגם כלתה נפשה שם אמרה למצא את דניאל דודה נכון לקראתה; אך לפני הגיעה אל שערי שמרון, הגידו לה כי יהושבע הגבירה וקציעה בתה מושכות אותה בחבלי השוא, להונות אותה מנחלת אביה ולשפות שם נפשה לעפר מות, וכי על כן חשו מפלט לה במקום אשר לא תמצא לה עוד יד משטמה וקנאה; זאת שמעה שולמית ותלך אל הארמון בלי חמדה כצפור אל כלוב. אמנם צפור דרור היא אוהבת נאות שדי, ולא צר מעון, הן חדריה נחמדים ורחבי ידים, אך צרו צעדיה מלכת אל אשר יהיה רוחה ללכת, כי ארבעה סריסים אחוזי חרב שומרים דלתי חדריה,

גם הסוכן בבואו לדבר עמה, יבוא אל החדר הנשען אל הדרת וכדבר עמה בעד השבכה העשויה מקני ברזל אשר לא תעבור ביניהם רק כף איש, שם ישבה עד כה גם אבישג הנחפשה עתה, אך בקשה שולמית את הסוכן להפרידה ממנה, כי לא זכה היא בעיניה עוד, וצלה אהובתי יושבת עתה עמה לחברת והיא הגידה לי כי בצרת נפשה תרבה שיחה למוגג לב ונפש, דברים לא שערום כל נואמי נאום. אך הסוכן הוא אביר לב ודבריה לא יעירו חמלתו.

הוי זכרי עצב נבזה! קראה יהושבע. הוי רעומה בת בליעל, הרומסים מזמות על בתי, והמסם על קדקדם ירד, הה! אש עצורה בעצמותי, לא אשקוט ולא אנוח עד אראה נקמתי מהם. נדחה קראו לשולמית, ואתה ה׳ היודע ועד, כי כל מחשבותי היו להיטיב עמה, ולטעת אותה על נחלת אביה אחרי תתי אותה לאליפלט בחרתי לה. הוי זכרי נוכל ארור, אם יחקרו מוסדי ארץ למטה כן יחקרו נכליו, כי הקימו עלי את הרעה מתוך ביתי, ויסיתו בי את אבישג שפחתי, ואנכי לא ידעתי; הן צרת שולמית היונה התמה הוסיפה יגון על מכאובי, אך יגמר נא רע רשעים. ואתה אלישמע אחרי הודיע ה׳ אותך את כל זאת, דע כי שכרך הרבה מאוד, לכן חושה לראות את צלה אהובתך, והשיבני דבר על אודות שולמית, ומחשבות הבליעל על אילת אהבים זאת.

ועזריהו בא אל הדר משכיתו, ויוצא משם המשים שקל כסף, ויתנם לאלישמע ויאמר: ראשית חסדי אלה לך. ואלישמע שקל הכסף על כפו בשמחת לב, ויאמר: באלה אבוא אל חדר אהובתי, כי ארים מהן מתן לשומר הסף. ועזריהו הוציא אליו עוד מאת שקל כסף, ויאמר: את אלה תן כראשית מנחה לאהובתך. וארשתיה לי בם, ענה אלישמע בעליצותו, אך על דברת שולמית עוד אגידה לכם, כי מגמת פני רעומה אל הבצע, אך הסוכן שלח רץ לקראת רץ אל זכרי אדוניו להודיעו כי צפור נחמדה נלכדת בארמונו, הלא היא בת אלקנה, וזכרי צוה ביד הרצים לשום עליה משמר. לכן חושה ללכת אל ארמונו, ענו עזריהו ויהושבע פה אחד.

מז

סביב לארמון זכרי משלש צלעותיו נטוע גן נחמד, ועבר הרב עי נשקף אל ההר, אשר אליו ינהרו המונים המונים, כי על ראשו בנוי מזבח חדש לאמון מנא מעוז מצרים, והעם נכון לקדם את פני זכרי גבורם בשובו העירה בנשף בערב יום, כי רצים שלח זכרי להגיד בעיר עת בואו.

רעומה היתה נבוכה מאד, כי לבה כים נגרש מסערת נקמה, נקמת דם קטורה אמה השפוך על פי זכרי אביה, ונפשה נכספה לאליפלט הצעיר הגבור, אשר ראתה הודו והדרו במלחמה, ובמבוכתה התרוצצה פעם בגן ופעם בארמון זכרי ובחדריו. הנה היא יוצאה עתה מאחד חדריו ובידה חרב שומה בתערה, ותלך ותבא אל החדרים אשר שולמית עצורה שם ותדפוק הדלת, והנה צלה יוצאה משם. ותאמר לה רעומה בלט: השלום לשולמית? העודנה בוכיה? — עודנה בוכיה נכרתי, ענתה צלה, עתה הצהלתי מעט פניה, בתתי תקוה בלבה, כי שוב ישוב היום ארון הארמון אל נוהו, וקרא לה החר לשוב אל מולדתה.

ולא טוב עשית, ענתה רעומה. ועתה צלה, זכרי כי בידי עתותיך, וברצוני אתנך למאהבך רצתה נפשך בו, לכן זאת עשי ותפיקי ממני רצון: הבהילי את רוחה, הפילי עליה אימתה ופחד, ובראותך כי נמוגה היא מפחד, והגדת לה, כי גם דניאל בחירה עצור פה, והוא אסור בכבלי ברזל, ובראותך כי תצלח כאש חמתה, ואמרת לה, כי נקיה אני מזאת, וכי בדבר אבי עצור דניאל כמוה בארמון הזה, ואין תקוה לאחריתו, כאשר אין מוצא לה מן המקום הזה; ידעתי כי תתגעש העלמה מאד, אז תתני לה את החרב הזאת, ואמרת לה: זאת היא לאביך לאלקנה, חרב גאותו, אשר לקחה זכרי ממנו אחרי הפילו אותו חלל. רק שמרי את נפשה ואל תבהילה פעם אחת, פן תמוגגנה תושיה ומתה, ונפשה מחיר בידי. התביני כל אלה? בצעי אמרתי ודעי כי טוב וחסד ברצוני.

בין אבין את כל דבריך נבררתי, ענתה צלה. לכן אבטח בך.

ענתה רעומה ותלך. וצלה צפנה החרב, ואחרי גברתה הניעה ראש. היא טרם תשוב אל שולמית, והנה קול אלישמע סוורר נשמע לאזני צלה, ותרד במעלות על הגן, וישמח אלישמע לקראתה, ויאמר לה: דעי לך צלה אהובתי, כי ברצונך אמצא לי מוצא לכסף ובצלו נחיה ונראה כל טוב, רק הגידי נא לי שאהבה נפשי, היש לאל ידך להוציא את שולמית ממסגרותיה? הן השוער שכור הוא אתי והשערים פתוחים לפני.

אנא ידיד לבבי, ענתה צלה בחרדה, אל נא תשמיע כזאת על פיך, פן תשיא מות על שנינו, אך בוא נא ידידי אל בין העבותים והסתתר שם, כי הנני לבצע דבר גברתי, אחרי כן הנני אליך ונשתעה יחד הוחילה לי כי בוא אבוא אליך.

אלישמע הלך אל בין העבותים להסתתר שם, וצלה שבה אל שולמית, והנה היא יושבת אל השלחן הערוך לפניה, ולוקחת מעט מן המטעמים הערוכים עליו; וכבוא צלה אמרה: הסירי נא המטעמים מנגד עיני, ולמה זה מצאתי חן בעיני הסוכן? הלדשן אותי כעגל מרבק הוא אומר? ומה אחריתי פה? אך מתי יבא ארון הארמון, איש חסדי, אשר חש מפלט לי להסתירני ממזמות זו חשבו עלי קציעה אחותי ויהושבע? כן שאפני אנוש לא ידעתי, וכן ירבה לי פקידו כזבים להשלות נפשי; ואשר אחזה לי אני, איש חסדי הוא מצמיתי, ומצודו עלי הקיף. גם אנקת אסיר שמעתי ליל אמש, כקול דניאל בחירי קורא אל אלוה; האזני רמוני התעוני באשר הגיוני בו יומם ולילה? העל כן אשמע קול יללת בחירי גם ברוח הומיה ובעלה נדף? אך למה אעשה בנפשי שקר, ולמה צלה רעותי בצרה תאיצי לנחמני? ומה קצי כי תאריכי נפשי בתקוה נוחלה ובתוחלת נכזבה, באמרך אלי, כי עוד מעט וישוב ארון הארמון וקרא לי דרור. אל נא צלה תדברי אלי כזבים, הן המעון הזה מעון תנים ורעות במגורו בקרבו. הה! נפשי בתוך לבאים, ולמה ה' עוללת לי כה? כצפור בית ישבתי בנוה שלום ובמשכנות מבטחים, ולא ידעתי עצבת, עד אשר עברה מחלה על נפש הורתי הברוכה מנשים, יחר עמה עליתי

הגלעדה

הגלעדה! שמעי צלה ואספרה לך ראשית נדודי, ואם לב תשים לך ותחמלת על צרת נפשי: בגלעד ראיתי בשבי רצין מלך ארם עלם בחור מעם, תאוה לעינים, ראיתי בצרת נפשו, וקירות לבבי הומה לי, אמי מתה ובאבלי עליה התאבלתי גם על מחמל נפשי, ועל הנער הזה התפללתי יום יום, אבי לקח לו לאשה בת עזריהו שוע אפרים, ויהושבע בתו הבכירה באה אל משכנותינו לרגלי אחותה, ותמוגגני תושיה, בגלותה אזני כי בת אלקנה משנה המלך אחז אני, וכי נפל אבי בחרב זכרי גבור אפרים, ארור הוא וארורה חרבו כי קשתה, אז נפתח לי מקור דמעה, בכיתי יומם ולילה על הורי כי לקחם אלהים מעל ראשי, וה' ראה דמעתי, וישלח לי את מחמל נפשי, את דניאל בן עזריקם נגיד הבית, לנהמני, ומה רבו תנחומות אל, כי חשבתי את מחמל נפשי מדלת העם, ונפשי אהבתהו; ומה עלץ לבי בשמעי מפיו מולדתו מרום עם הארץ כמוני, והוא אמר להושיבני בקרב היכליו ולשימני כחותם על לבו, הה! נפעמתי ולא אוכל דבר. הגידי נא לי צלה, הלעד תכסי ממני יום חשך? הגידי נא לי מה אחריתי פה? תראינה עיני כידי, והייתי נכונה למות:

הנני גברתי, ענתה צלה, הנני לגלות לך היום נצורות, למען תדעי ובחנת דרכך, אך כלי דבריך ואדעה אחריתם.

ושולמית מחתה דמעה מעל פניה, ותאמר: הן אבישג חולה ונפרדה ממני, לכן צרתי לפניך אגיד: דניאל אהבני כאישון עיני, ויאמר אלי: אתי מלבנון תבואי ירושלימה למועד חדש האביב, ואנכי הוחלתי בכליון עינים למועד אשר יעד לי, והנה אבישג באה לקרוא לי במצות קציעה אחותי ובשם דניאל בחירי, ודרכי נסתרה מהם, כי לקחוני אל המקום הזה לשבת פה שכולה וגלמודה כצפור בכלוב, ועיני תלויות אל הסוכן אשר על הבית הזה, כי יתעורר עלי לחמלה, אך אין חמלה במקום הזה, אין נודד כנף, אין פוצה פה, ואין מפגיע בעדי, ומה אמלה לבתי!

זאת דברת שולמית, ותקם ותתהלך מחדר אל חדר, בספקה כף בבתה בכי תמרורים, ותעמוד אל החלון ותשקף בעדו,

ותשא

ותשא מרום עיניה, ותאמר: שומו שמים על צרת נפשי! ובהביטה השמים ראתה בעלי כנף הפורשים כנפיהם לתימן, ותאנח ותאמר בהלך נפשה: מי יתנני כדרור לעוף! קחוני נא צפרי שמים על אברותיכם ושאוני לאשר אשא נפשי, או שאו רוחות השמים אנחותי ודמעותי אל מחמדי לבי; הגידו לדניאל, כי ידידות נפשו בוכיה, ואמרו לקציעה אחותי כי אינני נוגעת בנחלת אבי, ובכבודו לא אתימר; הגידו לה, כי כל עוד רוחי בי תאהבנה נפשי, וברמעות עיני ובנשיקות פי אהפוך איבתה לאהבה, ובתוך עמי אשב על פנת גג ולא אקנא בגאונה. שאו בעלי כנף אמרותי, רוחות—אנחותי; אך בלכם תדאו, תעופו, תנוסו, ואנכי נותרה במסגר, פה אריד בשיחי ואהימה, כי רחקו ממני גואלי נפשי, והארמון הזה סגור בעדי ואין מנוס ומפלט לי, על בן אקרא למות, אבי אתה, אמי—לנשיה, וידיד לבבי—לבכי.

עודנה מדברת אל לבה באזני צלה הנמוגה, והנה הדלת סובבת על צירה והסוכן בא, והוא איש שמן ועב, ושולמית הפכה אליו פניה, וירא הסוכן כי המרמרו מבכי ויאמר: עד מתי יפתי תבכי כבת יענה? אך חכי עוד מעט, ומרחמך יבא ומחה דמעה מעל פניך, ואולי לעת ערב יהיה אור.

ובדברה זאת שם נגד עיניה מתנות, ויאמר: הא לך צמידים על ידיך, רביד לצוארך, נזם זהב לאפך ועגילים לאזניך; את אלה שלח מכבדך לפניו, להראותך מה יקרה נפשך בעיניו. ושולמית הסבה עיניה מנגד מתנות הסוכן בשאט נפש, ותאמר לו: חמסי ושארי עליך אביר הלב! התנין אני כי תשים עלי משמר? הלצחק או להתעולל בי הביאותני הלום? גם תביא לי כתנות מיד שולחך, אשר זרה לי רוחו כאשר זרים לי מעשיו. ועתה הניחה לי ואצא מזה.

והסוכן עמד ויתבונן בה, ויחנן קולו ויאמר, אל תפחדי ואל תרהי הנוה והמענגה, כי בתוך מכבדיך את יושבת פה; ואם עלה על לבך דבר עצב מעלה אף, אל יליזו מעיניך נכלי יהושבע ובתה הנוגעת בנחלתך, אשר משכוך בחבלי השוא, ולשואה בקשו נפשך, כי לולא חש מכבדך מפלט לך ביר אנשי

מעשהו

מעשהו, אז נעו אל רפאים מעגלותיך, לא כן עתה, כי הנך יושבת בצל אדיר בעמו ובחדרי משכיתו.

בהררי מות, ענתה שולמית מבלי תת אותו לכלות דבריו, הלא תראה כי אך שוא תגרע שיחה לפני, ולמה זה הבל יפצה פיך לדבר אמרי נואש, לרומם כבוד שולחך ולהצדיק פעלו; ואנכי אחשבהו כעצב נבזה, ובגשתו לדבר עמי אחתה גחלים על ראשו ואמלא פניו קלון, כי מי הוא אשר יריב ריבי ואנכי לא דרשתיו? אך מי הוא ומה שמו כי ארע? הגידה נא לי פחדי ומוראי, ולמה תאריך נפשי?

הנך בוטה כמדקרות חרב, ענה הסוכן. האיש אשר את מחרפת, נשוא פנים הוא, ונשאת פניו גם את, כי מי מרה את דבריו או מי הקשה אליו? הן שגיא כח הוא, ויש לאל ידו לקחת אותך בחזקה, אך מאשר יקרת בעיניו נכבדת, לא יעיר ולא יעורר את אהבתך עד שתחפצי בו, וישלחני לנסות דבר אליך. דעי לך כי אוהבך הוא ממרום עם הארץ הנודע ביהודה ובאפרים, ולו תהיי סגולה, כי ילבישך רקמה, ינעלך תחש, יאכילך למעדנים, וירכיבך במרכבת כבודו, ואת תתענגי על רוב שלום, ומה לך עוד?

הלקחת אותי הוא אומר? ענתה שולמית בשממון ובחלחלת, אך שמעה נא אתה השובר עצמות וגרם בלשון רכה, בשמחות וגיל הובלתי אל קרית משושי, ששם דניאל בחירי, ופחד קרני בדרך מסער מתחולל, ואתפלל אל ה׳ לאמר: הוסה נא ה׳ עלי ואל נא בסערה תשופני; וה׳ שמע בקולי, הסערה קמה לדממה, אך חשך אותי לשער קטב, ולרוח כביר אמרי פיך, ואין חשך ואין צלמות להסתר שם! אנא הגידה לי שם שואפי ומצמיתי, וארעה מיד מי נגזרתי, ואם כארם לא תוכל דבר, הלא כצפעוני תפריש, וארע שם שולחך האכזרי.

והסוכן שמע גדופותיה, ופניו רעמו ושפתיו מלאו זעם, ויאמר: לכן תדעי הפעם שמו, הנך יושבת בארמון זכרי גבור אפרים, ובידו עתותיך, ואם לא תדעי לך היפה והסוררה מה טוב חלקך בצלו, וידעת את תנואתו.

הה! שוד לי! נתנה שולמית קול פחדים, נגזרתי אברתי,

כי הסגירני ה׳ לנחש צפעוני אשר אין לו להש, לזכרי הורג אבי והשואף גם לדמי. ואולם הגידה נא לי אתה העבר למלך הבלהות, האמת דברת, אם תלעג למטת נקיה ותהתל בי, למען תשיב לי אחרי כן ששון ישעי, ואמרת: הוי פתיות! הלא מצחק אני וצחוק עשיתי לך? שא נא ארוני כי צררתיך בדבר שפתים מרוב שיחי וכעסי, ואתה העבר עוני והגידה נא לי מה אעשה, כי דבריך הממוני רגע ואני נמוגה, חוסה נא ארוני, חוסה.

ראי נא, ענה הסוכן בשפתים דולקים ולב רע, ראי נא כי אמנם פתיות את וצחוק עשית לי, כי תחת שמחת לב הרדת את החרדה הזאת. הן שאלתיני, מה לך לעשות, לכן שמעי ואורך לטוב לך, שכחי עמך ובית אביך אשר לא ידעת ולא ידעוך, ושאי נפשך אל זכרי הגבור והאדיר בעמו, קרעי בפוך עיניך, הרבי רקוחיך, היטיבי דרכך לבקש אהבתו, ונראית אליו בהדרך ובחין ערכך, ויתאו יפיך, ולקחך והעלך על הר שמרון, ונשאך לנס, ואמר: ראו שועי אפרים ואל תשהיתו עוד את יהודה, כי ברכה בו, וזאת הברכה אשר לקחתי ממנו. ואם תמרי את רוחו, אז מרה תהיה אחריתך, כי על אפך ועל חמתך יקחך זכרי, והשליך תפארתך אל עוגבים, אז כעוף יתעופף כבודך, וחרפת עמך תשאי, ונהמת בסתר המדרגה, כי יזילוך מכבדיך לפנים, ימאסו בך עוגבים, והניעו עליך ראשיהן כל בנות אפרים, ואמרו: איך נואלה בת יהודה אשר מאכה בכבוד אפרים, הלכה רומה ברוב גאונה, איך חתה ובושה, ירדה פלאים! לכן אל תקוצי באהבת זכרי, פן תקע נפשו ממך, וכגבה אפו בל ידרוש, ומי יאמר לו מה תעשה? לכן השכילי לאחריתך ואל תתני לאבדון הודך ותפארתך לחרפת עם; תני לזכרי כבוד בטרם יחשיך, ולעת ערב יהיה אור, כי מי יודע אולי ישית זכרי לראשך עטרת פז.

ושולמית נפעמה מדברי הסוכן, ובשתי ידיה לאטה פניה, ולא יכלה דבר מעקת לבה, כי העתיקו ממנה מלין; והסוכן הניף ידו אל צלה ויפן לצאת, ותצא צלה אחריו. ויאמר לה הסוכן: דברי צת על לבה, ורפדי ערשה מרבדים הטובות אטון מצרים,

ואני

אני הנני הולך לבצע את אמרת זכרי אדוני אשר שלח אלי ביד הרץ, ואולי ישוב הלום לפנות ערב.

הסוכן הלך לו, וצלה ירדה אל הגן ותבא אל בין העבותים, ותספר לאלישמע את כל דברי הסוכן אשר גלה סודו לשולמית, ואת צרת נפשה העדינה ואת עקת לבה, ויאמר אלישמע: הנני רץ עתה להגיד לאדוני ולבתו שמץ דבר אשר לקחה אזני, ולעת ערב אשובה הלום.

רק אל תביא עלי אשם, אמרה לו צלה. אל תיראי שאהבה נפשי, ענה אלישמע בהפנותו שכמו ללכת. ויצא מן הגן בטח בדרך אשר בא, וירץ ויבא אל עזריהו ויספר לו ולבתו ככל אשר שמעו אזניו, ועזריהו ובתו נפעמו משמוע.

בעת ההיא אחר הצהרים נאספו שרי שמרון אל עזריהו, להמתיק סוד על דבר זכרי והליכותיו, וישבו סביב לשלחן ועזריהו בראשם, ויאמר האחד: לא עת היא להסתיר עצה במעמקים, כי הנה זכרי שב היום משערי ישראל, ודבריו נשמעים בכל מקום בואו, כי מודעת גבורתו בכל הארץ; כאשר עשה גאות במלחמה, כן זרועו תאמצנו לקומם הריסות ארצנו, ובהתאסף ראשי עם והמון רב מכל שבטי ישראל על הרי שמרון לזבות לאמון, ונשא זכרי נס ותקע בשופר והריעו כל שבטי ישראל, והתעוררו והתאזרו וגם רכב וסוסים ממצרים יעלו, אז יבא אשור בארצנו ונשתה גבורתו, ושראצר יפול בחבלי אדם הטמונים לרגליו, או ערום ינוס בשמעו קול שופר.

אמן כן יעשה, ענה השני וכן ענו כל היושבים, ויתכו לעצת עזריהו אשר בטחו בו כי ידו תבון עמם, אחרי שמעם, כי יתחתן זכרי בו. ועזריהו ענה ואמר:

שמעוני אלופי נכבדי עם, הן באתם בצל קורתי לבקש עצה מפי, אך בטרם תשקלו דבריכם במאזני צדק תרצתם משפט, ולא יפלא בעיני, כי זכרי הגבור היה לכם לרוח גבורה ולרוח עצה יחדיו. לא כן אנכי עמדי. הן זכרי מנשא את נפשותיכם לתת לכם אחרית ותקוה, ויבן במה לאמון מנא, הכין זבח, הקדיש קרואיו, והקראו גם לי. ואנכי אדבר: לא אחת בעצרותיכם, כי דרכם נסתרה מה', ומן מזבחות לבשת

מגרזמי

שנחמי עמל הם, אמון — הבל נרדף, מצרים — מבטח בתר, ושפה המעשקה ולא תוסיף לעלוז, אפרים היה לאחור ולא לפנים, שמרון ירדה פלאים, עתה מלאה צבאה, וכשוד משדי באו ימי הפקודה, ולמה זה הבל תהבלו באמרי נואש ובעצה נמהרה ונבערה? הלא תהרו חשש תלדו קש, ותצלח כאש בית יוסף. הקיצו שכורים וראו כי עלה המות בחלונינו, לכן אל תבטחו לכם על שקר, כי למה תגישו ותקרימו בעדנו הרעה, הן יום אנוש התאויתם, ואנושה תהיה מכתכם, כבוא תגלת פלאסר עלינו, יעטה את אפרים כאשר יעטה הרועה את בגדו, הוא יפקוד על אמון מנא, יערוף מזבחותיו וישודד מצבותיו. דעו לכם אפוא, כי זכרי איננו דורש לשלום עמו, כי אם לנפשו יבקש גדולות, וגבר יהיר כרסן מתעה, וכל היוצאים בעקבותיו מרעה אל רעה יצאו, ונהמו באחריתם, ואנכי עוד לא גליתי לכם את המסכה הנוראה הנסוכה עליו, כי למה אפתח לכם חרצובות רשע? מי יתן והשפתי שוליו על פניו, כי עתה צלמו תבזו. וכמוהו כן כל הסרים למשמעתו, אהבת עמם וארצם למו פתחון פה, יומרוה למזמה, ובקרבם תלין מחשבת אונם; הלא הוא זכרי אשר בא במסרת הברית עם שראצר נציב מלך אשור ויאמר להתחתן בו, וידו הדה בסתר על עטרת אפרים, כי כחש ופרק כפי כתנתו יאזרהו, שמרון נפלה ולא תבוא עוד חליפתה, לכן ירושלים תעלה על לבבכם, שמה נעלה לעשות את הפסח, וה' אלהינו ירצנו. השמעתיכם עצתי, ועתה הגישו עצומותיכם שבעה משיבי טעם.

ושרי אפרים אשר החרישו לעזיהו בדברו, ענו ואמרו: הן נגידים דברת, ועתה הרף לנו עד עת ערב ונשיבך דבר. ויקומו השרים ויצאו מבית עזיהו. אך יצא יצאו מביתו, והנה אחד נעריו בא להגיד לו, כי זכרי שלח רץ להגיד, כי כבוא השמש יבא בשערי שמרון, וכי רבים מיושבי העיר יצאו לקדם פניו, ויפג לב עזיהו וישלח את אלישמע נערו לבא אל חצרות זכרי להיות שם כאורב, וירק את חניכיו ויצו אותם להיות ערוכים ונכונים למוצא פיו.

ואלישמע התגנב שנית לבוא אל הגן ויתחבא במשוכת ירק, ואחרי הוחילו שם עד בוש והנה קול צעדים נשמע לאזניו, ולאחריו קול רעומה מדברת לאמר, הגידה נא לי עמרי פח פחדך, כי אין שומע. התפארי עלי, ענה עמרי, כי יודע אני תמיד לבחור אנשי, כי זה הזקן פשחור השכור אשר הביאותי הלום מציון, ואשר אמרת: מה יושיענו זה? התפאר עלי, כי הוא יודע את אליפלט מציון, והוא פגע בו על הר מועדנו, ששם עלה העלם הנחמד לראות את המזבח אשר בנו שם לאמון מנא, ואולי היתה מגמת פניו לבקשך שם, ופשחור הכירו שם ויעצרהו ויאמר: הן דרוש אתה אדוני צעיר להפק רעומה בת זכרי גביר אפרים. עודני מדבר עם הנער וישלח אלי אחד מחבר כהנינו לקרא לי, באתי אל מקום מועד והנה אליפלט בהודו ובהדרו לקראתי!

הוי עמרי מבשר טוב וגבר לא יצלח! קראה רעומה, איפוא עזבת את משוש גילי, ומדוע לא הביאות אותו הלום? אל נא גברתי תהיי נמהרת לב, ענה עמרי, הלא עינים לאליפלט לראות את ההמון החוגג ואת תבנית המזבח הבנוי לאמון; ואלת זאת אמרתי אני בלבי, איכה אביאנו אליך לפני הכיני את לבבך? ועתה הגידי נא לי, ההמציאה צלה שפתתך את חרב אלקנה ליד שולמית?

המציאה, ענתה רעומה בנדודים, ושולמית בצרת נפשה תדע את אשר תעשה בה, כי חמת נקמתה תצית אש בקרבה, תאמץ את לבה ואת זרועותיה, ועוכר נפש אמי אולי יפול שדוד בנפש תשקו. אך למה תשאלני עתה דברי הבל, הלא שמחת עולם בשכרתני, ולמה תעמוד פה ארם כעץ השדה? הבה חושה, רוצה והביאה אלי את אליפלט אשר נכספה לו נפשי ימים על שנה. ולפשחור תאמר, כי שכרו אתי על ראשית פעלו בירושלים ועל אחרית פעלו פה. הן שמחות חרדות נקבצו באו לי יחד בנשף הזה.

ומה החרדה הזאת אשר החרדי רעמה? שאל עמרי, העל עוכר נפש הורתך תחרדי, אם לחורש בליעל תנודי? רעי

לך

לך, כי כל הימים אשר זכרי חי, תרוד תהרדי לרגעים וחייך תלואים לך מנגד, לכן השכילי והתכחשי לאביך, נפת לו שפתיך, ולבך ידע את אשר הוא זומם לעשות לך. עוד זאת אגיד לך, כי אבישג תריד בשיחה, בראותה כי צדקיהו בחירה טרם ישוב אליה, גם אחרי הביאה את שולמית כפרו, ונשבעה היא לקחת נקם מזכרי מצמיתו בחטאת שמיר אביו; גם צפניה בן מנות מתחפש ומבקש מבוא אל ארמון זכרי, אשר היה כבית כלא לעדה אהובתו; אך שניהם יהיו ידים לפעלי. ואחרי הודיעי אותך כל זאת הנני הולך.

עמרי הלך להביא את אליפלט, והנה צלה יורדת במעלות למצוא את אלישמע מאהבה, ובראותה את רעומה, עמדה. ותשאל אותה רעומה, העשתה את מצותה.

עשיתי גברתי כמצותך, ענתה צלה, ואולם הקדימני הסוכן, כי גלה הוא את אזנה, כי בארמון זכרי היא, וידכא לעפר נפשה, פעם בלשון רכה משברת גרם, ופעם בקול פחדים ובדברים כמתלהמים, ויצוה להיות נכונה לקראת זכרי אביך, ויצא; ובראותי כי חפצה את גברתי להשיבה עד דכא, למען תראה כי אין עוזר ותושיע ידה לה. בראותי כי מורה היא מאד, הגדתי לה כי מגורתה באת, וכי גם דניאל בחירה אסור פה. ואף גם זאת בראותה כי שבעה ברעות נפשה, וארבות ממרום פתח ה' להמטיר עליה צרות רבות, בכל זאת פג לבה בשמעה כי גם נפש בחירה ברעה תתמוגג, ותאמר אלי: הן צדיק ה' ולא יעשה עולה, כי למה יפריד שתי נפשות תמימות, נאהבות ונעימות, אשר בשמו קראו ואליו התפללו? ואנכי בשמעי כי נפלא הדבר בעיניה, וכי פג לבה ולא תאמין למוצאי שפתי, ואתן לה את החרב, תתהלחל העלמה ותאמר: ומה החרב הזאת אשר את נותנת לי, ואנכי עלמה רכה וענוגה, וקשת וחרב ומלחמה תועבת נפשי, אנכי בנוה שלום ראיתי חיים, ולשלום אני.

ואנכי השיבותי אמרים לה בחכמה לאמר: אמנם בשלום נולדת ולשלום נוצרת, והחרב הזאת תגיד לך, מי הפך שלומך למר המות. קחי עדינה בת נדיב את החרב מידי, ושיתי עיניך על השמות המפיתחים על הלהב מעבר הזה ומעבר

ומעבר מזה, ורוח אחרת תהיה עמך . העלמה פקחה עיניה ותקרא מעל הלהב מעבר מזה :

חרב נוקמת לה' נתונה מאת
המלך יותם למשנהו לאלקנה

ותקרא מעבר השני את הדברים המפותחים על פי זכרי לאמר :

אני זכרי זאת הרב גאותי לקוחה מחלל
חרבי ביום מלחמת פקח ורצין על יהודה .

הדברים האלה הציתו בקרב שולמית אש נקמה, הפיחו בה רוח גבורה, ותען ותאמר : את החרב הזאת חגר אבי על ירכו כגבור מלחמה, וינקום בה נקמת ה', ואותה לקח זכרי העריץ מאבי החלל אשר הכריעו ידיו ; חרב גאותו זאת היתה לזכרי מזכרת בחדר משכיתו, ותבא בידי הפעם הזאת כמזכרת נקמה; לכן אל נקמות ! עשה נא עמי אות לטובה , ומלא את לבי רוח גבורה, וכאשר הכריעה יד יעל אשת חבר הקיני את סיסרא ביתד אשר תקעה ברקתו, כן תאמץ ידי אלהי ישעי, להביא חרב אבי בלב זכרי הרשע העריץ , אשר הפשיט מעלי כבודי ויאסר מחמד עיני , והנה הוא זומם להלל גם את נפשי ; עשה נא עמדי אות לטובה וארעה, כי קרוב אתה לנשברי לב .

כזאת וכזאת התפללה העלמה כחם לבה בקרבה , ומדמעתה נמס לבי גם דלפו עיני מתוגה, ירדו פלגי מים, כי נפשי יודעת מאד, מה עגמה נפשה לדודה האסור. הרפי מעט צלה, אמרה רעותה, אכן תאמין שולמית בך ותבטח באמונתך בקחתה החרב מידך ובהגידה את כל לבה באזניך ?—אם יפלא את בעיניך גברתי , ענתה צלה , בעיני לא יפלא, כי בשבתה גלמודה תקרא רעותיה לקירות הארמון ולקירותיו , ואיך לא תבטח באמונתי , ודמעתי ענתה בי, ומי לה זולתי בחדרה ? אנכי הגדתי לה, כי לא מידך היתה שומה לסגור אותה ואת דניאל בארמון הזה, כי אם מיד זכרי אביך ועום נפשך, הן רכה היא וענוגה , אך עברתה מה קשתה על אביך איש הדמים והמרמה, והיתה עברתה לאש ואביך יהיה לקש .

עודנה מדברת וקול עמרי נשמע בדברו עם עלם צעיר

לימים, ותתאושש רעומה ותצו את צלה נערתה לעלות אל הררי שולמית, ותעל הנערה שמה.

יז

ועמרי בגשתו אל רעומה אחז ביד העלם ויאמר: הביאותיך אליפלט אל רעומה תפארת עוזך, זאת שבית במלחמה גם הגית בה. זאת רעומה תפארת אפרים, שעי אל מבחר בחורי יהודה, וקנא אפרים ביהודה, ויצור יהודה את אפרים, ואתם תשבו בשלום יחרו, ועל אהבה וידידות תחיו. הקרבתי שתי נפשות הנאהבות והנעימות באהבתן, והנני ללכת מזה לראות קריה עליזה, כי קול שאון מעיר כשאון אשר ראיתי בירושלים ביום המשח מלכה, והשאון הזה כלו אומר כבוד לזכרי גבור אפרים, וקרוב הוא לשמוע כי יהיה אליפלט ידידנו חתן למלך; והשאון הולך וחזק מרגע לרגע, כי יאמר אפרים אין מלך לנו, והעם פרוע, אלה ינהרו אל הר מועד ששם רבה התכונה לאמון מנא מעוז מצרים, ואלה מצפים דרך בוא זכרי גבורם העירה בקול תרועה, ואין שטן ומכלים דבר, כי שראצר עודנו בירושלים שלוח מאת מלכו לתת את בריתו שלום למלך יהודה החדש, ומתנותיו פה כצאן אשר אין להם רועה, ועת היא לעשות לאפרים.

זאת דבר עמרי ויפן וילך. ואליפלט ורעומה עומדים ומביטים פנים אל פנים. ורעומה ענתה ואמרה: לא לי לחשות ככל אשה, הן נעליתי על כל הנשים, כי לי זרוע עם גבורה, ולי גם פתחון פה, האח זרח משעיר אור לי! גם באת דודי כגשם לי, כמטר בעתו לארץ עיפה ונלאה; לי אתה אליפלט ואני לך!

רב לי רעומה תפארת נשים, ענה אליפלט, רב לי הפעם אחרי צאתי מצלמות, מעצר רעה ומשפט, לראות את תפארת אפרים, לדבר אתה פנים אל פנים ולשמוע נעימות שפתיה, באמרה אלי: אני אהבתיך. לכן בושו לכם צעירי אפרים, כי בוזה לכם תפארת עוזכם ותבחר בי.

נתרפה היא לבנות יהודה, ענתה רעומה, כי עינים אין

לתן

לחזן לראות מה טוב; לכן התפאר עלי אליפלט, כי בשאון וברעש מלחמה פקחתי עיני ואמצא אוצר כל חמדה. ולמה מחמד לנפשי תעמוד מרחוק? גשה אלי ותחבקך ימיני, ופי לפיך ישק.

זאת דברה רעומה ותחבקהו ותשק לו, ואליפלט זכר את קציעה משאת נפשו ויתנודד, כי נעתרות היו לו נשיקותיה, ומדאגה מדבר פן תבין רעומה מצפוני לבו השיב לה נשיקותיו.

אך עודם בראשית שיחתם, עוד רבות עמם להשתעות ולהתיעץ, והנה עמרי שב ויאמר: שאו נא לי רעים אהובים אם אשבית משושכם, ואולם עוד חזון למועד אשר תשבו שאננים בהיכלי ענג ותתעלסו באהבים באין מחריד, אך עתה באתי להגיד לך רעומה עדינה דבר בעתו: הן רבים משרי אפרים מאצילי שמרון נכונים לצאת את העיר במרכבות ובכרכרות, לצפות דרך שוב אביך משערי אפרים, כי בכבוד ובקול תרועה ישיבוהו העירה, וקראו לפניו: יחי זכרי גבור אפרים ומעוז שמרון! ומה יענה אביך בראותו, כי בתו נפקדה בין היוצאים? ומה יענו העם אשר להם פתרונים? הלא איש כחזיונו יחזה, ואת עדינה תהיי לדבת עם ולשיחה לכל יושבי העיר. הלא ידעת את ערך העת הזאת, אשר לה נצפנו עלילות רבות לטובתך ולטובת בחירך; לכן קומי לבשי בגדי תפארתך, ועלי על מרכבת כבודך, לצאת בין היוצאים לקדם פניו, כי כזאת תבואתך טובה.

אמנם דבר בעתו דברת אלי עמרי איש עצתי, ענתה רעומה, ואולם נפשי שוקקה לאליפלט בחירי, אשר ימים על שנה הגיתי, שגיתי בו, כמעט נראה אלי ביום שמחת לבי, והנך בא להפרידני ממנו! אך אין לשנות אחרי דבריך. לכן הגידה נא אליפלט בחירי, אפוא אמצאך?—הנה בית הקיץ נכון לנו בירכתי הגן הזה, ואתה היה נכון לנשף השקנו, אנכי אצוה להכין שם כל שכיות החמדה, ושם נשב במנוחות שאננות, בעת אשר יעלו בני קריה על הר מועד, ואבי אתם לשתות ולהתהולל, הטובה עצתי בעיניך בחירי?

טובה את עדינה תפארת אפרים, ענה אליפלט, ואולם הואילי נא שמעי לעצתי בפעם הזאת. זקן יושבי שמרון ששים

היום לקראת אביך וסלאו גם נתיבות ביתי ומלאו חצרותיו והיכליו, ובקשו לראות גם את בת גבורים תפארת עוזם לשים לה כבוד, ונפשי שוקקה לראות את רעומה תמדת עיני לבדי, ואיש זר אל יתערב בשמחת גילנו; לכן הואילי נא לבוא אלי בנשף במשכני אשר שכרתי לי במקום פלוני אלמוני, הנודע לעמרי איש סודך, שם נגילה ונשמחה בנשף חשקנו, ושם נתיעץ על צפונותינו, ונראה אחריתנו. האף אין זאת שמחת גילי?

אחרי דבריך ידידי לא אשנה, ענתה רעומה, כי בעצתך תנחני תמיד ונעשה חיל, וכל בני יהודה ואפרים יראונו ויאמרו: הנה האריה והכפירה, וכמוהם ירבצו גוריהם, מפניהם יגורו עמים. האף אין זאת כפיר בעדרי יהודה? ובדברה זאת אחזה ביד ימינו ותשק לפיו ותאמר: הלא עמרי איש סודי לא יבוז לי, כי אתה אליפלט אישי, גבר עמיתי, ובידך עתותי מן היום הזה והלאה.

עתותיך נאמנו לי מאוד, ענה אליפלט בהפרד רעומה ממנו. היא הלכה להחליף שמלותיה, והוא הלך להכין מושב ולעולל עלילותיו. ויהי בעברו דרך רחובות שמרון ההומיה בהגיעו אל קרבת משכנו אשר שכר לו, והנה איש הדור במראהו רוכב על חמורו, אל מראהו השתומם אליפלט ויקרא: האח ראתה עיני! גם האיש עמד ויתבונן באליפלט ויצנח מעל חמורו, וישא כפיו לה' ויאמר: אודך ה' כי בא הלומי. עתה לא אירא מרבבות עם, עתה ארים כשופר קולי, להגיד לאפרים פשעו ולבית ישראל חטאתו, כי את בני מהמדי שלחת אלהים לפני. ועתה גשה אלי בני ואשקך. אל נא עוד תראני בתמהון לב, כי אביך אני, ומרים הורתך היא אשתי האהובה. ראה בני, הסירותי את המסכה הנוראה הנסוכה עליך עד כה.

ואליפלט הוריד לארץ ראשו ויגש אל אביו, ובהאנקו דום אמר: אבי אבי, תפארת אדם אתה, כבודי ומרים ראשי, הן שגיאותי נגלו לי מפי אמי הרחמניה, ועתה כפר נא לבנך משוגתו, כי טח עיני מראות, ולבי נבער מדעת צור חצבתי ממנו, ומחזה שוא מסך בקרבי רוח עועים להביט און במישרים, ושעיפיה בתנחומות אל, ובזכרי משוגתי, חרפה שברה לבי,

תח

וזה הסכלתי ואשגה הרבה מאד, ומאתי היתה שומה כל המבוכה הזאת, ואיך אשא עתה פני אליך ?

ויבך אליפלט בדברו, ועזיאל הביט אל פניו בחן וברחמים גדולים, ויאמר: יפיפית בני מבני אדם, הן אתה ילדה לי מרים אמך משאת נפשי, ומה יקר חסדך ה׳ אלהים, כי כל חן וכל הוד והדר שוית עליו. ואתה בני יקירי שא עיניך והביטה אל פני אביך זה ראית, הכרת ולא ידעת מה הוא לך, כי סבה היתה מעם ה׳ לשביע את יולדך עמל ותלאות רבות, אך הראשונות עברו כנחלי בליעל, וכנהר שלום ינהרו הימים הבאים, ומי ימלל כל הטוב אשר רחש לבי ברגע זה! ה׳ אלהים אל תסיר עוד שמחתי מקרב לבי.

ובדברו זאת חבק את אליפלט וינשק לו; והעוברים ברחוב לא שעו אל המחזה הזה ולא התבוננו בו, כי כל שאון בשמרון קול מרכבות וכרכרות, ומרעש לרכבם תצילנה אזנים, כי כל העם ירוצון ויכוננו לקדם פני זכרי גבורם, ואיש זר אשר לא ידע פשר דבר התשואות האלה, ידמה כי מפני צר ואויב בורחת העיר.

ואליפלט מחה דמעה מעל פניו ויתאושש ויאמר: לא עת דברים להגיד לך אבי את התלאות הרבות אשר אפפוני מיום צאתי מציון, כי עד ארום נחני אלהים, שם כמעט כלוני. אך ה׳ העמידני לראות את פניך אבי כבודי ומרים ראשי, ואנכי בצרתה לי נדרתי לבלתי ראות ציון בטרם אחיש פרות לעדה בת שמיר, ובצאתי למרחב בחסד אל עלי, חשתי ללכת שמרונה אל רעומה בת זכרי השוגה באהבתי, מבלי דעת כי כלי מות הכינותי לה, ויהי בהיותי בדרך והנה מרים הגבירה וקציעה משאת נפשי, ולמראה שתיהן פחד ורחב לבי, אך כאשר ששתי על מראה קציעה שמחת גילי, כן חרדתי למראה מרים, אז נפלה קציעה על צוארי ותבך ותגד לי בן מי אנכי, וכה מרים העדינה לי; ומה נמוגה נפשי כאשר חבקתני אמי, ותספר לי את כל דברי ימיה מיום דעתה אותך אישון עינה, ותבך לך כי נדדת שנית ביום אור; ואנכי כמעט טרפתי נפשי באפי, בזכרי את אשר עוללתי להורי בלי דעת,

ובשגיאתי

ובשׂוּבִי יצאתי עזבתי קרית משושי בעת אשר הדך כוכב מיהודה, ותנחמני אמי משבר רוחי, ותשעשעני קציעה תפארת שעשועי ונחלת שׂדי לי ממרומים, ותאמרנה ללכת עמי שמרונה לקדם פני יהושבע; אך אני הפצרתי בהן לשוב ירושלימה, ומגמת פני היתה לבקשך אבי בלבנון ובדמשק. באתי הנה, בקשתי נתיבות בית עזריהו, ותשמח יהושבע לקראתי. הגדתי לה את שלום קציעה, התחננתי לה לבלתי מנוע אותה ממני באשר אגודתנו נוסדה מאז, ואף כי עתה אשר מבין חשוכים הייתי נס להתנוסס בין אלופי יהודה. ותפול יהושבע על צוארי ותאמר: אלהים יחנך בני, ובצלך ותחיה בתי. וגם עזריהו הזקן נדיב אפרים שם ידיו על ראשי ויברכני, ושמחת עולם היתה על ראשי. ושמחתי זאת ערבה, בזכרי כי עוד אבי איננו, ותגד לי יהושבע כי נכון אתה לבוא הלום, ולהטיף דבריך על אפרים, להשיב נצורי ישראל, ולעורר לבם לבקש את ה׳ אלהיהם ואת בן דוד מלכם; זאת שמעתי ותחי רוחי. אך עודני שמח על הבשורה, ויהושבע אמרה לי בנדיבות פיה: הלא ידעת בני את נפש קציעה, הנכספה לראות את שולמית אחותה אהובת דניאל רעך, ושניהם עצורים בעצר רעה ויגון, ואם יועיל הון לנפש עדה דודתך, אותם לא תפדה בכל הון; ועתה עוץ בני עצה, לחלץ מצרה נפשותיהם, וישישו גם הם אתנו משוש. כשמעי זאת, זעם ה׳ מלאתי, נשבעתי בנפש קציעה להוציא ממסגר אסירי התקוה ולרצץ ראש פתנים אכזר, קדקד זכרי המתהלך באשמיו. ותהי ראשית דרכי אל רעומה בתו למשכה בחבלי השוא אל משכני זה שכרתי לה בקצה הרחוב הזה.

זאת דבר אליפלט, ויקח את אביו וינחהו אל משכנו. עוזיאל אסר והסירו מחוץ ויבא אל משכן בנו. ויאמר אליפלט: לבעבור סבב פני הדבר משכתי את רעומה ברסן מתעה אל משכני זה, והיא בברה קלה משרכת דרכיה לבקש את אהבתי, ולהתעלס אתי באהבים בנשף חשקה, אך חשך ישופנה.

תשכל מנשים אמה, ענה עוזיאל, ואתה בני, פקוד נא את הארורה הזאת ותמצאת אמה אל תמת. אך מה אחרית זכרי איש דמים ומרמה, המסיר לב ראשי עם הארץ מאחרי ה׳,

משאתו יעין להכין את המשרה בידו? הן אנכי סבותי שערי ישראל כאחד הרצים אשר שלח המלך חזקיהו, ולדברי יקשיבו רבים, ואנשים מאשר, ממנשה ומזבולון נכנעו לבוא ירושלימה; אך רבים מאלה עודם מלעיגים לבן דוד ומלעיבים במלאכיו; ואנכי גם פה אפתח שפתי, וה' אלהים יעזר לי.

כן אבי ידידי, ענה אליפלט, ה' יהיה עם פיך. הן אמי הגידה לי, כי ככח ידך כן חן שפתותיך, וכי בהתעורר רוח קדשך אז מפיך לפידים יהלוכון, וברשפי אש יפלו בלב שומעיך; לכן שא מדברותיך על אפרים, וראה את חליו. והנני להגיד לך אבי נצורות, כי שראצר נציב מלך אשור הנוטה לי חסד, יתחפש לבוא העירה לעת ערב, ולאפרים יהיה נשף חשקו לחרדה, ושמתי בך אות ולא יפול משערת ראשך ארצה. ועתה אדוני אבי כבודי וששון ישעי, אחת אשאל מעמך וקויתי כי לא תמנע הטוב מבן יחידך: הנה יהושבע הגבירה הלא אם רחמניה לקציעה משאת נפשי, והיא נושאה עתה חרפת נעוריה ומתנודדת על כל הרעה אשר הביאה עליך ועל הורתי העדינה; אמנם רבות עוללה אז לנפשותיכם, אך שתתה גם היא מחמת שדי, והיא נהפכה לאשה אחרת; ואתה אדוני אבי הלא ידעת את לבה, לכן כפר נא לשגיאותיה ואל תזכר לה את הראשונות.

ואיה יהושבע עתה? שאל עוזיאל, העודנה בבית אביה?

לא! ענה אליפלט, כי אמר עזריהו אביה, אל תהיה בתי בשמרון בעת מבוכה; על כן הפקיד עליה אנשים לשלחה עד מלון המצודה, ששם גם הורתי וקציעה חמדתי; שם תשבנה עד שובנו מזה בשלום, ויהדיו נעלה ירושלימה ליום מועד. אל המקום ההוא יעדתי את צורריך לפנים, את שובביה האלוף ביהודה, אשר הדיון על ביתך רעה גדולה גם הוא בזעם לשונו, אך נרצה עונו גם הוא בצרות רבות ורעות אשר באוהו; עמו הייתי בצרה בבור תחתית, כאשר עוד אספר לך, ואתי ישיש נא האיש משוש ביום שמחת לבי, וקויתי כי בעת רצון תרצהו.

לפושע בני תפגיע, ענה עוזיאל, זאת היא הרוח הנדיבה אשר אצלה הורתך העדינה עליך בני; ואנכי מלא אמלא את כל משאלותיך, כי אעשה שלום לכל צוררי מלפנים,

ואף

ואף כי ליהושבע הגבירה אשר הפכה את לבה לאהבה את אמך, ותהי לך כאחות לצרה; דע לך בני, כי אך טוב וחסד ירדפוהו וישיגות, ועוד חזון למועד אשר תראה מה יקר הסדי, אך עתה לא עת דברים היא. תנה לי בני אות למען אתודע לשראצר לעת מצא.

הא לך אבי חותמי אשר על יד ימיני, ענה אליפלט ויתנהו לאביו, אשר חבקהו בזרועותיו, וישקהו ויברכהו וילך אל עזריהו.

ויהי השמש לבוא, והנה שאון העיר עולה מהמונים והמונם אשר ינהרו וירוצון, ועוזיאל רוכב על חמורו ועובר ברחוב והנה המון רב, ויסר לראות, והנה מרכבת ישועה, בה יושב זכרי חגור חרבו על ירכו וכבע ישועות בראשו, ורעיו היושבים אתו ירימו נס, והעם יקראו: יחי זכרי גבור אפרים! ואחרי המרכבה הזאת עוד מרכבה אחרת, בה יושבת עלמה איומה למראה, חמושה גם היא בנשק גבורים, ונערותיה מימינה ומשמאלה, וקול בחורי אפרים קורא אחריה: הנה הלביאה, הנה רעומה האיומה! הבו גדל להרב גאותה! ההמון הרב נטה ויכונן דרכו אל ארמון זכרי, וקול תרועות שופרות ותצוצרות נשמע. ועוזיאל עומד ומשתומם על המראה, אך השב דרכו וישב רגליו אל עזריהו, וילך ויבא עד משכנותיו והנה אין מבוא, כי אנשי חיל שכר עזריהו לבלתי תת כל איש לבוא לחצרותיו. ויאמר עוזיאל אל אחד השועים, הגידה נא לאדוניך כי אני אלידע אוהבו ומיודעו בא אליו, וכי דברי נחוץ. השוער הלך להגיד זאת לעזריהו, וישב ויאמר אל עוזיאל, בואה אלידע אדוני, כי עזריהו אלופי מחכה לך.

ועוזיאל בא אל פתח ההיכל, והנה עזריהו לקראתו, ובאחזו ביד ימינו הביאהו אל היכלו, ויאמר: ברוך בואך עוזיאל אדוני! הן תהלותיך שמעו אזני מפי אחד הרצים, אשר הגיד לי הליכותיך ומדברותיך בשערי ישראל, ורבות גדולות דברה יהושבע בתי על אדותיך, אך לא עת דברים לנו עתה. הן זכרי בא עתה העירה בכבוד ובתרועה, כמו לכד את המלוכה, יפנות העם נאספו אליו לשתות ולשמוח, וכחצות לילה יעלה

זכרי

כרי וצא וכל המחזיקים בו אל הר מועדם, והעם יכרתו לו ברית לפני אכון מנא. ואלי שלח עתה מלאכיו לקרא לי להזיק במעוזו, אך בקהלו אל יחד כבודי, כי חמסו ירד על קדקדו על קדקד בני שאון, עצרת בוגדים, חרשי משחית אשר יצהלו ויריעו כרוח עועים מסך ה׳ בקרבם; אך רננת שכורים מקרוב ושמחתם עדי רגע. הן אין איש אתנו פה, לכן אודיעך כי נשף חשקם יהיה להם לחרדה, כי כפחד פתאם יעלה עליהם שראצר וגדודיו, ורבתה המהומה; כחצות ליל יעלה עליהם כעלות שמה זכרי עם מכבדיו ומעריציו. ואתה אדוני, הדבק בבית דוד יהחפץ לשובב את ישראל אליו, זאת עשה, והיית מוצק ולא תירא: הנני נותן לך בגד כליל תכלת, ולבשת, וקמת ועלית בהר מועד בין המון חוגג, ונשאת מדברותיך להשיב לבב נמהרי לב אל ה׳, בטרם יתנגפו רגליהם על הרי נשף; ובגד התכלת אשר עליך יהיה לך לאות, ואיש מנערי אשור לא יגע בך לרעה, כי אם משמרת תהיה עמהם, לכן מהר ועשה כאשר יעצתיך.

ועוזיאל עשה כעצת עזריהו, וילבש בגד כליל תכלת, ויברכהו עזריהו וילך. ויעבור דרך רחובות קריה ויבא עד ארמון זכרי המלא מפה לפה שכורי אפרים, שם אורה ושמחה וקול תרועת מנגנים, ועוזיאל התבולל גם הוא בהמון הרב. והנה זכרי חגור אפוד בד נאזר באזור הלציו ובאבנטו, כובע ישועה בראשו, פניו פני להבים, ובעבי גבי מגנו ישית מורא לכל רואיו. ויהי אחרי שתות כל קרואיו לשכרון, וינופף זכרי ידו יהס את העם, ויען ויאמר:

שמעו בני אפרים הנקראים בשם ישראל, העם התועים על הרי נשף כצאן אובדות אשר אין למו רועה! שמעו ואדברה להעיר קנאת אפרים. הן מלך אשור שם את מלכנו בכלא, נציב שם בארצנו, את שראצר המר והנמהר השודד בנו כאריה בבהמות יער, ואוכל שארנו מעל עצמותינו, כי זרים באו בגבולינו, והם לוחצים ודוחקים אותנו, ירעצו עשירים וירוצצו דלים, ירוששו ערינו, ויכאיבו כל חלקה טובה, כן ישלחו רזון במשמנינו, ישים ארץ חמדה לשמה, וקלון עמי עד צואר יגיע.

מן דברת זכרי גבורנו, ענו הנאספים. אוצרותינו לבז ולמשסה, כי בקקום בוקקים, ואנחנו דלונו מאוד, נשמע תשואות נוגש בארצנו, ואין לאל ידינו למלט נפשותינו מחרפת צר ומכלמות אחינו, שונאינו ומנדינו, בני יהודה שוכרי צלענו, אשר יראו בנו ויגילו בשמחה. ועתה גבורנו האדיר הלא המכשלה הזאת תחת ידיך, הבא לנו עזרת מצר, ויאמן נא דבריך אשר דברת.

וזכרי הגיע ראש ויאמר: הן כל יושבי תבל רואים כי עשוק אפרים העמיק לרדת, כי פסו גבוריו ואדיריו נטו שנתם, הימות עמהם אפרים לשחת? הירד אחריהם כבודו? לא אהי ועמי! יחי אפרים ואל ימות, כל עוד רוח גבורה תחיני, אפרים רואה את חליו, אך אני זכרי גבורכם מעלה לבם ארכה ומרפא, רק התחזקו והיו לאנשים, שיתו ידכם עמי, והחלש יאמר גבור אני, לי גלעד ולי מנשה ואפרים, לי חיל ורכב תחסן ישועות ממצרים, ואנכי אשבע לכם בזרוע עוזי ובחרב גאותי לשבור אשור בארצי, לכן הרימו נס, כי אני ארים מכשול מדרך עמי, ואת הצפוני ארחיק מעל גבולינו.

ובדברו זאת, לקח בקבוק בימינו וכוס בשמאלו, וימסוך יין מן הבקבוק אל הכוס, וישבור הבקבוק ויגרם חרשיו, ויאמר: כן אשבור אשור בארצי, אשבור פטיש כל הארץ, היה כגבור אפרים והורד גאון אשור. זאת דבר וישת כוסו, והנאספים בארמונו הריעו בקולם ויקראו: יחי זכרי גבורנו, אדיר לעמנו, ובצלו נחיה!

וזכרי צוה את פקידיו, ויאמר: ואתם צוו את כל אנשי המלחמה, והיו חלוצים וערוכים לעת אשר ישאו נס בהר מועדנו, איש אל יתן שנה לעפעפיו הלילה הזה, כי אני זכרי גבורכם לא אנום ולא אישן, ושמרו מועד עלותי על ההר לראש אשמורות, כי עד העת ההיא משתה בהיכלי תמיד.

ועוזיאל שמע את כל הדברים האלה, והוא מלא זעם ה׳, ויצא מן הארמון לעלות ההרה.

זל

יח

על הר מועד ההוא עלו כל יושבי שומרון ויושבי ערים אחרות לחוג לפני אמון מנא, אשר הקימו למו; שם בנוי בית הקיץ רחב ידים מאוד, אליו נאספו יתר השרים והעם אשר צר להם המקום בארמון זכרי, והסוכן על בית זכרי שם לפניהם יין ושכר, ועדת חנפים עצרת בוגדים נאספו אל בית הקיץ הזה לשתות, כל נבל ימלא יין וכל פה דובר נבלה, וכסבאם סבואים קראו יחד: יחי זכרי גבור אפרים ויחיו עליזי גאותו! זכרי לנו מגדל עוז, לכן הכינו לשראצד מטבח ונפוץ חילו!

והנה זקן אחד עוטה מעיל תכלת נגש, ויאמר אל היושבים: ברוכים אתם לה' אלהי יעקב, אתם—בני אפרים, ואני—בן יהודה, הלא זרע יעקב כלנו, הנני ציר שלוח מאת חזקיהו מלך יהודה לקרוא דבריו באזניכם, צדקת ה' היא, לכן אל אהיה כזורע צדקות בארץ נשיה. הטו נא אזניכם לאמרותי, כי אני פי מלך שמור: „אל תהיו כאבותיכם..."

אל תהיו כאבותיכם! קרא האחד בשחוק פרוע, הזה דבר מלכך, העל פיו יחיה אפרים? אמנם לא כאבותינו אנחנו, אבותינו שתו יין, ואנחנו נסבאה שכר; בימים הראשונים אלה ושבועה היו כמגן וצנה, ועתה כקצף על פני המים נדמה, וחסד ואמת—כבגד אכלו עש; ואף הבל יהמיון שונאינו ומגדינו בני יהודה, כי אין ישועתה לאפרים כי אם בכחש, כי היא ראשית ממלכתו מימי ירבעם הראשון אשר נשא ידו בשלמה, ולמן היום ההוא והלאה על כחש ומעל יחיה אפרים. ולמה זה זקן וסר טעם, תכביר עלינו במלין? גש הלאה, כי שומע אין לך, לא לנו חזון הבל!

לא חזון שקר וקסם ואליל בפי, ענה הזקן, כי בדבר מלכי אני בא, לפקוח עיני עורים, חכלילי עינים מיין על דרכיהם, ועתה בני אפרים שמעו והוסרו.

ואחד בחורי אפרים חומדי לצון לקח שמיכה עבה, ויכס את ראש הזקן, קפץ בה פיו ויאמר: ראה זקן יהודה כי אני מכסה עליך, למען לא יראה העם ברברך עטם. וכל העדה

פערו בשחוק פיהם על המחזה הזה, והשני הנה זה בא וישד מ
הזקן משענתו הפיץ לרגליו, והזקן נפל שדוד לארץ, ויתעודד
ויקם ויאמר: הזאת חכמתכם ובינתכם עם לא בינות, כי תלעיבו
בזקנים, אך מה תעשו לנערי אשור, כי יקומו עליכם? אך
עת לחשות, כי ימים ידברו ויגידו לכם מה פעל אל.

מאין בא עלינו מעלה הגרה הזה? קרא סוכן זכרי, ונשמת
מי יצאה ממנו, כי ימלא קדים בטנו להביע לנו חידות מקדם
בריר חלמות ובמשלי אפר, וקולע הוא את כל יושבי ארץ
אפרים, לחלל ממלכה ושריה, ולרומם יהודה ומלכו. הטרם
תדע, כי אין לנו חלק בדוד ולא נחלה בבן ישי? לך אל
ארץ יהודה; אכול שם צפיעי בקר, ושם תרומם את בית דוד.

והיושבים שם קראו פה אחד: אין לנו חלק בדוד ולא
נחלה בבן ישי מימי ירבעם בן נבט, ואתה הזקן צא מזה,
עלה קרח!

ועוזיאל ראה מרחוק את חרפת הזקן, ויגש אל היושבים
ואמר: הזאת לכם בני אפרים למלא פני זקן קלון? ועתה הנה
חג לכם, ואם לא יחרף לבבכם מימיכם, אם טהור הוא כעצם
השמים, שתו ושכרו, שחקו, נגנו, הריעו, ואם זכרונות עשק
רצח כשמיר ושית יעלו על לבבכם, חרדו מחרון אף ה׳, כי עוד
מעט ונערים יזקנו, וזקנים ישישו כי ימצאו קבר בארצם. הנכם
אומרים כי לא כאבותיכם אתם, ובזאת צדקתם, כי לא כימים
הראשונים הימים האלה לבית ישראל, לפנים קדמו את הזקנים
בכבוד ויהדרו פניהם, ועתה ירהבו הנער בזקן והנקלה בנכבד,
מכושלים יקחו משענתם, ולפני עורים יתנו מכשול, הארמון לא
עוד על משפטו ישב, כי שרי אפרים יצודדו נפשות לפורחות
וימלאו ארמנותיהם חמס ושוד, בכי ודמעות עשוקים; כן משפט
הימים האלה לבית ישראל! הימשכו הימים האלה? שאלו שמים
ויגידו, כי קרר עליכם היום. ובכל זאת תקשו ערפכם, כי מאת
ה׳ היא נסבה למען השביעכם מפרי מעלליכם. אך שובו אליו
בטרם יתנגפו רגליכם על הרי נשף; שובו בנים שובבים, שמעו
החרשים דברי הספר אשר יקרא הזק באזניכם, כי מלכו בקדש
שלח דבר ביעקב, שמעו כי נגידים יסבו, והאוינו אבירי לב
קבעו מוסר, רוגנים — ולמדו לקח.

הוי איש יהודה! קרא האחד מעדת השכורים, ומי שמך למוכיח בשער אפרים? אני פשחור בן אפרים, תושב הייתי ככל אבותיך בירושלים, שתיתי בימי עוזיהו, יותם, ובימי אחז, אשר לא שתו אבותיך ואבות אבותיך, לכן איעצך שמע לי, מנע גרונך מצמאה ועיניך מדמעה, הן עודך איש חמודות, ומה לך כי תדבר תפל? שתה אתנו יין ושכר ורוח אחרת תהיה עמך, שתה, ותירוש לא יכחש בך.

העת לנו עתה קרוא ספר אשר כתב מלך יהודה בעוד מזרקי יין נגד עינינו? קרא השני אחר פשחור. אך אנשים אשר לא הדליקם היין, ענו יחד: ידבר איש יהודה ונשמעה שיחתו בצאתה מבטן ריקה.

אך עוד אלה מתלוצצים, ואזני עוזיאל שמעו דברים מאחריו לאמר: דבר איש חמודות, כי דבריך ירדו חדרי בטן, ואולי יצליחו להציל נפשות לקוחות למות. שלח דבריך כחץ ברוה, ענה קול אחר. ועוזיאל התאושש ויתעודד, ויוסף לשאת מדברותיו, ויען ויאמר:

אבן מבטן ריקה יצאו דברי נגידים, הן בטני ריקה מיין אנשים, אך לבי מלא רוח, על כן אבשר צדק בעדת הוללים, ולא אירא מקול מחרף ומגדף. איש מוכיח אני היום לבית המרי, ועם שרי אפרים אתוכח, אמרתי להוללים, עד אן תהולו, ללצים--עד מתי תתלוצצו, ולשומרי הבלי שוא—הלנצח תהבלו? הלא זה דבר מלך יהודה: אל תהיו כאבותיכם אשר מעלו מעל בה׳ אלהי אבותיהם ויתנם לשמה, כאשר עיניכם רואות, כי מאס באהל יוסף ובשבט אפרים לא בחר, יען אשר הכעיסוהו בבמותיהם, הקניאוהו בפסיליהם; לכן התאוששו והתקוששו הגוי לא נכסף, אשר גיד ברזל ערפו, שובו בנים כחשים, עד מתי תתכחשו אל ה׳, השיבו אל לב, ולבבכם יהגה אימה, הטרם תדעו כי אבדה אפרים? ראו נא כי אבלה נבלה דלת העם ומרום עם הארץ אמלל, הבוגד בוגד, השודד שודד, ונוער כפיו משוד יושד, ומלככם אפוא ויושיעכם, בפרוע פרעות בעם, הה! בשחר נדמה מלך ישראל, וירושלים טרם תעלה על לבבכם, כי לבכם לבית אל ולקשר נביאיו וכהניו,

אשר

אשר בציון נעלה נפשם, הלא תבושו מבית אל מבטחכם כאשר בושו חמת וארפד מדמשק, עת בא קצם אמת בצעם הן אש אכלה ארמנות בן הדד, ואחרית רצין בעל בריתם הלא ראו עיניכם, הלא תקחו מוסר. אך למה תביטו למרחוק, הביטו אל מלככם וראו אחריתו, הן הושע בן אלה ישב על כסא מלכותו, וירא את עמו כי פרוע הוא ואין לאל ידו לקומם ארץ הריסותו, וירא את אפרים ואת חליו, כי רפאות תעלה אין לו, ויאבד לבו, כי אבדה ממנו עצה, ויכרות ברית עם מלך אשור ויהי לו עבד נושא מנחה, ויחלו בני עמו ממשא מלך ושרים, וידרשו בית אל ויבאו הגלגל לבקש עצה, ונביאיכם לא נחלו על שבר יוסף, וירפאו שבר עמם על נקלה במשאות שוא ובחזיונות מדוחים, ויאמרו שלום יהיה לכם, רק החזיקו בתרמית, דברו שלום לאשור, והובילו שי למורא, שמן למצרים, להעלות משם רכב ופרשים. ויחדל הושע בן אלה להשיב מנחה לאשור, השבט הנוגש בו, וישלח בים צירים אל התנין הגדול הרובץ בתוך יאוריו, אל סוא מלך מצרים, הפיל תחנתו לפניו ויאמר: עזרני אתה התנין הגדול, כי אשור האריה מצפון לא יושיעני! הוי עם שפל! אשר השפיל עד שאול נפשו, הוי עם לא בינות! מאמינים לכל טיח תפל אשר יביעו לכם נביאיכם הריקים והפוחזים אשר בחשכה יתהלכו ובאפלה יגששו, כי מבית אל יצאה התנופה הזאת, ועיניכם הרואות, כי ברוב דרכיכם יגעתם לריק, ותעלו על שפת לשון ודבת עם וחרפת עמים תשאו, כי שמעתם לקול נביאיכם להרבות כחש וכזב כל היום, לספות בגד על בגד, מעל על מעל, ברית עם אשור תכרתו, ושמן למצרים תובילו, לירות בקשת רמיה, ולהיות מנוד ראש בלאומים, זו חרפתכם באשור וזו לעגכם בארץ מצרים, כי פחות אשור יקראו לכם ממלכה שפלה, עם בזוז ושסוי, ושרי נוף ותחפנחס מלאו כרשם מעדניכם, ויניעו אחריכם ראש במסתרים, כלם יפטירו עליכם בשפה, יענו ויאמרו: הן אפרים רועה רוח, וכיונה פותה אין לב, מצרים קראו אשור הלכו מבלי דעת מאין יבא עזרם, היתכן הדרך הזה? אכן בשנת אפרים יקח, וגוי הנף, רודף קדים וים, יאסוף רוח בחפניו,

ככת עשה לכם בית אל, כי אש יצאה מבית און ותאכל שמרון ותבער בכל ערי ישראל, ולאור התבערה הזאת תראו כי עונותיכם על עצמותיכם, ובם אתם נמקים. אכן בא רקב בעצמיכם ואין דין דינכם למזור, הוציאו ממצרים רכב וסוס, חיל ועזוז, ויחדו כלם יכרעון, וכשלו עוזרי רהב ונפלו הבוטחים על מעוז פרעה, והכרית ה׳ את סוסי מצרים והכה אותם בתמהון ואת רוכביהם בשגעון, ואת אחיכם בני יהודה יושיע, לא ברכב ובפרשים, כי רכב אלהים רבותים אלפי שנאן, וביד מלאכיו יושיע עם נאמן עמו, ולכם ערוך מאתמול התער השכירה, ומלך אשור ישיא מות עליכם, כי ה׳ אמר: אפרים לשמה יהיה ביום תוכחה, והיום ההוא לא ירחק חק, ורוח ה׳ עברה בכם ואינכם, ונגערתם כארבה וכילק סמר, וידעתם כי יש אל קנא ונוקם על עלילותיכם, ושנת פקודתכם היא שנת שלומים לריב ציון, כי אוהב ה׳ שערי ציון, ואדירה ממנה יצא: דעו לכם כי ה׳ אמר אז לשכון כבוד בארצנו, ואת דברו הקים, כי דרך כוכב מיהודה, ועל כסא דוד יושב צמח צדיק מושל ביראת אלהים, הוא פתח דלתות היכל ה׳ ושעריו לא יסגרו עוד, חזקיהו מלך בציון, וה׳ בהיכל קדשו: לכן רנו לציון שמחה, וזמרו למלכה, כי גאות יעשה בגאון ה׳ אלהיו ועשה משפט וצדקה בארץ, ונקבצו בני יהודה ובני ישראל יחדו, והיה למו בן דוד ראש אחד ולא יחצו עוד לשתי ממלכות; לכן התחברו אליו כל זרע יעקב, זה יאמר לאלהי ציון אני, וזה יכתוב ידו למלכה, התלכדו ולא תתפרדו עוד, והיה ישראל לגוי רב ועצום כימי קדם וכיום צאתו מארץ מצרים.

ויהי כאשר כלה עוזיאל לדבר דברו, והנה המון העם מתחרשים ומתלחשים, אלה אמרו: זך לקחו ונגידים ידבר; אלה שואפים רוח כתנים, ויאמרו: מי זה מחשיך עצת זכרי במלין בלי דעת, אין זה כי אם צורר לאפרים, כי אש עצורה בעצמותיו ותהי על שפתיו כאש צרבת; הבה נשים מתג בשפתיו ולא יוסיף לפצות פה. ופשחור נגש אל עמרי ויאמר: התפאר עלי כי הכרתי את נואם הנאום הזה, הלא הוא היה משכן לגרים. האמנם כן הוא? ענה עמרי בשומו עינו עליו.

הנה האיש הזה מיהודה יצא לחרף מערכות בית אל ולהפשיט כבודנו מעלינו; אך רבים הם המחזיקים בו והנותנים לדבריו עז ותעצומות.

זאת דבר עמרי, וילך ויגש אל הסוכן אשר על בית זכרי, ויאמר: ומה תחשוב אתה על האיש הזה אשר השליך שקוצים על אפרים? הכה לי מעט, ענהו הסוכן, הלא עיניך הרואות כי רבים נצמדו לו, ואם אבוא לתפשו, וקם שאון, וחלק העם; אנכי זאת עשיתי, קרשתי עליו משחיתים אשר יארבו לצעדיו, ומידם לא ימלט עוד. ואני הנני הולך אל זכרי אדוני, כי עת לעשות הלילה הזה, ולראש אשמורות יעלה ההרה, ולאור שחר יזבח את זבחיו על מזבח אמון, והיה כזה יום מחר חג לאפרים.

והסוכן מהר ללכת אל זכרי אדוניו, ויבא אל הארמון ששם שרי אפרים נאספים, והנה כלם הלומי יין ויתגעשו ויתהוללו ויריעו, וזכרי איננו שם, ואחד משרתיו הגיד לו, כי אך יצוא יצא זכרי מזה, לעלות אל הארמון ששם שולמית עצורה. ויעל הסוכן שמה, ויבא אל החדר הנשען אל חדרי שולמית, ושבכה עשויה מקני ברזל בקיר המבדיל בין החדר הזה ובין החדרים אשר שולמית יושבת בם, והשבכה מהצי מתני איש ומעלה.

ובחדר אשר בא הסוכן אליו, חשך, לא כן בחדרי שולמית כי שם נרות רבים מאירים, ובחדר אשר היא עתה שם, מטה כבודה, זהב וארגמן רפידתה, ושולמית יושבת וסופקת כפיה, עיניה לנכחה יביטו, על פניה אימה חשכה, ושפתיה כמו נאלמו, וצלה יושבת מכולה, והיא עצובת רוח; וקול מתרונן מיין ותרועת נוגנים עולה מארמון עליזים. זכרי טרם יעלה אל החדרים האלה, אך שולמית ההרדה לרגעים, צופיה אל עבר הדלת כי ממנה תפתח הרעה; רוחה נבקה בקרבה ועצמותיה רחפו. והנה רעש פעמי איש נשמע בעלותו במעלות, יאחרי הרעש קול כגבור מתרונן מיין; ושולמית לאטה פניה בשתי ידיה. הדלת תסוב על צירה, והנה זכרי לבוש מדי גבורים וחגור חרב על ירך, בא החדרה. ככפיר בוטח בטרפו, עמד ויתבונן בשולמית

אשר תבשה פניה בטמון, לאות כי צלמו תבזה. ויחר לזכרי מאוד, ויגש אליה ויאמר: השלום לך יפתי? מדוע תסתירי פניך? הראיני את מראיך ואראה, האמנם ליפיך נאוה תהלה?

ובראות זכרי כי אין שולמית מתעוררת, הסיר ידיה מעל פניה, ויבט אל תארה ויאמר: הוי גברים אשר עינים להם ולא יראו! הן לי נתן ה' עינים לראות, עתה אראה כי יפיפית שולמית מאד, הוספת חן ותפארת אל השמועה אשר שמעתי. אך מדוע יפתי פניך חמרמרו מבכי בין כל מחמדי עין וכל שכיות החמדה? אל נא תשתוחחי ואל תהמי אילת אהבים; שכחי עמך ובית אביך, אשר שכחוך ויתנקשו בנפשך על התימרך בכבוד אלקנה; הן יהושבע אשת אלקנה וקציעה בתה בקשו נפשך לספותה, נדחה קראו לך, כי הדיח אביך אותך ואת הורתך אל ירכתי לבנון, להשבית זכרכן ממתים מחלד, וגם יהושבע וקציעה אמרו: לעטות עליך בושה סלה, ובקראן לך לבוא ירושלימה, זממו לקחת נפשך; אך התעוררי יפתי, כי עוד גואלך חי, אני זכרי הגבור באפרים, הן נערץ אני בעמי ואל זרועי יחלון בני אפרים וכל שבטי ישראל, כי אני תפארת עזמו, ועיניך הלא ראו את כבודי, לכן עורי לקראת דודך, שבי בהיכלי תענוגי והתענגי על שכיות חמדתך, ואנכי אשמרך כאישון בת עין, אשמרך גם מלבי ומבוער באהבתך, ולא אעיר ולא אעורר את אהבתך, כי אם איחל לחסד נעוריך, וקויתי כי תשאי אלי נפשך ברוח נכון ובשמחת לב. לכן מחי עיניך מדמעה, ושתי מיין הרקח להצהיל פניך.

כדברו זאת, נגש אל השלחן וימסוך כוס יין הרקח ויגש אל שולמית. ותמאן העלמה לקחת הכוס מידו. ויאמר זכרי: הגידי לי צפירת תפארתי, מה אעשה לך לחדש רוח נכון בקרבך? ובדברו העביר ידו על עיניה היפות, וימח דמעתה מעל עפעפיה. ושולמית התחלחלה, נאנקה דום, ותסב פניה ממנו, ועיניה יורדות כנחל דמעה. וזכרי עודנו סומך ידיו על חלקת צוארה, ובשפתים דולקים הוא מדבר על לבה, ויאמר לה: מה תשתוחחי יפתי ומה תהמי, למה תפחדי ולמה תרהי תפארת משושי? הלא תפתחי שפתיך עמי, הלא תעני.

אנכי אפתחה שפתי עמך, ענתה שולמית בהבליגה על המון לבה, ארבורה דברי ואזניך תהרשנה ושפתיך תאלמנה. הן ראשית דברי היא, הסר מעלי ידיך אשר שפכו דמי אבי, והרבו חללי עמי; הלא את אבי הרגת בעברות אפך, ועוד תשיב ידך על פרי בטנו להרגה בשפתים דולקים, כי כתנין תשים עלי משמר ותשחק בי כצפור. לבך כלב אריה ביער, ואת קולך תתן כאיל תערוג על אפיקי מים, ואולם השמיעני קול שחל ודבר אלי באכזריות חמה, וארעך בשם.

אמנה גבור ואיש דמים אני ביום קרב ומלחמה, ענה זכרי, ואולם דעי לך, כי יפיפית מאד, ובנגה תפארתך גם לב שחל יהפך ללב בשר, ומרב קסם עליך היה לבי כנשים, ותחת גערת עריץ תשמעי נחת ונעימות שפתים.

ואם יפה אני בעיניך, ענתה שולמית, אם נתן לך ה' עינים לראות, הלא נתן ה' לך גם לב לדעת, כי יועם זהב ברפש וטיט, ותפארתי תמאס בדמעות; כי אם עוד תעצרני פה במקום הנורא הזה, ותשך משחור תארי, וחבצלת קטפת בבקר, תהיה כעלה נובל בידך לעת ערב, ורוח עריצים עברה בה ואיננה. ואם לא טפש כחלב לבך, יבואוני נא רחמיך וקרא לי דרור.

מה נהנת ידידות נפשי, ענה זכרי, ומה נמלצו אמרותיך בדברך תחנונים! הבה ואשק שפתים נוטפות עסים.

זאת דבר זכרי וישק לפיה ויאמר: קומי רעיתי יפתי ולכי עמדי, קומי ואנכי אחזיק ידי בך, כי מרוב שיחך וכעשך רפו יצוריך, קומי רעיתי וראי אפריון עשיתי לך.

ושולמית התנודדה ותתיפח, ותאמר: אל אלהים ראה נא כי שאפני אנוש עול—לא ידע בשת, עשר פעמים הכלמתיו, והוא – ככלב שב אל קיאו, הה! אין חשך ואין צלמות להסתר מתגרת יד עריץ.

ותפן שולמית אל זכרי, ותאמר: אל נא אביר לב תמותתני לאט לאט בחלקות, השמיעני קול נערה ושאון כרעש מלחמה ביום הרג רב. הן את אבי הרגת בחרבך הקשה ואותי הלא ידך תערוץ, גע בי ואינני. ואם ביד חזקה תאמר להתעמר בי,

דע לך כי היא לא תצלח, כי לא תקום פעמים צרה; גע אל עצמי ואל בשרי, וחיי לשאול הגיעו.

והסוכן אשר עמד בחדר האפל, שמע את חליפות כל הדברים האלה, גם ראה את פני זכרי ואת פני שולמית ופניו לא נראו, ולא יכול הסוכן להתאפק ויצא מחדרו, ויסוב וידפוק הדלת אשר בא זכרי בה. מי זה בא הלום? שאל זכרי. אני עבדך הסוכן, ענה קול מאחרי הדלת והמזוזה. וינופף זכרי ידו לצלה ויאמר: פתחי לסוכן. וצלה קמה ותפתח הדלת, והסוכן בא, ויאמר אל זכרי: כפר נא לי אדוני ואדבר דבר באזניך, הן איש אחד בא מיהודה אלידע שמו, הוא היה סוכן למרים, ויעל על הר מועדנו וישא מדברותיו על אפרים כאיש רוח ומתנבא, ויגד להמון העם, כי קרוב יום אידם, ומדבריו נמס לב השפנים בעם, נשברה רוחם; ואנכי קרשתי עליו משחיתים ומידם לא ימלט. ועתה הודיעני אדוני מה לעשות לו, האעשה אתו כלה? אם אאסרהו בכלא עם האסורים המטים להרג?

אסיר יהיה על בור, ענה זכרי, אך מה יעשו לי טחי תפל מעלי הגרה? ימלאו קדים בטנם, ואך הבל יפצה פיהם, כי אני אעלה ההרה ומקול רעמי יחפזון; הן למו ניב שפתים, ולי זרוע עם גבורה. אך פה נשתה גבורתי מלשון רכה וענוגה, זאת שולמית אשר הביאות אל ארמוני, למרות עיני כבודי בזעם לשונה.

שא נא אדוני, ענה הסוכן, הלא כאשר תוסיף לדבר אתה רכות, כן תוסיף היא לענותך עזות, כי כן הסכינה גם עמדי—ויפן אל שולמית ויאמר: עד אן תמללי אלה? הטרם תראי כי אזני אדוני אטומות ועיניו פתוחות על חמדת תפארתך? הן חשקו כאיש מגן, ונפשו גחלים תלהט, לפניו כרעו ונפלו אדירי עם, ואת אומרת להתיצב בפניו! לכן איעצך, עשי אתו ברכה בטרם תצלח כאש חמתו.

ומה תעני? שאל זכרי בחמה נסתרה—הסר מפני את העצב הנבזה הזה, את עבדך הסוכן, ענתה שולמית, והגדתי לך את לבי.

צא לך מזה, קרא זכרי לסוכן, ויצא הסוכן מן החדרים האלה.

האלה ויבא אל החדר הנשען להם. וזכרי אמר לשולמית: עתה דברי, ורעי, כי אם עוד תשיבי פני, אנכי לא כן אוחילה לפניך, כי אדיר אני בעמי, ולא הסכנתי לראות איש או אשה ממרים עמדי.

לכן, ענתה שולמית, לכן אגיד לך צרת נפשי: דע לך כי כרתי ברית לבחירי, נשבעתי לדניאל בן עזריקם נגיד הבית להיות לו, וה' עד ביני ובינו, ואם אחלל בריתי ושבועת ה' אשר היתה בינותינו, וחטאתי לאלהים כל הימים, ואמתך יראה את ה' מאד; ועתה אדוני, הלא את הורינו הרגת בחרבך הקשה, חמל נא על נפשות צאצאיהם הדבקים ואל תפרידם, וזכר נא כי יש אלהים שופטים בארץ.

עתה נפתרה חידתך, ענה זכרי בחרקו שן, הן דניאל הוא סמל הקנאה המושל בכל משכיות לבבך. דעי לך יפתי, כי מדבריך אלה עבר עלי רוח קנאה, ומקנאתי תרגז ארץ ויושב בה, ואף כי בחירך המחולל מפשעיו והאסור אתי על תתו דמי מלחמה בשלום, הלא צפוי הוא אלי חרב, ויום מהר יפר את הברית אשר היתה בינך ובינו, כי אותה תכרית החרב נוקמת.

ושולמית ראתה כי כלתה אליה הרעה, ולבה היה לאבן, ותפול לרגלי זכרי, ותתן קולה בבכי ויתכו כמים שאגותיה ותאמר: שא נא אדוני לאמתך ואל תשת חטאתי על דניאל, תפל נא תחנתי לפניך ואל תשחיתהו, כי יש לו מטמונים בציון; חוסה נא על נפשנו אם עוד תיקר נפשי בעיניך. ואם כלה ונחרצה מאתך להפרידנו, אל תמנע ממני את החסד האחרון: צו נא ופתחו את האזקים ואת הנחושתים מעל רגליו, ובא הלום אל חדר האפל, ואיש לא יהיה בכל החדרים האלה ולא ישמע בדברי אתו, ואנכי אדבר על לבו להפר את בריתנו אשר אחריתה להכרית נפשותינו, וכי חיים וחסד יעשה זכרי עמנו, אם נפר את הכריתות הזאת. ידעתי כי דברי יהיו לו מר כמות, ובכל זאת יבחר בחיים והפר יפר את הברית ואת השבועה, והייתי נקיה מאלתו, ובך זכרי אדוני לא יהיה חטא.

ראי יפתי, ענה זכרי בשמחת לבו, גם לדבר הזה נשאתי פניך, לבלתי השחיתי את דניאל וזעום נפשי, כאשר

יקרת בעיני ואני אהבתיך, ודעי וראי נא, כי חיי דניאל ברצונך, ושלומך וטובתך בלבבך כל הימים.

זאת דבר זכרי וישלח את צלה להביא אליו את הסוכן. צלה הלכה בפיק ברכים לקרא לסוכן, ותקרא לו: והיא הבינה את המבוכה הקרובה לבוא, ותצא מחצר זכרי ותמהר להחיש מפלט לה בבית עוזריהו, כי זאת היתה העצה היעוצה לה. שם הגידה לעוזריהו את דבר החרדה הזאת, ויפג לבו, וישא כפיו לה' ויתפלל בעד הנפשות הלקוחות למות.

בעת ההיא בא הסוכן אל בית הכלא ויפתח מוסרות דניאל, ויפקד עליו שומרים חלוצי נשק, ויביאוהו אל החדר הנשען אל חדר שולמית, וקיר מבדיל בינותם. השומרים נותרו בחוץ, וגם זכרי יצא מחדר שולמית, והדלת סגר אחריו, ויצו את השומרים לשום משמר על הדלתות, והוא ירד אל היכל המשתה.

ויהי כראות דניאל את שולמית בעד השבכה, ויקרא בקול פחדים: אהה יונתי, שביה בת ציון! אויה לנפשי, הגם את נפלת בפח? הבעבותות אהבה נמשכת הלום, אם בידי רשע?

דניאל אורי וישעי! קראה שולמית בקול דממה דקה, הגם אתה הילל בן שחר בגיא צלמות? את קולך שמעתי מבית כלא ועצמותי רחפו, ויפתוני חנפי לב בפיהם, כי המון רוח הוא, וכי הגיוני תוגה התעוני; אוי נא לי כי מגורתי באה, ושנינו נאחזים בפח, אני צפויה לחרפת נבל, ואתה צפוי אלי חרב, כי משפטך חרוץ להגירך על ידי חרב, ולא עת דברים להגיד לך איכה באתי הלום, הן נפשותינו בקרב צרה, ואין עוזר ואין מנוס, ובמהומה ובמבוכה עוד בינתי לא תסתתר, כי אצבע אלהים עוד תורני, וזכרי האכזרי נתן שאלתי ועל פי הביאוך הלום להפר את הברית אשר כרתנו ביום שמחת גילנו, ולמען יתיר פיך את אגודתנו לנצח, ובזאת תפדה ממות נפשך ונקרא לך דרור; ואולם לבעבור שים נפשנו בחיים יעצתי כזאת, כי נבחר לי למות אתך מראות חיים מרים בלעדיך. ידעתי כי כן רחש גם לבך; אך עוד לא אבדה תוחלתנו, ובשבתי במחשכים הראני אל למושעות תקוה רחוקה ככוכב נוצץ מאפל

מחשך, עיני ראוה ואקרא לאל גומר עלינו לתת אחרית טובה לפעלנו. עתה אגיד לך סודי: הן רעומה בת נעות המרדות שומרת עברה לאביה, וביד צלה שפחתה שלחה לי הרב אלקנה אבי, הרב גאותו הנתונה לו מאת יותם מלכו׳ ואם בעל נפש אתה, והניפות אותה על חלל רשע אשר נפלו לפניו הורינו חללים.

ובדברה זאת הוציאה את החרב מתחת המצע הפרוש על מטתה, ותגש אותה אל הקיר ותשם אותה נגד פני דניאל, אשר העביר ידו בעד השבכה ויקחנה, ויאמר: שולמית ידידות נפשי ורוח אפי! הן רותה בשמים חרבך זאת, ואל זועם רשע הביא אותה לידך, האח! רוח ה׳ לבשה אותי וגם רוח עצה נוססה בי למלט נפשותינו. כשוב זכרי הלום ואמרתי לו: דבר סתר לי אליך אדוני, וסוד צפון אגלה לך, ונתתי לך אות אמת להראותך אמונתי; וכבוא אלי זכרי לשמוע מה בפי, וראיתי ובחנתי דרכי: אם אמצא ידי אמונה, והכיתיו בחרבי, ואם יבוא מורך בלבבי, ושמתי חרבי נגד פניו ואמרתי לו: זאת נתנה רעומה בתך ביד שולמית להביאה בלבך, ועתה ראה אמונתנו ואל תפרידנו עוד. עוד מעט ישים ה׳ לנו אות לשבט או לחסד.

עודנו מדבר והנה קול זכרי נשמע בעלותו, ובדברו אל הסוכן לאמר: הרק אוצרות היין ותן לקרואים, היה אתה לי לפה מול שרי אפרים, והגידה למו, כי עוד מעט לראש האשמורה השלישית ואני שב אליהם, ליל שמורים יהיה לנו הלילה הזה, ובטרם השחר עלה נעלה ברגש אל הר מועדנו, וחג יהיה לנו יום מחר.

כן דבר זכרי לאשר על ביתו, ויבונן צעדיו אל חדרי משכיתו, ומרעש פעמיו רחפו עצמות דניאל ולבו סחרחר, אך התאזר עוז וישם את החרב השלופה מתחת למדיו. וזכרי פתח את דלת חדרי שולמית, והיא אמרה לו: אנכי בצעתי אמרתי, ועתה הגדל נא אדוני חסדך האחרון וסורה אל חדר דניאל, כי דברו נחוץ וסודו יגלה לך, סוד כמוס עמו, להראותך מה רבה אמונתו.

הבה אראה, ענה זכרי, ויבא אל החדר אשר דניאל שם, ויאמר: גלה לי סודך, למען אראה אמונתך. ודניאל הוציא את החרב השלופה מתחת למדיו, והנה זרועו מושלה לו, ובעים רוחו הניפה על זכרי וישבר זרוע ימינו. וינהם זכרי ככפיר ויקרא: הוי מרד וקשר! ודניאל אמר: את נדרי שלמתי, הנני מסגיר חיתי לממיתים. והשומרים חלוצי הנשק חרדו לבוא החדרה, והנה דם גבורם שוטף על מדיו וזרועו מקנה נשברה, ומעצמת מכאוביו נאלם דומיה מספר רגעים, וינהם ויחרק שן. והשומרים נבהלו ויתמהו איש אל רעהו, ואחד מהם חרד לצאת ולקרא לסוכן, וזכרי דבר אליו בחלחלה לאמר: רק אל תוציא דבה באזני הקרואים. ויפן אל דניאל ויאמר ארור תהיה מכל האדם אשר על פני האדמה, וארורה אהובתך בעבורך.

והסוכן חרד לבוא, ובראותו את אדוניו, כי ברעה הוא, ויפן אל דניאל ויאמר: הוי ראש כלב, מה זאת עשית?! הזה גמולך לאדוני חלף החיים והחסד אשר אמר לעשות עמך? הוי תולעת ולא איש! הלא תרמסך רגלי. ויפן אל זכרי ויאמר: צוה נא אדוני והסירותי ראשו מעליו ונתתיו אל אהובתו לשחק בו. לא, ענה זכרי בחרקו שן, לא פעם אחת אעשה אתו כלה; אנכי חשכתיו ליום צרה, לארך אפי אקהו, אשימהו במגרה ובחרוצי הברזל, אפליא את מכאוביו, ונשפטתי עמו באכזריות חמה, ועיני אהובתו תראינה, ועל צוחתם ישומו שמים. ואתה הסוכן, שלח אחד הנערים וקרא לי רופא לחבש את זרועי כי עצש עלי מכאובי; רק אל ידע איש מבוכת נפשי.

הסוכן שלח את אחד הנערים חלוצי הנשק לבצע דבר אדוניו, ויאמר אל דניאל: גדולות הבינות לך נקלה! ימי נקלה כרעומה נעות הלב בת איש תרמי? ענה דניאל, הלא בידה לי החרב הזאת, ואנקמה נקמת אבי מאיש תרמי; הלא תפצה השלמתי.

איה הכפירה בת הלביאה? שאג זכרי כלביא, סחבוה הלום! ואיה צלה? הגם היא קשרה עלי? הוי אנקמה מצרי! אך מה קול שאון באזני, קול צוחה מראש הרים?

קול הידד הוא, ענה הסוכן, קול עליזים נשמע מהר הרים. לא, ענה זכרי, קול מהומה הוא ולא הד הרים.

עודנו מדבר, והנה אחר מעבדיו בא בקצר רוח ואדמה על ראשו, ויאמר: קשרה עליך אדוני רעומה קשר, וטבח גדול בהר, ואש אחזה בארבע פנות ההיכל, ששם הקרואים, להרבות המהומה. ואיה הכפירה? שאג זכרי בחרקו שן.

עודנו נוהם, והנה קול יללת רעומה נשמעה מעבר הגן, ואבחת חרב נראה לנגה הירח — ותרב המהומה והמבוכה בארמון זכרי הנדהם והנאלם דומיה.

יט

ועזריהו אשר ראה מראש את המהומה אשר הכין זכרי בעלילותיו, הפקיד אנשים על יהושבע בתו להשיבה ירושלימה. בשלשה עשר להרש זיו עברה יהושבע על פני מלון המצודה והמצפה, ששם נשגבה עם מרים רעותה ועם קציעה בתה ביום קרב, בהלחם חיל פקח בן רמליהו וצבאות רצין על יהודה. זכרון הצרות הראשונות קרא לאבל ולבכי, על כן שלחה אחד אנשיה להוציא את אליצור שומר המצודה מן הבית, ואליצור יצא וירא את אשת המשנה ויאמר: ברוכה את גברת ציון בבואך, אלהים הביאך הלום לשמחת לב קציעה בתך, ולשמחת מרים רעותך הכבודה היושבות פה ומחכות לך ולכל מחמדי נפשך, לכן אלכה ואגידה למו את בואך שלום.

זאת הבר וירץ הביתה, והנה מרים וקציעה יוצאות לקראת יהושבע בקול קורא: האת ראתה עיננו! וכרגע נפלה אשה על צוארי רעותה, וקולן נשמע בבכי ובתחנונים, האת אמי! האה בתי! האח רעותי! וכעבור המון בכיתן שאלה מרים את יהושבע: הראו עיניך את מחמדי נפשי את עוזיאל אישי, הוא אלידע מקוראך, ואת אליפלט בני אשר הלך בדרך צדקה, להשיב נקם לצוררינו ולהוציא אסירים בכושרות, כאשר נדר לה' ביום צרתו? אך נפשי עגמה לו ונפש קציעה בתך מתנודדת, הלא עתה רעותי תברכי את אשר תברך בתך, כי נפשה נשואה

באו

באו לבני אשר באה לו העת להגלות, לכן הגידי נא לנו את אשר ידעת על דבר אישי ועל אדות אליפלט אשר נסתם מהם כל חזון.

ויהשבע התאנחה ותאמר: מה נפלאו דרכי אל גדול העצה ורב העליליה! כי הרים את אשר השפלתי וישפיל את אשר רוממתי לפנים, לבשתי ולכלמתי; כי מי שפל כזכרי אשר העליתי למרום שיאו, ומי רם כאישך הוא אלידע מקוראי, אשר תהלותיו הגדתי לך בספר, ומי נחמד ונעים כאליפלט בר בטנך? הן הליכות עוזיאל אישך נודע בכל שערי אפרים ביותר שבטי ישראל אשר שמעו תוכחתו וריבות שפתיו, הן דבריו רשפי קשת ואמרותיו להבות אש, שאלי את נתן ההלך בין אנשי, ויגיד לך; אך מה אעשה לך רעותי, וגם ממני לא תמצאי חזון, כי אבי חש עתידות לו בראותו כי רבה המהומה בעיר שמרון, על כן הפקיד עלי אנשים לשלחני ולהשיבני אל נוה שאנן; ואחרית עוזיאל ואליפלט הנאהבים והנעימים טרם ארע. כל הדרך לא שקט לבי, ועיני הביטו תמיד אחרי, אולי עובר אורח שב משמרון, ואשאלהו ויגד לי דבר, אך למגנת לבי אין עובר ושב עד כה.

ונתן נגש ויאמר: הלא כמעט יצא השמש, ועוד היום גדול, הן היום הזה יהיה לנו יום בשורה. אמן כן יאמר ה׳, ענתה מרים, וקציעה היפה הביטה אל נתן ברוח חן ובתחנונים, ותאמר: מי יתן ובאו דבריך וברכתיך.

ואיש אחד מסכן עומד ומתבונן במרים, והוא חרד לגשת, ומרים התבוננה בו ותאמר: גשה הלום איש מסכן ולמה תעמוד מרחוק, הכרת פניך הדלים ענתה בך כי נפשך חסרה כל טוב, אם טבקש אתה עזרה, הגידה חפצך ואצלתי לך ברכה.

אנכי אגיד חפצי לנתן, ענה המסכן, והוא יהיה המליץ ביני ובינך גברת כבודה, טוב הדבר ענתה מרים, בהניפת ידה לנתן לשמוע מה בפיו, ונתן אמר: הנני לעלות על המצפה לראות עובר ושב מאפרים. אעלה נא עמך גם אני, ענה המסכן.

ואליצור נתן את מפתח שערי המצודה אל נתן, ויפתח

שעריים

שערים ויבא בם, והמסכן בא אחריו, ויעלו יחדו על ראש המצודה, משם השקיף המסכן על ציון הנראה מרחוק, ויאנח ויאמר: זאת היא עיר מכורתי מזכרת משובתי וחטאת נעורי. הגם אביוני אדם יחטאו? קרא נתן, הן לא נאוה דבר פשע לעשירי עם ואף כי לאיש מסכן במוך אשר כל חלק ונחלה אין לו בתוך אחיו, רק ה' הוא נחלתו ותקותו, ועתה הודיעני פשעך והטאתך עם חפצך יחד, רק אל תאריך לשון, כי לא נאוה למסכן שפת יתר, ודברי עונות הלא תגיד בהתעטף עליך נפשך לפני ה'.

לא מסכן אנכי, ענה האיש, כי אם בן נכבדי עם, ממרום עם הארץ מוצאי, ואף כי על מרומי שדה לא התרוממתי בימי נעורי, בכל זאת רם לבי בגבורתי לשתות יין בסוד בחורים, ובהתהלך יותם מלכנו תמים לפני ה', אנכי הלכתי אז עם מתי שוא ונעלמים שונאי ציון ומלכה, הלכתי שובב בדרך לבי, שובבתי משובה נצחת, שובביה שמי, וכשמי כן הייתי שובב, למרות עיני אב זקן אשר כהה בי ויוכיחני, ואנכי לא הפלתי ממעללי; אבי ישב על נחלתו בלכיש, ולו נתן ה' עושר ונכסים ובן יחיד לתוגתו ולחבורתו, אבי היה זקן ונשוא פנים ירא ה' ועושה צדקה בכל עת, ויוכיחני ויאמר: ירא בני את ה', וזכר נא כי לא לעולם חסן, ועושר לא שמור לדור ודור, עבוד אדמתך ושית לבך לעדרים, כי באלה צוה ה' את הברכה; ואנכי פרעתי עצתו בשאט נפש, הפלתי אור פניו, אמרתי אני בלבי, הן טעם זקנים טעמו, וכל ענג ושעשועי בני הנעורים תתעב נפשו! ואנכי באחת החזקתי וישיאני זדון לבי לבקש ענג ושעשועים בציון עיר רבתי עם; ויהי בעבור מועד חג המצות, ויקרא לי אבי לשוב מירושלים קרית מועדנו, ואנכי מאנתי לשוב, הגדתי לו, כי אהבתי לשמוע תורה מפי כהן וחזון מנביא, וישמח אבי בצדקתי, ויתן לי צרור כסף למחיתי ולמעשה הצדקה, ואנכי גנבתי את לב אבי התמים, נתתי הכסף בכל אשר תאוה נפשי, ביין, בשכר ובכל מחמדי עין, ואתחבר אל תעלולים, בנים שובבים, ואנכי מצאתי שעשועים לנפשי, ויספרו לי על דברת

מרים

מרים בת שמיר העלמה רבת החן ורבת האוצרות, וירוממו תפארתה על שפתיהם. ותתאו נפשי לראותה; אך בהיות כבודה פנימה בקרב היכליה, יעצוני חברי לשמור עקביה בעלותה אל הר בית ה' מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו, וכעצתם עשיתי.

הם! קרא נתן בנשאו עיניו מרחוק, הן אבק עולה אני רואה מרחוק, אבק רגלי רצים אשר יכסה מעיני סוסים ורוכביהם, האח, הנה המחזה הולך ונגלה לרגעים, הרואה אתה שובביה? כן היתי באור תראה, ענה שובביה, הלא המראה נגלה ואין סתר עוד, שם שלשה רוכבים, וסוסיהם יגמאו ארץ בשטף מרוצתם. עתה אראה, ענה נתן במחאו כף, ועתה ארדה נא ואבשרה את הנפשות המחכות, כי רצים באים, עוד מעט אשובה הלום.

זאת דבר נתן, וימהר וירד ויבא אל המלון ויגד לנשים; כי רצים באים, ומרים יהושבע וקציעה קמו, ולבו פחד ורחב, עוד הן עומדות בכלין עינים, והנה הרצים באים אל המלון, ויאמר האחד: תתבשרנה נא הנשים הכבודות, כי עוזיאל, אליפלט, דניאל, שולמית ועדה גם עזריהו נשיא אפרים ומנוח חתנו ותנה אשתו עם צפניה בנו, עם כל הכבודה הגלוה להם, נכונים לבוא הלום שלום לעת הצהרים, הן הגברים מתנהלים לאטן לרגלי הנשים, על כן שלח אותנו אלוף עוזיאל בסוסים לקדם פניכן נשים כבודות ולהשקיט לבבכן; גם עוד זאת אגיד לכן, כי פה ינוחו האורחים הנכבדים ופה יאכלו בצהרים, ומחר בטרם בקר יעלו אתכן יחד ירושלימה, ושמה נרוץ מזה להביא למו הלום מחלצות ובגדי חמודות, כי מלבושיהם נגואלו בדם צורריהם, ויתר הדברים יגידו הם לכן אחרי בואם הלום.

האח! קראו הנשים יחד במחאן כף בהמון עליצותן, ומרים אמרה אל אליצור: מהר נא וטבוח טבח והכן מעדנים ומטעמים לאורחים מחמדי נפשותינו, הכינה חמש צאן עשויות, עגלי מרבק, רקיקי מצות משוחים בשמן, גם כל מעשה מרחשת על מחבת עם צפיחת בדבש, ויתר הדברים שאל את הרקחות ואת הטבחות אשר אתי והגידו לך את כל אשר

תעשת

תעשה, כי התכונה רבה, ורוחי מלאה גיל, ולא אוכל לכונן את כל הדברים הדרושים לחפץ הזה.

התפארי גברתי עלי, ענה אליצור, הנני להכין ביד נערי גם כל אשר לא זכרת, כי יש אתי גם דגים, גם יין ושכר לגברים, ועסים לנשים ולעלמות הענוגות.

זאת דבר אליצור וילך לבצע דברו בעוד הנשים שמחות וצוהלות, ונתן עלה על ראש המצפה לחכות שם עד בא עת הצהרים, למען יבשר את הנשים כבוא האורחים הלום, ולשובביה הגיד את דבר בואם ויאמר לו: עתה ספר לי את תעתועי נעוריך, והגידה לי מה חפצך?

ושובביה נאנח ויוסף לדבר, ויאמר: רוחי היה מלא מכל אשר ספרו לי על אדות מרים, על כן שמרתי עקביה, ויהי למועד הזה בחודש זיו ביום השבת, ומרים עולה אל הר בית ה׳ להשתחוות ויאומנה עמה, ואחד מאחוזת מרעי הראני אותה ויאמר: זאת היא מרים היפיה פיה אשר אין קצה לאוצרותיה, ועל פי מצות אמה יעודה היא לבן אלוף ביהודה, ואשרי בן האלוף אשר תבחר מרים ותקרב, ואנכי הבטתי אל עבר פניה, ועיניה הרהיבוני, אמרתי אל רעי, לי העלמה הזאת, ויעבור עלי מה, ואנכי לא שתי לבי לחקר הפצה, כי אם דרשתי איש אוהב יין ויודע כל תעלומה בעיר ושמו פשחור, ויאמר לי: העלמה אוהבת ציון ושמיר אביה מכבד בית אל, ועוד חזון למועד, ושם תמצאנו, ואם פי נתניה כהן בית אל יגיד תהלתך לשמיר, ומצאת חן בעיניו, אז תלך לבטח, וידעת כי לך מרים. זאת שמעתי ותהי עצתי לעלות בית אל, ולמען מצא כסף לי, גנבתי את לב אבי, הגדתי לו את אשר שמעו אזני, כי מתן בסתר הוא מעשה הצדקה אשר אהב ה׳, וכי נודעו לי יראי ה׳ ותושבי שמו אשר כל חלק ונחלה אין להם, וידבני לבי לתמכם; וישמח אבי בשמעו נדבת רוחי, ויתן לי כסף הרבה כאשר שאלתי ממנו, ואנכי עליתי בית אל, ואקדם את פני ראש הכהנים במנחה, הגדתי לו, כי אוהב אני בית אל ממקדש ירושלים, וכי אדבר על לב בני אלופי יהודה, וישיבו רגלם מירושלים לעלות בית

אל

אל. הגדתי לו כי חפץ אני לקחת את מרים בת שמיר היושב בציון, וכי רק על פיו יקום הדבר הזה, ואם ישלים חפצי, והרימותי שלישית הונה לבית אל. הכהן שמע נדבות פי ויאמר לי: הסתירה חפץ לבבך גם משמיר, ואנכי אצוה עליך את עמרי אחד מחבר כהנינו, והוא ישים דבריו בפי עוזיאל אשר יסתופף בבית שמיר, והוא יבצע אמרתי לטובתך, רק הסתר דבר.

ואנכי נודעתי אל עמרי הנוכל, המתקתי עמו סוד, תמכתי ידיו בשחד, ויתן תקוה בלבי להשלים חפצי בשובה ונחת, וישלחני ירושליטה, שם ראיתי את עוזיאל, והנה הוא תאוה לעינים, ויהי כקוץ מוגד בעיני, וכנגע נראה לי בבית שמיר; דרשתי בפשחור, אשר היה לי כתרפים, ויאמר לי: אל יפול לבך על עוזיאל ועל חמדת תארו, כי בן חשוכים הוא ובל שרש בארץ גזעו, ואולם ממקום אחר תקותך נכרתה ותוחלתך נכזבה ממרים, כי יתאו בן המלך יפיה, ושמיר אביה יעדה לזכרי גבור אפרים, אשר לקח את קטורה פלגשו, לכן שית ידך עם עוזיאל, למען יסיר הוא את לב מרים מזכרי, ואז תפול לך חבל בנעימים על פי כהן בית אל; ואנכי שמעתי לעצת פשחור, ויהי דברי אל עוזיאל לאמר: אם תפול לי מרים חבל בנעימים על פיך, ורוממתי קרנך; עם עוזיאל נועצתי ושנאת חמס שנאתיו על יפיו ותפארתו, כי היה אדמוני ויפה עינים, על כן נועצתי עם פשחור להבאיש ריח מרים בעיני אחז בן המלך ולעולל בעפר קרנה, למען ישפוך הוא עליה בוז, ואבצע את הדבר הזה על פי פשחור אשר הלשין את מרים בסתר אל בן המלך, טפל עליה שקר באמרו: כי נתנה מרים דודיה לבן השוכים, לעוזיאל הזורע זרע כחש ומרי בלבות הצעירים.

ויהי היום ואנכי השכמתי אל בית היין למצוא את פשחור ולשמוע דבר מה יגיד לי, ומי תכן את רוחי באמרו אלי, צו אדוני להנתן יין למרי נפש, כי מי האמין לשמועתי אשר יהיה עוזיאל כגבר מצליח ומאושר, במרים אשר נפלה לו חבל בנעימים על פי מצות המלך יותם, שמיר נבאש בו ועצור הוא בטעונו

אשר היה לו בית כלא, בשמעי זאת פג לבי ומעי רתחו, שתיתי על מר נפשי, ויבגוד בי יין ויכחש בי תירוש, קמתי ואלך ברחובות ציון, עברתי על פני משכן עוזיאל הבנוי על גפי מרומי קרת, נשאתי עיני ואראה בעד החלון והנה מרים משחקת לפני עוזיאל, ותבער כאש קנאתי ועשנה עלה באפי, לבי היה כסיר נפוח וכסלי מלאו נקלה, שם עוזיאל היה לי לניצוץ, ואנכי הייתי לו לנערת, ויצר לי להתחלות; אז שבתי אל בית אבי הזקן, ואילל משבר רוח, הגדתי לו צרות לבבי, וכמו זר נחשבו לו, על כן הניע עלי במו ראשו בראותו כי פרוע אני, ואנכי בכיתי, בלו עצמי, וכאשר קצרה נפשי בבית אבי, התאמצתי לעלות עוד ירושלימה, ואבי עצרני וידבר על לבי ויאמר: הכבד ושב בביתך, ולמה תעלה ירושלימה להיות משוגע ממראה עיניך, הלא קנאתך תשלח רזון בעצמותיך גם תמיתך; ואנכי אמרתי נואש, כי ירושלימה אעלה, ולמרות עיני אבי עליתי ירושליטה. שם ראיתי שלות עוזיאל, וקנאתי אכלתני כתולעת, אמרתי אנקמה מאויבי אשר גנב לבבי, אך ראיתי כי כל כלי יוצר עליו לא יצלח כל הימים אשר המלך יותם חי, ויום נקם היה בלבי כמחבא רוח, תרשתי רעה על עוזיאל, אך החרשתי, אמרתי יבא יומו; כן פנו ימי המובים בעברתי.

והמלך יותם חלה את חליו, ומר בכו ישרי לב, ויעלו אל הר הקדש להתפלל בעדו ולחלות את פני ה׳ לשלוח לו עזרתו מקדש, ואנכי אמרתי: האח הן קרוב לבוא עתו, ולעוזיאל קרוב יום אידו, ויהי ביום מת המלך יותם, ואנכי שכרתי עליו עדי שקר, ויבואו ויגידו לאחז כי קלל אותו עוזיאל קללה נמרצת; אך גם בעלילה הזאת לא יכלתיו, כי ברח עוזיאל, נמלט כצבי מיד, שמעתי כי ברח ארצה מואב, וארדוף אחריו, אך תחת השיגהו נפלתי ביד מואבים אשר הסגירוני לארוכים. הה! נמגרתי ביד ארדנים קשה אשר עבדו בי בפרך, עשר שנים הייתי הוטב עצים ושואב מים, התודיתי את עונותי הראשונים ולבי נהפך בקרבי, וכאשר תם כחי מכרוני אדוני ליושב עיר בצרה, וישימני לרועה צאנו, אהבתי שם נערה אדומית ושמה

בשמת

בשמת בת אחד שרי בצרה ; הגדתי לה, כי לי עשר ונכסים בארץ יהודה, והנערה נטתה אחרי, דברתי על לבה לברוח עמי אל ארצי, המתקתי עמה סוד לקחת לנו סוסים קלים מאורות הסוסים אשר לאביה, ולרכוב עליהם לראש אשמורות ; יעצנו גם עשינו, ולראש אשמורות רכבנו יחד על סוסינו ילבי פחד ורהב ; וכאשר הרחקנו כברת ארץ מבצרה, נשאתי ידי לה' להודות לו על חסדו אשר עשה עמדי, והנה שפעת סוסים דוהרים מאחרינו, הקשבנו קשב, ותכסנו פלצות, ורחמי נכמרו על בשמת הטובה אשר הלכה אחרי באהבתה ובחמלתה, ובמבוכתנו נטינו מני ארח, גם נסתרנו בצל סלע כבר והרוכבים עברו הלאה, ואנחנו אמרנו נמלטנו, אך סוסינו צהלו בקול נתרם, הרוכבים שמעו וישובו על עקב ויתפשונו ויביאונו לבצרה, וישליכני אבי בשמת אל בור שאון, שם נלוה אלי אליפלט בן עוזיאל באחרית הימים כאח לצרה, ומרים הכבודה שלחה פדות לבנה על ידי מגדיאל, ומי קרא לי דרור? אל עושה פלא! הלא הוא אליפלט אשר רדפתי את הוריו בחמה שפוכה!

ואחרי שמעך כל אלה, אשחרך נתן הישר באדם להיות לי למליץ מול עוזיאל ומרים, ונשאו פשעי, כי רבת שבעה לה נפשי.

ונתן השתומם על כל משמע אזניו, אך עוד מלתו על לשונו לענות את שובביה דבר ולנחמו, ושובביה נשא עיניו וירא והנה שפעת גמלים ופרדים באים, וימהר וירד ויבשר את מרים ואת יהושבע ואת קציעה כי שפעת גמלים ראה מרחוק.

ולב הנשים העדינות פחד ורחב, ומרים אמרה אל המסכן : אנכי לא אשכח לנצח את גמולך אשר גמלתני וכל חפצך אשלים, כי החייתני. עודה מדברת ונתן נגש ויאמר : הנה כל הכבודה הולכת וקרבה, ומרים אמרת אל המסכן : הלא ירושלים תעלה, וסרת אל חצרותי והכרתיך שם לטובה, כי שמחתני בבשורתך.

ושובביה הניף ידו אל נתן ויגש אליו, ויאמר שובביה : הנני הולך מזה ועוד אראך, כי לא עת דברים היא על אדותי עתה ששון וגיל. כמעט הרחיק שובביה ללכת, והנה עוזיאל

יורד מעל פרדו, ויגש אל מרים ויפול על צוארה וישא קולו ויבך, ומרים בכתה על צואריו, ואחרי כן נשק למרים ויאמר: עתה אשקך נגד השמש ולא אירא רע. ויפן אל יהושבע ויאמר: השלום לך גברת כבודה? ומי מלל לך בלבנון, כי אג׳ירע מקוראך הוא עוזיאל מיודעך לפנים?

הוא עוזיאל, ענתה יהושבע בדמעה על לחיה, הוא עוזיאל אשר אבוש לשאת אליו ראשי. אין זכרון לראשונים, ענה עוזיאל ברוח חן, ואת פניך גברת כבודה אחלה לכפר ראשית חטאתי, בהיותי בימי נעורי כפרא אדם, ובבואי אל גן אביך דברתי אליך דברים כמתלהמים, ואת החרשת ולא ענית דבר; אך נחשוך דברינו אלה. הנה אליפלט בני יראת כנשר אל בתך זאת הנצבת עמנו בזה, הן ברכתיה בלבי, גם ברוכה תהיה לה׳ השופך עליה רוח חן.

זאת דבר, ועיני קציעה אורו ולחייה אדמו כשושנים. והנה אליפלט יורד מעל סוסו, ועוזיאל החזיק בידו ויגישהו אל אמו ויאמר: חבקי עתה את בנך גבור החיל! ומרים חבקתהו בשתי זרועותיה ותשקהו ותאמר: מה נעמת לי בני יקירי! עוד מרים מחבקת את בנה, ועוזיאל אמר אל קציעה: אל ירע בתי בעיניך על בחירך, כי יקדם את פני הורתו בפעם הזאת, הלא עוד מעט ועזב אליפלט את הוריו לדבקה בך.

ככלות אליפלט להבק ולנשק לאמו, ויפן אל קציעה ויפול על צוארה ויאמר: ואת צפירת תפארתי, עליך נשאתי מכאובים רבים, כמספר הימים אשר מנעה הורתך אור פניך ממני, ומה נעמת לי היום כי תחבקך ימיני ופני לא יחורו, אשקך שפתים והורינו יראו וישמחו. הן ששון נפשך יאיר מעיניך היפות אל עבר פני, אכן אישון עינך יופיע על כל ימי הלדי, ונפשי תברך תמיד את יוצרך אשר שפך עליך חן, ואת הורתך אשר ילדתך לתמרת ימי חיי.

האח אורי וישעי! קראה קציעה החבוקה בזרועות בחירה, הלא מעוזי היית ביום קרב ומלחמה, משוש לבי בשובך מארץ מרחקים, אך תעלומות כהרי נשף התרוממו ויפרידו ביני ובינך ביום מבוכה, ויהי לי זכרך מקור דמעה, האח! עתה הנך לי.

לי מקור חיים, כי השיב לי ה' את ששון ישעי ורוח אפי, ואני תמוכה בזרועותיך תומיך גורלי.

ראי נא את בנך הרך והיחיד, אמר עוזיאל אל מרים, יצחק: הן רכו דבריו משמן בהתעלסו באהבים, ומה קשה עברתו בהכריעו רהבים. אך ספר נא בני להורתך ולידידות נפשך, את אשר התעללת באפרים, תשמענה ואהבוך מישרים.

עוד עוזיאל מדבר, והנה עזריהו, מנוח והנה אשתו, גם צפניה ועדה ואחריהם דניאל ושולמית נגשים, ויקראו לשלום איש לרעהו ואשה לרעותה, ותשמח מרים בעדה אחותה. ושולמית לבושה בגדי בוץ לבן וקשורה שני, עפעפיה כעפעפי שחר הזהירו חן ונעימות. ודניאל אחז ביד ימינה ויציגנה לפני קציעה ויאמר: זאת היא שולמית אחותך, בת אלקנה אביך! אותה בחרתי לי, הנה היא כתבצלת מתנוססת נגד פניך עדינה, וקרבת אחותה תחפוץ.

וקציעה הביטה אל שולמית ברוח חן ותחנונים, ורחמיה נכמרו עליה ותבך על צוארה, ושולמית בכתה על צוארה, ובבכי תהנוניהן קראו: הוי אבינו והוי הודו! וכל הנצבים שם בכו גם הם. ואחרי כן מחתה קציעה דמעה מעל לחייה, וגם שולמית נתנה פוגת לה, ותאמר קציעה: מה נעמת לי אחותי הנאוה והמענגה, כאילת אהבים דמיתיך וכן ראוך עיני, לכן בין מחמדי נפשי אשיתך, ורוית ונהרת במרומי ציון. הן נחלתך שפרה עליך נחלת צבי עם היכלי ענג בירושלים, ושדות וכרמים בשרון, מתנת המלך החדש חזקיהו היא ליורשי אלקנה ועזריקם שרי המלוכה, הנאהבים והנעימים בחייהם וגם במותם לא נפרדו, כי שפכו דמים כמים, הערו למות נפשם בהלחמם לבית דוד, יהי זכרם לברכה, ונראה פעלם והדרם על צאצאיהם. לכן ברוכה את אחותי, ויהי נעם ה' עליך.

ויהושבע אחזה ביד קציעה ותגש אותה אל עזריהו אביה, המדבר עם אליפלט בעת ההיא ותאמר: ברך נא אבי את בתי ואת אליפלט בחירה. ועזריהו שת ידיו על שניהם ויאמר: ברוכים אתם בני לה' המרחם ציון והמשמח נפשות נוגות, ברוכים אתם לאל היוצר יחד לבכם, ומה רב טובו אשר צפן לכם!

שאננים

שאננים תהיו מפחד, ועיניכם תראינה פרי אהבתכם כנטעי נעמנים שתולים בקרב היכליכם, ועיני יהושבע בתי תראינה אתכם שבעי שמחות את פני ה', כי באורו נראה אור וחיים.

וכאשר כלה הזקן לברכם וישק להם חליפות, ויאמר: לכו בנים שיחו ברב טובכם. ואליפלט אחז ביד ימין קציעה ויקרא גם להוריו וליהושבע ולדניאל ולשולמית, וגם מנוח, הנה, צפניה ועדה, נלוו אליהם ועזריהו הזקן בראשם, וישבו תחת ברוש רענן, ויען אליפלט ויאמר:

שמעו מחמדי נפשי ואספרה לכם בעת רצון את אשר התעללתי בצוררינו, לא בחיל ולא בכח הכרעתים כי אם בשפתים דולקים ובמועצות ודעת, כי טובה הכמה מכלי קרב: בהלחם מלכי הברית על יהודה, שביתי שבי את רעומה בת זכרי, ותשא עיניה עלי ואהבתה לא כהדה טמני, ובהשיבי לה אמרות נעימות מצאה ידי לקרא דרור לקציעה חמדתי, ונפשי כלתה ליום שובי אליה, אך היום ההוא הרחיק חוק; ותוחלתה לא נכזבה ממני, כי אמצתיה ביד עמרי, ובנפלי ביד ארום ותשלח אנשים לפדות אותי, אך פדות שלחה לי אמי על ידי מגדיאל אשר גלה לי מולדתי, ועל כנפי נשרים דאיתי אל הורתי ואל קציעה אהובתי, ולבי שמח בכבודי החדש עמדי, ולרגעים אמרתי לנפשי: לא עתה פניך יחורו בהביטך אל פני קציעה משאת נפשך. אך בששון לבי התערב עצב, בזכרי הרעה אשר הדחתי על אבי, אשר הפרדתיו מהורתי ואבריתהו, ובפי נדרתי נדר, לבלתי ראות ציון עד מצאי את אבי ועד השיבי אותו אל נוהו; הלא ידעתן מחמדי נפשי, את אמי ואת קציעה חמדתי, כי לא באתי בעיר, כי אם אתן יצאתן לקראתי, ואחרי המחזה הנחמד הזה, חשתי לשום לדרך פעמי לבקש את אבי, ולהוציא ממסגר אסירי התקוה, את עדה הורתי ואת דניאל ושולמית הנאהבים והנעימים, ותשלחני אמי אל עזריהו הנגיב להגיד לו את שלום קציעה בתו אשר כרתה לי ברית אהבת עולם, ולדרוש את שלום יהושבע אשר שלומה קרוב מאד בפי ובלבבי, ומפיה אולי אודע מקום אבי.

הלכתי אף באתי שמרונה, סרתי אל בית עזריהו, ומי תכן

את

את רוח ששוני במצאי שם את יהושבע, ובשמעי מפיה על ארחות אבי והליכותיו במלאכות מלכו לשובב יעקב אל בית דוד, ויהושבע העירה חמלתי על נפשות אסירי התקוה, ואנכי נשבעתי בנפש קציעה להחיש למו פדות, ואמצא נתיבות בית זכרי, באתי אל הגן עם עטרי מנהלי, ותרב שמחת רעומה בראותה פני יתחבקני ותשק לי, הוי שמיר ושית! אמרתי בלבי, חן תחלל רעומה שפתי אשר נשקו לקציעה, אך בשפתים דולקים אמשכנה שאולה, ורעומה החליקה אמריה ותקרא לי: תפארת עוזה, ותשלך שקוצים על בנות יהודה, ובחבלי אדם משכתני בעבותות אהבה, ואנכי משכתיה בחבלי השוא אל מקום יסדתי גם יעדתי לנשף חשקנו, ובהפרדי מעמה לא אצלתי ממנה נשיקות פי, ולבי אמר לה: עוד מעט תשכל מנשים אמך, ולא תתניפי עוד את הארץ בזמתך צודדת נפשות, האומרת: הב הב. כי את כל הנפשות קבצה כעמיר גרנה לקחת כפרן את כל הון בית הורתי, כי שמעה עליה לאמר: מרים היא רבת אוצרות ורבת חסד להחיש פדות לנפשות הקרובות בלבבה. ותאמר למשכני אהריה ארצת מואב, כאשר הגיד לי פיה בנשף חשקה אשר היה לה לחרדה; אך אספר קצות הדברים מראשית אחרית: בצאתי מגנה, חשתי ללכת אל שראצר מיודעי מיום שובי מאשור, הגדתי לו כי כלך יהו׳ה החרש נוטה אל אשור כנהר שלום, וכן לב כל בני עמו וכל הסרים למשמעתו; לא כן הוא זכרי המר והנמהר, אשר קשר עליו קשר בקרב ישראל, ומושך הוא אבירים בכחו לעשות עליהם מלוכה ולא רוחם, וכמוהו כן רעומה בתו הבוגדה, כי לשראצר כרתה ברית ואותי תמשוך בעבותות אהבה. הגדתי לו את אשר טמנתי פח ללכדה, וישאל ממני להסתירו בסתר אהלי. כן נועצנו ונהי נכונים לעת ערב, והוא אסף אליו זאת פקודי מחנותיו, ויצו אותם בסתר להריק את חניכיהם ולהיות נכונים בערב לעת בוא דברו.

הוי ערום כוסה מרמות ותוך, קראה קציעה בשחוק: ומתי למדת לשונך דבר שקר? הלא תמים התהלכת לפני, ועל תומתך אהבתיך משנה אהבה; ואף גם זאת בהיותך ערום, פודני מחוקת באהבתך אשר תכסה על כל פשעיך.

אם כן אפוא, ענה אליפלט בשחוק, תגי נא לי קציעה אות שככה את אוהבת אותי מבלי פנות אל ערמתי.

האח גבור ומלאך מושיעי! קראה קציעה בחבקה אותו, ובנשקה לו בפיו אמרה: הן נגעו שפתי בשפתיך וסר עונך מעליך, חטאת שפתי רעומה טמאת השם אשר נגעה על פיך; ראה נא ידידי, הנך נשוא עון מעתה, רק אל תשא עוד שם תועבת נפשי על שפתיך לעורר קנאתי. ואתה דניאל ידידי, ספר נא את אחרית הדברים ככל החזון אשר ראו עיניך.

ודניאל ענה ואמר: אם אגידה ואדברה את כל דברי החזון הן עצמו מספר, ועוד חזון למועד אשר אבוא במגלת ספר כתוב על כל העלילות אשר ראו עיני מיום אשר נפל יהודה בנפול שריה, הלא הם הורינו ואדירינו, עד יום רום קרנם בגאון מלכנו החדש; ואולם בדברים מעטים אספר את אחרית זכרי איש הדמים, אשר הקים ה' עליו את הרעה גם מקרב ביתו. כי רעומה בתו שמרה לו עברה על אשר השמיד את קטורה אמה, ותתן לשולמית את חרב אלקנה אביה, את הרב גאותו, ואת קציעה עדינה הלא תתמהי על שולמית אחותך זאת, אשר לא שטעו אזניה לשון רמיה בשבתה בנוה צדק, ותהי כיונה פותה להאמין לדבה אשר הוציא עמרי הנוכל לאמר: קציעה אחותך חורשת עליך רעה להונות אותך מנחלת אביה, ויהושבע אמה פרשה רשת לרגלך, ואבישג הבוגדה היתה כמפחדת גם היא, והתן עוז ותעצומות לדברי הנוכל באמרה, כי גם היא נתעה בשוא, ושולמית חרדה כיונה ותפול בפח, ובצרתה נפקחו עיניה לראות את אשר לא פללה, וחמתה על צורריה ואהבתה אותי העירו בה רוח עצה וגבורה, ובראותה אצבע אלהים בחרב אביה הנתונה לו מיד רעומה, ותתנכל בזכרי, השכילה לגנוב לב הנחש הערום במועצות מרמה, עד הביאה אותי אל מעונתה להפר את בריתנו; כן חשב זכרי וכן הגידה גם לי, כי צפוי אני לחרב, ורק בזאת אפדה את נפשי ממות בהפרי את בריתי עמה. בשמעה זאת תעה לבבי, אמרתי לה: נבחר לי מות מחיים בלעדיך, ושולמית בשמעה זאת ותאורנה עיניה, ובכחן המדבר על לב העם בקרבם אל המלחמה, כן דברה על

לבי בנדיבות פיה, ותתן לי חרב אביה ותעורר גבורתי, קנאתי ונקמתי, ותאזרני חיל, ותאמר: קח את חרב אבי מידי ותושע ידך לך לשבור זרוע רשע, זרוע רמה על הורינו אדירי יהודה. ואני בראותי אומץ לבה ומבטחה בה׳, לבשתי רוח גבורה ואתאושש, ואהי נכון לבצע אמרתה, אם לא יעזבני לבבי; עודני אסיר תקוה ופחד והנה זכרי בא, וידו הדה על שולמית, והיא שלחתהו אלי לשמוע מפי דבר סתר, ואנכי הניפותי עליו חרבי וימיני לא היתה ימין שקר, ואשבר זרועו מקנה. אך רגע קטן הניחותי חמתי באיש חרמי, ואחרי עשיתי זאת הקיצותי מקול מר צורח, אשר השמיע העריץ בחרקו עלי שן, ובאמרו: ארור תהיה מכל האדם אשר על פני האדמה, וארורה אהובתך בעבורך. ואל הסוכן, אשר חרד לקול צעקתו אמר: הפקד שומרים על הנקלה הזה, לא אעשה אתו כלה פעם אחת, כי לארך אפי אקחהו, אשימהו במגרה ובחרוצות הברזל לעיני אהובתו, ומקול צותחם ישומו שמים.

כלה ונחרצה שמעתי! שמתי עיני על שולמית הנמוגה, כי נכונים היינו להערות למות נפשנו פעם אחת, אך מאכזריות חמה כאלה תשעינה גם עיני רואים, ומי תכן רוחנו בעת ההיא? לשוא הגדתי לזכרי כי רעומה בתו נתנה החרב בידי, כי התקצף גם עליה, ויצו לבקשה ולסחבה אליו לעשות בה שפטים נוראים, וממני לא שב אפו. עוד אני ושולמית נמוגים מפחד, והנה עבד בא ואדמה על ראשו ויאמר: אש אחזה בארבע פנות ההיכל ששם הקרואים; עוד הוא מדבר, והנה קול יללת רעומה נשמע; עוד רגע והנה נערי אשור אחוזי חרב התיצבו בבובעים, והנה אליפלט בא גם הוא ויתן עלי בקולו לאמר: כה לך נרדם, ואיה הרב אביך, חרב גאותו? והסוכן נסוג אחור לאט לאט. ובראותי כי אליפלט ונערי אשור לי בעוזרי, הוצאתי את החרב מתחת למדי, רצצתי בה ראש הסוכן, ואת ראש זכרי הגבור הנדהם כרתי, הוצאתי את שולמית עליזת גאותי ממקום כלאה. ואליפלט הגיד לי כי שראצר עלה עם צבאותיו בהר מועד, שם פרש ידיו בקרב המון חוגג ויך בהם מכה רבת, ואת רעומה נתן לאחד שרי המאות אשר לו, ויהי

מזבח אמק לבשת, ומכבדיו כרעו נפלו סביבותיו.

כן הוא, ענה אליפלט, לא נמלטו רק אלה אשר לבשו בגדי תכלת לאות, והשרידים נסו איש לעברו, ועמרי ופשחור נפלו בידי, ועמרי לא ידע כי ידי עם שראצר, ויאמר לי: הלא גבור אתה ארוני היה עלי ועל רעי זה סתרה מפני אלידע הסוכן הרודף אחרינו. עודנו מדבר, והנה אבי בא וירצץ ראשי עמרי ופשחור, ויאמר לי: חרב נוקמת היא לה' ולמשיחו.

המרעים האלה מידי נגזרו, ענה עוזיאל, יען אשר חרפו את עקבות בן דוד משיח ה', ויתלחשו עלי להסיתני ברדתי מן ההר, ואחד החרדים לדבר ה' הזהירני מהם, וברוך ה' כי רצצתי ראשי התנינים האלה, כן יאבדו כל שונאי ציון ובית דוד.

וגם את אבישג הבוגדה המיתה ידי, ענה דניאל, אך ראש זכרי צפון עמדי בשק עור והיה ליכרון בהיכלי.

עודנו מדבר ואליצור נגש אליהם ויאמר: הנה השלחן ערוך, קומו נא ארוני ואכלו מאשר הכינותי לכם, ומנות אמר: גם צפניה בני לא נעדר בנשף החרדה, כי התגנב אל חצר זכרי ויעש מעשהו. אנכי ענה צפניה, זריתי על נוהו גפרית ותצלח האש, ועיני ראו אור, כי במהומה ובמבוכה הצלתי את ערה משאת נפשי.

וגאולי ה' ועליזי הגאוה קמו שמחים וטובי לב. ויבואו אל הבית וישבו סביב לשלחן לאכול בצהרים, איש איש עם נות ביתו וידידות נפשו ישבו, ויהושבע ישבה לימין עזרירו אביה, ומרים התבוננה בה כי עצב צפון בלבה, ותאמר אליה: מה לך רעותי עצובת רוח את ביום משוש צאצאינו?

אמנם ענתה יהושבע, אלהים עשה את היום הזה וישימני לשחוק, בהריטו את אשר השפלתי בלי דעת, על כן נכלמתי וצעיף אלמנותי יכסה בשת פני, ואיך לא אבוש בזכרי את כל אשר עוללתי לך מרים רעיתי ולעוזיאל אישך איש החמודות?

אם עונות תשמרי גברת עדינת, ענה עוזיאל, הלא אנכי הייתי ראשית חטאת, כי עיר פרא הייתי בימי נעורי, יען יהושבע רבת הכבוד והחן משכתיני חסד, ורודף קדים בן אזור

שרי אפרים הבהילני בפחזותו, ויאמר להמיתני אם לא אסיר לבך מאחרי, ויסיתני לדבר דברים כמתלהמים באזניך להעיר עלי זמתך, וכן עשיתי, כי הפלתי אור פניך בהיותך מתהלכת בגן אביך, ותבער כאש קנאתך; ואולם אחת אמרתי לך גברת עדינה, אל תזכרי עונות ראשונים, ונשכחו הצרות הראשונות, הן עוזיאל חטא לך אז בשפתיו, ואלידע הלא בר בעיניך.

ומה חוסם שם אלידע על שפתיך, ענתה מרים, הלא עיניך עוזיאל אישי ראו את המכתב אשר שלחה אלי יהושבע על ידי מנות מיודענו, בהביאה אלי עצה מרחוק לקחת אותך לסוכן על נחלתי, במכתב ההוא שפכה עליך רוח חן, כי זרחה לה שמך שמש צדקה ומרפא ליגון לבבה; ואתה אישי הלא ידעת, כי אוהבת אני את יהושבע רעיתי כנפשי, לכן דבר על לבה תנחומות, כאשר הסכנת לעשות בלבנון, ובשמחתה ישמח לבי.

ידעתיך מרים המדתי, ענה עוזיאל, ידעתי את רוחך הנדיבה אשר לא תדע קנאה, הן יהושבע קצפה עלי לפנים במשפט, אך אלהים עשה את היום הזה. והוא ישפות שלום לנו; ראי נא יהושבע, הנני מסיר צעיף אלמנותך, ואת שאי אלי פניך, כי ביד אלידע עתותיך, ובצלו תחמדי לשבת עם רעותך בשלות השקט, כי את ומרים כשתי אחיות תשכנה בנוה שלום, וראיתן משוש צאצאיכן הקשורים נפש בנפש, והתענגתן על רוב שלום: ראי נא יהושבע ערינה כל אנחתך השבתי, והאירי גם את אלי פניך.

זאת דבר עוזיאל אל יהושבע בהסירו צעיף אלמנותה, ויהושבע אמרה: מה יקר הסדך איש המודות, ומה טובה מרים אחותי, אכן כאחיות נשב שאננות, ואתה אלוף לראשנו. ובדברה זאת שפכה דמעת גיל, וכל היושבים השתוממו על צדקת מרים אשר הסבה פני הדבר, ועזריהו אמר יתן ה׳ והיו מרים ויהושבע כרחל וכלאה אשר בנו את בית ישראל.

וכאשר כלו לאכול בצהרים והרצים הביאו להם צבים וכרכרות עם מרכבת המשנה, גם בגדי חמודות לגברים ולנשים

הביאו

הביאו, כי את שמלותיהם הנגאלות בדם אויב החליפו הגבורים במחלצות, גם שרים ונוגנים באו וינגנו ויריעו. כן צהלו השמחים אלי גיל עדי ערב, ויתנו לעפעפיהם תנומה, ויהיו נכונים לקום לראש אשמורות.

העליזים נתנו שנה לעיניהם, ויקיצו לראש אשמורות לקול חלילים, מצלתים, כנור ועוגב. ונתן יצא לראות מה קול ההמון הזה, וירא והנה המון עם רב רוכבי סוסים ופרדים עוברים ומגמת פניהם ירושלימה, ובראותם עיר אלהים מרחוק וירננו יחד. ושני אנשים נותרו מן ההמון הרב אשר עברו על פני המצודה, ויגש האחד אל נתן, ויאמר: אני שובביה אשר הגרתי לך אמש את חרפת לבבי, אשר חטאתי לעוזיאל, אנכי התחברתי אמש לאנשים מאשר, ממנשה ומזבלון אשר נכנעו מפני ה׳ ויתנדבו ללכת ירושלימה אל קרית מועדנו לעשות את הפסח. למצער שמחתי באמרם לי בית ה׳ נלך, אך לשמחה אמרתי, מה זו עושה לי, כי עוני אגיד, אדאג מחטאתי לעוזיאל. וכמוני כן האיש הנצב עמי בזה חטא לו חטאה גדולה בימי נעוריו; על כן אמרנו נתרפס ונרהב אותו, אולי ישא פנינו ונעתר לנו.

הבה! ענה נתן ואמר להם: נבואה יחד אל עוזיאל, הנה הוא עתה שמח וטוב לב, ולא יזכור לכם עונות ראשונים. זאת דבר נתן ויקחם ויביאם לפני עוזיאל. ויגש אליו שובביה ויגד לו מי הוא, ויאמר: אמנם חטאתי לך עוזיאל על דבר מרים, ועתה תפול נא תחנתי לפניך והעבר פשעי בעת רצון.

ויאמר לו עוזיאל: הלא אתה בזעם לשונך הדחת רעה גדולה עלי ועל נפש מרים ידידות נפשי, הלא זממת לעשות אותי כלה בענותך בי עד שקר, כי ברכתי אלהים ומלך, ולולא עזריקם קרובי נגיד הבית, לולא הוא הזהירני מרעתי, כי עתה שמת בין רשעים קברי, ותפרידני לארך ימים ממרים העדינה, וברגע קטן תאמר למחות כעב פשעיך! ואולם גור לך מפני חרב, כי עונך עון פלילי, וחזקיהו מלכנו דורש משפט ומהיר צדק. לכן איעצך, ברח לך, כי המלך לא יתן לך חנינה.

ושובביה בשמעו כלה ונתרצה מפי עוזיאל, ויפן ויצא ויתחמק. והנה רעהו אשר בא עמו פונה ללכת; ויעצרהו עוזיאל

ויאמר

ויאמר: מי אתה ומה לך? ויאמר לו האיש: בן שרי אפרים אני. בימי נעורי חשקה נפשי ביהושבע, ובראותי כי אליך תשוקתה, הזהרתיך באמרי לך: אם לא תסיר לב יהושבע מאחריך, לא יעמוד ראשך עליך, ואם תמלא אחרי ולקחת מידי ככר כסף; ואתה, מבלי דעת אז מה שרש בארץ יהודה גזעך, לקחת הכסף מידי ותאמר לה: לא חפצתי בך. עתה אראה דרכי ה׳ כי נפלאו מאד: יהושבע היתה למשנה המלך, אשר נפל בחרב זכרי, ויהושבע היתה לך לאשה; בזאת ידעתי כי ה׳ עמך; על כן אחלה פניך לבלתי זכור לי חטאת נעורי, ולא תהיה זאת לי לפוקה ולמכשול לב בבואי שערי ירושלים.

וישחק עוזיאל ויאמר: אל נא יפול לבך על השחוק אשר עשית לנער משולח ונעזב כמוני אז; הן ככר הכסף אשר נתת לי אז, הורני נתיבות בית אל, ובם עשיתי גדולות; לכן אשתרך לסור אל ביתי בבואך ירושלימה, והשיבותי לך ככר כסף וברכתיך בשם ה׳.

ובן אפרים שמח במענה פי עוזיאל, ויקרא לו לשלום ויפן ויצא. ועוזיאל פקד לנפשות ביתו לשום לדרך פעמיהם.

כ

שְׂאִי סָבִיב עֵינַיִךְ וּרְאִי

כֻּלָּם נִקְבְּצוּ בָאוּ־לָךְ

כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן אֵלַיִךְ יָבוֹא (ישעיה ס)

קומו ונעלה ציון! נשמע קול אחד מדברים איש אל רעהו ואשה אל רעותה. האח! האח! קראה שולמית בנפלה על צוארי דניאל בחידה, עוד מעט ועיני תראינה ציון, תראינה קרית מלך רב, קרית מועדנו! והנה הכרכרות ערוכות, ומרכבת המשנה רתומה לסוסי מצרים, בה ישב עוזיאל עם שתי נשיו מרים ויהושבע, ולעומתם ישב אליפלט וקציעה העדינה ועזריהו אתם, ודניאל ושולמית, מנוח וחנה, וצפניה ועדה

ישבו

ישבו בכרכרות, ונתן תהולך לרגלם ויתר הנפשות ישבו גם הם בכרכרות, ויסעו בשמחות וגיל למשוש דרכם, ועלוי לב נדברו נעימות וידידות ויגילו בשמחה.

אור תכלילי הופיע, ופני קדים ארמו כתולע, והנה קול השכוי קורא, ויקיצו בעלי כנף ויצפצפו צפרי שמים, וישירו ויריעו ליום מועד. והמונים המונים באי מועד ינהרו אל ציון, ויובילו אליה שי צאן ובקר, ומכל עבר ופאה נשמעו שריקות עדרים, ותצלח רוח ששון על עוזיאל וישק לשתי נשיו ויאמר: ומי מלל לי בשנות נדודי כי עיני תראינה ציון בשמחת מועדה? תראינה מחמדי נפשי? אכן עיניך ה׳ תראינה תושיה, ועיני תחזינה הר המוריה!

ויהושבע חבקה את מרים בזרועותיה ותאמר: מה נעמת לי אחותי, ומה טוב ומה נעים שבתנו כאחיות יחד בצל איש חמודות! ומי יתן והיה לבבך זה תמיד לאהבה אותי! - יהושבע אחותי הכבודה! ענתה מרים ואמרה לה: שאי עיניך והביטי אל חבר צאצאינו, אליפלט וקציעה, הן יחדיו ירבצו ילדינו, הן אלה יהיו לנו מוסדי שלום וחן ואהבה, ומי ישית איבה ביני ובינך? ותשק לה מרים ותאמר: הן נתן לי ה׳ היום את שאלתי, ובשמי הנני נשבעה לך כי שלום ואמת יהיה בימינו, ואהבתנו תכון כאהבת צאצאינו, וישבנו יחידות בבית תענוגינו, והיה לנו אישנו לרוח ששון, וצאצאינו לתנחומות אל ולשעשועים.

אמן כן יאמר ה׳! ענה עוזיאל בשמעו שיחת נשיו. ויוסף לדבר על לב שתי נשיו ויאמר: מרים ויהושבע שמענה קולי, נשי עוזיאל האזנה אמרתי, שמענה נשים כבודות, ויקשיבו יחד צאצאינו הנאהבים והנעימים, ויהי בכן לעד ה׳ מהיכל קדשו. הן דרכי ציון הומות עתה מבאי מועד, כהמון הרב אשר נשמע בימי מלך אחד, במלוך המלך שלמה על יהודה וישראל יחדו, ובהקבץ זרע יעקב יחד שבטי יה לעבור את ה׳ אחד בהיכל קדשו, בעוד כבודו חדש עמו, ויסודתו בהררי קדש היתה כאבן השתיה לבית יעקב, לכוננו ולסערו במשפט אלהיו ובצדקת אבותינו מימי קדם. הן לשלום בנה שלמה כמו רמים

מקדש

מקדש לה׳, ומשגנתו בציון כארץ יסדה לעולם, כי שלום היה כל ישעו וחפצו ושלות עולם כל חכמתו, ויפאר מקדשו בהוד והדר, ומראש חוה ימיו, כי אם השתות אלה יהרסון, אך שוא עמלו בוניו בו, ולריק שקד הוא שומר ישראל. ועל מה אבדה ארץ ה׳? הלא זאת עשתה קנאת אחים, קנאת אפרים ביהודה, ותצלה כאש בית יוסף בימי רחבעם וירבעם, ותבער מדור דור עד ימי ממלכת אחז, ובימיו היתה לתבערה, עד לשמים הגיעה. וכמקרה הגוי כלו כן יקרה את איש וביתו, גבר ונחלתו. לכן שמענה נשי את דברי אישכן, זה אהבכן: הן אהבתי לא תסור מכן, וכן לא יסוף שלומכן תמיד, כי יום יום יעטום לכן עונג ושעשועים בראותכן, צאצאיכן לעיניכן, אליפלט וקציעה, זרע ברך ה׳, שאננים ועליזים באהבתם, והם יהיו לכם לאותות, כי יד ה׳ עשה כל זאת, ורוחו קבצנו יחד.

נגידים כל דבריך, ענו מרים ויהושבע פה אחד, ומי ישנה אחר דבריך אתה כבודנו ומרים ראשנו? הן נפשותינו קשורות בצאצאינו ודבקות בך, ורק המות יפריד בינותינו.

אל נא נשי הכבודות, ענה עוזיאל, אל נא יעלה מות על לבבכן, כי חיים וחסד עשה ה׳ עמנו, וכן יפליא חסדו עמנו בעיר תפארתנו. הן כל ימי פנו בעברת ה׳, בנדודים, בטלטלה גבר, ובחרדה לרגעים, הלא עת היא לי לראות חיים עם נשי הכבודות והאהובות, ולשוש תמיד משוש על ראש שמחת צאצאינו. ולשלום אין קץ הננו באים העירה, כי הנה עיר אלהים מתנוססת נגד עינינו!

האח האח! ראתה עיננו, ענו כל העליזים פה אחד, הנה עיר אלהים! ויצאו ממרכבתם ומכרכרותיהם, והנה רגליהם עומדות בשערי ירושלים. ועזריהו ברך את עוזיאל ואת נשיו עם צאצאיהן ויאמר: ה׳ אשר הצילנו מכל רעה ויביאנו עד הלום, הוא ישפות לכם שלום בני ובנותי, ומצהרים יקום לכם חלד, וחייתם ורביתם במנוחות שאננות ובשלות השקט.

רגלי העליזים עמדו בשער אפרים, ויעלו על אחד מגדליה לראות את העיר כלה, והנה השחר פרוש על הררי ציון.

ושכבת

ושבבת הטל עוד שטוחה על בת ירושלים העריצה הנרדמת בצל חסין יה, מגדליה יתרוממו כבני ענק, וראשי עפל ובחן יעלו לעב שיאם, וינופף אליפלט ידו אל קציעה ויאמר: ראי יונתי, הן שם ביתך, עופי אל ארבתך. לא אעופה ממך, ענתה קציעה, כי אתה מלאכי אשר צוה לי ה׳, ועל כפים תשאני אף תביאני אל זבול זה יסדתי לך, שם אביאך אל בית אמי ואל חדר הורתי.

ודניאל העלה את שולמית על ראש המגדל ויאמר לה: גלי עיניך ידידות נפשי, ועפעפיך כעפעפי שחר יבחנו יפה נוף זאת, היא ציון מכלל יופי, עיר האלהים ירושלים, ירושת יראי שמו, זאת היא קרית מועדנו, אשר ראית בחלומותיך ואשר הגית בה בהקיץ, ראי נא יונתי יושבת החרמונים, ראי טל חרמון שיורד על הררי ציון להצמיח לך בה עונג ושלום אין קץ, בה תשירי לה׳ שיר חדש, ולבנון ושריון אחריך יענו.

ועיני שולמית ירדו דמעה, ומספר רגעים עמדה משתאה ומשתוממת באין מלה בלשונה, וכעבור המון עליצותה ענתה ואמרה: מה יפית ומה נעמת קרית משושי, עיר חזיונותי, מאוד נעלית על חזון לבי, האספור מגדליה וארמנותיה אשר בנו בה אדיריה מדור דור? הן עצמו מספר ותפארתך מאד נעלה על כל דבר שפתים, ממנה החפיר לבנון, זאת היא עיר מושבך דניאל משוש גילי, אשר באשמורות הגיתי בה בהגיגי בך דניאל ידידי, ועתה הראני נא קדוש משכני עליון ואשתחוה אליו מרחוק.

ודניאל אמר לה: אנכי אנופף ידי ואת סגלתי הביטי וראי, שאי נא עיניך והתבונני בהר ציון ירכתי צפון, שם ההר חמד אלהים לשבתו, ושם בית תפארתו בנוי כמו רמים. ומתהדר בגאון השוכן בו, ראי נא כי כבוד אלהים נראה על הבית, שאי אליו יונתי כפיך על נפש בהירך הקשורה בנפשך והתפללי לו, כי משם יצוה לנו ה׳ את ברכתו.

ושולמית הביטה מרחוק אל דביר הקדש—ותשתחוה בהדרת קדש, ורוחה התנשאה כנפי שחר ותאמר: לפניך אל עליון צורי וגואלי, השולח עזרה מקדש לפתח בני תמותה, לא

האמינו

האטינו כחיים, אתה אלהי ישועתי שלחת לי מחמל נפשי, דניאל זה אהבתי, ותנידהו יד עמל ותושיבהו בבית כלא, בארמון עריצים, ותתעני אל יועץ פלא ממקום מנוחתי ותביאני אל המקום אשר בחירי עצור שם, אז אמרתי נגזרנו לנו, אך בחסדך אלהי ישענו הראיתנו צרות רבות ורעות, ותראנו נוראות ימינך, כי את בית המרי הבית חרם, ותתן נקמות לנו. ובשלום פדית נפשותינו מעצר רעה ויגון לרויה, ותביאנו אל הר קדשך ואל קרית מועדך, כן תפליא חסדך תמיד עמנו, וערב ובקר וצהרים נודך ונזמרך כבוד בנוה קדשך, ורני פלט תסובבנו סלה.

ועוזיאל אמר אל כל הנצבים אתו: הלא כלנו יחד גאולי ה׳ נחנו, כי שבעו ברעות נפשותינו ופני ה׳ חלקנו, ויפזר עצמותינו על רגעי ארץ בחרון אפו, נפשות הנאהבים והנעימים נפרדו, נפחו בינון ואנחה, כי שבת כל משוש, נשכח בציון מועד ושבת; אך רצה ה׳ את ארצו, כי באה עת לחננה כי בא מועד, ובחמלתו גאלנו ורוהו מארצות קבצנו, אותי מארצות נודי, את שתי נשי מיגון ואנחה, את נפש אליפלט בני מבור שאון, ואת דניאל ושלמית ואת צפניה ועדה מלט מכף עריצים; כלנו אותותיו ראינו, וכל חית לבנון אין די עולה, ומה נשיב לה׳ על כל תגמוליו? אנכי זאת אעשה: אבוא במגלת ספר כתוב חסדי ה׳ ונפלאותיו אשר עשה, למען יספרו בנינו לבניהם מעללי יה, וראו כי טוב ה׳ לכל החוסים בו; ועתה מחמדי נפשי נקרא לשלום לעיר אלהים אל נחלתנו, ויאמר אל דניאל: קח את ראש זכרי ותקעת אותו בהנית על ראש המגדל, והיה זכרון לנו. וימהר דניאל ויעש כדבר עוזיאל, והעליזים ראו וימחאו כף ויצהלו ויאמרו: כן יעשה ה׳ לכל שונאי ציון. ועוזיאל זכר את כל עלילות זכרי, ואת כל אשר חשב לעשות לביתו מאחרית ימי יותם עד ראשית ימי הזקיהו, ותצלח עליו רוח ה׳, ויהס את כל הנצבים, ויאמר: אנכי לה׳ אנכי אשירה שיר ציון ביום ישועה, והמנגנים יענו בתוף כנור ומצלתים וישא קולו וישר לאמר:

שיר

א

עִיר רַבָּתִי
אֵם שָׂרָתִי
אִסְפִי נָא גְאוּלַיִךְ
אֶל אֵל צוּרֵךְ
יוֹצְרֵךְ נֹצְרֵךְ
כָּל בְּנֵי שִׁכּוּלָיִךְ ׃

ב

עֵין פִּקְחִי
נָקָם תִּקְחִי
מֵרָאשֵׁי תַנִּינִים
שֶׁבֶר אֱלֹהִים
כִּשְׁמֵי גְבוֹהִים
כַּלֵּה קוֹצִים וְצְנִינִים ׃

ג

מְעָרוֹת פָּרִיצִים
גְּאוֹנַת עָרִיצִים
הָיוּ שָׁמִיר וָשָׁיִת
בֵּית הַמְּרִי
הֵיכַךְ קֶרִי
הֵן מוּסָר מִבָּיִת ׃

ד

תַּמּוּ פְּרָעוֹת
סָפוּ תְּלָאוֹת
טָבְעוּ בִמְצוּלוֹת יָם
שָׁעוּ אֶל אֵל
צוּר יִשְׂרָאֵל
עַם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם

ה

עִיר לָנוּ עָז
אֵין עוֹד אָחָז
גֵּוָה צַדִּיק נָוֵהוּ
הֶעֱבִיר פֶּשַׁע
אֱלֹהֵי יֶשַׁע
זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ

ו

לְרַב אוֹנִים
נָהֲרוּ הֲמוֹנִים
לְאֵל זְרוֹעוֹ נִגְלָתָה
תּוֹמֵךְ וְסוֹעֵד
קָרָא מוֹעֵד
שִׁירוּ לוֹ הַלְלוּיָהּ ׃

האח! האח! שמעה אזננו, נשמעו קולות אנשים תשיס עולים, הן קול רנה וישועה שמענו ממרומי ציון, קול דודנו הנה זה בא, עוזיאל עם כל הנלוים לו. והנה ידידיה שר הרכוש אשר למלך עם תרצה אשתו ותנגאל אביה, ועוד אנשים אתם עולים על ראש המגדל ויקראו לשלום לגאולי ה׳, וישקו איש לרעהו ואשה לרעותה. ויאמר להם ידידיה: הלא חג היום לה׳, יום מועד לעשות הפסח, הבה נבואה אל בית הקיץ

אשר לי בהר הזיתים, ואקדם פניכם ידידי נפשי בלחם ויין, שם נשתה יחד כוס ישועות. ולעת ערב תהיה אורה ושמחה כליל התקדש חג, כי נקבצו בני יהודה וישראל יחדו לעשות הפסח ולתת כבוד לאלהינו, והמונים המונים ברחובותינו. לעת ערב ימיף מיכה המורשתי דבריו ברחוב המזרח על יהודה ואפרים לשובב יעקב אליו, ומחר ישא ישעיהו בן אמוץ מדברותיו בהיכל ה׳ באזני המלך והעם, ויחדו ישמחו ויעלצו לפני ה׳.

הבה! ענה עוזיאל, הבה נעלה אתך אל בית הקיץ אשר לך בהר הזיתים, משם נראה המון חוגג; ומחר תבואו יחד להצרותי. ותרצה הביטה אל פני שולמית, ותאמר אל דניאל: ימי היא זאת יעלת החן האחוזה ביד ימינך? — הלא היא בת אלקנה משנת המלך! ענה דניאל בעליצותו, ואחות—מצאתי לקציעה בשדה יער הלבנון, אמרתי לה: אתי מלבנון תבואי לשבת במרומי ציון, ונפשה נקשרה בי, גם נפשי דבקה בה; יחדו נשאנו אימת מות בארמון עריצים, ויחדו נרננה ונשמחה בכל ימינו. אכן אילת אהבים נתן לי ה׳, בת נדיבים, אוהבת ציון.

ותרצה אמרה לו: אשריך בן נגיד הבית כי מצאת לך בת נדיבים ואילת אהבים, ברוכים תהיו בשם ה׳ אלהי ציון, אף תתענגו על רוב שלום.

וכל הנצבים ירדו מעל המגדל, וישבו ברכב בצבים ובכרכרות, ויעברו דרך רחובות ציון אשר תהימנה מאדם, לאט עברו בם. ושולמית אשר ישבה עם דניאל בהירה בצב, היתה כחולמת בהביטה אל רבבות עם, ותאמר אל בהירה: האח! ראתה עיני כמראה אשר ראיתי בחלומות, בהגיגי בך מחמד נפשי, ולא ידעתי מי אתה ומי אני; זאת דברה, ותשק לו ותאמר: הלא מידך לי משוש לבי כל ששוני, כי אלהים יצרך לי שעשועים, וטוב לי יום אחד עמך במרומי ציון מכל שנות שבתי בלבנון, ועוד תשמענה אזני דברי נביאי ציון אשר נכברות דברה בם אמי, ולי מה יקרו דבריהם אשר שמעתי מפיה!

ודניאל השיב לה עתרת נשיקות, ויאמר לה: שעי נא

יונתי

יונתי אל שער אפרים, משם ינהרו המונים המונים בחורים ובתולות, זקנים עם נערים, אלה בצבים ובכרכרות, אלה רוכבים בסוסים, בפרדים ובגמלים, ואלה עוברים ברגליהם, כלם הולכים הלוך ורנן לעלות לציון קרית מועדנו, ועיר אלהים מלאה תשואות. אך עוד תשובי תראי ידידות נפשי לעת ערב מועד עשות הפסח, תראי המון חוגג, אף תשמעי שירות היכל וקול נביא בשער מגיד דבריו ליעקב. הכיני ידידות נפשי לבבך לעונג ולשלום אין קץ, כי אני בחירך אתן מעדנים לנפשך, חדשים לבקרים אחדש לך שעשועים, ותלומותיך וחזיונותיך יבואו.

כן נדברו עד הגיעם אל הר הזיתים. שם עמדו הקרואים ועלו על הר הזיתים, ויביאם ידידיה אל בית הקיץ הכלול בהדרו, והנה השלחנות ערוכים, עליהם מעדנים ממתקים ויין. וידידיה אמר: כוס ישועות אשא, ואברך את ה' אשר גאל אתכם מכף עריצים-וישיבכם למנוחתכם, כן יוסיף ה' חסדו עמנו ומחה דמעה מעל כל פנים, ונדחי יהודה יקבץ ובאו לציון ברנה.

וישת ידידיה כוסו,וישתו אחריו הקרואים הגברים והנשים. ועוזיאל ענה ואמר: ומי מלל לי כי אהיה כיום תחת שמי ה' שאנן מפחד ומחמדי נפשי סביבותי? מה ידידות משכנותיך ציון, קרית משושי! הן עיני ראו קריות וערים במואב, בגלילות פלשת ובמצרים, ונפשי נכספה וגם כלתה לציון; הן גדול ה' ושמו נקדש באפסי ארץ, אך נודע אלהים בציון, ואף כי ביום מועד הזה, אשר כמוהו לא נראה גם בימי יותם. בעברי ברחובות קריה השתוממתי על המראה, הן חוצותיה מלאים צידה ומחיה, מכל מעדני מלך אשר יביאום בכלי כסף אל היכלי שן, עד כל מאכל אשר יאכל בכלי חרש באהל דל, פרי עץ, בהמות שדי, עוף שמים ודגי הים, כמו שמים ארץ וימים יובילו שי ושפע ברכה לעיר אלהים.

והקרואים אכלו וישתו, ואחרי כן אמר עוזיאל: הן זכר ציון גזל שנתי לילות רבים בשנות ראיתי רעה, ומנוחתי כבוד תשיב לי את הגולה; אלכה נא לביתי, ופקדתי נוה שאנן,

שם אשכבה את משכב הצהרים במשכנות מבטחים, והקיצותי לעת ערב, מועד עשות הפסח בתוך כל קהל ישראל בלב ער וברוח נכון, וכמוני עשו גם אתם אלופי וריעי.

ישרים דבריך, ענה ידידיה. אך תרצה אמרה אל עוזיאל. הואילה אדוני וישבו פה שתי נשיך הכבודות, ולעת ערב אשיבן במרכבת כבודי למשכנותיך. גם לדבר הזה נשאתי פניך גברת עדינה, ענה עוזיאל, ויברך את ידידיה וביתו, ויפן ויצא, וירד מן ההר וישב במרכבתו לבוא לביתו. ודניאל אמר אל קציעה: הלא תמלאי משאלות שולמית אחותך העדינה, ובאת עם אישך בצל קורתנו. וקציעה נגשה אל שולמית ותשק לה, ותאמר: אשר היה עם לבבי שאלת אחותי יפתי ממני, ואני ואליפלט אלוף נעורי נכונים לבוא אל משכנותיך. ותפן שולמית אל מנוח ותאמר: ואתה איש חמודות אשר אבי אקרא לך תמיד, אל תמנע הטוב מבתך את גדלת גם אהבת, וישבת עם חנה אשתך במשכנות אישי כל ימי החג, וגם צפניה אחי וערה אשתו ישבו נא אתנו; יחדו בכינו, ויחדו נשמח. ועזריהו שוע שמרון אמר לה: אל נא בתי תקחי ממני מחמדי הטובים; הן אנכי מסלות ציון היו בלבבי זה שני ירחים, ואת מנוח חתני צויתי לבחור פה משכן לי לשבת בו עמו ועם הנה בתי היא אשתו, ועתה הנה בית אלקנה לקציעה בתו ולאליפלט אישה, ואני אשב עם מחמדי נפשי במשכני אשר שכרתי לי ברחוב שער בנימין, ויהושבע בתי הלא תשב מעתה בבית עוזיאל אישה. אל נא אבי הזקן, ענתה קציעה, הלא תשיש אתי משוש על ראש שמחתי, ואנכי לא ארף ממך עד אשר תתן לי את שאלתי. ויפצר גם אליפלט בעזריהו, ויואל לשבת אתם.

ותרצה הביאה את מרים ואת יהושבע נשי עוזיאל אל חדרי משכיתה, ותאמר אליהן: הן צעירה אני מכן לימים ובכל זאת שמענה לעצתי. הלא ידעתן אם לא שמעתן את יורם האלוף ואת כבוד ביתו, כי יושבות ציון אתן. נכבד היה יורם בעיר רבתי עם ושאנן בהיכליו, אך שתי נשיו חגית ונעמה החרידו מנוחתו כבוד בקנאת אשה מרעותה, ובנפול יורם ביד

עד ותגדל המשטמה בין שתי נשיו, תעמה האהובה הציתה אש בנאות יורם אישה, וחגית על בניה היו מאכולת אש, לא נותר מהם רק עזריקם הילד, ונעמה הרחיקה נדוד עם מאהבה. הלא ראיתן אחרית קנאה, לכן תהיה אחרית בית יורם לכן נשים שאננות למשל, למען תשבנה יחד במנוחות שאננות והתענגתן על רוב שלום.

ומרים ענתה את תרצה לאמר: אנכי מאז נתתי את בריתי ליהושבע שלום, וברית שלומי מאתה לא תמוש, ועתה הלא כאחות היתה לי באהבת צאצאינו, ולב אישנו לא צר מהכיל אהבת שתינו יחד, ובצלו נחיה ונראה טוב ושלום אין קץ כשנות ראינו רעה. ויהושבע שמעה את נדבות פי מרים, ותבך ותאמר: הן עיני ראו ריבי עם ואחרית מדון ומשטמה, ומה טוב ומה נעים לי שבתי עמך אחותי בצל איש חמודות, זה ידעתי בנעוריו, אף חמדתי בלבנון!

והנשים השאננות בציון נדברו עוד אשה אל רעותה עד הצהרים, ותרצה השיבה את נשי עוזיאל במרכבת כבודה לביתן. ועוזיאל שכב את משכב הצהרים עד שיפוח היום, וייקץ, וירחץ ויחלף שמלותיו, ויצו את מגדיאל הסוכן על ביתו לקחת לו שה כבשים לפסח ובן בקר רך וטוב. וישלח משרתי ביתו לקרוא לאליפלט בנו ולקציעה, להיותם במכסת הנפשות אשר יאכלו את הפסח בביתו; וגם אנשי לבב, אשר נכנעו על פיו לבוא ירושלימה, באו לחצרותיו, ועוזיאל פנה למו מקום, ויתן למו ממכלאות צאנו לפסחים.

השמש ירדה בצל מעלות אחז בין הערבים, ומועד עשות הפסח הגיע. ועיר אלהים הומיה מקול המון חוגג, והחולכים בחליל לבוא אל הר בית ה', ומשריקות עדרי צאן. כל משפחה ובית אבות במכסת נפשותם נהגו צאן פסחם, גם שרי מלוכה וחוטבי עצים, אלופי יהודה ושואבי מים, שופטים ושרי החיל עם אכרים ורועים יחד, לא נכר בעת ההיא שוע לפני דל. כן עברו בסך בקול רנה ותרועה, ויביאו כבשי פסחם אל הר בית ה' וירחצום במי הברכה. וקהל עדת ישראל הביאום אל חצרות בית ה' ויסגרו דלתים, ויתקעו בשופרות ויריעו, וישחטו את

כבשי

כבשי פסחם, והכהנים זרקו מדמם אל יסוד המזבח לרצון לפני ה׳. ובהיכלו כלו אומר כבוד, כי במקהלות ברכו אלהים, וינועו אמות הספים מקול קוראי הלל. כמעט כלו אלה לשחוט הפסחים, ועדה אחרת באה לעשות כמשפט העדה הראשונה, עד כלות העבודה בחצרות בית ה׳, ויפשטו עורות הפסחים, וישאום לבתיהם ויצלום כמשפט.

ומי ימלל ההוד וההדר אשר למועד הזה! הנה ליל התקדש חג כיום יאיר, כי מלבד נוגה ירח יקר הולך בעת ההיא, עוד העלו נרות ולפידים על מרומי ציון ועל כל מקראיה, על כל מגדל גבוה ועל כל גבעה נשאה ועל הארמונות הרמים, ועל כל היכלי החמדה, רק אורה כאור שבעת הימים, ושמחה כליל צאת בני ישראל מארץ מצרים. והקריה עליזה, האלופים והאצילים ששים ושמחים וגם אביוני אדם בקדוש ישראל יגילו, וממגדל חננאל עד שער הפנים רק גילת ורנן, ירונו שירי דוד ויהללו את ה׳ אשר גאלם ממצרים ויבחרם לעם סגלה, ואכלו זבחיהם, וישתו כוס ישועות. ואת הפסח אכלו בחפזון, כטמאים כטהורים אכלוהו בעת ההיא, כי מרבית הקהל לא טהר, והמלך חזקיהו אמר: עת לעשות לה׳ הפרו תורתו, והוא רחום יכפר בעדם. וכאשר כלו לאכול את פסחיהם, והמונים המונים נהרו אל רחוב המזרח, ששם הטיף מיכה הנביא דבריו מעל הבמה, ואלה דבריו:

שמעו יושבי ציון יחד שבטי ישראל, באי מועד! הן מלאתי כח את רוח ה׳, להגיד ליעקב דרכיו ולבית ישראל עלילותיו. הטו אזניכם לאמרי פי, תשמענה הגבעות קולי, וישמעני ה׳ בהיכל קדשו. הן תועבת מצרים זבחנו היום לה׳ אלהינו, אשר לא ירצה באלפי אילים, אכן דבר צוה לאלף דור, זכר עשה לנפלאותיו, אשר עשה לאבותינו מימי קדם, בצאתו בתוך מצרים, בעשותו נוראות באומת בני חם, וינועו אלילי צוען וירגזו גלולי מוף, ויוציא בששון את ישראל בחירו מתוכם, כי זכר בריתו אשר נשבע לאבותינו. כי הנה ה׳ יוצא ממקומו, פקד יפקוד היום את נוהו, ציון אוה למושב לו, וירח את ריח הניחוח, ריח צלי ברחבותיה, ריח הפסח, ויברך זרע יעקב ויאמר: דם

הפסח

הפסח לכם דם בריתי החיים והשלום, ומי יתן והיה לבבכם זה לכם כל הימים, ובשר קודש לא יעבר מעליכם, והיתה מנוחתכם שלום בארצי, ואשור לא יבוא בגבולכם. כי שפך ה' רוח חן על יהודה ויושבי ירושלים; יאמרו נא גאולי ה' מה טוב שבת בצל משיחו, שר שלום אשר יסד ארץ על מכוניה במשפט ובצדקה. מה טוב ומה נעים שבת אחים, יחדיו יהודה וישראל! הלא אב אחד לכלנו, כלנו בני יעקב נחנו, ותורת אל חי בקרבנו. ואתם כבנים כחשים אכלתם פרי כחש כל ימי אחז, שכחתם ברית עולם, וה' שכח בציון מועד ושבת; אז היתה עת רעה, כי ירד רע מאת ה' לשערי ירושלים, כי רצין מלך ארם ופקח בן רמליהו עלו ביהודה כחבר אריות בין בהמות יער, ויהבלו בה הבל נמרץ, ועוד אנושה מכותיה, גם מצור שמו על ירושלים ויאמרו: תחנף ותחז בציון עיננו. וה' הסתיר פניו ממנו בעת ההיא, כי עצמו משובותינו ותלהטנו אש מלחמה, ארם מקדם ופלשתים מאחור, ויאכלו אותנו בכל פה, וישחיתו ערים ויושביהן, והאדמה נשמה באין חורש וקוצר, הכהנים תופשי התורה לא הורו משפט ה', כי שאלו לחם ופורש אין להם. אתה ה' העושה שלום במרומיך, המוציא צבאות מרום וגדודים אין מספר, ובמסלתם ילכו שלום, אתה עשית שלום לארצך, כי באה עת לחננה, כי מי כמוך נושא עון ועובר על פשע לשארית יהודה, ותתן לנו מלך צדיק לכונן קריה במשפט ובצדקה, כי הם האיתנים מוסדי ארץ; הן ריב ומדנים יכלו עיר ומתים, וצדק ומשפט יכוננה. אתה גדול העצה ורב העליליה יסרתנו, למשפט כאשר ייסר איש את בנו, ותשב תרצנו בעת רצון. הן ארצנו תפרה ישע, וצדקה מהרה תצמיח לגאון ולתפארת לבית דוד. כי כל מלכי ארץ יתגרו מלחמות, קרבות יתפצו; לא כאלה חלק מלכנו, דורש משפט ומהיר צדק, ועמד ורעה שבט נחלתו בגאון ה' אלהיו, לא ישמע עוד שוד עניים ואנקת אביונים מעיר, כי אם קול רנה וישועה כל היום, ואסף הצולעה ואת הנדחה יקבץ, ובאה הממשלה הראשונה ממלכת לבת ירושלים, ונהרו אליה בית יעקב, ויתר אחיו ישובון הנה, ובקשו את ה' אלהינו ואת בן דוד מלכנו. הא

קול

קול ה' לעיר יקרא : קומי רוני בת ציון הנהלאה, כי רמה עד כוכבים קרנך, ועד שחקים כבודך, אסף ה' חרפתך, השליך במצולות ים כל חטאתיך.

ואתם בני אפרים, באי מועד לשם אלהי ציון! התקוששו נאל תהיו כאבותיכם רכי לבב וקצרי יד, אשר היתה כל חכמתם רמיה, גבורתם — כחש, ועזרתם — הבל, עם לא בינות כיונות פותות, המטים עקלקלותם ללכת אל אשר תשאם רוח נביאיהם המטיפים למו ליין ולשכר, ואומרים שלום בעלות מות בחלונותם, כי מה פשע יעקב הלא שמרון, ומה אשמת שמרון הלא נביאיה הפוחזים, אשר התעו את שרי אפרים בפחזותם, ונבוכים היו בארץ, מצרים קראו, אשור הלכו, ויהיו תמיד כעוגה בלי הפוכה, וכבושי לא הפכו עורם, עד אשר הפכם ה' כמהפכת סדום ועמורה, עתה תהיה מבוכתם. חולי וגוחי שמרון, כי אשור בא בגבולך, לקח ממך עמדתך, מעל עמך לקח הדרו, ויאסור מלכך בכלא ותהיי לשרקה, לא עוד תלכי רומה, כי אם עריה בשת תלכי שולל. ככה עשו לך נביאיך שמרון, ודוברי כזב היו לאכזב למלכי ישראל. אפרים היה תמיד ככלי אין חפץ בו, אשר אחריתו להשבר כגעת בה ברזל מצפון. לכן הביטי בת יהודה והתאוששי, אשור לא יושיעך, מצרים מבטח בוגד; בה' תעשי חיל, אשר ימינו רוממה תמיד בהפך אל כל היום, והוא יהיה זרועני לבקרים. כי ההרים ימושו, מגדלים נפלו ומבצרים חתו, וחסדך ה' משגב לנו, וזרח לנו שמו שמש צדקה והופיע על מקדשנו, ובאורו ילכו כל זרע יעקב. הן דם הפסח ידית היום גלולי ציון מקרבה, והיה לנו לאות ברית, והיה בנו לעד ה' מהיכל קדשו, וזכר לעולם בריתו, ושלח פדות לעמו, וכימי צאתנו מארץ מצרים יראנו נפלאות.

כן הטיף הנביא דבריו על יהודה וישראל, ועם שבי פשע חפו איש ראשו, עטו חרפה וכלמה, לאטו פניהם ויבכו, וינחמו מפשעיהם אשר נאצוהו בם, וישפכו כמים לבם, ויחלו פני עליון גואלם לחדש רוח נכון בקרבם וימיהם כקדם. וה' שמע קול תחנוני בני ישראל כי העוו דרכם, וישפוך עליהם רוח חן

ותחנונים

מתהנונים, ומלאכי מרום אלפי שנאן צהלו לקראתם. והנביא אמר להם: עתה שמחו וגילו, כי רצה ה׳ את מעשיכם, ראה דמעתכם; שישו משוש הגבם במרום ציון, ויחי לבבכם לעד, אל תזכרו הראשונות, כי אם שיתו לבבכם לבאות, והכינו לבבכם לעבוד את ה׳ בשמחה.

וקול המון חוגג בהרים ובכל בתי משוש, קריה עליזה, קולות אדירים ורננת עליזים, בחורים ובתולות יוצאים במחולות, על רחובות ציון ועל כל מקראיה. בתוך עלמות תופפות עמדו שני רעים אהובים אחוזי יד, העלמה לבושה שני עם עדנים עומדת ומשתוממת על כל מראה עיניה, ובחירה אומר לה: ראי ידידות נפשי, כי בא האות והמופת אשר דברתי לך לאמר: אתי מלבנון כלה, אתי מלבנון תבואי, תשורי המון עלזי לב במרומי ציון, וככנף רננים נעלסה תהיי לי. הבה נלכה ונבואה אל נוה עוזיאל, שם תראי את קציעה אחותך, ואחרי כן נשובה אל נחלת אבי. אהותי! אישי! ענתה שולמית, ומה טוב ומה נעים שאת שמותיכם הנעימים על שפתי! פג לבי לרגעים ולא אאמין כי כל אלה הנחלתי לי. ואנכי, ענה דניאל, ואנכי ארבה הודך והדרך, אשמעה נעימות אמרותיך, ואאמין כי נחלת שדי את לי ממרומים!

כן נדברו הרעים האהובים, ויבאו אל בית עוזיאל, אשר כפר לנשיו את כל דפי התלאות אשר אפפוהו מיום ברחו משערי ציון עד שובו אליה. ודניאל ושולמית באו אל הדר אפריון אליפלט, והנה קציעה מתנוססת בפאר עדיה יושבת לימינו, קציעות כל בגדותיה, ועדי זהב על לבושה, ואליפלט מתענג על זיו כבודה. וכראות קציעה את שולמית ותשמח לקראתה, ותאמר לה: גשי אלי אחותי יפתי, אילת אהבים, ואשקך שפתים. ושולמית נגשה אליה ואשה לרעותה נשקו, ותאמר לה קציעה: ומה תחשבי על ציון יונתי המקננת בארזים? האח! ענתה שולמית, הן מעונתי בציון אשר ששון ושמחה מצאתי בה: בת נדיבים — אחות לי, ובן אלוף ביהודה, יפה פרי תאר זה חמדתי, תומיך גורלי; הן ראיתי היום אשר לא פללתי, ראיתי המון חוגג בקריה עליזה, קרית משושי מעתה, גם שמעתי

אמרת אלוה צרופה מפי נביא אשר דבר בחזקת היד; הן קו לקוו, נמלצו אמריו, ואנכי שאפתי אמריו, פערתי פי למוצא שפתיו, שאפתי רוח חדש, ואמרתו שמורה בלבי וערוכה על שפתי. ותספר שולמית לאחותה ככל החזיון אשר שמעה, ותופע עליה נהרה בדברה דבריה. ועיני קציעה לא שבעו מראות תפארתה, ותאמר לה: הוספת אחותי חן ושכל טוב אל השמועה אשר שמעתי, ויהי נעם ה׳ עליך! ודניאל עלץ בידידות נפשו, ויאמר לה: אילת השחר את לי תמתי, כי כשחר מצאתיך, באפלות הלכתי, תעיתי בעב טל על צורי היעלים, והנה יונתי הומיה לרגלי הצור! קראתי לך ותעלי הרים כאילה שלוחה, ותאחזי ביד ימיני, ותהיי אור לנתיבתי, ותשמרי רגלי מדחי, וכאישון בת עיני תהיי לי תמיד.

וקציעה שבעה ענג בהביטה אל שולמית התמה, ותפן אל אליפלט ותאמר: הלא גם לאחותי הושיעה ימינך, וכאשר שכות לראשי ביום נשק, כן היית גם לה מעוז ביום צרה, אתה עזוז וגבור, אורי וישעי; ומה אשיב לך אלוף נעורי? ומה אשיב לך, על חסד נעוריך, קציעה בת משנה המלך? ענה אליפלט. כי אבי ואמי עזבוני בעת רעה, ושמם לא נקרא עלי, בחסדי נעוריך הנאמנים לי חשקת נפשי, ותלמדיני אלוף לראשך, בעת אשר חפצתי להיות כאחד משרתיך, עתה אשא פני אליך, כי כבודי חדש עמדי, גם אשיב לך עתרת נשיקות.

זאת דבר וישק לה. והנה עוזיאל בא ויאמר: ליל שמורים היום, לספר את התלאות אשר מצאונו ואת הנפלאות אשר עשה ה׳ לנו; אך עת היא לתת לעפעפיכם תנומה. למען נשכים קום ביום מחר, יום מועד ושמחה בהיכל ה׳, שם ישמח המלך והעם עמו, וישעיהו נביא ה׳ ישא מדברותיו. ואנכי הקדשתי קרואי ליום מחר, ותחת יגון ואנחה בכל שנות נדודי, משנה שמחה נשמח.

ויברכו איש את רעהו ואשה את רעותה, ודניאל ושולמית יצאו מבית עוזיאל, וילכו וישובו אל בית תענוגיהם.

עוד הקריה הומיה, ושני אנשים מתהלכים בסתר פנה וישיתו ויאמרו. יאנה אבישי אחי עזבת את אמנון הילד?

שאל

שאל איש את אחיו. אל נא תראג לו סתרי אחי, ענהו השני, כתפוח בין עצי היער ושורק בין ערבים, כן יעלה ויצמח מבין השוכים. הן הוא משחק עתה עם ילדי אביוני אדם, ואנכי לא אגרע ממנו עיני. הה! ענהו סתרי, לנעמה אשת ירם האלוף נשבר לבי בקרבי! ארורים עדי השקר אשר ענו בה. אך מה לנו לעשות? הנוכל לענות כחשם בפניהם ולהכזיבם? הן התבערה אשר היתה בנאות יורם אישה והתחמקה מן העיר היו אותות לרעתה; הן אלה ובאלה ישיאו עליה חטא משפט מות, והמלך דורש משפט, ועל פי שנים עדים יקום דבר. ועיני נעמה תלויות אל ה' היודע ועד אולי יחמול עליה ויוציא לאור צדקה, והיה אחרית אמנון הילד כאחרית אליפלט בן עוזיאל, וכמרים — אולי גם נעמה הגבירה תראה אור. הנוכל אנחנו לענות בה צדקתה? ומי יאמין לשמועתנו? הן נעמה חרדה לרגעים במסתרי הכרמל, פן יחשפו מצפוניה, וה' יהיה עליה סתרה. הן מחר יערך שלחן מהון יורם אישה האלוף לארבע מאות אביונים, יתומים ואלמנות, אשר ירויון מדשן ביתו, ונעמה אשתו האהובה נוגה ממועד, ונפשו בוכיה במסתרים על כל הרעות אשר מצאוה, כי תתאבל על אישה, אשר הלך שבי לפני צר, ועל צרת נפשה. לכן אבישי אחי, נצור נא את אמנון כאישון עינך, כי בחסדך תבטח נעמה הגבירה, וה' ישלם פעלך.

כן נדברו האחים האלה, הדבריהם לא נשמע משאון עליזים. ובקול המון חוגג עבר ליל שמורים.

ויהי ממחרת ויושבי ציון וכל באי מועד עלו ברגש אל בית אלהים, וחצרות ה' מלאים מפה לפה עם אלהי אברהם, הכהנים הקריבו זבחי החג, נסכו נסכים ככתוב בתורת משה. ובכלות עבודת ה' וישעיהו בן אמוץ קרוש ה' מכובד התיצב לפני כל הקהל עטוף אדרת קדש, מנגה רוחו הרוממה אורו פניו, וזקנו הלבן כשלג לבנון ישוה עליו הוד והדר, למוצא שפתיו חכו ויחלו כל העומדים בחצרות ה', והנביא נשא מדברותיו, ויען ויאמר:

אך זה היום שקוינהו, יום הראני ה' בחזון מאז, יום

קדוש

קדוש הוא לאלהי יעקב ולישורון מכובד. כי הנה האדון ה׳ צבאות בא אל היכל קדשו; דרשוהו בהמצאו, בקשוהו כי קרוב ישעו, בקשו את ה׳ אלהיכם ואת בן דוד מלככם שר שלום. הנה המלך ביפיו תחזינה עינינו, חטר מגזע ישי פורח בהיכל ה׳ כזית רענן, וזה ראשית דרכו הסר הטאת עמו, לעשות שלום לקדוש ישראל, ולתת את יעקב לברכה בקרב הארץ, גם ברכה יהיה לאלהיו כי חפץ בו.

ועתה בית יעקב! במה נקדם לה׳, ומה נשיב לו על כל אשר גמלנו ברחמיו וברוב חסדיו? אמנם הסתיר ה׳ פניו מבית יעקב כל ימי אחז, כי מרו ויעצבו את רוח קדשו ברב גלוליהם, בעצמת תועבותיהם, וה׳ הסית את ארם ואת אפרים ביהודה, ויסכסך בו את אויביו, ויהי לאכול בשנות ראינו רעה, ויביטו לארץ — והנה חשכה ואפלה מנודח, ויפנו למעלה — ולא מצאו חזון מה׳, וידרשו בעד החיים אל המתים, וישועתם רחוקה; אך לא לעולם יריב ה׳! וירא שריד לבית דוד, את חזקיהו בחירו הקורא בשמו, ויזכור את בריתו לדוד, ויאמר לו: קומה והסר המכשלה כי רבה מאד, לא בצדקת יהודה, כי אם בקנאתו לציון ולבית דוד אביך תעשה חיל. חשף ה׳ את זרוע קדשו ויהי אור, ויברא חרשה על מכון הר ציון: האלילים כליל יחלופו, מזבחותיהם לאבני גיר, את כלם ישא רוח, יקחם הבל, מהבל באו ולאין אפס ישובו; כהני אל ילבשו צדק וחסידיו ירננו. העיר טהרה, וכבוד ה׳ בא אל הבית, הס מפניו כל הארץ!

עתה לכו נא ונוכחה, יאמר אלהי יעקב. זכרו ימות עולם, ימי היותכם לגוי, בינו שנות דור ודור, למן היום אשר צמחה קרן דוד לנס עמים. מאחר עלות לקח ה׳ את דוד בחירו, מצאהו באפרתה וישימהו לנגיד על עמו. מי יספר גדלו ואת גבורותיו מי ישותח? הררי ציון ענו בו, מבצרי יהודה — הלא תגידו: מי מחץ ראש שעיר, מואב ועמלק? ומי השח גאון פלשת? הלא בית הלחמי, כי רצהו ה׳, ידיו טרפו זרוע אף קדקד משנאיו ביום קרב ומלחמה;

פאצבעותיו פרטו על פי נבל ביום ישועה, להודות לאלהים המאזרהו חיל, וחרבו וכנורו יחד נקדשו לאל מעוזו, בני נכר שמעו ויעריצוהו, לאומים — ויחילו מפניו; זכרו זאת בית יעקב והתאוששו, זכרו חסדי דוד הנאמנים, ספרו זרעו אשר ישבו על כסאו מדור דור, אם יצאו בעקבותיו ויבטחו בצור ישועתו, וירימו קרן, ואם עקשו דרכיהם ומשפט אלהיהם עזבו, וירם ה׳ עליהם קרן צריהם. דרשו מעל ספר דברי הימים למלכי יהודה, שימו לבבכם אל עתותיהם והבינו חליפותיהם, כי אלהים ישקיט ויחריד, ירים אף ישפיל. מי הרכיב את דוד על במתי ארץ ויאמץ זרועות צבאו? הלא ה׳ זו ידעוהו ויעבדוהו; ומי נתן למשסה אחז ויהודה לחרפה? הלא קדוש ישראל זו נאצוהו, וירך את לבבו ואת לבב עמו, וינועו כנוע עצי יער מפני רוח עריצים, מקשר רצין ובן רמליהו, אשר עלו ביהודה ויפרצו בו פרצות, מיד אחז היתה זאת למו, כי פרע פרעות ביהודה ובירושלים, לאלהי תעתועים זבחו, ולגבעות קטרו. אחז אסף את כל כלי בית ה׳ ואת דלתותיו סגר, אף אלהים אסף את כבודו ויקפוץ באף רחמיו; חזקיהו מלכנו טהר את ההיכל ושעריו פתח, אף אלהיו יטהרהו ויאשרהו, וארבות השמים יפתח להריק לו ולעמו ברכה.

בית יעקב לכו ונלכה באור ה׳, בקשו את ה׳ אלהיכם ואת בן דוד מלככם. חוסו על עיר תפארתכם, קרית חנה דוד, ועל ההיכל הזה מעונה אלהי קדם, אשר יסדו ידי שלמה בחכמה ובדעת; חוסו על מקדשי אל, אשר חללתם בתועבותיכם, ולא שעו עיניכם אל השוכן בתוך טמאותם לפאר מקום רגליו. עד אנה עונותינו כרוח ישאונו וחטאתינו תמוגגנו תושיה? שאו מרום עיניכם וקראו אל ה׳ אלהיכם, להשיב כבודו אל הבית הזה אשר נקרא שמו עליו, השתחוו להדום רגליו ואמרו: אנא ה׳, הלא עמך כלנו אשר נטלת ותשאם כל ימי עולם, אנחנו החמר ואתה יוצרנו, עשה אותנו כלי חפץ, כלי טהור אשר יובא בית ה׳; אנחנו נסיר אלהי נכר מקרבנו, ואתה הסירה מלבנו כל

שורש פורה ראש ולענה, העבר רוח צח על הארץ לבער רוח הטומאה מגבולנו, יבוא קדים לשאת את עונותינו ועונות אבותינו אל הים האחרון. שפכו לפניו לבבכם עם, ושפך ה׳ עליכם רוח חן, אז תשאו פניכם אל קדוש ישראל.

ואתה המלך רועה עדר ה׳ צאן יעקב, הנה שם ה׳ את המשרה על שכמך ושבט מושל בידך, והיה שבטך מקל נעם לישרי לב, ומקל חובלים לאנשי מרמה, ורצצת בו קדקד עול ושברת זרוע רשע, ובמשפט תעמיד ארץ על מכוניה ולא תמוט. הן נוד יתנודד כמלונה כסא שמרון, כי לא ישבו עליו דורשי משפט, וכל מלכיו יחד כרעו נפלו, והאחרון הכביד עליו אכפו, נבוך עליו הושע בן אלה, מפני אשור נכנע ויהי לו למס, ומצרים נתן ידו בסתר, ויקם בו כחשו, ויהי גאונו לשבר. הנה עטרת גאונו נרמסה ברגל גאוה, ירמסוה רגלי אשור פעמי עילם, ועליך בן דוד יציץ נזרך לגאון ולתפארת; שבתה ממלכה משמרון, ולציון עוד יאמר קרית מלך רב, וכסאך מוצק בסלע בלב ימים. הנה עמך כתבו ידם לאלהי יעקב, יחד יהודה וישראל כרתו עמו ברית בליל התקדש חג על דם הפסח; שמח אתה בם, והם יגילו בך; משכם בחבלי אדם ונמשכו אחריך בעבותות אהבה; אתה תקראם בני, והם יקראו לך אבינו מרים ראשנו, ונשאו יחד תפלה בעדך לאלהי חסדך. הזקן יאמר: יחיה המלך וירבת ימים על ממלכתו! בצל שבטו חסיתי, בלותי ושערותי הלבינו בשלות השקט ובמנוחות שאננות; צעירי לימים אף הם יענו: ירום כסאו ותתנשא מלכותו! באור פניו נראה חיים, נרננה ונשמחה בכל ימיו; וה׳ ישמע תפלתם ונתן לך ארך ימים. הבט על בית אלהים לרומם תפארתו ולנשא כבודו, אליו ינהרו גוים מים עד ים, בני אהרן יקטירו בו קטרת סמים, לכלות בעשנם צחנת גלולים אשר הבאישה ארצנו; והכין ה׳ את כסאך ויסעדהו בחסד ובצדקה, והיתה ארצך

צבי

צבי תפארת ממלכות, למרבה המשרה ולשלום אין קץ אסף מרחמך ה׳.

ויען חזקיהו ויאמר באזני הקהל: לא לי המשרה, לא לי הממשלה, כי לה׳ המלוכה. ויאמר: ראה צויתיך נגיד על עמי ורעה אמונה; ואמונתו תהיה אזור חלצי. הנה ספר התורה אשר על פיה אחיה! היא לא תמוש ממני, כי נר לרגלי דבריה, ואנכי לא אסור ממנה ימין ושמאל; אם אשכח אחת מכל מצות ה׳, תשכח ימיני, ולקנה רצוץ יהיה שבט מלכותי אם לא יהיה שבט מישור; שמור אשמור את כל מוצא פי ה׳ לשבט או לחסד. עתה אחי ועמי! נדרש ימי קדם, חסדי דוד הנאמנים.

ויענו העם ויאמרו: יפרח שרש ישי לנס עמים, תרום קרן דוד לגאון ולתפארת, מגננו ראה אלהים והבט פני משיחך!

וככלות המלך את דבריו ויברך את העם ויאמר: לכו לאהליכם, נסבו בשמחה, ראו בטוב והתענגו על ה׳, כי מנחל עדנים תשתו תמיד כוס ישועות. והעם יצאו מחצרות בית ה׳, ומהר הקדש נראה דמות עם רב, המונים המונים שוטפים יורדים במורד, משם נפוצו ברחובות ציון משפחות משפחות, איש אל רעהו נדברו בכל מראה עיניהם ובכל משמע אזניהם. וברחוב המזרח נראה עוזיאל עם שתי נשיו, מרים ויהושבע, ובניהם אליפלט וקציעה העליזים באהבתם, ודניאל ושולמית המדברים ידידות, ועזריהו הולך לפניהם, ועמו מנוח והנה אשתו וצפניה בנו עם עדה אשתו, גם ידידיה שר הרכוש אשר למלך ותרצה אשתו עם צאצאיהם הילדים הנעימים תימן ותמר, ואחריהם כתרי יושב הכרמל על נחלת יורם האלוף הנשבה בימי אחז בידי הפלשתים, ואתו אבישי אחיו בית הלחמי: כל אלה נקראו אל בית עוזיאל לשוש אתו משוש ביום הראשון להג, גם נתן בא אתם. והנה בהיכלי עוזיאל ערוכים שלחנות מלאי דשן, מטעמים, ממתקים ויין ושכר לגברים, ותירוש לנשים. ובשבתם יחד טובי לב ענה עוזיאל ואמר:

הן לי גאוה שמחה, כי מי כמוני ראה עמל ואון בשנים הרעות? אמנם בכל מקום מדרך כף רגלי את ה' זכרתי ואתפלל אליו, וה' ראה דמעתי, הקשיב לקול תחנוני, וישיבני אל כבודי ואל מנוחתי, לעבוד אותו בשמחה.

הן נקדש ה' באפסי ארץ, ענה ידידיה, אך זרע יעקב יעבדנו בהר קדשו, בהר מרום ישראל. מה נעמו דברי המלך, ענה עוריהו, הן הם גלו לנו עתרת שלום ואמת, כי שלום ואמת יהיה בימיו, ועדתו לפניו תכון, ארם ופלשתים לא יוסיפו לדאבה עוד, ואשור לא ידרוך בארמנותיכם.

כן היא, ענה נתן, הן קול בן אמוץ כקול שדי בדברו, ומדבריו נתבונן, כי שמרון ובנותיה לא תשובנה עוד לקדמותן, וירושלים תתחדש ימיה כקדם. רק אל תגיד זאת בשערי שמרון, ענהו עוזיאל בשחוק, שמור פתחי פיך, פן יחזקו מוסריך, כי רבת שבעה לה נפשך בוז.

נגידים דבר בן אמוץ, ענה מנות, ובאמרותיו הטהורות יסיר לב אבן מבשר איש, ויעשה לב חדש ורוח חדשה לקשי ערף. ודניאל אמר אל שולמית: השמת ידידות נפשי לבך לדברי הנביא? — האח, שמעה אזני, ענתה שולמית, הן דבריו עוד ישעשעו נפשי, ויהיו לי לששון ולשמחת לבבי, כשלג לבנון מצור שדי בחרבוני קיץ המה לי. ומה תגל נפשי בך משוש גילי ובקרית משושך, משאת נפשי. עוד שכרון וששון תמלאי ידידות נפשי, ענה דניאל, עוד אראך את כל חסן העיר ואת כל יקרה והדרה, כי מאד נעלה על כל חזון לבך בלבנון.

חדשות אגיד לך עוזיאל רעי ואלופי, ענה ידידיה, אבשרך כיום בשורה ושמחה, כי זכר המלך הסדך לבית אלקנה ואמונתך לבית דוד, ונחלת שפרה עליך ביפה נוף, בעין גדי, נחלת שדות וכרמים ועבודה רבה; ואת מי תפקוד על הנחלה ההיא?

ועוזיאל אמר: ששתי מאד על כל ההון הזה הנותן לי מאת המלך, ואני אהיה לפקיד על נחלתי. האח שמעה

אני , ענה מתרי , מצאתי אלוף ביהודית תמים רעות עמי ,
כי מה טוב ומה נעים גורל שוכני לבדד יער בתוך כרמל ,
הן ציון קרית מועדנו , ומשכנות מבטחים במקום בודד
משוש דרכנו , כן גם אנכי עמדי , על כן בחרתי מושבי
בכרמל הרחק משאון קריה , מקום מרבץ לקנאה , שנאה
והרמית .

הן שרש דבר נמצא בי , ענה עוזיאל , ואותה אגיד
נגד אחי ורעי היודעים ראשיתי ואחריתי , ומה שמץ דבר
שמעתם משנות נדודי בארצות נכריות ? הן ראשית דרכי
אל הבית הזה סירים סבוכים , בו ישבה קטורה , טמאת
השם , אשת הזמה , כסמל הקנאה , בגאון שלות השקט
היתה שתולה בנוה , כמעט קט השתיתה עגבתה , ואראה
שערוריה בבית שמיר , הן קטורה בטחה באהבתי , אך
הוביש מבטה , כי ראשית דרכי הלום היתה לירות לה חץ
פתאום , קרעתי סגור לבה , הביאותי רצח בעצמותיה על
אשר עכרה שארי , מרים משאת נפשי ; אז נמקה קטורה
ביום אידה , ותהי נעלמה , שתיה אפר תחת כפות רגלי
מרים , וכל שומעי שמעה תקעו עליה כף ; אך לא טב
שבת מרים אשתי בבית הזה המזכיר עון אביה , כי ב
שבעה ברעות נפשה ביטי נעוריה .

וגם לי אישי ואלופי ענתה יהושבע באנחה , גם לי זכר
הבית הזה לחגא , ומראהו כסלון ממאור ללבבי , ואנכי
נקוטותי בפני על עונותי הראשונים , וה' ירצה עוני , וגם
אתה אישי ואלופי רציתני לכן אל יהי זכר הבית הזה לי
למכשול לב .

אין זכרון לראשונים , ענה עוזיאל , אנכי לקחתיך מן
הלבנון , ששם ראיתי דמעותיך ועליך נכמרו נחומי ,
ובאהבה וברחמים גדולים האמרתיך להיות לי , וזאת ומרים
כאבני נזר תהיינה מתנוססות על נחלתי תמיד , וביום
קבצי אתכן יחד יעצתי לצאת מקריה לשכון בשדה , כי פת
בעיר רבתי עם , דבר לי תמיד עם אדם רב , אשר יפרידו
ביני ובין מחמדי נפשי , אשר המון רחמי ואהבתי התאפק

מרם זה כמה, לא כן בצאתי מקריה ושבתי בשוה. וישבת את ומרים אשתי בנאות שלום, שם אהיה לכן, ואתן תהיינה לי, שם אספר לכן את כל התלאות אשר עברו עלי נ שנות נדודי, והרשים לבקרים נשמח, כי חלפו הימים הרעים, ותחתם באו לנו ימי חפץ ורצון! את ומרים העדינה ידעת את עוזיאל מאז, ואת יהושבע הכבודה הלא בחנת את לב אלידע בלבנון, בשבתי על ראש אמנה כצפור בודד לנפשי, שם על משכבי בלילות נדדה שנתי מעיני ויציצו מקרב לבי זכרונות נעימים מימי נעורי וישביעוני ענג! הלא לגבר אשר דרכו נסתרה בימיו, נאוה זכרון מחמדיו אשר היו לי מימי קדם, כן זכרתי ימים מקדם בעלות לעב שיאי, ערכתים אל ימי מבוכתי ותתעטף רוחי וישתומם לבי בקרבי, חשבתי דרכי ועלילותי אחת אל אחת למצא חשבון, ואראה כי האהבה והקנאה התעללו בי, צנפוני צנפה, שמוני כגלגל לפני סופה, אך הגיעו לי הימים אשר אהבתי לא עזה כמות, וקנאתי לא קשה בשאול, שתיהן נחו מזעפן, עדות היא בשתי נשי אלה, מרים ויהושבע, אשר לפנים צררו אשה לאחותה, ורב ימים הפכו את קנאתם לרוח חן ורצון, עד כי שתיהן יחד חמדו לשבת בצדי כשתי יונות תמות, על כן אמרתי ארחיקן משאון קריה, ששם קנאה שלטת, ואושיבן במנוחות שאננות, וכמלאך שלום אהיה בינותם, וכנהל עדנים יעדו ימינו

ואליפלט וקציעה נגשו אל עוזיאל, וישקו ידו לפיהם, ויאמרו: הבט נא בניך אנחנו, צאצאי שתי נשיך האהובות, הנוצר יחד לבנו ישים גבולנו שלום, שב אבינו בין מחמרי נפשך, ועיניך תראינה אור זרוע לך מסביב, שב עם נשיך בעין גדי על נחלתך הנתונה לך מאת המלך, ושם אנחנו בניך אתך לשמוע נעימות לקחך, אמרות טהורות, ורננה ושמחה בכל ימינו, כי תספר לנו את כל התלאות אשר מצאוך בארצות נודך, ואנחנו נשיב תודות לה' אשר השיב לך ששון ישעך, ורני פלט תסובבנו סלה.

וישק עוזיאל לרעים האהובים, ויאמר ברכים אתם לה',

וברך

מרוך טעמכם, ומה רב טוב צפן לי ה׳ לחזות בנועם פניכם ובשמחת גילכם, כי על אהבתכם נוסדה שלות ביתי.

ותרב השמחה בבית עוזיאל, ושבעת ימי המועד היו ימי משתה בביתו, וכל אוהביו ורעיו ממרום ארץ יהודה נקבצו באו לו לשוש אתו משוש. וככלות שבעת ימי המועד ויועצו כל הקהל לעשות שבעת ימים אחרים, „ויעשו שבעת „ימים שמחה, כי חזקיהו מלך יהודה הרים לקהל אלף פרים „ושבעת אלפים צאן, והשרים הרימו לקהל פרים אלף וצאן „עשרת אלפים, ותהי שמחה גדולה בירושלים אשר כמוה „לא היתה מימי שלמה בן דוד מלך ישראל״. הלא היא כתובה על ספר דברי הימים למלכי יהודה. ובית עוזיאל ובית ידידיה שר הרכוש אשר למלך, שמחו ויעלצו יחדו שבעת ימי המועד ועוד שבעת ימי השמחה, ומקץ הימים האלה שת עוזיאל לבו לכונן נחלתו ונחלת מרים אשתו ואת נחלה יהושבע אשתו הנתונה לאליפלט ולקציעה, ובשמחות וגיל יצאו מירושלים לשבת ביפה נוף עין גדי, ויבלו ימיהם בטוב ושנותיהם בנעימים.

וגם לבית ידידיה שר הרכוש אשר למלך נצפנו עלילות ומעשים רבים, אשר הצמידו עליו אנשי דמים ומרמה, כי שאנן היה ידידיה בביתו וישמח בתרצה אשתו היפה ובצאצאיה החמדים, תימן ותמר אשר ילדה לו, ולא ידע כי-צפעוני מפריש במעונו ונעלמים יהתלו בו, וכל דברי ביתו הלא הם כתובים בספר, אשר כתב עליו סתרי הכרמל, להודיע לבני אדם, כי רבות רעות צדיק ומכלם יצילנו ה׳. יוציא לאור צדקו ומשפטו כצהרים.

תם